

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kadın, bir köleydi; adam onun sahibi. İkisi de özgür olmak istiyordu.

Çölün Surru

SARA SHERIDAN

Sara Sheridan, Edinburgh’da doğdu, Dublin Trinity College’da İngiliz Edebiyatı okudu. Çağdaş roman, kısa film, çocuk kitaplarının yanı sıra tarihi romanlar yazmaktadır. İlk romanı *Truth or Dare*, 2000 yılında The Scottish Library Award kapsamında En İyi 100 İskoç Kitabı’na seçilmiştir. Yazar aynı zamanda *Company* dergisinin En İyi On Genç Yazar listesine girmiştir ve Saltire Ödülüne aday gösterilmiştir. Sara kızıyla birlikte Edinburgh’da yaşamaktadır.

“Sheridan, tarihi ve kurgu karakterleri birlikte kullanarak okumayı hem heyecanlı hem de düşündürücü kılıyor.”

Historical Novels Review

“Sheridan’ın “Saklı Duygular” adlı son romanı, tarihi aşk romanı kategorisinde 2009 yılının zirvesindeydi. İçeriği en ince ayrıntısına kadar araştırılmış, zaman kavramıyla zenginleştirilmiş “Çölün Sırrı” ise aynı dalda 2011’in en büyük adaylardan biri.”

Daily Record

“Kitap, benzer türlerden tarih konusunda verdiği detaylarla ayrılıyor. Yazarın notlarında anlattığı gibi, tüm bu hikayenin John Murray ve Kraliyet Coğrafya Kurumu arşivlerinden doğuşunu keşfetmek harika bir deneyim.”

Financial Times

“Oldukça güzel kurgulanmış bu hikaye, Arabistan coğrafyasına hayat veriyor, onu ayaklarınızın dibine seriyor.”

The Daily Mail

“Çok keyifli bir okuma serüveni... Tavsiye edilir.”

bookbag.co.uk

Maya Kitap: 47, Roman: 27
1. Baskı, İstanbul Temmuz 2012

ISBN: 978-605-5675-54-7
Tüm Yayın Hakları Maya Kitap'a Aittir

Yayın Yönetmeni: Tahir Malkoç
Redaksiyon: Ö. Umut Hoşafçı
Son Okuma: A. Bengi Çelik
Mizanpaj: Mehmet Büyüktuna
Kapak: Mehmet Büyüktuna

Maya Kitap
Merkez Mah. Kocamansur Sok. No: 6/4
34381 Şişli / İstanbul
Tel: 0212 296 97 12
e-mail: info@mayayayinlari.com
www.mayayayinlari.com
Sertifika: 14079

Kitap Matbaası
Davutpaşa Cad. No: 123/1
Topkapı / İstanbul
Tel: 0212 482 9910
Sertifika: 16053

Çölün Sırrı

Sara Sheridan

Çeviren:
Nil Çelebi

Teşekkür

Bu tür eserlerde teşekkürü pek çok kişi hak eder çünkü ma-lum, bir kitap tek başına yazılmaz. Benim için hoşgörü sınırlarını genişleten arşivcilere sonsuz teşekkür ediyorum. Sizler, tarihimizin bekçilerisiniz. İskoçya Ulusal Kütüphanesi'nde John Murray arşivlerinden sorumlu olan ve beni büyük bir heyecanla destekleyen David Mcclay'den özellikle bahsetmek istiyorum. Bana, "James Raymond Wellsted'i duydu-nuz mu? Elimizde ondan Murray'e yazılmış mektuplar var. Belki işinize yarayabilir" diyen kişi oydu. Üç mektup vardı ve bu konuya başlangıç yapmamı sağlayan da o oldu. İngiliz Kütüphanesi'nden Dorian Leveque'nin de çok büyük yardımları oldu. Kraliyet Topluluğu'ndan Nichola Court ise bu esere karşı öyle ilgili davrandı ki, birbirimize attığımız e-postalar, uzunca bir süre içimi neşeyle doldurdu. Asık suratlı, eski kafalı, köhne görünümlü olması beklenen böyle kurumlardan, ilham verici, hayat dolu ve canlı mesajlar almak özellikle güzeldi. Chealsea Serası çalışanlarının ilgisi ve yardımları için de onlara teşekkür borçluyum. Alison Halley, soy ağacıyla ilgili araştırmalar konusunda epey bilgili iyi bir iş arkadaşıydı; bir madalyayı hak ediyor. Beni Ulusal Arşivlere, Londra Metropolitan Arşivlerine ve Coğrafya Kraliyet Kurumu Arşivlerine yönlendiren nazik insanlara da çok teşekkür ediyorum. Araştırılması gereken öyle çok arşiv, öyle çok kurum vardı ki! Umman'la ilgili deneyimlerini benimle paylaştıkları için Ian Gardiner ve Dr. Livingstone'a kadeh kaldırmak istiyorum. Sürdüğünüz hayat harika ve heyecan dolu. 'The Arab Horse' adlı kitabın yazarı Peter Upton'a da, Arap atları konusunda verdiği bilgiler için teşekkür ediyorum. Her ne kadar kurgusal bir metinden vazgeçmemiş olsam da beni gerçek tarihin yolundan sapmaktan alıkoyan Carl Philips'e de teşekkürlerimi borç bilirim. Doğa Tarihi Müzesi'ndeki Loretta Windsor'a bana 'sahne arkasını' gösterdiği için teşekkür ediyorum. Ayrıca Anna Taylor'a bana

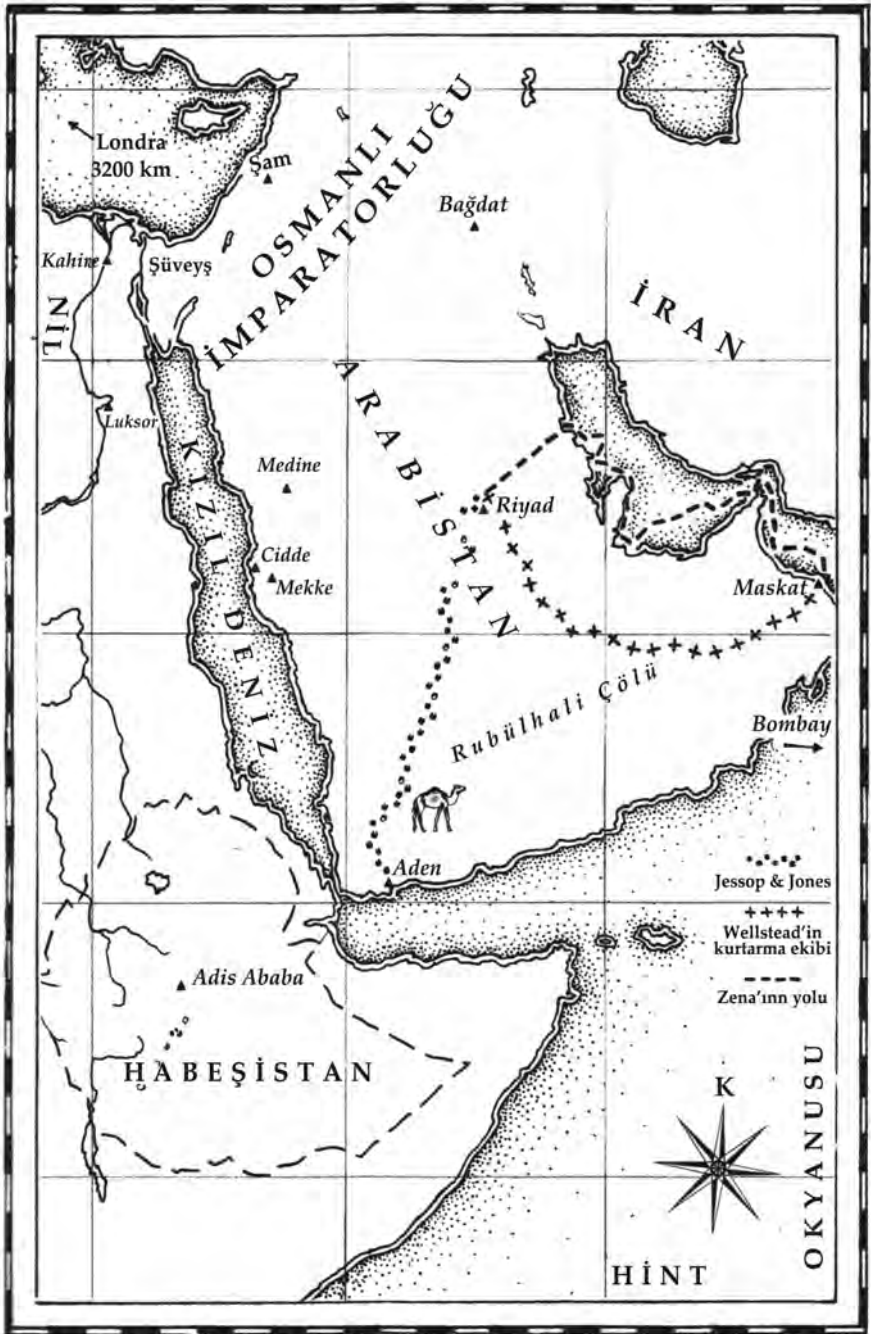
Ganalı siyah bir kadın olarak İngiltere’de yaşamamanın nasıl bir şey olduğunu anlattığı için teşekkür etmeyi unutamam. Beni kölelik meselelerine çeken ilk sen oldun. Bu konu hakkında konuştuğumuz için çok seviniyorum.

Creative Scotland’daki ekibe de çok teşekkür ediyor, bana finansal açıdan destek olan ve kötü aritmetiğimi düzeltmeme yardımcı olan Aly Barr’a saygılarımı ve sevgilerimi iletiyorum. Bir de tabi, asıl yardım kaynaklarım var; menajerim Jenny Brown (lütfeñ alkişlayalım), kitabın editörü Maxine Hitchcock, Kate Bradley, Harper Collins Takımı (Caroline, Charlotte, Claire, Kesh ve Sammia) sizlere gerçekten çok ama çok teşekkür ediyorum. Yalnız bir meslek olan yazarlık işinde arkamda bir ekibin olduğunu hissettirdiniz, heyecanlanmamı, hırslı olmamı ve çalışmayı oluşturan fikirleri geliştirmemi sağladınız. Tüm o konuşmalar, güvenceler, gösterişli parti ve çalışma için sizlere minnettarım.

İşleri eğlenceli bir hale getiren *Greatest Geek* grubuna da www.sarasheridan.com sitesini hazırlamamda yardımcı olduğu için teşekkür ederim

Twitter’da tanıştığım tüm o nazik insanlara da teşekkür ediyorum. Bana karşı eşine az rastlanır bir cömertlik gösterdiler.

Ve elbette ki arkadaşlarıma ve aileme ne kadar teşekkür etsem az. En çok teşekkürü de baş belası bir yazarın yakınları olarak sizler hak ediyorsunuz. Yazarların hepsi de öyle. Geç yatarlar, saçlarını, çocuklarını ve çamaşırlarını yıkamayı unuturlar. Bazen bütün hafta yemek yapmadıkları olur ve daha da kötüsü, yaşadıkları andan çok mesela 1833’te neler olduğuyla ilgilenirler. Bana inanıp güvendiğiniz için çok teşekkür ediyorum: Sarah Joseph, Goodwin ailesi, Faulkner ailesi, Stephen Macgregor, Gemma Tipton, Lorne Blyt, Frank Hoskins, Lucy Gordon, Liberty Mckenzie, Maisie Hennesey, Morag Cormack, Sarah Hughes, Jan Ambrose, Katie Emslie, Anette Matzner ve Lee Randall. Ve tabi, çok gurur duyduğum kızım Molly’e ve harika erkek arkadaşım Alan Ferrier’e sonsuz teşekkürler ediyorum (tarihin gördüğü en sabırlı adam; araştırdım).

BİRİNCİ KISIM

“Kanunların insanları kısmen özgürleştirdiği İngiltere’de herkes, zorbalıkla yönetilen bölgelerde hiç bilinmeyen, geleneklere bağlı, ezici bir baskı idaresinin kölesi olmuş durumda. Bu da bize, zorba hükümetlerin yönetiminde yaşamaya alışmış insanların sözde özgür ülkelerde neden kendilerini zincirlenmiş ve köleleştirilmiş hissettiklerinin yanıtını veriyor.”

Sör Richard Francis Burton 1821–1890
Büyük Arap Kaşifi

Birinci Bölüm

*Habeşistan Kıyısı'ndan elli kilometre içeride bir yer,
11 Haziran 1833 Salı,*

Geldiklerinde hava karanlık, şafağın sökmesine yaklaşık bir saat var. Şu an çok uzaklarda kalan Londra'da, Marylebone'nin hoş görünümlü hizmetçileri günlük işlerini yapıyor. Şehrin "ahlaksızları" yavaş yavaş aydınlanmaya başlayan boş sokaklardan geçerek evlerine gidiyor. Fahişeler gibi, Doğu Hindistan Şirketi'nin idarecileri de hala yataklarındalar. Ama huzursuz bir uyku onlarınki. Savaşta yenilen Fransızların hala Bombay, Kalküta ve Delhi'yi ele geçirmeyi planladıklarından eminler. Paha biçilemez o hazineleri İngiltere'ye bırakacak değiller elbette. Bundan kısa bir süre sonra, Büyük Dava'nın* kahramanı William Wilberforce, giderek kötüleşen sağlığına rağmen yine ayaklanacak, üniformasını giyecek ve kimseye fark ettirmeden, kilometrelerce uzakta yaşayan kadın ve erkeklerin haklarını savunacak. Elli yıldır meclisin içinde ve dışında işlerini başarıyla yürüttü. Çok beklemesi de gerekmeyecek. Ama şu anda, kimse olacıklardan haberdar değil.

Gür bitkilerle çevrelenmiş alanda hüküm süren sessizlik, ani bir baskınla bozuluyor. Saz ve çamurdan yapılan uy-kudaki barakaların altı üstüne getiriliyor. Yapılacak pek bir şey yok. Aileler ister hançerleriyle savaşsın, isterse yarı açık

* 1833'te İngiltere'de köle ticaretinin yürürlükten kaldırılması. çn

bilinçleriyle çocuklarının ılıklarını işitip yavaşça uyansın sonuç değişmiyor... Karanlıkta en hızlısından bir-iki darbe, birbirine karışan parçalanmış uzun kol ve bacaklar ve parlayan gözler... Anne ve kız kardeşinden ayrılan delikanlılar, yalnız başlarına bir kahin gibi içgüdülerine güvenerek karanlık ormana körlemesine dalıyor, bütün gece yanıp, yakın zaman önce sönmüş meşalelerden gittikçe daha fazla uzaklaşıyorlar. Panik sırasında ibriklerden biri devriliyor, yanan alevleri söndürüyor ve serin sabah havasını, kahvaltı niyetine hazırlanan keçi peynirinin yanmasıyla tuzlu bir koku ile dolduruyor.

Neredeyse herkesi esir almak yalnızca yedi dakika sürmüştü. Köle tacirleri bu konuda tecrübeli. Yaşlıları (Zanzibar’a kadar götürmeye değmeyecek olanları) kenara ayırıyorlar. İçlerinden birini, karısının bile anlayamayacağı şekilde bağırıp çağıran adamı feci şekilde dövüyorlar. Her grubun içinden böyle bir kahraman emsali çıkar. Bu genellikle büyükbaba olur. Kasım adlı köle taciri, adamı sessizliğe sevk ediyor.

Adamın “susturulma” biçimini gören kalabalığın üzerine sessizlik kyor. Köylüler huzursuzca kımıldanırken, yağmacılar kadınları seçmeye devam ediyor. İşlerinde hata yapma ihtimalleri epey yüksek. Zaten yeterince esmer olan bu kadınları karanlıkta iyice inceleyip içlerinden iyilerini seçmek çok zor. Güzel Habeş kızları çok iyi para ediyor. Sultanların ve Emirlerin eş olarak bir ya da iki esmer köle seçtiği bilinen bir şey. Ne de olsa zengin bir adamın haremünde her renkten kadın olmalı. En baştan çıkarıcı olan da beyaz tenliler. Bütün erkekler beyaz tenin gizemli ve büyülü olduğu konusunda hemfikir. Amansız şeytanın bir yansıması, kemiklerin rengine bürünmüş, insanı etki altına alan bir ruh, bir tür karabasan... Ama o renk, kadının üzerinde, çok arzulanmasını sağlayan bir elbiseye dönüşüyor...

Köyün kadınları acı kahve gibi esmer, genç ve diri vücutları hayli kıvrak. Kasım’ın çocukluk arkadaşı ve aynı zamanda iş ortağı Asaf bin Muhammed, kadınların diri göğüslerini pazardan mal seermiş gibi sırayla inceliyor. Sıra

Zena'ya geldiğinde, palasının ucuyla kadının dökümlü elbisesinin etekliğini kaldırıp yeterince olgunlaşmış olan kadınlığına bakıyor. Maskat'a götürmek için harcayacağı paraya değecek, satması tereyağından kıl çeker gibi kolay olacak bir parça bu... Etekliği bırakıp kadının dişlerini inceliyor ve elinde ip olan ortağına bakıp başını sallıyor.

“Bu” diyor Arapça. Kahverengi gözleri donuk. Titrek lamba ışığında yüz hatları belirliyor. Adam sanki uzun ve ince çizgilerden ibaretmiş gibi. Bin Muhammed, Kasım'dan daha açık tenli ve daha uzunca. Zarif havası nedeniyle, maceradan maceraya koşan bir adamdan çok, bir alimi andırıyor. Bugün canını sıkan hiçbir şey olmadı. Baskın istediği gibi ilerliyor. Buna bağlı olarak, bazen ölümcül hale gelebilen ruh hali de gayet iyi durumda. “Evet, bu işimize yarar. Diğerleri kadar cılız değil, korkusunu da pek belli etmiyor.”

Zena donup kalıyor. O kadar korkuyor ki, güçlkle nefes alıyor. Adamın ne söylediğini anlamamış gibi davranıyor. Adam ise öylesine sakin, öylesine soğukkanlı ki, ona el koyma hakkına sahip olduğundan emin gibi. Kasım başıyla onaylıyor. Ama gözlerindeki kıvılcımdan, aslında burada kalıp köylüleri aşığılama işine büyük bir zevkle devam etmeyi istediği anlaşılıyor. Tavrı buradaki havayı daha da rahatsız bir hale getiriyor. Parasını bu baskından kazanmıyor. Onun için asıl önemli olan, yani asıl görevi, işin ticaret kısmı.

Kaçmalıyım diye düşünüyor, *buradan hemen kaçmalıyım*. Köle tacirleri kaçmaya çalışanları yakaladıklarında hiç de nazik davranmıyor. Ya çok hızlı kaçarsın ya da asla kaçamazsın. Zena'nın cesaretini ispatlaması için doğru zaman değil. Muhafızlar onu sıradan çıkarırken, ayağı Kasım'ın çıplak elleriyle öldürdüğü amcasının bedenine takılıyor. İçinde yükselen öfkeye hakim olmaya çalışıyor. Diğer yakalananlarla birlikte onu da bağlamalarına sessizce izin veriyor. Uzaklarda doğan güneşle birlikte, köle tacirleri topladıkları ganimetleri, köyden seçtiklerini, yuvalarından ve ailelerinden sonsuza dek koparıyor.

İkinci Bölüm

Bombay Deniz Kuvvetleri Komutanı Sör Charles Malcolm'un ikametgahı, Hindistan

Tavandaki vantilatör artık yavaşlamış, ortamdaki nemli havayı dağıtmakta etkisiz kalıyor. Yelpazeci aralıksız on iki saattir çalışıyor.

“Daha iyi misin Pottinger?” Kendisine ve ona Duoro’dan gelme bir kadeh şarap dolduruyor.

“Evet efendim. Ateşim düştü. Öyle de olması gerekiyor” diyerek genç adam sanki mahallenin kriket takımının kalecisiymiş edasında, üstünü temin ediyor. Her yeni gelen kaçınılmaz olarak ateşleniyor. Pottinger’inki de epey ağır geçenlerden. Sağ kalması büyük şans.

“Şuna bir bak öyleyse” diyor Sör Charles.

Komutan, hevesle maun masaya geçiyor. Daha birkaç saat önce limana gelen yeni Kızıldeniz haritalarını açıyor. Haritada, Bombay Deniz Kuvvetleri’nin bölgedeki iki misyonu da ayrıntılı bir şekilde görülüyor. Bunlardan ilki bir ay içerisinde, şimdiki yolun, Afrika ayağını keserek Avrupa ile Hindistan’ı bağlamak. Eğer bu, Araplarla olan ticareti geliştirmek anlamına geliyorsa ne ala... İkincisi ise, tropikal Arap denizlerinde İngiliz filolarından hiçbirini tekrar kaybetmemek. Dünya hakimiyeti adına Fransa’ya karşı alınacak her üstünlüğün hayati bir önemi var ve şimdiye dek haritaların yetersizliği nedeniyle pek çok gemi battı. Doğu Hindistan

Şirketi için bu tür taktikler, başka alanlarda çok işe yaradı ve Sör Charles'a göre, adamlarının kahramanlıkları sayesinde, haritanın her yıl daha büyük bir kısmının pembeye boyanıyor olması tatmin edici bir sonuç. O yüzden göreve çıkmadan önce askerleriyle teker teker ilgileniyor; "Bu bana onların neler yapabileceklerini gösteriyor" diyor.

Pottinger yeni gelen çizimlerde bölgeler ayrıntılı gösterilmiş de olsa bazı eksiklerin olduğunu hemen fark ediyor. "Bizimkiler bunu ne zaman tamamlar?" diye soruyor.

"En az bir yıl sürer. Bu harita, iki geminin çizimlerinin birleştirmesiyle oluşturuldu. Tehlike bölgesi ve kıyı kesimi biraz karışık olmuş. Palinurus adlı gemiyle, Arap Yarımadası'nın batısına küçük bir araştırma ekibi gönderdik; bilgi toplama gibi işler yapacaklar. Bu daha başlangıç!" Malcolm, Pottinger'in işleri kavrayabilmesinden memnun. "Ekipte bir üsteğmen ve doktor olacak. Üsteğmen Jones ve Dr. Jessop. Yerel rehberler eşliğinde Mekke'nin güneyine gittiler. Onlara ayrıcalık tanısin diye para ödediğimiz Bedevi Emir'in kampına kadar gidecekler. Orası yalnızca çölden ibaret. Randevu dört hafta sonra Aden'de."

"Doktor da mı gönderdiler?"

Sör Charles elini tasasız bir şekilde sallayarak, "O da diğerleri gibi bir asker" diyor. Bombay Deniz Kuvvetleri'ndeki askerlerin elinden her iş gelir. Birlikler adamlarının bu esnekliğiyle övünüyor. Tek bir asker bile büyük bir fark yaratabiliyor. Aslında, Doğu Hindistan Şirketi'nin başarılar kazanmasını sağlayan ilk adım, şirketin yararına işler yapabilmek için harekete geçen ve inisiyatifi ele alan akıllı birinden geliyor. "Görünüşe göre gayet istekliymiş" diyor Sör Charles.

Kızıldeniz'in en kuzeydeki limanını işaret ederek, "O zaman, Mısır'ın güvenliğini sağlayabilirsek bile, her şeyi feribotla Süveyş'teki bölgeye taşımak zorunda kalacağız" diye sesli düşünüyor Pottinger.

Sör Charles Malcolm'un deneyimlerine göre, bu tartışmalar, haritada dönüp dolaşıp hep aynı noktada son bulur. Ama delikanlının olayı bu kadar çabuk kavraması iyiye işaret.

Merak konusu ülkenin sınırlarını belli eden ince şerit, kendi bölgesinin ve Akdeniz'deki İngiliz donanmasının başkumandanı olan erkek kardeşi Pultney'in bölgesinin arasında kalıyor. Malcolm Kardeşler, İngiliz filolarının çoğunu yönetiyor, kral için Fransızları gözlüyorlar. Bilindiği üzere de Sör Charles, hak ettiğini alamayan taraf. Körfez çok karakteristik ve tehlikeli. Malcolm Fransa'yı Mısır'dan defetseler bile ticari ürünler hariç tüm o değerli erzakı ve ganimeti bir denizden başka bir denize taşımanın ne kadar zor olacağını farkında. Yeni geliştirilen buharlı lokomotif teknolojisini kullanıp da ray sistemi inşa edilebilecek düzgün bir yer de mevcut değil... Yine de her ihtimale karşı Süveyş etrafındaki çöl olmayan bölge uygun görünüyordu. Sorunu halletmek için tuz gölleriyle dolu karışık toprak alanda çalışmak Sör Charles'ın tabiriyle en 'yanıltıcı' yoldu.

Malcolm kardeşler her şeye karşın bir takım gibi çalışıyordu. Öyle ya da böyle bu problemi çözüp krallarının ülkesini, üzerinde güneşin batmadığı bir imparatorluk yapmakla kalmayacak, kralın birliklerini mümkün olduğu kadar rahat bir şekilde karşıya geçireceklerdi. Hannibal, Alpleri geçebiliyorsa Sör Charles'da adamlarını altı üstü iki karayı bağlayan şu küçük toprak parçasından geçiremeyecek değil herhalde. İş halletmesi için fil kiralaması gerekse bile yapacak bunu...

Malcolm, Pottinger'a umut ettiği şeyi göstermek için haritayı dikkatlice işaretliyor.

"Fransızların hiç hoşuna gitmeyecek" delikanlı gülümüyor.

Malcolm öfkeli bir deve gibi homurdanıp, Fransa'nın düşündüğü şeyin hiç de umurunda olmadığını belirten bir yüz ifadesi takınıyor. Yüz Yıl Savaşları'nın üzerinden dört asır geçmesine rağmen, Sör Charles Malcolm'un bazı arkadaşları ve tanıdıklarının İngiltere'nin Fransa limanlarında etkinlik kazanmasına dair umutları hala sürüyor. Malcolm da, yoldaşları da kolay pes edecek insanlar değiller. Şarabından bir yudum alıyor.

Pottinger, Süveyş'i gösteren noktaya parmağını koyuyor. "Bence kanal en kolay yol olurdu. Ama bize gereken en önemli şey harita efendim. O olmadan daha ileri gide-meyiz."

Delikanlının keskin bir zekası var. Bu işi becerecek.

Sör Charles yelpazenin bağlantı yerinden kopup eğildiğini görüyor. Vantilatörü çalıştıran kırmızı ip de yere düşmüş. Odanın dışında bekleyen çocuk ise uyuyakalmış. Ve öyle görünüyor ki çocuğun salyaları Memsahib'in yeni, hoş kiliminin üzerine damlıyor.

"Bu da ne!" diye kükrüyor Bombay Deniz Kuvvetleri Komutanı "Burası fırından farksız ve bu halde düşünmeye çalışıyoruz!"

Bir kalem alıp odanın karşısına fırlatıyor. Kalem tam da hedefini buluyor. Çocuk alına fırlatılan kalemle birlikte ayağa fırlıyor. Görevini ihmal etmesi onu dehşete düşürüyor, anlamsız konuşmalar yapmaya, telaş içinde Hintçe özür dilemeye uğraşıyor. Sonra, evdeki çalışanların sessiz kalma kuralına uymaları gerektiğini hatırlıyor. Her nasılsa Sör Charles delikanlının suratındaki ifadeye bakıp pembeleşmiş yanaklarıyla gülmeye başlıyor.

"Git!" diyor çocuğa "Gitmişken de, tanrı aşkına yeni bir punkawallah getir, yoksa burada pişeceğiz. Haziran ayındayız!"

Çocuk alalecele ortadan kayboluyor. Pottinger kadehine biraz daha şarap doldurup sürahiyi Sör Charles'a uzatıyor. "Bana bunları gösterdiğiniz için teşekkür ederim," diyor.

Sör Charles kadehini kaldırıyor. Bir komutanın böyle bir şey yapması pek de sık rastlanan bir durum değil ama Sör Charles askerleriyle her zaman teker teker ilgilenmeyi tercih ediyor. "Bombay Deniz Kuvvetleri'ne hoş geldin" diyor. "Kralımızın sağlığına ve birliklerimizin başarılarına!" diye ekliyor, bölgedeki birliklerin, yavaş ama emin adımlarla oraya doğru ilerlediğini hatırlayarak.

Üçüncü Bölüm

Rübulhali Çölü, Bedevi kampına giden yol,

Çöl öylesine sıcak ki, nefes almak bile mucize. Başta, haritasını çıkarmak umuduyla Arapların “İssız Bölge” dedikleri yere giderlerken Dr. Jessop’un hayatta kalma gibi bir beklentisi yoktu. Ama şimdilerde üzerine çöken rehavetle, sıcağın yapabilecekleri ya da yapamayacakları konusunda endişelenmeyi bir kenara bıraktı. Küçük kervanın, mola verdiği akasya ağacının gölgesinden çıktıklarında nefes almak daha da güçleşecek, yol almak daha da zorlaşacak. Çöl, her zaman sıcak elbette ama haziran, en kötü aylardan biri...

“Bu lanet gölgede kediler bile pişer” diyor kurumuş ağzıyla.

Bilim adamı ve cerrah olan Jessop, söylediğinde büyük ihtimalle haklı. Terden alınına yapışmış sarı saçlarıyla Üsteğmen Jones, doktoru yüz mimikleriyle onaylamaktan fazlasını yapamıyor. Üniformasını çıkarıp da giydiği bu dökümlü Arap elbisesinin gerçekten de bir faydası olduğuna inanmıyor ama doktora aynı fikirde olup olmadığını sormak için kelimeleri bir araya getirecek gücü kendinde bulamıyor. Yine de dayanamayarak kafasındaki ağır, ipli kefiyeyi çıkardı. Lanet şey normal bir şapkadan bile ağır ve bu sıcakta öylesine ısınmıyor ki, boynunu acayip şekilde yakıyor. Vakit öğleden sonra ve yollarına güneş battıktan sonra devam edecekler. Araplar beyaz adamlara yalnızca geceleri ilerlemeleri şartıyla kalacak yer sağlamayı kabul ettiler. Normal-

de böyle bir şey yapmazlar ama boş arazilerde şartlar epey zor ve eğer beyazlar ölürse Araplar paralarını almazlar.

O sırada, taşıyıcılardan olan bir Zufarlı* kahve demliyor. Kahve tanelerini öğütürken tadı baharatlı olsun diye bir tutam kakule de koyuyor. Zufarlılar yanlarında baharat keseleri taşıyorlar. Vücutları sanki tütsü salgılıyor, elbiseleri kimyon gibi kokuyor. Afrika'dan Arap Yarımadası'na getirdikleri bir sırları, aslında bir baharatları var. Şaşırtıcı ama Zufarlılar bu sıcakta bile bir damla ter akıtmadan çalışabiliyorlar. Şu an bile adamın kardeşi, Jessop'un, Sur'daki çarşıdan aldığı develerden birini sağmaya uğraşıyor. Bunu yapmak kolay iş değil. Bir deri bir kemik kalmış hayvan boyun eğmiyor. Çölde yeterince yiyecek ve su taşımak olanaksız. Ya bozuluyorlar ya da onları pişirmek için nem gerekiyor. Deve sütü hayati bir rol oynuyor. Adamlar günlerdir aç ve susuz. Yeterli deve sütü ve yiyecek olmadan vücuttaki sıvı oranı tehlikeli bir şekilde düşüyor. Zufarlı, gece uyuyacakları zaman develerin ayaklarını, birbirine dolaşmasın, uzaklaşmasınlar diye kalın halatlarla sıkı bir şekilde bağlıyor. Zufarlı çadırına giderken, deve de ilgisiz bir şekilde ağzındaki çalıyı ve sütleğeni çiğniyor. Jessop adamın ne yaptığını görmeye çalışıyor. Taze sütün çekiciliği kadar Arap gelenekleri de çok önemli.

Burada hangi tavrın doğru olacağını anlamak için bulunuyor. Bu insanlarla nasıl ticaret yapılır, İngiliz gemilere nasıl erzak sağlanabilir ve gemiler saldırılara karşı nasıl korunabilir... Onun görevi, yaşaması zor olan bu ülkeyi çözüp, İngiltere'nin bu ülke üzerinde yarar sağlayıp sağlayamayacağını anlamak. Doktor, Northumberland'daki evine dönüp tanıdıklarını antik deniz ve onun tehlikeleriyle ilgili hikayelerle şaşırtmak için sabırsızlanıyor. Yazacağı kitabın başlığı da şimdiden belli... Ve bunların ev ahalisini eğlendirecek tarzda hikayeler olduğundan emin.

Doktor, zihninde Northumberland'ın soğuk görüntüsünü -karlara gömülmüş ve sarkıtlarla dolu bir yamaç- can-

* Umman'ın dokuz yönetim bölgesinden birinde oturan kişi. çn

landırırken ona uzatılan kahveyi alıyor. “Teşekkür ederim” diyor. “Şükran.”

Jones ise teşekkür anlamında başını eğmekle yetiniyor. *Keşke buraya gelmeseydim* diye düşünüyor. Palinurus’un güvertesinde hiç değilse bir parça esinti vardı. Büyük ihtimalle on gün içinde kıyıya geri dönecekler ve iki hafta içinde de gemiye binmiş olacaklar. İnsanın derisini yakıp iç organlarını kavuran bu sıcakta, bu zamanlar öylesine uzun geliyor ki... Ama adamlar dayanacaklar; hepsi çok kararlı.

Zufarlı, beyaz adamların yanlarına gelip diz çöküyor. “Bu akşam sütümüz olacak inşallah,” diyor.

Eğer Allah izin verirse.

“Bedevi karargahına daha çok var mı?”

Adam irkiliyor. “Belki yarın.”

Bedevi karargahı bu tehlikeli yolculuğu yarıladıklarının bir işareti. Anlaşma yapılmış, bir fiyat belirlenmiş olmasına karşın, yine de zamanın ucu açık bırakılmış. Ama şu an yolda olduklarına göre, çölde hızla yayılan haberler sayesinde Bedeviler onların gelişini bekliyor olacak. Beyazlar burada haberlerin, Londra’ya göre çok daha çabuk yayıldığını anlamaya başladılar artık. Deneyimli bir rehber, kumun üzerindeki belli belirsiz birkaç izden bile bir sürü anlam çıkarabiliyor. Bu rehberler bir kervanda kaç tane ve ne türde deve olduğunu, hangilerinin sakat, hangilerinin hasta olduğunu sırf bu izlerden tespit edebiliyor. Kabiledekilerin sürekli devinen kum üzerinde her devenin bıraktığı izleri -yürüyüş şekilleri ve toynak izleri- hatırlamalarını sağlayan güçlü hafızaları var.

Kumlarda belli belirsiz bir ize rastladıklarında deveyi bir yabancıнын sürdürdüğü sonucunu çıkarabiliyorlar. Kuru-muş bir dışkı gördüklerinde ise oradan geçen kervanla ilgili her şeyi anlayabiliyorlar. Medyumdan farkları yok. Jones ise yerel halkla ilgilenmiyor, onların iz sürme yeteneği karşında hiç etkilenmiyor. Üsteğmenin asıl ilgilendiği, Arap atlarını Avrupa’ya nasıl götürebileceği. Elbette bu, deniz kuvvetlerinden çok, kendi kişisel problemi. Safkan Arap atları bu

yarımadanın sunabileceği tek milli ve medeni ürün. Köleleri Londra'ya, evlerine götüremiyorlar artık. İmparatorluğun kapılarını insan trafiğine kapayacağı anlaşıyor ve bu konuda batı ile ticarete bir son verilecek. Jones, Arabistan'da mücevher bulmayı da ummuştu. Gündüzleri bile siyah üzüm büyüklüğünde ve şarap yapılabilecek kadar çok sayıda incinin, bir cariyenin göbek deliğini dolduracak büyüklükte, çöl yıldızları kadar parlak zümrütlerin hayalini kurmuştu. Ama hayalleri buraya gelir gelmez suya düşmüştü...

Değerli nesnelere nadiren rastlanıyor, üstüne üstlük yarımadada yaşayan insanların çoğu fakir ve dünyanın geri kalanında olduğu gibi zenginler de tek tük. Kiraladığı topraklarda iş yapan bir çiftçi, sıradan bir Emir'den çoğunlukla daha fazla mala sahip. Jones hem kendisinin hem de kralın bu keşif gezisinden pek fazla yarar sağlamayacağını kabullenmeye başlıyor. Bu lanet ülkede dilencinin çok olması şaşırtıcı değil. Araplar aciz bir ırk. Bardağındaki son yudumu da içen Jones, onu buraya gönderen kör talihine söylüyor. Subayların kızlarıyla takılıp bol bol kumar oynadığı Bombay'ın yüksek sosyetesinden sonra buraya gönderilmek dayanılır gibi değil. Hindistan'daki içki mahzenleri beklediğinden çok daha iyi çıkmıştı, özellikle de, her birlikte birkaç İskoç olduğu için, viski bir harika. İronik biçimde, Arabistan bu konuda epey katı bir ülke ama bunun yarattığı zorluk bazı subayların ve Jones'un hoşuna gidiyor. Sahip olduklarıyla zar zor yetiniyor, daha fazlasını elde etmeyi umuyor.

"Tanrı aşkına" diye mırıldanıyor Jessop, yavaşça doğrulup devenin yanındaki delikanlıya bakarak. "Orda yaptığı şey..."

Zufarlı kahvesini bitirip, kardeşinin yaptığı şey karşısında mavi gözlerini kocaman açan beyaz adamlara bakıp kahkahayı basıyor. Jessop'un ve Jones'un surat ifadelerini seyrederken elbisesinden bir misvak çıkarıp dişlerini temizlemeye başlıyor.

"Tanrı aşkına" diye inliyor Jones yüzü her zamankinden daha da pembe. Bu ülke, alışılmış sınırları durmadan açıyor diye düşünüyor. "O gerçekten de..."

“Evet, evet ihtiyar.” Jessop başını sallıyor. Doktor, bir çiftçinin oğlu ve çiftlik hayvanlarına alışkın. Buna rağmen ses tonunda bir şaşkınlık var.

“Yakında süt verecek. Çok yakında.” Zufarlı onları düşük bir ses tonuyla onaylıyor.

Bu yer gerçekten “normal” sınırların çok ötesinde. Jones titriyor. Çok susadı, çok da aç ama devenin sütünü içebilecek cesareti kendinde bulabilecek mi hala bilmiyor.

Dördüncü Bölüm

Zena hayatında ilk defa deniz görüyor. Şaşkınlıktan donakalıyor. Acımasız Afrika güneşi, masmavi okyanusun üstünde öylesine parlıyor ki, deniz sanki mücevherlerle, belki de yıldızlarla süslenmiş gibi... Asıl baş döndürücü olan ise dalgaların sesi. Kuma vuran dalgaların sesi sanki tanrısal bir sesin yansıması... Köle tacirleri grubun soluklanması için bir süre durmalarına izin veriyor. Durdukları zamansa kölelerin her biri Zena'nın zihninde "Mavi Dev" diye adlandırdığı yere bakıyor. Zena bu su imparatorluğu karşısında öyle etkileniyor ki, neredeyse kendisini buraya getirdikleri için onlara teşekkür edecek. Sonra bakışları, kolunun hemen yanından dalgalardan daha hızlı ve gürültülü şekilde geçen martıya takılıyor.

Manzara inkar edilemeyecek kadar güzel. Ama bazıları, bu uçsuz bucaksız görüntüden ürüp çığlık atıyor. Tacirler "ganimetlerinin" yüzlerine bakıyor. Bu sanki bir ritüel gibi. Yapmayı bildikleri bir şey ve topluluk bir anlığına sessiz kalıyor ve ilk korkularından sonra, köylülerin üzerine huşu dolu bir hava çöküyor. Bu insanlar yağmur bulutlarına ve güneş ışığına tapıyor, fırtına tanrısına adaklar adıyor. Ama önlerindeki varlık öyle büyük ki akılları bu yücelik karşısında dumura uğruyor. Sanki dünyanın ucuna varmışlar. Tacirlerin kaçırdığı grup kabilenin en gençleri. Aralarında, en yaşlı sayılabileceklerden biri olan on yedi yaşındaki Zena dışında daha önce denizden bahsedildiğini duyan yok.

Daha önce hiç görmemiştim... Bu çok... Çok... Karşısındaki manzarayı betimlemek için kelimeleri zihninde şekillendir-

meve çalışıyor ama başaramıyor. Uygun sıfatı aradığı sırada gruptaki erkeklerden biri kaçmaya başlıyor. Delikanlı, köle tacirleri topluluğun şevkini yeterince kırdıklarını düşünüp onları yavaşlatmamak için bağlamamaya karar verdikleri o sabahdan beri zaten iplerinden kurtulmuş durumda. Mutluluk içinde kahkahalar atan delikanlı hepsinin bakışları arasında uzun adımlarla koşarak suya atlıyor. Günlerdir doğru dürüst bir şey içmediler. Köyü terk ettiklerinden beri su kaynakları çok sınırlı oldu. Çocuk suyun tuzlu olduğunu fark ettiğinde ise artık çok geç. Tacirler, bitkinlikle kıyıya gelip çocuğu sudan alıyorlar. Gülerек çocuğa gürültülü bir şekilde vuruyorlar. Çocuk kumun üzerine öyle bir kapaklanıyor ki, daha bir kaç dakika önce suya estetik bir biçimde atlamış olduğuna inanmak zor.

“Bu su seni zehirler! Ahmak...”

Zena’nın aklı karışıyor. Deniz o kadar güzel ki, böyle öldürücü olması çok garip. Kimse ona daha önce böyle bir şeyden bahsetmemiş. Ama şimdiden öğrenmeye başladı ve zihni eskiden öğrendiklerinden çok uzakta artık. Şimdiye dek de, öğretilenlerden çoğunun yanlış olduğunu da fark etti...

Kasım ve bin Muhammed gruba hareket etmesi için işaret veriyor. Zena, Kasım’ın “O cesur çocuğun hangisi olacağını hep merak ederim.” dediğini duyuyor.

Bin Muhammed yalnızca uzun uzun bakıyor. “Aptal desek daha doğru bence... Çocuk yolculuğu tamamlayamadan ölecek.”

Diğer adamlar da bu görüşe katılıyorlar. Onlar için çok alışıldık bir durum. Daha önce bunun birçok örneğine rastlamışlar. Zena bu tür durumlarda merakın öldürücü olup olmadığını düşünüyor. Yoksa öldürücü olan çocuğun mace-ra isteği mi? Onu bu şekilde lanetleyen kendi başının çaresine bakmaya çalışması mı? Güneşin altında titriyor. Acaba nereye gidiyorlar? Koyu renk elbiseli bu adamların aklından ne geçiyor? İpleri çözüldüğü halde Zena’yı kaçırmak, evine gitmekten alıkoyan ne? Geriye kalanlar amcasını

gömmüş, kendi yaralarını sarmaya çalışıyor olmalılar. Ailesi de kelimenin en yalın anlamıyla, hayata kaldıkları yerden devam ediyor olmalı. Korkusunun dışında, denize olan hayranlığı da yoluna çıkıyor. Duyduğu ama daha önce hiç görmediği başka bir dünyanın varlığına tanıklık etmek onu büyülüyor.

Zena, gönülsüzce de olsa yürüdüğü kara parçasına ve kendi adımlarına odaklanıyor. Köle tacirlerinin gözleri sürekli onların üzerinde. Nöbetleşe uyuyor, ittifak ve cesaret gösterilerinin kokusunu hemen alıyorlar. Gruptan kopup farklı bir yöne saptığınız an ensenize binmeleri an meselesi. Kasım'ın gözleri parlıyor, bin Muhammed soğuk ve ciddi görünümünü her durumda korumaya özen gösteriyor. Zena daha önce, kendisini ortamdaki bu kadar soyutlayan insanlar görmemişti. Tüm topluluk hizaya girmiş, verilecek herhangi bir komuta uymak için hazır durumda. Adamların inanılmaz bir otoritesi var...

Kalacağım diyor. Midesinde bir bulantı hissediyor. Zena için, kendini bir seçeneği olduğuna inandırmak çok önemli.

Beşinci Bölüm

Doğuda, okyanusun üzerinde Palinurus gemisindekiler için hava Dr. Jessop ve Üsteğmen Jones oradan ayrıldığından beri giderek kötüleşmişti. “Ah, keşke sıtma diğerlerini değil de Wellsted’i vursaydı,” diye söyleniyor Kaptan Haines. İyi adamlarını yüksek ateş yüzünden kaybetmiş olsa da kalan tek iyi teğmenin sağlığını lanetlerken bile bir parça utanmıyor değil... Kızgınlığının nedeninin Wellsted’in yaptığını yapmamak, yani yolculuk başladığından beri bir günlük tutmamak olduğunu bir türlü kabullenmiyor. Bunun yerine, teğmenin mide bulandırıcı davranışlar sergileyen bir sonradan görme olduğunu söyleyip duruyor. Ama yine de Wellsted’in ölmesini dilemenin çok acımasızca olduğunu kabul etmeli.

Ölümler, elbette ki hiç beklenmiyordu. Eğer Haines, böyle bir salgın olacağını bilseydi, Jessop’ı göreve göndermezdi. Haines doktoru göndermekle ne kadar hata ettiğini düşünmeden edemiyor. Salgın yayılmaya başladığında doktor gemide olsaydı en azından mürettebattan birkaç kişiyi kurtarabilirdi. Ama adam, göreve gitmeye epey istekliydi. Üstelik Haines olacakları nereden bilebilirdi ki? Genelde Afrika’nın bu bölümünde, genç askerler Bombay’daki ilk birkaç hafta hayatta kalabilirlerse, sonrasında herhangi bir sorun yaşamıyorlardı. Palinurus’da kalan subayların yarısı ve mürettebatın üçte biri birkaç gün içinde ölmüştü. Ancak tüm bu ölümlere ve havaya rağmen, Palinurus gelişme kaydediyor, haritayı oluşturmaya devam ediyor. Derinlik

ölçümleri epey kesin ve şu ana kadar herhangi bir Fransız gemisine rastlanmadı.

Yine de Haines, adamlarının sağlığı konusunda bir hayli titiz ve suya gömülen ölü bedenler vicdanı için büyük bir yük. Kendini suçluyor. Ama konu hakkında derin düşüncelere dalacağına, sinirini sağlıklı subayından çıkarıyor.

Wellsted'in seyir defterini sıtma salgınından sadece birkaç gün önce, gemiden giden mektupları kontrol ederken şans eseri buldu. Lanet olası küstah! Onun gönderilmesine engel olmadığı için pişman. İçeriğini okuduktan sonra, teğmenin yazdıkları karşısında öyle kötü hissetti, öyle afalladı ki, o lanet şeyi gönderiverdi. Onu bu kadar şaşırtan ise adamın utanmadan diğer subayların deneyimlerini ve keşiflerini sanki kendine aitlermiş gibi yazması. Haines'in onu göndermesine neden olan asıl sebep ise ondan kurtulma isteği.

Haines'in yolculuklarıyla ilgili yazmayı düşündüğü kitap genel olarak aynı malzemeyi barındıracaktı, ama o geminin kaptanı olarak bunu yapmanın kendi hakkı olduğunu düşünüyor. Haines, bu keşif gezisinin başı olarak, yazdığı raporları Kraliyet Topluluğu'na sunmayı düşünüyordu. Yazdıklarını da yetenekli subaylarına ithaf edecek, onları eşit derecede övecekti. Ayrıca, rapor hem yapılan keşif gezisindeki başarıyı hem de Bombay Deniz Kuvvetleri'nin itibarını yüceltecekti. Wellsted'in de hakkını verecekti elbette.

Ama teğmenin bu yazısı, kaptanın kurduğu her türlü hayali alt üst etmişti. Haines, seyir defterinin de beraberinde gönderildiği o postayı geri çağırabilmeyi isterdi ama posta çoktan Kızıldeniz'i geçmiş, kargo gemisiyle güvenli bir şekilde batıya, Londra'ya doğru gidiyor olmalı. Kaptanın asıl sinirini bozan ise Wellsted'in hazırladığı seyir güncesini kendisine ithaf etmemesi. Normalde yapılması gerekenin tam aksine, teğmen, gemideki diğer adamlardan belli belirsiz bahsetmiş, ünlü Haines'ten ise neredeyse hiç söz etmemiş. İşin en kötü tarafı ise, teğmenin özür dilemeye hiçbir şekilde yanaşmaması. Bu, Haines'i daha da çileden çıkarıyor. Üstelik bu lanet yazıları yazacak zamanı nereden buldu ki?

Kamaranın kapısının çalınmasıyla sinirli düşünceler Haines'in zihnini terk ediyor. Kapıda on bir, on iki ve on üç yaşlarında üç öğrenci subay duruyor. Hepsi şık, denizci üniformalarını giymiş. Üçünün de saç ıslak kum renginde ve aynı tarzda kesilmiş. Birbirlerine o kadar benziyorlar ki kardeş olduklarını bile zannedebilirsiniz. Ama yalnızca bu yolculuk boyunca kardeşler. Haines bu çocukların birçok olayın üstesinden geldiğini ve iyi delikanlılar olduklarını hatırlıyor. Son birkaç günde birlikte bir sürü ölüme tanık oldular. Kaptan kamarasına -gemideki en büyük kamara- girmelerini söylüyor. Büyük alana girdiklerinde oranın görüldüğünden daha büyük olduğunu hissediyorlar. Hepsinin içten içe umduğu şey aynı; günün birinde buraya kaptan olarak çağrılmak...

"Ha... Evet, yemek" diyor Haines.

Kaptanın baş kahyası Jardine, çocukları izleyerek kapıyı ustalıkla arkasından kapatıyor. İri yarı bir İskoç olan kahyanın pembe yüzü, pütürlü bir tebeşire benziyor. Yüzünün bir tarafı içe göçmüş ve şekli bozuk. Bu hali, onu olduğundan daha yaşlı gösteriyor. Denize düşse eriyecek gibi geliyor insana... Salgın döneminde kimse Jardine'nin hayatta kalacağını düşünmemiştir. O ise kaya gibi sağlam çıktı. Elinde tuttuğu brendi dolu sürahiyi ve şarap şişesini masaya bırakıyor.

"Bu akşam ne var Jardine?"

Çarpık ağzıyla "Koyun haşlama efendim" diye yanıtıyor.

Son ikmallerini Mekke'nin güneyinde yaşayan inatçı bir Vahhabi* kabilesinden yapıp, bir koyun sürüsü satın aldılar. Bu onlara ufak bir servete mal oldu. Kıyıda uzak alışverişler sınırlı. Müslümanların çoğu, İngilizlerle alışveriş yapmaya yanaşmıyor. Tabi bazı kabileler diğerlerinden daha az inatçı. Kızıldeniz'in doğusundaki bu kıyı epey sorunlu. Bölge insanları İslam'a, yarımadanın diğer tarafındaki İbad-

* Suudi Arabistan'da resmi bir mezhep. çn

diye mezhebi* mensuplarına ve güneye göre daha sıkı sıkıya bağlı. Buranın insanı pek de affedici değil.

Yarımadanın bu tarafında beyaz adamların belirmesi, insanların içindeki büyük nefreti ateşlemeye yetiyor. Karaya çıkarma yapan birlikler vahşi bakışlı, açık renk elbiseli saldırganların bağrıışlarına, öfkelerine, bıçakla kovalamalarına maruz kalmış, hakarete uğramışlar. Sonradan öğrendikleri kadarıyla bu hakaretler “Gidin domuz yiğün sizi domuz yiyiciler” anlamına geliyormuş. İskelede satıcılardan biri gayrimüslimlere satıp haram para kazanacağına, un çuvalının içine işemiş, “Boş midenizle geberin, kafirler!” diyerek onlarla alay etmiş. Ne para, ne iyi bir davranış ne de iyi niyet bu uzun sakallı bağnazları ikna etmek için yeterli oluyor. Kutsal şehirlerin kapıları yabancılara kapalı ve askerler hıf-talardır koyun etiyle besleniyor. Buna ek olarak, kullandıkları besinler sınırlı; gemide kalan erzak, koyun sütü, biraz mısır ekmeği ve mürettebatın genç üyelerinin avlayabildiği orta büyüklükteki balıklar...

“Gençler, umarım Bombay Deniz Kuvvetleri’ne ziyafet çekmek umuduyla katılmamışsınızdır.”

Haines askerlerinin her birine bir bardak dolduruyor.

Laubali bir tavırla, “Kadeh kaldıralım mı?” diye soruyor.

Bu sabah ölen son kişi de denize atılmıştı. Ölen asker, hastalıkla savaşın sonunda yenik düşen Johnny Mullins adlı İrlandalı bir deniz kurduydı. Mürettebattan salgına yakalanan herkes ya ölmüş ya da iyileşmişti. En kötü zamanlar geride kalmıştı. Haines kadehini kaldırıyor.

“Salgından kurtulan bizlere içelim! Ve tabi ölenlerin ruhuna! Huzur içinde yatsınlar...”

Çocuklar huzursuzca kııldandılar. Protokole göre, diğer subaylar odada yokken yemeğe geçemezler. Genç olabilirler ama kuralları da çok iyi biliyorlar.

Kuralları çiğneyip otoritesini kullanarak, “Gelin, he-men!” diyor kaptan.

* İslam dininin Hariciyye mezhebinin alt kollarından biri. n

Gençler yavaşça kaptanın dediğini yapıyor. Çekingenlikle kadehlerini alıp şaraplarını yudumluyorlar.

“Jardine!” diye bağılıyor kaptan.

“Evet efendim?”

“Yemekte yahni mi var?”

“Evet efendim, yanında da deniz yosunu. Ama...”

“Madem Teğmen Wellsted rahatını bozup bize katılmıyor, onun keyfini beklememiz için bir neden göremiyorum.”

Haines küçük gruba dönüyor.

“Bugün kaydettiğiniz sonar verilerine baktım genç Ormsbi, çok etkilendiğimi söylemeden edemeyeceğim. Öğleden sonraki lider tavırların ve ölçümlerinin kesinliğine bakıyorum da, neden sıradan bir makine mühendisinin işlerini yapıyorsun? Seni bu keşif gezisinin sorumlusu yapmalı!”

Omsbry’in yüzünde beliren gülümseme, Londra Köprüsü’nü aydınlatabilecek güçte... “Teşekkür ederim efendim” diyor, Jardine elinde güveç tepsisiyle içeri girerken. Tepsiden dumanlar yükselirken Jardine de yemeği servis ediyor.

Altıncı Bölüm

Jessop ve Jones, Zufarlıların çok farklı bir zaman kavramları olduğunu anlamaya başladı. Üsteğmen bunu, “Bu alçakların söylediği tek kelimeye bile güvenmeyeceksin” diye yorumluyor. Emir’in kampına ne zaman varacaklarını sorduklarında, rehberlerden bir haftadır “Yarın ya da öbür gün varırız” cevabını alıyorlar. Bunun yanında bir de omuz silkme elbette... Jessop, Jones’un ısrarcı tavırlarını engellemeye çalışıyor.

“O kadar da acelemiz yok” diyor.

Palinurus’taki randevuya daha çok var, o yüzden planladıkları zamanın biraz gerisinden gitme lüksleri var.

Her ne kadar zaman planlaması konusunda yeteneksiz de olsalar Jessop, Zufarlıların hoş insanlar olduklarını düşünüyor. Doktor, geçtikleri yerlerin haritasını çıkarırken epey sabırlı davranıyorlar, ki bu hayli zor. Bir kere, doktorun getirdiği pirinç araç-gereç dokunulamayacak kadar sıcak...

“Southampton’da farkına varamayacağın şeylerden biri de bu...” deyip gülümsüyor.

Jones ise bu tür şeyleri hiç de eğlenceli bulmuyor. Görev, doktorun olduğu kadar onun da sorumluluğunda ama üsteğmen sürekli pes ediyor. Doktor, bir İngiliz subayı için görevini layıkıyla yerine getirmenin, yani bir arazinin engeli kısımlarını gözlemlemenin çok da zor olmadığını düşünüyor. Zufarlılar ise, tüm kararlılıklarıyla onlara yardım etmek için ellerinden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorlar.

Akşam, bölgedeki bol miktarda kuyruklu yıldız altında, araç-gereçler daha da işe yarıyor. Ancak, kum tepeliklerini

çizmek epey zor. Tepecikler, sonraki İngiliz birliği buralara gelene kadar rüzgarın etkisiyle dağılıp gidecek, harita boşuna çizilmiş olacak. *Yeryüzünde hiçbir harita, çöl haritası kadar değişken olamaz* diye düşünüyor Jessop. Doğup büyüdüğü Lancashire Tepesi'ndeki yeryüzü şekilleri yüzyıllarca aynı kalmışken, çöldeki hiçbir şekil birkaç haftadan fazla kalmıyor. Ama doktor pes etmiyor. Düşüncelerini Zufarlıların getirdiği keçilerin, Avrupalı kuzenlerine oranla ne denli lezzetli oluşuna odaklıyor. Toy bir delikanlı, doğru bilginin nasıl kullanılacağını bilemez. Örneğin hangi çalının, içinde paha biçilmez bir sır taşıdığını ve İngiliz Endüstrisinde kullanılabileceğini ya da hangi yerel adetin sonraki İngiliz heyetini bir Emir ya da Halife'ye sevdirecek karlı bir ticaret anlaşması yapılabileceğini. Dr. Jessop, Üsteğmen Jones'un aksine, Doğu Hindistan Şirketi'nin ondan istediği şeye odaklanıyor. Yirmi dört saatte bir kat ettikleri yolun ölçümünü ve susuz bir devenin üç dakikadan az bir sürede yirmi galon su içebildiğini not ediyor.

Gündüz kamp kurup da günün en sıcak saatlerini uyuyarak geçirecekleri bir yerde duruyorlar. Kaldıkları çadır, onları güneş altındaki kumdan en fazla bir iki derece daha fazla soğutuyor. Doktor, yaşça büyük olan Zufarlı'nın elindeki yanık izini sarıyor. Yara zaten, adam İngiliz İmparatorluğu'nun hizmeti altındayken olmuş. Derinin üzerine lavanta yağı döküyor. Doktora göre hastaya karşı nazik olmak çok önemli. Ona ilk yetki verildiği zamanlarda, hastalarının çoğunun, sadece tıbbi bilgisinden çok ilgisi sayesinde daha hızlı iyileştğine tanık olmuştu.

Yol arkadaşına, "Niye uğraşıyorsun bir türlü anlamıyorum" diye mırıldanıyor Jones.

Doktor da, "Yağ yanımdaydı, sürmenin bana bir zararı olmadı." diye belirtiyor.

Jones arkasını dönüyor. Kralın en iyi adamlarından değilmiş de sanki bir çocukmuş gibi mırıldanıyor; "İyi geceler."

Jessop kumda kendine bir çukur kazıyor. *Çok ilginç* diye düşünüyor. Jones gemideyken bu kadar -doğru sözcüğü

bulmaya çalışıyor- nezaketsiz değildi. Göz alıcı büyüklükteki gök cismine bakıyor. Doktor seyahatinde sürekli olarak yıldızları takip ediyor. Çölde gece, gözler için harika bir ziyafet...

“İyi geceler” diyor daha resmi bir ses tonuyla. Sonra, yola çıkmadan önce birkaç saat uyumak üzere olduğu yere uzanıyor.

Yedinci Bölüm

Zena bir kabusun ortasındaymış gibi sanki. “Dhov” denilen Arap yelkenlisinin alçak tavanlı ambarında zincirlenmiş halde seksen tutsak var. Tutsakların yetmiş biri, artık çatlamış olan bileklerindeki dışkı kalıntılarına rağmen hayatta. O kadar aç, o kadar susuzlar ki, kötü kokuyu neredeyse hiç duymuyorlar. Çoğu, buraya zincirlenene kadar bu kadar insanı bir arada görmemişti. Ölülere gömmek için güneşin batmasını beklemek mide bulandırıcı bir başka durum. On bir gündür gemideler. Zena’yı en çok korkutan da bu...

Kölelerin çoğu, geldikleri ya da götürülecekleri coğrafyayı pek umursamasalar da Zena umursuyor. Altı yıl boyunca anneannesiyle Habeşistan’ın zümrüt rengi tepelerinde, serin bir yerde yaşadı. Tepe, kozmopolit bir ticaret şehri olan Bussaba’dan iki yüz kilometre kadar uzakta. Yaşlı kadının saygın biriydi, yolcuları ve kervanları misafir eden ünlü bir hanın sahibiydi. Kendi mülkü içinde koyduğu kurallar epey açık ve yalındı. Silah yasak, insan ya da mal kaçakçılığı yapmak yok.

Zena da uzak diyarları ve köle kaçakçılığı yapanların izlediği yolları bu güvenli evin çatısı altında öğrendi. Birçok efsane ve tanrıyla ilgili hikayeler duydu. Bu hikayelerin doğruluğundan şüphe duymuştu. Anneannesi ise, insanın inanması gereken tek şeyin, diğer insanların içindeki iyilik olduğunu söylerdi. Kalan yolcular, nereden geldiklerini ve nereye gittiklerini anlatırlardı. Bu hikayeler sayesinde Zena, o güne kadar hiç harita görmemesine rağmen, denizde ge-

çen on bir günün bu adamların onu sıradan birine satmak için fazla olduğunu anlamıştı.

İskelede vardıklarında, tanıdığı tüm insanlardan koparılıp başka bir tekneye bindiriliyor. O teknede de farklı köy baskınlarından toplanan köleler var. Tacirler genç olanları tercih etseler de, onların aralarından da kalitelipleri ayırıp farklı yerlere götürüyorlar. Bu tabi yalnızca bir tahmin; Zena'nın yapabileceği en akıllıca tahmin... Sonuçta gemiler birlikte yol almıyorlar ve Zena gemideki hiç kimseyi tanımıyor. Sonradan kaçış yolu olmadığını da anlayacak. O şartlarda yol boyunca hayatta kalmak, insanın başına gelebilecek en iyi şey.

Anneannesinin yanan şöminesinin dibinde oturur ve dinlerdi. Uzak diyarlardaki ülkelerin adları öylesine egzotik gelirdi ki; Maskat ve Sur, İstanbul ve Zanzibar, Mumbai ve Kerala. Adamların ilginç renkteki tenleri, evlerinden ve dinlerinden bahsettikçe sanki mutlulukla pembeleşirdi. Hristiyanlar, Hindular, Sihler, Müslümanlar, Animistler, Yahudiler... Hepsi de kahverenginin farklı farklı tonlarını taşırdı. Nübyeli prensler, Vahhabi Emirleri, Pers soyluları, Türk tüccarlar, esmer Halifeler ve Sultanlar, Sami satıcılar, Hintli savaşçılar, Somalili korsanlar ve Habeş piskoposlar.

Gelen yabancıların hepsi kendi soyunu belli edecek dövmeler ve küpeler takmışlardı. Bazıları tıraşlıydı, bazılarının uzun sakalları vardı. Bazıları kel, bazıları ise saçlarına özel olarak yapılmış, değişik renkte türbanlar takmışlardı.

Giyim tarzları da farklıydı; beyaz dökümlü elbiseler, nakışlı cüppeler giyiyor, kürk başlıklar takıyorlardı. Zena, büyükannesinin gözetimi altında bu yabancılara yemek ikram ederdi; baharatlı kuskus, sulu, bol yağlı kuzu, meyve ve fındıklarla servis edilmiş, kızarmış soslu tavuk. Neredeyse ekmeğin içinde eriyecek kıvama gelmiş baharatlı et yemeği. Sonra Zena, anneannesinin şişman, Anadolu'dan gelme hadımı Yari'nin davulu eşliğinde yabancılar için dans ederdi. Yabancılar Zena'nın sadece bir hizmetkar, daha doğrusu köle değil de çok sevilen bir torun olduğunu öğrendiklerin-

de ona parfüm ya da ipek kumaş gibi hediyeler bırakırdı. Şimdi ise hediye filan yoktu.

Üç günlük gemi yolculuğundan sonra, zindanın karanlığında, bu yeni geminin kıyı şeridini izleyerek güneye doğru seyrettiğini anlayınca ağıt yakan kadınların ve dua eden erkeklerin arasında gözlerinden birkaç damla yaş süzülüyor. *Artık geri dönüş için bir yol yok* diye düşünüyor. Aklında yalnızca, köyüne geri dönmek ve geriye ne kaldığını görmek var... Çok fazla kayıp... Bir mezar. Her daim inatçı olan annesi. Artık uzunca bir süre için ertelenmiş olan ve Zena'nın istemediği bir evlilik. *Böyle olmamalıydı* diyor kendi kendine. Karanlıkta, yas tutmak güvenli; o da uzun uzun ağlıyor.

Altıncı gün, uzun süren sessizlik ve yorgunluktan sonra, güvertenin altındaki tüm tutsaklar kendilerini boğucu ortama çoktan teslim etmişti. Zena kafasının üstündeki küçük pencereden sızan ışığı fark ediyor ve karanın, geminin ters tarafına düştüğünü görüyor. Demek ki, doğuya doğru yol alıyorlar. Bu bölgeler ona yeterince yabancı. Aklında yalnızca birkaç isim tutabiliyor. Evinin şimdi ne kadar uzaklarda kaldığını ve dönüş yolunun ne kadar uzun olduğunu düşünabiliyor.

Anneannesinin ölümü nedeniyle yalnızca birkaç hafta önce köyüne geri dönmüştü. Onun iyiliğini daha çok düşünen ailesinin yanına. Taş bina, cenazeden bir hafta sonra köye birkaç deve, bir-iki at ve soğuk bir eşle gelen büyük dayısına kaldı. Adam yeni evinin belgelerini aldı, bir öküz kesti ve Zena'yı ilk fırsatta oradan defetti.

"Evine dön ve evlen çocuk" diye buyurdu. "Senin burada işin yok." Varlığı adam için her zaman rahatsız edici olmuştu ve artık yetki tamamen onda olduğuna göre yanına bir deve ve hizmetçi vererek doğduğu yere göndermişti. Yolculukta yanında tahta bir kutu içinde incik boncuk, birkaç değersiz eşya ve birkaç metre pamuklu kumaş vardı yalnızca. O zamanlar büyükannesinin ölümünün, başına gelebilecek en üzücü şey olduğuna inanıyordu. Büyükanne-

sini çok severdi. Hastalığı boyunca ona gözü gibi bakmıştı. Öldüğünde de yaşlı kadının çıplak vücudunu Zena yıkamış ve onu beyaz bir kumaşa sarmıştı. Daha sonra onu hizmetçiler gömmüştü. Zena üç gün boyunca uyumadan, sürekli ağlamıştı. Yari, bu süre boyunca onu yoğurt ve balla besledi. Zena ağzına giren bu gıdaların tadını bile alamamıştı.

Zena'nın başının üzerindeki kapak aniden açılıyor. Adamlar eğilerek gözü kör eden ani ışığı kapatıyor. İple, bir kova tuzlu su uzatıyorlar, sonra iki kez daha. Bayat yağ, çiğ balık ve taş gibi kaskatı "khubz" adı verilen yassı Arap ekmeği de veriyorlar. Köleler hemen kovaların üstüne çullanıyor. Birbirlerini itiyor, alabildikleri kadar su ve yiyeceği ağızlarına tıkıyorlar. Zena elindeki lapayı yiyip de kusmaya çalışırken tepesinden gülüşmeye benzer sesler duyuyor. Sonra ışık yeniden kayboluyor.

Sonraki gün aşağı bir merdiven uzatılıyor, ağız ve burnunlarını kapamış iki adam da bu merdiveni kullanarak ambara iniyorlar. Birlikte ölüleri kaldırıyorlar. Zincirleri çözüp, vücutları arkalarından tutarak sürüklüyorlar. Ambarın kapağı kapandıktan sonra ölüleri denize atıyorlar. Tavırları sanki balık kalıntılarını denize atan bir balıkçı karısı kadar rahat. Sağ kalanların kanı donuyor, titriyorlar. Ama çürüyen bedenlerin kaldırılmış olması, her şeye rağmen iyi.

Sonraki gece, gemi Maskat'a varıyor, yelkenlerini indiriyor. Köleler denizde yıkanmak üzere ay ışığında güverteye çıkıyorlar. Bin Muhammed'in gözü üzerlerinde. Havanın yavaşça aydınlanmasıyla birlikte minarelerden gelen ezan sesi de safir renkli koyda yankılanmaya başlıyor. Zena'nın gözü dişi bir maymun besleyen Kasım'a takılıyor. Onu ormanda bulmuş olmalı. Beyaz dudaklı bir tamarin bu.

Hayvan sahibine iple bağlı. Yelkenlideki insanların hepsinden daha iyi bakılıp besleniyor. Zena emin olamasa da, maymunun meyve tarzı bir şeyler yediğini düşünüyor. Daha bir ay önce Zena'nın amcasını ölümüne döven adam, köleleri gemiden karaya çıkarken seyretsin diye maymunu, yavaşça metal su kabının yanına koyuyor. Cüsseli, kaslı üç

dev zenci malları kıyıya indirip, eski bir depoya tıkarken Kasım ışığa doğru ilerlemiyor. Adamların damarları oyuk bir taşın damarlarına, gözleri ise bir heykelinkine benziyor.

Köleler karaya çıktıkları için ürkek ama aynı zamanda da çok mutlu. İçlerinde tek bir şikayet bile yükselmüyor. Zaten şikayetleri duyulsa da de fark etmez. Muhafızlar, ellerinde kamçlarıyla bir aslan gücündeler. Üzerlerinde yalnızca peştamalları var ve tüm kasları gözler önünde. Hangi susuz ve aç kalmış ahmak bu güce karşı koyabilir? Hangisi soru sormaya cesaret edebilir? Bu adamlar içlerinden en zayıfını alıp ikiye bölebilir, kanını içebilir ve kimse de sesini çıkarmaz.

Deponun içine kilitlenen Zena başına neler geleceğini biliyor. Daha önce neler olduğunu duymuştu. Çarşıda sergilenmek üzere derisi yağlanacak. Bunu duyabiliyor, kokusunu alabiliyor. Midesi kaygı ve açlıktan burkuluyor. Bekliyor. Kimse bir şey söylemiyor. On iki yaşlarında ve Zena'nın kardeş olduklarını tahmin ettiği iki çocuk el ele tutuşmuşlar.

Şafak sökerken uzaklardan gelen ezan sesinin yankısını duyuyorlar. Mollanın salat nağmeleri insanın içine işliyor: "Sana ibadet ederiz. Her şey için sana sığınırız."

Kaçmalıyım. Limanın yanındaki çalılıkları düşünüyor. O anda kafasının karışmış olduğunu farkında. Bir an bir şey düşünüürken, bir an sonra başka bir şey düşünüyordu. Ama şu anda, koşarak buradan kaçmak, yelkenlide geçirdiği o uzun günlerden daha kolay görünüyor. *Başarabilirdim* diye düşünüyor. *En azından denemiş olurum.*

Şafak sökerken, karanlığın yerini portakal rengi alıyor. Zena kilitli tutulduğu yerdeki aralıklardan limanı, sabahın taze havasında Maskat hayatından sahneleri görebiliyor. Gördüklerinin onu bu kadar heyecanlandırması çok şaşırtıcı. Daha önce hiç böyle bir yer görmemişti. Yeşil tepelerle sarılı bir koy. Büyük bir şehir olduğunu fark ediyor. Şu ana kadar gördüklerinin en büyüğü. Tersaneler asfaltla kaplanmış, evler ve iş yerleri de hurma ağaçlarının arasında bol miktarda bulunan balçıkla sıvanmış. Yeni binalar badanalı

olduğu için güneşin üzerlerine vurmasıyla parlıyor. Daha eski binaların boyası ise artık eskimiş, kahverengileşmişler. Limanın ötesinde ise bir tür kale mevcut. Burcunda denize doğrultulmuş koca siyah silahlarıyla suyun kenarındaki bir istihkam.

Liman şimdiden kalabalıklaşmaya başlamış. Karlı bir ticaret limanı olduğunun bir kanıtı bu. Demirlemiş kırktan fazla gemi var. Dışarıda sabah ticareti başlamış bile. Beyaz cüppeli bir adam, elindeki kuş kafesiyle mallarını en kaliteli namaz seccadeleriyle birlikte tezgaha sermeye başlıyor. Adamlar kısık ateşte su kaynatıyor. İçine bir tutam tarçın ve biraz bal koyarak kıvrımlı bardaklarında içecekleri nane çayını demliyorlar. Üç keçi, tezgahların arasında bağlı duruyor. Dişsiz, bir bacağı ve bir gözü olmayan, başına pis bir bez sarmış bir dilenci, tek varlığı olan su kabından durup durup bir şeyler içiyor.

Tüccarlardan biri onu oradan kovalamak için yaklaşıyor. "İt oğlu it!" diye bağırıyor. Bir sineği kovarmışçasına elini kolunu sallıyor, öfkeyle bağırıyor. "Defol buradan!" *İbn el-kalb. İmşi İmşi.*

Öfkeli bağırışları duyup gözyaşlarına boğulan bir kız "Bizi yiyecekler" diyor. Sesi titriyor. "Tutsak alınan hiç kimse geri dönemez. Hepimizi yiyecekler."

Ağlamaya devam ediyor. Gözyaşları kemikli yüzünden çenesine dökülüyor. Grubun geri kalanı sessizliğini bozmasa da, bazıları korkuyla birbirlerine sokuluyor. Zena ise bu dramdan etkilenmiyor. Kimsenin onu yemeyeceğini, pazarda satılacağını biliyor. Ayrıca, uyanmakta olan Maskat denen bu yerde, cesareti biraz da olsa yerine gelmiş durumda. Beklediği kadar tuhaf bir yer değil. Görüldüğü kadarıyla, gayet zengin bir şehir. Ve kulağına gelen ezan seslerinden yola çıkarak, epey fazla cami var, ki bu da şehirde dindar bir kesimin olduğunu gösterir. Ama şimdi bildiği bir şey varsa, o da hiçbir yere kaçamayacağı. Zaten nereye gidebilir ki? Burası kozmopolit ve güzel bir şehir. Birlikte tutsak olduğu insanların hepsinden daha iyi biliyor burayı. En önemlisi de

en kötüsünün artık geride kalmış olması. Yüzünü ışığa dönüp umudunu yitirmemesi gerektiğini hatırlatıyor kendine. *Belki beni kibar biri satın alır* diye düşünüyor boş midesini ovarken. Çok uzun bir zaman daha aç kalmayacağını biliyor. Belki en geç bir saat içinde bir şeyler yiyebilir.

Sekizinci Bölüm

Piccadilly'nin hemen yanındaki Albemarle Caddesi'ndeki beş katlı görkemli malikanede yaşayan Londra'nın en ünlü yayıncılarından John Murray, yaz ayının sesleri arasında yavaş yavaş uyanıyor. Bir satıcı olanca gücüyle bağırıyor. Murray'in söylenenleri anlayabilmesi için iyice odaklanması gerekiyor. Asla kolay uyanan bir insan olamadı. Bilincinin tam olarak yerine gelebilmesi için belli bir süre geçmesi şart.

Birkaç saniye sonra, satıcının malikanenin efendisini birkaç armut ve pancar satmak uğruna uyandırdığı anlaşıyor. Murray inleyip yatağın diğer tarafına uzanıyor. Karısı çoktan kalkmış. Murray bu duruma seviniyor. Çünkü sürekli ağız dalaşına giriyorlar ve Murray her fırsatta kadını görmezden geliyor. O da en az annesi kadar sinir bozucu. Ayın sonunda, diğer yüksek sınıf kadınlar gibi, o da arkadaşlarını ziyaret etmek üzere şehirden ayrılacak. Murray ise -diğer yüksek sınıf erkeklerin aksine- başkentte kalacak, karısından uzak güzel birkaç hafta geçirecek. Bu onun içini ısıtacak, onu neşelendirecek türden bir düşünce.

Lazımlığı kullanıp onu yatağın altına itiyor. Sonra, uşağını çağırmak yerine lazımlığı gelişigüzel şekilde yıkarken ve peruğunu çekiştirirken, bu sabah, kahvesiyle birlikte çikolata yiyip yememek konusunda karar vermeye çalışıyor. Merdivenlerden inerek ilk kattaki güneşli, sarı badanalı odaya giriyor. Duvardaki Lord Byron portresine bir türlü alışamadı. Hiçbir zaman da alışamayacağını düşünüy-

yor. Ama tabi, portreyi kaldırmak bir skandala neden olur. Murray'ın babasının Byron'ın kalan eşyalarını genel toplum ahlakını korumak amacıyla yakması olayının üzerinden en az on yıl geçti. Ve şimdi romantik bakışlı bazı kadınlar, kendisine neredeyse her hafta elyazmasının içeriği hakkında bir şeyler bilip bilmediğini soruyor. Belki de şans eseri babası oğluna bir şeyler anlatmıştır... Murray'e göre olay aptalca ve yorucu. Kendisi ciddi bir bilim adamı ve şiirler -Alman şiiri olmadıkça- ya da skandal olmaya aday şeyler onun ilgi alanına girmiyor. Byron'un şerbet ve homoseksüellikle ilgili düşüncelerinin getireceği kazanç, Murray'ın eğitimini karşılayabilirdi ama artık bunun pek de önemi olmadığına göre, bu tür çocukça şeyleri -en azından sohbet içerisinde- bir kenara koymanın vakti geldi. Byron'un kitapları hali hazırda ünlü yayınevlerinin listelerini ve satışlarını her yıl bir kaç yüz kopya olmak üzere arttırıyor. Ayrıca her hafta 'Byroncu Hareket' adı altında birçok posta alıyor, hepsini de yakıyor.

Kahve diye karar veriyor Murray.

Taze ekmeğin tahrik edici kokusu aşağıdan gelmeye başlamış bile. Eriyen tereyağının ve limon reçelinin tadını neredeyse hissedebiliyor. Biraz ren şarabı ve belki de biraz salamla güne hazır olacak.

Masasının üzerinde bir sürü açılmamış zarf var ve bugün Cuma olduğuna göre, her hafta bu sabah yaptığı at gezmesi için işleri sonraya atabilir. Ama gözüne bir paket takılıyor. Üzerindeki el yazısı ve kağıt alışılmışın dışında. Basit siyah mührün üzerinde kum taneleri var. Murray paketi açıp, üstüne bir kart tutturulmuş elyazmasını görüyor. Ayrıca bir ön yazı var ve yazının üzerinde birkaç hafta önce-sini gösteren tarih, düzgün bir el yazısıyla belirtilmiş.

Sayın Beyefendi,

Hint Okyanusu'nda görevlendirilen Deniz Kuvvetleri'nin bir subayı olarak, Palinurus Gemisi ile Kızıldeniz üzerinde yapılan araştırmalar süresince Sokotra Adası'nda yaptığım keşifleri ve

yaşadığım maceraları ilginize sunmak isterim. Umarım bu değer-siz yazılarımı yayınlamak ister ve ilgilenirsiniz.

*Saygılarımla,
Teğmen Raymond Wellsted*

Murray odanın öbür ucuna gidip deriden yapılmış dünya küresini döndürerek Kızıldeniz'i bulmaya çalışıyor. Sonra, denizin yakınlarındaki adaları tanımaya çalışıyor. Sokotra adlı adayı hiç duymamış olsa da büyüteç sayesinde tırnağından da küçük olan adayı bulup parmağını üzerine koyuyor. Habeşistan'ın doğusuyla Umman'ın güneyi arasında bir yerde.

Bunu George'a sorsam iyi olur diye düşünüyor.

Murray akşam yemeğini Kraliyet Coğrafya Kurumu Başkanı ve güzel karısı Louisa ile yiyecek. Bu elyazması, yemek sırasında açabileceği iyi bir sohbet konusu olabilir. Karısının pek hoşuna gitmeyecek. Bu tür konular onun ilgisini hiç çekmiyor. Ama Londra'daki çoğu insan gibi, Murray de imparatorluğun uzandığı bölgelerle ilgili haberleri duymaya can atıyor. Ne kadar egzotikse o kadar iyi. Ve çok satanlar listesine girebilecek bir yayın potansiyeli onu heyecanlandırıyor. Eğer iyi yazılmışsa bir kaşifin elinden çıkan elyazması çok başarılı olabilir.

Artık o kadar çok insan yurtdışına gidebiliyor, uzak diyarlarla ilişkilerde bulunabiliyor ki, gezi yazıları için çok sınırlı bir alan var ve Murray bu yazının gittikçe daha çok satacağını düşünüyor. Her şeyden önce, çok değerli, öğretici ve heyecan verici (Murray'e göre kurgulanmış her yapıttan daha iyi). Denizdeki hayatla ilgilenen insanlar için rehber niteliğinde büyük bir çarşı var. Bunu aklında bulundurmalı ve orayı ziyaret edip iyice bilgi almalı.

Bu akşamki yemeğin düşüncesi bile onu neşelendirme-yeye yetiyor. Yemekte armut tatlısı bile olabileceğinden emin. Aşçı elbette toplanan armutların bolluğunu ev halkı için yaptığı tatlıya da yansıtacak. Temmuzun başı. Sezonun ilk

armutları. Demek Sokotra ha? Kulağa harika geliyor. Murray, George'un adanın Arap mı, Afrikalı mı olduğunu söyleyebileceğini umuyor, en azından başlangıç olarak. Ada harita üzerinde iki bölge arasında kalan bir bilmece gibi.

Murray'in zili çalmasıyla uşak saniyesinde beliriyor.

Tahta iskemleye oturup arkasına yumuşak, sarı kadife bir yastık koyarken, "Bana kahvaltı getirir misin?" diye soruyor. Pencereleden fazlasıyla ışık giriyor. Okumak için mükemmel bir ortam. İngiltere'nin çok sayıdaki yayın başarısının temelleri, bu sandalyede, bu ışık altında atıldı.

"Kahve sanırım. Jack'e de, Belle'nin şu an eyerlenmesine gerek olmadığını söyle."

Mührün üzerinde kalan ufacık kum tanesi, Murray'in okumaya başlamasıyla, yerdeki koyu renk kaplamanın üzerine düşüyor.

Dokuzuncu Bölüm

Jessop ve Jones çadırları fark ettiklerinde neredeyse vakit öğleden sonraya geliyor. Kavurucu sıcakta yaprak bile kıpırdamıyor. Akrepler kumlara gömülmüş. Bu toz girdabında ilk fark ettikleri şey, hayat belirtisi olduğu. Verimli vahanın etrafında noktalar halinde beliren adamlar bir kilometre öteden onların gelişini bekliyor. Jones'un dikkatini, ilk olarak ağıla bağlanmış Arap atları çekerken, Jessop etrafın güzelliğiyle ilgileniyor. Kavurucu sığa ve zor şartlara rağmen doktor buraya gelmekten epey memnun. Yola devam etme kararını kıdemli subay olarak o aldı. Böyle bir karar verme nedeni ise, sağlam gezgin içgüdülerine sahip olması. Adamlar, varacakları yere yaklaştıklarını söylediklerinde onlara inandı.

Kamptaki adamların eşliğinde Emir'in çadırına geldiler ve Bombay'da onlara öğretilen şekilde selamlaşıyorlar. Krala yararı olabilecek, çok nüfuzlu olmayan birine yapılan takdir şekli bu. Jessop ona, anlaştıkları şekilde ödeme yapıp karargahtaki çocuklara yardım etmek adına Emir'den izin istiyor. Doktor gençlerin gözlerindeki iltihaplanmadan dolayı acı çektiğini fark etmişti. Leylek yavruları gibi çelimsiz, bir deri bir kemik çocuklar, çadır kapılarında duruyor. Şişmiş gözlerini kırpıp sinekleri kovmaya çalışıyorlar. Ayakları çıplak, kolları kürdan gibi. Bacaklarını kabarcıklar kaplamış. Kabarcıklar gitsin diye deri yakılıyor. Orada yapabilecekleri tek şey bu.

"Ben doktorum" diyor "İzin verin beyaz adamların te-

davilerinden deneyeyim. Elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışacağım.”

“Bitsalam yadak” diye cevap veriyor Emir hoşgörölü bir şekilde. Jessop bunun “Allah eline şifa versin” demek olduğunu anlıyor. Bu iyiye işaret.

Başka bir çadırda, Jessop gözüne daha narin ve yabani gelen on bir çocuğu inceliyor. Tüysüz birer kuşu andırırlar ve birbirlerine sokulmuşlar. Doktor onlara sorular sorduğu zaman kadınlar çocukların daha da ürkmesine neden oluyor. Sonra aralarından bir adam çıkıp tercüme yapmaya çalışıyor. Genel olarak anlaşmayı başarırlar. El hareketleriyle beraber, İngiliz’in aksanı yüzünden daha da zor anlaşılan kıt Arapçası işe yarıyor gibi... Jessop’a göre, hastalığın yayılmasının nedeni çocukların gözlerine çekilen sürme. Arabistan’da sürme iyileştirici etkisiyle biliniyor. Aynı zamanda gözleri nemli tutmaya yarıyor. Ama insanlar genelde iki işlem arasında gözlerini temizlemiyorlar. Bir çocuk, rüzgardan dolayı enfeksiyon kapıtığında, enfeksiyon hızlı bir şekilde diğerlerine de sıçramış. Hatta bir iki tanesinin gözünde iltihaplı çiban oluşmuş.

“Bana su getirir misin, lütfen?” diye soruyor tercümana. Adam ona şüpheli gözlerle bakmasına rağmen kısa bir süre içerisinde elinde bir matarayla geri dönüyor.

Jessop sakince her çocuğu sırayla alıp gözlerindeki sürmeyi temiz suyla siliyor. Çocuklar kumla temizlenmeye alışık olduklarından bağırıp çağırıyorlar. Su temizlenmede kullanmak için epey az. Yüzlerinden süzülen her bir damlayı dilleriyle tutup yutuyorlar; tek bir damla bile boşa harcanmayacak kadar değerli. Enfeksiyonu temizledikten sonra doktor, deri çantasından gerekli araç gereçlerini çıkarıyor. Askere katılmasının nedenlerinden biri de bu. Jessop yardım etmeyi seven, kocaman yüreği olan bir adam. Midesi de oldukça sağlam; karşısına ne çıkarsa çıksın elinden geleni yapıyor. Sirkeyle yaptığı bir solüsyonu çocukların gözünü temizlemek amacıyla kullanıyor. Çok da kötü kokuyor. Küçük olanlar bu konuda olay çıkarırlarken, daha büyük olanlar hiç seslerini çıkarmıyorlar.

“Bunun yardımı dokunur herhalde... Yarın yine bakarız. Salaam” diyor doktor, başıyla selamlayıp dışarı çıkarken.

Jones ağılın orada takılı kalmış, at bakıcılarıyla konuşmaya çalışıyor. Cinsin asilliği çok çekici. Biçimli kemik yapısı, vücut kıvrımları, yüksek sağırsı ve gür kuyrukları Arap atlarını çok çekici kılıyor. Bu görkemli yaratıklar gerçekten harika ve kusursuzlar. Subay, kamptan uzun elbiseli iki adamın atlara bindiğini gördüğünde içinin nasıl da gittiğini inkar edemez.

Grup arasında heyecanlı kıpırdanmalara neden olan bir çeşit gösteri yapıyorlar. Doktor çıplak ayaklı çocuklarla ilgili söylenirken diğer herkes adamların uzaklaşmasını izlemek için çadırdan çıkıyor. Atları nereye sürdükleri tam bir gizem. Belki yola çıkmalarındaki tek amaç, atların günlük egzersizini yaptırmak. Bu atlar bir servet değerinde. Onların üzerinden para kazanmanın en iyi yolu ve yeri nedir bilmiyor ama bu işteki para kokusunu alabiliyordu. Ya gemiyle ülkeneye götürürsün ya da atı başka safkanlar doğursun diye beslersin. St James’in zenginlerinden bu işe yatırım yapacak kişiler tanıyor. Çoğu da öyle yapıyor zaten. Napolyon bir Arap atına biniyor. Elbette kralda da bir tane var. Geçen sene Maskat ve Umman Sultanı’ndan gönderilen bir armağan. Bu ise, Jones’a göre, hayata geçirmek istediği projesi için en az kraliyet izni almak kadar önemli. Halkı asıl etkileyecek şey, atların safkan oluşu. Bir ya da iki sevkiyat yapabilirse, zengin olacağını biliyor. Akıllı hiçbir aile kraliyetin ilgisini kazanmak için popüler bir cins atı almadan edemez.

Jones not defterini çıkarıyor. Atlardan kazanacağı servet ve bu servetle ailesinin Londra’daki evinin sönmüş olan ihtişamını alevlendirme düşüncesi neredeyse ağzını sulandırıyor. Boğazını temizliyor, sonra da ona rehberlik etmesi amacıyla, atların saf kan olup olmadıklarını doğrulamak ve onları seçmek için kullandığı yöntemlerle ilgili deneyimlerini yazmak üzere kalemını çıkarıyor.

Emir varlığımızdan hoşnut görünüyor ve bizi yemeğe davet etti. Burada hava daha serin değil ama yeterince su var ve tadı

biraz ekşimsi. Çölü geçtiğim deve on dakika boyunca aralıksız su içti. Cesur hayvan bana çok iyi hizmet etti ve yolculuğun son günlerinde bizi sütsüz bırakmadı. Kampta yetmiş ya da seksen kişi var. Emir, ailesi, hizmetliler ve köleler. Hepsi saygılı ve nazik. Bu adamlara, sahip oldukları atlar dışında pek de özendiğim söylenemez. Atlar çok güzel ve iyi durumda.

Buna karşın, Bedevilerin bu gavurlar karşısında ne kadar kayıtsız kaldıkları hemen belli oluyor. Bazıları daha önce, kervanlarıyla kıyıya giderken beyaz adamlarla karşılaşmış. Burayla Hindistan arasında, herhangi bir deniz limanında yeterince uzun kalırsanız Hristiyanlara rastlamanız mümkün. İlginç görünümlü yaratıklar. Beyaz kafataslarında, derin göz çukurlarındaki mavi gözleri Bedevilere, gökyüzünü çağrıştırıyor. Ayrıca korkusuzlar da... Hayalet gibi etrafta dolanıyor, birer acıkmış zombi gibi Arabistan'daki hayatlara saldırıyorlar. Beyaz adamlar sürekli soru sorup duruyor. Bedeviler onların sorularındaki saklı amacı hemen anlıyor.

Jones hayvanların üreme şekillerini, nereden satın alılabileceklerini ve fiyatlarını sorduğunda, "Sizin İngiltere'de atlarınız yok mu?" gibi sorularla karşılaşılıyor. Bedeviler, eşleri konusunda ne kadar korumacıysa yaşam kaynakları-develeri, atları, keçileri- konusunda da öyleler. Hayvanlar sahip oldukları tek servet ve zorunda kalmadıkları sürece atlarını satmaya yanaşacak gibi durmuyorlar.

Göçebe kabile üyeleri, hayvanlarına, yalnızca yiyecek ve ulaşım sağladıkları için bağlı değiller. Aynı zamanda su kaynaklarını bulabilmek için de hayvanların hayatlarında çok önemli bir rolü var. İyi bir deve, sizi su kaynağına götürebilir, çölde hayatınızı kurtarabilir ve su, bu sıcakta önemseyeceğiniz yegane şey. Altın ve değerli mücevherler hayatınızı kurtaramaz. Elbette at, deveden daha hızlı ve akıllı. Aynı zamanda, diğer kamplara baskın yapma ya da haber taşıma amacıyla hayli gerekliler. Bu kampta çok ünlü bir efane var. Emir daha on üç yaşlarındayken atıyla birlikte çöl-

de kaybolmuş. İki gün boyunca su içmemiş ama paniğe de kapılmamış. Atı daha fazla gidemeyecek hale gelince, kılıcını çıkarıp hayvanı kesmiş ve hayatta kalabilmek için kanını içmiş. Ertesi gün ağzının kenarında ve kıyafetinde kurumuş kanla babasının kampına geri dönmeyi başarmış. Kısrağın kanını son damlasına kadar emmiş. Bu hikaye, kabilenin insanlarına o kadar kahramanca ve o kadar muhteşem gelmiş ki insanlar onu Emir öldükten sonra bile çocuklarına anlatmayı sürdürmüş. Daha da önemlisi, Emir'in düşmanları da bu hikayeyi kendi kamplarındaki çocuklara -uyarı olsun diye- anlatıyor. Bu dirayetli genç adam, korkulan bir düşman olarak büyümüş ve şimdi herkes tarafından saygı duyulan ve korkulan bir adam olmuş.

Adamları da emirleri kadar inatçı diye düşünüyor Jones. Sorularını ağzına tıkmaya devam ediyor ama hiç renk vermiyorlar. Jessop aile çadırından çıkıp subayın yanına geliyor.

“Güzel hayvanlar” diyor başını sallayarak. “Bugün geldiğimize çok seviniyorum. Çocuklardan bazıları kesinlikle kör olabilir, hatta ölebilirdi. Enfeksiyon kana karışınca onları zehirler. Umarım bu sonucu engelleyebilmişimdir.”

Jones onu dinlemiyor. “Olay şu” diyor ilgisiz bir şekilde, “Bu Araplar çok iyi pazarlık yapıyorlar. Aptalmışım gibi hissettiriyorlar ki atları için daha iyi fiyat vereyim.”

Onuncu Bölüm

Zena koşuyor. Öyle hızlı koşuyor ki, ne ayağının altındaki zemini, ne de tenini yakan güneşi hissediyor. Ağaçların arasında hızla hareket eden bir şempanze gibi. Yalnızca bir yaprak parlıyor, ya da bir dal oynuyor, onun dışında neredeyse tamamen sessiz. Görünmez olmak gibi bir şey bu. O ana kadar Zena'nın koşmasına gerek olmamıştı. Özellikle çocukluğundan, başkalarıyla oynarken çalılıarın arasına saklanıp nehrin sularını sıçratarak kaçtığı zamanlardan beri. Çok eskilerde kaldı bunlar ve şu anki durumu çok farklı. İçindeki duygular daha tuhaf ve daha yoğun. Nefesi gittikçe açılıyor, koştukça enerjisi artıyor. Arkasına hiç bakmıyor. İsteddiği yöne gidebilir. İlk başta böyle hissetmişti en azından. Bir süre sonra ise izlendiğini anlıyor, daha uzun adımlar atarak koşmaya başlıyor.

Hiç durmayacağım diye düşünüyor. Şu an tek istediğim şey koşmak. Bu garip adamlardan ve yerden kurtulana kadar yapacağım tek şey; koşmak.

Bu düşünce omuzlarından sertçe kavranıp da sarsılana kadar devam ediyor. El, onu diz çökmeye zorluyor. Dik durmaya çalışırken kalbi titriyor. Midesi altüst oluyor. Ani bir enerji patlaması yaşıyor ama adam onun tüm bedenini sarsıyor, yere bastırıyor.

"Uyan! Aptal kadın!" diyor ses.

Gözlerini açarken bacakları kasılıyor. Yeni uyanmanın etkisiyle göz kapakları ağır, görüşü bulanık. Elini öne doğru, sanki sinek kovalarmışçasına sallıyor; uyuşmuş.

“Kalk!” diye emir veriyor ses. Zena ağrıyan parmaklarını ovuyor.

Ambardaki karanlık, afallamasına neden oluyor. Rüyasında günışığının altında koşuyordu. Hala uyku sersemi olan Zena, onu zor taşıyan bacaklarının üzerinde durmaya çalışıyor. Şaşıyor. Karşısında ufak tefek bir adam duruyor ve cüppesinden çıkık göbeği belli oluyor. Adamın saçsız başında işlemeli mor ve yeşil renkler bir başlık var. Kızı soğukkanlı bir muhamminin donuk gözleriyle inceliyor.

“Evet, bu işe yarar herhalde. Kasım değerli bir parça olduğunu söyledi. Sonuçta iyi bir anlaşma oldu.”

Zena ne kadar uyuduğunu merak ediyor. Barakaya doldurulan insanların yarısı gitmiş. Kapının orada, iki yaşlı Siddi* köle duruyor. İçinden bayat kokular yükselen birer kazan taşıyorlar. Zena’nın iştahı açılıyor. Kazanın içindekini yiyebilmeyi umut ediyor.

Kilolu mezatçı, on iki Habeş köleyi diğerlerinden ayırıyor. Sonra hepsini sırayla yanına alıp onlara kendi etraflarında dönmelerini, ayakaltlarını ve ağız içlerini göstermelerini buyuruyor. Tatmin olduğunda Siddilere işaret verip onları çağırıyor. Onlar da her birini kendi etraflarında döndürüp kuru ve yaşlı elleriyle yapışkan yağı, kölelerin kavrulmuş bedenlerine ve saçlarına parlasın diye sürüyor. Amaçları, Afrika’dan getirilirken hayatta kalmış bu insanlara yol boyunca iyi bakılmış izlenimini vermek. Bir-iki tanesi kollarındaki yağı yalamaktan kendilerini alamıyor. Acı tadından dolayı yüzlerini buruştururlarken tenlerindeki parlaklığı sildikleri için dayak yiyorlar. Sonra Siddiler, sert telli taraklarla erkeklerin saçlarını tarayıp kadınları oldukları gibi bırakıyorlar. Çoğunun saçında, köydeki günlerinden kalma anne ve kardeşlerinin yaptığı saç örgüleri ve boncuklar var. Zena bu basit saç şekillerinin Maskat’a epey çekici, egzotik ve ilginç geleceğini düşünüyor. Arap kadınları saçlarını peçelerle örtüyorlar.

* Afro-Arap ya da Afrika kökenli etnik bir grup. çn

Tuhaf bir içgüdüyle, aklından iyi görünmek istediği geçiyor. Onu diğerleri gibi sıradan bir Habeş köle gibi görmelerini istemiyor. İyi yetiştirildi ve sevgi gördü, hatta tapırlıcasına. Büyükannesinin evinde kendine ait köleleri vardı. Şimdi ince bir kumaştan yapılmış, kirli ve lekeli elbisesine bakarken içi burkuluyor. Normalde yeşil olan rengi, yolculuk sırasında kahverengiye dönmüş. Tam bir zavallı gibi görünüyormuş olmalı.

Derin bir nefes alıp biraz rahatlama umuduyla ellerini parlayan kollarında gezdiriyor. *Yalnızım. Satılacağım* diye düşünüyor güvensizlik içinde.

Barakanın kapıları açıldığında içeriye bir ışık huzmesi dolduruyor. Vakit öğleni geçmiş. Güneş tepede. Kapının yanına yığılmış kazanların yanında kalabalık bir grup toplanmış. Zena birbirini itip kakan insanlarla çevrili bir podyum görüyor. Hepsi de podyumu daha iyi görmeye çalışıyor. Mezatçı, Siddilerle birlikte on iki köleyi tek sıra halinde oraya götürüyor. Pazar meydanında, iğne atsan yere düşmez. Zena'nın kaçmak için tüm umutları suya düşüyor.

Işığın altında, yolu açanlar onları bu sabah gemiden barakaya getiren muhafızlar. Adamlar kalabalığın önünde etten bir duvar oluşturup kısa boylu mezatçının geçmesini sağlıyorlar. Zena bu görüntü karşısında gülümsüyor. Adamın boyu muhafızların beliyle aynı seviyede. Adamlar, böylesine uzun ve güçlü olmak için bir sürü tavuk yemiş olmalı. Zena omuzlarını geriye atıyor, boyunun en azından adamların göğsüne kadar, belki de omuzlarına kadar yetiyeceğini düşünüyor.

Benim adım Zena, diyor kendine, sesine güçlü bir ton katarak. O an mutsuzlukla, elinde kalan tek şeyin adı olduğunu anlıyor. Sonrasında pazar yerini aydınlatan ışığa, sıcağa çıkıyor.

Açık artırmanın yapıldığı yerde muhtemel müşterilerin satın alacaklarını iyice inceleyebilmesi için bir bölüm ayrılmış. Eski püskü bir güneşliğin altında duran kalabalığın arasından çıkan adamların yüzünde aç, diğerlerine sahip

olma isteğiyle parlayan bir ifade var. Zena başını öne eğiyor. Bunu yaparak ilgiyi arttırdığını biliyor. Açık saçık konuşmalar, şehvet dolu sözler cildinde karıncalanmalara neden oluyor. Adamlar muhafızların gözetimi altında Zena'yı göğsünden dürterek Arapçası'nın anlamaya yetmediği meseleler konuşuyor. Zena bugüne kadar, bu tür şeylerden hep korunmuş olduğunu anlıyor. Böyle bir gaddarlığın ve aşagılamanın mümkün olabileceğini aklına bile getirmemişti. Adamlar kahkahayı basınca onlara bakmıyor. Ağlamamaya odaklanıyor.

“Bakire misin?” diye soruyor bir tanesi. Baakira?

Zena bu kelimeyi daha önce de duymuş. Büyükannesi, Zena'yı eş olarak almak isteyen tüccar bir komşuyu reddederken söylemiş. Şimdi ise anlamıyormuş gibi yapıyor. Adam soruyu muhafıza yöneltiyor.

“Sen onun ne olmasını istiyorsan onu olur” diye cevap veriyor adam. “Çok güzel bir kız.” Sesine öyle bir vurgu katıyor ki, kelime kulağa küfür gibi geliyor.

Zena'nın yanındaki bir oğlana ağzını açması emrediliyor. Kalabalık seyircilerden olan başka bir adam çocuğun dilini bir çubukla aşağı doğru itip dişlerini incelemeye koyuluyor. Çocuğun midesinde bir şey olsa kusacak ama tek yaptığı boğuluyormuş gibi boğazından kuru bir ses çıkarmak. Gözleri acı içinde fal taşı gibi açılıyor ama kimse bir şey yapmıyor. Adam Zena'ya doğru gelince kız bakışlarını başka tarafa çeviriyor. Adam Zena'nın kafasını geriye yatırıp yüzüne bakıyor ama ağzını incelemek için çubuğunu kullanmıyor. Yine de kızın yanında uzunca bir süre oyalanırken, Zena onun nefesini derisinde hissedebiliyor. Sonra adam onu yavaşça bırakarak etrafında dönüyor.

Lütfen o olmasın. Zena bugüne kadar hiç dua etmemiş. Dua, büyükannesinin geleneklerinden biri değildi. Ama bu cümle, Zena'nın kafasında hiç durmadan yankılanıp duruyor. Sanki daha yüce bir varlığa yakarıyor; *Lütfen o olmasın.*

Zil çalıyor ama kalabalığın gürültüsü nedeniyle zar zor duyuluyor. Adam aniden kalabalığa ilerliyor. Zena iyi gi-

yimli birkaç Arap'ın yerlerine döndüğünü, başka tarafa yö-
neldiğini görecektir kadar uzun süre gözlerini kalabalığa di-
kiliyor. Bunlar onunla ilgilenen ama yanına gelmemiş kişiler.
Belki de onlardan biri olur. Zena büyükannesinin ona fazla-
sıyla iyimserlik aşıladığını hissediyor. *Her şey yoluna girecek,*
diyor kendi kendine yine de sırtında buz gibi terler aktığını
hissediyor.

"Efendiler!" diye başlıyor mezatçı. "Bugün Habeşistan-
dan taptaze, sizin için özenle seçtiğimiz bir mal var! Açık
ara en iyisi!"

Mezatçının durduğu platformun yanındaki güneşli ala-
na doğru cılız bir kızı itiyorlar. Elbisesi yırtılmış ve bacakla-
rının üst tarafı açıkta, omuzları düşük. Muhafızlardan biri
dik durması için onu dürtüyor.

"Bu küçüğe ne vereceksiniz!" mezatçı kalabalığı heye-
canlandırmaya uğraşiyor. "İyi iş yapar. İyi bir fiyatı da hak
ediyor... Siz ne dersiniz?"

Zena derin bir nefes alıyor. Gözlerin birkaç saniyeliğine
de olsa mezatçıda olması Zena'yı memnun ediyor.

"Nasıl bir teklif bu? Yirmi mi? Olmaz, daha neler... Hadi
ama! Belki biraz cılız ama daha fazla etmez mi sizce? Rica
ediyorum... Hah, otuz. Teşekkür ederim..."

Ve açık arttırma başlıyor.

On Birinci Bölüm

Teğmen James Raymond Wellsted, kaptanın masasında yemeğini yemek yerine, güvertede kalarak, titrek ışıklarıyla gökyüzünü pastel renklere bürüyen güneşin, canlı ve mavi denizde kayboluşunu, yerini yıldızlara bırakışını seyrediyor. Cebinde birkaç hurma ve atıştırarak bir şeyler var. Bunların yeterli olduğunu düşünüyor. Arabistan'da geceleri gökyüzünün görüntüsü nefes kesici. Wellsted'in, hayatında nefesini kesecek çok az şey olmuş. Bu yüzden alçakta seyreden kocaman aya ve Ekvator'a yakın dizilmiş takımyıldızların duruluğuna minnetle bakıyor. Hele ki şimdi birçok yoldaşı ölmüşken... Ayı seyretmek onun için duygularını en yoğun şekilde dışa vurabilmesinin tek yolu. Son birkaç gün epey zorlu geçti. Wellsted hastalığa kurban gidenleri şimdiden özliyor. Ölenlerin ikisi asteğmenlik zamanlarından, on yıldır tanıdığı okul arkadaşları. Mürettebatın daha genç üyeleri yanına gelip de geminin seyri hakkında öneri almaya geldiklerinde, Wellsted bir uzman edasıyla Banares'te Kaptan Moresby ile olan randevu için, Palinurus'u, Süveyş'e nasıl götürmeleri gerektiğini gösteriyor. Böylece hem kendini, hem de onları ölümden başka konulara odaklıyor. Bunu yaparken, onlara haritanın en kuzey noktasını gösteriyor. Wellsted, Moresby'in gemisinde göreve atanmış olmayı istiyor. Palinurus'ta tüm o hastalıklar ve yankılanan sayıklamalar dışında olanaklar da hayli kısıtlı. Haines'in, Wellsted'in yazdığı seyir defterine tepkisini dile getirmesiyle, gemideki atmosfer daha kötü bir hal aldı. Görünüşe bakılırsa Haines,

subaylarının yarısını kaybetmekten çok Wellsted'in yazdıklarıyla ilgileniyor.

Susamış olan subay mutfağa gidip sıcak kahve istiyor. Geminin mutfağında yapılan kahve karada yapılan kahve kadar güzel değil.

Arapları kavrulmuş kahve tanelerini öğütürken, içinde türlü baharatlar olan demleme poşetlerini kamp ateşinde demlerken çok dikkatli izlemişti. Ama ne kadar izlerse izlesin kahve tanelerini süzerken filtre olarak kullandığı sert samanla bile karışımı onlarınki gibi yapamıyor. Onların yaptığı kadar lezzetli olmuyor. Yine de James Wellsted geminin vasat kahvesini mürettebatın düzenli olarak tükettiği yüksek miktardaki alkole tercih ediyor. Teğmen zihninin hep açık olmasını yeğliyor. Arabistan'ı da seviyor. Dillerinin kulağa çok doğal geldiğini, giydikleri dökümlü elbiselerin bir çeşit özgürlük hissi verdiğini ve ülkenin keşfedilmemiş doğasının insanın içinde saf bir heyecan uyandırdığını düşünüyor.

Güvertede teğmen kahvenin ağızda bıraktığı güzel tadın keyfini çıkarıyor. Haines yemeğini bitirmiş olmalı. Wellsted kaptanın kamarasından çıkan sarhoş asteğmenlerin seslerini duyabiliyor. Gülüşerek yorgun bedenlerini brandalarına sarmak için güvertenin altından kamaralarına doğru gidiyorlar. Keyifleri epey yerinde. Üçünün de babaları beyefendi, aileleri zengin ve sosyal açıdan çoğu kişiye göre avantajlılar.

Wellsted gibi onlar da evlerinden çok küçük yaşta ayrılmışlar ama onun aksine İngiltere'nin son derece fakir olan caddelerini hiç görmemişler -arabayla oradan hızla geçip görüntüyü görmezden gelmek kolay.- Bombay'ın bir deri bir kemik dilencileri ve berbat kokan mahalleleri onları hayli korkuttu. Arabistan'ın acımasızlığı korkularına tuz biber ekti ve son birkaç gün boyunca artan salgın gizli gizli ağlalarına neden oldu. Ama hepsi görevlerini yerine getirmiş ve korkularını diğerlerinden saklamıştı. Yine de en gençleri Henry Ormsbi kendini içkiye vermişti. Ceketinin içinde kü-

çük bir brendi şişesi taşıyor. Gemide göreve başladığında kumar konusunda da uyarılmalıydı. Mürettebattan alaycı bir serseri, aynı zamanda da beyin ve diş açısından eksik olan Pelham, genç adamlar kumar oynarken yakalanınca Ormsbi'nin toyluğundan ve ailesinin gönderdiği şilinelere faydalanmakla suçlandı. Yaptıkları için kamçılandı. Wellsted bunun adaletsiz bir ceza olduğunu düşünmüştü. Kumar oynamak için yalvaran Ormsbi idi ve parasıyla dürüstçe kumar oynamıştı. Eğer kazansa parayı cebine indirecekti.

Ahlak konusunda her zaman yüksek standartları olan Haines'e göre bu tabi ki bir skandaldı. Ama Wellsted, Marylebone'da büyükbabası Thomas tarafından dümenin yanı başında yetiştirilmişti. Thomas zirveye, toprağı tırnaklarıyla kazarak çıkmıştı. Çok sıkı çalışmış ve Tanrı'nın ona verdiği her türlü fırsatı değerlendirmişti. Hatta şeytan tarafından gönderilenleri de... Gaddar ve kolay affetmeyen yaşlı bir adamdı. Hayattaki amacı torunlarından birinin toplumda yüksek bir mevkiye geldiğini görmektir. Oğlunu döşeme işine girmesi için teşvik etmiş sonra da sağa sola yalvarmış, başkalarından para ödünç almış ve çalmıştı. İş yerinin yeterince kumaşla dolduğundan emin olmak istiyordu. Malzeme o kadar iyi olmalıydı ki sabit fikirli gelenekçiler de yenilikçiler de işini yapması için Wellsted'lere gelmeli, yaşlı Thomas'ın belirlediği parayı ona vermeliydi.

"Bu harika ipeği nereden buluyorsunuz?" diye soruyor kadınlar. "Hayatım boyunca bu kadar iyi bir kumaş görmedim."

Kurnaz adam bir şey söylemiyor. Ama James'in küçük kardeşi Edward'ın, James'in Bombay Deniz Kuvvetleri'ne katıldığı sene gümrük bölümüne çırak olarak verilmesi bir tesadüf değil.

Hindistan Deniz Donanması'nda bir pozisyon fırsatı çıktığında ise Thomas tüm aile birikimini, pozisyonu James'e ayarlamak için harcamıştı.

"Akıllı. Büyük işler başaracak. En iyi şansımız o" diye ısrar etmişti Thomas.

James'in ailesinin ağız açık kalmıştı. Bir servet harcamasına rağmen ses çıkarmadan boyun eğmişlerdi. Thomas amacından sapmadan, Wellsted ailesini yıllarca idare etti. Hepsini de kendi hedefi etrafında birleştirdi; yükselmek. Bunu sağlayabilmek için torunlarının etraflarındaki fakirliği -sürekli olarak sınıfını kaybetme tehdidini, hiçbir şeyle sahip olmamayı- anlamalarını sağlamıştı. Onlara ayaktakımını gösterip "Böyle de yaşayabilirdiniz..." demek istemişti. Beyefendilerin bulunduğu ortamlara ait olabilirsiniz, ipek kumaşlarla ve maun eşyalarla, sürekli yanan şömine ateşiyle etrafınızda pervane olan hizmetçilerle çevrili olabilirsiniz. Çevrenizden saygı görüyor, iyi besleniyor da olabilirsiniz ama hiç beklemediğiniz bir anda bataabilirsiniz de. Bunun sonucu olarak James çok sayıda bakımsız sokak kadını ve yeterli sayıda salgın hastalık görmüştü. Londra'nın "bozuk" tarafları hep saklı kalırdı, ancak gözlüklerinizi çıkarıp da çıplak gözle bakmaya başladığınız zaman o tarafları görürdünüz. Tüm o kalabalık şehir neredeyse tamamen dışkıdan oluşmuş bir düzlüğün üzerine kurulmuştu. Caddelerde açık kanalizasyonlar. Çok uzakta olmayan Thames Nehri de şehrin merkezinden geçen berbat kokulu, cansız bir bataklık gibidir. İçinde hiçbir canlı yaşayamaz.

Böyle bir çevrede insanlar çok gaddar oluyor. Marylebone'nin seçkin mahallelerinde bile kadınlar, çocuklar ve hayvanlar kocaları, babaları ve sahipleri tarafından dövülür. Daha da kötüsü, James'in büyükannesi tam on üç numaralı odanın önünde çiçek hastalığından ölmüştü. Kulaklarından oluk oluk kan gelmiş. Yaraları iki gün boyunca açık kalmıştı. Dirayeti (tabiri caizse) kadının her yerinden akıp gitmiş, vücudunu terk etmişti. Sonunda yorulan ve vücudu bir harabeye dönen kadın ölmek için yalvarmıştı. Çocuk sekiz ya da dokuzundaydı ve gözleri dünyaya yeni yeni açılmıştı. Bu yüzden de satın alınan o göreve gidecekti.

Büyükbabası eşinin ölü bedeninin yanı başında durup kuru gözleriyle ona bakarak; "Evet, zamanı geldi James Raymond," diye başladı "Yaşlı kadın senin Wellsted ailesine bir servet kazandırdığını göremeyecek. Babanla ben artık

daha yukarılara çıkamayız. Gördüğün gibi olay eğitimle ilgili. Ama sen yapacağın tahsille hepimizi yukarılara taşıyabilirsin. Ne yap ne et küçük Jamie, sonunda bir başarı ve ödül olan her yolu kullan, hata yapma. Bizi gururlandır.”

Yaşlı kadının gözünün üstünde bir karınca yürüyordu. Kadın öleli daha bir saat bile olmamıştı.

Yaşlı adam çocuğu bileğinden tutup elini katılaşmış olan göğse doğru götürdü, “Bu evi onurlandıracağına yemin et!” dedi. “Büyükanne’nin ölüsünün üstüne yemin et ki çok yükseklere çık! Ne olursa olsun bir beyefendi olacaksın. Çal, çırp, hile yap ya da istersen hak ederek al, benim için fark etmez. Bu ölü bedeninin üstüne yemin et ya da cehenneme git.”

Arabistan’ın gaddarlığı James Wellsted’i biraz olsun şaşırtmıyor. Anılarını yazmakla ilgili birkaç tereddüdü var. Yazdıklarını ithaf edilmeyi hak edenlere ithaf etmişti. Göçebe ölmeden önce Wellsted’e günlüğünü kullanması için izin vermişti ve ona jeolojik örneklerle ilgili bir yazı yazarken yardım etmeyi önermişti. Başka bir subay da ona, yazısında kullandığı Yunanca çeviriyi tavsiye etmişti. Haines’e yağ yapacak hali de yoktu. Kaptan, çevresi tarafından pek sevilen biri değil ve Wellsted’in ortaya çıkardığı esere karşı olan itirazların sorgulanabilir bir niteliği var.

Dalgaların sesi nedeniyle Wellsted karanlıkta ona doğru gelen Haines’in sesini duymuyor.

“Kaptanın emirlerine uymamaktan başını derde sokabilirdim teğmen. Yemek, kamaramda olacak demiştin.”

“Emir olduğunu fark etmemiştim efendim, bana daha çok bir davet gibi gelmişti.”

Haines alaycı bir ifadeyle homurdanıyor. Keskin bir nefesi var. Wellsted gecenin ağır havasında kokuyu alabiliyor.

“Kalbim acıyor” diye mırıldanıyor kaptan, “Hayatını bu görev için feda etmiş onca iyi adam... Sen onların hakkını yedin. Senin bu yaptığın kötülük Wellsted, bir beyefendinin yapacağı iş değil.”

“Sokotra’da ne gördüysem onu yazdım” diye cevap veriyor Wellsted dürüst bir şekilde. “Yalnızca kendi yap-

tıklarını yazdım. Öbürlerinin yaptıkları kısımları özellikle belirttim.”

Haines öfkeleniyor. “Sen benim asistanımdın! Yalnızca bir asistan, o kadar!”

Wellsted ona kurulan tuzağa düşmüyor. Kaptanla bu tartışmayı daha önce de yaptılar ve Wellsted elini kalbine koyup, yazdıklarının çoğunun kendi işi olduğunu söyleyebilir dürüstçe. Öyle ya da böyle bu işin bir yolunu bulacak ve bu yazıları Haines’in durmaksızın sızlandığı bir şeyden çok, ölenler için bir çeşit anı olmasını sağlayacak.

Kaptan öfkeli bir halde birkaç saniye daha bekliyor ama Wellsted’in tek yaptığı, karanlık bir çizgi şeklinde görülen sahile bakmak.

İğneleyici bir ses tonuyla “Bu akşam kamarama gelmemekte haklıydın herhalde” diye devam ediyor Haines. “Tek başına yemen daha doğru. Böylece belki düşünmeye, yaptıklarını gözden geçirmeye zaman bulursun. Görev bitene kadar böyle devam etsin diyelim mi teğmen?”

James adamın ona hakaret ettiğini biliyor. Bir subayın, kaptanın masasına gelmesinin yasaklanması çok büyük bir olay. Bu tür bir ceza, mürettebat arasında günlerce ağızdan ağza dolaşacak ve limana vardıklarında tüm kuvvet arasında merak konusu olacak. Kaptan Haines’in dışarıdan açık sözlü ve cömert bir görünüşü olsa da onunla çalışanlar, kaptanın ne kadar inatçı olduğunu ve sık sık mürettebattan birine ortada doğru dürüst bir neden yokken kafayı taktığını biliyorlar. Uzun dönemde James için kaptanın masasından mahrum edilmek pek de önemli değil. Kaptanın ona yapabileceği en kötü şey, onu çok çalıştırmak ve onu görmezden gelmek. Wellsted daha kötülerini de atlattı. Aynı zamanda, gemideki ölümlerden sonra yüksek rütbeli tek subay Wellsted. Bu da Haines’in davranışlarını sınırlandırıyor. Asteğmenler daha yeterince olgunlaşıp kıvama gelmediler ve kaptan için, teğmenin görevine devam etmesi daha yararlı olur. Haines eğer kınamayla utandırarak onu alt edebileceğini sanıyorsa çok büyük hayal kırıklığına uğrayacak.

“Nasıl isterseniz efendim. Tek başıma yemek yerim.”

Kaptan avuçlarını temizliyormuş gibi birbirine sürtüyor. “O zaman öyle devam et Wellsted. Nöbet sende.”

Saatlerce, alçakta seyreden parlak yıldızların biraz olsun aydınlattığı uçsuz bucaksız karanlığın sesinden başka bir ses duyulmuyor. Yıldızlara uzun süre baktığınızda başınız dönüyor. Sıcaklık düşüyor; gündüzün o yakıcı sıcağından sonra etrafa, neredeyse hoş denebilecek bir hava hakim. Wellsted de ceketini çıkararak rahatça nöbetini tutuyor. Gemideki sarı lambaların biriyle ve etrafına biraz daha fazla ışık yayan bir mumun eşliğinde, Molyneux Caddesi’ndeki evine yazıyor. Ne babası ne de dedesi okuma yazma biliyor. Ama çocuk yaşta ayrıldığı küçük kardeşlerinin de kendisi gibi okuma yazmayı şimdiye dek öğrenmiş olacaklarını ve aile büyükleriyle olan iletişimi sağlayacaklarını biliyor. “Biri okumayı öğrendiği an,” yaşlı Thomas öyle resmi konuşurdu ki İncil’den bir pasaj okuyor sanırdınız, “yüksek makamlarda iş bulabilir, kendinden yüksek mevkideki biriyle evlenebilir ve istediklerini gerçekleştirebilir.” Tüm genç Wellstedler okur-yazar; kızlar bile. James’in mektupları da Arap posta trafiğinin çoğu gibi Bombay’dan gidiyor ve eve varması haftalar alıyor. Yine de Wellsted düzenli olarak yazıyor ve herhangi bir cevaba da umut bağlamıyor çünkü bu, Wellstedlerin gelenekleri arasında yok.

Şafağın sökmesine bir saat kala mutfaktan gelen taze mısır ekmeği kokusunu alıyor ve iştahı kabarıyor. Kahvenin tadının her zamankinden daha kötü olmasının nedenini geçidin derinliklerinden en son aldıkları acımsı suya bağlıyor. Suyu saf içmek kolay değil; mutlaka bir şeyle karıştırmak gerekiyor. Adamlar da suyu koyun sütüne katarak içiyorlar. Belki de püf noktası budur. Ağzı sulanıyor ve midesi gurulduyor. Biraz peynir kaldığını biliyor. Sertleşmiş ve çoğu yeri kabuklanmış; buna rağmen canı o peynirden çekiyor. Ormsbi gelip de, günlük rutine geçmeden önce teğmen birkaç saat uyuyabilsin diye nöbeti devralacağını bildirdiğinde Wellsted mutfaka gitmek üzere.

“Günaydın” diyerek selam veren delikanlı, cebine uzanıp küçük şişeyi alıyor. İkram etmek istiyor ama James reddediyor. Omuzlarını silken Ormsbi, şişeden bir yudum alıp içki kanına karışırken dudaklarını yalıyor.

“Benimle yemek ister misin?” diye teklif ediyor James.

Ormsbi başını sallıyor. “Evet efendim.”

“İyi. Mutfaktan alıp burada yiyebiliriz. Güneşin doğuşunu seyrederez. Sonra da uyusam iyi olur herhalde...”

“Tam pikniklik bir hava. Hava bu sabah serin sayılır” Ormsbi gülümsüyor.

“Bir iki saat geçsin de gör.”

Ormsbi’nin bakışları üstünün kullandığı içinde siyah mürekkep olan divite ve sağlam yapılmış tüy kaleme kayıyor. Gözbebekleri titriyor ve huzursuzlanıyor. Wellsted yine yazmaya başlamış. Tüm problemin kaynağı Wellsted’in yazdıkları ve Ormsbi yeniden böyle bir problem olmamasını umuyor. Kaptan haftalardır huysuz ve bu olayın acısını herkesten çıkardı.

“Eve mektup yazıyorum, seni ahmak” diyor teğmen şefkatle. “Büyükbabam hep benden gelecek haberleri bekler. Bu aralar hasta. Ona arada mektup gönderiyorum ki içi umutla dolsun.”

“Ha...” Ormsbi tam anlayamasa da başını sallıyor. Neticede kendi büyükbabası dinine bağlı bir Hristiyan, bir muhafazakar ve bir dükün kardeşi. Gloucestershire’daki bereketli arazisinden bugüne kadar fazla çıkmamış biri. James’in, Marylebone’da çocukken yaptıklarının yarısını görse ağzı açık kalır. Yaşlı adamın torunlarından asıl isteği vefalı birer insan olmaları.

“Evet. Benim ailem de ara sıra yazılan mektupları sever” diyor Omsbry. “Haber almak için can atarlar. Onlara daha çok yazmalıyım.”

Bugün değişik bir tür balık görüp göremeyeceğini merak ediyor. Mercan kayalıklarında bu parlak renkli, tuhaf görünümlü deniz hayatından epey var. Ormsbi de gördüklerini bir deftere karalıyor. Bu onu hayli eğlendiriyor. Ayrıca

Omsbry eğer yüzme öğrenebilirse sığ yerlerdeki ilginç yaratıklarla ilgili geniş bir araştırma yapmak istiyor. Büyükbaşının da dediği gibi Tanrı'nın tasarılarını etrafınızdaki her şeyde görebiliyorsunuz.

"Hadi," diyor Wellsted. "Kalan biraz peynir var. Fırının üstünde tost yaparız."

On İkinci Bölüm

Zena'nın açık artırmasının bittiği, çöldekilerin yalnızca hayallerinde görebileceği İngiltere'nin rüzgarlı ama güneşli yaz sabahında, prensip adamı ve sosyal bir lider olan William Wilberforce kuzeninin gösterişli, taraçalı malikanesinde köleliği kaldırmaya dair yasa tasarısının Avam Kamarası'ndan geçtiği haberini alıyor. Haberi grike yakalanarak kutluyor ve üç gün içinde ölüyor. Yaşlı adamın cesedini Westminster Manastırı'na gömme kararı alınıyor. Manastır da çok eski arkadaşı William Pitt'e yakın. Sonuçta adam, İngiltere'nin yetiştirdiği önemli adamlardan biri; ulusal bir hazine.

Cenazesi muazzam bir törene sahne oluyor. Meclis, bir saygı gösterisi olarak işleri durdururken, aynı zamanda üyelerinin çoğu cenazeye bizzat katılıyorlar. Tüm İngiliz Adaları'ndaki liberaller ve gelenekçiler yeni aydınlık çağa kadeh kaldırıyorlar. Barlardan tutun da kiliselere kadar her yerde Wilberforce için yas tutuluyor. Yüzlerce kahvaltı masasında Wilberforce'un ölüm ilanı duyuruluyor. Yaşlı adamın doğup büyüdüğü yerde, anısına üç metrelik bir heykeli dikmek için özel bağışlar yapılıyor. Ülkenin kadınları, adamın ruhunun huzur içinde yatması için dualar ediyor, taze gözyaşlarını mendillerine akıtıyor ve öfkeyle, kölelikle alakalı ünlü muhafazakar özdeyişlerinden biri olan 'Ben insan değil miyim? Kardeşin değil miyim?' cümlesinden işleme örnekler yapıyorlar. Çok geçmeden, Protestan Anglikanizm düşüncesine olan kişisel bağlılığına ve papalığa karşı hayat boyu süren düşmanlığına rağmen Wilberforce'un aziz

ilan edilmesine dair ciddi tartışmalar yapılıyor. Londra'ya komşu kasabalarda oturan ılımlı dindar Protestan kadınların "Sevgili Bay Wilberforce yine de bir azizdi, öyle değil mi?" dedikleri duyuluyor.

Ancak, tüm bunların Maskat'taki köle ticaretine bir gıdım etkisi olmuyor.

Zena mezatçının önündeki boş alanın önüne itiliyor ve adam teklifleri alıyor. "Yirmi" diye başlıyor. "Yirmi veren?"

Başta, ona demin sert davranmış olan iki adamdan, düşük birkaç teklif geliyor. Zena göğsünün sıkıştığını hissediyor. Ancak teklifler heyecanlı bir hal alıyor ve gittikçe yükseliyor. Bir adam onun için elli önerdiğinde Zena yüzüne bir gülümsemenin yayılmasına izin veriyor. Fiyat onar dolar artmaya devam ediyor. Zena bunun olduğuna inanamıyor. Birazdan, biri ona sahip olacak ve o hiçbir şey yapamayacak. Mutsuzluk boş midesine yayılıyor, dünya dönmeye devam ediyor. Bu çok tuhaf bir duygu...

Fiyat yüz ellilere çıktığında teklif veren iki kişi kalıyor. Biri kendisi gibi Habeş. Adam donuk gözleriyle pazar kenarındaki bir taburede oturuyor. İlgilendiği malı alabilmek için fiyat yükseldikçe siyah parmağını kaldırmakla yetiniyor. Kızın midesi bir çeşit ümitle kasılıyor; adam bir yerden tanıdık geliyor.

Güneşin altında hiç kımıldamadan dururken, *Evet. O. Yaşadığım yerden biri* diye düşünüyor sessizce.

Mezatçı ustalıkla tokmağı vurup rekabette olan diğer adamı yokluyor. Mavi giysili, püsküllü beyaz bir şemsiyenin altında nargile içen bir Arap bu.

"İki yüz dolar!" diye bağırıyor mezatçı heyecanla. "Var mı arttıran?"

Zena kabul etmeli ki bu teklif on yedi yaşında, bakireliği kesin olmayan Habeş bir kız için epey iyi. En azından diğerlerinin verdiği tüm tekliflerden daha iyi...

"Arttıran var mı?"

Etraf sessizleşiyor. Son teklif hala rakibine kesinlikle bakmayan Habeş'ten. Diğer tüm gözler Arap'a çevriliyor.

Adam birkaç saniye düşünse de başını iki yana sallayıp daha ileri gitmeyi reddediyor.

Beni aldı diye düşünüyor Zena. *Benimle aynı ırktan biri.* Adama kendi dilinde nereden geldiğini ve nasıl geldiğini anlatmak istiyor. Adamın onu alma sebebi benzer bir yaşam sürmelerinden ileri geliyor olmalı. Adamın evi de büyükannesinin hanı gibi olmalı, yoksa zengin bir Habeş evini başka türlü nasıl geçindiriyor olabilir?

Zena istekli bir şekilde adamların onu podyumdan alıp tüccarın yanındaki direğe bağlamalarına izin veriyor. Orada ödemeye ilgili yapılan anlaşmaları duyuyor. Adam onu kendine almamış. O da yalnızca bir köle ve sahibi adına teklif vermiş. Sahibinin dolarlarına güveniyor.

“Benim adım Zena, “diyor heyecanla. “ Bussaba’nın yanındaki tepede yaşıyordum.”

Adam onun bu saygısızlığı karşısında hakarete uğradığını hissediyor, kıza bir yılan gibi tıslıyor. Hizmetkarlarından biri kıızı alıp başka bir yere götürüyor. Zena arkasını dönüp şaşkınlıkla adama bakıyor. Adamın da burada satılıp satılmadığını merak ediyor. *Acaba nasıl bir his olduğunu hatırlıyor mu* diye düşünüyor. Tekrar bağlanırken tanıdıklık duygusunu hissedemeyeceğini anlayan Zena üzülüyor. İşlerini tamamlayınca iki Siddi kadınla beraber korumalar eşliğinde ve uysalca kalabalığın arasından geçiyor. Siddi kadınlar başka bir gemiden geliyor. Görünüşe bakılırsa daha önceden daha az bir fiyata satın alınmışlar. Sıkışık ve kalabalık meydanlara doğru geldiklerinde, Zena’nın iştahı öyle kabarıyor, koku duyusu öyle artıyor ki, meydanda kalın ve şuruplu hamur işleri satan yerlerden yayılan kokular sıcak havada sanki beynine hücum ediyor. Aldığı lezzetli kahve kokusu da kıızı adeta oracıkta felç ediyor. Zena başka bir şey düşünemiyor.

İşin aslı, şu an özgürlüğünden çok, bir tabak yemek için müteşekkir olurdu. Pazar yerinde öyle çılgın bir kalabalık var ki zihninde görüntüler dolaşıp duruyor. *Sadece nefes al* diye telkin ediyor kendine şuruplu kokuları duyarken. İçgü-

düsel olarak neler olduğunu düşünmemesi gerektiğini, yoksa ağlamaya başlayacağını biliyor. İlerideki saraya yakın ama pazar yerine uzak bir yerde siyah parmaklıklarla süslenmiş devasa, ahşap bir kapıdan geçiyorlar. İçeride loş bir avlu var. Yeşil ve mavi döşemelerle süslenmiş, etrafa kocaman bronz kaplama saksılar yerleştirilmiş. Aralarına parlak renkler serpiştirilmiş koyu renkli ve gösterişli yapraklar konmuş bir iki egzotik çiçek var. Girişten, iki katlı binaya kadar beyaz kemerli bir geçit var. Zena portakal çiçeği ve tarçın kokusu aldığına emin. Biraz da, kaynamakta olan tavuk.

Köleler hurma ağacının altına diziliyor. Adam diğer tarafta dönerken altın renkli perde geriye itiliyor. Satın aldığı üç kadının önünden geçerek onları tepeden tırnağa inceliyor. Zena'nın solundaki kadın ağlamaya başlıyor. Zena aniden, ağlayan kadının diğer kadınlar ve kendisi gibi, tenlerini parlak göstermek için sürülen yağın keskin, bayat ve iğrenç kokusunu aldığını fark ediyor. Adamın yüzünde okunması mümkün olmayan bazı düşünceler dalgalanıyor. Havada elini sallıyor ve diğer iki kadın, erkek bir köle tarafından götürülüyorlar. Zena arkalarından bakıyor. Adam tekrar onun etrafında dönüyor, daha da yavaş bir şekilde inceliyor.

"Yıkayın onu" diyor en sonunda.

Adam Arapçayı aksanlı konuşuyor. Zena saygı gösterisi olarak başını eğiyor. Onunla konuşmayı tekrar deneyecek. Buna mecbur.

"Efendim," diyor, "Çok açım, lütfen, yemek yiyebilir miyim?"

İki haftasını bileklerine kadar pisliğe batmış halde, düzensiz bir şekilde uyuyarak ve hastalıklı bir bedene yaslanarak geçirmiş biri için epey cesur bir istek. Daha da kötüsü, değersiz ve konuşması yasaklanan bir köleden gelen bir istek. Ama daha fazla dayanacak gücü kalmadı.

"Arapça biliyor musun? Hah!" siyah adam havlarmışçasına gülüyor.

Adamın gülüşünün içten gelmesi için her şeyden önce bir kalbi olması gerekir diye düşünüyor Zena. Ama bu düşüncesini

dile getirmek yerine adama Arapçayı nerede öğrendiğini söylüyor. “Büyükannem öğretti. Tüccar misafirler ağırlardı. Ben de onlarla iletişim kurmayı öğrendim.”

“Bu iyi. Çok iyi.” Kahverengi gözleri şansına duyduğu hoşnutlukla açılıyor. “Senin için iyi pazarlık yapmışım.”

Adam tereyağı ve bal kokuyor; Zena’nın karnı o kadar aç ki adamın derisini zevkle yalayabilecek durumda.

“Lütfen efendim,” diyor yaptıkları konuşmadan cesaret alarak. Düşünmeden soruyor, “Burada bana ne görev verilecek?”

Adam boş boş ona bakıyor. “Ben de bir zamanlar buranın yabancısıydım. Pazar yerinden getirildim. Burada epey ağır koşullarda çalışacaksın. Sahibin harika bir adam. Onu memnun etmek için çalışacaksın.”

Zena’ya, onun mevkisinin de kendisi gibi yükselebileceğine dair bir şey söylemiyor. Aileye çok iyi hizmet ettiğini kanıtlamış bazı köleler gibi o da yakın bir zaman sonra özgürlüğüne kavuşacağına inanıyor. Sahibinin emrinden hiç çıkmayacak ama ne kimse ona sahip ne de o kimseye bağımlı olacak; özgür olacak. Bu düşüncelerini dile getirmiyor. Gerek de yok. Sonuçta güzelliği ve dili bilmesinden ötürü sahip olacağı avantaja rağmen yine de sıradan bir kadındır. Hem kendisi gibi yetenekli bir insanın yanında daha az işe yarar. Sahibi onu yalnızca bir biblo gibi kenarda dursun diye satın aldı. Yaşlandıkça etkisi gittikçe azalacak ve daha az işe yarar hale gelecek.

“Ne iş yapacağım efendim?”

Başka bir havlama sesi. “Çocuk bakıcısı” diyor adam.

Zena vücudunda ani bir rahatlama hissi duyuyor. Çocuk bakıcılığıyla ilgili bir deneyimi yok ama yine de bugün satın alınan birçok kişiye, bu öğleden sonra yüklenecek işe kıyasla, kulağa çok daha kolay bir iş gibi geliyor. Gülümsüyor.

“Yemek verin ona,” diye emrediyor arkasını dönerken. “Sonra da yıkayın.”

Dört zenci köle kadın Zena'yı kemerli bir geçitten geçi-
rerek eve götürüyor. Loş pasajlardan geçerken güçlü kolla-
rıyla ona yolu gösteriyorlar. Kızarmış etin ve pişen ekmeğin
kokusunu aldığında neredeyse koşacak hale geliyor. Köleler
kulağa müzik gibi gelen, ahenksiz tınlamalar, uzun ve ha-
fif sesli harflerden oluşan gizemli bir Afrika dili konuşuyor.
Zena onları anlamasa da onu nereye götürdüklerini biliyor.
Sohbetleri hızlarını daha da artırıyor. Ev bir bulmaca, kori-
dorlarla dolu bir labirent gibi... Aklından burayı hiç öğre-
nemeyeceği geçiyor çünkü hiçbir düzen göremiyor. Uçsuz
bucaksız bir yer ve giderek büyüyor da büyüyor. Uzun bir
koridor, köşeden ona bağlanan başka daha kısa bir koridor
ile birleşiyor. Kilitli bir oda ve hiç kapısı olmayan başka bir
oda. İki üç dakika sonra artan kokular eşliğinde sıcak kori-
dorlardan geçerek, büyük pencerelerden giren ışıkla aydın-
lanmış kocaman bir odaya geliyorlar. Nihayet mutfaktalar.
Bir saniyeliğine kapının önünde bekliyorlar.

Gemide oradan oraya taşındıktan ve aklıktan kıvrandıktan
sonra önüne serilen bu bolluk, yiyeceklerin bu cömert
görüntüsü karşısında Zena gözlerine inanamıyor. Tavandan
bronz kaplar sarkıyor. Masada meyveler kilden yapılmış ge-
niş tabaklara konmuş. Zena o tarafa koşup, bir nar kaparak,
yakut rengindeki kabuğuna dişlerini geçirip, çenesinden
akacak olan suyu en ufak damlasına kadar yalamamak için
kendini zor tutuyor.

Yaprakları sarkan sulu, siyah bir üzüm, kil bir kaptaki
portakalların karşısına konmuş. Üzümler şaraba göre daha
koyu. Muttrah'ın çiftliklerinden gelen nane yaprakları bal
kavanozlarının ve fındıkların konulduğu bir raftan sarkı-
yor. Raftakilere öyle yakın ki, Zena neredeyse onların tadını
alıyor. Fırının etrafında, iki zayıf oğlan ekmek pişiriyorlar.
Hazırladıkları ekmekleri kocaman bronz plakaların üzerine
koyuyorlar. Şişmanca bir adam, bir hayvanı sırtla parçala-
ra ayırıyor. Kestiği etleri tahta bir kutudaki limon, sarımsak
ve kırmızıbiber kokan marine sosuna batırıyor. Tüm bu iş-
leri iri yarı Nübyeli bir şef yönetip denetliyor. O, denetleme
işini yaparken aynı zamanda şişman parmaklarıyla bir avuç

dolusu beyaz hamuru yoğuruyor ve üstü başı unla kaplanıyor. Adam hayaletimsi bir görüntü alıyor.

Zena'nın aniden dizlerinin bağı çözülüyor ve bayılacağı sırada kölelerden biri ona bir bardak süt, uzun bir kaşıkla beraber biraz yulaf lapası ve birkaç tane kuru Zahidi hurması getiriyor. Zena, adama teşekkürü de ihmal etmiyor ama tek yapabildiği kafasını sallayıp müteşekkiri bir şekilde adamın ellerine sarılmak. Sonra hemen yemeğe dalıyor. Midesi aniden dolunca bulanıyor. Yemekler ağzına girdiği anda hiç çiğnemenen yutuyor. Gözyaşları yanaklarından süzülüyor. Daha önce bundan daha lezzetli bir yemek yememişti. Başını kaldırdığında bardakta tek bir damla, tabakta da en ufak bir lapa tanesi dahi kalmamış. Mutfaktakilerin, o yemeğini neredeyse hiç çiğnemenen boğazına tıkarken, orada öylece durup onu izlediklerini fark ediyor. Parmağında kalanları yalarken, birden kendinden utanıyor. Diğer kölelerin yüzünden herhangi bir duygu okunmuyor. *Belki onlar daha önce hiç böyle bir açlık hissetmemişlerdir*, diye düşünüyor Zena. Boş çanak katı bakışlarla önünden alınıyor ve topluluk hiç zaman kaybetmeden evin bitmek bilmeyen koridorlarına doğru yollarına devam ediyor.

Şimdi onu yıkayacaklarını biliyor.

Ellerinden birini dolu midesine koyup, topluluğu buhar yapması için bir sürü mazgal konulmuş hamama doğru ilerlerken, *Acaba çocuklar nasıl?* diye düşünüyor.

Su ılık. Günün sıcaklığında insanı serinletiyor. Kadın çanağa su alıp Zena'nın saçlarına dökünce, hafif bir ses işitiliyor. Kendinden çok da büyük olmayan başka bir kız da, limon ve kekik yağını birleştirip hurma macunuyla yoğun hale getiriyor. Becerikli eller yalnızca işlerini yaparak, onu süngerle temizliyorlar, tüm kirini alıyorlar ve yağlar sürüyorlar. Örgülü saçlarını açıyorlar ve bukleler haline getiriyorlar. Ne çok kibarlar, ne de çok sert, kesinlikle konuşmuyorlar. Zena önce kendi dilinde, sonra da Arapça ne işle uğraştıklarını, nereye götürüleceğini ve ailenin nasıl olduğunu soruyor.

“Lütfen,” diyor, “Bana bu yerden bahsedin biraz.”

Ama kölelerden hiçbirisi Zena’nın dediklerini anladıklarına dair bir işaret vermiyorlar ve o da soru sormaktan vazgeçip işlerini yapmalarına izin veriyor.

Türkuaz renkli, ince ipeksi tülden yapılma şeffaf bir kaftan giyen köle çıkageldiğinde, Zena pek oralı olmuyor. Bu yerde neyin alışageldik, neyin garip olduğunu kim söyleyebilir ki? Diğerleri sert pamuk kumaştan yapılmış sade elbiseler giyiyorken bunun anlamı ne? Tabi ki ailenin özel hizmetçileri diğerlerinden daha lüks kıyafetleri hak ediyor.

Eller onu beyaz bir bezle kuruluyor. Zena ona uzatılan elbisenin içine süzülüyor ve saçına altın rengi bir türban sarılıyor, ayağına ise deri sandaletler giydiriliyor. Bunları yaparken, aralarında o müzikal dilde konuşuyorlar. Zena dediklerinden hiçbir şey anlamıyor. Yelkenliden ve köle pazarından sonra burası ona -her ne kadar köleler sahiplerinin emirlerini yerine getiriyor olsa da- cennet gibi geliyor. Zaten, ne derse desin onu hiçbir şekilde anlamıyorlar.

Alacakaranlıktan önce Zena ilk kattaki tütsü kokulu odaya gönderiliyor. İçeride kocaman bir yatak, oymalı bir başlık, etrafında kırmızı ve sarı süslemeli kadife yastıkları olan halı, tahta kaplamalı bir pencere ve akşam için yanmaya hazır eşit aralıklarla konmuş pirinç kaplama lambalar var. Yatağın yanına üstü örtülmüş bir şişe nane aromalı su, içinde gül reçeli ve ballı fıstık olan bir kutu konmuş. Zena tüm odayı inceleyip yatağa oturuyor. Burası bir çocuk odasına benzemiyor. Müezzinin ezanı bitirmesini, güneşin tamamen batıp, etrafa karanlığın hakim olmasını bekliyor. Gece çiçeklerinin kokusu ta aşağılardan gelip pencereden içeriye hücum ediyor; hanımeli, altın ağaç, yasemin. Kendinden geçmemeye çabalıyor ama midesi dolu, üstü başı tertemiz ve yastıklar epey çekici. Sonunda dayanamıyor ve kendini hızlı bir uykunun kollarına bırakıyor.

Tuhaf bir ses, bir gülme sesi duyarak uyanıyor. Karanlıkta panik içinde ayağa fırlıyor. Nerede olduğunu anlaması

birkaç saniyesini alıyor. Küçük bir masaya tutunup dengesi-
ni sağlıyor. Aniden nerede olduğunu hatırlıyor.

Arkasında elinde gaz lambası taşıyan bir adam var. Lambanın ateşi pencereden gelen esintiyle titriyor. Parlak ateş adamın yüzünde öyle gölgeler yapıyor ki Zena adamın neye benzediğini anlayamıyor. Ama iyi giyinmiş, üzerinde parlak uzun bir elbise var. Koyu renk saçları kadınlarınkı gibi dalgalanıyor. Gülümsediğinde beyaz, düzgün ve avını yutmaya hazır gibi duran dişleri ortaya çıkıyor. Bir sırtlan ya da köpekten çıkıyormuş gibi duyulan bir sesle kıkırdıyor. Zena dizlerinin üstüne çöküyor.

“Seni mi yolladılar?” diye soruyor adam.

Zena başıyla onaylayıp ona bakıyor. “Bugün pazardan satın alındım.”

Adam gülüp kızı kendine çekiyor. Zena adamın başta düşündüğünden daha da genç olduğunu görebiliyor; yaşı yirmi civarında. Onu kendi etrafında döndürüp iyice inceliyor.

“Ne kadara mal oldun?”

“İki yüz dolar, galiba.”

Soğuk bir ifadeyle ona bakıyor. “Bunun beni etkileyeceğini sanıyorlar” diyor alaycı bir ses tonuyla. Ama bu yorum Zena’ya değil, adam söylenerek arkasını dönüyor. Lambayı yere koyup pencerenin yanındaki şişkin minderlere oturuyor, tahta kutunun içinden bir şekerleme alıp düşünceli bir şekilde çiğniyor.

“İşığı yak kız!” diye bağılıyor.

Zena bir süreliğine olduğu yerde kalıyor ama sonra, adamın ona söylediğini anlayıp bütün lambaları teker teker yakıyor. Hepsi yakılınca odayı sıcak bir parlaklık kaplıyor. Işıқта, adamın ipek cüppesinin ucunun karışık işlemelerini ve parmağındaki yüzüklerle takım oluşturacak şekilde taktığı altın küpelerini görebiliyor. Adam Zena’nın bugüne kadar gördüğü en koyu renk gözlere sahip. Lambayı tekrar alçak masaya bırakıp, adamdan gelecek emirler için bir adım geriye çıkıyor. Ama emir almaya fırsat kalmadan kapı

açılıyor ve köle bir oğlan giriyor. Zena'yı görünce yavaşça bir adım geri atıyor.

"Hadi Sam, içeri gir. Bu kızdan bir şey olmaz" diyor adam. Koyu renk gözleri şehrin gece manzarasından kayıp tekrar odaya odaklanıyor.

Zena adamın bakışlarının birden canlandığını fark ediyor. Oğlanın da derisi Zena'nunki kadar koyu renkte. Sahibi-ne doğru gidip önünde diz çöküyor. Adam, mücevherli elini yavaşça oğlanın omuzlarına koyuyor, oradan da avucunu çocuğun kaslı kollarında gezdirip beklenmedik bir şefkatle sıkıyor.

"Çocuk bakıcısı," diyor Zena kendi kendine. "Beni istediler çünkü..."

Oğlan Zena'ya doğru bakıyor. "Bu Habeş'in bizi izlemesini mi istiyorsunuz efendim?" diye soruyor.

Adam bir kere daha kıkırdıyor. Uzanıp çocuğu dudaklarından öpüyor.

"Git!" diyor omzunun üstünden, hiç ona bakmadan. "Beni yalnız bırak."

Zena odayı en itaatkar şekilde terk etmeye özen gösteriyor ama holde bir süre öylece kalakalıyor. Aklı karma-karışık. Nereye gitmesi gerektiğini bilmiyor. Hamama da mutfığa da nasıl gideceğini hatırlamıyor. Ev halkı şu an uyuyor, koridorlar da karanlık ve sessiz. Ortalıkta kimseler yok. Zena da çömelip duvara dayanıyor ve beklemeye karar veriyor. Sahibi işi bittiğinde onu çağırabilir.

On Üçüncü Bölüm

Jessop kabilede kaldığı sürede epey iyi vakit geçirmişti. Bedevilerin yaşam tarzı, kabilenin ticaret yolları, savaş gelenekleriyle ilgili notlar aldı. Hatta aileler arasındaki etki-leşimi bile gözleme imkanı bulmuştu. Kabile alanı elbette ki geçici olarak kullanılıyor. Bedeviler hayvanlarını çalılarla besleyebildikleri sürece orada kalıyorlar. Kuyular sezonda yalnız bir kere doluyor ve Bedeviler de kuyuları tamamen tüketene kadar orada kalıp, sonra yollarına devam ediyor. Çadırlar yeterince rahat ve diğer göçebe kabileler gibi bu kabile de fazlasıyla konuksever. Kabile üyesi bir erkek konuklarını en iyi şekilde besleyebilmek adına aç kalmayı bile göze alıyor. Bir kampa rastlayıp da misafir olarak kabul ediliyorsanız, orada yaşayanların normalde beslendiğinden çok daha iyi şekilde beslenirsiniz.

Üçüncü ve son günle birlikte doktor hastalarında gözle görülür bir iyileşme tespit ediyor. İçlerinden sadece küçük bir kızın enfeksiyonun ilerlemesiyle, görme yeteneğini kaybedebileceğini fark ediyor doktor. Jessop geldiğinde enfeksiyon epey ilerlemişti ve doktorun çocuk için yapabileceği fazla bir şey yok. Tek yapabildiği iltihabı temizlemek ve çocuğun vücudunun toparlanmasını ummak. Tehlike ise, sepsisemi, yani kan zehirlenmesi. Eğer kız buna yakalanırsa ölümü kaçınılmaz olacak. Bu korkusunu dile getirmeye çalıştı ama tercümede bir şeyin atlanmış olabileceğinden korkuyor. Anne de bu sırada kızın yattığı örtünün altına bir Kuran koydu. Arada kızın yüzüne tükürüp iltihabı temiz-

lıyor. Bu da Jessop'un acı verici sirkeli göz yıkama işlemini tekrarlamasına neden oluyor. Şimdi, kızını başkalarının ellerine bırakmış olan anne sürekli Jessop'u izleyip ona kızını diğer çocuklar gibi kurtarması için yalvarıyor.

Tüm o açıklamalar ve cesaret verici gülümsemeler yetmiyor ve doktorun bu konuda yapabileceği bir şey kalmıyor. Kadın günlük görevlerini bir kenara bırakıyor, koyu burkasıyla beyaz adamların arkasında duruyor, arada yüksek sesle ağıt yakıyor; Jones söylenmeye başlıyor.

"Şunu lanet olası feryadı yapmayı kesse ne güzel olacak!" diyor.

Jessop kendini çalılıklardan yapılan düz bir yelpazeyle serinletiyor. Sur'dan ayrılmadan önce Jones'un ilgi alanlarının epey farklı olduğunu anlamıştı. Şu ana kadar sürekli tekrarlanan muhabbetlerinden sıkılmıştı; atlar nasıl ürer, Bombay'dan besi hayvanı sevkiyatı nasıl yapılır, Knightsbridge'deki bir evi dekore etmek ya da akan damını onarmak için ne kadar para gider ve Arabistan insana ne kadar da az şey sunuyor...

Bugün kampta son günleri ve Jessop, Jones ile tespitleri hakkında konuşmak istiyor. Ama teğmen, cüzdanına hayrı dokunmayan herhangi bir konuda konuşmaya tenezzül etmez. Jessop yerin şartlarıyla ilgili daha çok bilgi edindikçe, İngiliz gemilerine erzak tedarik etmenin ne kadar zor olduğunu anlamıştı. Su kaynakları ve kabile bölgeleri öyle korkutucu bir düzenle değişiyor ki, doktor erzak temin etme işinin bir İngiliz gemisinin farklı limanlarda farklı değerlerle karşılaşılabilceğini ve anlaşmaları yenilemeye gerek duyulabileceğinin farkına varmıştı.

Buranın sahilden daha yerleşik bir düzeni olduğu umuyordu ancak çıkarımlarına göre; buradakilerin elindekiler böylesine kıtsa, daha iç kesimlerde yaşayanların elinde daha fazlası olduğu düşünülemez. Burayı erzak nakliyatı yapmak amacıyla kullanmanın hiçbir anlamı yok. Zaten çok da tehlikeli ve çölde yolculuk epey yavaş. Limana dönüp pek de misafirperver olmayan Palinurus'taki randevuya gitmekten oldukça mutlu olacak.

Grubun ayrılmasından önce hazırlıklar tüm hızıyla sürüyor. Zufarlılar, uzun geri dönüş yolculuğu için develerinin yeterince su içip içmediğini kontrol ederken, Jessop'la Jones da hiç konuşmadan, çıkacakları zorlu yolculuğa hazırlanıyorlar. Pek fazla eşyaları yok ve taşıyıcılarla rehberler hayvanlara göz kulak olurken bir yandan da kahvelerini içiyor, dişlerini misvaklarıyla temizliyorlar ve çiğnedikleri son kalan kat yapraklarını aralarında paylaşıyorlar.

Tüm bu işlemlerle canlanmış halde saatlerce havadan sudan konuşuyorlar. Bedeviler onları görmezden geliyor. *Kabileler birbirine düşman da değiller, birbirleriyle arkadaş da* diye not alıyor Jessop. Namaz vaktinde Zufarlılar ve Bedeviler seccadelerini ayrı yerlere seriyor, yemek zamanlarında masanın ayrı yerlerine oturuyorlar.

Son gece, Jessop ve Jones büyük bir çadırdaki kocaman, sert yastıkların üzerinde ortadaki alçak masanın etrafında oturup yiyorlar. Masadaki yemekler öyle yağlı ki, loş ışıktaki bile parlıyor. Bedevilerde verimsiz toprağın üzerinden kolayca elde edilip işlenerek gaz lambası için yakıt olarak kullanılan petrol var. Az da olsa ilaç gibi kokuyor.

"Arabistan," diyor Jones, "Toprağı, işlenmek için çok kuru ya da zehirli. Muma paraları yetmediği için Tanrı onlara petrolü vermiş."

Emir ve en büyük oğlu yan yana oturuyor. Subaylar bacak bacak üstüne atmış. Çocuğun sakalı daha yeni yeni uzamaya başlamış ama kabile üyeleri arasında gelecek lider olarak kabul görüyor. Sonuçta çok büyük bir adamın oğlu. O da çölde kaybolup babası gibi bir ün kazanmış olmayı diyor. Adamlar onun aile kanına da, daha kanıtlamaya fırsat bulamadığı cesaretine de saygı duyuyor. Şimdilerde diğer çocuklardan çok, kendisinden büyüklerle zaman geçiriyor. Bu sayede de gözünde enfeksiyon olmamış. Ya da en azından, salgına neden olan sabırsız kadın, onun gözüne sürme çekmemiş.

Sesine ilgisiz bir ton katan Emir, "Sizin insanlarınız namaz kılmaz mı?" diye soruyor Jessop'a.

Şimdiye kadar Emir, doktorun tüm sorduklarına cevap verdi ama onunla hiç ilgilenmemiştir. Bu son gecede ortama çok yapmacık bir hava hakim ve Emir'in onla ilgili bir şeyi merak etmesi ya da en azından bir muhabbet başlatma çabası doktorun hoşuna gidiyor.

"Hayır. Biz sizin gibi ibadet etmiyoruz. Günde beş kere namaz kılmıyoruz."

Emir uzun süre cevap vermiyor. Sessizlikten sonra tekrar beyaz adamlara dönüyor, "Ve domuz yiyip üzüm suyundan içiyorsunuz?"

Doktor sırtıyor. "Evet, evet benim tüm insanlarım öyle yapıyor."

Hep üstünde taşıdığı çantasına uzanıp, içinden Kral William'ı temsilen yapılmış dekoratif minyatürü çıkarıyor, minyatür kralın neredeyse üç sene önceki taç giyme törenindeki halinin temsili.

"Bizim şahımız bu" diye açıklıyor, "Bizim halifemiz, daha doğrusu Sultanımız diyebilirim. Biz ona kral diyoruz." Jessop, birine ithafen yapılan bu tür minyatürlerin İslam'a inanlar için hakaret anlamına geldiğini ve putperestliğe eşit olduğunu bilmiyor. Emir'in oğlu babasına yan gözle bakıyor ve ne yapacağını anlamaya çalışıyor. Ama Emir minyatürü pek de fark etmişe benzemiyor.

"Şahınız güçlü mü? Çok devesi, çok atı var mı?"

"Hah," diye araya giriyor Jones. "Evet, Kral William atlara bayılır."

Bu, aslında o kadar doğru bir yorum değil. Kral karacıdan çok denizci... İlgi alanının çoğunu denizler kaplıyor. Aslında kral atlarla yalnızca hayvanlar yarışıyor ve o da bir bahse girmişse ilgi duyuyor.

Bu yorum tam da Jones'un hakkında konuşmak istediği konuya bir geçit gibi oluyor; birden o da sohbet konusunda heyecanlanmaya başlıyor.

"Eminim kralımız sizin hayvanlarınızın harika görüntüsü karşısında çok etkilenirdi. Geçen sene Sultan, kralımızla Maskat'tan bir Arap atı gönderdi ve o yaratık kralımızın kalbini çaldı."

Emir bu öneri karşısında kayıtsız kalıyor. Önüne konan kuskustan alıyor. Tam dudaklarına götüreceksen dehşet verici bir ses duyuluyor. Jessop başta bunun hayvanları uyandıran bir hareketlilik olduğunu düşünüyor ve etrafa bakınıyor ama sonra sesi çıkarmanın kadınlar olduğunu fark ediyor. Hep beraber bağırlıyorlar. Hayır, hayır bağtırmak değil. Daha çok, bağırlarak şarkı söylüyorlar denebilir. İçeri bir köle giriyor, Emir'in yanına gidip eğiliyor ve Windsor Kalesi'ndeki herhangi bir uşak gibi Emir'in kulağına gizlice bir şeyler fısıldıyor. Kuskus tutan el havada duruyor. Emir'in zaten taşı andıran surati kaskatı kesiliyor. Adam Jessop ve Jones'a bakıyor. Jessop adamın bakışlarına maruz kalmayı hedef tahtasına konmuş bir kelebek olmaya benzetiyor. Midesindeki ani kasılma hissiyle, çantasında bol cephanesinin yanında güvende olan çakmaklı tabancasını almak istiyor. Kolayca ulaşabileceği bir yere koymuş olmayı diliyor.

"Baksana," diyor Jones çadırın dışında tabancadan çıkan saçmalar gibi dağılan Zufarlıları görerek "Neler oluyor?"

Jessop kalkmaya çalışıyor ama onu omuzlarından çeken güç yüzünden bu imkansız hale geliyor. Aniden, sanki çadırın içini karanlık kaplıyor ve etrafı aydınlatan tek şey cillanmış palalar oluyor. Gölgede, palalarını çeken kaç adam olduğunu söylemek çok zor.

"İbn al-kalb," diye kükrüyor Emir. "Nazarene ala aeri. Ya binti. Ya binti."

"Kızınız mı?" diye soruyor Jessop, kelimeyi anlayıp. "Neden? Ne oldu?"

"Ya binti. Ya binti," diye tekrar edip duruyor Emir. Gözleri üzüntüyle kararıyor, oğlunun gözleri ise dehşetle parlıyor. Yerde bağırlısan kadınların çıkardığı ses daha gürültülü ve çılgın bir hal alıyor.

Sonrasında sadece karanlık.

Jessop'la, Jones uyandıklarında kendilerini birbirlerine kalın bir iple bağlanmış halde buluyorlar. Kıpırdandıklarında kaslarındaki sertliği ve acıyı hissediyorlar. Susuzluktan

kavrulmuşlar. Çadırdaki hava epey boğucu. Jessop yerleşim yerinden uzak bir yerde tutulduklarını anlıyor. Çadırın güneşin yakıcı sıcağı altına kurulduğu anlaşılıyor. Zufarlılar gitmiş. Beyaz adamların hayvanları bile cezalandırılmış, değil yemek, saatlerdir su dahi içmemişler.

“Anlamıyorum,” diyor Jones kendini acındırmaya öylesine çabuk başlıyor ki bu yoldaşını hiç şaşırtmıyor.

“Küçük kız,” diye açıklıyor Jessop. “Sanırım öldü.”

On Dördüncü Bölüm

Palinurus bir haftadan daha uzun zamandır kavurucu sıcak altında subayların Aden'den gelmelerini bekliyor. Mürettebat geminin fazla güneş yüzünden hasar görmüş kısımlarını tamir ederken, Haines de şimdi gemideki herkese tanıdık gelen huysuzluğuyla etrafta dolanıp duruyor.

Sanki özellikle onu sinirlendirmek adına bir hata yapılmış gibi, "Bizden en az bir hafta önce burada olmalıydılar," diye tekrarlıyor.

Limandaki Zufarlılar sorgulandıklarında cevap vermekten kaçınıyorlar. Bu kabileden şiddetle, nezaketle ya da rüşvetle bilgi almaya çalışmanın, onları zorlamanın bir anlamı yok.

"Bilmiyorum efendim," deyip duruyorlar. Keşif gezişiyle ilgili bir şey bildiklerini inkar ediyorlar.

Yol üzerinde bir adam, bir tüccar, bir dilenci, imam, halifenin oğlu -Kaptan her birine ne sorarsa sorsun ne teklif ederse etsin sonuç hep aynı- her biri yalnızca gülümsüyor ve onu başlarından savıyor. Limandan kimin Jessop ve Jones ile keşif gezisine gittiğini söylemek imkansız. Adamlar gidecek kişileri kendileri seçmişlerdi.

"Biliyorum! Bu köpekler yalan söylüyorlar," diye küfür ediyor Haines. "Biliyorlar ama bize söylemeyecekler."

Duruma bakılırsa, adam haklı. Ama kimse bu konuda ne yapacağını bilmiyor. İki cevapsız günden sonra Wellsted olaya dahil oluyor.

"Lütfen efendim," diye rica ediyor güvertedeki kaptandan. "İç kesimlere gitmeme izin verin."

Haines homurdanıyor. Denizciler birbirlerine bakıyor. Gölgeleleri öğleden sonra güneşle olduklarından uzun görünüyor.

Bu tür bir konuda subayların toplanıp karar alması gerekiyor ama Wellsted'in kaptanın kamarasına girmesi yasak. Haines tam da teğmeni azarlayacağı sırada bu konuşmanın nereye varacağını fark ediyor.

"Eğer gidebilirsem Bedevilerden bir şeyler öğrenebilirim" diye devam ediyor Wellsted. "Eminim ne olduğunu biliyorlardır. Zaten farklı bir şeyler denememiz şart."

Bedeviler çölün dedikoducuları. Bunu herkes biliyor. Haines piposundan bir nefes alıp Wellsted'in yüzüne doğru üflüyor. Kontrolünü mürettebatın önünde kaybetmemeye kararlı, ya da o sınıra gelirse, itibarını.

"Evet ama sonra seni cezalandırırım Wellsted. Limana mürettebatımda tecrübeli tek bir subay bile olmadan döneceğim."

"Çok uzağa gitmeyeceğim efendim. Yalnızca çölle kıyı arasındaki bölgeye kadar gideceğim. Nasıl olsa burada tıkalı kalmış durumdayız."

Haines düşünüyor. Aden'in yıkık dökük çatılarına ve sonra da tepelerine doğru bakıyor. Başarısız olduğu anlaşılan görevi düşündüğünde keşke Jessop yerine Wellsted'i gönderseydim diyor.

"Bunu onlara borçluyuz efendim. Birkaç gün sürecek bir araştırma olacak."

Haines piposunu ağzından çıkarıyor. Bombay'a aldığı kararı bildirmek zorunda kalacak. Wellsted'in daha derin bir araştırma talebinde bulunduğunu ama kaptanın bunu gereksiz bulduğu için reddettiğini bildirmek teğmenin hakkı olacak. Bu çok aşağılık bir davranış olarak görülebilir. Haines bu durumda olsa Moresby ne yapardı diye düşünüyor.

"İyi o zaman," diyor aniden. "Tek başına gideceksin. Sana iki gün veriyorum; bir bela ile karşılaşırsan hemen geri döneceksin."

İç kesimlerde kurulmuş kampta, deniz ile çöl ticaretinin bulunduğu noktada Wellsted gerekli kişileri selamlıyor. Bu-

radakiler için beyaz adamlar merak konusu. Onları kuzeyliler gibi birer tehdit olarak kabul etmiyorlar. Bu göçbeler dünyanın her haline alışkınlar. Daha önce öyle çok şey görüp yaşamışlar ki... Vahada ten renginiz ne olursa olsun haberler çok çabuk yayılıyor. Sonuçta sadece bir aptal nereye yolculuk ettiğini bilmek istemez.

Wellsted diğerleriyle birlikte kahvesini içip tatlı ve sulu Medjool hurmasından yiyor. Kabile üyeleri Wellsted'in ilk defa deveye binme deneyimini dinlerken gülüyor, Southampton'dan gelirken kat ettiği onca yol karşısında hayret ediyorlar. Wellsted kamp ateşi etrafında böyle hikayeler anlatmanın önemini çok iyi biliyor. Ayrıca, yakın bir zaman ve coğrafyada yaşananların anlatıldığı bir hikayede abartı ihtimalinin daha az olduğunun da farkında. O yüzden adamlar ona Zufarlıların rehberlik ettiği, içlerinde iki gavurun olduğu bir grubun Emir'i rencide ettiğini ve şimdi tutsak olarak tutulduklarını duyduklarını söylediklerinde onlara inanıyor.

"Adlarını biliyor musunuz? Neye benziyorlar? Hayat-talar mı?"

Bedeviler soruya kayıtsız kalıyorlar. Gürültülü şakalaşmalar görgüsüzce karşılandığı için sessizce kahvelerini yudumlayıp yavaş bir sesle konuşuyorlar. Ne o iki Hristiyan'ın isimlerini biliyorlar ne de hayatta olup olmadıklarını. Verdikleri haberler iki haftalık. Adamlardan birinin saçı altın rengi, en azından bu kadarından eminler. Ve -omuz silkmesi- öbürü de Emir'in kızına zarar vermiş.

Wellsted, Jessop'un iyi ağırlandığı bir yerde bir kadına el sürecek kadar aptal olduğunu aklına bile getirmiyor. Doktor kelimenin her anlamıyla tam bir beyefendi. Yine de, edindiği bilgilerden yaptığı çıkarım onu memnun ediyor; Jessop ve Jones hala hayatta.

"Peki şimdi ne yapmamızı bekliyorsun? Çölü geçip beyhude bir arayışa mı girmemizi istiyorsun?" Wellsted ona edindiği bilgileri rapor ederken Haines öfkeyle parlıyor. "Bedeviler zırvalıyor. Kamp ateşi etrafındaki hikayeler

işte... Diyelim ki hikaye doğru... Jessop'la Jones çoktan ölmüşlerdir" diye ısrar ediyor. "Elimiz kolumuz bağlı. Bence rehberleri yaptı bunu. Sanırım Jessop'un çantasında servet değerinde aletler vardı."

Kaptan vahşilerin şiddete başvurarak iki askerin kafalarını kesmiş olduğu ihtimalini kabul etmeyi yeğliyor. Wellsted adamın, kuzeydeki Vahhabilerin İslami tutuculuklarından etkilendiğini fark ediyor. Tehditkar davranışları, kuşandıkları fazlaca silah, siyah sakalları ve parlayan gözleri kaptanın yarımadanın Müslümanlarıyla ilgili görüşünü oluşturmaya yetmiş. Kabileler arasında bir fark olmadığını düşünüyor ve edindiği yeni bilgilerin onlar hakkındaki düşüncelerini etkilemesine izin vermiyor. Yine de bir grup Zufarlı'nın döneklik etmesi Wellsted'e mantıklı gelmiyor; Zufarlılara limana döndüklerinde her yolculuk için üzerinde anlaşılan paralar istisnasız ödenir.

"Zufarlılar işlerine bakar ve epey serbest fikirlidir" diye belirtiyor.

"Görevden alındın teğmen" diyor kaptan aniden.

Aden'de bir hafta yararsızca bekledikten sonra kaptanın Wellsted'e karşı kötü niyetli olduğu o kadar belli ki, Wellsted *bulduklarını asteğmenlerden birinin incelemesinin sonucu olarak sunsa daha mı iyi ederdi* diye düşünüyor. Sakinliğini korumaya çalışıyor; teğmen ne derse desin söyledikleri kaptanın öfkesini arttırmaktan başka bir işe yaramıyor. Yine de kaptanın soruşturmayı bırakmaya içi el vermiyor.

"Maskat'a doğru devam edeceğiz" diye ilan ediyor. "Orada yeni haberler alabiliriz belki."

Yola çıkacak olmak gemideki herkese ilaç gibi geliyor.

Wellsted'in subay sofrasına katılmasının yasak olduğu sırada Banares'teki bir randevudan sonra, Maskat Limanı'nın görüntüsü, Palinurus'taki her birey için farklı bir anlam taşıyor. Gerçek şu ki sıtma salgınından sonra yarımadanın öbür tarafına sağ salim ulaşmayı kimse beklemiyordu. Ama bir şekilde hayatta kaldılar ve şimdi eski barakalardan birinin

arkasından temin ettikleri kanunsuz alkolle kendilerini eğlendirmekten epey hoşnutlar.

Ama Wellsted, kayıp subaylardan umudunu kesmemişti ve bu olayı komutanlarına iletmek amacıyla ona soru sorup duran asteğmenlerle konuşmaktan kaçınıyor. Aklında hala karaya çıkmak var. Gemi güvenli bir şekilde demirleyip görevlerini tamamlayınca Wellsted uzun adımlarla iskeleden yürüyüp donanmanın Maskat'taki temsilcisinin ofisine gidiyor. Oradaki adamların aramada yardımcı olacak bağlantılarının olmasını umuyor. Haines'in başlıca amacı, doğrudan Bombay'a giden hızlı bir yelkenliyle, hazırladığı raporu göndermek. Ama Wellsted kaptanın bunu adamlara gerçekten ne olduğunu bulmaya çalışmak yerine düşüncelerinin üzerini örtmek amacıyla yaptığını düşünüyor.

Yürürken ona dönen gözleri görmezden geliyor. Beyazlar içindeki üniformalı bir denizci doğal olarak başkentin kalabalık sokağında dolaşan herkesin dikkatini çekiyor. Ceketinin üstünden ona baskı yapan kavurucu sıcağı umursamadan gölgelerden yürüyor. Şu anda emir üzerine hareket etmiyor ama bunu umursamıyor da. Tek istediği neler olduğunu öğrenmek. Sadece Jessop ve Jones'un iyiliği için değil, aynı zamanda, yarımada hakkındaki bilgisini geliştirip işlerin nasıl yürüdüğünü öğrenmenin peşinde... Aslında, eğer ismini duyurmak istiyorsa bu çok önemli. Öyle ya da böyle... Ne olursa olsun...

Temsilcinin ofisi hayli mütevazı, badanalı ve iki katlı bir ev. Tepenin biraz yukarısında, kıyı sınırını oluşturan dar sokakların ötesinde bir yerde. Adamın adı Ali bin Mudar. Hindistan Deniz Kuvvetleri'ne yirmi yıl boyunca hizmet vermiş. Şimdi de özellikle ipek ticareti yaptığı ve giderek büyüyen işine ek olarak, onca zaman verdiği hizmet karşılığı hatırı sayılır bir ücret alıyor. Bu iki iş birbiriyle epey uyumlu gidiyor ve Mudar'ın gemilerinden biri, Hint Donanması'ndan bir gemiyle karşılaştığında ayrıcalıklı bir muamele görüyor. Adam çok iyi İngilizce konuşuyor. Söylentiye göre batan bir gemiden kurtarılan ve haremine almak için astronomik bir

rakam ödediği Avrupalı bir karısı var. Kadını halktan gören olmamış ve dedikoduların doğru olup olmadığını kimse bilmiyor. Ama eğer kadının ana dili İngilizce kabul edilir ve dili bin Mudar'a öğretenin o olduğu varsayılırsa oldukça iyi bir iş başarmış. Yine de komik bir detay var; adam ağır bir İrlanda aksanıyla konuşuyor. Bu nedenle, epey destek gördüğü Bombay'da Mickey bin Mudar ya da 'Bizim değerli Mickey'miz' olarak tanınıyor. Buna rağmen, temsilci istihbaratı sağlam, yardımcı ve nazik biri olarak biliniyor. Wellsted her ne kadar onunla daha önce hiç tanışmamış olsa da, üzerine güneş vurmuş olan kapıyı çalıp beklerken epey umutlu.

İçeride kanarya sarısı bir elbise giymiş köle çocuk ona avluya kadar eşlik ediyor. Oğlanın kirpikleri öyle uzun ki, bunlarla tavan aralarında birikmiş örümcek ağlarını bile temizlemek mümkün. Çocuk, Wellsted'e içinde su ve gül yaprağı olan bakır bir kap getiriyor. Wellsted yüzünü yıkıyor ve kavurucu sıcaktan biraz olsun arınmanın ne kadar da iyi hissettirdiğini düşünüyor. Sonra nazikçe köle çocuk ona üst kata kadar eşlik ediyor ve bin Mudar genç subayı ilk kattaki ofisine davet ediyor. Tahta kepenkler odanın loş kalmasını sağlayıp, güneşten ısınmasını engellerken aynı zamanda içeriye hoş bir tahta kokusu yayıyor. Pencereden çok güzel bir iskele manzarası görülüyor. Bir tarafta, tahta oyma bir raf ve birkaç gözün üzerinde arkaya doğru yığılmış tomarlar halinde raporlar ve hesaplar olan sedir ağacından bir masa var. Öbür tarafta ise oturmak için düzenlenmiş alçak, işlemeli yastıkların ve keçi derisi örtülerin olduğu bir bölge. Ama burası, temsilcinin kendi evi değil. Onun evi çok daha büyük ve tepenin daha da yukarısında. İş hayatıyla özel hayatını ayrı tutmayı tercih ediyor. Şimdiye kadar hep öyle yapmış.

Adam gülümseyip, misafirini karşılamak için yerinden kalkarken, Wellsted anında bin Mudar'ın sade kaftanının iyi bir kumaş olduğunu fark ediyor. Gelirinin çoğunu elde ettiği işine bakılacak olursa kumaşın bu kadar gösterişsiz

olması hayli ilginç. Subay, ailesinin de aynı işle uğraştığını söylemek istiyor ancak bunun uygunsuz olacağı sonucuna varıyor. Bunun yerine temsilciyi incelemeyi tercih ediyor. Ellilerinin ortasındaki, hafif toplu bin Mudar'ın sakalı ağarmış. Her şeyi kaydeden gözleri ser verip sır vermiyor. Selamlamalarında Allah'ın adını anmıyor. Bu ofisteki selamlama geleneği Liverpool'da ya da Southampton'da nasılsa, öyle. O yüzden temsilci ona doğru uzanıyor ve kendinden emin bir şekilde Wellsted'in elini sıkıp gülümsüyor.

"Nasılsınız? Ben de tam gemiye birilerini göndermek üzereydim. Bir kahveye ne dersiniz teğmen?"

Wellsted gülüyor, bunun için oldukça çaba sarf etmesi gerekiyor. Adamın aksanı şeker pekmezi kadar yoğun, bir İrlandalı gibi konuşuyor. "Teşekkür ederim, çok hoşuma gider."

Adam elini sallıyor ve köle çocuk verilecek emirleri almaya geliyor. Wellsted adama hemen ısınıyor. Adamda çok sıradan ve işini bilen bir hava var. Değerli Mickey'miz kaya gibi sert bir adam.

"Londra'dan gelen mektubunuz için geldiniz sanıyorum?" diyor Mickey.

Wellsted ona öylece bakıyor. Deniz Kuvvetleri'nde görev başlayalı beri bir kez bile özel bir mektup almadı. Böyle bir şeyin onu gelip de burada bulması oldukça şaşırtıcı.

"Londra'dan mı?" diye tekrar ediyor, sesinde uğradığı şaşkınlığı belli ederek.

Kalbi bir an için deli gibi çarpıyor. Bu, onun için bir dönüm noktası olabilir. Murray daha şimdiden onun yazısına cevap vermiş olabilir mi? Bir cevap için bundan daha uzun bir zaman gerekir. Ama ünlü bir yayıncının ne yapacağı belli olmaz. Belki de, haftaları sayıyor, yeterince zaman geçmiştir. Şaşkınlıkla avuç içlerinin terlediğini ve midesinin kasıldığını hissediyor. Mickey minderinin yanındaki parlak kutuya uzanıp Mayfair damgalı zarfı alıyor. Wellsted küçük kırmızı mührü kırıyor. Kağıdın üzerindeki el yazısı epey düzensiz. Murray gibi eğitilmiş ve tanınmış bir adamdan

beklenecek bir el yazısı değil. Elinde tuttuğu kağıtta yazanların Murray'in Sokotor'a gezisiyle ilgili yazısı için yaptığı yorumlardan daha da önemli olduğunu anlayıp derin bir nefes alıyor. Mektup Molyneux Caddesi'ndeki evinden geliyor; mayıs tarihli yani iki ay öncesinden.

Sevgili Kardeşim,

Büyükbabamızın birkaç ay süren acılarından kurtulup vefat ettiğini üzümlere bildiriyorum. Onu bir hafta önce gömdük. Bu üzücü haber dışında burada her şey yolunda. Edward Greenwich'te din adamlığına başladı. Bundan sonraki mektupları babama hitaben yazmanı rica ediyorum.

*Sevgiler,
Kardeşin,
Thomas Wellsted Jr.*

James kağıdın öbür yüzünü çeviriyor. Mektup epey kısa. Thomas'ın daha bebek bezinden yeni kurtulduğu, pembe yanaklarıyla beşiğinden çıkmaya çalıştığı zamanları düşünüyor. Wellsted'in evden ayrıldığı yılki bebek halini. James bir an oğlanın şimdi nasıl görüldüğünü, hatta eğer varsa, gidişinden sonra doğup ailesinin evinde büyüyen ve adını bilmediği kardeşlerini merak ediyor. Belki Charles. Hatta belki Emily ya da Elizabeth.

Mickey, Wellsted'in aldığı haberler her ne ise, onları sindirmesi için yeterince uzun bir süre bekliyor. "Umarım Londra'da her şey yolundadır" diyor temsilci kibarca.

"Evden haberler işte." Wellsted elindeki mektubu çabucak cebine koyarak ortalıktan kaldırıyor. Özel meselelerine ayırabileceği vakti yok. En azından ayırmak istediği vakti yok. "Mektup için gelmedim" diye itiraf ediyor. "Burada daha önemli bir mesele için bulunuyorum. İç kesimlerde iki kayıp subayımız var. Birkaç hafta önce Zufarlı rehberler eşliğinde dağı ve çölü geçip Bedevileri ziyaret edeceklerdi. Gemi doktorumuz Dr. Jessop ve Üsteğmen Jones. Bizimle olan randevularını kaçırdılar ve o zamandan beri onlardan

haber alamadık. Kıyı boyunca neredeyse tüm limanlara demirledik ama çok az şey öğrenebildik. Ama Aden'in dışında bir grup Bedevi'ye rastladım. Askerlerimizin Emir'in tutsağı olduğunu öğrendim. Bilinmedik bir nedenle onu rencide etmişler ve şimdi kervanında tutuluyorlarmış. Bedevilerin tarifleri adamların özelliklerine uyuyor. Her ne kadar kaptanımız -Kaptan Haines- öldüklerini düşünse de... Ama Banares'te olan randevumuzda Kaptan Moresby varsayımlara göre hareket etmememiz ve olayı iyice araştırmamız gerektiğini düşünüyordu."

Mickey uzun ve bakımlı tırnaklarıyla yanağını kaşırken parmağındaki kırmızı taşlı altın yüzüğü göze çarpıyor. Kahvesinden bir yudum alıyor.

"Bir Emir tarafından tutsak edilip kervanda tutuluyorlarmış öyle mi? Bu hiç iyi değil. Konu hakkında bilgi almaya çalışacağım" diyor. "Bana bırakın Teğmen Wellsted, bakayım neler yapabilirim."

"Durum acil efendim."

Bin Mudar başını sallıyor. "Tabi ki. Hemen."

Her türlü işi halletmeye alışmış bir adamın çabukluğuyula Mudar kölesini çağırıyor.

"Bana Raşid'i getir" diyor aceleyle. Sarı elbiseli çocuk fişek hızıyla ortadan kaybolup başkatibi bulmaya gidiyor. Adam birkaç sokak ötede Mickey'nin deposunda çalışıyor.

Wellsted'in fincanı tekrardan dolduruluyor ve temsilci kibarca merak ettiği soruları soruyor.

"İşiniz nasıl gidiyor? Harita çıkarma işlemleri ne alemde?"

"Yavaş ama kesin adımlarla ilerliyoruz" diye sırtıyor Wellsted. "Kayalıkları halletmek mümkün olmuyor ama haritalar gittikçe oluşuyor."

"Hiç Fransız Gemisi'ne rastladınız mı?"

Bu, denizlerde ticaret yapan her denizci için bir merak konusu bu.

"Yalnızca Mısır kıyısına yakın kesimde. Tahmin ettiğiniz yerde anlayacağınız..."

"Haritalar çok yararlı olacak" diye belirtiyor Mickey.

Wellsted ise bir şey söylemeden kahvesinden kalan son yudumları içiyor.

“Sizce hala hayatta olma ihtimalleri var mıdır?” diye soruyor.

Temsilcinin surat ifadesinde en ufak bir değişiklik olmuyor. “Kardeşlerim onların Allah’a emanet olduklarını söylerdi” diyor. “İzin verin Allah’ın nasıl bir emanet anlayışı olduğuna bakayım. Buraya geldiği an Raşid’i göndereceğim. Bu iş için en uygun adam o. Siz bana bırakın.”

İki adam el sıkışıyor ve Mickey teğmene ofisinin kapısına kadar eşlik ediyor.

Mickey, Raşid’i beklerken odanın köşesindeki rahat minderlerde oturuyor. Ağarmış sakalını sıvazlayarak arkasına yaslanıyor ve meseleyi gözden geçiriyor. İngilizlerin yaptıkları yer şekilleri gözlemi onun için oldukça merak uyandıran bir konu. Eğer bu gözlem gezileri başarılı olursa Kızıldeniz’deki İngiliz gemilerinin sayısı artacak ve o da bu gemilerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere görevlendirilecek. Ondan yardım isteyen İngiliz için elinden geleni yapmakta kararlı. Mickey’nin başlıca prensibi, her şeyi en ince detayına kadar düzgün bir şekilde yapmak. Uğraştığı her işte oldukça dikkatli ve titiz. Bu özelliğini Jessop ve Jones’u bulma görevinde de kullanacak. Bugüne kadar ona yapılan en tehlikeli yardım isteği ile karşı karşıya olduğunun farkında. İnsanlar her zaman ölür ama kaçırılma farklı bir olay.

Dikkat et diyor kendine. Neyin peşinde olduklarını Tanrı bilir; hilekar pislikler. Şimdi de onlardan iki tanesi kayıp.

Mickey İngilizleri düşündüğünde karısı Feride’nin, kafasının içinde yankılanan sesini duyuyor. İngilizler güvenilirmezdir. Karısının ülkesi aynı dili paylaşmalarına rağmen sürekli olarak beyaz tenli denizcilerle savaş halinde. Mickey, Feride’nin bu konudaki yargısına güveniyor. Bir gemi enkazından kurtarılıp açık arttırmaya çıkarılan karısını satın aldığı anda Mickey çok gençti. Hızlı adımlarla servet elde etmiş, yirmilerinde genç atılgan bir tüccardı. Tüm dünyaya ne kadar geniş görüşlü olduğunu göstermek isti-

yordu. Haremine alacağı egzotik beyaz tenli bir güzelliğin, ününe en az sahibi olduğu kaliteli ipek balyaların kattığı kadar ün katacağını biliyordu. Kafasında aşkla ilgili hiçbir şey yoktu. Ama onunla tanıştığında, o zamana kadar işine ne çok odaklandığını ve onun dışındaki dünyayla ne kadar az ilgilendiğini fark etti. Başta karısının, tutsak edildiği için huysuz olacağını düşünmüştü ama yalnızca iki hafta sonra Feride ona, evinin Rowgaranne'deki evinden yüz kat daha büyük olduğunu söylemişti. Cork'ta, çocukluğu ve gençliği aç ve üşüyerek geçmişti. Mickey'nin güzel haremde seve seve kalırdı; özellikle de karısı olarak.

Beyaz adamların ülkesi Mickey'e hala "Masal Diyarı" gibi geliyor. Feride'nin anlattığı yer ise şüphe götürmeyecek kadar somut ama bir o kadar da tuhaf... Cork o kadar yağmurlu ki her yer çamur içinde. Ve Hava o kadar soğuk olabiliyor ki bazen yağmur yağdığında düşen damlaları donup kaskatı kesiliyor. Adam bunu hayal etmesi güç buluyor. Mickey tüccar olmasına rağmen Arap Yarımadası'nın dışına hiç çıkmadı. Donuk, vıcık çamur onun için o kadar anlaşıl-maz bir şey ki... Bu tür yerlerde yaşayan insanların patates yetiştirerek geçinmesi gerekir, o yüzden ona göre bu tadın orada pek de duyulmamış olması çok tuhaf. Karısının kendi ülkesiyle ilgili anlattığı hikayelerde, develerin ve ceylanların eksikliğini epey ürkütücü buluyor. Ayrıca bu gavurların da çok ilginç soyadları var; Macgregor, Mclean ve O'Donell.

"Niyeymiş o? Sen budalasın." Narin eliyle onu dikkate almadığını belirten bir hareket yaparak gülüyor. "Bu sizin 'Bin' ekiniz gibi. Macgregor, Gregor'un oğlu demek (bu, bana okumayı öğreten rahibin adı) ve O'Donell (o da benim soyadım işte) Donell'ın oğlu demek. Sizinkiyle aynı -bin Mudar- Mudar'ın oğlu. Ya da bin Raşid, o da Raşid'in oğlu demek. Bin kelimesi İngilizcedeki daha doğrusu, Gaelik'teki O ya da Mac ile aynı. Daha da derinlere inmeye gerek yok hayatım. Bunlar yalnızca soyunu belirtmek için kullanılan kelimeler tüm soyadları gibi. Anlamıyor musun?"

Başta Mickey buna alışamadı. Avrupa dillerinde çok

fazla sessiz harf var. Hiçbir zaman bu seslere tamamen alışabileceğini de düşünmüyor.

“Siz Arap erkekleri de epey kendinizden eminsiniz ve hiç hata yapmıyorsunuz” diye devam ediyor Feride. “Biz yalnızca komutanlara, boksörlere ve güreşçilere “Bıçak” ya da “Kasırga” gibi isimler takarız. Oysa sizlerin böyle tonla takma adınız var. Önemli kişilere Al-filanca ya da Al-falanca denebiliyor. Köpek, hırsız, aslan vs. Aslında bence hak ediyorsunuz da. Sizler doğuştan savaşıcsınız. Benim Ali bin Mudar’ım, Ali el Malik’im olabilirsin, Kral Ali. Sonuçta ben senin servetinin bir parçasıyım sen de bir kraliyet üyesi misali benim sahibimsin.”

Mickey tutkuyla karısının dudaklarını öpüyor. O harika bir kadın. Evine umulandan çok daha hızlı alıştı ve dahası, iş konusunda ona gönderilmiş bir lütuf gibi kadın. Feride Arap gelenek ve göreneklerini kesinlikle yadırgamıyor ve onun bu açık görüşlülüğü kocasını da etkiliyor. Karısının anlattığı her hikayede merakının biraz daha uyandığını hissediyor. Dünyası gittikçe genişliyor.

Feride’nin ülkesiyle ilgili en tuhaf olay ise erkeklerin yalnızca bir kadınla evlenmesi. Ya da Feride’nin yüzünde bir gülümsemeyle söylediği gibi, “Her seferinde bir kadınlara.” Bu Mickey’i iliklerine kadar donduruyor. Bu ona çok barbarca geliyor.

“Peki ya erkeğin arzuladığı diğer kadınlar?” diye soruyor.

“Aynen öyle hayatım” Feride sırtıyor. “Buralarda uyguladığınız sistemi kullanışlı bir sistem olarak adlandırabilirim sanırım. Hatta gayet sorunsuz bir sistem gibi görünüyor.”

Geçen yıllar boyunca sahip olduğu yetenekleri ve içten gelen üslubuyla tarifi mümkün olmayacak biçimde öbürlerinden hep farklı oldu. Diğer kahverengi gözlü güzeller sürekli olarak egzotik yağ esanslarıyla, saçlarının bukleleriyle uğraşıp, doğurdukları çocukların üzerlerine titrerken, Feride ya da ona seslenirken kullanılmasını istediği adıyla Fan-

ny, daha ilk geldiği gün Mickey'nin avlusundaki bitkilerin resimlerini çizmek ve tonlarca nesir ve şiir yazmak için kağıt kalem talep etmişti. Mickey'nin ona taktığı isimle 'İnci', geldikten altı ay sonra üniversitedeki bir hoca kadar iyi Arapça konuşmaya başlamıştı. Kuran'dan bölümler okuyup onları ezberliyor ve haremde temin ettiği giysilerle Mickey bin Mudar'a oldukça çekici gelen bir tarz yaratıyor.

"Hiçbir zaman korsesiz dolaşmadım. Şimdi de bunu bozacak değilim" diyor.

Mickey hiçbir zaman onun ne yapacağını öngöremiyor; ne okuyacağını ya da hangi tuhaf fikirle çıkıp geleceğini. Mickey'nin onla ilgili en hoşlandığı şey ise kocasını hoşnut ettiği kadar kendini de memnun etmeye çalışması, hem yatakta hem başka yerde. Onca yıl alıştığı, doğuştan uysal kadınlardan sonra bu karşı konulamaz, gerçek bir meydan okuma gibi. Feride eşi benzeri olmayan bir inci. Aynı zamanda, keskin zekasının doğal bir getirisi olan bağımsızlığın ışığıyla parlıyor. Mickey'i hem beden hem ruh olarak tamamlıyor. Tüm bu yıllar boyunca ona bir çocuk verememiş olması adamın umurunda bile değil. Aslında bu onun cazibesini artırıyor. Diğer eşlerinden farklı. Aynı zamanda haremdeki diğer kadınların bu soluk benizli tuhaf yabancıyı kabullenmesinin de tek nedeni. Onlar için bir rakip değil. Onlarla kapışabilmek için bir oğlu yok. Onlara göre, kadın Mickey'nin neşesini yerine getirebilmek için kullanılan bir oyuncak.

"Rahatsız oluyor musun?" diye soruyor Mickey.

"Yeterince denemediğimizi söyleyemezsin herhalde" diyor, kıkırdıyor.

Bu kadar olumlu bir kadın olduğu için onu daha da çok seviyor. Feride'nin ortama çok hızlı alışabilme gibi bir yeteneği var. Eğer hayatında olmasaydı Mickey şu an olduğu yerde olamazdı. Sonuçta bu, deniz kuvvetleri işini sağlayan Feride olmuştu. Eğer o Mickey'i yüreklendirmeseydi bu işi almayabilirdi.

"Evet, şimdi," diyor gül ve nar suyu karışımından bir yudum alırken. Mickey'nin kestane rengi, pürüzsüz göğsü-

ne bakıyor. Mickey onun yanında çıplak halde mor saten örtünün üzerinde uzanıyor. Feride saten örtüleri, kapıları Mickey'nin tüm kadınlarına her daim açık olan zengin deposundan almış. "İngilizlerle yatağa giriyorsun öyle mi? Sana önerim, sevgili kocacığım, paralarını alman. İngilizlerin tonla parası var. Onların paralarını al bolca hesap kes, haklarını ver. Kendi prensiplerinden şaşma, ama onlara da asla güvenme. Eminim içlerinde iyi olanları vardır. Ama ülke olarak başka tarafa baktığın an seni arkandan bıçaklamaya hazırdırlar. Babam, tanrı onu korusun, hayatta güvenemeyeceğin dört şey olduğunu söylerdi; boğanın boynuzu, köpeğin dişi, atın çiftesi ve bir İngiliz'in gülümsemesi. Senin gibi koyu tenli bir adamın onların gözünde parasız bir Katolik'ten farkı yok. Bunu hiç unutma hayatım, ne olursa olsun, ne tür arkadaşlıklar edindiğini düşünürsen düşün. Onlar için zencinin tekisin, ötesi yok."

Eğitim diye tanımlanabilecek bu tür konuşmalarda, Mickey'nin beyaz tenli karısı ona Avrupa meseleleriyle ilgili bir-iki şey öğretiyor ve onu İngiliz davranışlarıyla ve iş gelenekleriyle ilgili bilgilendiriyor. Böylece, Allenby'nin teklini kabul edip de deniz kuvvetlerinin bir ajanı olduğunda, iletişim kurduğu subaylar içgüdüsel olarak adamın deniz kuvvetlerinin ihtiyaçlarını anlayabildiğini hissediyorlar. Tüm deniz kuvvetleri tarafından yakın sürede seviliyor ve güvenilir biri oluyor.

Kırklı yaşlarını yaşadığı bu günlerde, yeri geldiğinde artık ev idaresine ve meselelerine daha az ilgi duyduğunu göstermesine rağmen, Mickey hala ona eşlik edecek ve akıl verecek kişinin Feride olmasını istiyor. Önceleri öbür eşlerinin fikirlerini sormuştu ama sohbet, eşlerinin onlardan beklediği şeyi söylemelerinden daha ileri gitmedi. Bu günlerde Feride'nin ilgisini çeken şey, yaptığı karalamalar ve önüne çıkan her Arapça metni okumak. Şiirden alıntılar yapıyor, kocasını beyaz vücudunun üzerine çekerken kulağına şehvetli sözler fısıldıyor. Bir kadına göre en şaşırtıcı olan özelliği ise bugüne kadar hiç yanılmamış olması.

Mickey'nin ofisine giden merdivende tıkırtıya benzer sesler duyuluyor. Gelen Raşid. Yakın zamanda saçına kına yaktı ama oluşan turuncumsu renk yüzünden şimdi başına uzun bir başörtüsü takıyor. Girerken başındaki örtü oldukça zarif bir görüntü sergiliyor.

"Selamın aleyküm," diyor oğlan.

İbadi çobanlarının soyundan geliyor. Okumayı, hastalanıp da Maskat'a uzak bir akrabasının yanına gönderildiğinde şans eseri öğrenmiş. Mickey ona yararı dokunan idari yeteneklerini keşfedince, hayatının ilk on yılını geçirdiği fakir kervana bir daha hiç dönmemiş. Aynı zamanda ata çok iyi biniyor ve develerle de arası oldukça iyi. Kumlarda nasıl hayatta kalınacağını da çok iyi biliyor.

"Benimle gelmen lazım" diyor Mickey. "Birkaç günlük bir yolculuğa çıkacağız. Bana yardım etmeleri için dağda bulmam gereken iki Bedevi var. İki beyaz kayıp. Onları bulmamız lazım. Ama şehirde biraz araştırma yapmak gerekecek, sanıyorum."

Raşid ayaklarının üzerinde yaylanarak Mickey'nin anında anladığı bir soruyu sormaya çalışıyor.

"Evet, Raşid. Onları bulursak ekstra para alacağız. Hem sen hem de ben. Tabi hala hayattaysalar..."

On Beşinci Bölüm

Altı haftalık esaretten ve iki kez yer değişiminden sonra, Jessop bir insanın nelere dayanıp nelere dayanamayacağını bilmek üzere lanetlendiğini düşünüyor. Mesleğindeki uzmanlığı, umutlanmasını önlemeye yetiyor. Jones'un kendisinden daha kolay hayatta kalmasının nedeninin bu olup olamayacağını merak ediyor, çünkü Jones'a göre gördükleri muamele yüzünden zaten çok yakında ölecekler ve sonunda tüm bu ıstırap sona erecek. Jessop ise Emir'in özel bir yeteneği olduğunun farkında, adam insanları hayatta tutma konusunda tam bir uzman. Sıcak, vücutlarının eriyip gitmesini daha da hızlandırıyor. Bunu düşündüğünde, doğal olarak aslında o kadar da uzun zaman geçmediğini anlıyor. Palinurus, Aden'deki randevu noktasından daha yeni ayrılmış olmalı. Ama geçen günler cehennem gibi. Sıcak kavurucu, üstelik ne zaman çadırdan çıkarılıp gece boyunca kilometrelerce yürütüleceklerini ya da daha kötüsü ne zaman başlarının kesileceğini bilmiyorlar... Jessop'un okuduğu bir yazıya göre, kafalarının koparılması daha olası.

İki adam da kısa sürede bir deri bir kemik kalıyor; doktor en az on iki kilo verdi. Aylar önce Bombay'ı terk ettiğinde doksan kiloyken yaşam savaşı verebiliyordu. Şimdi ise içinde neredeyse savaşacak gücü hiç yok. Doktor bir süre halatları çözmek için uğraşırken, yaraları yüzünden kan zehirlenmesi geçirebileceklerini ya da Emir'in, kızgın demirle damgalattığı kalçalarındaki yaraların enfeksiyon kapması sonucu aynı neticenin ortaya çıkacağını bekliyor, ancak ikisi de gerçekleşmedi. Şu an tek istediği şey, su ve yiyecek.

En azından bu kıt yiyeceği ve içeceği vermeyi bıraksalar tüm bu lanet de sona erecek. Bu durumda birkaç günlük yokluk olayı kökünden çözerdi.

Ama kaskatı kesilmiş bakışlarla gelen gardiyan, keçi postundan elde edilen tuzlu bir sıvıyı başından aşağı döktüğünde, doktor, ümitsizlikle suratındaki sıvıyı yalamaya başlıyor. Hayatta kalma içgüdüsünün, mantıklı bir yaklaşımda bulunmasını engelleyecek kadar güçlü olduğunu fark ediyor. Susuzluk, her adamı, hatta bir bilim adamını bile panikle gerilmiş, boşboğaz bir dilenciye çevirebiliyor. Doktor, bir insanın kendi dışkısının üzerinde oturacağını, açıktan acı çekeceğini yine de kendine rağmen hayatta kalacağını anlıyor.

“Bana da,” diye yalvarıyor Jones ve üzerine koyu renkli ılık bir sıvı dökülüyor.

Zamanla Jones’un ne şerefi ne de erdemi kalıyor. Jessop onu suçlamıyor, hatta buna hiç şaşırıyor. Jessop, Jones ara sıra bir gardiyan tarafından çadırdan alınıp götürüldüğünde, sırf fazladan yiyecek almak uğruna adamı cinsel olarak tatmin ettiğinden şüpheleniyor. Subay, çadırdan alındığında neler olduğunu hiç anlatmıyor. Bu, oldukça tuhaf. Diğer bir nokta ise Jones’un doktor kadar fark edilir bir şekilde kilo kaybetmemiş olması. Ancak Jessop ona da fırsat verilse ne yapacağından emin değil, yine de Jones’un altın renkli saçlarının onlara daha çekici geldiği açık.

Zaten, bu konuda düşünmek istemiyor. Ölmeyi dilemediği zamanlarda gevrekleri, yeşil elmaları ve ayrılmadan kısa bir süre önce babasının arazisinin rüzgarlı patikalarında yaptığı bir yürüyüşü hayal ediyor. Bazen de aklını yitirmiş bir adam gibi, çadırdan kurtulmayı bir deve çalıp kaçmayı ve bir yolunu bularak Emir’in besili adamlarını kendi bölgelerinde atlatmayı, sonra da güvende olacağı sahile varmayı düşünüyor. Bu düşlerin ikisi de oldukça saçma ve hatta olanaksız olsa da, doktoru yeterince oyalıyorlar. Dağda falaj denilen, su taşımak için kullanılan taş kaplama sulama sistemleri var. Binlerce yıl önce Persliler tarafından yapılmış.

Jessop birinde banyo yapmanın hayalini kuruyor. Neden ölmesine izin vermiyorlar ki?

Akşamları onlara çoğunlukla hafif bir çeşit çorba ya da iki gün önce Emir'in masasında servis edilmiş olan ve artık küflenmeye başlamış yemek artıkları veriyorlar. Nem de en az beslenme kadar önemli. Ama Jessop daha az terlediğini ve serinleyemediğini fark ediyor. Su kaybının en üst seviyelerde olduğunu biliyor ve King'deki profesörüne bu tespit hakkında yazmanın ne kadar iyi olacağını düşünüyor. Şüphesiz ki yaşlı adam bu konuyla ilgilenir; insan vücudu onu her zaman inanılmaz derecede etkilemiştir, uygulamalı incelemeler ise onun için her şeyden daha da değerli. İki adamın sakalları da artık uzamıyor. Çenelerinde yalnızca seyrek bir tutam kıl kaldı. Konuya çok kafa yorduğunda, bu oldukça rahatsız edici bir hal alıyor.

Yoldaşının sesini duyan Jessop, düşlerinden sıyrılıp tekrar dünyaya dönüyor.

"Bir türlü aklım almıyor," diyor Jones. Haftalardır ilk defa, subayın ağzından su ya da yemek için yalvarmak üzere kurulmamış bir cümle çıkıyor. "Buradan nasıl kurtulacağımız hakkında gerçekten hiçbir fikrim yok ihtiyar." diyor.

Jessop bu sözler onu eğlendirdiği için değil de, şaşırttığı için gülüyor. Jones'un da kendisi gibi ölmeyi istediğini düşünüyor, demek öyle değilmiş.

"Gerçekten," diye devam ediyor Jones sanki sadece bunu o akıl edebiliyormuş gibi, "Hadi diyelim ki bağlardan kurtulduk ve kaçmaya başladık. Nasıl hayatta kalacağız ki? Her yer kum. Kum ve kavurucu güneş. Bu kahrolası ülke tam bir fırın."

"Hayatta kalamayacağız," diyor Jessop kuru bir sesle. "En azından daha fazla kalmayacağımızı umuyorum. Biraz daha kıtlıkla öyle olacak dostum. Yani bu benim tıbbi görüşüm."

Görünüşe bakılırsa subay bunu hala anlayamamış. Belki, diye düşünüyor Jessop; *bizim bir çeşit masal diyarında olduğumuzu ve kesin kurtulacağımızı düşünüüyordur. Sonuçta*

beyazız ve masalın kahramanları bizleriz. Talihleri böyle kötü bir hal almadan önce bile, Jones'un biraz da olsa hayal aleminde yaşadığını düşünüyor. Şimdi de, çok kötü bir halde olduğunu, mahvolduğunu ve ölümün çok yakınlarında bir yerlerde gezindiğini fark edemiyor.

"Sonuçta kayıp olduğumuzu fark ettiklerinde birilerini gönderecekler, öyle değil mi? Yani sonuçta İngiliziz."

Subayın sesinde neredeyse öfke var. Bu aslında, oldukça takdire değer bir davranış. Ama Jessop, Haines'in iyi niyetli olmasına rağmen her zaman etkili olamadığını, bu kavrulan kumları aşırıp da onları bulmaya gelecek olan biri varsa da, o kişinin aşırı derecede etkili bir adam olması gerektiğini söyleyecek gücü kendinde bulamıyor. Üstelik bunun çok kısa bir süre zarfında yapılması gerekir, bu şartlarda doktor kendine de, subaya da birkaç haftadan fazla zaman vermiyor. Yemek yemeyen bir insan üç ay dayanabilir, her zaman bu seçenek var, ki zaten çok az da olsa bir şeyler yiyorlar. Yine de, bu sıcakta bir gelişme olmadığı sürece iki ay daha dayanmak imkansız gibi duruyor.

Her halükarda, doktorun gördüğü kadarıyla, zaten Haines adamlarından arama grupları oluşturacak ya da Bedevilerle zorlu anlaşmalar yapacak biri değil. Emir de kararından vazgeçecek olsa, bunu zaten şimdiye kadar yapardı. Tek umutları adamın onlar için fidye istemiş olması ama böyle bir şeyden bahsedildiğini hiç işitmedi. Ki misafirperverliği için ödenen bedele bakılırsa, bu oldukça küstah bir davranış. Jessop öfkeleniyor. Sanki küçük kızı bilerek öldürdü... Aslında diğer tüm çocukları iyileştirdi. Ama tabi bunun için ona teşekkür eden yok; Emir yasta ve mantıklı düşünmüyor. Artık hiçbir zaman mantıklı olmayabilir, gerçek bu. Bunu düşünmek oldukça yorucu.

Doktorun sonu gelmeyen düşüncelerini bölerek "Sence ne zamandır buradayız?" diye soruyor Jones. "Sence bölükleri hazırlayıp da bizi bulmaya gelmeleri ne kadar sürer? Ben hiç kestiremiyorum. Bana çok uzun süredir tutsakmışız gibi geliyor."

Bu güzel bir soru. Jessop ne kadar zaman geçtiğini hesaplamaya çalışıyor ama kavurucu bir gün hafızasında diğer kavurucu bir güne karışıyor. Zamanı tahmin etmek mümkün değil.

Haftalar olmuştur diye düşünüyor, aylar değil. Bundan emin ama böyle bir durumda kafası çok karışabiliyor. *Belki de bir yıldır tutsağızdır* diye düşünüyor, *belki de daha uzun bir zamandır*. Çadırdaki esaretleri arada sırada, bir süreliğine son buluyor; bu bazen kum fırtınası yüzünden oluyor. Bazen de yürümekle geçen birkaç yorucu günden sonra yeni bir vahaya geliyorlar, çadır tekrardan kuruluyor ve iki adam tekrardan bir kazığa bağlanıyorlar. Bir seferinde şansları dönmüş, ipler yüzüstü uyuyabilecekleri şekilde uzun bırakılmış. Jessop'un anladığı kadarıyla karnının üzerinde yatmak dayanılmaz açlık hissini oldukça azaltıyor. Ama bugün yine böyle bir şey yapamıyor; ipler oldukça sıkı.

Sanki yüzyıllardır sürekli bu şekilde bağlılarmış gibi hissediyor. Ama ne kadardır olduğunu bir türlü kestiremiyor.

Diyebileceği en kesin şeyi söylüyor; “Bizi en az bir kaç haftadır tutsak tutuyorlar.”

Sanki arabası operaya geç kalmış ya da kız kardeşi çay saati için vaktinde gelmemiş gibi, “Umarım kurtarma ekibi yakın zamanda gelir,” diyor üsteğmen aksi aksi. “Gerçekten öyle umuyorum.”

On Altıncı Bölüm

Birkaç hafta sonra Zena, efendisinin evindeki herkes için görünmez olduğunu anlamaya başlıyor. Hepsi saat gibi çalışıyor. Tüm hizmetçilerin elinde onlar için hazırlanan görev kağıtları var. Ne bir yeri temizlemesi, ne yemek yapması, ne de kendini yıkaması gerekiyor. Her şey onun gayreti olmaksızın geliyor. Günde iki kere önüne bir tepsi yemek geliyor. Yıkabilmesi için de bolca aromalı su getiriliyor. Temiz elbiseler veriliyor ve ceylan gözlü ağzı sıkı, siyah bir kız Zena'nın saçlarını tarayıp şekil veriyor. Kız Siddi bir köle. Ne Arapça, ne kendi anadili olan Habeş dilini, ne de başka bir dil konuşuyor. Hiçbir zaman kimseye bir kelime dahi etmiyor. Zena, denemiş olsa da kız işaret dilini konuşmaya bile yanaşmıyor. Köleler yalnızca, mobilyaları temizliyorlar, yatakları yapıyorlar, lambalara gaz dolduruyorlar, efendinin hoşuna gidecek şekerlemeler ve taze su bırakıyorlar ve bunları yaptıkları gibi, aynı şekilde Zena'yla da ilgileniyorlar. Onlar için efendilerinin odasındaki eşyalarla, odasına her gün gönderilen bu kız arasında hiçbir fark yok. Hepsi, işlerinin bir parçası.

Evcil hayvan olmak böyle bir şey demek ki diye düşünüyor Zena. Yine de evcil hayvanlara biraz da olsa şefkat gösterilir.

Tüm bunlar olup biterken, sahibi her sabah güneş doğmadan önce kalkıyor, namaz kılıp evden ayrılıyor. Akşamları odasına gözdesi olan üç dört köle oğlandan biriyle, bazen de ikisiyle dönüyor. Zena neredeyse tüm gününü

pencerenin önünde oturup sokakta olup bitenleri izleyerek geçiriyor.

İşe giden beyaz cüppeli seyyar satıcılara, ciddi ifadeli çalışkan kölelere, kaslı taşıyıcılar tarafından taşınan merak uyandırıcı çuvallar ve sağa sola koşturan keskin gözlü ulaklara bakıyor. Tepenin aşağısında ise Azur Denizi'ni, sahil şeridini ve Hürmüz Boğazı'nı görüyor. Geceleri ise yıldızlar büyüleyici; gökyüzünde oluşturdukları şekiller Zena'ya oldukça tanıdık geliyor. En azından onun beklediği yönde beliriyorlar; büyükannesinin evinin terasında karanlıkta cırcır böceklerinin seslerini dinleyip de gökyüzündeki parlak yıldızların bıraktığı izleri izlediği zamanlar gibi... Zena Maskat'ta güneş batımını izlemeyi çok seviyor; aydınlık gökyüzü yerini karanlığa bırakırken, dalgın insan kalabalığının işten eve dönüşünü, kepenklerin kapanışını, şehir hayatının yavaşlayışını, lambalar yakılırken insanların aileleriyle ya da arkadaşlarıyla ziyafet çekişlerini izliyor.

Sahip eve her zaman çok geç dönüyor. Zena lambayı beklentiyle açıyor. Ama adam kapıdan hızla içeri giriyor ve köle oğlanlardan biri geldiğinde her seferinde onu odadan kovuyor, Zena'nın onunla tanıştığı ilk gece olduğu gibi. Yerdeki serin fayansın üzerine uzanıyor, sedir ağacından yapılmış kalın kapının ardından gelen bir iki tane müstehcen inilti duyuyor, sonra alçak seyreden ayı izlerken uyuyakalıyor ve ufukta ilk kızıl ışığın belirmesiyle birlikte, müezzinin ezan sesini duyana kadar uyanmıyor. *Namaz kılmak uyumaktan daha iyidir*, minareden çıkan ses tüm sahile yayılıyor, tüm erkekleri namaza çağırıyor. Bu, namaz kılmayan Zena'nın gününe bile bir hareketlilik katıyor. Ezanın daha az duyulur hale gelmesiyle, odanın kapısı açılıyor ve içeriden çıkan efendinin oğlanları, Zena'nın üstünden atlayıp kendi odalarının yollarını tutuyorlar. Sonrasında Zena, koridorda dolanarak sabırla bir yarım saat daha beklerken ev halkının uyanışıyla beraber kulağına gelen sesleri; uzaklardan gelen birkaç kapının açılıp kapanışını, bir çocuk ağlamasını ya da bir kadının gülüşünü duyuyor. Sahip gidince Zena da pen-

cerenin yanındaki minderlerin üzerindeki yerini alıyor; yer kaplamak için konulmuş dekoratif bir süs bebeği gibi.

Günlerin ritmi onu uyuşturuyor. Yedirilip, bakımı yapıldıktan sonra Zena'nın tekrar çılgınlar gibi sıkılmaya başlaması çok uzun sürmüyor. Bu durumda günlük rutinin dışında gelişen en küçük bir olay karşısında Zena şaşkınlığa uğruyor. O yüzden, bir gece sahip yalnız başına hırsıyla odaya daldığında, Zena ne yapacağını şaşırıyor. Sahip kapıyı çarparak kapatıyor ve huysuz bir çocuk gibi kendini minderlere atarak her gün düzenli olarak doldurulan şekerleme kutusunu alıp parmağıyla içini kurcalamaya başlıyor. Sonra derin bir nefes alıp iç çekiyor; oldukça güçlü bir iç çekiş. Sahip iletişim kurmaya çalışıyor.

Zena tereddüt ediyor. Kocaman siyah gözlerini kapıya doğru dikeyliyor. Köle çocuklardan biri her an burada olabilir. Sahip tekrardan derin bir nefes alıp veriyor. Bu, on iki haftadır Zena'nın başına gelen en ilginç şey. Zena bir adım atmaya karar veriyor. Zarıfçe, kalçalarını mavi cilbabinin* altında hafifçe sallayarak odanın diğer tarafına gidiyor. Ellerini dua edecekmiş gibi birbirine yapııştırıyor, bakışlarını yavaşça düşürüyor ve aşağıya, sahibinin ayaklarına doğru diz çöküyor.

Sahip başka bir gül şekerlemesini ağzına götürürken kadife minderlerin üzerinde pudra lekesi bırakıyor. Açıkta açığa Zena'nın minderlerin üzerinden ona doğru yayılan uzun kıvrıkcık saçlarına bakıyor. Görüntüsü, kıydan kumlara vuran dalga köpüklerine benziyor. Bir an için saçları kızın omzunun gerisine doğru itmeyi düşünüyor ama kendine hakim oluyor.

"Seni niye buraya gönderdiler hiç bilmiyorum," diyor.

Zena ona bakıyor ve gülümsüyor. Aptal bir kız değil ve sahibin de ona öyle davranmasına hiç gerek yok. "Sahip, öyle sanıyorum ki beni sizi baştan çıkarabilmem umuduyla gönderdiler. İlk geldiğim gün de öyle söylemiştiniz değil mi?"

* Vücudu tepeden tırnağa kadar örten ridâ, kisve ve her türlü dış örtüsü. çn

“Evet, evet.” Gülüyor. “Haklısın, nedeni bu.” İlgisiz bir ses çıkarıyor ve elini bu yapılanın ne kadar da saçma olduğunu göstermek amacıyla havada sallıyor.

“Babam öyle düşünmüş çünkü Aran ve Sam hoşuma gidiyor ve onlar da senin gibi siyah tenliler... Galla. Pshaw! Aptal adam! Buna nasıl cüret eder?”

Zena utanıyor. Ne diyebilir ki? Onun için bir servet ödediklerini mi? Geçmişte onu etkileyici bulan bir sürü erkek olduğunu mu? Üç yıl önce, bir Arap tüccarının eğer bakire olduğunu kanıtlayabilirse onla evlenmek için büyükannesine iki at ve beyaz bir tavus kuşu teklif ettiğini mi? Ya da bir imamın ona karşılık bir kese altın teklif ettiğini ama büyükannesi Zena’nın daha küçük olduğunu düşündüğü için teklifi reddettiğini mi? Şimdi, yaşlı kadının onu ne kadar koruduğunu fark ediyor. “Sana Etiyopyalı yüce bir prens bulacağız hayatım,” diye söz vermişti. “Sen de zamanı geldiğinde ülkemiz için bir kral doğuracaksın.”

Ama sahip bunların hiçbirini umursamaz. Bir an tereddüt etse de Zena aklına gelen tek şeyi söylüyor; “Sizin için dans edeyim mi? Eskiden büyükannemin evinde dans ederdim.”

Sahip ona bakıyor. Hala durumdan dolayı öfkeli olduğu için dikkati dağınık. Sonra bir el hareketi yapıyor. “Dans et o zaman,” diyor ters ters.

Ne bir müzik sesi var ne de bir davul sesi. Ama bu sorun değil; Zena, Yari’nin daha önce yüzlerce kez yaptığı gibi yine onun için çaldığını hayal ediyor. Büyükannesinin hala hayatta olduğunu ve muhteşem bir ziyafetten sonra, yaşlı kadının ziyaretçileri için dans ettiğini hayal ediyor. Kollarını kaldırıp dönmeye başlıyor ve kendi kendine kolayca bir ritim tutturuyor. Bir yılan gibi kıvrılarak, bir zamanlar Habeşistan’da dans ettiği gibi dans ediyor. Saçları önüne düşünce ritimle birlikte onları arkaya atıyor, ayaklarını sabitleyip kalçalarıyla kıvrımlı hareketler yapıyor. Kirpiklerini kırıştırıp gözlerini açıyor. Hızla akan bir nehir kadar akıcı dans ediyor, adeta bir semazen gibi dönüyor. Kalçalarını oynatış şekliyle pazardaki kiralık bir kızı andırıyor.

Tüm o hareketsiz geçen günlerini ritimle kovalarmışçasına dans ediyor. Odada sahibin olduğunu unutana kadar dans ediyor. Kafasındaki müzik durduğunda, zevkle, kızarmış yüzüyle, nefes nefese kendini sahibin yanına, parlak minderlere bırakıyor ve gülümsüyor.

Sahip alkışlıyor, gülüyor.

“Eğer...” diye başlıyor, izlediklerinden etkilenmiş şekilde. Ama kendine hakim oluyor ve cümleyi tamamlamıyor. Onun yerine, “Çok güzelsin.” diyor. “Yani bir kadına göre.”

“Eğer beni istemezseniz, o zaman beni başka yere gönderirler mi?” diye soruyor Zena.

Sahip omuzlarını silkiyor. “Ne yapacaklarını bilmiyorum. Tüm kölelerim sırf seninle yalnız kalabilelim diye başka yerlerde görevlendirilmişler. Neredeyse aşağıda uyuyacaktım. Evlenmemi istiyorlar ama evlenirsem de aileyi utandıracağımdan korkuyorlar. Eğer çocuk olmuyorsa eş boşanmak isteyebilir.”

Sesinde bir çeşit samimiyet, biraz da üzüntü var. Zena ona acıyor.

“Burada uyuyabilirim bu gece,” diyor. “Yani eğer isterseniz... Kimse ne olduğunu ya da olmadığını öğrenmez.”

Sahip ona aklını kaçırmış gibi bakınca, Zena bir anlığına çok ileri gitmiş olabileceğini düşünüyor. Sonra adam ona uzanıp kendine doğru çekiyor. Zena daha önce kimseyi öpmedi. Sahibin dudakları yumuşacık ve tadı tatlı gül suyu gibi. Zena şaşırtıcı bir şekilde onun öpücüğüne karşılık vermenin ne kadar da kolay olduğunu fark ediyor. Öpüşmeyi dans etmeye benzetiyor, kendini eylemin içinde kaybedip, bir şey düşünmediğinde çok daha zevkli bir hal alıyor. İnsanın içinde yarattığı duygu oldukça hoş. Nefes alırken içini çekiyor. Adamın teni nargile kokuyor, aromalı ve misk kokulu. Sahibi, ondan beklenmeyecek bir şekilde nazik davranıyor. Sakalının sürtmesiyle Zena’nın yanağı kaşınıyor. Sonra da kendini geriye, yastıkların üstüne bırakıyor ve sahip yavaşça elini bedeninin üzerinde gezdiriyor.

“Olmuyor,” diyor üzüntüyle. “Sen çok... narinsin.”

Zena kollarını onun boynuna doluyor. Adamın daha ne isteyeceğini bilmiyor. En azından öpüşme tekdüzeliğe bir son verdi. *Bu baştan çıkarma işinde büyük bir heyecan var* diye düşünüyor, *büyük bir zevk*. Sonunda en azından bir şeyler oldu. Ama sahip oldukça üzgün görünüyor; Zena onu nasıl rahatlatacağını biliyor.

“Kimse bilmeyecek,” diye söz veriyor. “Kimse. İzin verin sizi yatırayım ve yanınızda uyuyayım. Bana elinizi verin.”

Ertesi sabah köleler odayı temizlemeye geldiklerinde ona incecik beyaz kumaştan yeni bir cilbab getiriyorlar. Kumaş öyle güzel, öyle ince ki, örümcek ağından yapılmış gibi. Kesimleri, Zena’nın etkileyici kıvrımlarından birini ortaya çıkaracak şekilde yapılmış, kenarlarında da altın ve gümüş işlemeler var. Elbisıyla beraber, içinde üç tane kalın bileziğin ve zille süslenmiş bir halhalın olduğu bir kutu getiriyorlar. El altında olmaları için, minderlerin üstüne de dans için yapılmış iki tane ince tül eşarp konuluyor. Siddi köle gelince Zena’yı giydiriyor, sonra saçlarını yapıyor ve buklelerinin arasına kehribar rengi boncuklar takıyor. Zena portakal reçelinin odaya yayılan kokusunu alıyor. Ardından önüne kızartılmış tavuk, şekerli limon parçaları ve gül şurubuyla tatlandırılmış muhallebi geliyor.

İzliyorlar, diye düşünüyor Zena. Şimdi attığı her adımda zil sesi duyuluyor. *Onun için dans ettiğimi biliyorlar. Dün gece dışarıda uyumadığımı biliyorlar.*

On Yedinci Bölüm

Zena'nın, önüne ayların ardından ilk defa bol bol konan yemeğe saldırdığı günden tam yirmi yıl sonra Sigmund Freud Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun Pribor kasabasında doğacak. Aslında Freud'un annesi bile daha dünyaya gelmedi. Carl Jung'un dehası ise ancak bundan en az altmış yıl sonra gün yüzüne çıkacak. O yüzden, tüm dünya üzerinde kimsenin, tek bir kişinin bile, yarımadanın en ünlü tüccarları olan Kasım ya da bin Muhammed'in, Maskat'a dönmekten neden nefret ettikleri konusunda en ufak bir fikri bile yok. Köle ticareti yaptıkları uzun ve sıkıntılı yolculuklarının nedeni bu olmalı, lüks bir ev, arkadaşlarıyla çıktıkları sonu gelmez ziyafetler, bir sürü köle kız, itaatkar eşlerden oluşan bir harem, çocuklarının bakımı ve bir erkeğin hayalini kuracağı her türlü maddi araç gereç için yeterince para kazanabilmek. Kasım ve bin Muhammed, yıllardır yüzlerce kişiyi kaçırarak gerçekleştikleri işlerinde sergiledikleri barbarlıkları sayesinde, Umman'ın en zengin adamları arasına girdiler. O kadar ki, Sultan'ın adamları olabilme ayrıcalığını kazanmak için düzenli bir şekilde ödedikleri vergiyle, tüm ülke bir yıl boyunca bolca kuskus ve keçi etiyle beslenebilir.

Mickey gelişinden birkaç saat önce Raşid'le birlikte bir mesaj gönderiyor. Geleceğini haber vermek istiyor. Bin Muhammed'in evine geldiğinde, oğlanın evin bir tarafına çekilmiş sade, açık renkli tentenin gölgesinde beklediğini görüyor. Yapısı gereği, gerekli olmadığı sürece fazladan bir

çaba gösteremeyen ve kapının yanında çömelmiş vaziyette durmaya devam eden Raşid, Mickey tam karşısına geldiğinde ayağı kalkıyor.

“Mesajımı ilettin mi?”

“Evet.”

“Herhangi bir şey söyledi mi?”

Raşid başını iki yana sallıyor.

Mickey adamların çok geç geldiğinden ve şimdi ona yardım edemeyecek kadar meşgul olacaklarından kaygılanıyor. Ama vadinin ilerisinde, dağın kumları arasında olup bitenleri öğrenebilecek birileri varsa onlar da bin Muhammed ve Kasım’dır. İkisinin de bileklerinin hakkıyla kazandıkları bir namları var ve çölün kendisi kadar katı ve acımasız adamlar. Jessop ve Jones’u bulup gerekli anlaşmaları daha kolayca yapabilmek için yol yordam bilen casusları, muhbirleri ve kaynakları var. Kasım’la, bin Muhammed göreve isimlerini verirlerse, Mickey’nin bu iş için tutmayı planladığı Bedevileri teşvik etmek çok daha kolay olacak. Mickey üstlendiği tüm görevlerde her zaman alabildiği kadar yardım almayı alışkanlık edinmiş. Özellikle de böyle ince bir konuda bunu yapması akıllıca olacak. Jessop ve Jones’u bulmak zaten oldukça zor, onların serbest bırakılmasını sağlamaksa çok büyük bir hüner gerektirecek. Ağır ve işlemeli kapının önünde dururken, elbisesini düzeltip Raşid’e de kapıyı çalmadan önce üstünü başını düzeltmesini söylüyor. Tam o sırada, beklenmedik bir anda, oldukça süslü olan siyah bir atı hızla eve doğru süren birini görüyorlar. Kırmızı uzun püskülleri hayvanın siyah parlak tüylerinin üzerinde oldukça gösterişli duran eyer çetrefilli bir dokuma örneği. Kasım, giydiği siyah elbisesi ve koyu renk kefiyesiyle karanlığın bir temsili; omzuna tünemiş olan maymun da adamın yoldaşı gibi görünüyor. Kapıya yaklaşp da atını dizginleyince, kavrulmuş topraktan bir duman bulutu yükseliyor. Kasım, tam Mickey’nin yanında atından inerken, maymun da hiç istifini bozmadan onun omzunda asılı durmaya devam ediyor. Bol elbisesi, Kasım’ın tüm hareketlerini zarif gösterecek biçim-

de arkasından dalgalanırken adam çikolata rengi gözlerini indirip, başıyla Mickey’i selamlıyor.

“Selamın aleyküm.”

“Aleyküm selam.”

Uzun senelerdir birbirini tanıyan iki adam birbirlerini üç defa yanaktan öpüyorlar.

Konuşurken beyaz dişlerini göstererek, “Mesajını aldıktan sonra hemen bana da haber ulaştırdılar,” diye açıklıyor Kasım. Başını belli belirsiz sallıyor, “Vadiye gitmiştim,” diyor. Böyle büyük bir eve sahip olunup da şehrin duvarlarının arkasında birçok iyi arkadaşla kalmak varken vadiye gidip de kamp yapmanın kulağa ne kadar ilginç geldiğinin farkında.

Kasım, Maskat’a neden Arabistan’ın mücevheri dediklerini hiç anlamıyor. Açık havayı ve iz sürmenin verdiği heyecanı tercih ediyor, döndüğündeyse şehir ona her seferinde zindan gibi geliyor. Maskat’ın beyaz duvarları arasında sıkışıp kaldığı zamanlarda kölelerine, hizmetlilerine ve eşlerine mümkün olduğu kadar eşit şekilde davranıyor. Ama tanıdıklarını ziyaret edip, altın stoklarını kontrol eder etmez yeniden özgür kalmak için can atıyor. Burayı sıcak, kirli ve yorucu buluyor; ondan beklenen misafirperverlik ona omuzlarına yüklenen yorucu bir iş gibi geliyor. Çoğu erkeğin denizlerde ya da dağlarda macera peşinde koşmak yerine şehirde kalmayı tercih etmesi onun için fazlasıyla garip. Bunu arada sırada toplum içinde de dile getiriyor ve bu görüş Maskat halkını hayrete düşüyor. Buna karşın bin Muhammed, başkente olan nefretini gizli tutuyor ve döndüğünde herkesin ondan beklediğini yapıyor. Eğer Dr. Freud birkaç sene erken doğup şimdiden kariyerine başlamış olsaydı, bin Muhammed’in, Maskat’tayken evindeki köleleri vahşice dövdüğünü, ancak yaptığı baskınlarda kölelere daha iyi davranan taraf olduğunu mutlaka fark ederdi. Bu tabi ki adamın işinin doğasında var, yine de gerçeğe en yakın olan bu tespit de bin Muhammed’in bazı anlarda kendini kaybetmesi durumunda geçersiz kalıyor.

Bu günlerde, Kasım ve bin Muhammed günlük çalışan köle nakliyatlarını özellikle idare etmiyorlar. Yakın bir zaman önce yaptıkları Habeşistan yolculuklarının asıl nedeni köylere baskın yaparak farklı ve alışılmadık görünümlü Habeşleri yakalamaktı. Çoğu başarılı ve zengin tacir gibi, onların da birçok adamı var. Bunlar sahipleri adına Afrika'da düzenli olarak baskın yapıyorlar, buralardan ya da daha uzak bölgelerden topladıkları siyahileri de yük gemilerine yükleyerek getiriyorlar. Her biri birkaç dolar etse de yüklerinin çoğunu Siddiler oluşturuyor. İngiltere'nin yeni köle karşıtı politikası, Kasım ve bin Muhammed için önemsiz bir gelişme; tek yapmaları gereken, kaçırdıkları insanları politikanın kuralları doğrultusunda yeni yollar bularak satmak ve para kazanmaya devam etmek olacak. İngilizlerin köle tacirliğini yasakladığını ve insan taşıyan gemilerin durduracağını bildirdiğini işittiğinde bin Muhammed, kuru bir ifadeyle bu işin iki yönlü çalıştığını söylemişti. Ona göre, Allah bir coğrafyada birine insan satma yetkisini vermediyse öbürüne vermiştir, mesela kendisine. Otuzlarında olan bu iki adam, hayatlarını ne şekilde yaşayacaklarını bilmedikleri zamanlarda okul sıralarından koparak ilk yolculuklarına çıktıklarından bu yana birlikte çalışıyorlar. Bir kabileye baskın yapmaya gittiklerinde, şans eseri kafalarında her şey yerli yerine oturmuştu. Artık bu işin uzmanları haline geldiler, keyfine düşkün koleksiyoncular olan diğer tüm iş adamları gibi. Kasım çoktan 'Karanlığın Kalbi' denilen yere yapacağı baskın için plan yapmaya başladı, Somali'nin iç kesimlerindeki Zigua haremağalarını duydu, tek umudu bin Muhammed'i de ikna edip Maskat'ta kalma saçmalığına biran önce son vermek. Haremağaları da tıpkı bakireler gibi, Orta Doğu pazarında kutsal kase kıymetindeler, özellikle de iyi durumda olan zenci haremağalarına Türkiye'den Hindistan'a kadar büyük talep var. Bunların her biri en az üç yüz elli dolar ediyor, bazen daha da çok. Zigualar uzun bacakları ve güzel dişleriyle ünlüler. Kasım gitmek için sabırsızlanıyor.

Vadinin sığ sularında yıkanırken, bir deve sineği tarafından ısırılmıştı. Hayvan çenesindeki kısıkaçlarıyla Kasım'ın kalçasında hançer izine benzeyen bir çizik bıraktı. Yaratığı alıp parmaklarının arasında ezerken, bunun ilginç bir şekilde kendisini ne denli tatmin ettiğini de fark etti. Oysa Kasım acıyı umursamaz bile. Kurulanmış ve giyinmiş halde, nedenini bilmediği bir şey yüzünden onunla ilgilenmek isteyen eşlerini öfkelenlendirmeden kalabildiği kadar vadide kalıp, kamp yapmaya karar vermişti. Aslında onlara izin vermediği için biraz huzursuz, nedenini bilmesi de bir bakıma suçlu hissediyordu. Bu esnada, vadiye sığınmayan bin Muhammed hizmetlilerine, eşlerine ve çocuklarına o kadar kötü davranacaktı ki, Kasım gelip de ona Maskat'ta yeterince vakit geçirdiklerini söylediğinde ve Afrika limanlarına gitmeleri konusunda onu ikna ettiğinde, sonunda ev halkı derin bir nefes alacaktı. Bu yolculuğun düşüncesi bile Kasım'ın kalbinin deliler gibi çarpmasına neden oluyor. Buradan gitmeye can atıyor.

Kasım atının boynunu okşarken bir yandan Mickey'i inceliyor. Eve her döndüğünde tanıdıklarının giderek kilo aldığını, fakat hepsinin halinden memnun olduğunu gördüğünde, içini açıklanması mümkün olmayan bir tikslenme duygusu kaplıyor. Yılın her beş altı ayını Maskat'ta geçiriyorlar ancak bu zamanın her bir günü ona bir ay gibi geliyor, bu tür şeylerden olabildiği kadar kaçınmaya çalışıyor. Şu an gelmiş olmasının tek nedeni de bin Muhammed'e Afrika'yla ilgili planlarını anlatabilmek. Şimdiye dek kuzeyde bir keşif gezisine çıkıp oradaki Çerkezleri kaçırmayı düşünüyor olsalar da, Kasım konu üzerinde kafa yorunca Zigua haremağalarını yakalamanın çok daha ilgi çekici bir oyun olacağına karar veriyor. Üstelik Çerkezleri kaçırp Osmanlı İmparatorluğu'nu kızdırmaktansa, Kara Kıta'nın iç kesimlerindeki eğitimsiz kabile reisleriyle uğraşmanın daha mantıklı olacağını düşünüyor.

Vadiden yapılan bu kısa yolculuğun bile Kasım için ne kadar sıkıntılı olduğunun farkında olmayan Mickey, "He-

men şehre geri döndüğün için teşekkür ederim,” diyor. “Yardıma ihtiyacım var.”

“Beyaz adamlar için mi? Gavurlar mı?” Kasım, Mickey’nin ilgilendiği meseleleri biliyor, bu adamla konuşurken lafı dolandırmanın bir lüzumu yok. Ses tonunda önemsemez bir tavır var.

“İki tanesi inceleme yapmak için birkaç hafta önce çöle gitti ama daha geri dönmediler. Ortalıkta, Bedeviler tarafından tutsak edildikleri dedikoduları dolanıyor.”

Kasım omuz silkiyor. Mickey, adamın saçlarının onu son gördüğü üç yıl öncesine göre daha da ağarmış olduğunu fark ediyor. Tacirin kafasına taktığı başörtüsünün yanlarındaki saçlar neredeyse tamamen beyazlaşmış.

Özellikle de Mickey’nin ilgilendiği konuyla ilgili söyleyecek başka bir şey bulamadığı için, “İyi görünüyorsun, dostum,” diye yalan söylüyor. Kasım beyaz adamları umursamıyor, kadınları satmak kolay ama erkeklerden çok kötü köle oluyor, üstelik onları tutsak etmek de bazı karışıklıklara neden oluyor. Avrupalılar, askerlerini ya da denizcilerini savaşta bileğinin hakkıyla bile kaçırsanız onları geri istiyorlar. Ayrıca, eğer bu iki Hıristiyan, Bedeviler tarafından kaçırılmışlarsa, Emir’e karşı büyük bir suç işlemiş olmalılar. Bedeviler çok değişken insanlar olabilirler ama mutlaka bir şey olmuştur, beyaz adamları ortada bir neden yokken tutsak etmiş olmazlar.

“Beyaz tenliler ne yapmış?” diye soruyor.

“Yalnız Allah bilir.”

Kasım dönüp bakmadan arkadaşının evinin kapısına vurup hizmetlileri çağırıyor ve Mickey’e “Hadi gel,” diyor.

Sonuçta bir süre için buralarda kalmak zorunda ve bu da, zamanın çabuk geçmesi için bir fırsat. Ayrıca Mickey onun için hep iyi bir müşteri oldu, adamın iyi bir namı var. Arkadaşlık bu yarımadada oldukça önemli ve bir konuda sözü geçen insanlar, birbirlerine yardım ediyorlar. Hikayeyi dinledikten sonra bin Muhammed’le baş başa kaldığında, arkadaşının aklını belki de Zigua haremağalarını çocukla-

nyla birlikte kaçırma fikriyle çebebilir. Ziguaları en özel, en zengin müşterilerine sunarken onları tüylerle süslenmiş küçük Zigua çocukları çevreleyecek. Çocukları da kaçırma-ya karar veriyor.

“Hadi içeri girelim. Beraber bir şeyler içip, tütün yalım. Acıktım da. Senin bu gavur arkadaşlarınla ilgili ne yapabileceğimize de bir bakalım.”

“Teşekkürler Kasım,” diyor Mickey resmi bir şekilde kafasını eğerek.

İki adam gölgeli avluya çıkarlarken Kasım arkasından gelen siyah kısağının dizginlerini çekiyor. Kırmızı püsküller hayvanın sırtında sekerken bin Muhammed'in köleleri, sahiplerinin önemli konuklarını karşılamak için telaşa onlara yaklaşıyor.

On Sekizinci Bölüm

Feride, kocasıyla hiçbir zaman, iyi bir Arap eşin nasıl davranması gerektiğini konuşmadı, sonuçta o da bir Arap kadını değil ve Mickey'nin her şeyi affedeceğini biliyor. Üç yıllık uzun ve mutlu bir evlilikten sonra, yirmi üç yaşına giren Feride dünyayı biraz da olsa özlemeye başladığını hissediyor. Özgürlüğü. Sokağa hep bulgur kokulu odasından bakmış bir kadın olarak *yeter artık!* diyor.

Dışarı çıkmak için izin istemeyi hiç düşünmüyor. İzin alsa bile şehre gidebilmek için bir çöp torbasına sarılı halde çıkmak, çıkmak için de bir gerekçe düşünmek zorunda kalacak. Feride, Maskat'taki hayatını çok seviyor ama Cork'ta bir genç kız istediği zaman dışarı çıkıp, istediği yerleri gezebilir. Kendine her tarafını örtecek bir burka bulmak için etrafa bakınıyor, her şeyden önce statüsünü gizlemesi şart. Yalnızca siyah rengini fakirler ve yaşlılar giyiyor; onun amacı da zaten fark edilmemek.

Tüm bedenini örterken, "Dul kalmış yaşlı bir kadın gibi," diyerek gülümsüyor. Peçeyi açık renk saçlarının üstünden geçirirken kalbi deli gibi çarpıyor, sonra da ellerini ve ayaklarını ceviz yağıyla kirletiyor. Bu ona kendini yok etmek gibi hissettiriyor; güzel beyaz tenini gizliyor ve yok oluyor.

Ev halkının günlük rutinini bilen Feride için, gizli aşıyla buluşacak bir hizmetli ya da birazdan ışığa kavuşacak olan üç yıldır elini eteğini dünyadan çekmiş bir kadın gibi arka merdivenlerden inmek oldukça kolay. Kısa ve çabuk

olacak. Birinin ona hizmet etmek, naneli su ya da kokulu yağ getirmek amacıyla tüm gün kitap okuduğu odasına, yanına gelmesine belki yalnızca bir saat var.

Şimdi ilk defa, kalbi bir at yarışını kazanmış gibi çarpıyor, heyecanlı bir genç kız olan Feride, gizlice pazar meydanına gidiyor.

İnsan yaşadıkça, hayatında çok az şey heyecan vermeye başlıyor, en zevkli anların bile heyecanı, tekrar edile edile azalmaya başlıyor. Ama Feride daha önce defalarca yaptığı gibi Mickey, el Mudar'ın evinden o gün gizlice çıktığında kalbinin yine heyecandan patlayabilecek kadar attığını düşünüyor. On yedi yıllık deneyimden sonra, kimseyi kuşkulandırmıyor. Feride, her zaman sakinliğini ve dinginliğini koruyabiliyor, hiçbir şey olmamış gibi davranabiliyor. Kimse de sahibin en sevdiği eşinin nereye kaybolduğunu sorgulayamıyor. Feride yılda üç-dört defa, içinde hoş bir suçluluk duygusu uyandıran bu eylemi ihtiyatla yapmayı sürdürüyor, her çıkışında sokak manzaralarını, susuzluktan deliye dönmüş bir kadın gibi içine çekiyor.

Ayakları onu nereye götürürse oraya gidiyor, içinde pazardan dönüş yollarında tozlanmış bir kaç eşiğin olduğu bir ağılın önünden, kümes hayvanlarından sedir ağacından yapılmış işlemeli pirinç kaplama kafese kadar her şey için pazarlık yapan iki adamın yanından geçiyor. Bakır ve yeşil taşlar satan her tezgahın önünde mutlaka bir heyecanlı bir kalabalık oluyor. Mickey'nin malikanesinin sessiz odalarından sonra, dışarının bu sesi ona müzik gibi geliyor, burnuna gelen kokular onu daha da heyecanlandırıp dans ediyormuş, hatta neredeyse uçuyormuş gibi hissettiriyor. Giderek tüm bunlara olan açlığı daha da artıyor. Burka giymiş bir kadının sokaklarda bakışlarını kaldırmaması gerekiyor. Ama Feride kimse gözlerini göremiyorken istediği yere bakmakta özgür olduğunu fark ediyor. Maskat'ta da Feride'nin bakmak istediği bir sürü yer var.

Pazar yeri, Sur'dan sonra yarımadanın en büyüklerinden biri. Muttrah'ın sınırları iki kilometreye yakın bir alana

kadar uzanıyor. Sokaklarında ve dar yollarında neredeyse bulamayacağınız hiçbir şey yok. Afrika'nın doğu kıyılarında, Hindistan'ın batı kıyılarına, oradan kuzeyde Türkiye kıyılarına kadar uzanan bu ticaret merkezinde, Nübyeli kölelerden bir kese elmasa, nadir bulunan ipek kumaşlardan beyaz keçi sürüsüne kadar her şeyi alabilir, her sınıftan ve her renkten insan görebilirsiniz.

Feride, tüm gördüklerini sindirmeye çalışıyor, egzotik elbiseler ve fakirlikten kirlenmiş, genelde camiye derse giden, ellerinde yazı tahtası olarak kullanmak üzere, birer deve kemiği olan çıplak ayaklı çocuklar. Kafeslerdeki tuhaf sürüngenlere bakıyor, bala batırılmış ve pişirilmiş her şeydeki tarçın kokusunu duyuyor. Zamanla tezgahları ve dükkanları tanımaya başladı, her zamanki gibi tentenin gölgesinde koyu renge bürünmüş kuş tüyü kalem ve mürekkebiyle, tanıdık katip, belki de sevilen bir oğlu koruması için muska yazmak gibi önemli bir görev için bir sonraki kalabalığı bekliyor. Caddenin yukarısında, işlemeli gümüş kaplamalar satan bir tezgahın önünde duran bir adam, tezgah takilere karşılık elindeki kuranları vermek üzere hızlı bir pazarlık yapıyor. Sonra tezgahında rengarenk küppeler ve kanduralar * satan türbanlı, yaşlı Hintli bir adam var.

Tezgahında sürekli çay partisi varmış gibi bir izlenim uyanıyor; kumaşların kalitesine ve kesimlerine bakarken, hoş kokulu nane çaylarını içen bir kalabalık aynı zamanda tezgahdaki türbanları deniyor. Kaçmaları durumunda fark edilmeleri için boyunlarına birer zil takılmış olan keçiler ve güzel Arap atları var. Feride ilk gördüğünde onlara dokunmak istiyor. At, gövdesi pembeye çalan renkte olan bir Ah-reç Don. Bir Bedevi onu, yükünü Muttrah'ın ötesine, pazar yerinden uzaklara götürmek için sürüyor. Bu, Rowgaranneli bir kız için dudak uçuklatan cinsten bir görüntü. Feride atları iyi tanıyor. Babası bir dükün seyisiydi ve Arap atlarının en iyi cins olduğunu söylerdi. Yine de lordun en iyi atı, babası-

* Ayak ve el bileklerine kadar kapalı olan Arap elbisesi. çn

nın seyislik gururu olan bu çöl atının yanında Yorkshirelı bir beygir gibi kalırdı. Feride uzanıp atın derisini okşuyor.

“Muhteşem,” diye mırıldanıyor ve *keşke babam da görseydi* diye düşünüyor.

Bir keresinde Raşid’in bademli tatlılar aldığını görmüş ve daha sonra onu, Mickey’nin ofisi olarak kullandığı küçük eve kadar izlemişti.

Demek burasıymış, diye düşünmüştü.

Bir kere bulduktan sonra Feride tekrar tekrar oraya gitmeye başlıyor. Yürürken, *Mickey’m burada ve ben de burada dışarıdayım. Öğleden sonra pazar yerinde satışa sunulacak olan güzel atları görmeye gideceğim,* diye düşünmek onu iyi hissettiriyor.

Feride bu küçük kaçamakları bir servet değerinde görüyor. Dar sokaklarda siyah bir ruh gibi geziniyor, Maskat’ı izliyor. Bazen evlerin üst katlarındaki, kumaştan tentelerle ya da tahtadan kepenklerle kapatılmış pencerelere doğru bakarken, dışarıyı ümitle izleyen kendisi gibi bir kadının görüntüsüne rastlayabiliyor. Feride’nin aksine, dünyadan uzak kalmaya razı olmuş, kendini altın bileziklerle avutup hayatının yarısını hamile olarak geçiren ve nereye giderse gitsin sürekli tıngırdayan zengin bir adamın eşi.

Pazar yerinde ter içinde dolaşp da hediye bakarken birkaç defa, gölgeleri kumlu zeminde upuzun görünen ve Maskat’ın kavurucu sıcaklığında suratları pembeleşmiş olan İngiliz subaylarla da karşılaşmıştı. O gün, o önemli günde de bir tane görüyor, bir yılın ardından ilk defa. Bembeyaz üniformasının üstündeki düğme ve rütbeye bakılırsa teğmen rütbeli uzun bir adam. Teninin beyazlığı da oldukça şaşırtıcı.

Halı tezgahın üzerindeki minderlerde sakince oturan adamın yanından geçip de aksanını iştirirken *adam kaba bir Londralı* diye düşünüyor. Ama güzel gözleri var. *Deniz ve gökyüzü kadar mavi. Adam bu maviliğin ortasında içiyor.*

Bunu yapmamak için aptal olmak gerek. Maskat insanın aklını alan bir uyuşturucu gibi. Sokaklarında bir tur atmak, ilk defa sarhoş olmak gibi... Bu adam gördüklerinden

ve halinden memnun olmuşa benziyor; etrafında koşuşturup duran ve mallarını göstermeye çalışan satıcının hali onu eğlendiriyormuş gibi duruyor. Beyaz adam sessiz ve kararlı; rahatını bozmuyor. Eğleniyor. Bu adama güvenebilirsiniz; evet, bu adam oldukça güvenilir. Bir an düşünüyor. Adama doğru eğilip birkaç kelime konuşsa ne olur diye düşünüyor. Ne olabilir ki?

“Adım Fanny O’Donell. Yıllar önce bir gemi kazasından kaçırıldım, sonra da satıldım. Kardeşlerime benden bir selam söyleyin. Hala Lord’un arazisinde yaşıyor olmalılar. Ben de burada prenses gibi yaşıyorum teğmen, o yüzden sakın ola bir saniye bile bana acımaya kalkmayın.”

O da mutlaka, “Madam, hizmetinizdeyim,” diyecektir. Feride kıkırdıyor; adam o kadar İngiliz ki... Yine da Feride eski püskü kıyafetler satan bir tezgahta oyalanırken sessizliğini koruyor, adamı izliyor. Subay ona, aynı ten renginde olsalar da tamamen farklı bir varlıkmuş gibi geliyor. Ve tabi ki ona hiçbir şey söylemeyeceğini biliyor; bu bir skandala neden olabilir, olmasa bile -Tanrı korusun- politik bir olaya dönüşebilir. Feride kesinlikle onu geri götürmelerini istemiyor. Üzüntüyle, onun öldüğünü sanmalarının çok da iyi olduğunu düşünüyor. Doğruyu söylemek gerekirse özlediği tek kişi, en küçük kız kardeşi Annmarie. Şimdi nerede olduğunu yalnız Tanrı bilir...

Wellsted gitmek için ayağı kalkarken Feride da dönüp tezgahdaki birkaç kumaşı inceliyormuş gibi yapıyor. Satıcı bir tütsü yakıp, tekrar güneşe çıkmadan önce kokunun teğmenin kıyafetlerine sinmesini sağlıyor. Yürürken, gölgede dolanıp onu izleyen burkalı kadını fark etmiyor.

Sonra evin yolunu tutuyor, Mickey’nin süslü kafesine gizlice girerken derin bir nefes alıyor. Kaldırım taşlarının ve tozlu kenarlarının zevkini çıkarıyor, dünyayı gerçek kılan kusurlu yerlerin ve ayağıyla istediği yere vurabilmenin zevki. Son olarak da camiden bir kaç bina yukarıda dilencilik yapıp halkın yardımseverliğini bekleyen yaşlı ve kör olan yarı çıplak adamın yanından geçiyor. Feride ona her zaman

bir şeyler getiriyor, bir parça kek, küçük bir parça tütsü ya da ipekten bir eşarp. Feride'nin hiç parası yok, yıllardır da hiç parası olmamış. Yine de hediyeği adamın ellerine tutuşturuyor ve aceleyle gölgeli odasına doğru giderken, adam onun için dua ediyor. Feride ancak bu yolla hayatının sıradan ve kolay olmasını engelleyebiliyor. Bu gece bunu düşünecek, her şeyi. Günlerce bunu düşünecek.

Eve yaklaşmakta olan Feride, *Maskat dünyanın en güzel şehri*, diye düşünerek gülümsüyor. *Bir daha hiç üşüyüp aç kalmayacağım.*

On Dokuzuncu Bölüm

Köleler gidip gelirken Zena da günün neredeyse tamamında pencerenin yanından ayrılmıyor. Dışarıda, aynı kişiler işlerine giderlerken, onların artık kendisine tanıdık gelen hareketlerini izliyor. Zena sahibini daha önce hiç sokakta görmedi ama o, büyük ihtimalle tahtirevanda yolculuk ediyor olmalı. Evet, adamı, ince tülün arkasında uzanıp, görüşmelerine, işine taşındığını hayalinde canlandırabiliyor, ve adamın gün boyunca yaptığı gizemli işleri...

Zena kısa bir zaman sonra az ötedeki evin, tacirlerden birinin olduğunu fark ediyor. Pencereyi kapatmak için seçtiği oymalı kepenklere ya da perdelerin onu gizlediğini bilmesine rağmen, insanların onu görebildiğini düşünüyor. Kasım ve bin Muhammed'i her şeyi görüp duyan tanrısal varlıklar olarak görüyor ve onları her gördüğünde kalbi deli gibi çarpmaya başlıyor. Korkunun ötesinde, kızgınlık da hissediyor. Bu adamlar amcasını büyük bir soğukkanlılıkla öldürdüler. Sonra da yaptıkları cezasız kaldı ve hiçbir şey olmamış gibi Maskat'a döndüler.

Tamam, kölelik yasal, peki ya cinayet?

Bu haksızlık canını yakıyor. Zena çoktan özgürlüğün hayalini kurmaya başladı. Sokakta yürümek bile şu an kazanılması imkansız bir özgürlük gibi geliyor. O yüzden penceresinin önünden geçen her kadın ilgisini çekiyor.

Genelde üzerlerinde bir burka olmasına rağmen, Zena çok dikkatli baktığı zaman hepsinin birbirinden ayırt edilebileceğini fark ediyor. Anlık bir ayak bileği ya da el bile-

ği görüntüsü kadını ele verebiliyor. Hareketler de oldukça önemli, bazıları dimdik yürürken bazıları ise kendini sak-larcasına kambur yürüyor.

Çoğunun ayakkabısı var, daha doğrusu sandaletleri. Bu ayakkabılar, giyenlerin vücudunu tamamen kapatan uzun siyah elbiselerin aksine daha kişiye özgü.

Bu kadınlar kendi ayakkabılarını kendileri seçiyorlar diye düşünüyor Zena.

Zena detayları fark etmekten büyük zevk alıyor; birinin ayakları fakirken çıplak, bir diğ erinin ise hafif topuklu kıvrımlı deri sandaletleri ya da hoş bir gümüş halhalı oluyor. Bir keresinde, gözü beyaz tenli bir kadına takılıyor. Kadının yürüyüşü ancak 'müzikal' olarak betimlenebilir. Zena bunun bir ışık oyunu olabileceğini düşünüyor; kadının teni o kadar beyaz ki neredeyse ışıldıyor.

Bir gün onu yaşlı bir Siddi ziyarete geliyor. Köle Zena'nın tırnaklarını düzeltmek için gönderilmiş. Bir medyum gibi Zena'nın ellerini alıyor, kenarlarını süngertaşıyla pürüzsüzleştirip koyu, kalın bir yağ ile tırnak derisini yumuşatıyor. Odada yalnızlar. Zena yaşlı kadının başının üzerinden sokağa bakmaya devam ediyor. Siddi'nin konuşması onu şaşırtıyor.

"Dışarı mı çıkmak istiyorsunuz hanımım?" diye soruyor törpüleme işine devam ederek. Kadının ses tonu kullandığı süngertaşı kadar sert; sanki kadının içi kupkuru kalmış.

Zena gülüyor. Çok şaşırtıcı bir yorum. "Dışarı çıkmak iyi olabilirdi," diye itiraf ediyor. "Sen hiç evden çıkıyor musun?"

Kadın kafasını kaldırıyor. Gözleri tereyağı renginde, göz bebekleri fındık gibi. "Kırk yıldır hiç dışarı çıkmadım," diyor. "Buraya getirildiğim de sizin yaşıңызdaydım."

Zena duruyor, soracağı soruyu en diplomatik şekilde kurmaya çalışıyor. "Peki, sen de benim gibi sahibine mi aittin?"

Yaşlı kadın gülüyor. "Hayır, hayır ben bir Siddiyim. Burada sahip kendi kadınlarını seçer. Yani, senin sahibinin

babası. Ben evde çalışan bir köleyim. Sanırım başta kaçıp gitmemden korkuyorlardı o yüzden pazara gitmem yasaklanmıştı. Sonra da evden hiç çıkmadım.”

Zena öne eğilip bakışlarını pencereden çekiyor. Evdeki pozisyonunun bu yaşlı kadınınkinden farklı olmasına memnun oluyor. Geri kalan hayatını sahibine güzel görünmek için tırnaklarını yaptırmak isteyen kadınlarla ilgilenerek geçirmek istemezdi.

“Kırk yıl...” diyor Zena hayretle. “Hiç buradan kaçıp gitmek istedin mi?”

Kadın kafasını yanlara sallıyor. “Hayır, hayır. Burada kaçtığın zaman kafanı keserler, mutlaka yakalanırsın. Gidecek neresi var ki? Erkek kardeşim kaçtı.” Kadının sesi titriyor, “İkimizi de almışlardı. Onu yakaladılar. Bacaklarını dizlerinden kestiler ve oracıkta pazar yerinin ortasında onu kan kaybından ölsün diye bıraktılar. Herkesin gözü önünde hem de. İtaatsizlik yaptığın zaman sahiplerin hiç acıması yoktur. Ölmesinin çok uzun zaman aldığını söylediler bana.”

Zena çok kötü hissediyor. Bu konuyu kafasında çok tarttı, her seferinde de aynı sonuca ulaşmış; kaçacak hiçbir yer yok ve diğerlerinden öyle farklı görünüyor ki yakalanıp geri getirilmesi kaçınılmaz. İtaatsizliğin cezasının bu kadar ağır olması mantıklı ama ölüm olacağı aklının ucundan bile geçmemişti. Zena elini acıdığı kadının omzuna koyuyor.

“Üzgünüm,” diyor.

Bu güzel Habeş’in olanlar karşısında ona üzülmesi karşısında yaşlı kadının gözleri şaşkınlıkla parlıyor. Burada yıllar içinde onun için üzülen hiç kimse olmamış.

Sonrasında Zena camın pervazında oturup sokağa bakmaya devam ediyor. Güneşin tam tepede olduğu bu saatte, sokakta daha az insan var. Bu evden belki de bir daha asla ayrılamayacak olması ona hala inanılmaz geliyor, oldukça konforlu olan bu evin onun tüm dünyasının sınırları olacağı gerçeği... Bu, ona mümkün olamazmış gibi geliyor. Zena evden ayrılma hayalleri kurarken, aşağıda köşeyi dönen

bir adam görüyor. Zena oturduğu yerde doğruluyor. Adam bugüne kadar gördüğü en ilginç yaratık... Yüzü bembeyaz. Zena'nın şaşkınlıkla kenetlendiği gözleri ise masmavi. Üzerinde bedenine tam oturan bir ceket, ceketin üzerinde de altın düğmeler ve işlemeli apoletler var. Vücut hatlarını tamamen kapatan cüppenin aksine, adamın üzerindeki bu kıyafet, onun güçlü bacaklarını ve kaslı vücudunu ortaya çıkarıyor. Kararlı yürüyüşü de oldukça etkileyici. Biraz ilerde, pazar tezgahlarının birinin önünde durup sergilenen hamur işlerine bakıyor. Adamın seçimini dikkatlice yaptığını gören Zena, onun boğazına düşkün olduğunu düşünüyor. Tezgahçı dişlerini göstererek sırtıyor ve adamın seçtiklerini paketleyip ona veriyor.

Zena kalbinin küt küt attığını hissediyor. Hiç düşünmeden komodinin üzerinden işlemeli küçük bir ayna alıp, küçük bir kız öğrenci gibi, adamın yüzüne bir ışık huzmesi yansıtıyor. Başta hedefi kaçırıyor ama kısa bir süre sonra adamın ceketindeki düğmeleri aydınlatmayı başarıyor. Sonra, yavaşça ışığı yükseltiyor. Adam ışığın geldiği yöne doğru bakınca Zena onun gözlerini iyice görme fırsatı buluyor. Bu kadar mavi olmaları mümkün mü? Hayatında hiç böyle bir şey görmedi. Adamın yüzünü görebilmek için gözlerini kısıyor. Adam gülüyor. Zena da gülümsüyor, adam bunun bir şaka olduğunun farkında. Işığın kaynağını arıyor ama kızgın değil, bu onu yalnızca meraklandırmışa ve eğlendirmişe benziyor... Zena panik içinde pervazın aşağısında doğru eğiliyor, aynayı göğsüne bastırarak kıkırdıyor. Ona kadar sayıp bekliyor sonra dikkatlice camın pervazından adamın hala orda olmasını umarak dışarı bakıyor.

Subay arkasını dönmüş, satıcıyla sıkı bir pazarlık yapıyor. Fırıncı başını eğip teşekkür ediyor. Zena fırıncının suratındaki ifadeye bakarak, subayın aldığı hamur işleri için fazlasıyla ödeme yaptığını düşünüyor.

Sonra, adamın liman istikametine doğru dönmesiyle, bir minareden yükselip şehrin sokaklarında yayılarak öbür minareye ulaşan ezan sesi yankılanmaya başlıyor. Zena adamın yürürken oldukça güçlü göründüğünü düşünüyor. Doğru

tabir bu... Zena aynayı tekrar kaldırıyor ve ışık yansımasıyla adamın kaslı yapısını tepeden tırnağa izliyor. Onu dışarı çıkarmaya en yakın hissettiren olay bu; şimdilik yeterli.

Çocukça davranarak nankörlük etmemeliyim diye düşünüyor. Sahibin evi oldukça konforlu, hem burada ona iyi bakılıyor, hem de güvende. Aklına Siddi'nin erkek kardeşi geliyor, ürperiyor. Her şey çok, çok daha kötü olabilirdi.

Yirminci Bölüm

Maskat'ta geçen üç günün sonunda Palinurus'un asteğmenleri adeta birer bira fıçısı gibi kokmaya başladılar, yapacak pek bir işi olmayan Ormsbi ise günden güne, içkiyi hayatının daha büyük bir parçası haline getirmeye başladı. İçki-den arta kalan zamanında ise arkadaşlarıyla kart oyunları oynayıp küçük kamarasında birçok kere kendinden geçti. Diğer asteğmenler ise gönülsüzce Al Jalali ve Al Mirani'nin ikiz kalelerini gözlerken, aynı zamanda da surlarla çevrili olan şehrin ve üç büyük kapısının haritasını çizdiler. Bu onlar için bir çeşit talim. Çünkü Maskat, Umman'ın iç kesimlerinin aksine Avrupalılara oldukça açık bir şehir, bir Arap şehri ne kadar açık olabilirse... Ve şimdiden, savunma sistemlerinin ve mimarilerinin can alıcı noktaları Deniz Kuvvetleri'nin üst komutasına sunuldu. Yine de Haines oğlanların yaptıkları işleri denetliyor ve daha da ilerlemeleri için öneriler getiriyor. Kim bilir, belki de daha önce beyaz adamların ayak basmadığı yerlerin haritalarını çıkarmak için göreve çağrılabilirler. Her ihtimal için hazırlık yapmak çok önemli, bir İngiliz her zaman hazırlıklı olmalı.

Bu sırada mürettebatın tümü işe koyulmuş durumda; marangozlar keskin kenarları planya ile düzleştirip çıkık yerleri yerine çakıyor, yeteneksiz olanlar da yeni tahtayı boyuyorlar. Güverte öyle bir temizleniyor ki, bal döküp yalanacak durumda. En önemlisi de kaya gibi sert bir adam olan hizmetli Jardine, yeterince baharat aldı (görünürde kaptanın masası için). Eğer bir üç ay daha sürekli koyun eti yiyecekse en azından bu iğrenç şeyleri terbiye edip köri yapabilecek.

Bu tür durumlar için elinde oldukça geniş bir tarif listesi var. Listeyi Bombay'de, Colaba Adası'nın limanında anlaşıma yaptığı kara tenli şirin bir kadından aldı, keşke erzak problemleri yaşadıkları Mekke'ye giderken de yanına baharat kesesini alsaydı; bu hata bir daha tekrarlamayacak.

Öğleden sonra saat üçte, tüm kağıtlarını düzenleyen Haines, dudakları tek çizgi, aceleyle güverteye gidip, sürmekte olan tamirleri ve düzenlemeleri denetliyor. Bu öğlen yaşadığı şaşkınlık yüzünden keyifsiz olan Haines, oldukça mükemmel olan birkaç işin detayını inceleyip işlerin tekrardan yapılmasını buyuruyor, Sultan'ın mührünü taşıyan mavi elbiseli bir haberci ona, saraydan çağrıldığına dair bir haber getirdi. Sultan bu akşam yemekte kaptanın ve subaylarının sofrasını şereflendirmelerini istiyor. Haines'e kalsa, yalnızca asteğmenleri götürür. Ama onları götürürse Wellsted'i de yanında götürmesi gerekir; Haines Saray'a tek başına gitmek istemiyor. Kaptan, aklının derinliklerinde, uzanamayacağı bir yerlerde, abarttığını düşünse de, bir kere kendine bir davranış şekli belirledi mi başka türlü davranmak ona çok zor geliyor. Wellsted'e o yazıyla ilgili duyduğu öfkeden ötürü içinde yanan ateş şimdi her zamankinden daha da güçlü.

"Bu ip," diyor kaptan güvertedeki sıkıca sarılmış bobini tekmeleyerek "Tam bir utanç kaynağı! Tekrar yap."

Adamlar sıcağın altında tekrardan işe koyulurken, Haines de onları izliyor. Bu onu daha iyi hissettirmiyor. Wellsted iskeleden Palinurus'a doğru yaklaşırken, Haines onun gelişini uzaktan görüyor. Wellsted vardığında, Haines onu iskelenin ucunda bekliyor.

"Dışarıda mıydın Wellsted?"

"Evet efendim."

"Bu akşam sana ihtiyacım olacak teğmen. Hava karınca geminin subayları Sultan'ın huzuruna çıkacak. Üni-formalı gidilecek tabi ki."

"Tabi efendim," diyerek selam veriyor Wellsted.

"Hem sen nereden geliyorsun ki?"

“Pazara gittim efendim,” diyor Wellsted.

Maskat’taki pazar yerini seviyor. Oldukça kozmopolit. Sultan özgürlükçü, kim olursanız, nereden gelerseniz gelin; yeter ki satacak bir şeyiniz olsun. Muttrah’ın sokakları herkese açık. Wellsted bugün Feride ve Zena tarafından izlendiğinin farkına varmadı. Öğleden sonrasının çoğunu İstanbullu bir kilim satıcısıyla nargile içerek geçirdi. Adam kendine rıhtımdan eski Portekiz tarzı ihtişamlı bir ev almış ve mallarını orada değişik bir stille sergiliyor. Müslümanların, dokudukları her kilime alakasız bir yere kasten bir iplik koyma alışkanlıkları üzerine tartıştılar. Bunu yapmalarının sebebiyse, mükemmelliğin yalnızca Allah’a mahsus ve günah olduğu. Ayrıca adam iki aydan da kısa bir süre önce Somali kıyılarında Fransız gemileri gördüğüne yemin ediyor, İngilizlerin gitmeyi tercih etmeyecekleri daha güneyde kalan bir yerde.

“Pazar mı?” diyor alaycı bir ses tonuyla. “Alışverişe gittin yani?”

“Hayır efendim.”

“Bu gezide kendin için bir alan talep edeceksen, bu söz konusu bile olamaz.”

Subaylar kendi ticaretlerini yapacakları malları için onlara ayrılmış özel bir alan isteme hakkına sahipler. Bu, Hindistan Deniz Kuvvetleri’ne verilen görevlerin avantajlarından biri, ancak Wellsted bu hakkını hiç kullanmadı. Onun gözü, yirmi bin şilinden daha yüksek ödüllerde. Onun istediği, saygınlık. Ticaret, uzak kalmak istediği her şeyi temsil ediyor.

“Hayır efendim, öyle bir talebim yok.”

“Ee?”

“Yalnızca bakınmak için gittim efendim. Bana oldukça ilginç geliyor. Oradayken birkaç ay önce Fransızların buraya oldukça yakın olduklarını öğrendim. Üç gemi batıya doğru, sonra da güneye, Afrika kıyılarına, Mogadişu’ya gitmiş. Sizin de bilmeniz gerektiğini düşündüm.”

Haines bu durumdan vereceği raporda bahsetmesi gerektiğini düşünüyor. Doğu Hindistan Şirketi’nin idarecileri

Fransızların ne yapıp yapamayacaklarını öngörebilmek için çok zaman harcıyorlar. Haines, Fransızların neden Somali kıyılarına gittiklerini söylemek istemiyor, hakim oldukları bölgeler daha çok kuzey ve batıda, Seyşellere kadar uzanıyor. Fransız Donanması sömürgelerinin olduğu toprakları izleyip burundan dönmeyi, Mısır'dan güneye doğru gitmeye tercih ediyorlar. Bunun en iyi açıklaması, alçakların köle ticareti yapıyor olması. Öyle ya da böyle, Wellsted'i verdiği bu bilgi yüzünden kutlayacak hali yok, nihayetinde adam yalnızca görevini yapıyor. Karşısında kötü niyetli bir asteğmen varmış gibi, teğmeni huzurundan kibirli bir şekilde koruyor.

"Anlıyorum. Görüşürüz o zaman. Akşam müezzin ezana başladı mı gelip beni bul. Hazır ol."

"Peki efendim."

Güvertenin aşağısında, dar kamerasında Wellsted, sandığını açıp içinden merasim üniformasını çıkarıyor. Bombay'dan beri giymediği üniforma, oldukça temiz; tek ihtiyacı olan biraz havalandırma. En azından, Wellsted'in imkanı dahilinde bir havalandırma... Kamaranın içi sıcaktan kavruluyor. Dışarıdan gelen Wellsted, bu sıcaklıkta dayanıklı ahşabın ormandan yeni çıkmışçasına yayılan taze kokusunu, çamsakızından yükselen misk kokusunu duyuyor.

Altın işlemeli mavi ceketini pantolonunun yanına, kapağının arkasına asıyor. Sonra oğlanlardan birine botlarını cilalamasını söylemeye karar veriyor. Ama önce satın aldığı hamur işleri ile badem ve balın tadını çıkarıyor. *Araplar iyi yemek yapıyorlar* diye düşünüyor. Parmağını yalayıp temizledikten sonra tuzlu suyla tıraş oluyor. Deniz suyu cildini yakıyor. Tüm sakallarını hallettikten sonra, yaralarını temizleyip saçlarını tarıyor.

Her ne kadar teğmen kendini şatafatlı yerlerde çok rahat hissetmese de, Saray'ın içini görmenin ilginç olacağını düşünüyor. Tersanenin yanındaki tavernalarda ya da sata-

cak bir şeyi olan adamlarla muhabbet ederken kendini çok daha rahat hissediyor. Kervanda yaşayıp, yıldızların altında kamp kurmayı, büyükelçilerin evlerine ya da asilzadelerin yaşadığı malikanelerde geçirdiği süreye tüm kalbiyle tercih ediyor. Yine de, bu tercih etmediği hayat, onun yaşam gayelerinden biri...

"Hudges! Bunları cılalayabilir misin?" Kafasını koridora doğru çıkarıp kamarasının önünden geçen delikanlıyı yakalıyor. "Bu akşam saraya gideceğim."

Teğmenin botlarını alırken gözleri parlıyor. "Evet efendim." diyor ve bir süre daha öylece dikiliyor.

Wellsted konuşabileceğini belirtmek için çocuğa başıyla işaret ediyor.

"Dans eden kızlar olacak mı efendim? Sarayda yani?"

"Dans eden kızlar mı?"

"Evet. Pazar alanında gördüm. Zincirlenmiş siyah tenli kızlar dans ediyordu. Bay Ormsbi onlara dansöz diyor. Ayıptır söylemesi, yarı çıplaklardı efendim," diyor.

Oğlan bir melodi mırıldanırken kollarını kaldırarak dans eden kızları taklit etmeye çalışıyor, sonra da kıkırdıyor.

"Çapkınız ha?" diye takılıyor ona Wellsted. "Bu akşam dans eden kızlar olur herhalde, evet. Ama emin değilim. Tek umudum, yemeğin son zamanlarda gemide yediklerimizden çok daha iyi olması."

Kaptanın masasından ve Jardine'in hünerli ellerinden mahrum kalan Wellsted, mürettebatla aynı yemeği yiyor, limandakinden bile daha kötü kalitede bir yemek. Zaten ince olan vücudu sıırım gibi oldu.

Heyecanlı bir ses tonuyla "Yine de o yemekler ruh ve bedeni ayakta tutuyor. Botlarım bir güzel parlarsın olur mu Hughes?" diyor ve kapıyı arkasından kapatarak ortalıktan kayboluyor.

Saat altıda güneş denizin içinde kaybolup da ortalığı kan rengine boyarken, taktığı eski moda, yerine sabitlen-

miş altın işlemeli, tüylü kaptan şapkasıyla Haines arkasında Wellsted'le güverte iskelesinde yürüyor. Adamların hepsi karanlık suların yanında yürürken birer pirinç kaplama lamba tutuyor. Lambanın ışıkları, ceketlerindeki süslü işlemleri ve parlayana kadar iyice cilalanmış bakır kol düğmelerini aydınlatıyor. Her ne kadar İngiltere'nin öğleni, Maskat'ın akşamının yanında serin kalsa da, günün kavurucu sıcağından sonra akşam havası oldukça rahatlatıcı. Tamamı yakılmış ekmek fırınlarından ve kızaran etlerden yayılan kokular havayı dolduruyor. Gaz lambalarının yaydığı sarı ışık, bir şurup misali pencerelerdeki kepenklerin üzerinden, tepenin aşağılarına kadar dökülüyor. Akşam çiçekleri açılmış. Bu alan hariç insanlar kadar hayvanlarla da dolu olan caddeler oldukça ıssız. Tersanenin yakınlarında parlak beyaz cüppeli silüetler hayalet misali dolaşıyor, camiden çıkan insan grupları evlerine doğru yol alıyorlar. Bir sokaktan geçip siyah kölelerinin gölgesi altında ortadan kayboluyorlar. Subaylar sarayın avlusuna giriyorlar, kapılar açılıyor ve onları Sultan adına bekleyen birçok köleden biri karşılıyor.

Sanki iki adam başkası olabilirlermiş gibi "Kaptan Haines. Teğmen Wellsted," diye kendilerini tanıtıyor Haines, şu anda Maskat'ta sadece birkaç denizci var ve Palinurus da Maskat Limanı'na demirlemiş olan tek Avrupa gemisi. Adam onu izlemelerini işaret ediyor.

İçeride, odalarda o kadar çok renk o kadar çok detay var ki... Her bir yüzey ya parlak çizgilerle süslenmiş ya da geometrik biçimde oyulmuş. Dışarı, yıldızlara açılan birçok avlu, büyük çanaklarda yanan ateşlerle aydınlanıyor ve köleler onların yanlarından hızlıca geçiyorlar. Havayı, yanmakta olan petrol ve lüban kokusu ile sıradan bir tütsü kokusu doldururken, gölgeler egzotik vaha bitkilerinin parlak yapraklarında, Saray'ın açık renkli taşlarının üzerinde dans ediyor. Müzik sesi de duyuluyor; içe işleyen bir ud ve eski bir yemen çalgısı. Egzotik melodi adeta bir yılan gibi koridorlarda süzülüyor. Avluya girmeleriyle köle, subayla-

rın yolundan çekiliyor, onlar da içeri giriyorlar. Müzik sesinin ve muhabbetin yarattığı uğultular arasında selamlamalarını yapıyorlar. Beklendiği gibi, odada tek bir kadın bile yok. Onun yerine Maskat'ın iyi giyimli satıcıları, imamları, mullahları ve rengarenk ipek kumaşlarla, değerli altın mücevherlerle süslenmiş ufak bir asil topluluğu var. Üzerindekilerle Mayfair'de verilecek bir yemeği gölgede bırakırlar. Erkeklerin çoğu minderlerine dayanmış, tütün içip gülüşüyorlar. Oda, pazar meydanının küçültülmüş bir halini andırıyor ve Wellsted bu tanıdıklık karşısında biraz olsun rahatlıyor. Bir tarafta, bir orkestra eşliğinde dans eden, gözlerine çokça sürme çekmiş, tıraş olmuş genç erkekler var. Köle oğlanların üzerindeki, beyaz adamların gözüne onlara biraz dışı bir hava veriyormuş gibi görünüyor. Soluk renkli ipek kumaşlarla sarılmış pürüzsüz tenleri lamba ışığında parlıyor: Tenlerine kahverengi kına yakılmış, vücutları altın rengi şeritlerle sarılı. Koyu saçlarına oturttukları, parlak kaselere benzeyen kavukları başlarında kalkık bir şekilde duruyor. Raphael bu şapkaları daha iyi taşıyamazdı. En başta, hürmet gösterilen Said bin Sultan oturuyor. Çok sayıda çocuğun babası, çok sayıda kadının kocası olan Maskat, Umman ve Zanzibar'ın hükümdarı iki yabancıya gülümsüyor. Kırmızı cüppesi, kalın mor kuşağıyla ve başına sarılmış muhteşem türbanıyla kenarlarında altın şeritleri olan kocaman deri bir minderde rahatça oturuyor. Sultan, kesilmiş, ağaran sakalını sıvazlarken gözleri ilgiyle parlıyor. Bin Sultan'ın, beyaz tenler ve Avrupalı kıyafetler karşısında ilgisi artıyor ve karşısındaki iki beyaz adamdan genç olanın yolculukları boyunca ten renginin hiç kararmamasını fark etmekten özellikle memnuniyet duyuyor. Teninin beyazlığı canlı mavi gözleriyle tam bir zıtlık oluşturuyor. Daha yaşlı olan ise, dikkat çekici tüyler takıp, yeterli miktarda altın işlemeli bir üniforma giymiş. Ancak onun ilgisini daha çok genç olan adam çekiyor, gözleri tuhaf bir hayvaninkileri andırıyor; bin Sultan yabancı ve tuhaf şeyler karşısında büyülenen bir adam. Bitkin kalbi yenilikle beslenmek istiyor ve

beyaz adamlardan, biraz da olsa korkuttuğunu fark ediyor. Tabi bunu itiraf etmesi mümkün değil... Hissettiği duyguyu “gerilim” olarak tanımlıyor. Wellsted’i öne doğru çağırıyor.

“Sen benim yanımda oturacaksın,” diyor.

Haines durduğu yerde kaskatı kesiliyor. Kendisi daha üst rütbeli bir subay olsa da Sultan’la üstünlük hakkında tartışabilecek bir pozisyonda değil.

Wellsted, Said bin Sultan’ın dizlerinin yanına, mindere doğru eğilip oturuyor. Ayak tabanlarını kimsenin görme-yeceği şekilde oturuyor, çünkü bu gerçekten çok terbiyesiz olarak kabul edilen bir davranış. Ancak ona göre, ayak tabanlarını kimseye göstermeyecek şekilde rahat oturmanın bir yolu yok. O yüzden, her Arap yemeğinden sonra ayaklarında karıncalanma hissediyor. Ama elinden gelenin en iyisini yapıyor ve aniden eline tutuşturulan, baharatlandırılmış kahveyi alıyor.

“Şükran,” diyor

Biraz uzaktaki Haines ise bir Emir’in yanına oturuyor. Kaptan, tüylü şapkasını çıkarıp görülmeyecek bir yere koyunca, bin Sultan hayal kırıklığına uğruyor. Sonra nargilesinden yavaşça derin bir nefes alıyor.

“Londra’da kahve içiyorlar mı?” diye soruyor Sultan.

“Evet. “diye başıyla onaylıyor Wellsted. “Ama kahve-miz böyle kuvvetli değil ve biz hiçbir zaman baharat koymuyoruz. Kahvelerimizi genelde inek sütü ya da krema koyup içiyoruz. Ben Arap tadını daha çok seviyorum. Tarçın, kakule ve karanfilin verdiği tat hoşuma gidiyor.

“Bir de çürük üzüm suyu içiyorsunuz,” diye yorum yapıyor Sultan.

Wellsted gülüyor. “Bazen. Ama sanırım ben kahveyi tercih ediyorum. Zihnimi açık tutmamı sağlıyor. Hiç çürük üzüm suyu içtiniz mi efendim?”

Sultan kafasını yanlara sallıyor. “Allah yasaklıyor,” diyor yalnızca

“Allah yahfutha” diye cevap veriyor Wellsted hemen. Allah uzak tutsun.

Bir süre sonra yemekler de gelmeye başlıyor. Kızartılmış bütün bir kuzu geliyor; eti kolayca çıkarabilmek için kaburgası kırılmış, gözleri kararmış, kulakları da kızarmış bir deriye dönmüş. Yutulmuş dili de pembe ve yumuşak görünüyor, oldukça kıymetli olan, kaygan bir et; Wellsted bunu iç kesimlerde yaptığı kısa gezintilerden biliyor. Bildiği kadarıyla, yemek yerken bu eti sona bırakmak adettendir. Tabaklarda tereyağıyla terbiye edilip kayısılarla süslenmiş tavuk ve bütün olarak pişirilip salatalık ve narla süslenmiş balık var. Gözleri hiçbir zaman hizmet ettikleri adamlarla buluşmayan köleler, ellerinde kuskus, pilav, hurma ve üzümlerle dolu çanaklarla masaya geliyorlar. Alçak masaya serilmiş olan ballı bademli hamur işleri, şekerlemeler ve pembe renkteki Hindistan cevizli diğer tatlar da tatlı bir esinti oluşturarak minderlere yayılmış olan adamların burunlarına kadar ulaşıyor. Bu yemekler böyle bir kalabalığa bile fazla; Wellsted'in yüzüne çok samimi bir gülümseme yayılıyor. Sultan ona hemen ısınıyor. Deneyimlerine göre, yanındakiler her zaman ondan bir şeyler istiyorlar ve konuşurken oldukça dikkat ediyorlar, en kötü ihtimalle de açık sözlü birer hilekar oluyorlar. Birinin, sırf böyle bir ziyafet sayesinde bu kadar mutlu olması, her zaman zengin sofralara oturan bu adamların arasında pek de duyulmuş bir şey değil.

"Aç mısın?" diye soruyor subaya.

"Evet efendim. Suyun üstünde kaynaklarımız oldukça sınırlı. Limanda da oldukça meşguldük."

"Anladığım kadarıyla da, senin insanların genelde bıçakla yiyorlar. Bizim için ilginç bir gelenek, bıçakları masaya getirip arkadaşlarınızla ziyafet çektiğinize göre oldukça savaşçı bir ırk olmalısınız."

Sultan elmacık kemiklerinin oradan bir parça et koparıyor, etin en lezzetli ve yumuşak yeri olduğu söylenir. Wellsted'e aynısını yapması için işaret ediyor.

"Evet efendim. Sofra takımı diyoruz. Arap yöntemi daha doğrudan."

Sultan, İngiliz subayının sofra arkadaşlarıyla konuşmadığını ve yalnızca sağ eliyle yemekte zorlandığını fark edi-

yor. Et oldukça kaygan, kaptan da bir lokma kuskusu bile yemeyi henüz başaramadı. Adamın etrafı bu başarısız denemeleriyle oldukça kirlenmiş. Tabaktan azıcık yemek bile alsa, odaklanmadığı sürece başarısız olup tekrar denemek zorunda kalıyor. Aldığı bir parça tavuğu düşürünce merasim üniformasının önünde kocaman bir yağ lekesi oluşuyor. Wellsted ondan daha genç olmasına karşın, daha becerikli ve daha rahat.

“Geminizde yalnızca iki subay mı var?” diye soruyor Sultan.

“Ben ve Kaptan Haines,” diyor “Üç tane de asteğmen, ancak henüz çok gençler. Geri kalanları salgına kurban verdik.”

Sultan başıyla onaylayıp soru sormaya devam ediyor. Beyaz adamlarla konuşma fırsatı olduğunda, onları zayıf noktalarından vurup kışkırtmayı çok seviyor; herhangi bir saygısızlığın görmezden gelinmesi için de gerekirse umursamaz bir tavır takınıyor. Onun için bunun, açık sözlü bir cevap alabilmek için birini kışkırtmanın, neredeyse bir çeşit spor olduğu söylenebilir. Diğer saraylarda olduğu gibi burada da ona verilen cevaplar, çok da doğru olmuyor.

“Siz İngilizler, Fransızlardan korkuyorsunuz değil mi?”

Wellsted hiç duraksamıyor. “Biz Fransızları yendik efendim. Yine de Fas ve Mısır’da oldukça kuvvetliler. Bize ayak bağı olabilecekleri kanaatindeyim.”

“Fransızları da masamda ağırladım,” diyor Sultan belli belirsiz. Demek istediği şey, İngilizlerin, Fransa’yı yenip, Batı’ya köle ticaretini imkansız kılmış olmaları. Bu, ona göre oldukça gülünç. Kölelikten sağladığı gelirler iyice azaldı. Ama yine de İngilizler bunu telafi ediyorlar, en azından mali açıdan. Yakın bir zamanda, İngilizlerin köleliğe karşı takındıkları tutuma tepki olarak Kral’la yaptığı anlaşma, Sultan için çok iyi bir gelir kaynağı oldu. İnsan trafiğinden kaybettiği geliri Avrupa’ya karanfil satarak karşılıyor. Bu yol oldukça beklenmedik oranlarda para kazandırıyor.

Sultan İngilizlerin bu araştırma gezisini Fransızlarla uzun zamandır süren kavgalarına bağlıyor. Aslında haklı da... Ancak bu düşüncesini henüz bir sonuca bağlamadı. Said bin Sultan ne kadar kibirli olursa olsun, İngilizlerin düşündüğü ya da Fransızların zaman içinde girişeceği, ancak hiçbir zaman onun aklına gelmeyecek bir şey var; çölün büyük bir kısmını kazıp iki denizi birleştirmek. Yine de her durumda İngilizlerin parasını almaktan ne kadar hoşnut olduğunu belirtmek istiyor.

“Fransızları özlemiyorum,” diyor başıyla onaylayarak.

Wellsted söyleneni minnettarlıkla kabul edip, elindeki tavuk parçalarını ustalıkla ağzına tıkıyor. Konuştuğunda teğmenin sesi kolayca anlaşılabilir. Oldukça iştahlı ve o an için tek düşünebildiği şey; yemek.

“Fransızlar çok usta aşçılar efendim. Aslında bunu söylememem gerekir ama Fransızların çürük üzüm suları dünyanın en iyisi. Gemide Alman şaraplarından içiyoruz, ki onlar da yeterince iyi. Ama hiçbiri iyi bir Burgonya Şarabı’nın yerini tutamaz. Eminim Fransızlar misafirperverliğinizden oldukça hoşnut kalmışlardır. Mutfaklarınız devasa olmalı.”

Sultan gülüyor. Daha önce mutfakların birinde hiç bulunmadı. Yemeklerin nasıl hazırlandığını görmek gibi bir niyeti de yok. Ama bu yeni beyaz adam onu eğlendiriyor, bu adamı konuşurken dinlemek oldukça eğlendirici. Üstelik Wellsted’in hareketleri karşısında büyüleniyor. *Bu Hıristiyanlar ne kadar da tuhaf yaratıklar,* diye düşünüyor bin Sultan. *Bir o kadar da sıra dışı... Türüne az rastlanan hayvanlar gibi, başka bir dünyadan geliyorlar, evet, gerçek bu. Onlar beyaz şeytanlar, beyaz hayaletler. Kuzeyden gelen cinler.*

Sultan’ın büyülenmiş olduğundan habersiz, mavi gözleri parlayarak, “Vadide,” diye devam ediyor Wellsted, “bazı kuşlar vurduk. İlginç yaratıklar, bağırtlak sanıyorum. Ateşte kızartılınca oldukça lezzetli oluyorlar. Ağaçlardan da taze portakal topladık. Gün boyunca elim portakal koktu.”

“Vadiyi seviyor musun?” diye soruyor Sultan ilgiyle. Tabi ki Bedevi kabilelerinin yüceliğiyle ilgili şiirler yazılmış,

göçebe yaşantısının güzelliği ve özgürlüğü yansıtılmış. Ama Sultan şu ana kadar, her zaman bu ve buna benzer saraylarda yaşadı. Yalnızca nadiren, sadece seyahat etmesi gerektiğinde, kamplarda ya da buna benzer yerlerde kaldı.

“Ah, evet efendim. Vadiyi çok seviyorum. Ülkemde yıldızlar ve ay bu kadar alçakta görünmüyor. Vadide dağın üzerindeki gökyüzünde onlara neredeyse dokunacakmış gibi hissettim. Bu harika bir şey efendim, ülkenizin bir harikası. Bir gece dağa tırmanıp en fazla ne kadar yaklaşabilirim diye bakmak istedim. Dağ, efendim, oldukça zorlu bir bölge. Fakat ayakkabılarım parçalandı, ki bu ayakkabılar denizciler için özel yapılmış ve oldukça sağlamlardı. Sizin halkınız bunu nasıl başarıyor hiç anlamıyorum, üstelik çoğu bu şartlarda yalın ayak dolaşıyor. Halkınız oldukça dayanıklı olmalı.”

Sultan içinde yükselen merakı fark ediyor. Tek başına Maskat’ın dışında kamp yapıp, kendi yemeğini vurmak zorunda kalmak, yıldızların seni heyecanlandırıp bir tanesini yakalamak uğruna dağa tırmanmak nasıl bir şeydir? Onun yaptığı gibi çevresi sarılı biçimde seyahat etmek bu kadar zorlu bir yol değil. Zengin ticaret limanlarından uzaktaki, zorlu şartlarıyla ünlü olan iç kesimlere karşı içinde daha önce böyle bir merak uyanmamıştı.

“Hiç Zanzibar’a gittin mi teğmen?” diye soruyor.

Ada, onun en sevdiği mülkü. Deniz başka hiçbir yerde, oradaki kadar mavi değil ve mercan kaya eğimli olduğu için binaların görünümü bir harika. Her ne kadar Maskat’ın kozmopolit bir ülke olduğu şüphe götürmese de, adanın güneydeki pozisyonu, Zanzibar’ı, Umman’ın en zengin ticaret alanlarından biri haline getiriyor. Çünkü adanın ihtişamı, sağlanan yüksek gelirle birçok kültürün bir araya geldiği çok önemli bir noktada uyumlu bir ilişki sergiliyor. Doğruyu söylemek gerekirse, Sultan’ı asıl etkileyen binalar değil, ihtişamlı olan binalar.

Sultan diğer bölgelerine göre en çok orada kendini evinde hissediyor. Adada oldukça fazla zaman geçiriyor.

Maskat başkent olsa da, o en sevdiği şehir olma unvanını Zanzibar'ın hak ettiğini düşünüyor.

"Hayır efendim hiç Zanzibar' a gitmedim. Ama Sokotra Adası'nın haritasını çıkardık; ada bizde çok büyük bir merak uyandırmıştı. Çöl gülleri ve Ejderha Ağaçları çok hoş. Sabahları tepelerin görüntüsünü daha da güzelleştiren bir sis oluşuyor."

Sultan bu bayağı coğrafik konumdan bahsetmek istemediğini belirtircesine elini sallıyor. "Ama burada iç kesimlere gittiniz, öyle değil mi?" diye soruyor. "Anakaraya? Çöle?"

Sorunun hileli olduğunu düşünse de, Wellsted bunu belli etmiyor ve kafasını hafifçe yanlara sallıyor. "Hayır efendim, sizin izniniz olmadan gidemezdim. Yalnızca, o da izin verildiği için, Aden'de birkaç kilometre içeri girdik."

Sultan'ın politik konulardaki hassasiyeti oldukça değişken. Yarımadanın batı ucu, özellikle kuzey tarafı, genelde bölgesel kavgaların yaşandığı bir bölge, ülkenin sınırları oldukça akıcı ve sürekli bir değişim içinde. Adamlarının Vahhabilerle karşı karşıya geldiği bazı vahalar var. Olaylar bazen iyi, bazen kötü sonuçlanıyor. Aden'de Afrika'ya olan yakınlık nedeniyle bazı problemler yaşanmış. Ticaret pazarının kurulduğu her yer zamanla karlı hale geliyor. Bu yüzden de o alan için yapılan kavgalara fazlasıyla değişiyor.

"Aden mi dedin? Neden orası?"

"İki subay arkadaşımı arıyordum; Dr. Jessop ve Üsteğmen Jones. Kayboldular."

Wellsted tereddüt ediyor ama Sultan gülümsüyor.

"Onlarla ilgili dedikoduları Aden'deyken duydum efendim."

"Bedevilere hakaret ettikleri dedikodularını mı?"

"Evet efendim. Siz de mi duydunuz?"

Sultan gülüyor. Hikayenin aslını sonunda bulduğunu düşünüyor. "Bana soracağın bir şey varsa teğmen, bence sormalısın."

Wellsted gülümsüyor. "Evet. Affedersiniz efendim, Onları bulmak istiyoruz. Deniz Kuvvetleri temsilcimiz Ali bin

Mudar gerekli soruşturmaları yapıyor, sizin yapabileceğiniz bir yardım varsa Kral William size minnettar olacaktır.”

“Ama onları kendiniz bulmak istiyorsunuz herhalde? Öyle bir adama benziyorsunuz.”

Wellsted başıyla onaylıyor.

“Ancak Maskat’ın iç kesimlerine kadar gidemezsiniz teğmen; oldukça tehlikeli bir ülke ve siz de Hristiyanısınız. Vahhabi bölgesine adım attığınız an, benim korumamda olmanız bile parçalara ayrılmanızı engelleyemez. Arkadaşlarınız Zufar bölgesinden ilerlediler ve yalnızca birkaç gün seyahat ettiler. Onları bulmak için daha da ilerilere gitmek zorunda kalacaksınız. Bildiğiniz gibi Bedeviler bir yerde uzun süre kalmazlar. Tüm çöl boyunca değişik yerlerde kamp kurarlar, suyu izleyip yol alırken ticaretlerini yaparlar. Onları bulmak oldukça zor olacak ve şu an muhtemelen Vahhabi bölgesindedirler. Oraya gitmene izin verirsem sizi ölüme göndermiş olurum.”

Sultan tekniği göstermek istercesine dolgun tavuğun kanadını çekiyor.

“Kraliyet izniyle bile bu seyahat çok tehlikeli. Senin,” diyor, “mavi gözlerin var. Tek başına seyahat eden bir kadın bile sanılabilirsin.”

“Evet,” diyor Wellsted üzüntüyle. “Bu büyük ihtimalle benim için bir dezavantaj. Ne demek istediğinizi anlıyorum.”

“İç kesimler ancak Bedeviler ve köle tacirleri için uygun. Çok iyi silahlanmış olarak seyahat ediyorlar ve bu sa-
yede çoğunlukla saldırıya uğramıyorlar.”

“Köle tacirleri,” diyor Wellsted merakını sesli olarak dile getirerek. “Sizce subaylarımız köle olarak alınmış olabilir mi?”

Sultan başını kaldırıp hafifçe omuz silkiyor. “Kim bilir Teğmen Wellsted... Fakat beyaz adamlardan iyi köle olmaz.”

“Anlıyorum. Doğru.” Sultan’ın ırkıyla ilgili bu yorumu-
na bozulmayan Wellsted gülümsüyor.

“Bu konuyu düşüneceğim” diyerek söz veriyor Sultan.

Orkestra ritmini değiştirip daha yavaş ve insanın içine işleyen bir müzik almaya başlıyor. Ondan ne istendiğini çözmüş olan Sultan, tüm ilgisini kaybediyor. Teğmene arkasını dönüp yanındaki diğer adamla konuşmaya başlıyor. Wellsted sulu tavuktan bir parça koparıp ağzına atarak yavaşça etin tadını çıkartıyor. Genç dansçılar uddan gelen lirik melodinin eşliğinde dönerken, Wellsted, *Hughes burada olsa onlar hakkında ne dşiniirdi* diye merak ediyor. Sonuçta ne redeyse aynı yaştalar.

Çocuğun melodik Galler aksanıyla “Nonoşlar!” dediğini hayal ediyor. “Pazarda dans eden kızlar bunlar gibi değil. Onlar güzeller.”

Wellsted ocuğun pazarda dans eden kızların taklidini yapışını hatırlayıp gülümsüyor. Bu ziyafet ona oldukça tanıdık geliyor. Burada haftalardır olduğundan daha da rahat olduğunu fark ediyor. Tekrardan tıka basa güzel yemekler yerken ona eşlik edenlerin olması oldukça hoş. Maskat’ın iyi giyimli ayak takımının arasında görülmeye değer öyle güzel manzaralar var ki... Yemek için toplanmış kalabalığın öbür tarafında efendisinin yanında minderde oturmakta olan maymunu fark ediyor. Hayvan muz yiyor. Bu iki şey de teğmenin dikkatini çekiyor; her ikisi de aşılmadık ve nadiren görülen şeyler. Muz ithal edilmiş olmalı, ziyafet hayret verecek derecede lüks diye düşünen teğmen, bir parça et daha alıp ağzına atıyor. O sırada, maymun dikkatlice yemeğini bitirip kalabalığı öyle zarif havayla inceliyor ki Wellsted kahkahalara boğuluyor.

“Ufaklık iyi bir yoldaşa benziyor değil mi?” diye soruyor yanından gelen bir ses.

Adam oturuyor. Uzun ve kara tenli bir adam, otoriter bir havası var. Teni deri kokuyor. Birden beliren köleler koşturarak eline bir kahve kupası tutuşturuyorlar. Bir dikişte içip dudaklarını şapırdatıyor.

“Arkadaşım maymunu Afrika’dan aldı ve ondan oldukça da memnun.”

Wellsted gülümsüyor. “Eminim öyledir,” diyor. “Oldukça eğlenceli bir ufaklık.”

Asaf bin Muhammed bir anlığına duraksıyor, Kasım'la ilgili hiçbir şey eğlenceli diye tanımlanamazdı; tatlı evcil hayvanı bile. Maymunu ilk yakaladığı zamanlarda hayvan çok budalaca hareketler sergiliyormuş. Ama Kasım onu iki haftada öyle bir eğitmiş ki maymunun sahibinin yanında durması için bir bağa bile gerek kalmamış. Elini bir kere bile kaldırmamış; bunu yapmasına gerek de olmamış. Bağımsız canlılara boyun eğdirebilen doğal bir yeteneği var, gerçek bir köle taciri.

"Anladığım kadarıyla iki adamınız kayıpmış," diyor bin Muhammed. "Ali bin Mudar bahsetti. Yardımımı istedi."

Wellsted önüne gelen saçlarını geriye itiyor. Adamın ses tonunda Wellsted'in kasılmasına neden olan bir şey var; içgüdülerini sanki ona kaçıp gitmesini söylüyor...

"Eğer bin Mudar sizden yardım istediye nüfuzlu biri olmalısınız," diyor.

Bin Muhammed gülüyor. "Size Bombay'da Arapları pohpohlamanız gerektiği öğretildi öyle değil mi? Nasıl bir erkek gibi yiyeceğiniz hatta nasıl oturmanız gerektiği... Bana nüfuzlu biri olup olmadığımı söylemenize ihtiyacım yok. Lütfen şeref ve saygı kavramlarından hiç bahsetmeyin, yani gerçekten siz beyazlar bizim aptal olduğumuzu düşünmüyorsunuz ya?"

"Lütfen özrümü kabul edin." Wellsted bu tuhaf adamı daha fazla kızdırmamanın gereği olmadığını düşünüyor.

"Bu meseleyi Said bin Sultan'la konuştun mu?" diye soruyor köle taciri.

"Konuştum."

"Kaptanının ölmenizi dilediğini söylüyorlar teğmen. Onu bu kadar kızdırmak için ne yaptın?"

Wellsted, artık yemekten vazgeçmiş ve etrafına dökülmüş yemek kalıntılarıyla oturan Haines'e doğru bir bakış atıyor. Adam Palinurus'taki yaşam hakkında oldukça bilgili; bu, Wellsted'e göre güzel ama aynı zamanda sinir bozucu bir şey. İyice bilgilendirmiş bir adam onun ihtiyacı olan şey, Mickey'nin bu adama danışmakla iyi bir şey yaptığı açık-

ça belli oluyor. Teğmen, şu an gündemindeki konu dışında herhangi bir konunun dikkatini dağıtmamasına kararlı, bir hakaretin bile.

“Bana gelmeyi tercih ettiniz, kaptana değil. Şu an ilgilendiğimiz konu da kayıp adamlar. Jessop ve Jones hayatları mı?”

Bin Muhammed doğrudan Wellsted’in gözlerine bakınca, teğmen titrememek için çelik gibi durmak zorunda kalıyor. Bu gözler onu, uzun karanlık bir tünel gibi kaçıış olmayan soğuk yerlere çekiyor.

“Elimdeki bilgiler üç hafta öncesine, hatta belki daha da öncesine dayanıyor. O zaman hayattaydılar.” diyor bin Muhammed düz bir ses tonuyla.

Wellsted içindeki rahatlamayı yüzüne kesinlikle yansıtmıyor.

“Onların serbest kalmasını sağlayabilir misiniz?”

“Hah,” diyor Arap. “Birinin gidip onları alması gerekecek. Doğal olarak da para devreye girecek. Ve bir anlaşma. Eminim Bombay’da da sizlere öğretmişlerdir; anlaşmalar ve terbiye biz Araplar için oldukça önemlidir.”

“Dürüstlük,” diyor Wellsted açıkça. “Deneyimlerime göre dürüstlük herkes için önemlidir ama ancak bazıları onu kullanmayı seçer, Londra’da da burada da.”

“Üsteğmeniniz Jones’un bir domuz gibi ciyakladığını söylüyorlar,” diye devam ediyor bin Muhammed aynı şekilde. *Khawal*. Kelimeyi neredeyse tükürürcesine söylüyor. “O adam kesinlikle bir erkek değil, teğmen.”

“Onları geri getirmek için ne kadar para gerekecek?” diye soruyor Wellsted. “Ne yapmamız gerek?”

Bin Muhammed cevap vermek için biraz bekliyor. İlgi çekmeye çalışan doğal bir yanı var; beyaz adamı o kadar çok istediği bilgiyi vermek için bekletiyor. Arkasına yaslanıp derin bir nefes alıyor ama o konuşmadan Sultan onun sofrasına geldiğini fark edip sırtına arkadaşı bir şaplak atıyor. Kendi de merak ettiği konuyu öğrenebilmek adına aradaki gizeme bir son veriyor.

“İki adamın çölde kaybolmasına ne demeli bin Muhammed?” Sultan’ın sesi oldukça içten geliyor. “Bedevileri kızdırmışlar. Oldukça zor bir görev. Bu İngiliz arkadaşlarımıza yardım edecek biri varsa o da sen olmalısın. Anladığım kadarıyla, burayla Riyad arasında sana ve Kasım’a istihbarat sağlamayan bir vaha yok.”

“Biz de bu meseleyi konuşuyorduk Sultanım,” diye araya giriyor Wellsted. “Bu adam da -bin Muhammed miydi?- eline gelen bilgilere göre adamların sağ olduklarını söylüyor.”

“Sağ mı?” Odanın diğer tarafından Haines’in sesi yankılanıyor. “Emin misiniz?”

Bin Muhammed, kaptanı, cevap verecek kadar dikkate almıyor -bu adamın tam bir aptal olduğunu göremeyen var mıdır acaba?- Onun yerine tacir Sultan’a doğru başını eğiyor.

“Teğmen Wellsted onları kendi gidip almak istiyor,” diyor Sultan hevesle.

“Ya...” Bin Muhammed’in gülümsemesi kaskatı kesiliyor.

“Ona Vahhabilerin onu öldürebileceğini söyledim. Fakat sen, o adamları alması için teğmene koruma ve barınak sağlamayı önerirsen...” Sultan’ın sesi hafifliyor.

Bin Muhammed’in gülümsemesi sabitleniyor. Nazikçe başıyla onaylıyor. Hiçbir adam hükümdarıyla tartışamaz. “Siz nasıl isterseniz Said bin Sultan.”

Birkaç saniye sonra Kasım arkadaşının yanında yerini alıyor ve Sultan konuşmaya devam ediyor.

“Evet, evet Kasım da.” Başını sallıyor. “Siz ikiniz varken güvende olacağı kesin. Bu beyaz adamlar da ne yapmış olurlarsa olsunlar meseleyi en onurlu şekilde halletmeye bakın; onları geri getirin.”

“Hint Deniz Kuvvetleri limanda Wellsted’in gelişini bekleyemez,” diye başlıyor Haines. “Kralın Palinurus konusundaki emirleri...”

Sultan, Haines’i yaptığı bir el hareketiyle susturuyor.

“Benim iznimi aldı. Teğmene izin vermekte ısrar ediyorum,” diye buyuruyor Sultan.

Wellsted başını eğiyor. “Teşekkür ederim efendim,” diyor. “Bundan şeref duyarım.”

“Çölü geçecek olan ilk beyaz adam,” diyor Sultan. Aynı zamanda bu görevi tamamlayabilmesine şahit olmanın ne kadar da ilginç olacağını düşünüyor. “Belki de içinizden birinin bunu deneme vakti gelmiştir.”

Yirmi Birinci Bölüm

Mickey kahvaltı sırasında bir gece önce sarayda olanları duyup da kahkahalara boğulunca ağzındaki labne peyniri kucağına dökülüyor. Başta Wellsted'e iç kesimlere giderken, Maskat'ın en zengin iki köle tacirinin eşlik edilecek olması onu güldürüyor. İngiliz, bir süt kadar beyaz... Mickey'nin bildiği kadarıyla da Sokotra'daki dağlarda yaptığı gözlem gezileri ve asker arkadaşlarıyla bir günlüğüne çölün kenarındaki vahaya yaptığı seyahat dışında, çölde seyahatin ağır koşulları konusunda oldukça deneyimsiz.

Issız Bölge ya da diğer adıyla Rubülhali Çölü, gezege- nin en zorlu çöllerinden biri; beyaz bir adamın kumlarda hayatta kalmayı öğrenmesi için uygun bir yer değil. Adamın neşeyle çıktığı gezintinin, hayatının en tehlikeli seyahati olduğunu anladığında yüzünün alacağı ifadeyi zihninde canlandıran Mickey oldukça eğleniyor. Fakat aniden, aslında bunun hiç de gülünç bir durum olmadığını ve Teğmen Wellsted'in büyük bir tehlikede olduğunu fark ediyor.

Ne Kasım ne de bin Muhammed bu göreve atandıkları için hoşnut olmalı (bu görev onları bile aşar). Daha da kötüsü, görevi kızarmış yüzlü birinin eşliğinde yerine getirmek zorunda kalacaklar. Bu zorunluluk, verilen görevle birlikte suratlarına atılan bir tokat gibi olacak. İki köle taciri de şüphesiz, dayanıklı ve zorlu adamlar, hem de 'en iyilerinden'. Daha bir gün önce Kasım, bin Muhammed'in evinde ikram edilen tabaktaki lor peynirini, kişnişi ve salatalığı tüm dikkatiyle yerken, Mickey'ye bir sonraki gezisinde Somali'ye

gitmeyi planladığını söylemişti. Mickey ona kıyıdaki ünlü korsanları hatırlatınca Kasım yalnızca omzunu silmişti.

“Zigua kabileleri çok hoş.” dedi. Mickey de bu sözden kabilelerin pazarlanabilir ve tehlikeye değer oldukları çıkarımını yaptı. Hatta bir iki tane korsan öldürme fırsatının Kasım’ı heyecanlandırıldığını hissetti. Doğu Afrika’nın kazançlı ve heyecan verici kıyılarına yelken açmak varken, çöle gönderilmenin iki adamın içine dert olacağından emin, Kasım ve bin Muhammed de dertlendirmek istemeyeceğiniz türden adamlar... Bunun için fazla kalpsizler.

“Şimdi planlarımda değişiklik yapmam gerekecek,” diye mırıldanıyor Mickey. Bu öğleden sonra kuzeye gidip Kasım’ın aracı olarak önerdiği Bedevilerle akraba olan bir kabileyle görüşmeye gitmeyi düşündü. Çöl kabilelerinin ayrıık dünyaları göz önünde bulundurulursa, çölde yaşayan Bedevilerin diğer çölde yaşayan Bedevilerle görüşmesinin daha iyi olacağını, bunun kabileler arası gerginliği engelleyip nefreti en aza indireceğini ve anlaşmanın olabildiği kadar pürüzsüz yapılabileceğini düşünüyor. Şimdi Sultan tüm bu hassasiyetlikleri göz ardı edip yalnızca köle tüccarlarını değil, yanlarında bir de beyaz adamı gönderiyor ve bu durumda büyük ihtimalle fidye miktarını da hatırı sayılır bir oranda yükseltti.

“Kahretsin!” diyor Mickey bıyığının altından. “Kahretsin!”

Kucağına düşen labneyi alıp, feci derece sert olan kahvesinden kalanı içiyor. Sonra Mickey bin Mudar evden ayrılıp, olayların Hint Kuvvetleri’nin lehine gelişmesi adına çalışmak için doğrudan limana gidiyor.

Palinurus oldukça sessiz. Güverte yeni yıkanmış ve güneşin altında kuruyor. Ama kaptan, daha ortalıklarda görülmedi ve mürettebat da zamanını özellikle kurdukları tentenin gölgesi altında kumar oynayıp içerek geçiriyor. As-teğmenler ortada yoklar; şehir duvarlarını incelemek amacıyla erkenden çıktılar. Mickey güvertede önü kesilmeden

yürüyor ve Wellsted yanına gelmeden önce dikkatlice sarılmış ilk yelkenlinin yanından geçiyor.

"Günaydın efendim." Teğmen gülümsüyor. "Tam da dinlenme zamanımızda geldiniz."

Mickey tüm samimiyetiyle onun elini sıkıyor. "Çöle gideceğiniz duydum teğmen."

"Evet." Wellsted gülümsüyor.

"Kasım ve bin Muhammed'le."

Gülümseme soluyor.

"Bunun sizi en az benim kadar endişelendirdiğine sevindim."

"Sultan onlara bu konuyla ilgilenmeleri emrini verdi," diyor Wellsted düz bir sesle.

"Bunun daha çok benim işim olduğunu düşünüyorum." diye cevap veriyor Mickey; sesi oldukça kaygılı. "Her şeyden önce bir Hıristiyan olarak sizi oralara gönderemeyiz."

"Gözlerim mavi," diye Sultan'ın söylediğini tekrar ediyor Wellsted. Başka söyleyecek bir şey bulamıyor, gözlerinin rengi konusunda yapabileceği bir şey yok.

Kaptanın kamarasına giden alçak kapının açılmasıyla bir gıcırta duyuluyor ve Haines güvertede beliriyor. Şapkasını takıp güneşe çıkıyor.

"Ah, Bay el Mudar!" diyerek Mickey'yi selamlıyor. "Tam zamanında geldiniz! Bu saçmalık konusunda ne yapabiliriz efendim? Wellsted resmen boşu boşuna çöle gidiyor. Jessop'la, Jones çoktan ölmüştür. Siz de öyle düşünmüyor musunuz?"

"Hayır Kaptan," diyor Mickey başını hafifçe eğerek. "Adamlarınızın hayatta tutulduklarına dair elime gelen bilgiler var. Tabi daha ne kadar hayatta kalırlar, bunu söyleyemem. Onları kurtarmak için bir çaba sarf etmemenin aptalca olacağını düşünüyorum efendim."

"Bu iş için gönderilecek adam da o mu?" Haines teğmeni gösteriyor. "Elimde kalan son tam eğitimli subay," diyor alayla.

Mickey gözlerini gökyüzüne dikeyyor. Onun tercihi de

bu yönde değil, bunu inkar etmenin bir anlamı yok. “Evet efendim, Sultan öyle istedi.”

“O yusuvarlak Sultan’dan mı bahsediyorsunuz?”

Mickey gergin bir şekilde etrafına bakıyor. Maskat halından kimse hükümdarı hakkında böyle konuşamaz ve aşağıda, limanda bu hakareti anlayacak kadar İngilizcesi olan yeterince insan var.

“Lütfen Kaptan,” diyor. “Kral Hazretleri, Sultan’ı tanıyor ve korkarım...” sesi neredeyse fısıltı şeklinde çıkacak kadar alçalıyor, “ne isterse onu yaparsak daha iyi olacak. O böyle istiyor ve eğer Teğmen Wellsted şanlı Sultan’ımızın dileğini yerine getirmezse, adamlarınızı kurtarmak için başka kimse görevlendirilmeyebilir.”

Haines bunu bir anlığına düşünüyor. Zaten onun tercihi de bu yönde, ancak bunu yapamayacağını biliyor. Her şeyden önce, avuçlarındaki zarları bırakıp elleri arkalarında, konuşulanları dinleyen birkaç adamı var. Kaptan, şimdi hayatta oldukları belirtilen iki adamını kurtarmak için kararlaştırılan bir kurtarma görevini reddedemeyeceğini biliyor. Onun emirleri doğrultusunda ölüme bile gidecek olan adamlarının yanında böyle bir şeyi kesinlikle yapamaz. Bütün sabah kamarasında bunun üzerine düşündü ve artık karşı koymaya bir son veriyor. Açıkçası, bunu yapmak onu oldukça rahatlatıyor; Bombay’a yapılacak kısa seyahat için asteğmenler yeterince eğitilmişler. Zaten gemi, teğmen olmandan çok daha çekilir bir yer olacak.

“Pekala,” deyip yaptığı el hareketiyle Wellsted’e gidebileceğini belirtiyor. “Görevi tamamlayıp Maskat’a geri gelecek, Bay el Mudar’a gerekli raporları sunacaksın. O da denizdeki hareketten haberdar olarak seni Bombay’a hangi geminin götüreceğini söyleyecek. Bay el Mudar da sana ihtiyacın olanları tedarik edecek, öyle değil mi efendim? Kral Hazretleri’nin verdiği zamana uyup olabildiğin kadar hızlı ol Tanrı aşkına... Sana etrafı gezip hediyeler alman için para ödemiyoruz.”

Wellsted Kaptan’ı kızdırmaktan başka bir işe yaramayacağını bildiği için yüzündeki kocaman gülümsemeye engel

olmaya çalışırken Mickey sırtıyor, çölde hediye alacak yer yok; İngilizler her şeyi, piknik yapmak için bir fırsat olarak görüyor. İngilizlerin bu kadar etkin bir ırk olması onu sürekli olarak şaşırtıyor.

Wellsted selam veriyor, "Sağ olun efendim." diyor.

Mickey teğmenin kolunu kavrayıp, kaptanı başıyla selamlıyor.

"Güvenli yolculuklar, Kaptan Haines. Teğmen Wellsted'le imkanlarım dahilinde en iyi şekilde ilgileneceğim," diyor ve Wellsted'e dönerek onunla uzun güverte boyunca ilerliyor. "Türk kılığına girerseniz iyi olur herhalde. Gelin," diyor temsilci ısrarla, "Bir dükkana gidip sizi bir Türk gibi giydirelim. Böylece aksanınızı da açıklayabiliriz. Şu andan itibaren sürekli Arapça konuşmalısınız Teğmen Wellsted. Alıştırma yapmanız lazım. Sultan emrettiği zaman herkes itaat eder. Benimle gelin."

İki adam güverte iskelesinden inerken Wellsted'in midesinde kelebekler uçuşuyor. Bu gerçek bir macera olacak. Mickey iskeleden ilerleyip dar bir sokağa, oradan da Muttrah'ın kalbine doğru yürüyor. Tahta kafesler içinde tuhaf görünümlü kuşların, yan yana dizilmiş su kabaklarının ve keçi derisinden yapılmış mataraların satıldığı tezgahların yanından geçiyor. Gölge alanlarında dinlenip örgü sepetlerin, deri kutuların ve dokuma çantaların arasında sigaralarını içen bir grup Bedevi'ye rastlıyorlar. Mickey de, Wellsted de aralarında geçecek herhangi bir konuşmanın caddede kolayca duyulacağını bildiklerinden sessiz kalmayı tercih ediyorlar. Kalabalığı yararken, kaldırım taşından yürüyerek yokuşu tırmanıyorlar. Mücevher satan dükkanların olduğu alanda ilerleyerek, üstünde, örgü sepetler içinde öne konmuş bakır, kehribar ve turkuaz taşlı kolyelerin, ucuz piring kaplama bileziklerin ve yüzüklerin olduğu tezgahların önünden geçiyorlar. Tezgahta dansçıların taktığı mücevherler, değişik uzunluktaki zilli zincirler, parlak gümüş küpeleler, tül başörtüleri ve en iç tarafta koyusundan nadir olanına

kadar iyi kesilmiş parlak taşlar dizilmiş. Başka bir tezgahda bir eşek, bir diğerinde taşla bağlanmış iki keçi var.

Birkaç dakika sonra Mickey sola dönüyor ve caddenin fakir kesimindeki önü taşsız bir evin kapısını çalıyor. Onlara kapıyı, kir yüzünden grileşmiş ince bir tişört giyen, zayıflıktan kemikleri çıkmış yalınayak bir çocuk açıyor. Mickey hızlıca Arapça bir şeyler söylüyor ve iki adam içeri davet ediliyorlar. Kapının tam yanına duran tozlu merdivenden çıkarlarlarken çatırdama sesleri duyuluyor. Üst kata gelip de bir odaya girdiklerinde iki kadın aceleyle odadan çıkarlarlarken siyah elbiseleri de arkalarından dalgalanıyor; odada yalnızca şişman bir adam kalıyor. Wellsted eve girdiklerinden beri duyduğu kokunun bu adamdan kaynaklandığını anlıyor. Sarımsak, kayı yağı ve ekşimiş ter karışımı bir koku bu. Ellerini çırpıp serinletici bir şeyler getirilsin diye bağırırken bakır bir karıştırıcıda hafifçe gül suyu kokan bir sıvı sunuyor. Bu misafirperverlik gösterisine rağmen teğmeni iyice inceliyor. Kapıyı açan çocuk bir tepsi nane çayıyla odada beliriveriyor. Tırnakları kirle dolmuş. Çayı dikkatlice şişman adamın yanına koyup odadan aceleyle çıkıyor. Ev oldukça dar ve içinde oturan sakinlerinin etrafta dolaşırken çıkardığı sesler, merdivenlerin çatırtıları ve fısıltıyla yapılan muhabbetler ince duvarlardan duyulabiliyor. Yere saçılmış tahta kutuların içindekiler açık seçik görülebiliyor. Buranın bir dükkan mı, yoksa ev mi ya da ikisi de mi, söylemek çok zor. Odanın hangi amaca hizmet ettiği de tam olarak anlaşılmıyor; bir tarafta bir çeşit eski yatak takımı varken, başka bir tarafta, bir masanın üzerinde her boyutta lambadan oluşan bir koleksiyon var, Alaeddin'i etkileyip anında maceraya atılmasını sağlayacak bir şekilde sergilenmişler. Aşağıdan yemek kokusu geliyor. Ancak şişman adam nezaketle el kol hareketleri yaparken, pişmekte olan khubz kokusu da bastırılıyor.

Wellsted'le, Mickey minderlere oturup onlara verilen pis cam fincanlardaki, üstünde yağ tabakası oluşmuş nane çayını kabul ediyorlar.

“Arkadaşımı getirdim,” diye açıklıyor Mickey. “Onu gizlememiz lazım. Osmanlı tarzı, kullanılmış, çok da iyi olmayan kumaşlardan giysiler, keçi derisinden bir matara, eskimiş ama işe yarar bir şeyler, ve bir de silah -yok, iki tane-hançer.”

Şişman adam, teğmenin yanına yaklaşıncı Wellsted koku yüzünden kafasını çevirmemek için kendini zor tutuyor. “Evet, evet,” diye mırıldanıyor.

Bu iki kelimeden bile satıcının konuşmasında bir çeşit engel olduğu seziliyor; Wellsted iyice dikkatini verdiği zaman adamı anlayabiliyor. Adamın ses tonu oldukça cansız ve davranış şekli etrafa bakılacak olursa oldukça resmi.

“Türk olacak diyorsun. Sence de bunun için biraz fazla beyaz değil mi?”

Mickey başıyla onaylıyor ama yorumu elini havada sallayarak geçiştiriyor; başörtüsü yardımcı olur. Wellsted’in tek yapması gereken, kıyafetinin peçesiyle yüzünü örterek yüzünü gizlemek. Çölde oldukça yaygın bir giyiniş tarzı.

“Onun Anadolu’lu bir savaşçı olarak mı görünmesini istiyorsun?”

“Hayır. Savaşçı olmasın. Hatta yakınından bile geçmesin. Tüccar görünümlü olsun,” diye karar veriyor Mickey. “Rahat, dikkat çekmeyen, çok zengin olmasın fakat sokaklarda sürünen biri gibi de olmasın. Kesinlikle göze çarpmasın. Türkler tehlikelidir teğmen, en azından askerleri öyledir. On sene önce Riyad’ı talan ettiler. Egemenlik üstüne girilen bu mücadele, bazı bölgelerde hala sürüyor. Ten renginiz yüzünden sizi Türk yapacağız ama Türk bir asker değil de tüccar olduğunuzu açıkça belli etmelisiniz, anlıyor musunuz?”

Wellsted başıyla onaylıyor. O da Osmanlı İmparatorluğunun temelleri sağlam zorlu bir oluşum olduğunun ve sınırlarının kaslı bir adamın tişörtlerinden taşması misali, imparatorluğun sınırlarından yavaş yavaş taşıtığının farkında.

Türk bölgeleri batıda Balkanlardan, Afrika’nın kuzey bölgesindeki Tunus’a kadar uzanıyor. Her ne kadar çöllere

yüzünden daha kuzeye ilerleyemedilerse de şanslarını tekrar deneyip sınırlarını güney yönünde genişletebilirlerse bir kez daha yarımadayı yönetebilirler.

“Anlıyorum.” Başını olumlu şekilde sallıyor.

Yanakları terle parıldayan şişman adam hiç konuşmuyor. Yalnızca biran için Mickey’nin söylediklerini ve beyaz adamın cevabını düşünüyor. Sanki iki adam harem meselelerini ya da kişisel finansal anlaşmalardan konuşuyorlarmış gibi, rahat hissetmediği bu konuya hiç karışmıyor. İşittiği bilgileri homurdanarak bir kenara atıp minderden kalkarak odadan ayrılıyor. Mickey önündeki cam fincana bakıp dikkatlice tepsiye geri koyuyor.

“O haklı,” diyor, “Ten renginiz sorun olabilir, çok be-yazsınız.

Wellsted omuzlarını silkiyor. Bronzlaşmadaki yeteneksizliği konusunda yapabileceği bir şey yok. Son on yılını sürekli seyahat halindeki gemilerde geçirdi; o zaman karamadıysa şimdi bunu sağlayabilecek hiçbir şey olamaz. Onun yerine, dikkatini uğraşmak zorunda kalacağı meselelere veriyor.

“Kasım ve bin Muhammed yüzünden hayatımın tehlikeye gireceğini düşünüyor musunuz efendim?”

Mickey, Wellsted bu soruyu sanki çok kalabalık bir ortamda sormuş gibi etrafına bakınıyor ve ilgi çekmesini bekliyor. Özellikle eğiliyor.

“Sizi öldürmezler. Ama sizi ölüme terk edebilirler diye düşünüyorum.”

“Kervan yemini...” diye başlıyor Wellsted.

Mickey ona öyle bir bakıyor ki teğmen lafını yarıda kesiyor. “Yemin fakir Bedeviler ya da Müslüman kardeşler arasında uygulanır diyelim. Kasım ve bin Muhammed’in size bir borcu yok. Hatta tam tersi... Lütfen, saf olmayın. Onlar yalnızca Sultan’ın emirlerini yerine getiriyorlar. Sizi öldüren kılıç onlarınki olmadığı sürece, sizi ölüme terk etmekte bir an bile tereddüt etmeyeceklerdir. Kasım ve bin Muhammed bazı konularda oldukça yardımı dokunabilecek insanlardır ama benim Dr. Jessop ve Üsteğmen Jones’u kurtarma yön-

temim daha farklı olacaktı. Lütfen teğmen, hata yapmayın; fakir bir Katolik, Kral William'ın gözünde neyse siz de bu adamların gözünde öylesiniz.

Teğmenin gözleri büyüyor. "Ne?" diyor. "Neden böyle bir şey söylediniz?"

"Eşimin kullandığı tabirlerden biri bu," Mickey neredeyse kızarıyor. "Bu yoksa günlük dilde kullanılmıyor mu?"

"Hayır. Eşiniz?"

"Beyaz bir kadın. İngiliz."

"Anladım."

"Ve pek inançlı biri değil," diye devam ediyor Mickey. "Ne benim dinime, ne de kendi dinine mensup."

Mickey başka bir şey söylemeye fırsat bulamadan şişman adam elinde bir yığın elbiseyle dönüyor ve Wellsted'in soyunup kıyafetleri denemesinde ısrar ediyor. Verdiği talimatlar doğrultusunda pantolonunu çıkaran teğmenin bacaklarına kısa bir bakış atıyor; adamın bacakları o kadar beyaz ki, neredeyse tüm mavi damarları görülüyor. Kırmızı bir pantolonunun üzerine geçirilmiş mavi bir cüppeye rastlayana kadar diğer tüm kıyafetleri kenara atıyorlar. Sonra, Mickey Wellsted'e beyaz başörtüsünü yüzüne nasıl saracağını ve hançerini nasıl kılıfına koyacağını gösteriyor. Hançeri herkesin görebileceği şekilde kıyafete takılırken, tek taraflı keskin, küçük Türk bıçağı kolay ulaşabileceği bir yerine gizleniyor. Hançer, saf bir Arap silahı. Eğik bıçak, kalıplı derisinin üzeri gümüş tel işlemleri olan bir kılıfta duruyor.

"Çok güzel," diyor Wellsted silahı tutarak.

"Nasıl kullanacağını öğrenmen lazım." Mickey omuz silkiyor.

Kendi hançeri o kadar süslü ki, bu bıçakla birini öldürme fikri insana çok tuhaf geliyor. Ama Mickey'nin rahat Maskat hayatında şiddete başvurmasına gerek kalmıyor; silahın aslında tamamen geleneksel bir yönü var. Buna karşın Wellsted'in silahı oldukça gösterişsiz. Mickey bu konu hakkında hiçbir şey söylemese de hançeri teğmenin karnının üs-

tüne yerleştirirken kendini bir baba gibi hissediyor. Burada, oğluna ilk hançerini vermek her babanın görevi. Sonra da şişman adamın adeta bir kraliyet uşağı edasıyla ona verdiği eskimiş iki deri kuşağı nereden sıkacağını gösteriyor.

“Böylece su matarasını kolayca taşıyabilirsin” diye açıklıyor.

Son olarak da ince deri ayakkabılar getirip giymesi için Wellsted’e yardım ediyor. Mickey hoşnut bir halde, bir parça kumaşı kenara çekip detaylara bakıyor.

“Böyle,” diyor ısrarla. “Böyle. Yabancı ama çok da yabancı değil. İyi. Bence soylu bir Türk bile olabilirsiniz. Bir efendi. Size Halil Ağa Efendi diyelim. Bir de sakal bırakmanız gerekir tabi,” diyor düşünceli bir tavırla. Şişman adam denizci üniformasını bir topak haline getirip katlamadan ona verirken, o da ortaya çıkan sonucu inceliyor. Kıyafeti alan Mickey, ödemeyi yapmaya hazırlanıyor, iyice eskimiş keçi derisinden yapılmış bir para kesesi. İçinden gelen metal sesleri, kesede baya bir bozuk para olduğu anlamına geliyor ama Wellsted’e göre ödemenin önceden konuşulmamış olması Arap geleneklerine göre pek de alışılmış bir şey değil.

“Halil Ağa Efendi,” diye tekrar ediyor Wellsted.

Mickey son rötuşu yapmak adına Wellsted’in işaret parmağına ince lekeli altın bir yüzük takarken “Evet bu ad bu görünüm için uygun,” diyor. “En azından uzaktan bir Türk gibi görünüyorsunuz.”

Wellsted giydiği elbiseye bakıyor. “Bunların sahibi?” Yüksek sesle merakını dile getiriyor.

Şişman adam omuzlarını silkiyor. “Öldü,” diyor. “Geçen hafta ateşli hastalık yüzünden öldü ve köleleri onun tüm eşyalarını sattı.”

“Anladım.” Wellsted huzursuzluk hissetmiyor.

“Deve sürebiliyor musun?” diye soruyor Mickey.

“Evet. İlk deveye bindiğimde,” Wellsted kamp ateşi etrafında anlattığında herkesin ilgisini çekmeyi başardığı hikayeyi neşeyle anlatmaya başlıyor ama Mickey onun lafını bölüyor. Kapıya doğru giderken şişman adamın kıyafetin üzerine sıkmayla teklif ettiği tütsü kokusunu reddediyor.

“Gerek yok,” diyor. “Gelin teğmen.”

Mickey, bu geleneksel parfüm sıkma eylemini yapmak zorunda kalmadığı için rahatlayan şişman adama doğru başını eğiyor. Sonra da önden giderek merdivenlerden iniyor.

Hızlıca tozlu kaldırımlardan yürüyüp yokuş aşağı, ofisine doğru giderlerken Mickey yürüyüş temposunu hızlandırıyor. “Hadi,” diyor. “Ön hazırlıklara başlamışlardır, sizi çağırımları uzun sürmez. Hemen ofisime gitmeliyiz. Hadi çabuk.”

Ofisin girişine geldiklerinde “Raşid!” diye bağıyor. “Bana Raşid’i getirin! Merdivenlerden çıkın Teğmen Wellsted. Zamanımız tükeniyor. Sizi hazırlamak benim görevim, size hayatta kalma şansını yaratmak. Raşid! Asistanım size en önemli şeyi gösterecek.”

Wellsted’in yüzü parlıyor. “Peki ne o?” diye soruyor merakla.

Mickey ona göz ucuyla bakıyor, sonra da masasının arkasındaki göze uzanıp teğmenin olduğu yöne doğru ufak bir kilim atıyor.

Wellsted kilimin Türk işi olduğunu fark ediyor, altın ve siyah desenlerle süslü kırmızı bir kilim. Mickey ona kilimi yere sermesini işaret ediyor.

“Namaz kılmayı öğrenmelisiniz efendim. Müslüman kardeşliğinin bir parçası olmalısınız. Abdest alacaksınız ve Mekke yönüne dönmeyi öğreneceksiniz. Bu seccade sizin çöldeki caminiz olacak. Bunsuz nasıl bizden biri, bir Türk ya da soylu olabilirsiniz? Acilen nasıl namaz kıldığını öğrenmeniz gerek.”

Yirmi İkinci Bölüm

Zena etrafta gereksizce toplanmış kalabalığı izlerken, köle tüccarlarının şehri terk ettikleri için memnun olduğunu düşünüyor. Bazıları üzerine binilmek, bazıları yük hayvanı olarak kullanılacak on ikiden fazla safkan deve bin Muhammed'in büyük evinin bahçesinde toplanmış. Kimine erzaklar yüklenirken, sürülecek olan diğer develer gölgede bekletiliyor. Avlunun kapıları açık, seyahat için yapılan hazırlıklar sokağa taşıyor. Bin Muhammed adamları teftiş ediyor. Taşıyıcılardan birine tekme atıp, hata yapan bir adamın suratına vuruyor. Köle yere düşünce üzerine yağın yumruklardan kaçmıyor; bin Muhammed sıkılıyor ve oradan uzaklaşıyor.

Hazırlıkları gölgenin altından ilgisizce izleyen Kasım, etrafta öylece dolanırken başka bir köle de onun atını hazırlıyor. Küçük maymun develerden birine yüklenecek olan erzakın üzerine tırmanıyor, yere zıplıyor sonra tekrar tırmanmaya başlıyor. Kasım maymunun götürülmesini emreliyor, hayvan seyahate gitmiyor.

Hızlı hareket eden bin Muhammed, halatları, mataraları, içinde tavuk olan iki adet kafesi, fazlaca doldurulmuş un torbasını ve vahalar arasında gidecekleri yolda onlara yeterli erzakı sağlayacak kadar hurmayı kontrol ediyor. Bu sırada sabırla, sessizce bekleyen Bedeviler, Zena'nın ilgisini çekiyor. O sırada bin Muhammed durmadan kargaşaya neden oluyor; bir sonraki hedefi olmaktan korkan taşıyıcılar ise gergin bir şekilde bakışlarını yere dikerek adamın gözlerine bakmaktan kaçınıyorlar.

Zena geçen bunca hafta sonunda kendini büyülenmiş gibi hissediyor. Artık adamlardan korkmuyor. Onlara ve tüm yaptıklarına artık neredeyse hiç kızmıyor. Evi, neden olduğunu bilmese de büyük bir dikkatle izliyor. Kendi kendine, yapabileceği hiçbir şey olmadığını söyleyip duruyor. Kahvaltıda yediği muhallebilerden kalanları yalayıp minderlere uzanıyor. Midesinin tekrar dolduğunu hissedebilmek harika bir şey. Bu sabah dudaklarında kalan bir parça yağ var. Arkasına yaslanıyor, çatırdama çıtlama sesini duymak için bacaklarıyla havaya vuruyor. Sonra gülüyor. Artık o ilk geldiğinde korkmuş, aç ve umutsuz çocuk değil.

Her gece sahibine dans edip onunla gülüyor. Köle oğlanlardan birini getirse de, getirmese de, onun yanında kalıp dans etmesi için emir verip, alışveriş ve sevdiği bir ya da iki şey beş oyunundan ibaret olan gününden bahsediyor. Tüm gününün aksine, geceleri oldukça heyecanlı geçiyor. İki gün önce sahip odasına davul getirilmesini emretti ve köle oğlanlardan biri davul çalma konusunda oldukça yetenekli. Çocuğun davulda tutturduğu ritim Zena'ya köyündeki kutlamaları hatırlatıyor. Zaman zaman zariflikten yoksun olsa da, sahibi de kalkıp ritme göre dans ediyor. İpek tüllerden birini alıp başına sararak Zena'nın şehvetli kalça hareketlerini taklit etmeye çalışıyor; pek de başarılı olduğu söylene-
mez. En azından bu onu güldürüyor. Bunu yaptıktan sonra tekrar Zena'yı dans ederken izlemeye başlıyor. Hatta, bazen öpüşüyorlar ama daha ileri gitmiyorlar; Zena'yı öpmek sahibini üzüyor, o yüzden Zena sahibini neşelendirmek için Bussaba'nın yanındaki tepelerden hikayeler ve orada yaşarken tanıştığı zengin tüccarları anlatıyor. Zena'nın erkek kıyafetlerini betimleyiş şekli ve adamların kişisel zevklerini anlatışı sahibin çok hoşuna gidiyor, bazıları domuz eti yemezken bazısı hiç et yemiyor. Her tanrının onlara inanlardan farklı istekleri var; Zena ve büyükannesi buna rağmen her gezginin istekleriyle ya da daha doğrusu inançlarıyla başa çıkabiliyordu. Sahip çok etkileniyor.

"Peki ya devekuşu tüyü takanlar... Onlar neye inanıyor-

lar?" diye soruyor. "Ya o turuncu türbanları giyenler... Saçlarını hiç kesmiyorlar mı?"

Zena ona Animatizmin öğretilerini ve Sihlerin neden tıraş olmayı reddettiklerini anlatmaya çalışıyor. Doğruyu söylemek gerekirse Zena'nın bilgisi yüzeysel ve bazen zorunda kaldığında, bazı şeyleri uyduruyor. Ama onun anlattıkları, sahibini, dansın ve davul seslerinin arasında yeterince hoşnut kılmaya yetiyor. Bazen ayağını alçak masaların birinin altında bulduğu yoğun, kokulu bir yağla ovalıyor. Her şeyi düşünüyorlar.

Eğer sahip oğlanlardan birini arzularsa Zena'yı odadan çıkarıyor ve o da kapının yanındaki serin mermerin üzerinde yatıyor. Ama eğer sahip yalnızsa, yatakta onun yanında yatıyor. Yatak elbette daha rahat ama yerleşmesi biraz zor oluyor; sahip koluyla onu sarıp hemen uyuyakalıyor ve öyle gürültülü horluyor ki, Zena bir türlü derin bir uykuya dalamıyor. Ama tabi gün içinde uyuyacak yeterli zamanı var. Geceyi sahibin yatağında geçirdiğinden beri ona gönderilen öğünler çok daha zenginleşti. Midesi doluyken, aç kaldığı zamanları hatırlamak oldukça güç geliyor. Köleler o düşünmeden, ihtiyacı olan her şeyi ayağına getiriyorlar. Yine de bir günlük yemeği dışarıda özgürce dolaşabilmek ve pencereden izlediği dünyayı keşfedebilmek için takas etmeye hazır. Ya da öpmek isteyeceği birini seçebilmek için bir haftalık yemeği feda edebileceğini düşünüyor.

Zihni bu düşüncelerle meşgulken alçak, tahta divana doğru gidiyor. Kendine rağmen, bu düşüncelerin ona hakim olmaması için uğraşıyor. Her şeyin nasıl daha iyi bir hal alabileceğiyle ilgili hayaller kurmak, şu an içinde bulunduğu durumdan memnuniyetsizlik duymaktan başka bir işe yaramaz. Zena, kapı açıldığında olduğu yerden fırlamıyor. Siddiler gün boyunca gidip geliyorlar ve Zena artık onları neredeyse hiç fark etmiyor bile. Rahatça kendi tarafına dönüp gözlerini kapatıyor. Bir sürelik sessizlikten sonra, köle kızın dinlenme saati gürültülü bir el çırpma sesiyle bölünüyor. Zena gözlerini açıp keçeli sıranın arkasına baktığında

korkuyla onu birkaç hafta önce buraya getiren Habeş adamı fark ediyor. Elleri belinde, yüzünde de sert bir ifade var.

Zena buraya geldiğinden beri adam odayı hiç ziyaret etmedi. Kesin yolunda gitmeyen bir şey var... Zena divandan fırlayıp selamlamalarını yapıyor.

"Ah!" diyor alayla. "Dikkatini çekmeyi sonunda başardım."

Habeş, Zena'ya etrafında dönmesi için işaret ediyor; kızı uzun uzun inceliyor. Gözleri, sanki bir yerinde hasar arıyormuş gibi Zena'nın tüm tenini dikkatlice tarıyor.

"Mücevherleri çıkar," diye emir veriyor.

"Neden?" diye soruyor Zena.

Bu her ne kadar masumca sorulmuş bir soru olsa da adam kızgınlıkla ellerini çırpıyor ve sanki bu küstahlığı yüzünden onu dövdürebilirmiş gibi parmağıyla onu işaret ediyor.

"Söylediğimi yap! Sen kim olduğunu sanıyorsun?"

Yavaşça kolyelerini, zillerle süslü bilekliği ve yüzüğünü çıkarıyor. Biraz zorluk çekerek saçına takılmış olan boncukları ve kulak memesinden yağmur damlaları gibi sarkan incileri çıkarıyor. Çıkardığı tüm mücevherleri daha önce oturmakta olduğu minderlerin üstüne koyuyor ve adamın gözlerine bakmıyor. Adam, sahibi gibi ondan hoşnut değil. Zena çok uygunsuz davrandığını fark ediyor. Köle efendisi, onu bir kere daha inceliyor ve tatmin olduğunu belli ederek odadan çıkmak üzere arkasını dönüyor.

"Gel," diye emrediyor parmağıyla işaret ederek.

Zena nereye gittiklerini sormuyor.

Odanın dışında evin iki kölesi bekliyor, ikisi de erkek. Tek bir çizgi halinde Habeş'i sessizce izleyerek gölgeli koridorlardan geçiyorlar. Çıplak ayakları pürüzsüz mermere vururken onu belki banyo yaptırmaya götürdüklerini ya da sahibin oda değiştirmeye karar verdiğini düşünüyor. Hatta, sahibin ona içinde kendi yatağı olacağı küçük bir oda vermiş olabileceğini bile aklından geçiriyor. Sahibinin odasında kaldığı günler boyunca, kapının yanındaki mermerler dışın-

da başka hiçbir şeyi keşfedecek fırsatı bulamadı. Hatırladığı kadarıyla ev labirent gibiydi... Aşağılara gidip bu koridorları keşfetmemiş olması ona çok tuhaf geliyor. Kafesinin kapısının açılmasına ve evden kaçmakla ilgili kurduğu tüm düşlere rağmen, eğitilmiş bir kuş gibi nereye konduysa orada kaldı. Şimdi, kapalı bir kapı ardından gelen gülüşme sesleri, bir diğerinin ardından da bir enstrüman sesi duyuyor. Çalan anca acemi bir çocuk olabilir. Yanından yeşil üzümlerle ve portakal dilimleriyle süslenmiş tepsiler dolusu yemek götüren üç tane Siddi geçiyor. Zena artık görmediği sürece bir yemeğin kokusunu alamıyor ama bunca yemeğin de kime gittiğini merak ediyor.

Sahip babasının onun için yararlı olacak girişimleri hakkında söylenmek dışında Zena'ya aile ilişkilerinden hiç bahsetmiyor. Zena bu kocaman evde köleler dışında en az elli kişinin yaşadığını fark ediyor. Çok geniş bir aile. Eşler ve çocuklar hepsi de bu geniş, birçok bölümden oluşan evde farklı odalarda yaşıyorlar. Zena birden burada yaşayan kadınların nasıl olduğunu, onun aksine eğer özgürce dolaşabiliyorlarsa birbirlerini ziyaret edip etmediklerini merak ediyor. Bu tür konularda her evin kendi kuralları vardır. Belki sonra bunu keşfedebilirim diye düşünüp, heyecanla başını döndürüp etraftaki her şeyi zihnine kaydetmeye çalışıyor, tabi şimdi ait olduğu tek yere, yani sahibin odasına giden yolu hatırlayabilmek için.

Sonunda merdivenlerden aşağıya inerek birkaç hafta önce buraya getirildiğinde bekletildiği girişteki avluya geliyorlar. Canlı yeşil bir renk cüppe ve işlemeli kırmızı bir şapka giymiş olan zayıf Nübyeli bir adam hurma ağaçlarından birinin gölgesinde bir fincan kahve içiyor. Habeş başını eğiyor.

“İşte getirdim,” diyor.

Zena aniden kendini çok huzursuz hissediyor. Bu adamın burada ne işi var? Boynundaki tüyler diken diken oluyor, parmaklarının ucu hissizleşiyor ve kalbi deli gibi atmaya başlıyor. Yanlış giden bir şeyler olduğunu sezinliyor ve

kölelerden biri onu iple düzgünce bağlarken geriye çekiliyor. Midesi altüst oluyor, elleri titreyip terlemeye başlıyor.

“Neler oluyor? Ne yaptım?” diye soruyor yavaşça. Kölelere fısıldarken gözleri büyüyor, nefesi bal ve süt kokuyor.

Kimse ona cevap vermiyor; hatta dikkatini en küçük oranda ona veren dahi olmuyor. İp bileklerine sıkıca sarıldıktan sonra, iffetini korumak amacıyla başı ipek bir kumaşla kapatılıyor. Görünmez olduğu kadar önemsiz biri gibi, onun dışındaki herkes ne yapacağını biliyor ve kimse bir kelime bile konuşmuyor.

“Bunu şımarttılar, fazla üstüne düştüler,” diyor Habeş, Nübyeli’ye, “Ama güzel ve Arapçası mükemmel. Uygun bir muameleyle yola getirilebileceğine eminim.”

“Dans ediyor mu?” diye soruyor Nübyeli. Zena’yı iyice inceleyip, daha da iyi görebilmek için başına konmuş olan örtüyü yana çekerek öne eğiliyor.

“Öyle sanıyorum.”

Nübyeli pazarlığa giriyormuşçasına başıyla onaylıyor. “Güzelliği konusunda haklısın. Sahibim bana, sahibinizin ona şeref verdiğini söylememi emretti. Borcunu çok cömertçe, şerefli bir şekilde ödüyor. *Sübbhanallah*.” Allah razı olsun.

“Sahibim bana size değersiz kız yerine altın sunmamı emretti,” diyor Habeş, iyi niyetle. “Onun için harcadığı iki yüz doları size ödeyecek, sahibinizin beklediğinden çok daha yüksek bir miktar.”

Nübyeli başını eğiyor. “Teşekkürler,” diye cevap veriyor. “Habeş kız yeter, pazarlık da onun üzerine yapıldı zaten.”

Nübyeli onun ipini eline alınca Zena kendini çok kötü hissediyor. Titriyor, gitmek istemiyor. “Ama sahibim,” titriyor, “güneş battığında evde olacak ve beni huzurunda görmek isteyecek... Gitmemi istiyor olamaz.”

Nübyeli’nin yüzünde ufak bir gülümseme belirliyor. “Sahibin seni benim sahibime verdi kız. Bu gece başkası için dans edeceksin.”

“Size altın teklif ettiler,” diyor umutsuzca. “Benim yerime altın teklif ettiler.”

Nübyeli onu dikkate almayarak gitmek üzere arkasını dönüyor. Zena bir şeyler söylemesi umuduyla Habeş’e bakıyor ama adam yalnızca başını eğiyor. Zena bilmiyor ama adam, sahibin oğlunun utanç verici alışkanlıklarının babasının evinde daha ne kadar görmezden gelineceğini merak ediyor. Oğlanlar ve kumar yasadışı, onun bu ikisine olan düşkünlüğüyle de, onurlu babası için utanç kaynağı oluyor. Basit bir şeş beş oyunu için de bu kızı vermek çok gereksiz bir kayıp. Genç efendinin tüm bu günahları için dövülmesi gerektiğini düşünse de, zeki ve yaşlı hizmetli bir şey söylemiyor ve güzel Habeş’in gözlerine dahi bakmadan giden misafiri başıyla selamlıyor.

Köleler büyük, ağır kapıyı açarlarken Zena’nın kalbi hızlıca çarpıyor ve evden çıkıyorlar. Panikliyor. Evden gitmekle ilgili hayalleri böyle değildi. Ona yardım eden kimse olmuyor. Kimse gelip de onun götürülmesine mani olmuyor, o da karşı koymadan, kalbi köyünden koparılıp götürüldüğünde attığından daha da hızlı atarak yürüyor. *Hiç bir anlamı yok* diye düşünüyor. *Benden hoşlanıyor, hoşlandığını biliyorum. Ben de orayı seviyorum. Orada kendimi güvende hissediyorum. Neden beni göndersin ki?* Umutsuzca kimseden hiç gelmeyecek bir açıklama duymak için etrafına bakınıyor. Yine de birinin ona yardım edeceği umuduyla, gerekli kelimeleri bulmaya çalışıyor. Kelimeler aklına gelmeyince Zena, çaresiz, korkmuş ve nefes nefese, kalabalık Maskat sokaklarını kavuran acımasız güneşin altına doğru ilerliyor. Avlunun büyük kapıları, tanıdığı ve alıştığı her şeyi ondan kopararak arkasından kapanıyor.

Sokağın yarısında köşede, onu bağlanmış bir keçi gibi çekiştiren Nübyeli, kızın isteksizliği karşısında sabrını kaybediyor. Oldukça ağır yürüyor, etrafa bakınıyor ve geriye doğru çekilip duruyor. Kız sersemlemiş gibi davranıyor ve adam onu götürmek için gereğinden fazla gayret sarf etmek zorunda kalıyor. Adam ipi aniden çekiyor.

“Direnenmenin gereksiz olduğunu hala anlayamadın mı?” Tükürüyor.

Zena aniden sinirleniyor ve ayağını sıcak taşlara vuruyor. Nübyeli ona vuracaktı gibi elini kaldırıyor. Zena geri çekilip de korkudan sindiğinde, sokaktaki kimse bunu fark etmiyor. Nübyeli derin bir nefes alıyor ve vurmaktan vazgeçiyor. Sahibi malını iyice incelemeden önce onun üzerinde bir iz bırakmak istemiyor. Kafasını sallayarak kızın onu izlemesi gerektiğini belirtiyor ve tekrardan ipi çekiyor; Zena bir kere daha boyun eğiyor. Köşeyi dönüp, Zena’nın bir süre önce yukarıdan baktığı bin Muhammed’in kervan hazırlıklarının önünden geçiyorlar.

Evin önünde, Nübyeli, bir iki adama, elini sıkıp sırtına vuran bin Muhammed’in evinin hizmetlilerine selam veriyor. Hepsi selam vermek amacıyla durduklarında Zena’yı görmezden geliyorlar. Peçesinin kenarından dikkatle avlunun içine bakıyor. Ağacın gölgesindeki açıklıktan Kasım da açıkça ona bakıyor ama Zena, Kasım’ın onu tanıyıp tanımadığından bile emin olamıyor. Yanında ise etine dolgun yaşça daha büyük açık renk kumaş cüppe giymiş bir adamla, ona tanıdık gelen beyaz tenli bir Türk var. Zihni adamı hatırlamak için hızlıca çalışıyor. Bu adamlar daha yeni gelmiş, kahve içerek sessizce konuşuyorlar. Türk onu fark edince, birden kendini ince kumaştan olan cilbabının ve tül peçesinin içinde yarı çıplak hissediyor; etraftaki kadınların burka giydiğini fark ediyor. Adamın bakışı ona, sanki herkes ona bakıp fısıldaşıyormuş gibi hissettiriyor. *Bak diye düşünüyor, adamın bana bakışına bak.* Aynı anda hem öfkeleniyor hem de utanıyor. Ama Türk’ün delici mavi gözlerini fark etmeden edemiyor. Kızı yanındakilere gösterirken gözlerini onun üzerinden ayırmıyor. Sade giyimli, saçları ağarmış olan adam onlara doğru yürüyor.

“Aziz?” Nübyeli’ye sesleniyor.

“Sahip,” adam ciddiyetle başını eğiyor.

“Kız bu mu?”

Zena’nın etrafında yürüyor. “Feride’nin yeterince hoşnut olacağına şüphe yok.” Kızı bir iddiada kazanmış olan

bin Mudar'ın, kızı en sevdiği eşine bir hediye olarak vermekten başka yapabileceği bir şey yok. Zena kısa bir süre içinde adamın onu incelemediğini fark ediyor, yaşlı adam onu arzulamıyor. Rahatlıyor. Adam iyi eğitim görmüş bağımsız birine benziyor. Aslında adam, karısının bu yaratığı tanımlamak için hangi şiirsel kelimeleri seçeceğini merak ediyor. *Gece kadar siyah*, heyecanlı sesi kulaklarında yankılanıyor. *Kız dans eden saf bir gölge. Titrek bir ışık gibi, öyle değil mi?* Mickey çoğu zaman karısının bir şey hakkında ne düşüneceğini çok merak ediyor.

"Dans ediyor değil mi?" diye soruyor.

"Evet, sordum. Arapçası da mükemmel. Eğitim görmüş."

"Okuyabiliyor musun?" diye soruyor yaşlı adam Zena'ya.

Zena başıyla onaylıyor. "Biraz," diyor yavaşça.

"Tamam, tamam," diyor Mickey. "Bu yeterli."

Nübyeli tam gitmek üzereyken bahçeden ellerinde kahve fincanlarıyla Kasım ve Türk geliyor.

"Haremine yeni bir eş mi?" diye soruyor Kasım.

"Hayır, eşim için bir hediye," diyor Mickey.

"Bu yolculukta ticaret olmayacak," diye yorum yapıyor Kasım. "İşler, anlaşmalar olmayacak."

"Beyaz adamlar için takas yapacağız," diye araya giriyor Wellsted. Böyle giyinmiş olduğu için İngiliz olduğunun tahmin edilememesi durumunu oldukça tuhaf buluyor.

Kasım omuzlarını silkiyor. Beyaz adamlar onun için bir hiç. "Böyle bir kız," diyor "Riyad'da Maskat'ta ettiğinden yüzlerce dolar daha fazla eder."

"Gerçekten mi?" Wellsted etkileniyor.

Ne kadar ederse etsin, Wellsted gözlerini ondan ayırmıyor. Halinde narin ama bir o kadar güçlü bir şeyler var, neredeyse başka bir dünyadanmış gibi. Bir kadın görmeyeli, daha doğrusu çadır kumaşı kalınlığında bir kumaşla sarılı olmayan bir kadın görmeyeli ne kadar zaman geçtiğini merak ediyor.

“Neden Riyad’da daha çok eder?”

“Çünkü teni çok siyah,” diye açıklıyor Kasım. “Afrika-
dan ne kadar uzağa giderseniz, açık arttırma için o kadar
güzel kızlar bulursunuz. Aslında onu tanıyorum. Benim ge-
mimle getirildi. Onu giydirip beslemişler ama hala aynı kız.
İki yüz dolara alındı. Onu bulduğumuz köydekilere verilen
parayı toplasanız onun kadar etmezler.”

Zena’nın gözleri tozlu taşlardan hiç ayrılmıyorlar.

“O zaman karlı bir iş,” diyor Wellsted.

Mickey gülümsüyor. “Ama bunu onaylamıyorsunuz
teğmen. Sesinizden anlayabiliyorum.”

“Hayır efendim,” diye itiraf ediyor. “İnsanların birbir-
lerinin sahibi olma durumunu kabullenemiyorum. Sahibi
olunanın tüm şansı elinden alınıyormuş gibi geliyor bana.”

Mickey kahkahalara boğuluyor. “Bu kızın ne gibi bir
şansı olmasını bekliyorsunuz? Onu şimdi serbest bıraksam
ne yapabilir?”

Wellsted düşünüyor. “Madem okuyabiliyor neden öğ-
retemiyor? Evlenmiyor ve çocuk yapmıyor?” Zena’ya bakı-
yor. “Nerelisin?” diye soruyor, bakışları hala ona kenetli.

Kalbi öyle bir atıyor ki bayılacak gibi hissediyor. Yine de
yerine gösterişli bir heykel ya da bir tablo gibi hareketsiz ve
kaskatı duruyor. Mickey peçesini kenara çekince, kızın göz-
lerinin kocaman açık olduğunu ve etrafındakiler yüzünden
biraz ürkmüş olmasına rağmen dimdik durduğunu fark
ediyor, sanki olup bitenlerin bir parçasıymış gibi.

Zena, kıyafetleri yıkanmamış gibi kokan beyaz tenli ya-
bancının üzerine, tatlı ve sütlü bir şeyler kusacakmış gibi
hissediyor. Bu oldukça tehlikeli bir sohbet, bunun farkın-
da. Adamını, tavuğu kötü bağladı diye döven bin Muham-
med böyle bir muhabbeti duysa neler yapar? Kendi gözleri
önünde ona karşı koyanları öldürürken izlediği Kasım onu
tanıdı. Onun değersiz olduğunu biliyorlar, o yalnızca kaçı-
rılmış bir kadın.

Ağzının aniden kurumasına rağmen, “Afrika, Bussaba
yakınları,” demeyi başarıyor. Gözleri ne kadar da harika
diye düşünüyor. Deniz gibi mavi.

“Orada bir ailen var mı?”

Zena başıyla onaylıyor. Bir ailesi olduğunu düşünüyor; götürüldükten sonra köyde kalanlara ne olduğunu bilmiyor.

“Maskat’a getirilmeden önce evlenmek üzere miydin?”

Yine başıyla onaylıyor. Ama gönülsüz olduğunu söylemiyor.

“İşte...” diyor Wellsted.

Mickey sakalını sıvazlıyor. “Peki teğmen, peki.” Bir iki dakika daha düşünüyor. “Sana bu kızı bir ayrılık hediyesi olarak vereceğim efendi. Yapacağın yolculukta takas edilmek üzere işine yarayabilir. Ama ne yapacaksan onunla yapmalısın.”

Kasım gözleri bu ani gelişme karşısında beklentiyle parlıyor. Açıkça konuşmak için ortam doğmasından daha fazla sevdiği çok az şey var. “Onu satacaksın,” diyor. “Görürsün. Riyad’a varınca onu üç yüz dolara satıp kazandığın parayı cebine indirir ve ahlak üzerine konuşmalarını yutar-sın.”

“Onu çöle götüremeyiz.” Wellsted şaşkın.

“Neden olmasın?” diyor Kasım onunla alay ederek. “Şimdi onu serbest bırakırsan senin yardımın ve koruman olmadan açlıktan ölür.”

“Çok tehlikeli. Hem ne işe yarayacak ki? Oradaki sıcaklığı bir düşünün.”

“Güzel bir köle kız işinize yaramaz mı?” Kasım kahkaha atıyor. “O kız Afrikalı ve sen ona çok sıcak geleceğini düşünüyorsun! Arkadaşlarınızın Bedeviler tarafından kaçırılıp kurtarılmayı beklemesi beni şaşırtmıyor. Hem de hiç!”

Wellsted düşünüyor. Eğer kızı burada bırakırsa kız hiçbir zaman özgür olamayacak. Eğer onunla gelirse seyahatin sonunda bir çaresini düşünebilir.

“Tamam o zaman,” diyor. “Teşekkür ederim bin Mudar. Hediye-nizi kabul ediyorum. O da kervanımızda benim korumam altında olarak bizimle gelecek. Jessop ve Jones’a da özgürlüklerini kazandırdığımızda o da özgürlüğüne kavu-

şacak. Ona özgür bir kadın olarak burada bir şeyler ayarlayacağım. Yemin ederim.”

Peçesi örtülmüş olan Zena’nın gözünden yanağına doğru bir damla yaş süzülüyor ama kimse bunu görmüyor.

“Şimdi başlangıç olarak,” diyor Wellsted, “Ona seyahat için bazı kıyafetler almalıyız öyle değil mi?”

Bin Mudar gülümsüyor. “Sahibi olarak sorumluluğu size ait. Ve şu an giydiği oda kıyafeti haremden başka hiçbir yere uygun değil. Bırakın da size yardım edeyim. Aziz,” Nübyeli’ye sesleniyor, “Teğmenin Habeş’i için bir burka ayarla.”

Parlak renk bir kıyafet giymiş olan Nübyeli hemen elindeki ipi bırakıyor.

İşte o an Zena, Türk’ü hatırlıyor. Vücutuyla ilgili tanıdık bir şeyler var; hareket edişi, dönüşü... Sahibinin aynasıyla gözüne ışık tuttuğu beyaz adam bu... Neden böyle giyindiğini merak ediyor. Hatırladığı an ona “Ben seni güldürdüm. Gözlerini kısıtın. O bendim. Seni daha önce gördüm!” demek istiyor. Ancak tabi hiçbir şey söylemiyor. Tek düşündüğü, yakından adamın ellerinin oldukça tüyler ürpertici göründüğü; ölü bir adamın elleri gibiler. Gözlerinin mavisinin çok vahşi görünümü var. Bu değişik yaratığın onun yeni sahibi olması onu hem etkiliyor hem de korkutuyor. Her şekilde kafa karıştıran bir adam. Tahmin edilemeyen bir bilinmezliği ve çekiciliği var; onun için yeni bir tehlike. Her çeşitten erkek gördüğü büyükannesinin evinde bile, onun gibi bu kadar “yabancı” birini görmedi. Köyünden onu kaçıran adamları bile her bakımdan daha fazla tanıyor.

Bu adam, her ne kadar ona özgürlüğünü vereceğini söylese de ondan her şey isteyebilir. Arapça konuşurken çok ağır bir aksanı var ve kullandığı kelimeler oldukça tuhaf ve ayarsız. Zena insanların içini okumakta iyi olduğunu biliyor ama bu yaratığın içini bir türlü okuyamıyor.

“Seninle çöle gitmek istemiyorum,” diye fısıldıyor peçesinin altından.

“Ne?” diye soruyor Aziz. Afacan bir çocukla uğraşıyor-muş gibi asabi bir ses tonu kullanıyor. Kızın problem yaratı-

cı bir yapısı olduğuna şüphe yok; Aziz, kızı sahibinin evine götürüp ondan sorumlu olmak zorunda kalmayacağı için seviniyor.

“Bir şey yok,” diye cevaplıyor Zena. “Yok bir şey.” Üstünü değiştirmek için Aziz’i izliyor.

Kervan öğlen saatinden bir iki saat önce yola koyuluyor. Mickey özgür adamların hepsini kendine çekip gelenek olduğu üzere üç kere öpüp bin Muhammed’in avlusunun önünden onlara el sallıyor, gülümseyip başını eğiyor. Maskat’tan ayrılmak kolay değil; Maskat’ın sokakları, kalabalık adamları ve hayvanlarının sığacağı kadar geniş değil, sayıları yirmiden fazla. Hepsi de tezgahları ve malları devirmemek için develerini dikkatle sürüyorlar. Sürülen develerin arkasında onlara kısa bir iple bağlanmış diğer develer yürüyor. Daha önce hiç deveye binmemiş olan Zena’ya -köleler arasında kahkahalara neden olan bir durum- başa çıkabilmesi için tek bir deve veriliyor.

“Al,” diyor baş köle hayvanın ipini eline tutuştururken, “Bunla baş etmek kolay. Aptal bir deve. Bir kadını bile izler.”

Zena cevap vermiyor. İlerledikçe yerleşime ayrılmış kısımların artışını ve küçülen evleri izliyor. Nasıl bir kere daha bin Muhammed ve Kasım’ın eline düştüğünü merak ediyor. Bir saat sonra idarenin beyaz adamda olmadığı anlaşılıyor. İçinde bir çeşit korku ve nefret dalgalanan Zena, seçeneklerini değerlendiriyor. Şehirden ayrılmak ona kaçırıldığı zamandan daha çok evden ayrılıyormuş gibi hissettiriyor. Devenin eyerini bırakıp, görünmeden aşağı süzülüp yan sokaklardan birine dalmayı düşünüyor. Kervan oldukça kalabalık ve adamlar onu fark etmeyebilirler. Ama o karar veremeden yanındaki köle onunla sohbet etmeye başlıyor.

“Kızı rahat bırak,” Kasım çocuğu azarlıyor. “Gözüm üzerinde.”

Fikrinden vazgeçmek zorunda kalıyor; Kasım’ın çok dikkatli olduğunu ve şimdi onun dikkatini çektiğine göre

kaçmanın imkansız olacağını anlıyor. *Daha hızlı davranmalıydım, yavaşça küfür ediyor ve dişlerini gıcırdatıyor.*

Tepenin ucuna vardıklarında evlerin sıklığı azalmaya başlıyor. Develeri dikkatlice sürüyorlar ve Wellsted son bir defa parlayan kıyıdaki gemiye bakıyor. Güvertede yalnızca üniformaları içinde keşif gezisinden dönmüş olan asteğmenleri ve direğin başında iş yapan adamları görebiliyor. Bir-iki gün içinde Bombay'a doğru yola çıkacaklar. Onlara doğru el sallasa da minicik suretlerden bir cevap alamayınca vadiye dönüyor. *Kılık değiştirdiğim için beni tanıyamıyorlar diye düşünüyor. Yine de gittiğimi biliyorlar. Belki de aradaki mesafe beni tanıyabilmeleri için çok fazladır.*

Vadide zemin karışık çakıllarla dolu ve develerin yüksek hörgüçlerinin üzerinde hayvanları sürmek büyük dikkat istiyor. Wellsted kendini buraya aitmiş gibi hissediyor. Gemide koşullar geçen haftalar boyunca dayanılmazdı ve her ne kadar Kasım ve bin Muhammed onu açıkça küçümstediklerini belirtseler de, onların arada yaptıkları iğneleyici yorumlar Kaptan Haines'in durmak bilmez azarlarının yanında devede kulak kalıyor. Bu kişisel düşüncelerin dışında, bölgesinde özgürce yolculuk yapabilmesi için Sultan'dan izin aldı, daha önce hiçbir yabancıya verilmeyen bir ayrıcalık. Eğer şöhet kazanmak istiyorsa bu onun en için çok büyük bir fırsat, üstlendiği görev de soylu bir kurtarma görevi. Deniz Kuvvetleri öncülerini çok sever. Bombay ve Londra toplulukları, İngiliz askerleri, denizcileri ve imparatorluğu kuranların bunun gibi yolculuklar yapacak kadar şanslı olmaları sayesinde zenginleşip geliíiyorlar. Alacağı ödüllerin yanında, ülkesinin yararına, daha doğrusu ailesinin yararına, dünyayı keşfetmiş olacak. Aniden yaşlı Thomas'ın varlığını hissedip neredeyse onu görecekmiş hissine kapılarak arkasına bakıyor. Onun yerine, giydiği burkaya sarınmış halde, bin Muhammed'in kölelerinden biriyle arkasından gelen Zena'yı görüyor. Kızda tek görebildiği, devenin yıpranmış işlemeli selesini kavrayan koyu elleri ve kendi üzerine dikilen bakışları. Arkasında Kasım olmasına rağmen oldukça sakin görünüyor.

“Adın ne?” diye soruyor.

“Zena.” Şaşırmış görünüyor.

“Zena...” diye tekrar ediyor Wellsted. “Zena...” İsim dudaklarından dökülüyor.

Bin Muhammed devesini koşturarak onların yanına geliyor. Bir köleye adını sorma fikri onu eğlendiriyor. Kendi evindeki kölelerin adını bilmiyor. Ama onları bir isimle çağırmak istese o ismi de kendisi koymak ister. Beyaz adamın gerçekten de böyle şeylerden haberi yok.

“Onlar da en az bu aptal hayvanlar kadar zavallılar.” Zena’yı işaret ediyor. “Sahipsiz bir deve, bir yıldan fazla yaşamaz biliyor musunuz? Onlarla meşgul olmak gerekir. Biz onlara bir yaşama amacı veriyoruz. Kaçtıkları zaman on iki ay yaşarlarsa şanslılar demektir. Köleler de aynı şekilde.”

Wellsted, Zena’nın peçesinin küçük deliğinden belli olan gözlerinin beyazındaki ani parlamayı görüyor ve bu hoşuna gidiyor. Kız ruhsuz değil.

“Göreceğiz efendim,” diyor “belki benim Habeş’im sizi şaşırtır.”

Bin Muhammed gülüyor. Dünyada onu şaşırtacak hiçbir şey kalmadı. Her şeyi gördü. “Gel,” diye işaret ediyor, “biraz hızlanabiliriz.”

Kervanda, en arkadan gelen deveye yaklaşıp kadar dörtlüye gidiyor, arkasından dolaşarak sopasıyla dişi devenin kuyruğunu dürtüp, heyecanlı erkek bir devenin çılgınlığını taklit ediyor. Grupta zamanı değilken onunla çiftleşmek isteyen bir erkek deve olduğuna ikna olan dişi, öne doğru koşturmaya başlayınca tüm grup gülmeye başlıyor. Devenin üzerindeki köle selesine iyice tutunup düşmemeye çalışıyor ve diğerleri de arkalarındaki bu hareketlenme yüzünden hızlanmak zorunda kalıyorlar. Wellsted, Maskat’tan ayrılan kölelerin neşelendiklerini fark ediyor. Sanki şehrin kapılarını geçtikleri an kendilerine bir amaç edinmiş gibiler.

“Yetiş!” diye bağırıyor bin Muhammed, Wellsted’in yanından geçerken.

İlk gün için vadinin üzerinden kuzeye doğru elli kilometre gitmeyi düşünüyorlar. Ötedeki taşlı tepelere doğru,

gidebildikleri yere kadar gidecekler. Görev için bir harita çizilmemiş. Ama yine de onlar ne yaptıklarını çok iyi biliyormuş gibi gözükyorlar. Gemiden uzakta, açık havada olmak teğmene iyi geliyor. Dilini damağında şaklatıp hayvanı teşvik etmeye çalışıyor.

“Acele et! Hadi!” diyor. Hemen sonra yaptığı hatayı fark edip “Seent!” diyor. O şimdi bir Türk. Arapça onun ikinci dili. Sürekli Arapça konuşmak zorunda. Bunu kendine hatırlattıktan sonra devesini hızlandırmak için etrafındakileri taklit ederek bağıyor. Deve hızını artırırken, Arapların çölü bu kadar sorun ettiklerini işiten Wellsted, burada olmanın çok doğal bir şey olduğunu hissediyor. Bir adam için bu yabancı ülkede, yabancı insanlar arasında kendini evde hissetmesinin, beklenildiğinden çok daha da kolay olduğuna karar veriyor.

İKİNCİ KISIM

“Bu acımasız topraklar, hiçbir iklimde olmayan bir büyüleyiciliğe sahip.”

Wilfred Thesiger, 1910–2003
İngiliz araştırmacı, asker, gezgin çöl bilgini

Yirmi Üçüncü Bölüm

Mickey tepeye giden grubu uğurladıktan sonra, vakit öğleyi geçmeden ofisine dönüyor. Son birkaç günü oldukça yoğun geçmişti, Wellsted'in işleriyle ilgilendiği esnada kargolarını denetlemesi gereken iki üç gemi limana girmişti. Raşid'le kağıtlar hakkında görüşüyor, ona üzerinde en küçük bir iz dahi olmaması gereken kaşmir kumaşların sevkiyatı ve uzun zamandır beklediği, Jaipur'un özel atölyelerinde hazırlanmış bir balya altın kınnabın saraya teslimiyle ilgili emirler yağdırıyor. Bunlar, Sultan'ın yatak odası için getirilmiş, duvarlarına çoktan yapılmış olan oyma işini yansıtmaması için hazırlanmıştı. Bir ücret ödenmeyecekti. Onu takdim eden süslü bir mektup eşliğinde hediye, saraya teslim edilmek üzere gönderiliyor.

Öğleden sonra bu detayları da halledip deponun sorumluluğunu Raşid'e bırakıyor ve heyecanla banyo yaptıktan sonra iyi bir ziyafet çekip dinlenmeyi planladığı evinin yolunu tutuyor. Mickey'nin pozisyonundaki birçok adam, tahtirevan içinde yolculuk etmeyi tercih ediyor. Daha maço olanlar ise taşıyıcı istemediklerinden kapılarının önünde her zaman hazır bir at bulunduruyor, ellerinde geniş, işlemeli şemsiyeleriyle şehrin yokuşlu yollarından geçerek gidecekleri yere doğru ilerliyorlar. Mickey ise düşünmesine yardımcı olduğundan yürümeyi tercih ediyor. Tepeyi tırmanırken iştahı açılıyor; bugünkü koşuşturmanın arasında çok az şey yiyebildi. Tezgahlarda sergilenen bademli tatlılar, değişik ülkelerden gelen ucuz cüppeli kabile üyelerinin

sattıkları baharatlar ve bitkiler etrafa güzel kokular yayıyor. Konutların sıklaştığı sokaklara gelmeden, Mickey kendini sergilenen bibloların arasında buluyor ve sıklıkla olduğu gibi insanlar tarafından selamlanmanın keyfini çıkarıyor; Mickey, Maskat' ta iyi bilinen ve sevilen bir insan.

Birkaç dakika sonra evinin büyük, ikili kapısından girerken midesi pişmanlıkla aniden çalkalanıyor; o kızı Feride'ye hediye olarak vermek istiyordu ama şimdi eve elleri boş geldi. Kız çok iyi bir hediye olurdu, okuma yazması vardı, onun akıllı olduğundan da emin. *Belki de onu göndermek daha iyi,* diye düşünüyor. Ona daha önce sahip olan ateşli aptal gencin görüntüsü zihnini dolduruyor. Daha dün, öğlen sarayın yanındaki bir kahvehanede zarlarıyla yenilmez olduğunu bağıırıyordu. Elbette delikanlının tavlâ masalarına değil de, babasının huzuruna gönderilip biraz disiplin görmesi gerekiyordu. Mickey bilmese, çocuğun sarhoş olduğunu sanırdı. Diğer çoğu arkadaşının aksine, bin Mudar işverenleri arasında bu davranışa çok defa rastladığı için sarhoş bir adamın nasıl davrandığını da bilirdi. Mickey ise, çocuğun kasalarca bira ya da şişelerce şarap içmiş olmasının imkansız olmadığını, fakat bunu yapmadığını düşünüyor. Sonuçta bir genç, tek bir öğleden sonra zarfında en fazla ne kadar fazla kötü hal ve tavır sergileyebilir ki? Gencin cinsel tercihleriyle ilgili dolaşan dedikoduların üstüne bir de kumar ve alkolle ilgili söylentiler olması? Bu kadar ahlaksızlık hiç gerçekçi değil. Her ne kadar oğlanı yenip Zena'yı kazansa da daha baştan çocukla kumar oynamaması gerektiğini düşünüp zaferi karşısında huzursuz oluyor (Mickey, Allah'ın bu durumlardaki rolünü merak ediyor). Belki de kızı Wellsted'e vermekle en doğrusunu yapmıştı. Wellsted'in seyahat sırasında kefalet amacıyla böyle değerli bir köleye ihtiyacı olabilirdi, hem kuzeye gidildikçe bu Habeş, altından da kıymetli olacaktı. Ayrıca, Deniz Kuvvetleri'nden kız için iki yüz dolar isteyebilir. Her ne kadar kölelik yasak olsa da, İngilizler adamlarının sahada çalışırken uygun biçimde kılık değiştirebilmesi için her türlü imkanı sağlamaya hazırlar.

Zena'yı sahibinin evinden getiren yeşil cüppeli Nüb-yeli hizmetkarın, Mickey'nin gelişini ellerini çırparak bildirmesinin ardından, adamın önüne ellerini yıkaması için bakır kapta ıhlamur kokulu su geliyor. İşaret üzerine, evdeki kölelerinin yarısı sahiplerinin emirlerini dinlemek üzere yanına geliyorlar. Mickey de o sırada dirseğinin yanında beliriveren demlikten kendine kahve dolduruyor. Aziz'in iç kesimlerdeki vahaların birinden sipariş ettiği çeşit çeşit hurmalardan en sevdiği altı tanesini yiyor.

"Banyo yapacağım," diye emrediyor. Özel köleleri gerekli hazırlıkları yapmak üzere gidiyorlar. Bakır küvetin doldurulması ve kuruyan çamaşırların toplanıp mangallarda ısıtılması gerek. Adamlar -Mickey özel banyosunda kadın kölelerin hizmet etmesini istemiyor- işlerini en iyi şekilde yapabilmek için koşturuyorlar. Diğerleri ise gelecek başka emirleri dinlemek üzere sessizce bekliyorlar.

Avlunun parlak mavi döşemesini yeşilin ve sarının canlı tonları süslüyor; egzotik yaprakların ve kıdemli hizmetlilerin şapkalarının aralarına biraz da kırmızılar serpilmiş. Tutkusuna teslim olması yalnızca birkaç saniye sürüyor. Elindeki bardağı tepsiye, yediği hurmaların çekirdeklerini de bir kenara koyup hepsine çekilebileceklerini söyleyip uzun adımlarla Feride'nin odasına doğru ilerliyor.

Odaya girdiğinde, Feride'nin, ev ahalisinin aksine onun gelişinden haberdar edilmediğini ya da haberdar olsa da al-dırmadığını düşünüyor. Feride iki büklüm olsa da oldukça rahat görünüyor; alçak divana bir kedi gibi yayılmış ve neredeyse tepetaklak şekilde kitap okurken, saçları yerlerde sürünüyor. İnce telli saçlarının grileşmeye başladığını düşünerek lülelerine kına yakmış. Bu parlak kırmızı renk, bugün teni pek görünmüyor olsa da, teninin beyazlığını daha da ortaya çıkarıyor. Mickey, uzun mor elbisenin altındaki, kahverengi sarmallar ve noktalarla boyanmış narin ayaklarına büyük bir zevkle bakmaktan kendini alamıyor. Mickey desenlerin yapılmasının birkaç saat sürdüğünü, Feride'nin bunu bezdirici bulduğunu ancak diğer eşlerinin Feride'yi

dayanması için ikna ettiğini biliyor. Odada her zamanki gibi tütsü kokusu var. Bu, Feride'nin en sevdiği buhur ve tarçın karışımından yapılan oldukça pahalı bir koku. Ayrıca Feride'nin kitap yığınlarının arasındaki pirinç kaplama sehpalara konulmasında ısrar ettiği güzel çiçekler var. Birkaç günde bir yenileniyorlar. Yeşil dallar kitap yığınlarının arasından bir yılan gibi kıvrılarak yükseliyor. Feride, Mickey'yi fark ederek, beyaz yaseminle altın rengindeki jeofitin arasından ona bakıyor.

"Ah, demek geldin," diyor, sanki o kocasının değil de, kocası onun hizmetindeymiş gibi.

Mickey yaklaşıp Feride'nin önünde diz çöküyor, kollarını kadına sarıp dolgun dudaklarını uzun uzun şehvetle öpüyor. Sonra öne doğru eğilip okuduğu Arapça şiir kitabını inceliyor. El yazması olan bu kitap o kadar eski ki, sayfaları kalın parşömeden yapılma ve deri kabı da en az Mickey'nin eli kadar kalın.

*Yağmur hayrıyla gelsin gökyüzünden düşerken,
O, Endülüüs'teki birleşme vaktimizde.
Sizin birliğiniz hayaldi,
Ya uykuda ya da ustaca çalınmış...*

"Birlik" diye mırıldanıyor uygun bularak. "Uykuda."

Feride, çok rahat olan kuş tüyü yatağa gömülerek adamın yüzünü okşuyor. Birlikte uzanırken beklemedikleri bir anda harem kapısı çalınıyor. Mickey kalkıyor, Feride ne olduğuna bakıyor. Böyle bir uzaklıktan, bilinmedik bir yabancıнын onu görmesine izin vereceğine, utanç içinde kaçması gerekir ama bunun yerine bu beklenmedik olay karşısında oldukça heyecanlı görünüyor. Mickey de onu odadan kovacak yüreği kendinde bulamıyor.

"Gel," diye sesleniyor. *Ta'aal*.

Nübyeli gözleri yere çevirmiş olarak içeri giriyor; elindeyse kırmızı mühürle kapatılmış, üzeri kalın ve siyah harflerle İngilizce yazılmış bir mektup var.

“Mektubu Raşid almış sahip,” diyor, sesi muhallebi kadar yumuşacık. Bu ses tonuna rağmen, yine de bir şekilde konuşmasına özür dilercesine bir hava katmayı başarıyor. “Raşid ne yapması gerektiğini soruyor. Dilerseniz mektubun sahibine ulaşmasını sağlayabilirmiş ama onları yakalayabilmek için habercinin hemen yola çıkması gerekiyormuş. Emirlerinizi bekliyor.”

Mickey mektubu taşıyan solgun zarfı kaldırıyor. Siyah mürekkep mektubun kime gittiğini belirtiyor; *Teğmen James Raymond Wellsted, Palinurus Gemisi, Hint Deniz Kuvvetleri, Bombay aktarmalı*. Diğer yüzünde, mührün üzerinde taç, kalkan ve yıldızlardan oluşan Murray Hanedanı’nın arması var, gönderen adresi olarak da *Albemarle Caddesi, Piccadilly, Londra / İngiltere* yazılmış.

“Ah!” diyor Mickey yüksek sesle , “En azından nüfuslu tanıdıkları var.”

Bir an için seçenekleri değerlendirmek için düşünüyor.

“Hayır,” diyor, “bu bekleyebilir. Wellsted şimdi neredyse tepeye varmıştır. Bu haberler çölde ne işine yarayacak ki?”

Nübyeliyi gönderip mektubu sehpayaya koyuyor.

Feride, “Bu da neydi şimdi?” diye soruyor kapının kapanma sesi duyulurken. “Gördüğüm doğru mu, o Londra’dan bir yayıncıdan mı geliyor?”

Mickey gülüyor. Bu harika kadının gözünden hiçbir şey kaçmıyor. “Peki, o zaman sana hikayeyi anlatayım hayatım.” Eşini kendine doğru çekip saçlarını okşuyor.

Feride rahat bir pozisyon bulana kadar kıpırdanıp duruyor ve halinden memnun bir tavırla, Mickey’nin parmaklarından birini emiyor. Tabi, mektuba olan ilgisi de giderek artıyor. Bir gün önce “pazar yerinde” gördüğü adam gibi bir teğmenden bahsediliyor. Teğmen Wellsted. Feride’nin ilgisini entrikalardan daha fazla çeken bir şey yok. Mickey de sanki bir çocuğa anlatırmış gibi hikayeye başlıyor.

“Çölde kaybolan iki tane denizci subayı var. Hint Deniz Kuvvetleri’nin Palinurus Gemisi’nin doktoru Jessop ve

Üsteğmeni Jones. İç kesimlerdeki görevleri esnasında Bedeviler tarafından kaçırıldılar. İngilizler yarımada keşif gezileri düzenliyorlar. Her neyse, bu iki adam Bedevilerin tutsağı olarak, daha önce hiçbir beyazın gitmediği kadar uzak yerlere götürüldüler. Bugün, mektubun sahibi olan başka bir subay da Sultan'ın izniyle onları bulmaya gitti.

"Ne? Beyaz bir adam mı?" Feride'nin gözleri parlıyor. "O teğmen?" mektubu işaret ediyor, "Wellsted mi?"

Kahvesini yudumlarken oldukça kararlı görünüyordu. Yine de bu görev beyaz bir adam için çok ağır; adam çok da genç görünüyordu.

"Evet," Mickey gülüyor. "Tahminimce senin kadar beyaz bir adam, siyahi kölesi ve rehberi olarak da görüp görebileceğin en korkutucu iki köle taciri. Biraz olsun güvenliği sağlayabilmek için zavallı adamı farklı bir kılığa soktum. Onu bir Türk tüccar gibi giydirdim. Köle tacirleri uşak gibi gönderildikleri için kızgınlar. Ne var ki bu Sultan'ın isteği, onlara bu vazifeyi veren Sultan Hazretleri, onlar da mecburen gitti."

"Peki, bu adamları kurtaracak mı? Jessop ve Jones'u?"

Kocasının yüzü şüpheyle gölgeleniyor.

"Zavallı adamlar," diyor Feride. "Büyük tehlikeler. Bu iyi adam yayıncıdan gelen bu mektubu hiç bir zaman alamayabilir. Mavi gözlü olmalı. Ve uzun boylu. Oldukça beyaz ama iyi huylu. Zihnimde canlandırabiliyorum."

Eşinin içgüdülerinin ne kadar güçlü olduğunu düşünürken, "Mektubu onun için saklayacağım," diyor Mickey. "Evet, mavi gözlü. Onu sevdim, haklısın. Doğruyu söylemek gerekirse olduğundan daha genç görünüyordu. Döneceğini umuyorum. İnşallah."

Feride bir anlığına düşünüyor. "Hayatım," diyor, "hi-kaye bundan ibaret olamaz. Bu adamlar yakalandıklarına göre, demek ki ortada başka bir durum var ve ben onu da duymak isterim. Kocacığım," küçük pembe dilinin ucunu kocasının yüzünün kenarında gezdiriyor, "sana istediğin zevki yaşatsam, bana tüm hikayeyi anlatır mısın? Güzel bir

hikaye duymak için yanıp tutuşuyorum. Tüm bu şiirler," elini okumakta olduğu kalın ve pahalı kitaba doğru umursamazca sallıyor, sonra da avucunu kocasının, ona tatmin olmuş bir şekilde cevap veren, bacaklarının arasına koyuyor. "Bu beni çok sıkıyor, küçük bir eğlence için her şeyi ama 'her şeyi' yaparım."

Feride onun kulağına bin Al Hajja'dan aşk kelimeleri fısıldarken Mickey, Dr Jessop ve Üsteğmen Jones'un, Emir'i kızdırma hikayesini tam olarak bilmese de Feride'nin mutlu olması için bir şeyler uydurmanın o kadar da zor olmadığını düşünüyor; hatta gerekirse ünlü Bay Murray'nin değerli hikayelerinden ve kesinlikle Sör Walter Scott'ın yazdığı tüm hikayelerden bile iyisini... Daha sonra ona iyi bir açıklama yapabilir, hatta Wellsted'i bir Türk kılığına nasıl soktuğunu anlatabilir. Feride bundan hoşlanır. Ama sonra diye düşünüyor, sonra yaparım. Yavaşça Feride'nin içine girerken her şey aklından uçup gidiyor.

Yirmi Dördüncü Bölüm

Rubülhali Çölü'ne doğru: Issız Bölge, Ağustos 1833

Çöle girmek için geçecekleri dağa kadar kuzeye doğru günlerce yürüdükten sonra, kölelerin olduğu grup, yokuşun başladığı yerde tam güneş batmadan önce kamp kurmaya başlıyorlar. Günlerdir dağların olduğu çizgiden ilerliyorlar ve artık yukarı doğru çıkmaya başlayacaklar. Uzaklarda vahşi atmacalar havada süzülürken, Wellsted de dahil tüm erkekler dikkatle yere serdikleri seccadeleri üzerinde namaz kılıyorlar. Ancak henüz çadırlar kurulmamış; Bedeviler ateş yakmakla meşguller, adamlardan biri de büyük bir soğukkanlılıkla kalan son dört tavuğu kesiyor, sonra kızartılabilmeleri için tüylerini yoluyor. Bir diğeri ise çok sayıda khubz ekmeği hazırlamaya girişiyor; geleneğe göre, yemeği hazırlarken ölçüm yapılmıyor. Sonradan aç kalma ihtimali olsa bile, elde yeterince erzak varsa hepsiyle ziyafet çekmek adettir. Arap kültürü ister istemez çok uç noktalarda yaşıyor. Ya patlayasıya yemek ya da aç kalmak, bu zorlu ve kavurucu çöllerinin, şiddetli kum fırtınalarının ortasında bu durum olsa olsa “doğal” olarak tanımlanabilir. Buradaki kanuna göre ceza olarak bacaklarınız kesilebilir, hatta çoğu zaman iyileşmeniz için deriniz kavrulana kadar yakılabilirsiniz. Ölüm, sahip olduklarınızın tadını çıkaramayacak ve yarını düşüneyecek kadar yakın...

Bedeviler dağa giden yolun kenarındaki sığ bir kuyuda develerle ilgilenirlerken, Zena'ya da mataraları doldurma

görevi veriliyor; kuyunun suyu oldukça temiz. İlerleyen zamanlarda, ara sıra taze suları olacak, ki bu suyun çoğu da onlara çok yoğun geleceğinden yolculuğa uygun olmayacak. Durdukça bozulmaya başlayacak olsa da bu suyu içmek zorunda kalacaklar.

Wellsted iştahla kahvesini içiyor, son derece iştahlı bir adam. Dağın havası çok temiz. Vadide yukarı çıkıldıkça manzara nefes kesici bir hal alıyor.

“Geldiğin yer de buna mı benziyor?” diye soruyor Zena ona kahvesini koyarken.

Bir anlığına duruyor ve başını olumsuz bir şekilde sallıyor. Özellikle herkes dinlerken onunla konuşmaktan utanıyor. “Daha yeşil, daha bereketli.” Zena dönüp Kasım ve bin Muhammed’e kahve koymaya gidiyor.

Wellsted başka bir şey sormayıp, bardağını bırakarak heyecanla iki yüz metrelik bir tepeye çıkmak üzere ayaklanıyor. “Çok sürmez,” diye söz veriyor. “Manzarayı seyretmek istiyorum.”

Bin Muhammed içini çekiyor. Sultan’a bu yabancıyı koruyacağına dair söz verdi; eğer vadiye bu kadar yaklaşmışken ve Maskat’tan bir haftalık uzaklıktayken bu adam ölürse bu itibarlarına leke sürecek. Kasım’la bakıştıktan sonra hiç konuşmadan görevi üstleneceğine karar veriyorlar, bin Muhammed kat ettikleri yolu görebilmek üzere beyaz adamı izliyor.

Wellsted ısrar ediyor; “İstemiyorsan gelmek zorunda değilsin.”

Köle taciri cevap vermiyor; tabi ki gitmek istemiyor ama tartışmanın manası yok, gitmeye mecbur. Wellsted, gözetmeninden aldığı eğitim sayesinde, tepede not defterine kabataslak bölgenin haritasını çiziyor. Güneş yarım saate batacak. Tepenin aşağısında köleler yemek yapmak için kazanı hazırlamaya başlıyorlar. Bin Muhammed, Wellsted’in omzunun üzerinden bakıyor. Her ne kadar adamı neredeyse bir turist gibi görse de, teğmenin görüldüğünden daha dikkatli olduğunu kabul etmek zorunda, çizdiği harita ger-

çeğe oldukça yakın. Güneş yerini alacakaranlığa bırakırken, Wellsted bölgenin haritasını çıkarmayı bitiriyor ve tavuk kokusu bulundukları tepeye kadar ulaşıyor.

Tepeden, görüş alanının darlığı yüzünden yavaşça inerlerken, "Aç mısın?" diye soruyor Wellsted neşeli bir şekilde.

Ama bin Muhammed için açlık zayıflık anlamına geliyor ve öyle olsa bile bunu hiçbir zaman kabul etmez. "Yemek zamanı." diyerek bile kendinden ödün vermiş oluyor. Ateşin etrafına adamların yaslanabilmeleri için eyerler serilmiş, üzerlerine de rahat edebilsinler diye cansız renklerdeki yastıklar atılmış. Zena, Wellsted'in dirseğinin yanında duruyor. Hala bu adamın tuhaf görüntüsüne alışmadığından, bakışlarını bir türlü ilginç görünümünden ve gökyüzü mavisi gözlerinden alamıyor. Onda en çok ilgi çeken şey ise hareketleri; yürürken ve deveyi sürerken öyle dik duruyor ki... Wellsted atın semerini tutarken ve oturmada önce cüppesini düzeltirken Zena, ona bakmaktan kendini alamıyor. Hareketleri öyle zarif ki, ellerini oynatışı ve ya konuşurken kaşlarını kaldırışı... Tüm bunlar onu çok etkiliyor. Ona olan ilgisini peçesiyle saklayabildiği için kendini şanslı hissediyor çünkü bu sayede ona istediği kadar bakabiliyor.

Yemek hazırlandığında önce sahipler yiyor. Kasım, bin Muhammed ve Wellsted istediklerini seçip yiyor, sonra da kenara çekilip ellerini yıkıyorlar. Kahvelerini yudumlarlarken, köleler ve hizmetliler yemeklerin başında yerlerini alıyorlar. Tavuklar kemiklerine kadar büyük bir iştahla kemiriliyor ve geriye yalnızca neye ait olduğu belli olmayan iskeletten çöpler kalıyor. Adamlar önlerindeki ekmeği bitirerek boynuzdan yapılma bardaklardan deve sütü içiyorlar.

Yemek faslı sona erip de yıldızlar parlamaya, hilal biçimindeki ay kendini iyice göstermeye başlarken, kimse konuşmuyor. Yatma zamanı geldiğinde, açık alanda eyerlerle oluşturdukları koruma çemberinde dizlerini çekerek yatıyorlar. Yola çıktıklarından beri, Zena erkeklerin arasındayken hiç uyuyamadı, bu onu çok utandırıyor. Zemin oldukça

sert ve gökyüzünde dolup taşan yıldızlar fazla parlaklar. Bu gece de Wellsted'in ay ışığında aydınlanan yüzünü izliyor. Uyurken tam bir ceset gibi görünüyor. Işığın bu hilesini daha da inandırıcı kılan ise teninin beyazlığı... Her ne kadar ölen insanların rengi beyazlasa da, meyankökü kadar siyah olan büyükannesesi öldüğünde, teni rengini değil yalnızca parlaklığını kaybetmişti. Zena bir süre sonra sessizce ayağa kalkıyor ve her gece yaptığı gibi ateşi körüklüyor. Sonra da kalçasının üzerine yatıp uyuklamaya başlıyor; hiçbir zaman tam olarak uykuya dalmıyor. Zaman zaman ise evcil hayvanını sevip onun hareketlerini izleyen bir çocuk gibi sahibini izliyor.

Wellsted, kamp şafakla birlikte uyanmadan kalkıyor. Havanın tanıdık serinliğinin tadını çıkararak uzanırken, kızın her zamanki yerinde, uyanmış, kahveyi ısıtmak için ateşi hazırlamakta olup olmadığına bakıyor. Uykulu gözlerle orada olmadığını görüyor. Yerinde dönünce kızı görüyor, biraz uzakta, sık kuyunun orada yarı aydınlıktaki bulanık bir gölge. Kaskatı kesiliyor; Zena kendini yıkıyor. Burkasını çıkarmış, tenine su döküyor. *Çok cesur bir davranış* diye düşünüyor Wellsted. Suyun bu kadar az, iffetin bu kadar hayati olduğu bir yerde asilik bile sayılabilir. Teğmen büyüleniyor. Simsiyah teniyle Zena bir su perisini andırıyor, başka bir dünyadan gelen büyülmüş bir yaratık. Teğmen bugüne kadar böyle güzel bir şey görmedi. Wellsted yutkunuyor, çıplak kızın yavaşça gerinip avucuyla üzerindeki suları silmesini ve burkasını giymeden önce saçlarındaki bukleleri düzeltişini seyrediyor. Çok yüksek bir sesle nefes alıp veriyor, kızın onu fark etmesinden çekinmesine rağmen gözlerini bir türlü ondan alamıyor. *Seni neden kaçırdıklarına şüphe yok* diye düşünüyor. *Bazı adamların böyle bir güzelliğe sahip olmak için neden o kadar para harcadığına şüphe yok*. Wellsted bu anı, hayatı boyunca hatırlayacak, hayatında ilk defa namını duyurmakla ilgili olmayan bir şeye sahip olmak istiyor. Bu, onun aşık olduğu an.

Zena, sudan büyük bir yudum alıyor ve ateşe doğru dönüyor. Kız yaklaşırken, Wellsted gözünü kapıyor ve uyuymuş gibi derin derin soluyor. Zena ateşi körüklüyor ve kaynaması için bir kazan suyu üzerine koyuyor. Gün doğmak üzere. Wellsted, kızın içini çektiğinden emin. Ve beş dakika içinde büyü bozuluyor, kahvenin aroması havaya karışırken, köle tacirleri de uyanıyor.

Adamlar yeniden namaz kılıyorlar. Bedeviler müezzinin sesini ve içe işleyen müziğini özlüyorlarmış gibi namazın uykudan daha güzel olduğu hakkında bir şeyler mırıldanıyorlar, günün ilk çağrısı. Wellsted zar zor da olsa, gönülsüzce, bakışlarını Zena'dan çekmeyi başarıyor. Kahve ve daha çok deve sütüyle yapılan bir kahvaltıdan sonra, hayvanlara semerlerini vurup sert zeminden yokuş yukarı yol almaya başlıyorlar. Burası güvenli vadiden çıkıp, dağa çıkmaya başlayacakları yer. Dağ, vadiyle çölü ayıran sert bir kaya ve üzerinde çoğunlukla ancak yaya olarak ilerlenebiliyor.

Bir aptala laf anlatıyormuşçasına "Burası yolculuğun en yavaş ilerleyen bölümü dostum," diyor bin Muhammed Wellsted'e. Tacirler, Wellsted'e yalnızca 'tahammül ettiklerini' çok belli etseler de, teğmen bu durumu iyiye yorumluyor. Aptal ve cahil biri gibi görülmekten rahatsızlık duyduğunu kesinlikle göstermiyor.

"Yürüyecek miyiz?"

"Eğer adamlar develere binerlerse kayıplar olacağı kesin, o yüzden onları biz götüreceğiz."

Uzun, sıcak ve zor geçen bir gün. Sonuçta, yılın en sıcak zamanı. Katile, kayalık patikada yavaşça ilerlerken bir yandan da birbirleriyle şakalaşıyor. Kasım beyaz adamın Arapça telaffuzunu düzeltmesi için yardımcı oluyor ve ona kelime öğretiyor. "Yani 'güneş' kelimesinin karşılığı, öyle mi?" diye soruyor Wellsted; güneş acımasızca çölü kavururken çakıl taşları devenin toynaklarından etrafa sıçırıyor.

Kasımın dudaklarında bir gülümseme yayılıyor. Beyaz adamın bu kadar az şey bilmesi onu eğlendiriyor. "Kuran-

da kelime ‘şams’ olarak geçiyor. Ama aynı zamanda kelime ‘siraaj’ olarak da geçiyor; parıldayan lamba anlamındaki ‘wahhaaj’ gibi.”

“Teşekkür ederim. Benim dilimde bunun için sadece bir sözcük var,” diye itiraf ediyor Wellsted.

Ama İngiltere’nin, Arabistan’da bulunduğu her yerden daha az güneşli olduğunu ve Londra’da Arapların kullanmalarını gerektirmeyecek kadar yağmurla ilgili kelime olduğunu eklemiyor. Öğrenmeye oldukça istekli, zaten amacı da ne kadar zeki olduğunu göstermek değil, bu yüzden öğrenci rolüne gönüllüce soyunuyor.

“Siraaj, Wahaaj.” Kelimeleri tekrar ediyor.

Akşamüzeri daha güvenli bir alana varıyorlar. Yemeğin ve son namazın ardından çok yorulmuş olan Zena, yatağını kurulan çemberin dışına yapmaya karar veriyor. Adamlardan uzak durursa derin bir uyku çekebileceğine inanıyor. Yatağını kurduğu an Kasım onun ilgisini çekebilmek için bağırıyor. Ama Zena onun emri üzerine ayağa fırlamayınca, ateşin önündeki yerinden ayrılıp kızın başına dikiliyor.

“Kıpırda,” diye emrediyor. Arkadaki grubu işaret ederek aylak aylak dolaşan bir kuzuyu sürüsüne göndermeye çalışır gibi Zena’ya sataşılıyor. “Oraya.”

Azarlanmaktan ve tacirin ses tonundan korkan Zena ayağa kalkıp kilimi vücuduna doğru çekerek ne yapması gerektiğini söylemesi için Wellsted’e bakıyor. Sonuçta onun sahibi o ve onun emirlerini dinleyecek. Normalde herkes tacirin emrini saniyesinde yerine getirmeye alışık olduğu için, bu tür bir başkaldırış dikkat çekiyor. Kasım gülüyor.

“Habeş’ine çembere girmesini emret,” Kasım ısrar ediyor. “Tabi eğer bu geceyi sağ geçirmesini istiyorsan...”

Wellsted, Zena’ya ona söylenenleri yapması gerektiğini söylemek için parmaklarını şaklatıyor. “Buraya,” diyor, “yanıma.”

Bin Muhammed şehvetli bir ses çıkarıyor, Kasım ateşin yanındaki yerine dönüyor ve kısa bir süre içerisinde tüm grup kuruluyor.

“İyi geceler,” diye fısıldayan Wellsted, nazikçe, sorumluluğunda olan kıza arkasını dönüyor. İçgüdülerine göre kızıdan hiçbir şekilde yararlanmaması gerektiğini hissediyor. Kız o kadar narin ki, onu korumak istiyor. Gerçeği söylemek gerekirse, tam bir huşu içinde... Yüzünde bir gülümsemeyle, sabahın erken saatinde Zena’yı yarı aydınlıkta yikanırken düşünerek uykuya dalıyor.

Her ne kadar midesi dolu ve yorgun olsa da, Zena uymayı başaramıyor. Yanında yatan beyaz adamı ve diğer tüm adamları hissedebiliyor. Kendini Wellsted’in ülkesini düşünerek oyalıyor. Adamın sorduğu sorulara bakılırsa onun ülkesinde bol kayalık dağlar yok ve insanlar birbirlerine sahip değiller. Anlamaya çalıştığı zaman gözünün önünde kemikli beyaz kollarının ucundaki incecik uzun parmaklarıyla ona uzanan, ona bakan beyaz tenli cinlerden oluşan bir kalabalık beliriyor. Wellsted’in onu, kendi ülkesine götürmesini istemediği gibi, sözünü tutup onu özgür bırakmasını da istemiyor. Habeşistan’daki evinden bu kadar uzakta, bir evi olmadan nasıl yaşayabilir ki? Dünyanın nasıl bir yer olduğunu az çok anlayan Zena, kendi yolunu çizmeyi aklından bile geçirmiyor, özgür kalmak istiyor ama bunun nasıl mümkün olabileceğini bilmiyor. *Keşke büyükanmem evlendiğimi görüp beni öyle gönderebilseydi* diye düşünüyor. Bir çobanla evlenmek bile böyle bir durumdan çok daha iyi olurdu. Sinirleri çok bozuluyor.

Tam gece yarısından önce çemberin dışında karanlıkta bir hareketlilik seziyor ve kaskatı kesiliyor. Gün boyunca siyah burkanın altındaki vücudu gizli bir ödölmüş gibi kölelerin sürekli ona baktıklarını biliyor. Bu yüksek dağ patikasında onu izleyen ve bekleyen başka kimlerin olduğunu yalnızca Tanrı bilir. Ses gittikçe yakınlaşıyor. Zena neredeyse nefes alamayacak duruma geliyor ve donup kalıyor. Ses ateşin yanından gelince kulakları yanıyormuş gibi oluyor. Orada biri var. Bir şey. Arkadan ona doğru giderek yaklaştığını hissedebiliyor.

Bir ağız dolusu hava yutup eliyle istemsiz olarak bir taşı kavırıyor. Gerilime daha fazla dayanamayacağını anlayınca

hayatı için savaşmak, gerekirse öldürmek için yerinden fırlıyor.

“Yardım edin!” diyor soluk soluğa ama ağzı kuru olduğu için kelimeler birer fısıltı olarak çıkıyorlar.

Karanlığa baktığında beklenmedik bir şekilde, orada hiçbir şey olmadığını görüyor. Daha da yakından bakıyor ama kimseler yok. Hızla dönerek yolculukta ona eşlik edenlere bakıp içlerinden kayıp olan var mı diye kontrol ediyor; sönmek üzere olan ateşin etrafında uzanan siluetlerde ne bir eksilme ne de bir kıpırdanma var. Kısa süreliğine Zena bir hayalet olabileceğinden şüpheleniyor; beyaz adamların olduğu uzak, yabancı bir yerde değil de burada insan eti için pusuya yatmış cinler olabileceğinden korkuyor. Teninde ani bir ürpermeyle gerilerek taşı fırlatıyor. Taş her neye çarptıysa o hareket ediyor. Ses bu sefer daha uzaktan geliyor ve Zena büyük, siyah bir yılan görüyor -bir piton, engerek, kobra ya da bir sağıryılanı olabilir- ne olduğunu söyleyebilmek için çok karanlık. Her neyse, gecenin karanlığında kayalık zeminde bir düşman gibi sürünerek ilerliyor. Korkuyla, tiz, yüksek sesli bir çığlık atıyor ve geriye, sahibinin arkasına çekilirken el yordamıyla başka bir taş arıyor.

Wellsted saniyesinde elinde hançeriyle uyanıyor. Ayağa fırlayıp kızı kolundan tutarak yolundan çekiyor. Diğerlerine bakıyor ama grubun geri kalanı onları rahatsız eden sese sırtlarını dönüyorlar ya da yalnızca görmezden geliyorlar.

“Ne oldu?” diye soruyor, “Nedir?”

Zena’nın sesi çatallaşıyor ve ağlamaya başlıyor. “Bir yılan,” diyor. “Bayağı büyüktü. Ona bir taş atıp korkuttum.”

Wellsted onu aşağı doğru çekiyor. “Onların ısınmak için insanların yakınının uyuduklarını duydum,” diye fısıldıyor nazikçe. “Merak etme, önemli değil.”

Tek görebildiği Zena’nın korkuyla kocaman açılmış olan gözleri. “Bir yilandı,” diyor karanlığı işaret ederek. “Zehirli olabilir.”

Wellsted, Zena’nın uyuduğu ince kilimi alıp uyumakta olan çemberin iç tarafına koyup, Zena’yla kendi yeri arasına giriyor.

“Bu kız çok ürkek,” diye homurdanıyor Kasım, yerinden kalkmadan.

Maskat’ın en korkulan köle taciri neredeyse saniyesinde tekrar uykuya dalıyor. Zena ani bir öfke duyuyor. Eğer kendisi bu kadar dikkatli olmasaydı, yılan onlara saldırabilirdi.

“Önemli değil,” Wellsted kızı rahatlatmaya çalışıyor. “Artık gitti. İyi ki fark edip gerekeni yaptın. Gel, ateşe yakın uyu. Daha güvenli.”

Kızın elini tutup öbür tarafa geçmesine yardım ediyor; sanki Zena bir hanımefendiymiş, kendisi de onun koruyucusuymuş gibi... Bir Hint Deniz Kuvvetleri askeri başka nasıl davranabilir ki? Yorganını üstüne çekerken, kendini biraz olsun daha rahat hissediyor.

Şafak sökerken Zena Maskat’tan ayrıldığından beri ilk derin uykusundan uyanıyor. Kahve çoktan demlenmiş. Hayvanlardan biriyle ilgili bir problem var. Kölelerden biri uyuz olmuş bir devenin derisini yağıyor. Hala uyukulu olan Zena, hayvanın bedeniyle ısınmış olan taze, tatlı süttten içiyor. Devesine semer vuran Wellsted ateşin öbür tarafından bakarak ona gülümsüyor. Zena da ona gülümseyerek karşılık veriyor.

“Gelin,” bin Muhammed adamlara gürlüyor. “Hepiniz! Güneş doğuyor! Bugün develere binebiliriz!”

Zena kölelerden birine başını sallıyor. Adamın dişlerinin yalnızca yarısı duruyor, yanağında da siyah bir şekil oluşturan sarmal bir dövme var. Zena devenin yüksek hörgücündeki eyere yerleşirken, deveyi tutan adam tükürüyor sonra hayvanı, bir araya gelmiş, gitmeye hazır olan kervana doğru götürüyor.

Bin Muhammed hala sıraya dizilmemiş adamların tembelliği yüzünden öfke saçarken, Zena gündüz ışığında yılanların onlardan uzak duracağını düşünüyor. Wellsted ise sanki bunu yapmak için doğmuşçasına, grubun en önünde onları dağlara doğru götürüyor. Zena, Kasım’ın, Wellsted’i fark ettiğini görüyor. *Beyaz adam, onları şaşırtıyor ama bu iyi bir şey değil* diye düşünüyor.

Yukarı doğru tırmandıkça yol daha kayalık ve ilerlemesi zor bir hal alıyor. Ama sonunda, kervanın başkentten ayrılmasından iki hafta sonra kayalıklar çakıla dönüşmeye başlıyor. İki saat sonra zemin başlangıçta renkli kum halini almaya başlıyor. Siyahın ve yeşilin beyazla birleşmesi. İlerledikçe renk cümbüşü tamamen beyaz bir sıcaklığa ve kuma dönüşene kadar gittikçe soluyor. Güneş, sıcaklık ya da kum için türetilmiş her kelime azmış gibi geliyor. Çöl belirme-ye başladığında manzara nefes kesici bir hal alıyor. Büyük kayalar yok olup, ağaçlar ve çalılar uzaklarda kaldıkça, bir zamanlar zeytin ağacı olan solmuş kalıntılar ve aşınmış kayalar kilometrelerce uzanan kum tepeliklerini kaplıyor.

Aylardır yağmur yağmamış. Bu koşullarda yaşayan her ne varsa, kavrulmanın dayanılmaz azabına katlanabiliyor olmalı. Akrepler kum tepeliklerinin altına sığınmış. Akbalar bu kadar uzaklara kadar gelmiş olan bir antilop bulmak için havada süzülürlerken, gözleri en azından ölü bir yılan ya da kertenkele bulma umuduyla etrafı her metrekaresine kadar tarıyor. Hava fırın gibi olduğundan sinekler ortadan kaybolmuş.

Teğmene göre, bu arazi bugüne kadar bulunduğu yerler arasında en büyüğü, engin, ıssız bir alan. O an, dinlerin neden bu uçsuz bucaksız kumlarda doğduğunu anlıyor, burada insanın kendi aklından başka bir şeyi yok. Bir insan buraya sadece taşıyabildikleriyle girip aynı şekilde çıkabilir.

“Bir katedral gibi...” teğmen fısıldıyor. Arapların Rubülhali Çölü’ne neden ıssız Bölge dediklerini anlıyor...

Döndüğünde, teğmen, bin Muhammed’de bir değişiklik seziyor. Tanıştıklarından beri ilk defa adamın yüzünde gerçek bir gülümseme görüyor. Bu çöl onun evi diye düşünüyor, ne kadar az canlı olursa o kadar iyi. Maskat’ın ihtişamı şehrin şatafatında değil, burada yatıyor.

“Buranın haritasını o küçük not defterine çizemezsin,” köle taciri teğmenle alay ediyor; ülkesinin vahşiliğinden ve bu gavur tarafından belli sınırlara konulamayacak yapısından gururlanarak. “Kum hareketlidir” diyor sert bir ifa-

deyle. “Öylece çizemezsin. Devasa genişlikte bir alan. Çöl buradan Kahire’ye kadar devam ediyor. Yol boyunca kum ve rüzgar var.” Bin Muhammed de, Kasım da Bedevi soyundan geliyorlar. Aileleri nesiller boyunca bu yolda birçok kere yolculuk etmiş. Bunu yapmak için doğmuşlar. Bu beyaz adamı rahatsız ediyorsa daha da iyi.

Wellsted’in gözü korkuyor. Şayet hayatta kaldırsa Jason ve Jesson’un bunu nasıl başardıklarını merak etmekten kendini alamıyor. Şimdi tüm bu uçsuz bucaksız yere baktığında Arapların misafirperverlikle ilgili geleneklerinin ve kervan yeminlerinin sebebini anlayabiliyor. Böyle bir yerde bu gelenekler nezaketen değil, hayatta kalmak için uygulanıyor. Yalnızca bir aptal yoldaşlarının onu kurtarmak için her şeyi yapabileceğinden emin olmadan böyle bir yere gelir. Burası Aden’de gördüklerinden farklı; orada sınırı geçmedi, çölün ne denli büyük olduğunu görmedi. Mickey’nin Maskat’ta ona gösterdiği gibi başörtüsünü yüzüne çekip peçe gibi kapatıyor. Wellsted, şimdiden kızarmaya başlamış olan tenini örtmediği takdirde kavurucu sıcakta soyulup döküleceğinin farkında. Habeş arkasında, eyerin üzerinde dimdik oturuyor.

“Şu an Jessop ve Jones’dan ne kadar uzaktayız? Sizce onlara ne zaman yetişiriz?” diye soruyor teğmen tüccarlara.

Bin Muhammed gözlerini alaycı bir tavırla kısıyor. Zaman burada bir anlam ifade etmiyor. Kimse bu sıcakta acele hareket edemez. Kendini zorlarsan, daha çabuk ölürsün. Tecrübeli gezginler develer ile yol alıyorlar.

Kasım, bin Muhammed’e göre daha uysal. Teğmenin sorularını yavaşça düşünüyor. Emir’in tam olarak nerede kamp kurduğunu bilmiyor ama kuzeye doğru uzun bir yol alacakları kesin. Yolda Bedevilerle karşılaşacaklar ve onlara gidecekleri yolu soracaklar, aynı zamanda akşamları yıldızlara, sabahları da şayet rüzgar varsa onun yönüne göre konumlarını tayin edecekler.

“Bir hafta sonra diye umuyorum.” Fazlaca iyimser bir

cevap verdiğini bilerek yavaşça konuşuyor. "Belki de iki hafta. Üç. İnşallah. Belki daha fazla bile olabilir."

Bin Muhammed yüzünü güneşe çeviriyor.

"Tabi, tabi." Wellsted ona katılıyor. Tüm bu alana bak. Bölgeye göz atarken görüş alanına Zena'nın girmesiyle içinde artık alıştığı o korumacı duygunun alevlendiğini hissediyor. "Bir hafta. İki hafta. Bir ay. Kim bilebilir ki? Gerçekten de inşallah..."

Yirmi Beşinci Bölüm

Tutsak edildikleri günden bu yana iki aydan fazla zaman geçti. Jessop ve Jones bunun farkında değil. Jessop kısa bir süreliğine çadırdan çıkarıldı; bu dördüncü çıkarılışı.

“Pekala,” dedi kısık bir sesle, “Tuhaf... Acaba bu sefer ne istiyorlar?” Ne almış olduğu askeri talim, ne de ailesinin Knightsbridge’in caddelerinden birindeki yoksul evinde aldığı “birinci sınıf” eğitim onu böyle bir durum için hazırlayabilirdi. Bir centilmen asla çıplak dolaşmaz. En azından insan içindeyken... Üsteğmen, Emir’in çadırının da yeterince “insan içi” olduğu kanısında. Londra’da Whatley Kulübü’nün centilmenlerinin, bir Hint Prensi’ni çağırdıkları yemekte sorguya çektiklerini biliyor. Bir siyaha ya da Çinliye otopsi yapıldığında tıp okulu tüm imkanlarını kullanıyor. Tüm toplumların kendinden farklı olanlara karşı doğal bir ilgisi var. Ama yine de huzursuz. Bu beyaz bir adam için aynı şey değil. Siyahlar vahşi, doğada çıplak yaşıyorlar. Ama bir beyazın, özellikle de Üsteğmen Jones’un kesinlikle öyle yaşamadığı kesin. Cüppe giymek zorunda kalmak onun için yeterince kötü bir deneyimdi zaten.

Emir, Jones’un altın rengi saçlarına bakıp yüksek sesle aşağılayıcı bir ses çıkarıyor. Diğer adamlardan biri kahkahalara boğuluyor. Bu, genç bir adamın gururla durması için tasarlanmış bir davranış değil. Doktor Jessop’ı böyle incelemeler; adam tutsak tutuldukları çadırdan, kervanın yolculuk ettiği zamanlar dışında hiç çıkmadı. Jones, Jessop daha yaşlı olduğundan ve sarışın olmadığından kendisiyle

daha çok ilgilendiklerini sanıyor. Ayrıca Emir'in kızını öldüren Jessop olduğu için, kendisi, Harry Jones, Emir ve adamları için daha ilginç; en azından sıradan, kahverengi saçlı Jessop'tan çok daha eğlendirici olduğu kesin. Ona olan bu ilgi, gururunu okşuyor; bunu bir avantaja dönüştürmenin yolunu bulabileceğini düşünüyor. Vahşi insanların ne yapıp ne yapmayacağı kesinlikle belli olmaz. Ama onu seçtiler ve bu kesinlikle iyi bir şey.

"Şarkı söyleyebilirim." diyor toplanmış olan kabile üyelerini eğlendirebilme umuduyla. "Şarkı söylemek." Adamlar Jones'un ne söylediğini anlamak için tartışırken Jones yüksek sesle tekrar etmek zorunda kalıyor. Derin bir nefes alıyor, St. Luke Kilise'sinde koroda şarkı söylediği zamanları hatırlıyor ve onlara göstermeye karar veriyor.

*"Tanrı korusun yüce kralımızı
Uzun kılsın yaşamını
Tanrı korusun kralımızı
Zaferlerle dolsun hayatı
Mutlu ve parıltılı
Hayatımızda parlansın uzun süre varlığı
Tanrı korusunu kralımızı"*

Tam da şarkının ikinci kısmına geçmek üzereyken karnına çok sert bir yumruk yiyor. Böylece Emir, melodiden hoşlanmadığını açıkça belli etmiş oluyor. Yaşlı bir adam olmasına rağmen istediğinde çok hızlı hareket edebiliyor. Jones adamın yemek yediği zamanlar dışında, ilk defa bir eylemde bulunduğuna tanık oluyor. Tüm işlerini genelde adamları hallediyor. Jones onun zeminle aynı seviyedeki yerine geçip bağdaş kurmasını izliyor. Havadaki hoş yase-min kokusunu duyuyor, bunun Emir'in elbiselerine sürülen parfümün kokusu olduğunu çok net hatırlıyor. Bu ona çok uzun zaman önce duyduğu çamaşır kokularını çağrıştırırken, iki kabile üyesi gelip kötü kokan üstegmeni ayaklarının üzerine kaldırıyor. Üstegmen bu sefer, sessizce kalkıyor

ve titrememeye çalışıyor. Elinde bıçağıyla ona yaklaşmakta olan adamı görünce, onu kesmek isteyen, kıkırdayan bu sırtlana karşı koymanın işe yarayıp yaramayacağını düşünüyor. Fakat çok geçmeden adamın amacının yalnızca keçe gibi olmuş sarı saçlarından bir tutam kesmek olduğunu anlıyor. Bu da yapılıncı Emir soruşturmanın bitmesine karar veriyor. Beyaz adamın gitmesi için elini sallıyor. Jones'a eskiyip kirlenmiş olan cüppesi fırlatılıyor, biraz su, bir avuç dolusu hurma veriliyor ve Jessop'un kazığa bağlı bir şekilde tutulduğu, içi bir fırın kadar sıcak kirli, gri çadıra götürülüyor. Yol boyunca gardiyan onu bir yandan sertçe iterken, bir yandan da onun cinsel organına dokunuyor. Bu hareket her fırsatta tekrar edildiği için teğmen artık bunu şaşırtıcı bulmuyor, sadece birkaç tane daha hurma alabilmek için işaretler yapıyor. Gardiyan ise elini sertçe Jones'un kıkna götürmeden bu dileğini yerine getiriyor. Adam hiçbir zaman bundan daha ileri gitmediği için Jones bunda da bir zarar görmüyor. En azından, bunun gördüğü diğer muamelelerden daha zararlı olmadığını düşünüyor. Ayakları kavurucu kumlara değdikçe yanarken, bir şey söylememenin daha iyi olacağını düşünüyor üsteğmen. Tüm bu soruşturmalar oldukça tuhaf; sonrasında gardiyanın davranış şekilleri de buna tuz biber ekıyor. Jones her seferinde sessiz kalmaya karar veriyor. Aksi halde, yalnızca hurmalarını Jessop'la paylaşmak zorunda kalmayacak, aynı zamanda bir çiftlik hayvanı gibi incelendiğini ve bir fahişe gibi taciz edildiğini anlatmak zorunda kalacak. Birkaç saniyeliğine, Emir'in ondan ne isteyebileceğini düşünüyor. Belki de Jones bir bakıma iyimser düşünüyordur; belki de Emir onu siyahi kadınlarından biriyle çiftleşmeye zorlayacak. Bir keresinde Bombay'de gördüğü işlemeli bir kitapta, bazı kabilelerin yabancıları bu şekilde karşılama eğiliminin olduğunu okumuştı.

Viski ve sıkıntıyla dolu günahkar bir geceymiş. Jones ve arkadaşı Teğmen Whitelock, varoşlara tek bir altınla gidip, Whitelock'un sonradan "hoş vakit" diye tanımladığı şeyi almışlar. Hoş. Eğer doğru hatırlıyorsa bu onlara yalnızca bir

avuç dolusu Hint rupisine mal olmuştu. Bir İngiliz bozukluğu bile değil. Kitapta ne diyordu? Eğer doğru hatırlıyorsa sağlıklı bir ırk ıslahıyla ilgili bir şey. Ama burada bir iki köle dışında herkesin teni açık kahverengi. Jessop çocukları iyileştirdiğinden beri -neredeyse hepsini- Jason yaptığı kısa -ve oldukça sınırlı olan- gezintilerinin hiçbirinde hastalığa dair bir şeye rastlamadı. Yine de Emir'in, halkı için uygun gördüğü taze kan olabilir. Bu, adamın onun çıplak tenine olan ilgisini açıklıyor. Bu okullu delikanlı fantezilerinin aklını ele geçirmesine izin vererek daha az önce katlanmak zorunda kaldığı aşağılamayı da, babasının önce Jones'a sonra da Whitelock'a sattığı on beş yaşındaki kızının hissetmiş olabileceği aşağılanma duygusunu da bir kenara itiyor. Evet, bu ırk ıslahı olmalı.

Gardiyan Jones'u çadıra girmesi için sertçe itiyor, yoldaşının yanına yere düşüyor.

"İyi misin ihtiyar?" Doktor Jessop homurdanıyor.

Jessop, Jones'un sağlığı için endişeleniyor. Sonuçta adamın doktoru. Deniz Kuvvetleri'nin elinde, bir insanın fazla yemek yemeden ne kadar dayanabileceğine dair sağlam kanıtlar var. Jessop da detayları tahmin edebiliyor. Yine de istatistikler sıcaklığı ya da böyle kötü koşulları hesaba katmıyor. Böyle bir pisliğin bedeni daha da çabuk yıldırabileceğini düşünüyor. Ancak Jones, oldukça canlı görünüyor ve doktor adamın ağzından tatlı bir koku geldiğini fark ediyor. Bu mümkün olabilir mi? Jessop ona ne verdiklerini merak ediyor. Tatlı bir şey düşünmek aklını başından alıyor. Teğmen omuzlarını silkip, kendini onu bağlayan gardiyanın ellerine teslim ederken, Jessop kendini Türk lokumlarını havyal ederken buluyor. Neden olmasın?

"Tanrı Kralımızı korusun," diye mırıldanıyor.

"Ve askerlerimizi..." Jessop istemsiz olarak cevap veriyor.

Ne de olsa bunlar askerlerin kadeh kaldırırken söylediği olağan sözler.

Yirmi Altıncı Bölüm

Feride haftalardır sabretmeye çalışıyor fakat o konu hakkında düşünmekten kendini alamıyor. Mickey o gün Wellsted'e gelen mektubu sehpalardan birinin üzerine bıraktı. Ertesi gün Feride zarfı pencerenin yanına, kitapların olduğu rafa koydu ve o günden beri de mektup orada duruyor. Kocasının mektubu kasten mi ona bıraktığını -sonuçta mektubun yeri Mickey'nin ofisi- yoksa geldiğini mi unuttuğunu bilmiyor. Bildiği tek şey, Wellsted'in Maskat'a sağ salim varacağına Mickey'nin ihtimal vermemesi, belki de bu yüzden adama gelen mektuba pek de önem vermiyor. O her ne düşünüyor olursa olsun, bu damgalı mektup her gün Feride'nin aklında. Onu en kaliteli ipek kumaşlardanmış gibi parmaklarının arasından geçiriyor, durmadan önünü arkasını çevirip gönderenin adresini inceliyor. *Albemarle Caddesi, Piccadilly, Londra*. Parmaklarını üzerinde gezdirdiğinde, bal mumu mührün pürüzlü yüzeyini hissediyor, zarfın zaten hafif lekeli olan köşeleri onun kurcalamalarıyla daha kötü bir hal aldı. Feride mektubu koklayıp kitaplıktaki iki cildin arasına koyuyor. Serin döşemede yürürken onu kendisine gönderilmiş bir düşe benzetiyor.

Feride hiç Londra'ya gitmedi. Cork'tan ayrıldığında Dublin'e, oradan da Liverpool Limanı'na gitti. Sonra İngiltere'nin batı sahilinden Galler'e, Bath'e geldi; o zaman on dokuz yaşındaydı. Orada arkadaşı Maria ile birer leydi gibi davranarak türlü dolaplar çevirdiler. En şık elbiselerini giyerek ve en masum, en tatlı hallerini takınarak birçok cen-

tilmenin arabasına bindiler (genelde evli ve alkol kullanan centilmenler). Uydurdukları hikaye göre; Kuzey İngiltere’de yaşayan kız kardeşlerdi ve kendilerini dışarıda, onlara eşlik eden biri olmadan dolaşırken bulmuşlardı. Maria da, Fanny de kendilerini Galway ya da Rowgarrane’de değil de York’ta doğmuş ve büyümüş gibi göstermekte ve kendilerini saygı duyulan ama biraz da saf birer kadın gibi tanıtmakta oldukça başarılıydı. Genelde sonradan, arabada olanlar uygunsuz bir hal alıyordu. Ertesi gün Edward Brand adlı bir beceriksiz, o centilmeni ziyaret edip saf ve masum olan zavallı kız kardeşlerine birer fahişe gibi davranıp da onları sonsuza dek kirlettiği için olay çıkarıyordu. Bath’de bu tarzda o kadar çok centilmen vardı ki hepsini iliklerine kadar sömürmek aylar, hatta belki yıllar bile alabilirdi.

Edward, “Yanlış aileye bulaştınız efendim!” diye bağırıyordu, “Emin olun, eşiniz de ailesi de bu durumdan haberdar olacak. Aynen öyle. Bu büyük bir utanç efendim, öyle bir utanç ki, telafisi yok. Ailemiz fakir olabilir ama sessizliğimiz satın alınamaz.”

Bu son dediği elbette ki doğru değildi. Bay Brand, eşi ve ailesinin bu durumdan haberdar olmaması için vereceği teklifi kabul etmişti.

Maria güldü. “Harika! Her seferinde işe yarıyor.”

Neredeyse her seferinde işe yarıyordu... Ta ki zavallı Edward, kendini rolüne fazla kaptırıp da kız kardeşlerinin gururu için düello yapana kadar. Onu öldüren centilmenin Feride’nin şu an anımsamadığı bir unvanı vardı. Cenazeden sonra genç kızlar güney sahiline taşındılar. Orada da Fanny, kalan parasını Hindistan’a gitmek için harcadı. İngiltere’den ayrılmak onun için kolay bir karar olmuştu.

“Neden olmasın?” Maria o yabancı ve kötü yerlere gitmek istemediğini söyleyince Feride öfkeleniyor. “Portsmouth çok mu güzel?” Fanny bir haftalığına kiraladıkları pansiyonun eski püskü eşyalarla dolu odasında volta atıp duruyor. “Bu kokuşmuş delikte kalacağıma dünyayı görmeyi tercih ederim.”

“Ama Fanny, Londra’ya gidebiliriz!” Maria bunu sanki kendisi Meryem Ana’ymış gibi söylüyor. Londra onun “kutsal kasesi”.

“Londra’yı! Londra’nın diğer yerlerden bir farkı yok! İkimiz de gençleşmiyoruz... Londra bizi yer kızım. Hala kanım damarlarımda heyecanla akarken biraz olsun macera yaşamak istiyorum Maria. Benimle gelip değişik bir deneyim yaşamak istemez misin?”

Maria reddediyor.

Acaba ona ne oldu? Feride gülümsüyor. Yaşamının her alanında her şey gayet güzel gitti. Böyle iyi bir adama aşık olabileceğini o zamana kadar aklının ucundan bile geçirmemişti. Mickey bir hazine. Göz ucuyla mektuba bakıyor; “Evet,” diyor sesli bir şekilde, “Evimi mi özledim, yoksa sadece geveze yaşlı bir kadın mıyım? Beni teslimi mümkün olmayan bir mektubu olan postane müdiresi gibi davranmaya iten, sende beni çeken şey ne?”

Bu, Feride’nin iradesi için bir sınav; mektup ne kadar süre kapalı kalacak? Bir ay gibi bir süre. Havanın hafifçe serinlediği ve yaz sonlarına doğru güneşin erken doğup batmadığı zamana kadar dayanabiliyor. Bir pazartesi sabahı sonunda mührü dikkatlice kopararak, mektubu büyük bir heyecanla açıyor. Kağıdın üzerindeki tarih hazirana ait. Feride, Bay Murray’nin biraz daha acele edip de mektubu daha erken yazmamış olmasının talihsizlik olduğunu düşünüyor; mektup teğmeni birkaç saatle kaçırmış. Londra’da önemsiz gibi görünen bir şey, sömürge ülkelerde çok önemli olabiliyor.

“Her neyse.” Sert kağıdı açıyor ve mektubu okumak için pencerenin yanındaki deri koltuğa otururken içini çekiyor.

Sayın Teğmen Wellsted,

Yaptığınız Sokotra Adası gezisiyle ilgili yazınızı gönderdiğiniz için size teşekkür ediyorum. Çok iyi hazırlanmış ve oldukça bilgi verici olan bu yazınızı yayınlamaktan şeref duyarım. Yazı karşılı-

ğında size kırk şilin gönderilmesi için gerekli hazırlıkları yapacağım.

Saygılarımla,
John Murray III

Kırk şilin ha? Feride düşünüyor. Kırk şilin bir centilmen için yalnızca bozuk para demektir. Alışkanlıkla kağıdı ters yüz edip ilişkide para var mı diye kontrol ediyor. Kırk şilinin cömert bir meblağ olduğu söylenemez. Özellikle de yazılması için büyük tehlikelerin göze alındığı bir el yazması için. Kağıdı Londra'nın kokusunu duyabilme umuduyla kokluyor ancak herhangi bir koku almıyor. Sonra mektubu tekrar okuyor. Bu Teğmen James Raymond Wellsted, oldukça ilginç bir adam. Çirkin değil fakat cesur olduğu kesin, aynı zamanda da bir yazar. Feride böyle sinsi işler karıştıran yaşlı bir kadın gibi davrandığı için kendine gülüyor. Şu an bile, çok ilginç bir durumla karşılaştığında, olayla ilgili bir açık yakalamaya çalışmaktan kendini alamıyor. Mektubu yanmakta olan ince bir tahta parçasıyla tekrar, dikkatle mühürleyip kolayca görülecek bir yere koyuyor; böylece Mickey bir sonraki ziyaretinde mektubu bıraktığı yerde görebilecek. Büyük ihtimalle mektubu alacak. Elbette buna hakkı da var.

Ben böyle bir adamın çölde hayatta kalabileceğini düşünürdüm, diye aklından geçiriyor Feride. Ve eğer kalırsa... O düşünce hala kafasında. Son zamanlarda yalnızca ailesine neler olduğunu anlatmak için eve bir mektup yazmayı düşünüyor.

Kendi kendine, *öldüğümü düşünüyorlardır,* diyor emin bir şekilde.

Bir an mektuba neler yazacağını düşünüyor. Yaşadığı her şeyi akıl sağlığı yerinde olmadığını düşündürmeyecek şekilde, birkaç cümlede nasıl anlatabilir ki? Feride kelimeleri zihninde bir araya getiremiyor.

Boş ver, bu düşünceyi kafasından atıyor. *Bu konuyu za-*

vallı Teğmen James Raymond Wellsted Maskat'a geri dönebilirse düşünürüm.

Mickey el Mudar'ın karısı, dikkatini incelemekte olduğu şiirin can alıcı son dizelerine yönlendiriyor. Şiir Arapça yazılmış ama İspanyol kökenli. Sami Dilleri'yle, Avrupa kökenli diller arasındaki etkileşim belirgin nedenlerden ötürü Feride'nin ilgi alanına giriyor ve bunun bütün öğleden sonrasını alacağını düşünüyor. Bazı Arap dizelerinin gayet açık olduğunu mırıldanarak, hoşnut bir şekilde pencereye yaklaşarak öğleden sonrasını geçirmek üzere yerine kuruluyor.

Yirmi Yedinci Bölüm

Eylülde hava, evlerde daha çekilir bir hal almaya başlasa da aynı durum çöl için söz konusu değil. Wellsted yolculuğun ne kadar zorlu olduğunu anladı. Yalnız uzun sürmesi değil, gerektirdiği dayanıklılıktan ötürü de. Kervan bir aydır vahadan vahaya Emir'in izini sürerek yavaşça ilerliyor. Wellsted bu insanların ve hayvanların tempolarını hep aynı şekilde tutmaları karşısında şaşırıyor. Ticaret yolundan giden Bedevi gruplarıyla karşılaşmak yavaş gitmelerine neden olsa da, durup da yabancılarla kahve demleme geleneğini atlamak söz konusu bile olmuyor; yabancılar onlara yolun ilerisinde neler olduğunu anlatıyor.

Wellsted sürekli not alıyor. Görünüşe göre aileler ve bazen göçebe köyler birlikte tüm gezginlerin geleneksel olarak takip ettiği görünmez yollardan gidiyorlar. Bu aile kervanları yalnızca tek bir işle uğraşıyorlar. Ya akarsular üzerindeki haklarını iddia ediyorlar ya da en kazançlı ticareti gerçekleştireceklerine inandıkları pazar alanına gidiyorlar. Çoğu yalnızca birkaç gün yerleşebilmek adına bodur çalıların ya da çimenlik yerlerin bulunduğu bir otlak bulmayı umuyor. Gaklayan kuşlar ve havada süzülen martılar gibiler; yere yemek yemek ve bilgilerini değiş tokuş etmek için konuyorlar. Sonra da kumlar üzerindeki yollarına devam ediyorlar.

İlk başlarda her yeni gruba rastladıklarında, Wellsted'in görünüşü dikkat çekiyor. Kösele gibi derisi olan bir Bedevi, ince Türk'ü ve seyrek sakalını kuşkuyla süzüyor. Böyle bir çevrede, bir adamın sadece kum ve gökyüzü olmayan bir

şey karşısında etkilenmesi yalnızca ‘doğal’ olarak tanımlanabilir. Wellsted ilk defa, aralıklı olarak bir kaç tane palmiye ağacı olan bir vahaya rastladıklarında, daha önce hiç böyle bir şey görmediğini düşünüyor. Yine de, Bedeviler, Kasım ve bin Muhammed’in ismini duyduklarında efendiden çok, onlarla ilgilenmeye başlıyor, suratlarında kocaman bir sırıtiş oluşuyor. Sıklıkla tekrarlanan bu eylem sırasında, adamların dişlerinin şekli, suratlarının ifadesi öyle ilginç bir hal alıyor ki teğmen bir kartograftan çok, başarılı bir ressam olmayı diliyor.

Bir köle taciri olmasına rağmen Kasım, karşılaştıkları adamların ona iş için mi burada olduğunu sormamalarını çok eğlenceli buluyor. Eşlerinin ya da kızlarının kaçırılmasından hiç korkmuyorlar. Hatta davranışlarında, ünlü olan bir grupla karşılaşp, kahve içerken bilgilerini değış tokuş etmekten hoşnut olduklarına dair etkileyici bir doğallık var. Belki de çöldeki gelenekler öyle bir oturmuş ki Bedeviler birinin sözünde durmayacağını akıllarına bile getirmiyorlar.

Üçüncü haftadan sonra Wellsted, sonunda herkesin onu kabullendiğini hissetmeye başlıyor. Ona taklit etsin diye verilmiş olan kişiliğe bürünmeye, yoldaşlarının davranış şekillerini ikinci bir kültür olarak benimsemeye başlıyor. Artık her karşılaştıkları kervanda, Bedeviler durup da Türk’ü incelemiyorlar. Yoğun bir aksanla konuştuğu Arapçası, şimdi daha iyi anlaşılıyor ve giydiğı ikinci el kıyafetler sanki ona aitmiş gibi duruyor. Artık kendine belli bir hava yarattığını düşünüyor; kendini daha aynada göremedi (yüzlerce kilometre boyunca hiçbir yönde yansımanı gösterecek bir şey yok). Bir Arap gibi davranmaya başlamasının nedenini tam olarak bilmiyor. Uzun süredir deveyle yol aldığından ya da kumlarda yaşamaya başlamış olmasından kaynaklanıyor olabilir... Ondaki bu değışikliğe her ne sebep olduysa Wellsted artık başını eğip, elini kalbinin üzerine koyarak ‘selamün aleyküm’ dediğinde bunu içinden geldiğı için yapıyor, birini taklit etmek için değil.

Dikkatlice ufka bakıyor. Kervanların çoğu hep aynı hikayeleri anlatıyor, asıl habere göre, altı ay önce çölde çok

büyük bir kum fırtınası, bir “somoom” olmuş. Antik başkentin, Niswa’nın yanı sıra güneyde de büyük etkisi olmuş. Issız Bölge’den esen, nerdeyse bir kilometre uzunluğunda kumdan oluşmuş ölümcül bir duvar.

“Ne nefes alabiliyordun ne de gözünün önündeki elini görebiliyordun.” diye yeminler ediyorlar.

O günden beri, bazı aileler bir daha hiç görülmemiş, kabilelerse hala hayatta kalanlar için sayım yapıyorlar. Kum tepelerinin yer değiştirmesiyle, fırtınaya yakalanıp ölen çok insan olmuş. Fırtına başladığında bir barınak bulabilecek kadar şanslı olmayanların hayatta kalması çok zormuş.

“Yalnızca birkaç dakikamız vardı.” Yaşlı adam başını sallıyor. Adamın öyle bir suratı var ki, her şeyi zamanında fark edememiş olmasına inanmak oldukça güç. Ama fırtınanın onu hiç beklemediği bir anda yakaladığına yemin ediyor. “Bize doğru geldiğini gördüğümüzde neredeyse hiç bir uyarı olmamıştı. Şanslıydık, saklanmaya fırsat bulabildik ama oğlumun gözleri zarar gördü, yüzünü korumak için kullandığı kıyafette yırtık vardı. Şimdi tek gözüyle görmesi Allah’ın takdiri. Ama erkek kardeşimi fırtınadan önceki günden beri gören olmadı. Hanif bin Mussaf’ı biliyor musunuz? Onu gördünüz mü?”

Tabi bu umutsuzca sorulan bir soru olsa da ilgi göstermek zorundasınız. Yabancıların çoğu, “simoomda” ya da yalnızca yolculuk sırasında kaybolmuş çocukları ya da köleleri arıyorlar. Soru soran adamlar, bir denizciye tuhaf gelecek kadar soğukkanlı ve hatta ilgisizler. Bu Wellsted’e, gemide herhangi birinin yardım istemesi durumunda, tüm mürettebatın nasıl da seferber olduğunu hatırlatıyor. Yardım isteyen kişi bir kaptan da olabilir, bir miço da... Fark etmez. Buradaysa, insanın hangi sınıfa mensup olduğu yardımın en önemli öğelerinden biri (bu kavurucu sıcakta kim bir köle için o kadar yol teper ki?). Çoğu kez geride kalanlar, özellikle, feda edilebilecek ve savunmasızsa -fakir, köle ya da çok gençse- kendi başlarının çaresine baksınlar diye öylece bırakılırlar. Süt sağmak ve sulak bir alan bulabilmek

için devesi bile olmayan bir kimse, nasıl hayatta kalabilir, Wellsted bunu anlamıyor. Yine de kaybolanlarla ilgili sorular soruyorlar. Sormalarının nedeni de onların hayatta olduklarını düşündüklerinden değil -ki bazı efsanelere göre, her şeye rağmen hayatta kalmayı başaranlar olmuş- daha çok, yanından geçerken ilginizi çekip gözünüzün takıldığı kirli bir çüppe ya da kurumuş kemik olup olmadığını öğrenmek. “Cüppesi maviydi,” diyor ısrarla “mavi bir çüppe gördünüz mü?” ya da “Çocuk yalnızca yedi yaşındaydı. Kemikler çok küçüktür.”

Bu tür karamsar sorular kahve servis edildikten sonra hemen gelen sorular. Bunlar da aradan çıkınca, muhabbet devam ediyor. *London Illustrated News*’in sonraki sayfaları gibi; başlıkların açıklamalarının ardından gelen haberler oldukça önemsiz. Örneğin bir halifenin en küçük oğluyla ilgili bir skandal; “Bu zamana kadar iyi bir çocuktu ama çok ateşli bir delikanlıydı ve babasıyla tartışırken bu ateş yüzünü gösterdi.” Tüm bunlar parıldayan gözlerle ve anlaşılmazlığı gözler önüne seren abartılı el hareketleriyle anlatılıyor. “O yüzden çocuk da devesine atlayıp gitti.” Burada yaratılan etkinin sindirilmesi için kısa süren bir sessizlik oluyor; davranışın cesaret mi aptallık mı olduğu sizin yorumunuza bırakılıyor. Buna daha karar verilmemiş. Yaşlı adam “Biz burada konuşurken bile,” diyor -konuşanlar nedense hep yaşlı olanlar- ve onu dinleyenleri temin ediyor; “düşman ailelerden birinin işlettiği deniz limanlarından birine doğru gidiyor. Orada Bahreyn’in sularına dalıp da inci çıkaranlar olduğuna dair söylentiler var. Allah yardımcısı olsun.” Bedevi bu durumu en büyük skandal olarak gördüğü için, Allah’a sığınıyor. “Başkası için çalışmak zorunda kalacak.” Çocuğun bu eylemini çok gereksiz buldukları için derin bir nefes alıyorlar. Yoksulluklarına rağmen kesinlikle bağımsız bir yaşantı süren Bedevilere bu çok ters geliyor.

Çocuk yalnızca deve sütü ve kahveye bağlı bir yaşam sürmekten daha da zor bir şey başarmaya çalışıyormuşçasına içlerini çekiyorlar. “İnci satıcılarına güvenilmez.”

“Sanki dünya tüm hazinelerini bir adamın yararına sunacakmış gibi...” Yaşlılardan biri gencin bu aptalca davranışı karşısında içini çekiyor. “Allah neden bu kadar kibar olsun ki?”

Tabi herkes gibi o da ayaklarının altında dünyanın en büyük petrol yataklarından birinin akmakta olduğunu ve ileride büyük büyük torunlarının her birinin ne kadar zengin olacağını farkında değil. Bedeviler için petrolün tek kullanım şekli, yüzeye çıktığında onu toplamak ve bu yapışkan yağı lambalarında kullanmak. Avrupa’nın daha kozmopolit şehirlerinde bile, şu an için, yarımada’nın bu doğal kaynaklarını kullanabilecekleri makine yok. Buhar, bu çağın en gerekli enerjisi durumunda ve kömürle elde ediliyor. Şimdilik doğa bu kaynağını saklıyor. Al Saud’un oğulları gibi Bedeviler da genelde yalınayak yürüyorlar. Her ne kadar soğukla tanışık olmasalar da açlığı çok iyi biliyorlar.

Tüm dedikoduları dinleyip de sohbeti tatlandırırsın diye Maskat’tan birkaç şey anlattıktan sonra köle tacirleri yön soruyorlar.

Bedeviler kollarını kaldırdıklarında, beyaz-mavi cüppelerinin manşetlerinin o hareketle sallandığı yön hiç değişmiyor; “Kuzey.” Yaptıkları işaretle yalnızca kuzey yönünü göstermekle kalmıyorlar, Emir’in kampının ne kadar uzak olduğunu da belirtmeye çalışıyorlar. “Riyad’dan bir gün uzakta.”

Riyad iç kesimlerdeki neredeyse tek şehir ve yolların çoğu oraya çıkıyor. Wellsted’in anladığı kadarıyla, birkaç bin kişinin yaşadığı ufak bir yer; yalnızca orada yaşayanları hayatta tutmaya yetecek kadar sulak alanı var. Toprak verimli ve birkaç hurma ile meyve ağacı var. Çölde bu kadarını bile bulmak mucize gibi.

Birbirlerini tanıttıktan sonra, adamlar alışageldik şeyleri yaparken bazen Zena bazılarının ilgisini çekiyor. Bedenin burkayla tamamen örtülü olmasına rağmen, görevlerini yaptığı sırada ortaya çıkan şekilli bilekleri erkeklerin ilgisini çekiyor.

Wellsted birinin isteklice “İyi bir yatırım,” dediğini duyuyor.

Ziyaretçiler birkaç defa siyah tenli kızı bir-iki deveyle değiş tokuş etmeye çalışıyorlar; hiçbiri de resmi olarak sahibinin kim olduğunu sormuyor, yalnızca en kolay iletişime geçebilecekleri kişilerden istiyorlar. Bin Muhammed hepsini görüyor ve kaskatı bakışları tüm pazarlıkları susturuyor. Zena’yı umursamasa da, güzel bir Habeş kızı birkaç deve-iyi bir cins olsa da- karşılığında verilmeye değmez. Bin Muhammed hayatı boyunca karlı çıkmadığı bir alışveriş yapmadı ve kervanından kimsenin bunu yapmasına da izin vermez. Sözde müşteriler, susup kaldıklarında, bin Muhammed, Wellsted’e kızı satmak isteyip istemediğini sormak amacıyla başını sallıyor. Wellsted istemiyor. Kızı tanıdıkça bu düşünce onu daha da korkutmaya başlıyor.

Zena ise bu alışveriş konusunu görmezden geliyor, rahat bir tavır takınarak kahve ve yemek servisi yapmaya devam ediyor. Adamlar da sanki Zena orda değilmiş gibi onun hakkında konuşmaya devam ediyorlar. Eğer biri ona daha yakından baksa hafifçe kasıldığını ve ilk fırsatta teklif karşısında istekli olup olmadığını anlamak amacıyla Wellsted’e baktığını anlayabilir. Bu teklifler o kadar çok tekrarlandı ki, Zena’nın midesi artık bu düşünceyle alt üst olmuyor; yeni beyaz tenli sahibinin ne olursa olsun onu satmayacağına güvenmeye başlıyor (tabi bu düşüncesini haksız çıkarmayacak bir durum da yok, hem bunu sahibine sormak da istemiyor).

Bir keresinde, Zena servis yaparken Bedevilerden biri elini yavaşça onun ayağında gezdiriyor. Etraftaki oturma- rın çokluğu elini gizlediği için, kimse, adam bardağını diğer eline alıp kızın etini yavaşça okşayarak, elini ayak bileğinden yukarılara doğru götürdüğünü görmüyor. Zena kahve koyacakmış gibi yaparak testiye alçaltıp adamın omzunu yakıyor. Adam olduğu yerde sığıyor ama tek kelime bile etmeden elini çekiyor. Wellsted izlememiş olsa bu olaydan hiç bir zaman haberi olmayacak.

Gülümseyerek *iyi kız* diyor. *Yürekli olduğunu biliyordum.* Bu küçük asilikleri teğmeni, en az güzelliği kadar büyültüyor.

O gece Wellsted uyuması için Zena'yı yanına yatırıyor. Kamp yerleşiyor; geniş getiren develerin çıkardığı sesler dışında, çöl oldukça sessiz. Bu, günün, diğerleri duymadan konuşabilecekleri tek saati ve bir süredir yatmadan önce birbirlerine fısıldamayı alışkanlık haline getirdiler.

"Londra'da neredeyse her gün yağmur yağar." diyor Wellsted.

Zena'ya bu imkansızmış gibi geliyor. Adamın gözlerinin safir gibi olduğunu düşünüyor, saf, camsı bir mavi. Onu konuşurken, hareket ederken ya da uyurken seyretmenin ona verdiği heyecan ya da her zamanki dokunuşlarının göğsünde yarattığı sıkışma hissi hiç azalmıyor.

"Buradan ayrıldığımızda onlara buradan söz etmeliyim," diye karar veriyor, "Kraliyet Topluluğunda bundan bahsetmeliyim."

Zena oranın anlatmak için iyi bir yer olduğunu tahmin ediyor. Wellsted ona Afrika Birliği'nden ve Coğrafya Kurumu'ndan birkaç kez bahsetmiş. Zena öyle yerlerin, pazar alanındaki seçkin adamların toplanmasına benzer bir şey olduğunu hayal ediyor. Wellsted'in hikayelerini dinlemekten çok zevk alıyor; tabi bazen sormadığı sorular da oluyor. Her şeyden önce, Londra'da bu kadar yağmur yağıyorsa yalnızca böyle çadırlar kurmak kuru kalmaya yetiyor mu? Caddeler saçaklı mı ya da herkes yağmurdan korunmak için türban giyiyor mu? Beyaz tenli Londralıların hiçbir zaman su sıkıntısı çekmemesi ona çok hoş geliyor. Ve eğer sahibinin anlattığı hikayeler doğruysa Zena sahibinin bir masalı andıran ülkesinde herhangi bir eksiklik göremiyor. Wellsted ona bazen yağmurla gelen aşırı soğukun Thames Nehri'ni donmuş kirli bir buz kütesine çevirdiğini ya da başkentte oturan bazı insanların terk edilmiş, aç ve hasta bir şekilde sokakta yaşadıklarını tam olarak anlatmadı.

Wellsted'in ülkesinde kış aylarında yaşanan donma tehlikesi Zena'nın anlayabileceğinin çok ötesinde. Zena kendi dilinde de, Arapçada da donmak kelimesini karşılayan bir kelime bilmiyor. Hayatında hiç buz ya da kar görmedi, hatta duymadı bile. Yaşadığı tüm kışların yazdan farkı yoktu. Zena'nın en büyük düşmanı her zaman açlık oldu. Hayatında bir kere üşüdü; o da, çocukken ateşlendiğinde derisi ateş gibi yanarken iliklerine kadar hissettiği soğuktan dolaıydı.

Wellsted derin bir nefes alıyor. Konuyu açmaya karar vermiş. "Bugün ziyaretçilerden birini yaktın."

"Üzgünüm ama o da..." adamın cesaretini nasıl açıklayacağını bilmiyor. Düşüncesi bile onu hala öfkeli olmaya yetiyor. Yine de öfkesini göstermenin bir alemi yok; kendini sahibinden gelecek azar için hazırlıyor.

"İyi yaptın," diyor. "Bununla, bu hayvanca davranışlarla nasıl başa çıkacağımı bilmiyorum. Keşke seninle daha yakından ilgilenebilsem."

Zena bir an için ağlayabileceğini düşünüyor. Hizmetçilerinin ve kölelerinin olduğu zamanlar şimdi Zena'ya çok eskilerde kalmış gibi geliyor. İlgilenilmeyi çok özliyor ve arada sırada yaptığı gibi, büyükannesini düşünürken ona olan sevgisi alevleniyor. Çöl ve her şeyden önce de bu adam oldukça ilgi çekici olsa da hüzünleniyor. Dirseklerinin üzerinde doğruluyor. Tek görebildiği adamın ateşte parlayan suratı ve masmavi gözleri.

Onu temin etmeye çalışıyor; "İyi yaptın."

"Teşekkür ederim." Boğazı düğümlense de kendini tutuyor.

Aralarında şu anda geçmeye cesaret edemedikleri bir sınıra geliyorlar.

"Neyse," diyor Wellsted arkasını dönerek, "iyi geceler."

Zena, içinde cayır cayır yanan ateşi anlatacak kelimeleri bulamıyor. Adamın böyle bir şey yapması, böylesi bir nezalet göstermesi hayret verici. Sarf ettiği kelimelerin gücüne

rağmen, bu durumda arkasını dönüp bir şey beklememesi de öyle... Zena o an büyükannesinin o zamanlar bu kadar korumacı olmamış olmasını diliyor; böylece bir erkekle kadın arasında neler geçtiğini daha iyi anlayabilirdi. Yalnızca içindeki hislerin tadını çıkarıyor ve bu hislerin doğanın bir yansıması olup olmadığını merak ediyor. Gözyaşları yağmur, gülümsemesi bir güneş. Çöl kadar kuru saçlar ve derin bir okyanusa benzeyen korkular...

“Londra,” diyor sessizce. “Marylebone.” Bu tuhaf kelimeler diline dolanırken onları telaffuz etmeye çalışıyor. Kelimeler birer ninni gibi onu derin bir uykunun kollarına bırakıyor.

Yirmi Sekizinci Bölüm

“O an ne düşünüyordun be adam!” Sör Charles öfkeyle Haines’e bağıyor ve kaptanın ona sunduğu raporu masasına fırlatıyor. Muson rüzgarlarının geçmesiyle, hava sıcaklıkları Sör Charles’in öfkesi kadar olmasa da, artmaya başladı. Adamın sakın kaldığı zamanlar yok denecek kadar az. Haines’in Bombay’a dönerken bir Fransız gemisini tutsak alması çok iyi, peki ya tüm o kargo? Düşüncesi bile katlanılmaz... Bombay Deniz Kuvvetleri komutanı öfkeyle patlıyor. “Tanrı aşkına! Tüm bunları ne yapacağız?”

Komutanın tepkisiyle kendini biraz huzursuz hissetse de kaptan sakın görünüyor. Ona bir kahraman gözüyle bakılması gerektiğine o kadar emin ki!

Malcolm pencereye doğru gidip aşağıya, Fransız gemisine bakıyor. Güzel bir gemi. Ama yine de... “Hiç adamını kaybettin mi?” sonunda bunu sorması gerektiğine karar veriyor.

“Bir tane bile kaybetmedik...” Haines öne doğru eğiliyor. Kaptan hoşnut bir hava takınmaktan kendini alamıyor. Neden hoşnut olmasın ki? “Ve şimdi efendim, Fransızların hala köle ticareti yaptıklarına dair elinizde kanıt var. Bu da gayet iyi bir şey.”

Malcolm mendiliyle yüzünü siliyor. Derisi terden sırlıslık. Buradaki iklime alışmış olması gerekse de, ona göre Bombay’ın havası gittikçe kötüleşiyor; kavurucu sıcaklar olmadığında da musonun nemli havası insanı etkiliyor. Karışık süslemeleri olan bardağından bir yudum Madeira

şarabından alıyor; Haines'e teklif etmiyor bile. Şu an aklı gündemdeki probleme takılmış durumda, başkasının rahatlığını düşünecek hali yok. Kaptan tekrar masanın öbür tarafındaki maun rengi iskemleye oturuyor ve terlemeye başlıyor.

Okulun düzenlediği bir atletizm müsabakasından ödül kazanmış bir çocuk gibi "Geldiğimizi görmediler," diye anlatmaya başlıyor. "Çok geç bir saatti ve lambaları yakmamıştık. Ne yaptıklarını hemen çözmuştuk ve asteğmenlere top atma emri verdim. Gafil avlandılar. Hiç şansları yoktu. Delikanlılar bir harika efendim. Ormsbi kesinlikle övgüyü hak ediyor. Delikanlının terfi etmek için çok genç olması yazık. Fransızlar geri verilecek herhalde değil mi? Yine de mürettebat durumdan oldukça memnun. Adamları cesaretlendirmek için ödül vermek gibisi yok."

Sör Charles başıyla onaylıyor. "Benim düşündüğüm o Fransızlar değil, Haines. Yine de iyi iş çıkardınız."

Haines'in gözleri parlıyor. Sonunda Sör Charles onun ne başardığını anlamış görünüyor. Komutanı temin ediyor; "Kargo konusunda kafa yormanıza gerek yok efendim."

Sör Charles yüzünü buruşturuyor. Asıl mesela zaten kargo. Ele geçirilmiş kölelerle ne yapılacağıyla ilgili bir protokol yok (tabi, onlar artık kanunlara göre birer köle değil; kölelik diye bir şey yok artık). Kırk genci tekrardan Afrika'ya götürmek fazlasıyla uygunsuz, bu hem kaynakları boşa harcamak olur hem de tüm bu insanların tam olarak nereden geldiğini bulmak zaten mümkün değil. Bombay'da da kalamazlar, (en azından kolayca barınamazlar; hepsi az eğitim görmüş ve bir becerisi olmayan, "dokunulmazlardan" daha da koyu renge sahip gençler. Onları kim işe alır ki? Bombay Deniz Kuvvetleri'nin almayacağı kesin).

Daha da kötüsü, Leydi Malcolm, köleliğe şiddetle karşı çıkan bir kadın. Sör Charles eşine ters gelen bir şey yaparsa, Leydi Malcolm sürekli başında söylenip duracak.

"Hiç Seylan'a giden gemimiz yoktur herhalde değil mi?" diye soruyor Haines.

Malcolm duraksıyor. Bu çok iyi bir düşünce, kaptan yıllardır probleminden başka bir şey yaratmadı. Sonunda ufak bir çözüm öneriyor. Londra'dan uzak, kendi sorumluluklarıyla ilgilenen İngiliz Seylan'da kölelik hala serbest. Hatta, çay ekimi için çalışan bir sürü ele ihtiyaç var. Köleleri, Sör Charles'ın düşündüğü biçimde 'kargoyu', Deniz Kuvvetleri'ne ait bir gemiyle götüremezler. Bombay Deniz Kuvvetleri köleleri teslim edemez, onun görevi onları serbest bırakmak. Hayır, hayır kesinlikle böyle bir şey olamaz. Ama adamlarının gizlice onları götürmeleri için bir yol bulacağına emin. Bu iş için ihtiyacı olan adam Pottinger olabilir, genç İngilizler her yönde ne kadar azimli ve etkili olduklarını kanıtlıyorlar. Leydi Malcolm bunu hiçbir zaman öğrenemez. Aynı zamanda hiçbir işe yaramayan bu kargoyu Bombay'de bir yerlere yerleştirmek yerine böyle bir yol izlemek eşinin bunu öğrenmesini daha da imkansız kılar. Evet, Seylan fikri gayet iyi.

"İyi." Sör Charles hafifçe gülümsüyor. Madeira şişesini kaptana doğru uzatıyor, Haines başıyla onaylıyor ve kendine bir bardak dolduruyor. İki adam bardaklarını tokuşturunca yoğun, kıvılcıklı renkli sıvı bardağın kenarına kadar sızıyor. "Evet. Bu sorunumuzu çözer. Pekala, şimdi bana söyle; Doktor Jessop ve Üsteğmen Jones'un öldüğünden emin misin?"

"Ah, evet efendim. Wellsted'in öylece, boşu boşuna böyle bir göreve gitmesine izin vermezdim. Subay olarak ümitsiz vaka ve herhangi bir görev için seçeceğim son adam. Ama Sultan her nedense bu görevi ona vermekte ısrar etti." Kaptan kendini tutamayarak hiddetleniyor. "Wellsted kesinlikle güvenilir birisi. Arapçası çok kötü ve denizcilik konusundaki yetenekleri çok zayıf. Adam yalnızca asistan olarak iyi, başka bir alanda işe yaramaz."

Sör Charles bunu aklına kazıyarak başıyla onaylıyor. Kaptanın görüşleri kendininkilerle ters düşüyor; teğmen Bombay'dayken onun hakkında az da olsa bazı görüşler edildi. Sadece bu değil, Londra'dan aldığı bazı haberlere

göre, Wellsted yaptıkları bir keşif gezisiyle ilgili bir yazı hazırlamış. Her ne kadar Haines, görev başında onun hakkındaki ilk elden görüşler edinse de komutan, John Murray'nin görüşlerini daha çok dikkate alıyor. Hatırladığı kadarıyla teğmenin hal ve tavırları yeterince uygun. Her halükarda Malcolm, Wellsted'in çölden sağ çıkıp Haines'i yanıltmasını -hem de ilk defa değil- ve Jones ile Jessop'ı beraberinde getirmesini umuyor. O kadar çok delikanlı ölüyor ki, kalanlarla uğraşıp onlar için neyin en iyisi olduğuna karar vermek çok güç. Salgına ya da savaşa kurban giden onca kaybı düşündükçe bedenlerin öylece nehre atılıp israf edildiği hissine kapılıyor. Malcolm bu subaylarının uzmanlığının ordunun temelini oluşturduğuna ve yine bu subayların orduyu en iyi şekilde temsil ettiklerine inanıyordu. Harcanıp gitmelerinden nefret ediyor.

"Umarım önemli şeyleri not ediyordur," diyor. "En azından bu notlardan bir şeyler elde edebiliriz."

Haines Wellsted'in ne yapıp yapmayacağı konusunda emin olmadığını ve onun sorumluluğunu almadığını belirtmek için omuzlarını silkıyor.

"Tamam," diyor Sör Charles. "Yemek vakti; dönelim."

Bu haberleri sonra da gönderebilir. Londra Fransız hareketleriyle oldukça ilgilenecektir; kaptanın da iyi bir iş çıkardığı ortada. Malcolm, *adam keşke sürekli söylenmese* diyor. Komuta ettiği tüm mürettebatlarda mutlaka bir sorun yaşamış. Çok yorucu.

Haines hazır olda durup selam veriyor.

Aklına sonradan gelen bu düşünceyle "Bir ara yemeğe gel," diyor komutan. Fakat belli bir tarih belirtmiyor. Onu adamlarından biri eksik olduğunda çağırmayı planlıyor, bazen sohbet yerine bilardo ya da briç oynamak için fazladan bir kişiye ihtiyacı oluyor. "Bombay'da konaklayacaksın değil mi?"

"Ah, evet efendim." Haines'in gözleri parlıyor. Kaptan aslında komutanı dinlemiyor, o güzel bir yemek yemek, okumak için fırsat bulmak ve belki de beş yıldır yazmaya can attığı kitaba başlamak için sabırsızlanıyor. Tabi şimdi,

Sokotra gezisinden başka alanlara eğilmek zorunda kalacak. Yine de aklına iyi bir şeyler geleceğinden emin. Belki de Kızıldeniz'daki denizcilik hayatı... Genç Ormsbi bir-iki tane ilginç balık tutmuştu.

"Bombay'deki konakta gayet rahatım. Dönmek çok güzel efendim." Tüm samimiyetiyle Sör Charles'ın elini sıkıp odadan ayrılmadan önce selam veriyor.

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

Kuzeye gittikçe, grup Vahabi bölgesine giriyor. Şimdi karşılaştıkları yabancıların uzun sakalları ve koyu renkli, ciddi gözleri var. Namaz vakitleri, hükümet değişmeden önce nazik ve hoş eylemlermiş, ancak artık ortama çok tutucu bir hava hakim. Çoğunluğu oluşturan köleler ve aileleriyle yolculuk eden Bedevilerin aksine, Vahhabiler kadınları olmadan, tek tip zayıf köleleriyle seyahat ediyorlar. Bunun bir sonucu olarak kahve içilirken yapılan sohbetler daha az samimi bir havada gerçekleşiyor, politika ve güç mücadeleleri konusundaki haberlerden konuşuluyor. Bir kez daha Wellsted'in Türk kılığı kuşku uyandırıyor.

Adamın biri bin Muhammed'e kibirli bir havayla "Neden bir Türk'le yolculuk ediyorsunuz?" diye soruyor. "Şehirlerimizi elimizden aldılar. Ama biz de onları geri aldık."

Kuzey bölgelerdeki güç savaşları devam ediyor.

"Efendi bir yatırımcı." Bin Muhammed adamı temin ediyor. "Bizimle yolculuk edebilmek için Umman Sultanı'nın iznini aldı."

Ama bunu kimse kabullenmiyor. Sultan'ın toprakları artık çok uzaklarda kaldı, Sultan Hazretleri burası için yabancı, daha da kötüsü, sevilmeyen bir hükümdar.

"Hayır, hayır" diyorlar ısrarla. Kahve içme geleneğini bir gerginlik dalgası sarıyor. Tükürürcesine, "Adam Türk." diyorlar. "Onu gruptan kovmalısınız."

Grupla seyahat eden bir kadını gördüklerinde de aynı oranda şaşırıyor, Zena işlerini yaparken onu aşağılarcasına inceliyorlar.

Wellsted ona fısıldıyor; “Merak ediyorum acaba onlar için hangimiz daha iğrenciz?”

Zena yalnızca bakmakla yetiniyor. Eğer bir kadının, hele de köleyse en aşağılıktan daha da aşağılık olduğunu bilmiyorsa, tam bir aptal demektir.

O gece Vahhabiler bir Türk’ün olduğu kampta kalmayı reddederek yemekten sonra gidiyorlar. “Biz kampımızı bir-iki saat uzaklıkta kuracağız” diyorlar. “Hiçbirimiz grupta böyle bir adam varken burada uyumayız, kendi yolumuza gideriz daha iyi.”

Kasım aynı soğuk ses tonuyla, “Birkaç haftadır onunla yolculuk ediyoruz ve gerçeği söylemek gerekirse onunla sürekli kavgaya ediyorum. Adam beni birkaç kez öldürmeye kalkıştı.” Ki bu doğru; adamlar yemekten önce, Kasım teğmene hançerini nasıl kullanacağını öğretirken, kavgaya tutuştular. Sıkıcı birkaç günün ardından, eşlik eden biri de yokken, en azından biraz spor yapmak istediler. Ancak Vahhabiler omuzlarını silkiyorlar; Türk’ün yoldaşlarını öldürmemiş olması onlar için fark etmez.

“Gitsek daha iyi,” diyorlar. “Adam Türk.”

Yaptıkları bu kabalık Wellsted’in yanaklarının kızarmasına neden oluyor ama Araplar bu durumu pek de umursamıyor. Çoğu durumda göstermelik bir nezaket kullanan bu insanların her birinin kumlar üzerinde kendi kararlarını vermeleri ve içlerinden geldiği gibi konuşmaları gerekiyor.

Adamlar karanlıkta kaybolduklarında Wellsted “Gittiklerine sevindim.” diyor Kasım’a.

Tacir yalnızca omuz silkiyor ve gece için yerleşmeye gidiyor.

Gecenin ilerleyen saatlerinde Kasım karanlığın içinde olduğu yerde fırlıyor. İyi bir neden yoksa hiçbir zaman uyanmayan Kasım’ın içgüdüleri yine yanılmıyor. Bin Muhammed’in gözleri çoktan açılmış. Birileri kampa yaklaşıyor. Ancak düşmanlar henüz tacirlerin onların kim olduğunu ve ne yapacaklarını tahmin edebilecekleri kadar yaklaşmadılar. Zena’nın yılan karşısında çıkardığı yaygara-

ya, derin uykularından ancak kısa bir anlığına uyanıp, homurdanarak ve kısa bir yorumla karşılık veren iki adamı, durup dururken hışırdayan bir elbise ve kınından dikkatlice çıkarılan bir hançer sesi tamamen uyandırıyor.

Bin Muhammed birkaç saniye olduğu yerde yatıyor. Yüzünde bir pişmanlık ifadesi dalgalanıyor; sonunda kim olduklarını ayırt edebiliyor, dördünü de duyabiliyor, bunlar ancak birkaç saat önce ayrılan Vahhabiler olabilir. Bu deneyimli yağmacılar, hilalin cılız ışığı altında neredeyse kapkaranlık olan kumlarda vahaya doğru sessizce ilerliyor, kampı savunmasız bulmaları işten bile değil. Gelenler başka kim olabilir ki? Ona başıyla onay veren Kasım'a işaret ediyor. Sırf Wellsted'in boğazını kesmek için geliyor olsalar dahi, kimsenin kampa saldırmasına izin veremezler. Vahhabiler onun gerçek kimliğini bilse, her şey daha da kötü olabilir. Kuzeyli kabileler aşağılanmayı hak ettiğini düşündükleri tüm ırklar arasında, en çok Hıristiyanlardan nefret ediyorlar; bu da tamamen tesadüfi bir durum.

Tacirler adamları kolayca alt edebilirler. Ama Kasım teğmeni uyandırmaya karar veriyor, bunu yapması gerektiğine inanıyor. Sürünerek adamın yanına gidiyor, güçlü ellerinden biriyle Wellsted'in bileğini kavlıyor, diğeriyle de ağzını kapıyor. Kasım'ın gözleri yukarıya kayıyor. "Sana gerçek bir kavga imkanı çıktı dostum."

Bin Muhammed siyah kefiyesiyle karanlık bir gölge gibi silahını kapıyor, sinsice gelenlerin arkasından dolanıyor. O kadar gizli hareket ediyor ki, neredeyse görünmez. Bunu yapmak için doğmuş. Bir hayalet gibi sessizce, daha adamlar kampın saldırıya hazırlıklı olduğunu anlayamadan ikisini de öldürüyor. Boğazı kesilen iki adam, daha kanları damlamadan yere yığılıyor. Çemberin en ucundaki, derin uykusundaki ilk köleye bile ulaşamıyorlar. Diğer iki yağmacı fark edildiklerini ve yandaşlarının öldürüldüklerini anlayamadan yüzükoyun yatan iki kişiye ulaşıyorlar. Görevlerini tamamlamak için ilerliyorlar. Bir tanesi, kalbini yerinden sökmek için Türk'e yaklaşıyor. Diğeri ise Zena'yı

yakalayıyor; kız uyanınca daha çılgılık bile atmadan, onu tepeye sürüklemeye çalışan adamın kolunu ısırtıyor.

Çöle hakim olan gece sessizliğini bozan ilk şey adamın çılgılığı oluyor. Böyle bir baskın oyununda kız kolay bir lokma. Seri bir şekilde hareket eden Wellsted, öbür adamı kolayca etkisiz hale getirdikten sonra, diğer adama uzanarak Zena'yı onun ellerinden kurtarıyor. Teğmen kullanmayı öğrenmek için uzun zaman harcadığı hançerine ya da bıçağına uzanma gereği bile duymuyor. Onun yerine, ani bir öfkeyle hiç düşünmeden, çıplak elleriyle doğrudan adamın boğazını kavrayıp onu boğmaya başlıyor. Adamın canını alırken kalbini ele geçirmiş olan kinden başka bir şey düşünemiyor. Suikastçının cesedi yere düşerken hala adrenalini yüksek olan Kasım, işi sağlama almak için adamın boğazını kesiyor. Görünüşe göre teğmen alıştırma yaptıkları zamanda olduğu gibi, kavgada gayet iyi. Kasım son katili de bulmak için oradan ayrılıyor.

Wellsted, Zena'yı kontrol ediyor; "İyi misin?" Kalbi hala onun kaçırılma düşüncesiyle deli gibi çarpıyor. Bir süredir Zena için bazı duygular beslediğinin farkında olsa da içinde yükselen bu ölümcül öfke onu şaşırtıyor. Nasıl olur da böyle bir şeye cesaret ederler?

Zena başıyla onaylayıp, içinde yükselen korkuyla, gelen başka bir tehlike olup olmadığını görmek için karanlığa, kum tepelerine doğru bakıyor. Oralarda başka kimler olduğunu ancak Tanrı bilir. Elini minnettarlıkla Wellsted'in omzuna koyup sıkıyor. Gözlerin birbirlerine kenetlendiği o an herkesten çalınmış bir an gibi...

"Kaçsam mı?" diye fısıldıyor.

"Hayır, burada kal."

Kızın sesindeki panik ve korkuyu sezmek mümkün değil. Biraz geriye çekiliyor ve Wellsted, bin Muhammed'le Kasım'ın dikkatlerini nereye verdiklerini anlamaya çalışırken, elini kızın omzuna koyuyor.

"Arkamda kal," diyor, Zena minnetle teğmenin arkasına geçiyor.

Köleler duydukları seslere uyanıyorlar. Uyuyan adamlar ayağa fırlıyor, zifiri karanlıkta canları için savaşmak için, arkadaşlarını uyandırıyorlar. Bin Muhammed son katili panik esnasında kaçmalarına öfkeleniyor.

Kum tepesinin aşağısından “sessiz olun” diye bağırıyor ama adamın hareket eden elbisesinin sesini takip etmek için artık çok geç; Vahhabi çoktan kaçmış.

Kasım saldırının sona erdiğini işaret ediyor. Dördünden üçü ölmüş.

Zena uzanıyor. Kumda bir karartı var; Wellsted’in not defteri.

“Buyur, bunu düşürmüşsün,” diyor. Not defterini uzatan eli titriyor.

“Gel.” Wellsted bir Bedevi kadar zarif bir şekilde ona işaret ediyor. “Ateşin yanında otur, titriyorsun.”

Kızın çok narin bir yanı var. Ona bakarken içini bir suçluluk duygusu kaplıyor; aralarında saygı dışında hiçbir bağ olmaması gerekir. Daha az önce onu kaçırmaya çalışan bir adamı öldürdü. Öldürmesinin nedeni de kıza duyduğu saygı değil. O ana kadar hiç böylesi bir nefret hissetmemişti. İçindeki bu tutku onu şaşırtıyor. Çok genç olmadığı için, Zena’nın aksine bu duyguları yanlış yorumlamıyor. Gözlerinin birbirine kenetlendiği o anı düşünüyor, çöl sanki daha da sessizleşmişti.

Wellsted kızı rahatlatmaya çalışıyor; “Seni kaçırsalardı, peşinden gelirdim.”

Zena bir ceylan kadar ürkek olsa da gülümsüyor. Wellsted hissettiği sancının omzundaki morluktan kaynaklanmadığının farkında. Zena ona baktığında sanki büyüleniyor. Hiçbir şey söyleyemiyor. Dilinin ucunda çok kelime var ama istediğini seçmek öyle kolay değil.

Zena ise sahibinin yanında kendini güvende hissediyor, kendini şaşırtan hisler besliyor. Dokunuşunun içinde kopardığı fırtınalar dışında, hayatında ilk defa midesinde kelekler uçuştüğünü hissetmesine neden olan bir minnettarlık duygusu tüm bedenine yayılıyor. Daha bilge, daha

yaşlı bir kadın bu duyguları sevgi, hatta aşk olarak tanımlar. Wellsted bir battaniye alıp Zena'nın yanı başına oturuyor. Kervanın geri kalanı kum tepelerini gözlemekle bu kadar meşgul olmasalar, birbirlerine mümkün olduğu kadar fazla yaklaşan, sürekli etrafa bakınan beyaz adamı ve siyah kıızı görseler, aralarında bir çekim olduğunu fark ederlerdi. Sanki tüm dünya o an onların etrafında dönüyor. Bir koruma alanı oluşturuluyor ve kimse ne olduğunu fark etmeden yavaşça yerleşiyor.

Hiçbir zaman uyumayacağım diye düşünüyor. Burada kaçırılsa bir daha asla bu kumlardan çıkamayacağını biliyor. Zena hayatının geri kalanını develeri sağarak, çadır kurarak ve birileri tarafından satılacak bir mal olarak geçirmek istemiyor. Yine de, herkesin sessizleşmesiyle, ona tuhaf bir biçimde huzur veren Wellsted'in nefes alış verişini dinlerken uyuya kalıyor. Şafağın sökmesiyle uyanırlarken parmaklarının birbirine kenetlenmiş buluyor.

Sanki adamın dokunuşu onu yakmış gibi hızla elini çekerek "Ana mut asif, özür dilerim," diyor; Wellsted onun yanaklarının kızardığını göremiyor ama Zena çok büyük bir kabahat işlemiş gibi hissediyor. Wellsted tuhaf bir tavır takınmak yerine açıkça gülümsüyor. Zena'dan özür dilmeyi düşünüyor ancak buna fırsat bulamıyor; Kasım ve bin Muhammed kumların üstünden sabah ışığında parlayan keskin gözleriyle ona doğru geliyorlar. Zena da kahvenin demlenmesine yardım etmek için ateşin yanına gidiyor.

"Saldırgan kaçarken arkasında iz bırakmış." Bin Muhammed batıyı gösteriyor.

İstekli bir ses tonuyla "Onu yakalasak mı?" diye soruyor Kasım.

Bin Muhammed olumsuz bir şekilde başını sallıyor. "Geldiğimiz yere geri dönmeyeceğiz," diyor. "Bunu yapmaya gerek yok."

Adam çok şanslı, eğer kuzeye ya da doğuya kaçmış olsa, öğlen olmadan canını almış olurlardı.

"Gel dostum," Bin Muhammed, Wellsted'in eyerinden

görünen seccadesini işaret ediyor. “Namaz kılmak uyumaktan iyidir. Sonra da kahvaltımızı yaparız.”

Bin Muhammed’in emirler yağdırmasıyla, adamlar uykulu gözlerle şafağın ilk ışıklarında uyanıyor, namaz kılınıyor ve Vahhabilerin bedenleri düştükleri yerde bırakılıyor; böylece akbabalar karınlarını doyurabilecekler. Böyle adamlar hiç bir onurlandırma şeklini hak etmiyorlar. Silahları alınıyor ve üstleri aranıyor. Tüm eşyalarını kendi kamplarındaki heybelerinde bırakmış olmalılar; üstlerinden bir dolar bile çıkmıyor. Bin Muhammed cesetlerine tükürüp adamlarına ilerlemelerini emrediyor.

Kamp toplanıp, ateş söndürülüp, son deve de kum tepesinden ayrıldığında taze etin kokusunu duyan kuşlar havada süzölmeye başlıyor. Zena, Wellsted’i gölgesi gibi yakından izliyor. Ona, artık sahibine gönüllü olarak bağılıymış gibi geliyor. Değişen bir şeyler oldu. Wellsted bir anlığına yüksek tepede kaybolduğunda, Zena’ya tüm çöl sanki parmak uçlarında onun nereye gittiğini görmek için yükselmiş, tüm gökyüzü ve kumun yokluğunda daha da boşmuş gibi geliyor.

Özgür bir Türk’le karşılaşmak, yabancılardan hoşlanmayan kuzeyli kabileler için kabullenmesi mümkün olmayan bir durum. Kasım on ya da beş sene önce olsa böyle bir şeyle karşılaşmayacaklarını söylüyor. Ama tüm o çalkantılı zamanlar boyunca Vahhabiler her şeye daha kinci ve daha çılgın bir bakış açısıyla bakmaya başlamışlar.

Bin Muhammed “Senin bir *huss* olduğunu söyleriz,” diyor küçümser bir havayla. Yine de bunun onu eğlendirdiği açıkça belli oluyor. “Benim emrimde çalıştığını söyleriz.”

Görünüşe göre, deve bakıcısı bir Türk kabul görürken, iş ortağı bir Türk kabul görmüyor. O yüzden Wellsted artık deve bakıcılığı yapıyor, ikinci sırada yemek yiyor ve ona ne yapacağını söylediğinde gözleri gülen Kasım’dan emirler alıyor. Ama beyaz adamın ona verdikleri rolü tam anlamıyla yerine getirdiği inkar edilemez.

Kuzeye devam ettikçe kulaklarına gelen haberler hiç de iyi değil.

“Daha da uzakta” olduklarını öğreniyorlar. Kampın Riyad’ın ilerisine devam ettiği haberini aldıklarında Kasım dişlerini gıcırdatıyor.

Wellsted söylenmenin şu an yararı olmadığını biliyor. Bu, İngilizlerin Arap akranlarıyla ortak yanlarından biri. Gelişen durumu içgüdüsel olarak anlıyor. Yine de ne kadar zaman geçerse, Jessop ve Jones’u kurtarmalarının bir o kadar zorlaşacağından endişeleniyor.

“Bu sakalımı bırakmam için bahane oldu,” diyor ve elini çenesinde gezdiriyor. Şimdi tamamen uzamış olan sakalı onun kılığını tamamlayan bir etken oldu. “Şikayet edemem yaşlı adam. Sonuçta develerin ihtiyaçlarıyla ilgili oldukça fazla şey öğrendim.”

“On gün,” diye kükrüyor bin Muhammed, her zaman-
kinden daha da öfkeli. Ama Kasım gülüyor.

Efendi beklediğinden daha iyi bir delikanlı çıktı. Beyaz adam tek başına hayatta kalmayı başaramayacak olsa da, bir Hristiyan’a göre kendini kötü durumlardan kurtarma yeteneği çok etkileyici.

Otuzuncu Bölüm

Jessop, Emir'in kararıyla çadırlar sökülüp başka bir alana taşındığı zaman kampı görebildiği için artık yalnızca sesleri duyarak bile hazırlık yapıldığını anlayabiliyor. Bu sökme işi kadın ve erkeklerin sessizce kavurucu sıcaklığın altında ağır iş yapmasından ibaret (yine de bu, günün en sıcak altı saatinde gerçekleştirilmiyor). Doktor, Jones'un uzun bir süredir konuşmadığını fark ediyor. Kamp toplandığı için birer hayvan gibi keçilerin yanında sürüleceklerini ve Emir'in istediği yöne doğru yol alacaklarını bildiği için, bir şeyler söylemeyi düşünüyor. Elini kaldırarak Jones'un bileğine dokunup dikkatini çekiyor. Ama üsteğmen yalnızca homurdanıyor ve horlamaya devam ediyor. *Derin bir uykuda, diye düşünüyor doktor, onu rahat bırakayım.*

Aklından geçen düşünceyle, Jessop gülümsüyor; ikisine verilen görev zaten kabile yaşantısının detaylarını öğrenmekti. Şimdi bu konuda tam bir uzman haline gelmiş olması çok ironik. Kadınların görevlerini ve erkeklerin sorumluluklarını çok iyi biliyor. Bedevilerin karar verirken ne tür manevi değerleri göz önünde bulundurdıkları hakkında geniş bir bilgi dağarcığı oluştu ve suyun önemini çok iyi anlayabiliyor. Bu kültürü biçimlendirip sürdüren şey su. İngilizler için burada alışverişi yapılacak çok az şey var. Ülkenin çok önemli bir altyapı eksikliği var ve Jessop, buranın İngiliz dokumacılığına, hatta afyonuna bir katkısı olacağını aklına bile getirmiyor. Araplar zevkleri konusunda oldukça bağnazlar ve Allah afyonu hoş görmez. *Çöle inşa edilen bir*

tren yolu; doğal olarak seslice gülüyor. Fazlasıyla acayip ve gülünç bir düşünce. Doktor bir mimar olmasa bile, böyle bir şeyin imkansız olduğunu biliyor; Rubülhali Çölü sürekli yer değiştiren kum tepeleriyle dolu. Yine de kendine birkaç tane istasyon ismi düşünme lüksünü tanıyor. Doktor romantik düşünüp, bordo renkli bir tabelaya beyaz bir boyayla yazılmış “Yıldız Vahası” ismini seçiyor. Kendini Yıldız Vahası İstasyonu’ndan hala yapım aşamasında olduğunu duyduğu Euston’a bilet alırken hayal ediyor.

“Şimdi yola çıkarsam büyük açılış için zamanında orada olabilirim,” diyerek sırtıyor.

Çadırın kepenkleri geriye çekiliyor ve içeriye Jessop’un daha önce hiç görmediği bir kabile üyesi giriyor. Adam, her zaman gelen muhafızdan daha uzun ve doktorla göz göze geldiklerinde şaşırtıcı şekilde gülümsüyor. Sanki kampın toplanması esnasında içeriye yanlışlıkla girmiş gibi...

“Selamün aleyküm.” Başını eğiyor.

Doktor ne cevap vereceğini bilmiyor. Haftalardır bir hayvan gibi muamele gördükten sonra gösterilen bu nezaket çok tuhaf. Dikkatlice gülümseyerek Jones’u uyandırmak için bileğini birkaç kez oynatıyor, Jones bilinçsiz bir halde, uykusundan bağırarak uyanıyor.

“Gidiyoruz, Jones.” diyor doktor.

Adam, tutsaklar ellerini kullanabilsinler diye iplerini gevşetiyor. Sonra, kısa bir süre için çadırdan ayrılp, içeriye taze bir hava dalgası yayarak çadıra geri dönüyor. Gavurların yanında duruyor. Bir elinde su matarası, öbür elinde ekmek var. Jessop korkusunu belli etmemeye çalışsa da ekmeğin et ve sarımsakla doldurulmuş olduğunu fark etmeden edemiyor. Taze de. Hatta doktor yanılmıyorsa, ekmek hala sıcak.

“Alın,” adam ekmeği yere koyuyor. “Yürüyeceğimiz yol uzun.”

Bu beklenmedik cömertlik karşısında şaşırان Jones ve Jessop bir anlığına donup kalıyorlar. Bunun bir tür tuzak olup olmadığını düşünmekten kendilerini alamıyorlar. İki haftalık açlıktan sonra, ikisi de bir deri bir kemik kal-

dı; Jessop, ikisinin şu anki ağırlığı toplansa, kendisinin Palinurus'tan ayrıldığında sahip olduğu ağırlık kadar edip etmeyeceğini merak ediyor. Bir anlık tereddütten sonra, iki adam aç gözlülükle yemeğe yumuluyor, yumuşak ekmeği en küçük parçasına kadar yiyip, etin suyunu emerek yağlanan çenelerini yalıyorlar.

Su oldukça taze ve iki adam mataranın tamamını bir dakikadan az sürede bitiriyorlar.

Jones bir elini midesine koyuyor. İçindeki suyu ve yiyeceği hissedebiliyor. Çok rahatlatıcı ve hoş bir his. "İşte buna zengin bir kahvaltı denir." diyor. Sırıttıyor.

Bu çılgın açlık adamı şok ediyor. Görünüşe bakılırsa tüm kabile üyeleri tutsaklara nasıl davranıldığından haberdar değil. Bunun onu ilgilendirmediğini düşünerek omuzlarını silkiyor, adamları ayağa kaldırıp ellerini tekrar bağlayarak onları çadırdan çıkarıyor. Dışarıda güneş şaşırtıcı biçimde parlak; iki beyaz adam ışığa doğru uzun adımlar atıyorlar. Kamp çoktan toplanmış, develer yüklenmiş, etrafta sürüden ayrılmış bir keçi olup olmadığını kontrol etmeleri için görevlendirilen çocuklar, heyecanla koşuşturuyorlar. Kadınlar başlarının üzerinde testi taşıyor, hatta bazılarının burkalarına kundaklarla sarılmış bebekler var. Onları alıp getiren adam, beyazları, kumlarda elinde bir tabak kalıntıyla ona doğru gelen muhafıza teslim ediyor.

"Onları besledin mi?"

"Evet, biraz ekmek kalmıştı."

"Onlara ekmek mi verdin?"

"Ve biraz da su. Tüm gece yürüyeceğiz."

Muhafız öfkeyle bağırıyor. "Onlara bunu ayırmıştım" diyor tükürürcesine.

Kalıntılar çürümüş. Jessop kokusunu olduğu yerden alabiliyor. Yine de onları yiyebilir. Tabi ki yiyebilir...

Muhafız tabaktakileri yere döküp üzerlerine kum atıyor. "Zamanımı harcıyorum!" diyor. "Keçiler de yediler."

Diğer adam kendini savunmaya çalışıyor; "Ama yardım etmeye çalışıyordum."

“Bayağı şanslıydık sanırım,” diyor Jones.

Doktor başıyla onaylıyor. Muhafızın bunun acısını sonradan çıkarmamasını umuyor. Yine de taze yemek ve neredeyse taze denilebilecek bir miktar su için biraz zorbalığa mutlulukla dayanabilir. “Acaba nereye gidiyoruz?” diye düşünüyor.

“Riyad yakınlarına,” diyor Jones ilgisiz bir ifadeyle. “Geçen gün konuşurlarken duydum; kamp Riyad’ın ötesinde bir yerlere taşınacakmış, bir çeşit vahaya. Yine hiçliğin ortasına herhalde.”

Adamlar yürüyorlar ve bir araya gelmeye başlayan kervanla birlikte ilerlemeye başlıyorlar. Böyle anlarda doktor kervanın hiç bir lider olmadan nasıl bu kadar düzenli bir şekilde ilerlediğini düşünüyor. Kesinlikle denizcilerin başaramayacağı bir şey. Güneşin yönüne bakılacak olursa, neredeyse akşamüstü olmuş ve doğuya doğru ilerliyorlar. Şimdiden yorulmaya başladığını hissederek içini çekiyor. Çok uzun bir gece olacak.

Otuz Birinci Bölüm

1833 Ekim'inin sonunda Riyad'dan dört günlük uzaklıktalar, Kasım bir atmaca yakalıyor. Yolda kurak, taşlı bir alana rastlıyorlar. Hala çöldeler ancak artık kum tepeleri yok. Daha kolay ilerliyorlar ve develer için azıcık çimen, dikenli bir akasya ve gri yapraklı sert çalılardan oluşan küçücük bir otlak var. Kasım kuşun kanadının altını kontrol edince, pençeleri çok keskin olsa da uçmak için daha çok küçük olduğunu fark ediyor.

“Ailesinden çok erken ayrılmış olmalı,” diye açıkladıktan sonra, kanat çırpmayı bırakması için hayvanın üstüne ince bir kilim örtüyor. Hayvanı biraz etle besleyip eyerine bağlıyor. Gece bir yer bulup onu eğitmeye başlıyor. Üç gün içinde hayvan ona vahşi bir hayvan ne kadar bağlanabilirse o kadar bağlanıyor. Devenin üzerinde adeta bir kral gibi kuruluyor, eyere bir maskot gibi tünüyor. Kasım onu serbest bıraktığında yerden yansıyan kavurucu sıcaklığın yukarılarına, daha serin yüksekliklere ulaştığından ancak küçük bir nokta olarak görülebiliyor. Yine de ılık çaldığı an Kasım'ın koluna dönüyor. Sonunda Riyad'a geldiklerinde, Bedevilerden oluşan bir grup, kuşu satın almak için fazlasıyla para öneriyor ancak Kasım reddediyor. Wellsted onun tuhaf bir adam olduğunu düşünüyor. Bir Habeş'e karşı soğuk, ancak atmacaya karşı nazik... Kuş, ona yalnızca eğittiği zamana ve ilgisine mal olsa da bol bol kar edeceği bir alışverişe sırt çeviren bir adam...

Çölün tüm o uçsuz bucaksız görüntüsünden sonra cuma öğleden sonrası karşılaştıkları Riyad'ın görüntüsü hayret

verici. Çölde biten çimler şaşırtıcı. Bahçelerden dar sokaklara kokular yayılırken, kentin eteklerindeki evler, yeşil ve kadife gibi alanda birer mücevher misali parlıyor. Kent bereketin üzerine kurulmuş gibi. Şehrin merkezine doğru ilerlerken, gördükleri bu canlılık karşısında bakakalıyorlar. Cuma namazı sona ermiş ve sokak araları müzik ve gülüşme sesleriyle yankılanıyor. Dışarıda, evinden ve dükkanlarından çıkmış bir sürü insan var. Kervan uzun süredir, ufak da olsa bir şehir görmedi. Sepetler yiyeceklerle dolu, dereler tertemiz ve hava sanki onları karşılamak için bergamot, nane ve kişnişle tazelenmiş gibi. Yapacak o kadar çok şey var ki, herkes sıcağı unutuyor ve kendini etrafında olup biten gösteriye teslim ediyor.

Pazar alanına vardıklarında, eşyalarını develerden indiriyorlar, köleler develeri serinletmek ve mataralarını doldurmak için sıraya giriyor. Wellsted kalabalığın durağan hareketleri karşısında dikkatinin dağıldığını hissediyor. Pazar alanın kenarında dolanan kirli yabancılara bakmak için duran çocukların kıyafetlerindeki egzotik renkler teğmeni şaşırtıyor. İki adam Wellsted'in tanımadığı bol yapraklı bir ağacın gölgesinde oturuyor. Teğmen bir tanesinin, ağır gözlerle devesini kana kana su içtiği yerden getiren Zena'ya dik baktığını fark ediyor. Wellsted bir seyyar satıcıdan nane çayı satın alıyor. Zena'ya bir bardak çay uzatıp, kocaman palmiye'nin gölgesinin altında korumasıymış gibi kızın yanında duruyor.

"Teşekkür ederim." Gülümsüyor.

Çayını rahatça içebilmek için devesini bağlıyor. Çok tatlı bir edayla. Wellsted kızı bu alandan götürmek istiyor ancak bunu nasıl yapacağını bilmiyor.

Elinde ballı fındıklarla Kasım çıkageliyor. "Bugün burada kalacağız, yarın da Emir'in kampına gideceğiz. Çok uzakta değil, yalnızca birkaç saat uzaklıkta. Duyduğumuza göre kamp güneye kurulmuş fakat Riyad'dan çok uzakta değiller. Güneş batarken orada oluruz."

Wellsted şanslı olduklarını düşünerek gülümsüyor. "Sonunda başardık!" diyor, "Adamlardan bir haber var mı?"

Kasım başını sallıyor. "Daha değil," diyor. "Yarın öğreniriz."

"Burası gece kalmak için güvenli mi?" Wellsted Vahhabilerin saldırısından beri herkesten, hatta açık yürekli Bedevilerden bile kuşkuluyor. "Zena'ya bakıp duruyorlar."

"Haklısın," diyor Kasım. "Burada, kuzeyde bir servet değerinde. el Mudar onu burada satabileceğini söylemişti öyle değil mi?" Başını tezgahların etrafındaki kalabalığı gösterecek şekilde sallıyor.

"Onu satmayacağım. Hiçbir ücret karşılığında." Wellsted soğukkanlılığını koruyor. Düşüncesi bile onu kızdırmaya yetiyor. "Onu özgür bırakacağım."

Kasım omuzlarını silkiyor. "Çok güzel bir kız," diyor. "Dikkatli olmalıyız, ona yakın dur."

Birkaç dakika sonra yanlarına bir Vahhabi gelip Zena'nın satılık olup olmadığını soruyor. Wellsted cevabı neredeyse tükürürcesine veriyor. Adam geri çekiliyor; sonuçta karşısındaki adam aptal ve tehlikeli bir Türk, Riyad'ın yeni delisi. Oysa yalnızca bir soru sormuştu.

Grup gölgeye yerleşiyor, kölelerden birkaçı alışveriş yapmaya pazara gidiyor. Wellsted not defterini çıkarıyor.

Kağıda bakan Zena, "Bu resmi seviyorum," diyor utanmış bir şekilde. "Bu benim devem değil mi?"

Tüm sayfaya kervanı çizmiş. Ve Zena haklı, onun devesi resimde seçilebiliyor. Wellsted birkaç harita çizdiği sayfaya dönüyor.

"Büyük ihtimalle ölçek yanlış," diyor. "Ama yapabileceğimin en iyisi bu."

"Tüm bu yollardan geçtik mi?" diye soruyor Zena.

"Evet neredeyse bin iki yüz kilometre diye tahmin ediyorum."

Zena bu bilgiyi aklına kaydediyor. Wellsted tüm yolculuklarının haritasını neredeyse tam bir kesinlikle çıkarmış. "Peki, bu haritada Afrika nerede?"

Wellsted yeni bir sayfa çeviriyor. Kıtaların birbirlerine göre olan pozisyonlarını benzer bir biçimde çizip Maskat'tan kuzeye doğru aldıkları yolu gösteriyor. Zena bir an için dü-

şünüyor. Eviyle yaptıkları yolculuğun arasındaki mesafeyi ölçmek için parmağını kağıda koyuyor. Kat ettikleri yolun iki katı uzaklıkta.

“Özlüyor musun?” diyor şefkatle.

Zena tereddüt ediyor. “Seni tanıdığım için mutluyum.” diyor.

Kölelerden biri dönüp boş boş onların konuşmalarını dinliyor. Wellsted ona, kendisinin de onla tanışmaktan memnun olduğunu söylemek istiyor. Ona kendisiyle Londra’ya gelmesini teklif etmek istiyor fakat kendini tutuyor, bunu yapabilmesi mümkün değil. Arabistan’da ten renginin sosyal konumları üzerinde pek bir etkisi olmadığı için, Wellsted İngiltere’de Zena’ya olan duygularının tam bir skandal yaratacağını unutabiliyor. İngiltere’de kızın neredeyse hiçbir değeri yok.

Kararsız bir ses tonuyla “İngiltere ise,” diyor kuzeyi göstererek, “burada.”

“Serbest bırakılmasını umduğun arkadaşların da İngiliz mi?”

“Evet.”

“Onları yarın göreceksin.”

“Umarım.”

Teğmen, Zena’nın yaptığı bu yolculuğa çok az İngiliz kadınının katlanacağını fark ediyor; çölden öncesine de, sonrasına da. Onun sakinliğine vuruluyor, zarafetine hayranlık duyuyor. Bir düşes bile onsan daha zarif olamaz. Yine de kızın içinde olduğunu hissettiği o çelik gibi sağlam taraf da, çok hoşuna gidiyor. Diğerleri birer at gözlüğü takmışçasına onlara söylenenleri yaparken, Zena’nın bazı küçük şeyleri düşünebildiğine tanık olmuştu. Onu, bin Muhammed’e kalbini bir bıçakla parçalamak istercesine bakarken de görmüştü.

“Hadi, gel.” diyor “Bu yarın olacak iş. Bu öğlen Riyad’ın tadını çıkaralım.”

Sıcak azalıp da güneş batarken şehir canlanmaya başlıyor. Yakındaki pazar yerinden dümbek davulu sesleri gelir-

ken, birileri de aynı zamanda tamburin çalıyor. Tüm bunları şarkılar izliyor; şarkı söylemeyen ve enstrüman çalamayan insanlar da kendilerini ritme kaptırıyorlar. Danslar nargile dumanları arasında, yeni katılımcıyla birlikte çok daha heyecanlı bir hal alıyor. İçinde yılan dolu bir sepetle onlara katılan adamı memnuniyetle aralarına kabul ediyorlar. Adam kısa bir süre içinde yılanlarla ilgili anlattığı hikayelerle köleleri ve hizmetçileri etkisi altına alıyor.

“Bir tanesi dans bile ediyor,” diyor. Kollarını kaldırıp dalgalandırarak yılanının marifetlerini göstermeye çalışıyor.

O, yılanının bu numarasını bir gümüş almadan göstermeyeceğini söylese de, sahipler bununla ilgilenmiyorlar. Bol miktarda kahve ve hurma karşılığında -diğerlerinin pazarlık yapmak için ellerinde olan tek şey- bile numarayı göstermeye ikna olmayacağını söylüyor.

Gökyüzü yerini geceye bırakırken, küçük kentin havasını hoş bir tazelik kaplıyor. Adamlar karınlarını doyurdular ve şimdi kıpır kıpırlar. Akrobatın teki önlerinde seri bir şekilde, durmadan parendeler atıyor. Elllerinde gaz lambalarıyla onlara yaklaşan üç Vahhabiyi gördüklerinde, tetikte olan bin Muhammed ve Kasım ayağa fırlıyor, Wellsted de arkalarından geliyor. Sonuçta herhangi bir problem yaşanmıyor. İçlerinden özellikle birinin çok iyi giyimli olduğu üç adam da gülümsüyor. Görünüşe göre Riyad sürekli neşeli olan bir yer.

İçlerinden biri, tacirleri “Selamün aleyküm,” diyerek karşılarken, bir diğeri de kalabilecekleri boş bir ev olduğunu söylüyor. Ev, kuzeye tuz ticareti yapmaya giden abisine ait. “Çok lüks olmasa da en azından başınızı sokacağınız bir yeriniz olur. Ailem bundan şeref duyar. Eminim ki Maskat’ taki evleriniz bu evin yanında birer saray gibi kalıyordur.”

Adam tacirlere korkuyla karışık bir saygı duyuyor. Adamların ünü buralara kadar gelmiş. Bin Muhammed her zamanki soğuk nezaketiyle buna gerek olmadığını söylüyor. “Haftalardır açık havada yatıyoruz, çok naziksin.”

Kasım başını eğiyor. Geleneklere göre böyle konuksever teklifleri kabul etmek adetten. Bin Muhammed ve Kasım biraz tereddüitten sonra arkalarında Wellsted ve adamla birlikte eve ulaşıyorlar; iki katlı, açık renkli, boş, kare bir kutucuk. Kapı kilitli değil; böyle küçük bir şehirde bu tür önlemlere gerek duyulmuyor. Halkın yabancılardan çaldığını, çölden gelenleri, fiyatları arttırarak kazıkladığını ya da Riyad'ın imkanlarını kullanarak onlara rahat bir ortam sağladıklarını düşünürsek, burada yaşayan arkadaş ve kardeşlerin birbirlerini koruduğunu bile söyleyebiliriz.

Adam gaz lambasını yakarak mekanın tüm sadeliğini gözler önüne seriyor, yerde birkaç kilim ve uyumak ya da oturmak için birkaç tane minder var. İçleri boş, kilden yapılmış su kapları ve çölde götürmek için fazla olduğu düşünülebilecek birkaç mutfak eşyası var. İçerideki hava dışarıya göre biraz daha serin olsa da, kapalı alanda, dört duvar arasında olmak tahmin edilemeyecek kadar tuhaf bir duygu.

Adam kölelerden birine emrediyor; "Git, su getir!" Yalınayak yürüyen köle, su testisini omzuna yükleyerek aceleyle gözden kayboluyor.

"Kardeşlerim, bana yolculuğunuzdan bahsedecek misiniz?" Tacirler başlarıyla onaylıyorlar. "Gelin."

Kasım ve bin Muhammed adamla birlikte grubun yanına dönüp orada kahve içiyorlar. Köleler tezgahlarda kalan hamur işlerini almak üzere pazara gönderiliyorlar. Adam bir Vahhabi olsa da kabilesinin geri kalanından daha rahat tavırlar sergiliyor. Bir konu hakkında hararetli bir şekilde sohbet etmeye başlıyorlar, Wellsted'in takip edemediği bir hızda konuşuyorlar. Zaten Kasım da ona hemen gitmesini emrediyor. Sıradan bir hizmetli kılığında olduğundan, sahiplerinden davet almadığı sürece onlarla birlikte oturması gibi bir durum söz konusu bile olamaz. Onu davet etmenin de bir gereği yok.

Gecenin ilerleyen saatlerinde Vahhabi onlardan ayrılıyor. Son açık tezgahın da kapanmasıyla şehir bomboş bir görünüme bürünüyor. bin Muhammed'le, Kasım, onlarla birlikte gecenin güvenli karanlığında yürümek üzere

Wellsted'i yanlarına çağırıyor. Ateşin başında Zena'nın etrafına aralıklarla dizilmiş kölelerden ve uyumak için hazırlık yapmaya başlayan adamlardan uzaklaşacak şekilde yürümeye başlıyorlar.

"Yarın biz Emir'in kampına gittiğimizde senin dışarıda kalıp kıza göz kulak olman gerekecek. Kızın buradaki değerini ve insanların Türklerden ne kadar nefret ettiğini dikkate alacak olursak, senin işin dışında kalman çok daha iyi olur. Arkadaşlarını görmek istediğini biliyorum ama işi bize bırakmalısın."

Wellsted tereddüt ediyor. Böyle bir durumda, riske atıldığı o kadar çok şey var ki... Birlikte seyahat ettiği aylar boyunca bu adamlara güvenmeye başlamış olsa da emin olmuyor. Nasıl olur da sorumluluk almaz? Yarın yolculuğun en önemli günü olacak ve tutsaklara tacirlerin herkese verdiği değerden daha da fazla değer veriyor. Onlara bu denli yaklaşmışken...

Kasım, Wellsted'in yaşadığı ikilemin farkına varıyor. "Biz Sultan'ın emrindeyiz." diyor. "İsteseydim uzun süre önce seni bir keçiyi keser gibi kesebilirdim. Kumlarda geçirdiğimiz herhangi bir günde... Ve inan bana dostum, böylesi en iyisi. Buradaki herkes senin kim olduğunu soruyor. Çerkezler sürüldüğünden beri buradan çok az Türk geçmiş. Senin varlığın onları huzursuz ediyor. Bir Emir ile en iyi anlaşma yapabilecek insanlar onun hemşerileridir. Hepimiz için en iyisi bu, her şeyden önce de kurtarmaya geldiğimiz adamlar için en iyisi.

Wellsted fısıldıyor; "Jessop ve Jones benim arkadaşlarım ve subay kardeşlerim. Ne suç işlemiş olursa olsunlar adamlar benim yoldaşlarım. Bana onlar için elinizden geleni yapacağınıza söz verir misiniz?"

Kasım ve bin Muhammed beyaz adamın bu sükuneti karşısında şaşırıyorlar. Hristiyanların alçakgönüllülükle riyle ünlü oldukları söylenemez.

Bin Muhammed kendini, "Söz veriyorum," derken buluyor. Ancak bu sefer, yalan söylediği zamanlarda olduğu gibi elini kalbinin üzerine koymuyor.

Kasım, Wellsted'in elini sıkarken, "Siz böyle yapıyorsunuz değil mi?" diyor. "Ben de söz veriyorum."

Sonra karakterine uymayan bir şey söyleyeceği için derin bir nefes alıyor. Ne olursa olsun teğmen kendine hayran bırakacak hareketler sergiledi.

"Hep beraber yolculuk ettik. Senin safında dövuştüm. Sana sadık kalacağıma yemin ediyorum. Korkun olmasın."

Teğmen ne söyleyeceğini bilmediği için bir süre öylece kalakalıyor. Kasım, onu hiç beklemediği bir anda şaşırttı. Sonunda kendine gelip "Teşekkür ederim," diyor. Kasım kollarını teğmene dolayıp sarılıyor, sırtına yavaşça vuruyor, sonra aynı hareketi bin Muhammed de tekrar ediyor.

Wellsted o an, kumların bir gizemi olduğuna inanmaya başlıyor. Vahhabi saldırısına karşı koymakla, içten içe böyle bir sadakatin filizlenmesini sağlayan bir gizem. Gülümsüyor.

Londra'da böyle bir duygusallığın nasıl karşılanacağını düşünüyor. Bu hisleri zihnimin bir köşesine kitlemek zorunda kalacağını düşünüyor.

Bin Muhammed sesine durumdan öğrendiğini belirten bir ton ekleyerek, "Yaşlı kadınlar gibiyiz," diyor.

"Artık yatmalıyız," diyor Kasım. "Evde uyuyacağız. Kızı da getir orası daha güvenli. Yarın da Sultan'ın emrini yerine getireceğiz."

Wellsted kamp alanına döndüğünde, Zena'ya kendisini takip etmesi için işaret etmeden önce bir süre kamp ateşinin etrafında dolanıyor. "Seni burada bırakmamak en iyisi," diye fısıldıyor ve beraber gizlice evin ön kapısından giriyorlar. Zena içeride titremeye başlıyor. Geceleri ılık ve açık havada yatmaya alıştığı için teni daha serin olan ortamlara karşı hassaslaştı. Yanındaki lambayı söndürmüş olan Kasım'ın nefesi çoktan ağırlaşmış. Wellsted kızı merdivenlere yönlendiriyor ve beraber yukarı çıkıyorlar. Pencere olarak kullanılan duvarda açılmış ufak bölmeden sızan ışık sayesinde Wellsted yukarıya çıkan tahta merdivenleri seçebiliyor. Zena'ya işaret ediyor ve yukarı çıkıyorlar. Mer-

divenin yukarısındaki kapı o kadar küçük ki Wellsted eğilmek zorunda kalıyor. Dışarıda düz bir çatı ve gökyüzünü kaplayan her zamanki yıldız kalabalığı var. Bu gece, ayın büyük parçası onlara kum tepesinin tam üstünden değil de biraz daha uzaklarda bir yerden bakıyor. Zena etrafı yalnızca tuğlalarla çevrilmiş olan çatının köşesine gidiyor. Önce dikkatle çatının ötesine, sonra da ateşin başındaki köleleri ve hizmetlileri izlemek üzere aşağı doğru eğiliyor. Çoğu uyumuş. Ama hala oturup da yılandan bahseden iki adam var. Sonra, sokağın yukarısında bir hareketlilik fark ediyor. Siyah cüppesi ve siyah kefiyesiyle bin Muhammed, küçük şehirde açılan bir kara delik misali eve doğru geliyor. Uyumaya hazır, ön kapıda kayboluyor ve onun merdivenlerden çıktığını duyuyorlar. Bir-iki homurdanma işitiyorlar ve bin Muhammed aşağıdaki odaya yerleşiyor.

“Şş...” diyor Wellsted.

Bekliyorlar. Zena manzaraya arkasını dönüyor. Gülümseyerek tembel bir kedi gibi kollarını geriyor. Burada ona dik dik bakacak kimse yok, ilk defa yalnızlar. Zena hafızasını yokluyor. Evet, kumlarda geçirdikleri onca gün içinde hiçbir zaman yalnız kalmadılar. Kervan içindeyken böyle bir şey mümkün değil. Wellsted de karşılık olarak gülümsüyor. Zena’nın fark ettiği bu durumu o da fark ediyor.

“Başörtünü çıkar, saçlarını görmek istiyorum,” diyor. Zena kumaşı dikkatlice kaldırıp saçlarındaki kabarıklığı düzeltmek için elini başının üzerine koyuyor. O çok gülünç görüldüğünü düşünse de, sahibi onun her yanını inceleyerek onaylarcasına başını sallıyor.

Riyad sanki uykusunda dönüyor; palmyelerin hışırtıları, kapıların çarpma sesleri ve gülüşmeler karanlığı yarıyor. Develer homurdanırken keçiler meliyor. Haftalardır aynı insanlarla kumlar üzerinde yaşadktan sonra, şehir onlara büyük bir ticaret merkezi gibi görünüyor, çölde yaşadıkça gece duyulan seslere öyle aşına oldular ki, hangi devenin zorluk çıkardığını anlayabilecek duruma geldiler. Burada yaşayan onca insanın uyumak dışında gün içinde aynı şeyi

yapmalarına imkan yok. Yalnızca bir iki evden hafif bir ışıık süzölüyor. Birinde huzursuz yaşlı bir adam kitap okuyor, diğesinde ise mutfakta ekmek kalıbını temizlemekte olan bir köle görüyorlar. Durdukları yerden manzarayı izliyorlar.

“Aşğıdakileri rahatsız etmeyelim,” diyor Wellsted fı-sıldayarak. “Burada kalalım. Hem kapalı alanlara alışmak biraz zaman alacak, bu duvarlar, merdivenler, tavanlar... Bir kutudaymışsın gibi hissettiriyorlar öyle değil mi?”

Zena uysalca yere kıvrılıyor. Ellerini başının arkasına koyup yıldızları seyrediyor. Wellsted de onun yanına uzanıyor. O an, insanların hayatı boyunca sürekli olarak ondan bir şeyler istemiş olduğunu fark ediyor. Yaşlı Thomas da, babası da, onun adlarını çok yüksek noktalara ulaştırmasını istemişti. Subaylar arasındaki arkadaşlık bile bu yükselme kavgası arasında ezilip gidiyordu. Kaptanın davranışları ise subaylarının uysallığına ve yeterliliğine göre şekilleniyordu. Herkes onu, gemisinin, ailesinin ve ülkesinin yararına atabileceğı önemli adımlara göre yargılamıştı. Ama Wellsted, yalnızca onun yanında olmasının bile kızı mutlu ettiğini fark ediyor. Ona ait olmaktan mutlu. Ve görünüşe bakılırsa kız, Wellsted’i yalnızca Wellsted olduğu için seviyor.

Onunlayken konuşmasına lüzum yok. Ne teğmen rüt-besini nasıl elde ettiğini ne de Wellsted adına olan sonsuz sadakatini kanıtlamak zorunda... Kıza sunduğı tek şey şef-kat ve o da bunu adamı sevmek için yeterli buluyor. Kızın ona böyle körü körüne bağı olması onun için bir ilaç gibi.

“Sana bir şey vermek istiyorum.”

Kaçırıldığından beri, Zena hediye olarak adlandırılabil-ecek herhangi bir şey almadı. İrkiliyor ve gözlerini teğme-ne diyor. Sahibi gülüyor. Yine de kızı elmas ve yakutlarla süslenmiş görmeyi tercih ederdi. Ona aldığı hediye küçük bir şey.

“Öyle büyük bir şey değil,” diyor. “Al.” Ona küçük ku-maş bir kese veriyor. “Sadece bir şekerleme. Bu akşam tez-gahlardan birinden aldım.”

Zena heyecanla doğruluyor. Şekerlemeyi ağzına attığı an dilinde dağılan gül suyunun tadına varıyor. Haftalardır

baharatsız kuskus, pilav, arada sırada da et yiyip kahve içtikten sonra ağzına böyle şekerli bir şey girmesi onu adeta büyülüyor. Şekerleme boğazından geçtikten sonra memnuniyetini belli edecek şekilde bir ses çıkarıyor... Ama böyle bir ses çıkarmanın kabalık olduğunun farkına varıp kıkırdıyor.

"Mutlu görünüyorsun."

Zena başını sallıyor, "Öyleyim." Bu soru onu şaşırtıyor. "Ama her yerini görmemiş olsam da Maskat'ı, Riyad'dan daha çok seviyorum."

Teğmen ona katılıyor. "Ben de. Orası daha kozmopolit bir şehir. Etiyopyalı prensesimden de bu beklenirdi zaten."

Zena araya giriyor; "Ben senin kölenim sahip" diyor. "Prenses değilim."

"Seni özgürlüğüne kavuşturacağım, söz! Geldiğim yerde bazı erkekler kadınlarına 'prenses' diye seslenirler. Yani anlayacağın, bu bir unvan değil, daha çok ilgi belirtmek için kullanılan bir kelime. Lütfen merak etme. Herhalde birinin sana sahip olması ya da köle olmak hoşuna gitmiyordur. Hiç kaçmayı düşünmedin mi?"

"Kaçarsan başını keserler. Bunu bana Maskat'ta yaşlı bir Siddi söyledi. Bazense yalnızca bacaklarınızı kesiyorlar."

"Ama kaçmayı başarırsan yapamazlar."

Zena itiraf ediyor; "Bu aklıma geldi. Hatta çok kere kaçmayı düşündüm. Ama çok korkuyordum."

Wellsted başını eğiyor. "Ben senin yerinde olsam kaçardım. Herhalde bir fırsatım olsaydı yapılabilecek en doğru şey olurdu."

Zena da herkesin belirttiği gibi; "Beyaz adamlardan bu yüzden iyi köle olmaz," diyor.

"Doğru," gülümsüyor Wellsted. "Belki de bu yüzden dir."

Aralarında bir sessizlik oluyor ve yıldızları seyretmek için rahatça uzanıyorlar. Zena büyükannesi de dahil daha önce kimseye kendini bu kadar yakın hissetmedi. Evet, yaşlı kadına olan sevgisi çok farklıydı. Yerinde kıpırdanan Wellsted'in dirseği omzuna değince artık ona tanıdık gelen o ürpermeyi hissediyor.

“Sahip, sen erkeklerden mi hoşlanıyorsun?”

Wellsted duraksıyor. Bir tutam saç kefiyesinden fırlayıp gözünün önüne düşüyor. “Yani benim?”

Zena’nın gözleri kocaman açılıyor. Cevabın olumsuz olduğu çok açık. Ama bugüne kadar yaşadığı şeylerden sonra böyle bir soru sormak ona çok doğal geliyor. Yine de sahibi şaşkın.

“Hayır, kadınlardan hoşlanıyorum,” diyor kesin bir ifadeyle. Elini tereddütle kızın alnına koyuyor ve çekmiyor. Wellsted kendini sarhoş gibi hissederken, Zena kendinden çok emin görünüyor, durumdan hiç de rahatsız değilmiş gibi. Gerçek şu ki; Wellsted ondan birkaç yaş büyük olmasına rağmen bu konularda çok az deneyimi var. Bombay’da bir sürü genelev var. Subayların uğrak yerleri. Gecesi bir şiline güzel ve narin esmerlerin tadını çıkarıyorlar. Hayatlarında tek bir kadın isteyen erkekler için bibi adı verilen metreslerden o kadar çok sayıda var ki, denizdeki balık sürüleri gibi diyebilirsiniz. Erkekler onları güzel dairelere yerleştirip, yedirip içirerek kendilerine bağlı yaşatabiliyor. Subayların -genelde yüksek rütbeli kenarda bolca parası olan ve Londra’da saygın, en önemlisi de beyaz kadınlarla evlenme çabasında olanlar- farklı bölgelerde ve tercihen kenar mahallelerden bir ya da ikisine yerleştirdiği bibileriyle gününü gün ettiği biliniyor. Sıcaklığın da bunda etken olduğu her fırsatta belirtilen bir gerçek.

Şimdiye dek Wellsted’e bu para ve zaman kaybı gibi geliyordu. Hem kız ona neden böyle bir soru sordu ki?

Zena sahibinin dokunuşundan kaçmıyor. Bunun aksine denizde bir balıkmuşçasına yavaşça sahibine doğru yaklaşıyor. Adama doğru yaklaşıp gözlerini onunkilere dikeyiyor. Wellsted elini kızın göbeğine koyduğunu fark ediyor. Ona yaklaşıyor ve dudaklarıyla onun dudaklarına dokunuyor. Kızın ağzında şeker tadı var. Kalbi deli gibi çarparken Zena’yı öpüyor ve o an tüm Riyad yok olup gidiyor, devasa gökyüzü, çatının sert zemini, hurma ağaçları ve dereler. Hiçbir şey düşünemiyor, nefes bile alamıyor. Almak gibi bir niyeti de yok; Zena’yı sonsuza dek öpmek istiyor.

Başta titremesine rağmen Zena duruma ayak uydurmayı başarıyor. Kalbi atıyor. Bunun, Maskat'taki sahibini öpmekten çok farklı olduğunu düşünüyor. Kendini daha çok, rüyasında uçuyormuş gibi hissediyor. O da sahibi gibi duramıyor, durmak istemiyor.

Wellsted elini kalçasında gezdirirken ipek gibi tenini hissediyor. "Zena," diye mırıldanıyor... Kelimeler yok, yalnızca mırıldanmalar.

"Şş! Hayatım," diyor şefkatle. "Nasıl yapıldığını biliyor musun? Daha önce yaptın mı?"

Zena onu yanağından öperek burkasını çıkarıyor. Vücudu çok güzel. "Yalnız seninle, yalnızca seninle yapmak istiyorum."

Wellsted yüzünü onun göğüslerine gömüp, beyaz bedeniyle, kızın kara bedeni üstünde gidip gelmeye başlıyor. Zena kendini açılıyormuş gibi hissediyor. Bedenini onunkine bastıran Zena'nın içinde kayarken, kızın damarlarında akan kanı hissedebildiğini düşünüyor. Cennet gibi. İngilizce, Zena'ya onu sevdiğini söylüyor. Ne dediğini anlamayan Zena, onun tüm vücudunu sarıyor. *Kim bilebilirdi ki diye düşünüyor kız, birlikte hareket etmenin böyle bir zevk verebileceğini... Kadınların neden evlendiğine, erkeklerin bunu neden istediğine şüphe yok. Yok. Yok. Yok. Yok.*

"Sen her şeyimsin," diyor.

Ancak her şey bittiği zaman, Wellsted kaba ve ayıp bir şey yapmış olabileceğini fark ediyor. Eli hala onun cüppesinde olan Zena uyuyor. Kıdemli subaylar 'alem yapan' düşük rütbeli askerler hakkında atıp tutuyorlar. Ama öyle doğal bir his ki bu... Burada sonsuza dek kalabilir. Her nereye tayin olursa olsun Zena'yı da oraya götürüp bir yer ayarlayabileceğini düşünüyor. Kadınıyla ilgilenmek istiyor. Uzanıp Zena'nın dağınık kıvrık saçlarını okşuyor ve kız uykulu bir sesle mırıldanıyor.

"Sahip," içini çekiyor.

Wellsted'in o an midesi kasılıyor. Zena'nın daha onun adını bile bilmediğini fark ediyor. Kız hala onun 'malı' ko-

numunda. Bu düşünce boğazının düğümlemesine neden oluyor. Bu durumda Zena isteseydi de onu reddedemezdi. O halde, demin yaşadıkları şey tecavüz müydü? Hayır, hayır. Kızın zevk aldığından emin. Yine de düşünceler kafasında dönüp duruyor. Kız özgür olsaydı beni yine ister miydi? Yoksa bunu ona özgürlüğünü verecek olmama karşılık bir ödül olarak mı verdi? Panikliyor. Yoksa az önce istediği hizmetliden yararlanan yaşlı bir albay parçası gibi mi davrandı? Bu düşünce uzun süre kafasını kurcaladıktan sonra uykuya dalıyor.

Wellsted uyandığında Zena'nın çoktan gitmiş olduğunu fark ediyor. Hissettiği boşluğa bir de neyin doğru neyin yanlış olduğuyla ilgili düşünceler karışıyor. Çatının kenarından bakınca Zena'nın kahve demlemekte olduğunu görüyor. Etrafı diğerleri tarafından çevrilmiş durumda ve onunla en azından akşama kadar tekrar konuşma şansı olmayacak. Ayrıca o an, bugünün ilerledikleri amacı gerçekleştirecekleri gün olduğunu fark ediyor. Bugün yolculuğun en önemli günü; Jessop ve Jones'u özgür bırakacakları gün.

"Yalnızca bunu düşünmeliyim," diyor Wellsted. Bundan daha önemli bir şey olamaz.

Otuz İkinci Bölüm

Dört aydır tutsaklığa katlanmakta olan Doktor Jessop gün içinde uyumaya çalıştı. Güneşin tepede olduğu saatler içerisinde kendini ya da en azından zihnini keçi yününden yapılmış bu çadırdan soyutlamanın en iyisi olacağına karar verdi. Başlarda bunu tam anlamıyla başaramasa da, bir süre sonra vücudu normalde gece gerçekleşen bu eyleme kolayca alışmaya başlıyor. Hatta vücudu kendini neredeyse tamamen dış dünyaya kapatıyor ve yalnızca gündüzleri değil gecenin büyük bir bölümünde de uyumaya başlıyor. İki sefer, içecek ve su dağıtılırken bile neredeyse uyukluyor. Uyansın diye ona sertçe vurulup da iyice doğrulmaya fırsat bulamadan su matarası dudaklarına dayandığı için, çenesinden başka zamanlara nazaran daha çok bayat su akıyor. Ve daha midesine bir şey kabul etmeye fırsat bulamadan adam bozuk yemek kalıntıları boğazına tıkıyor.

Umutla, *belki de çıldırmışım* diyor; her ne kadar böyle bir şeyi düşünebilmesi, tanısının yanlış olduğunu kanıtlasa da... Yine de bedeninde her ne oluyorsa buna minnettar. Bu belirtilerin onu en büyük huzur olarak kabul ettiği 'ölüme' götürecek belirtiler olması onu mutlu ediyor. Belki de uykusunda ölecek. Bunun çabucak olmasını umuyor.

Üsteğmen Jones'un söylediği "Dünyaya Neşe Saçmaya" şarkısıyla uyanmak onun için bir sürpriz oluyor. Üsteğmen Jones bir süredir şarkı söylemeye başladı. Jessop'ın anladığı kadarıyla bu davranış, zavallı adam için somut dünyadan bir tür kaçış. Şarkı repertuarı da, denizcilerin taverna şarkıla-

rından -bazıları öyle müstehcen ki, anatomide derecesi olan Doktor bile şarkının bazı yerlerinde hanımların vücudunun hangi bölgesinden bahsettiklerini anlamıyor. Tabi, ana fikri anlamamak elde değil...- ve İngiliz Kiliseleri İlahileri'nden oluşuyor. Mum gibi dimdik oturan Jones, bugün ilahilere ağırlık veriyor ve Noel'de şarkı söyleyen bir bağınaz gibi, yüksek sesle şarkı söylerken gözleri parıltıyor; paçavraya dönmüş cüppesinin üzerine düşen kirli ve uzun sarı saçları şarkının ritmiyle sallanıyor.

Jessop bugün adamın sesinin özellikle güzel olduğunu düşünüyor, yine de her zamankinden daha kötü kokuyor. Böyle neşelenmelerin üzerinde fazla kafa yormanın lüzumu yok, hem üsteğmenin bu hareketleri, az da olsa eğlendirici. Bir iki dakika sonra çadırın kapağı kenara çekiliyor ve Jones şarkının üçüncü nakaratına geçerken, küçük meraklı bir çocuğun yüzü beliriyor.

*Yok artık büyüyen günahlar ve kederler
Ne de toprağı istila eden dikenler;
Geliyor yaymaya, beraberinde tüm nimetler
Tüm laneti kaldırmaya
Tüm laneti kaldırmaya
Tüm, Tüm lanetleri kaldırmaya
Kurtarıcımız geldi, dünyaya neşe saçmaya*

Küçük çocuk gülerken Jessop kendisinin de güldüğünü fark ediyor. Tabi, bu çok gülünç, lanet bir durum. Tarih olarak, Noel'e yakın bile değiller, bundan emin. Nakaratın tam ortasında Jones aniden susuyor. Tüm bedeni bir anlığına spazm geçiriyormuşçasına kasılıyor ve aniden çok rahatsız bir pozisyona girecek şekilde düşüyor; tüm bedeninin ağırlığı ipe bağlanmış olan bileklerine biniyor. Jessop bu pozisyona insanın bir anlığına bile dayanmasının çok zor olduğunu biliyor.

"Lanet olsun," doktor iplerine asılarak Jones'a ulaşım nabzını kontrol etmeye çalışıyor. Ama zaten biliyor, üsteğmen öldü. Ki bu hiç mantıklı değil; Jones kilosunu korumak-

ta kendisinden daha başarılı olmuştu, düzenli aralıklarla çadırdan bile çıkarılmıştı, şüphesiz daha iyi beslenmişti ve kendisinden beş yaş daha gençti. Ama sonuç ortada. Jessop bir kere daha lanet edip inliyor. “Ölmek istiyorum,” diyor öfkeyle, tükürürcesine. “Bu hiç adil değil. Ölmek istiyorum!” Sesi üzüntüyle boğuklaşıyor ama ağlayamıyor; gözyaşı akıtmak için vücudu fazla su kaybetmiş. Ağlayabilse biraz olsun rahatlayabileceğini düşünüyor. Ama bunun yerine, olanların adaletsizliğiyle akkor gibi parlayan bir öfkeyle “Neden?” diye bağırıyor. Sahibi tarafından bağlanmış ve kaçmaya çalışan bir keçi gibi ipini çekiştiriyor. “Neden?”

Hiçbir mantığı yok.

Çocuk uzaktan sessizce, doktorun sinir krizini izliyor. Çenesini kaşıyor. Çadıra girerek Jessop’a olabildiğince yaklaşmamaya çalışarak kenarlardan ilerliyor ve üsteğmenin öne doğru düşen bedenini dürtüyor.

“O öldü seni aptal,” diyor Jessop çocuğa dönerek. “Ölü. Mat,” diyor yüksek sesle. Arapça konuşmanın ona bu kadar kolay gelmesi karşısında şaşırıyor.

Ona söyleneni anlayan çocuğun yüzünü bir sırtış kaplıyor ve yine Jones’un cesedini dürtüyor. Sonra merakla, cesaretlenerek üsteğmeni kirli sarı saçlarından tutarak başını geri atıyor. Adamın yüzünde, açıkça fark edilen bir huzur var. Kutsanmış gibi görünüyor. Jessop öfkeyle bağırıyor ve çıkardığı bu son ümitsiz ses, tüm kampta duyuluyor. Birden çadır kapağı açılıyor ve içeriye muhafızlardan biri giriyor. Zayıf düşmüş bedenlerine ve bağlı olmalarına rağmen muhafız, beyaz adamların bir tehdit oluşturduğunu düşünerek tek eliyle çocuğu tutuyor. Diğer eliyle de sertçe Jessop’un suratına vuruyor. Sonra üsteğmenin cesedine bakıyor ve yüzündeki rahatsızlık belli oluyor. Adamı bunca hafta aç bıraktıktan sonra huzursuz olması anlaşılmasa da bir durum. İçerinin durgun havasını ağır bir sessizlik kaplıyor.

Sessizce “Arkadaşların burada.” diyor çocuk çadırın öteki tarafından.

Neredeyse fısıldıyor. Jessop doğru duyup duymadığından emin olmamasına rağmen düşünceler zihnine do-

luşuyor. İplerine dayanıyor. “Ne demek istiyorsun?” diyor çılınca. “Arkadaşlarım mı? Ne demek istiyorsun? Söyle bana.”

Ama çocuk başka bir şey söyleyemeden hızlıca dışarıya çıkarılıyor. Muhafız, Jones’un bedenine bir kere daha bakıp, cesedin kaldırılmasının öncelikli bir görev olmadığına karar veriyor. Doktora bakmakla zaman kaybetmediği gibi, Jones’un iplerini bile çözmeden çadırdan çıkıyor.

Jessop bir an için düşünüyor. Dikkatlice dinliyor ama neler olduğunu anlayamıyor. Yine de çocuğun ne söylediğinden emin. Jones’a yazık oldu diye düşünüyor. Bu kadar dayanıp da, tam da önemli bir gelişme olduğu sırada ölmek tamamen kötü şans. Hele de bir kurtarma ekibinin gelmesini bekleyen Jones olduğu göz önüne alınırsa. İçlerinde umudu olan oydu. Tüm gücüyle iplere asılan doktor, her şeye rağmen çoktan kaybettiği umudunun yeniden alevlenip oluşabildiğini fark ediyor. Çocuğun ona bahsettiği arkadaşlarının kim oldukları hakkında bir fikri olmasa da düşmanlarından daha kötü olamayacaklarını ya da en azından durumunun şimdikinden daha kötü bir hale gelemeyeceğini düşünüyor. Heyecan, boş midesinde yayılırken, derin bir nefes alıp nerede olduğunu belli etmeye çalışıyor.

İpler ince bileklerini keserken yüksek sesle, “Yardım edin! Buradayım! Buradayım!” diye bağılıyor. Haftalardır ilk mücadelesi. O anda acının zihnini daha da açtığını düşünüyor, onu daha da canlı tuttuğunu... Nefes almak için durduğunda aslında ölmek istemediğini fark ederek şaşırıyor. Alabileceği her türlü yardıma tutunacak durumda. Ona sunulduğu sürece hayatı için her türlü pazarlığı yapacak durumda. Ne kadar da harika...

“Palinurus gemisinden Dr Jessop’ım! Kral Hazretleri’nin emrindeyim ve yardım istiyorum. Bana yardım edin! Tanrı aşkına yardım edin!”

İyi doktor muhafız döndüğünde de bağırmayı kesmiyor.

“Buradayım!” diye bağılıyor adamı görmezden gelerek. Muhafız, Hristiyan’a sanki inatçı bir deveymiş gibi bakıyor

ve çenesine öyle sert vuruyor ki doktor anında bayılarak su-
bay arkadaşının cesedinin yanına yığılıyor.

“Seni duyamazlar” diyor adam homurdanarak; sesin-
den nefret akıyor. Elini ovuşturuyor.

Bu kadar sert vurmak acıtıyor ama tutsağın böyle bağır-
masına da izin vermesi mümkün değil. Emir öfkelenir. Za-
ten son bir iki gündür her zamankinden daha aksi, köle ta-
cirlerinin neredeyse Riyad’a vardığını duyduğundan beri...
Muhafız, çadırdan çıkarak kavurucu güneşin altına doğru
yürüyor ve bugün neler olacağını merak ediyor; daha önce
o iki ünlü köle taciri gibi önemli misafirleri olmadı. Kervan
geldiğinden beri, kampta daha beyaz ve daha kara tenli in-
sanlar olduğuna dair ve Maskat’tan gelen diğer ziyaretçile-
rin yaydığı -üç ay öncesine ait- başka dedikodular çalkala-
nıyor.

Otuz Üçüncü Bölüm

Tacirlerin grubu yaklaşırken, etrafa yayılmış olan çadırlar da canlanmaya başlıyor. Geleneklere göre barınak olduğu zaman günün ortasında dinlenmek adetten. O süre şimdi bitmek üzere. Kamptakiler yavaşça kalkıp kahve içecek, oyun oynayacak, konuşacak ve tabi ki, gelen ziyaretçileri en ince ayrıntısına kadar inceleyecekler. Çadırlarından çıkan yeni yüzler, heyecanla kervanın ilgi çekici ayrıntılarını arıyor ve gözleri kaçınılmaz olanlara odaklanıyor- Wellsted'in mavi gözleri, ünlü köle tacirleri ve yalnızca elleri, ayakları ve gözlerinin etrafından koyu renk derisi belli olan Zena. Çocuğun biri onları gösteriyor.

Zena içeri, devesine doğru dönüyor. "Beni neredeyse göremiyorlar." diye mırıldanıyor. Devesinin onu herkesten daha iyi anlayacağını düşünüyor. Bir an için dün gece çatıdaki çıplak halini düşünüyor. "Belki," diyor, "uçmamız gerekecek."

Adamların içinde bu görevin en zor kısmı olduğuna dair bir his var. Sabah Kasım, durup dururken gelip kıza bir hançer veriyor. Kasım onunla tüm yolculuk boyunca neredeyse hiç konuşmamış, Zena da ona olan nefretini çok iyi saklamıştı.

"Bunu kullanman gerekebilir." diyor.

Sessizce başıyla onaylıyor ve hançeri burkasının koluna saklıyor. Ona verilen hançer, Kasım ve bin Muhammed'in bellerinde taşıdıkları fazlaca süslü silahlarının, hatta Wellsted' in hafif süslü hançerinin aksine çok sade. Zena silahını

dekore eden süslemelerle ilgilenmiyor. Kendi kendine, gerektiğinde hançerin zümrüt kaplama örnekleriyle aynı görevi göreceğini söylüyor. Parmaklarıyla silahı buluyor ve rahat hissetmek için kıvrık kabzasını kavıyor.

Her ne kadar daha önce silahlanmamış olsa da güneyden yaptıkları yolculuk boyunca Wellsted'le, Kasım'ın alıştırtma olsun diye yaptıkları dövüşleri seyretmişti. Artık gerektiğinde bu bıçakla ne yapması gerektiğini çok iyi biliyor. Bu güzel bir his. *Dün, sürprizlerle dolu harika bir gündü* diye düşünüyor. Nasıl hissettiğini ifade edecek kelimeyi dikkatle seçiyor; *dün bir dönüşüm* geçirmişti. Çatıda olanları düşünmeden edemiyor. *Bu delilik* diye düşünüyor. *Harika bir delilik...*

Sabah yol boyunca Wellsted'le birkaç kere göz göze geldiler. Böyle durumlarda Zena gülümsüyor, karşılığında teğmen de sırıtıyor. Değişen bir şey olmadı, tabi. Beyaz adam onun sahibi, ne isterse onu yapar ve yaptığı şey Zena'nın da hoşuna gidiyorsa ne ala... Zena'nın her şeyden fayda sağlayan bir yapısı var. Aynı zamanda, hem tuhaf hem de güçlü hissediyor. Evet, güçlü, doğru kelime bu. Gece dansını yapmak için bu kadar beklemiş olduğuna seviniyor. Maskat'taki ilk sahibinin ondan böyle bir şey istememesinden hoşnut. Hatta şimdi düşündüğünde, tacirlerin gelip onu köyünden kaçırmaları bile onu mutlu ediyor. Kısa bir süre içinde babası zaten onu bir yabancıyla evlendirirdi. Değil on yedi yazını geçiren bir kız, on dört-on beş yaşında olup hala evlenmemiş olanların bile evde kaldığı düşünülür. Ama Wellsted'i beklemek doğru olan şeydi. Ondan hoşlanıyor. Onunlayken her anın tadını çıkarabiliyor. Seviyor. Evet sevmek hepsinden daha da iyi. Uzun süredir ilk defa gün içinde kurduğu düşler kaçmakla ilgili hayallerden oluşmuyor. Zena geçen gece olanları düşünmekle çok meşgul ve bu konunun onu tamamen ele geçirmesine izin veriyor. Çok yakında tam anlamıyla özgürleşeceğini hissine kapılıyor, oysa o koşullar altında bunu düşünmek bile oldukça tuhaf.

Zena, devenin eyerini tutup, Kasım'dan gelecek emirleri bekliyor. Anlaşmaya göre yüklerini indirmeyecekler.

Bin Muhammed'le Kasım kervanlarının nasıl bir karşılanacağından emin değil. Şafakta kararlaştırdıklarına göre, bin Muhammed kaçmalarına gerek olmadığını anlayıp da onlara işaret etmedikçe develerin yükü indirilmeyecek. Tüm kabile bu durumu düşündüğünden, doğal olarak aralarında kolayca fark edilen bir tedirginlik var. Aslına bakılacak olursa, bu kamp yerleşkesinin rastladıkları diğer kamplardan hiçbir farkı yok.

Bin Muhammed devesinden iniyor. Yüzü ifadesiz. O ve Kasım karşılanıyor ve sonunda uğruna bu kadar zaman yolculuk ettikleri işi bitirmek üzere Emir'in çadırına giriyorlar. Yine de Zena neden devesiyle ilgilenemeyeceğini anlamıyor, hayvanı çok sevmeye başladı. Gruptaki hizmetlilerden ve kölelerden çok daha güvenilir ve samimi. Onunla konuşmaya devam ediyor, sessizce. Eğer bir deveyle konuştuğu duyulursa ona yarım akıllıymış gibi davranırlar. Ve Arabistan'da yarım akıllı bir kadın kadar kötü muamele gören çok az şey vardır.

Kervanın develerinden inmesiyle, Zena devesinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere yürümeye başlıyor. Kölelerden bazıları da Zena gibi açıkça develeriyle yürümeye başlayınca, Emir'in adamları onlara dereyi göstererek başlarını eğiyorlar. Onları selamlarken bir yandan da Türk'ü dikkatlice inceliyorlar. Köleler develer için su getiriyorlar. Zena arada parmaklarını hançerine götürmekten kendini alamıyor. Devesini sularken, hançerini çıkarıp Kasım'ı bıçakladığını hayal ediyor. Etrafındaki düşmanları arasında -haftalar boyunca kesinlikle onların düşmanlığını hissetmiş- en çok intikam almak isteyeceği kişi Kasım... Giderek artan öfkesi onu şaşırtıyor; gerçekten de cinayet işlemek gibi bir niyeti yok. Yine de kendini Kasım'ın yüz ifadesini düşünmekten alıkoyamıyor. Köle tacirlerinden ikisinin yüzünde de şaşkınlık ifadesi belirmediğini hiç görmedi.

"İkisinden birinin kaşını kaldırmasına neden olduğumu düşünsene." diye fısıldıyor devenin kulağına. Sonra diğerlerine katılmak üzere arkasına dönüyor. Onları şaşırtmak çok hoş olurdu.

Önemli adamların gözden kaybolmasıyla, kampta kahveler demlenmeye ve haber alışverişi yapılmaya başlanıyor. Gruptan iki kişi, damaya benzeyen bir oyuna başlıyorlar. Çöle bir tablo çizip, ufak çubuklar ve kurumuş deve gübresi kullanıyorlar. Adamlar toplanıyor. Develerin ani bir kaçış için hala yüklü olması gerçeği dışında adamlar dağı geçtiklerinden beri karşılaştıkları her kampta davrandıkları gibi davranıyorlar.

Zena bir kap kahve alıp da diğerlerinin yanına oturunca Wellsted ona gülümsüyor. “Neredeyse başardık.” diyor. Sesi gergin, bir yandan etraflarında tüm olup biteni zihnine kaydediyor.

“Arkadaşların burada mı?” diye soruyor Zena alçak sesle.

Teğmen omuzlarını silkiyor. “Öyle umuyorum. Çok yakında göreceğiz.”

Zena’nın geçen gece yaşananlar yüzünden tuhaf davranmaması onu rahatlatıyor. Wellsted olanlarla ilgili konuşmak istiyor ama şu an buradalar ve tüm dikkatini Jessop ve Jones’a ne olacağı konusuna vermesi lazım. Ayrıca, yanlarında başkaları da var. Yine de omzuyla kıza dokunuyor ve onun da kendini çekmemesi karşısında mutlu oluyor. Zena sahibinin sessizliğini, görevin tamamlanmasına bu kadar yakın olmalarına veriyor. Aralarında geçenler yüzünden tedirgin olduğunu düşünmüyor. Ateşin etrafında otururken yalnızca güneş batınca ne yiyeceklerini merak ediyor; şimdiden hafifçe acıkmaya başladı ve gece, karanlık çöktükten sonra belki dün yaptıklarını tekrar yapabileceklerini düşünüyor. En azından umuyor.

Wellsted gözlerini çadırdan alamıyor. Anlaşmaların yolunda gitmesini umuyor. Zena sahibinin kahvesini tazeliyor. Tacirlerin, kervanın başarmak için bunca yol teptiği şeyde başarılı olmasını ummaktan ve beklemekten başka yapılacak başka bir şey yok.

Otuz Dördüncü Bölüm

Emir, bin Muhammed'i ve Kasım'ı sıcak bir şekilde karşılıyor. Kervanın yolda olduğunu öğreneli bir hafta oldu. Ama geldiklerinde içinde korkuyla karışık ani bir merak duyup, onlar tarafından şereflendirildiğini hissediyor. Seyahatleri sırasında "kaliteli" olarak adlandıracağı çok az adama rastlıyor. Tabi, bir de, bu adamların Sultan'ın emriyle gönderildikleri gerçeği var. Emir mevki olarak yükseldiğini düşünüyor. Tacirlerin buraya yalnızca beyaz adamlar için geldiklerini düşünmüyor bile... Birkaç hayvan, hevesle kesildi, en güçlü yardımcıları olabildiği kadar giyinip kuşandı ve çadır, kamptaki tüm kilimlerle biraz düzenlendi. Emir en yeni, en hoş cüppesini giydi ve ziyaretçiler geldiğinde görkemli bir şekilde geniş bir minderin üstünde oturuyor. Tabi, bu tür şeyler o kadar da önemli değil. Çölden gelen adamlar genelde biraz gölge ve avuç dolusu su için yeterince minnettar olurlar. Issız Bölge, maddi erzaklar konusunda insanlara bol seçenek sunan bir yer değil ve orada bir erkek mal varlığından çok dayanıklılığına göre yargılanıyor.

Adamlar yakıcı sıcaktan sıyrılıp da içeri girip selamlamalarını yaparlarken Emir hayal kırıklığına uğramıyor. Daha baştan nasıl insanlar oldukları belli oluyor. Sonuçta yılın en sıcak zamanında birkaç hafta boyunca çölde hayatta kalabilmişler ve onu selamlayıp ellerine aromalı su çarparlarken, kusursuz görünüyorlar. Tarzları ve davranışları mükemmel ve onları saran havayı bir amaçla dolduruyorlar. Bir Arap'ın ilham almak isteyeceği birer örnekler. Köleler,

tazeleyicilerle etraflarında dolanıyor, Emir onlara öne doğru yaklaşımları için işaret etmiyor. Çok önemli bir şeyin eksik olduğunu fark ediyor.

“Bildiğim kadarıyla sizinle yolculuk eden bir adam vardı” diye belirtiyor Emir. “Bir Türk gibi giyinmiş olan.”

Tabi ki, kurnaz yaşlı tilkinin gözünden hiçbir şey kaçmıyor. Bin Muhammed yerinden bir santim bile oynamıyor. Olduğu yerde dimdik duruyor. “Develerle ilgileniyor.” diyor.

“Sizin köleniz yani?”

Bin Muhammed küçük bir çene hareketiyle öyle olmadığını belirtiyor. Üzerinde durmuyor.

Kasım kendinden emin bir edayla öne doğru eğiliyor. “Artık o kadar da beyaz değil. Daha çok pembe diyebiliriz. Onu karartmaya çalışıyoruz.”

Emir gülüyor. Maskat’tan buraya kadar çok uzun yol olmasına rağmen adamların neşesi yerinde. İşaret ediyor ve adamlar oturuyorlar.

“Bu beyazlar tüm topraklarımıza yayılmış durumdalar. Mikrop gibiler. Gavurlar. Türkler. Veba salgınından farkları yok. Ve sizin Sultan’ınız onları hoş görüyor.” diyor Emir tükürürcesine. “Sırf ticaret yapmak için! Bu benim aklıma hiç gelmezdi. O yaratıklar, dikkatimi vermeye bile değmez. Gavurlar.”

“Neden gönderildiğimizi biliyor musunuz?” diye soruyor bin Muhammed. Adam her zamanki gibi konuyu dolandırmama taraftarı.

Emir başıyla onaylıyor. “Peki, ödeme yapacak mı?”

Bin Muhammed onu temin ediyor. “Çok sayıda deve, dostum. Onların özgürlüğünü satın almamıza izin verme inceliğini gösterecek misiniz efendim?”

Emir’in ifadesi sertleşince bin Muhammed onunla fazlaca doğrudan konuştuğunu fark ediyor.

“Hayır, Hristiyanların gitmesine bu kadar kolay izin vermeyeceğim.” diyor Emir kararlılıkla. Sonra aklına bir fikir geliyor. “Onları öldürmek için gerekli zamanı kolluyordum. Şimdi burada olduğunuza göre onları öldürebilirim.

Kutlama için onları infaz edeceğim. Siz de grubunuzdakileri infaz edin istiyorsanız.”

Tacirler bakışlarını kaçırmıyorlar. Yine de, görevlerini tamamlamalarına bu kadar az kalmışken Wellsted'i öldürmek gibi bir niyetleri yok. Wellsted'e ettikleri sadakat yemini bir yana, Sultan böyle bir pazarlığın olduğunu duyarsa -ki önemli olduğu için duyacak- çok kızar. Vahhabilerin yaptığı bir baskında adamın teki öldü diye yoldaşlarını suçlayamazsınız. Ama Emir'in zevki için onu öldürmek kesinlikle kabul edilemez. Asıl önemli olan niyet. Böyle bir plana dahil olurlarsa, Sultan'ın nerelerinin kesilmesini emredeceğini yalnız Tanrı bilir. Bunca yolu bir Hıristiyan'a kan banyosu yaptırmak için tepmediler.

Bin Muhammed tüm alçak gönüllüğüyle, “Lütfen,” diyor, “onun yerine öldürmeniz için size birkaç köle vermeme izin verin. Sultan'ımız beyaz adamlarla oldukça ilgilendi ve onların korunmasını istiyor. Sizden onları Maskat'a göndermenizi rica ediyor.”

“Köleleriniz kanlarının akıtılmasına değecek bir şey yapmadılar,” diyor Emir.

Emir, yalnızca işine geldiği için böyle cömert bir hava takınıyor. Bu cömertliği geçmişte yolundan çekilsinler diye talihsiz insanların hayatına kıyıp, başlarını kesmesine engel olmadı. Sonuçta bu adam, daha birkaç hafta önce, hizmetlilerinden biri en sevdiği ve burada türünün tek örneği olan devesine sert davrandı diye o aptalın dilini kesen karakterde bir insan.

Bin Muhammed omuzlarını silkiyor. İstedikini aldığı sürece doğrular ya da yanlışlar onu ilgilendirmiyor. “Tercih ederseniz köleler sizde kalabilir. Onlarla ne isterseniz onu yapın. Kaç tane istersiniz?”

Emir gülümsüyor. “Ne kadar da kabayım.” diyor. “Size kahve bile ikram etmedim.”

Yakında hizmetliler ellerinde oymalı, sedir ağacından yapılma tepsilerle hazır bekliyor. Tepsilerde bardaklar ve içinden iştah açıcı aromalar yükselen pirinç kaplama bir testi var. Emir yaklaşmalarını işaret ediyor.

“Şükran.” diyorlar tacirler aynı anda.

Emir iş yapmaktan yeterince hoşnut. Şimdiye kadar her şey gayet güzel gidiyor.

Dışarıda, Wellsted palmye ağacının gölgesinde suratını kapalı tutarak grubun en kenarında Zena’nın yanında oturuyor. Emir’in adamlarından birkaçı meyvelerin kabuğunu soyuyor ve hararetli bir şekilde muhabbet ediyorlar. Köleler erzaklarının olduğu yığınlardan, avuç dolusu hurma alıp onlarla paylaşıyorlar. Ama kamp sakinleri, alışılmadık olan her şeye karşı tedbirli davranıyorlar; ne Türk’le ne de siyah kızla konuşuyorlar. Tabi bu onlara hiç utanmadan dik dik bakmalarını engellemiyor. Böyle davranmaları teğmeni rahatsız etmiyor. Hatta bu ona, etrafı incelemek ve burayla ilgili edinimler kazanmak için bol bol vakit kazandırıyor. Her şeyden önce, kamp beklediğinden daha küçük ve neredeyse herkes ziyaretçilere rağmen günlük işlerini yapıyor. Bazı kadınlar çadırların iplerini değiştiriyor, bazıları keçileri sürüyor, bazılarıysa su içmeleri için develeri ve atları sırayla dereye götürüyorlar. Burada toplamda on iki çadır olmalı, sayıyor, en fazla on beş tane. Her çadırın önünde oynayan çocuklar var, ailelerin mülkiyet alanı olmalı diye düşünüyor Wellsted. Bedeviler zaman zaman ziyaretçilere dikkatlice bakıyorlar; kıyafetlerinin detaylarını, uzun bacaklı develerinin zarafetini ve daha önce görmedikleri kadar siyah bir teni olan kadını inceliyorlar. Her ne kadar kamp, değerli bir şeye ev sahipliği yapmıyor gibi görünse de Wellsted, Jones ve Jessop’ın burada ve hala hayatta olmaları için sessizce dua ediyor.

Etrafı izlerken sert yapılı bir adamın çadıra girdiğini görüyor ve kendini tacirlerin güvende olup olmadığını merak ederken buluyor. Bir anlığına parmakları hançerine doğru gitse de, bin Muhammed’le Kasım’ın böyle bir mücadeleden zevk alacaklarını ve kendilerini savunmaktan daha fazlasını yapabileceklerini fark ediyor. Adam birkaç dakika sonra dışarı çıktığında kervana bakıyor, bir anlığına düşünüyor

ve sonra, biraz uzaktaki güneş ışığının vurduğu küçük gri çadıra giriyor. Kampın geri kalanı gölgeye sığınmışken bu çadırın gölgenin yakınında bile olmaması Wellsted'e tuhaf geliyor. Sanki çadırı tüm sıcaklığı çeksin diye oraya kurmuşlar. Bir misvak parçasını çiğnerken düşünüyor. Sonra araştırmaya karar veriyor.

"Burada kal." diye fısıldıyor Zena'ya.

Elinde kahve bardağıyla dolambaçlı bir yol izliyor. Önce, güneydeki otlak alanı inceliyor sonra da birkaç dakikalığına yakılmak için hazırlanmış kamp ateşi alanına bakıyor. Bardağını dolduruyor, kölelerden biriyle şakalaşüyor ve kumda oynanan oyuna bakıyor. En sonunda da çadıra doğru ilerleyip, herkesi görebileceği bir yere gidiyor. Kahve eşliğindeki sohbetlere devam edilirken, çocuklar da oynamakla meşguller. Sert mizaçlı adam, gri çadırdan çıkana kadar neredeyse tüm kampı boydan boya geçiyor. Adam onu selamlıyor, ardından kolunu Wellsted'in omzuna manidar bir şekilde atıp, geldiği yere doğru onunla yürüyor.

"Uzun bir yoldan mı geldiniz? Maskat'tan?" diye soruyor kibarca.

Wellsted başıyla onaylıyor. "Çöl acımasız ama çok güzel." diyor. "Sultan bizi Hristiyanlar için gönderdi."

Adam bildiklerini ele verecek en küçük bir hareket bile sergilemiyor. "Emir sahibinle konuşuyor." diye belirtiyor.

"Sence beyaz adamları bırakacak mı?"

"Emir doğru olanı yapacak."

Çocuklar aralarında isteksizce topla paslaşmaya devam ederken, oyunlarını bırakıp yabancıların yanına geliyorlar. Küçük kızlardan biri annesi tarafından geri çekiliyor ama çoğu yalnızca öylece durup kocaman açtıkları gözleriyle bakıyorlar.

Çocuk Zena'yı göstererek "Allah bu kadını cezalandırmış mı?" diye soruyor. Adamlar çocuğunu bu görgüsüzlüğüne gülüyorlar. Ama çocuk, derisinin yaralanıp daha koyu bir renkte olan yerlerini gösterdiğinde herkes onun bu fikre nereden kapıldığını anlıyor.

Bir saat sonra ezan okunuyor ve batan güneş, alçak seyreden ufuk çizgisinde, kayanın üzerine dökülen şerbet misali hızlıca gözden kayboluyor ve etrafa turuncu rengini yayıyor. Kasım'la bin Muhammed hala Emir'in çadırından çıkmadılar. Arada sırada çadırın içinden yükselen kahkahalar sesleri kervan için her şeyin yolunda olduğunun işareti. Hayvanlar gece için yerleştiriliyor, Kasım'ın yüklüğe bağlanmış olan atmacası, her kanat çırpışında, çocukların ve bazı adamların ilgisini çekiyor. Wellsted kuşa bir iki parça kuru et veriyor. Kadınlar aile çadırının yanında yakılmış olan ateşin üzerinde yemek pişirmeye başlıyorlar. Sarımsağın ve ince çubuklarda pişirilen etlerin kokusu havayı sarıyor. Adamlar yemeğin hazırlanmasını beklerken, sohbet edip kahve içiyorlar. Etrafta rahat bir hava var. Bedevilerle anlaşmak Vahhabilere göre daha kolay. Grup kolayca yerleşiyor. Muhabbetin konusu bir kere de daha uzun yolculuk ve kum fırtınası oluyor. Yalnızca sessiz bir Tuareg köle onlardan uzak kalıyor.

Wellsted, şimdi karanlık olan alana bakıyor ve diğer çadırlardan uzağa kurulmuş çadırda hiç ışık olmadığını fark ediyor. Çadırın erzakları saklamak için kullanılıyor olabileceğini düşünüyor; ki bu zayıf bir ihtimal, çünkü kadınlardan hiçbiri gün içinde ekmek için un ya da et için baharat almaya çadıra gitmedi. Düşünüyor; eğer çadırda değerli bir şeyler saklanıyorsa ve onu çadırı incelerken yakalarlarsa hırsızlık yaptığını düşünebilirler. Son bir kere gelişme var mı diye Emir'in çadırını kontrol ettikten sonra, yakalanmaması gerektiğine karar veriyor.

Zena'ya olduğu yerde kalması gerektiğini fısıldıyor. "Bu en önemlisi, adamları buradan çıkarmak." içini çekiyor. "Hiçbir şey buna engel olmamalı."

Kız anladığını belirtmek için başını sallıyor ve sahibi bir kez daha yanından ayrılıyor. Bu sefer hiç acele etmeden kampın dışında, adamların tuvaletlerini yaptıkları yere doğru gidiyor. Tüm gün kahve içti ve hala tuvalete gitmedi. Grubun yanından ayrılmak için mantıklı bir sebepmiş gibi geliyor.

Gecenin karanlığına sığınan Wellsted, karanlıkta parlayan bal rengi kamp ateşinin aydınlatığı bölgeden çıkıyor. Bir yanda, alevlerin çıtırdayan sesleri, gülüşmeler ve şarkı sesleri geliyor. Diğer tarafta ise hayvanların alışıldık böğürmelerini duyuyor, develer dizlerinin üstünde uyuyorlar ve çok yedikleri zamanlarda olduğu gibi yine gürültülüler. Bir gündür alışılmadık şekilde fazlaca yiyorlar ve şimdi güven içinde uyuyor, homurdanıyor ve arada bağıyorlar.

Wellsted hızlıca yürüyor. Yerleşimin çevresinde dolaşarak ve çadır yolunda kalan birkaç metreyi karnının üzerinde sürünerek ilerliyor. İçeriden hiç ses gelmiyor. Arkasını kontrol ediyor, fark edilmediğini anlayınca tereddütle çadırın kapağını kaldırıyor. İçerideki hava ona bir duvarmışçasına çarpıyor. İçerisi çok pis kokuyor, sert, çok kötü bir hayvan kokusu. İstemsizce öksürüyor ve gözlerini kısarak içerideki boş ortama bakıyor ama bir şey göremiyor.

"Pist." İçeride bir hayvan olabileceği düşüncesiyle neredeyse ısıklık çalıyor.

Cevap olarak alçak sesli bir inilti duyuluyor.

"Merhaba," diye deniyor Wellsted. "Selam."

Bir duraksama. Sonra içeriden kristal gibi bir ses geliyor. Richmond'un malikanelerinde ya da Kral William'in mahkemelerinde yadsınmayacak bir ses. "Kim var orada?"

Beceriksizce yapılan bir hareketin sesi yankılanıyor; biri yere yuvarlanıyor.

"Jessop, siz misiniz? Doktor?"

Yutkunma ve hıçkırma sesleri. "Evet, Tanrıya şükürler olsun! Sen kimsin?"

"Benim, Teğmen James Wellsted efendim. Jones da sizinle mi?"

"O öldü James. Bugün öldü. Tanrıya şükürler olsun buradasın. Emir beni serbest bırakacak mı?"

"Buna çalışıyoruz. Sultan temsilcilerini gönderdi ve ben de bunun bir parçasıyım. Tüm öğleden sonra Emir'in çadırındaydılar."

Bir hareket sesi duyuluyor. Wellsted içeri girince, bir

ağaç dalı kadar sert ve ince bir bacak hissediyor. Deri ölümle kaplanmış.

“Yüce İsa,” diyor elini çekerek. “Bu Jones mu? Hala burada mı?”

“Neredesin James?”

Sesin daha da içeriden geldiğini fark ediyor. Wellsted cesedi itip geçmek için kendini zorluyor. Bir kola dokunuyor. Kolun inceliği acınacak halde ama bu seferki canlı. Parmaklar ona doğru uzanıyor ve cüppesini kavıyor.

“Rüzgar gibi kokuyorsun.” Jessop burnunu çekiyor.

Wellsted kollarını doktorun boynuna doluyor. Hatırladığı kadarıyla doktor, Lancashireli gürbüz bir adamdı. Şimdi ise, neredeyse kemikleri sayılabilecek durumda. Bir kız kadar ince. Ağzı çürümüş et kokuyor, hayatta kalmak için vücudunun kendi kendini yemesinden kaynaklanan koku. Wellsted kesesine uzanıp içinden birkaç tane hurma ve atmacaya vermeyi planladığı kuru eti çıkarıyor. Çıkardıklarını doktorun eline veriyor.

“Seni Haines mi gönderdi?”

Wellsted bir şey demeden yalnızca başını yanlara sallıyor ama adamlar birbirlerine o kadar yakınlar ki Jessop onun yaptığı hareketi anlıyor.

“Senden ve Haines’den uzaklaşmak istiyordum biliyor musun? Ve yazdığın o kitapla ilgili lanet kavgadan. Kahrolası Sokotra ve kimin hangi lanet çalıyı keşfettiğiyle ilgili kavgalar.”

Doktorun gülüşü kuru ve alaycı bir havlama gibi çıkıyor.

“Olayla ilgili hala kızgın. Oradan ayrılmadan birkaç hafta önce masasına gelmemi yasakladı. Ben de Palinurus’tan ayrılmaktan mutluydum.” diye itiraf ediyor ve gülümsüyor. “Sizi kısa bir zaman içinde buradan çıkaracağız doktor merak etmeyin.”

Doktor ağzına bir hurma atıp, tadının ağzında yayılmasına izin veriyor. İtiraf etmesi gerekirse bu tat cennet gibi. “Hiç suyun var mı?”

Wellsted matarayı kemerinden çıkarıyor. "Tabi ki. Ne kadar da aptalım. Özür dilerim."

Mataranın kapağını açıp doktora içmesinde yardım ediyor. Başta gelen umutsuz yutkunma sesleri yerini yavaş ve nazik bir yudumlama sesine bırakıyor.

"Teşekkür ederim."

"Sahilden bir hafta uzaklıktayız ve Maskat'a deniz yoluyla gideceğiz." diyor teğmen şimdiden planlayarak. Akıllı hızlı hızlı çalışıyor. Onları güneye götürmesi için mutlaka kiralanabilecek bir gemi bulabileceklerdir. Hindistan ceviz ve hurma ağacı liflerinden yapılmış Arap gemileri, kral hazretlerinin en iyi gemileriyle pek de yarışabilecek kalitede olmasa da işlerini görür. Maskat'a geldiklerinde de demirleyen ilk Deniz Kuvvetleri gemisine binecekler. Tek umudu, Jessop'ın hayatta kalması. Haines ve el yazmasıyla ilgili alay edecek hali olmasına rağmen, Wellsted adamın ne kadar kırgın ve ince olduğunu onu görmeden bile anlayabiliyor. Yine de bu iyiye işaret. Jessop hurmayı emerken mırıldanıyor.

"Wellsted, Noel zamanı geçti mi?"

"Pek değil, ihtiyar. Tahminlerime göre daha Kasım aylarının başlarındayız."

Doktorun hafızası zarar görmüş. Biraz sağlıklı yemek, ilgi onu kendine getirebilir. Hem daha Bombay'da yemek yiyecek...

Wellsted "Şimdi gitmem lazım." diye fısıldıyor. "Beni sizin yanınızda yakalamamaları gerek. Tek istediğim burada olduğunu bilmektir. En yakın zamanda dönmeye çalışacağım."

Geriye doğru çekilince, Jessop'un onu bir türlü bırakmadığını fark ediyor. Parmaklarının teğmenin omuzlarına demir bir çivi gibi çakıldığını hissediyor.

"Söz ver." diyor. "Yemin et."

"Yemin ederim." diyor Wellsted ciddiyetle. "İki, en fazla üç hafta içinde Maskat'a gideceğiz. Ne olursa olsun. İster seniz bir Noel yemeği yeriz. Erkenden. Kaz eti ve erikli tatlı. Hele bir yolu geçip de güvende olduğumuzu bilelim..."

Bir denizci olmasına rağmen, Wellsted, denizi hep bir engel olarak gördü. Daha doğrusu, kendisi ve arzuları arasında konulmuş, aşılması gereken bir engel olarak... Ama şimdi, asıl engelin, uçsuz bucaksız bir kum okyanusu olduğunu görebiliyor. Kötü bir havada bile, tuzlu suları aşmanın o ıssız kumların yanında devede kulak kalacağını biliyor.

“Gemi.” diyor Jessop. Gülümsüyor. Wellsted bunu ses tonundan anlayabiliyor. Doktor onu bırakıyor. “Keşke Jones’u da alıp gömebilseydin.”

“Biliyorum ihtiyar, biliyorum.” Wellsted ona doğru uzanıp omzunu sıkıyor. “Olanlar hiç hoş değil.”

Geriye dönüp, karanlığa gömülmüş kumlara çıktığında, Wellsted’in kalbi hızla çarpıyor ve sırtıyor. Bu onun macerası. Küçüklüğünden beri, mevki olarak yükselmek adına önemli bir iş başarması için sürekli olarak itilip dürtüldü. Bunu neredeyse başarmak üzere. Jones’un başına gelenler tam bir talihsizlik... Ama doktoru eve götürebilmeyi başarsa, adı Londra’da olmasa da Bombay’da ölümsüz olacak. Kraliyet Topluluğu’nda sözü geçen bir adam olacak ve kesinlikle terfi edecek, bugüne kadar hayalini kurduğu her şeye giderek yaklaşıyor. Molyneux Caddesine bir subay ve centilmen olarak döndüğünü, babasının elini gururla sıkarken, yaşlı adamın güzelce işleyen bu akıllıca plan karşısında gözlerinin parladığını hayal ediyor. Bu kadar yıldan sonra! Buralara kadar geldi; yaşlı adamın da öngördüğü gibi; öyle ya da böyle burada.

Palmiye ağaçlarının arasında dolanırken, gözlerini bol yıldızlı gökyüzünden ayırıp, Emir’in çadırının orda bir hareketlilik var mı diye bakmak için kısa süreliğine duruyor. Müzik sesini işitiyor, davul sesini ve el çırpın adamları duyuyor. Görgüsüz kölelerden biri ve üç çocuk, güneş altında fazla kalmaktan delirmiş köpekler gibi etrafta koşuşturup heyecanla ıslık çalıyorlar.

Wellsted mutlulukla bunun ona saklanmak için gerekli ortamı sağlayacağını fark ediyor. Jones’u kaybetmiş olsa bile, en azından doktorun neşeli olduğu gerçeğini düşünmeye çalışıyor. Wellsted onun iyileşeceğinden emin.

Wellsted karanlığın içinden yoluna devam edip, tekrardan kamp ateşinin orada görünmek üzere, gaz lambalarının oradaki kalabalığa doğru gidiyor. Tam emin olmasa da, müziğin, tacirlerin Jessop'ın yararına yaptıkları anlaşmanın kutlama safhası olduğunu düşünüyor. Evet, mutlaka böyle olmalı, tüm bu macera bitmek üzere. Üzerini düzeltiyor, cüppesiyle kumları süpürerek karanlığın içinden fark edilmeden kalabalığa doğru gidiyor. Ama yaklaştıkça kanı donuyor; davulun Zena için çaldığını ve kızın burkasını çıkarıp haftalar önce Mickey'nin onu verdiği gün giydiği gibi açık bir kıyafet giydiğini görüyor.

Kız herkesin ilgi odağı. Kıvrak, yalınayak ve ateşin etrafında akıcı bir şekilde dans ediyor. Vücudu rüzgarda savrulan bir yaprak gibi titriyor. Yüzünde kendini beğenmiş bir ifade var. Belki de yalnızca kendini ritme kaptırdı. Kollarını kaldırmış, bir derviş gibi dönüyor. Çılgın ve zarif bir tempoyla dönerken, kıyafetinin tülleri de etrafında dalgalanıyor. Wellsted'in, Emir olduğunu tahmin ettiği, yaşça daha büyük bir adam, Zena'yı izlemek üzere çadırından çıkıyor. Adam çok şık. Yüzündeki ifadeye bakılırsa mest olmuş. Zaten kampın geneline bakılırsa, adamların her birinin salyaları akıyor. Bin Muhammed'le Kasım dışında tabi. Yüzlerindeki kaskatı ifadeye rağmen Zena vücudunun esnekliğini göstermek için topuklarına doğru iyice eğildiğinde, yüzlerine az da olsa, eğlendiklerini belli eden bir ifade yerleşiyor. Tekrar dengesini sağladığında, bir kez daha hipnoz olmuşçasına davulların ritmine uyarak, ayak tabanlarını yere vurup tepiniyor. Wellsted kızın gözlerindeki meydan okur ifadeyi fark ediyor. Emir için dans etmekten hiç hoşnut değil, bundan hiç şüphesi yok.

"Kahretsin." Wellsted bıyık altından lanet ediyor. Işığa yaklaştıkça öfkesi de artıyor. "Bunlar ne yapıyor?"

Onu saklı tutmak için harcadıkları bunca çabadan sonra, bunun hiçbir anlamı yok. Kasım ona kızı korumasını emretmişti. Kum çok yumuşak ve koşmak oldukça zor. Kamp ateşinin olduğu yere doğru aceleyle giden teğmen, nere-

deyse yere kapaklanıyor. Zena'yı giydirmek ve bu meseleyi çözmek istiyor. Ama tam kalabalığa daldığı sırada, müzik bitiyor ve kadınlar zılgıt çekip alkışlarken erkeklerin bazıları yuh alıyor, bazıları ise tezahürat ediyor. Zena, Emir'e doğru götürülüyor. Adam, Kasım ve bin Muhammed'le konuşurken elini Zena'nın başına koyuyor. Ne konuştuklarını duymanın bir imkanı yok. Wellsted yalnızca adamların başlarıyla bir şeyi onayladıklarını ve Zena'nın yeniden çadıra götürüldüğünü görüyor. Köleler kahve için sıcak su getirirken, oradan oraya koşuşturuyorlar. Adamlar bir kere daha ateşin etrafında toplanıp, çadırın kapanışını öfkeyle izlerken kalbi çarpan teğmeni yalnız bırakıyorlar.

Otuz Beşinci Bölüm

Robert Townsend Farquhar, buraya yavaş yavaş alışmaya başladığını fark ediyor. Meclis üyesi olmak onu yeterince meşgul etti. Kentin Hythe kasabasında ilgilendiği küçük seçim bölgesini seviyor. Bu ve Doğu Hindistan Şirketi'ndeki idareci pozisyonu sayesinde sıkılmaya zaman bulamıyor. Townsend -gerçek soyadını kullanmayı bırakıp 1821'de baronluğunu aldığı bölgenin adını soyadı olarak kullanmaya başladı- akşamları şehirdeki evinden çıkıp, akarsuyu izleyerek Westminster Köprüsü'ne kadar yürümeyi seviyor. Westminster'ın eski Kraliyet Sarayı'nı görmek hoşuna gidiyor, orayı etkisini hiçbir zaman yitirmeyen gücün sembolü olarak görüyor. Güneş batarken bu Kraliyet binasından, soğuk havaya doğal bir İngiliz kokusu yayılıyor. Akarsuyun şafak zamanında aldığı görünüm, Townsend'in İngiltere hakkında sevdiği her şeyi özetliyor. Yıllarını Madras, Madagaskar, Reunion Adası, Maskat gibi tropikal yerlerde geçirdikten sonra, Londra'yı güvenilir havası ve diğer tüm özellikleriyle bağrına bastı. Tüm sistemin merkezi diye tanınıyor burayı. Bir zamanlar kolonilere atanmış olmasını, küçük bir su birikintisinde kürek çekmek olarak tanınıyor. Şimdi burada, tam da durduğu yerde, Westminster'da okula başladığı yerden bir kilometreden de yakın bir mesafede, İngiltere'nin başkanıyla akşam yemeği yiyebiliyor ve kral tarafından karşılandığı kendi locasından opera izleyebiliyor.

Townsend bilmiyor ama yalnız birkaç haftalık ömrü kaldı, bugünden üç perşembe sonra, yatak odasında yere

yığılacak. Eğer bu gerçeği önceden bilebilseydi, Hint Deniz Kuvvetleri'nin yönettiği Arap Yarımadası gözlem gezileriyle bu kadar ilgilenir miydi, bilinmez. Örneğin, bunun yerine, son günlerini Madras'ta parası için evlendiği ama sonradan aşık olduğu Maria'yla ya da her erken mirasçıya nasip olmayacak şekilde, yirmi dört gün içinde baronluk unvanını miras alacak oğluyla geçirebilirdi. Ama hepimiz gibi, Townsend'in de üç hafta içinde öleceğinden haberi yoktu ve Clapham'ın uzaklardaki Surrey Bölgesi'nden gelen şirket yöneticisi arkadaşı William Thornton Astell'e rastlayınca, konu yine iş meselelerine geliyor. İlk olarak, her insanın tanıdıklarıyla yaptığı sohbetlere konu olan, ulusun büyük kaybı Wilberforce'u konuşuyorlar. Adamın ölümü aylarca Londra'nın üstünde bir gölge olarak kalacak.

"Wilberforce'a çok yazık oldu." Townsend başıyla onaylıyor.

Astell Wilberforce'u yetişkinlik hayatının büyük bir kısmında tanıdı ve çoğu kişi, ateşli adamın özgürlükçü açık görüşlülüğünü bir muhafazakarın tehlikeli çılgınlığı olarak görürken ve onu Tanrı tarafından oluşturulan sosyal düzeni tehdit etmekle suçlarken, Astell, büyük adamın köleliğin kaldırılmasına ilişkin görüşlerini savundu. Sonraları 'Büyük Dava'ya atılan iftiralar azalsa da, bir süre Wilberforce ve onun görüşünü savunanlar, Clapham Tarikatı üyesi olmakla suçlandı - ki şimdi görüşlerine çok saygı duyuluyor ve mantıklı kabul ediliyor. Astell, Wilberforce öldükten sonraki bu bir kaç ay içinde pek iyi uyuyamadı; bu kayıp ona kendi ölümünü de düşündürtmeye başladı. İki adam düşüncelerinin yakınlığı gibi, birer arkadaş olarak da birbirlerine yakındılar.

Üst dudağının titremesini önlemeye çalışarak, "Harika bir adamdı," diyebiliyor yalnızca.

Townsend, Astell'e toparlanması için zaman tanımak amacıyla, birden dikkatini Thames Nehri üzerindeki balıkçının eskimiş bir tekneyi kullanmasına yöneltiyor. Küçük tekne doğuya doğru yol alıyor ve adam da içki şişesini ka-

fasına dikerken, Townsend'in tahmin ettiği kadarıyla sözlerinin halk tarafından duyulmaması gereken müstehcen bir şarkı söylüyor. Yakınlarda bir hanımefendi olabilir. Tekne köprünün altından geçiyor, önce taştan kemer altı geçidine, sonra da iki direkli bir yelkenliye çarpmaktan son anda kurtularak yoluna devam ediyor.

"Aptal herif," diyor.

Astell kendine geliyor. "Nereye gidiyorsunuz?" diye soruyor.

"Öyle bir dolanacağım. Fransızlarla ilgili o meseleyi düşünüyorum."

"Mısır'daki durum mu?"

"Yine sabırsızlanırlarsa, bir sonraki sefer o kadar kolay olmayabilir. Subaylarımızdan biri riskli iş dedi. Bu gözlemleme işi baya uzun bir zaman aldı. Tabi, tehlikeli bir kıyı ama yine de durum bu... Büyük bir yatırım. Sırf bir harita elde etmek için fazlasıyla şey kaybettik. Bugün de, öncesinde de. Başbakan Fransızların hala kendi bayrakları altında köle ticareti yaptıklarını düşünüyor. Artık kanıtı da var. Bir gemileri iş üzerindeyken yakalandı. Yanlış yer, yanlış zaman ve kesinlikle yanlış kargo. Ahlaksızlar. O yüzden, harita bizim için çok önemli. Charles Grey 'Bunu halletmenin vakti geldi,' dedi konuştuğunda, hepimizin harekete geçmesi lazım. Aç gözlerini Hindistan'a çevirmeleri uzun sürmez. Ayrıca hala köle ticareti yapıyorlarsa başka şeylere de girişirler öyle değil mi?"

Astell onaylayarak başını sallıyor. Köle ticareti iğrenç bir şey. Fransızlar ise ısrarla devam ediyorlar. İlk günlerden beri, ateşli bir kölelik karşıtı olan karısı da bu davada, kocasını politik ve ahlaki değişiminde destekledi. Astell, Fransızların yasağa uymamasını, bunu duyduğunda kızgınlıktan çılgına dönecek olan eşine ahlaksız bir teklif yapılmış kadar kişisel olarak alıyor. Ama bundan bile daha önemli meseleler var. Deneyimli bir politikacı olarak tüm bu olan bitenin etkilerinin ekonomiyi etkileyeceğini, köleliğin de kaldırılmasıyla İngiliz yaratıcılığının mali açık için bir çare bulması gerektiğini biliyor.

“Evet, hayati bir önemi var Townsend, sana katılıyorum. Ve direk bir geçiş yolu bulmak bizim için bir servet değerinde olur.”

Astell birçok bakımdan, tam bir dünya adamı olsa da, Brighton’dan daha ileri hiç gitmemişti. Yine de, İngiliz Kanalı’nın ilerisinde neler olup bittiği konusunda meraklı ve sürekli olarak bilgi almaya çalışıyor.

“Çok riskli, adamlar nihayetinde Arap öyle değil mi ? Orman Kanunları.”

Townsend yarımada tek bir orman bile olmadığı gerçeğini görmezden gelerek başıyla onaylıyor. Maskat’ta kaldığı süre içinde iyi zaman geçirdi ama her şey öyle kolay değildi. İslam’ın evlatları baş edilmesi en kolay yerliler değiller. Başlarına buyruklar. Arapların ruh hali çoğunlukla duyduğu üzere, ya siyah ya beyaz. Hiçbir zaman gri olmuyor.

“İnsanların durumun vahimliğini anlayıp anlamadığından pek emin değilim. Vatandaşlarımız genelde bir kere kazandık mı doğal olarak tekrar kazanacağımızı düşünüyorlar. Size söylemekte bir sakınca görmüyorum Astell, çok riskli bir işti.”

Yaşça daha büyük olan adam bir anlığına düşünüyor. “Wilberforce bu tür durumlarda önemli olanın bilgi olduğunu söylemişti. İnsanlar durumu kavradıklarında doğru kararı verecekler. Her şey yoluna girecek. İşte bu yüzden eskiden köleliğe maruz kalmış olan adamları Londra’ya getirdi. Böylece herkes birinci ağızdan her şeyi öğrenmiş oldu. Kesinlikle de işe yaradı. Buna şüphe yok.”

Townsend kısa bir süre duruyor. “Ben bunları nefesim tükenene kadar anlatabilirim. Ama benden başkalarının da bunu yapması gerekebilir.”

“İşin içinden gelme birinden mi bahsediyorsunuz?”

Townsend kafasında o düşüncenin oluşmasıyla gülümsiyor. “Evet, bu olabilir. Geleceği parlak bir subay. Cesur, gözü pek bir İngiliz.”

“Sanırım tam da bu işe uygun bir adam tanıyorum.” Astell bu düşünce karşısında heyecanlanıyor. Eğer Fransız-

ların hala sürdürmekte olduğu bu insan ticaretini durdurmaya yardımcı olabilirse harika olurdu. Wilberforce'un anısı için. Astell, yardım edebildiği zaman mutlu oluyor. Keşke en başından katkıda bulunabilseydi. "Geçen akşam yayıncı Murray'le yemek yiyorduk ve bana bir subaydan bahsetti, bizden biri. Bir adaya gitmiş. Murray'nin yayınlamak üzere olduğu bir kitap yazmış. Şimdi de sizin davanız için uygun bir adam olabilir. Ticaret için gözcülük ediyormuş sanırım. Böyle birini geri çağırmanız, onu Westminster Kraliyet Sarayı'na ya da belki, Kraliyet Topluluğu'na yerleştirmeliyiz. Bırakalım da meraklılar istediklerini sorsunlar. Adam yarımadayı biliyor olacak ve kesinlikle köle ticareti yasağı için görev yapan gemilerden birinde görev almış olacak. Tüm bunlara tanıklık edebilir. Murray'nin çok sevineceğinden eminim. Her şey İngiltere'nin iyiliği için. Görünüşe göre kitap harikaymış. Çok özel bir plan, siz de öyle düşünüyor musunuz?"

"Evet, evet haklısınız. Çok haklısınız hem de... Siz bu işi bana bırakın." Townsend, Astell'in elini sıkıyor. "Ne yapabileceğime bakayım. Görgü şahitleri gibisi yoktur. Ve eğer bahsettiğiniz genç adamı da getirebilirsek bu konu üzerinde iyice düşünüyoruz."

O gece Townsend, Murray'e, Sör Charles Malcolm'a ve Kraliyet Coğrafya Kurumu'nun Başkanı'na yazıyor. *Bir kahramana ihtiyacımız var.* Kelimenin altını çiziyor. *Bu Wellsted denen adam o kahraman olabilir mi?*

Otuz Altıncı Bölüm

Emir rahat minderlere oturup ona katılmaları için tacirlerle işaret ediyor. Zena, çadırın içinde, tam kapağın yanında kaskatı duruyor. İfadesiz bir yüzle aşağıya, tozlu ayaklarının altındaki kumun üzerini kaplayan eskimiş halı yığınının bakıyor. Gaz lambalarıyla aydınlatılmış çadırda Emir kıza önündeki ışık demetine doğru gelmesi için işaret ediyor. Kız ona doğru ilerleyince içini çekiyor.

“Tam bir servet.” diyor.

Zena, Emir ona böyle uyuşuk bir arzuyla bakamasın diye yere kıvrılmak istese de kendini hakim olarak olduğu yerde duruyor. Bin Muhammed ve Kasım sessiz kalıyorlar. Zena’nın görüntüsünün, sarf etmek için zahmet edecekleri her sözden daha etkileyici olduğunu biliyorlar.

Emir, “Haklısınız,” diyor doğrudan. Kızın güzelliği karşısında düşüncelere dalarak sakalını sıvazlıyor. “Geceye hayat veriyor.”

Bin Muhammed dudaklarını yalıyor ve pazarlığı Kasım’ın yapmasına izin veriyor. Adamlar Jessop’la Jones’un serbest bırakılması için çoktan fiyat üzerine konuşuyorlar. Anlaştıkları fiyat şaşırtıcı derecede az. Emir, tacirlerin beyaz adamları görmelerine izin vermedi. Açıkça itiraf ediyor; “Onları aylardır tutsak olarak tutuyoruz. Ve gerçekte oldukları gibi, birer köpek gibi kokuyorlar. İştahınız kaçır.”

Emir’in bu davranışı şaşırtıcı değil. Beyaz adamlar çok kötü bir durumda olmalı ve iyi bir satıcı müşterilerinin çürük mallarını görmelerine izin vermez. Ama her seferinde durum, işi bağlayıp tokalaşmaya geldiğinde, Emir yan

çizerek yeni yeni bahaneler üretti. Tacirler şimdiye dek, te-reddütle de olsa iki kere daha çok para vermeyi önerdiler -zaten ilk yaptıkları anlaşma Sultan'ın belirlediği bütçenin çok altındaydı- ve fiyat iki kat arttı. Ama her seferinde, o an geldiğinde Emir bir türlü söz vermedi. Onu söz vermekten alıkoyan bir şeyler var. Daha fazla para teklif etmenin bir yararı olmadığını gören bin Muhammed, içgüdüsel olarak anlaşmanın sağlanmasına yardım etmek için bir fikir öne sürdü.

"Yanımızda bir dansöz var." diyor. "Çölde geceler çok uzun. Neden biraz eğlenmeyelim ki?"

Tacirler genelde, uzun süren pazarlıklardan hoşlanıyorlar. Adete göre pazar alanında, bir talerden* daha düşük fiyatlı mallar için bile hararetli bir pazarlık yapılır. Arabistan'da yapılan her türlü ticaret, beraberinde mutlaka bir tür tartışma getirir. Ellerindeki imkanlar içinden Zena'yı öne sürmek kesin bir başarı sağladı.

Kasım öksürüyor. Emir'in karar verme zamanı. Kasım, Zena'yı bir hiç olarak gördüğü için, sesinde teklifi yüzünden kendini ayıpladığını belirten bir ifade var. "Arkadaşım," diyor. "Biz yarın beyaz adamlarla giderken kızı da size ayrılma hediyesi olarak bırakırız."

Emir'in gözleri parlıyor. Hissettiği şehvetle bir an için duruyor; bu kadın ona ait olursa onunla neler yapabileceğini düşündüğüne şüphe yok. Burnunun altında boncuk boncuk terler belirliyor. Zena'nın midesi alt üst oluyor. Parmaklarının sanki kirlenmişler gibi nemlendikleri hissine kapılıyor. Tüm bu olup biteni engellemek için yapabileceği herhangi bir şey yok ve çadırdan kaçıp giderse bin Muhammed'in onu öldüreceğini biliyor. Aşağılanma hissi ve dehşetle kas-katı kesiliyor ve aklı hızlıca çalışmaya başlıyor. Dün gece sahibiyile yaşadığı şeyleri bu yaşlı keçiyle yaşama düşüncesi ona olanaksızmış gibi geliyor. Sadece bedeni değil, ruhu da sahibine ait. Neredeyse bir gün önce bundan hiç haberi yok-

* 15. Yüzyılın ortalarından itibaren neredeyse dört yüz yıl boyunca Avrupa'da kullanılmış olan gümüş para. çn

tu, bu durumu kabullenebilirdi ama artık imkansız. Wellsted nerede? Nerede?

Emir gülümsüyor. Başını kaldırıp elini kalbinin üzerine koyuyor. "Evet. Anlaşma yapıldı. Hem de onurlu bir şekilde. Hristiyanlarınızı alabilirsiniz."

Adamlar yaptıkları anlaşmayı kutlarken, çadırdın havası neşeli bir hal alıyor. Tebrik için birbirlerinin sırtına vuruyorlar.

Yaşlı adam, "Yemek! Yemek!" diye emrediyor.

Zena'yı düşünmek bile adamı on yıl gençleştiriyor. Heyecanla sırtıp, yanında beliren kahve bardağını alıp kafasına dikeyiyor. Emir'in adamları çadıra, ellerinde büyük yemek kaplarıyla girdiğinde Zena bir kenara itiliyor. Bağırıp çağırmak istiyor. Hançeri, kıyafetleriyle beraber dışarıda kaldığı için lanet ediyor. Onları parçalara ayırmak, en azından bunu denerken ölmek istiyor. Adamlar için öfkesinin hiçbir anlamı yok. Zena da onu iyi saklıyor.

Bin Muhammed elini ağırca sallayarak "Dışarıda bekle." diyor. Ve adamlar yemek yemeye başlıyorlar.

Zena ateş başında belirince havayı bir heyecan kaplıyor ve müzik tekrardan başlıyor. Çocuklar bağırıyorlar. Yemek hazır. Kamp sakinleri ve tacirlerin grubu, çok sayıda ekmek elden ele dolaşırken yerlerini bulmak üzere harekete geçiyorlar.

"Dans et! Dans et!"

Erkekler onu dürtüyorlar. Kadınlar ise yalnızca bakmakla yetiniyorlar. Bazılarının Emir'in eşi olabileceğini düşünüyor. Biri kibarca öne eğilerek yanındakinin kulağına bir şeyler fısıldıyor. Kız kardeşine söylediklerini gizlemek amacıyla konuştuklarını kınalı eliyle kapatıyor. Peçesinde bir hareketlilik -belki de gülüşme?- oluyor ve tekrardan ona bakıyorlar. Aile çadırlarının bulunduğu yerin iç taraflarından artık son aylarına girmiş olan iki hamile kadın beliriyor; öyle meraklanmışlar ki yabancılar tarafından görünme riskini dahi göze alıyorlar. Zena dans etmesi için gelen emirleri reddediyor. Yine de etraftaki koşuşturma içinde müzik

çalmaya devam ediyor ve yemeğin ilk kısmı servis edilirken adamlar tempo tutmaya başlıyorlar.

Tüm bu karmaşa sırasında Wellsted görünüyor. Zena daha önce birini gördüğüne hiç bu kadar sevinmedi. Zena'yı ileriye götürüyor, burkasını veriyor ve değişmesi için onu bir çadıra sokuyor.

Gözleri parlayarak, "Jessop'ı bıraktılar mı?" diye soruyor. "Ne oldu?"

Zena ona boş boş bakıyor. Adamın arkadaşlarına öncelik vermesi çok normal. Sonuçta sahibi daha bir saat önce onların özgürlüğünden başka hiçbir şeyin önemli olmadığını söyledi. Duyduğu üzüntü hakkında hayıflanmasının ona bir yardımı olmayacağını farkında. Kasım'ın kalbini söküp, bin Muhammed'in gözlerini oyma isteğini bağırıp çağırarak sahibini kendi tarafına çekemeyeceğini biliyor. Hatta yavaş yavaş, sahibinin onun tarafında yer almaya çağını düşünmeye başlıyor. Seçmeye zorlanırsa, bağlılığını kimden yana kullanacağını merak etmeye başlıyor. Yavaşça dudaklarını ısırp başını sallıyor.

Wellsted ısrarla, "Ne oldu?" diye soruyor.

Zena titriyor. Onun önünde ağlamak istemiyor. Ama aklında yeterince fikir oluştu. Kafasındaki düşünce karmaşasının arasında, Wellsted'in yardımına güvenemeyeceğini fark ediyor. Onun başka öncelikleri var. Umut ettiği her şey yerle bir olsa da kararı kesin. Artık bıktı. Onu kaçırdılar, sattılar, üstüne kumar oynadılar ve ondan yararlandılar. Ona neye mal olursa olsun bu sefer boyun eğmeyecek.

"Giyinmem lazım." elbiselerini alıyor ve kendini nazikçe burkasıyla kapıyor.

Wellsted ısrarla, "Zena," diyor sanki kız mantıksızca davranıyormuş gibi, "söyle! Neden sana dans etmeni söylediler? Jessop'ı bırakıyorlar mı? Neler oluyor?"

"Sanırım onu özgür bırakmaya karar verdiler." diyor dikkatlice.

Burkasının kolunda hançerini buluyor ve onu sıkıca tutuyor. Zihninde fırsatlarını değerlendiriyor. Ne öğrendiğini

sormak için bakışlarını Jessop'ı tuttukları çadıra çeviriyor. Bu ona düşünmesi için gereken zamanı verecek.

Wellsted gülümsüyor. "Evet. Oradalar. Yani, bir tanesi. Onu bir görsen Zena, resmen bir iskelete dönmüş. Tanrıya şükürler olsun ki tam zamanında gelmişiz."

Zena irkiliyor. Wellsted elini kızın omzuna koyuyor, peçesini kenara itiyor.

Onu rahatlatmaya çalışıyor; "Şimdi güvendesin. Yanındayım."

Zena tüm bedenini kaplayan öfkeyi gizlerken, kendini mantıklıca düşünmeye zorluyor. Wellsted'in ona söylediği her şeyi kafasında tartıyor. Eğer söylerse, Wellsted'in onu bir atmaca gibi izleyeceğini ve kendi için hiçbir şey yapamayacağını düşünüyor. Sürekli işaretlere ve emirlere bağlı yaşamaktan bıktı.

Wellsted bir şeylerin ters gittiğini biliyor. Kızın dikkati çok dağınık ve hiçbir sorusuna doğru dürüst cevap vermiyor. Sesini yükseltip "Zena!" diyerek, cevap versin diye elini kızın omzuna koyup onu sarsıyor. "Beni görmezden gelme!"

Zena metin olmaya çalışıyor. Kendi önerisini dinleyecek. Eli, bir anlığına hançerinin ağzında duruyor. Aklında bir fikir oluşuyor. Bu, hayatının en önemli kararı olacak.

"Özür dilerim." diyor. "Herkes bana bakıyordu. Ateşin oraya geri dönelim."

Wellsted'in mavi gözleri ışıldıyor. "Tanrıya şükürler olsun." Sırıttıyor. "Bir an için beni endişelendirdin."

Kalabalığın oraya geri döndüklerinde Zena, grubun dikkatini çekmeye devam ediyor. Çocuklar bitmek bilmez sorularını sorarken, Emir'in adamları kızı aksi bir tavırla inceliyorlar. Kamp dinlenmeye çekilene kadar yanında sadık bir köpek gibi bekleyen Wellsted'le ateşin başında oturuyor. Wellsted ona yemek getiriyor ama kız hiçbir şey yiyemiyor. Akşam, yerini geceye bıraktıktan sonra Zena, herkes bir bir yatmaya gidene kadar kafasında planını oluşturuyor. Sesizlik ve karanlık onu rahatlatıyor.

Otuz Yedinci Bölüm

Emir, aşınmış gümüş bir kaptan bin Muhammed'e ve Kasım'a gül suyu ikram ediyor ve kölelerden birine yanan tütsüyle gelmesini işaret ediyor. Bin Muhammed dumanın bıraktığı izin içinde yüzüyormuşçasına avuçlarını birleştirip elini açarken, Kasım misk kokulu tütsünün elbiselerine sinmesine izin veriyor. Saat geç oldu, ateşin başında şimdi yalnız birkaç kişi kaldı.

Emir kalkıyor. Tütsü yakıldıktan sonra kimse oturmaz, gelenek böyle. Derin bir nefes alıyor ve ziyafetten sonra hala tika basa olan karnına hafifçe vuruyor. Eşi ona en sevdiği yemeği hazırladı; annesinden miras aldığı bu Fas yemeği tarifi, beraberinde getirdiği birkaç binek hayvan, bir seri Tuarég mücevheri ve köleden oluşan çeyizin içindeydi. Emir gecesini tamamlamak için o eşinin yanına gitmeyi düşünüyor. Zena onu, bu türden bir aktivite için havaya soktu. Kıza yarına kadar sahip olamayacak.

Yine de çok karlı bir gün oldu... Emir tacirlerin ona eşlik etmesinden çok memnun kaldı. Belki de şehre, birlikte yemek yemek için bu tacirler gibi kaliteli olan dostlarına gitme zamanının geldiğini düşünüyor. Babası Nizwa'nın antik kentinde doğup büyüdü. Oraya dönecek. Bu düşünce zihnini doldururken gülümsüyor. En azından bir süreliğine dönecek. Orada bir deve pazarı ve kaynağını yarımadanın en eski su kanallarından biri Falaj Daris'ten alan bol bereketli bir su yatağı var. Jessop'ı bırakma işi çok yakında sona erecek. Sabahleyin tacirlere Jones'un öldüğünü söyleyecek.

Onlara, gavrurun gece hiç beklenmedik bir anda öldüğünü söyleyecek. Böylesi bir şey yalnızca Allah'ın takdirinde olabilir. Tekrar el sıkışacak, belki anlaşmada bir düzenleme yapacak ve tacirleri Maskat'a doğru uğurlayacak. Sonra, kampı toplayıp çocukluğundan hatırladığı tozlu, palmiye ağaçlarıyla dolu sokaklara doğru yola çıkmak kolay olacak. Bir an evvel güneye gitmeyi istiyor.

Kasım "Misafirperverliğiniz için teşekkür ederim kardeşim." diyor ve bin Muhammed başını eğiyor. "Sultan hoşnut kalacak. Size sonsuz teşekkürlerini iletecek." diyorlar ve çadırdan çıkıyorlar.

Dışarıda ateşler sönüyor. Ay, adeta karanlık bir kadife gibi görünen gökyüzünde, ince bir şerit halinde parlıyor. Çocuklardan biri öksürüyor, atlardan biri kişneyerek ipini çekiyor. Tacirler uyuyan adamların arasından, havayı kaplayan bir koku bulutundan geçiyorlar. Wellsted'i bulmak zor olmuyor. Adam yanında burkasına sarılmış ve sessizce duran Zena'yla uyanık bir şekilde uzanıyor. Tacirleri görünce ayağa fırlıyor.

"Ne oldu?" diye soruyor. "Neden bu kadar uzun sürdü?"

Bin Muhammed kampın ötesindeki alana doğru ilerliyor. Kimsenin duymayacağı kadar uzaklaştıkları an konuşacaklar. Zena, onların karanlığa karışan silüetlerine arkasını dönüyor. Tacirlerin gözlerindeki alevi görmelerini istemiyor. Ama endişelenmesine gerek yok; sarf ettikleri onca çabadan hoşnut olan tacirler, Wellsted'e anlaşmanın yapıldığına dair iyi haberi vermeye ve ertesi gün Maskat'a olan uzun yolculuklarına başlayabileceklerini söylemekle meşguller.

Kum tepesinde gözden uzağa giden adamlar, kimse duymasın diye birbirlerine yaklaşıyorlar.

Kasım kolunu Wellsted'in omzuna dolayarak, "İyi anlaşma oldu, dostum. Adamları serbest bırakacak." diyor. Başarısını neşeli bir fısıldamayla bildiriyor. "Şafakta yola çıkacağız."

Wellsted onu düzeltiyor; "Adamı serbest bırakacak demek istedin herhalde. Artık iki kişi değiller."

Kasım'ın gözleri kocaman açılıyor. "Ne demek istiyorsun?"

"Jones ölmüş. Cesedini gözlerimle gördüm. Kampın diğer tarafındaki bir çadırda tutuluyorlar. Jessop'la konuşalı daha iki saat bile olmadı. Çok kötü bir durumda ama hayatta ve ruh hali de iyi durumda. Yine de şimdi, onlardan yalnızca bir tanesi hayatta."

Kasım donup kalıyor. Bin Muhammed'in eli bıçağına gidiyor. "Öbürünün öldüğüne emin misin?"

"Eminim. Jones bugün ölmüş, bizim geldiğimiz sıralarda. Bana da doktor söyledi. Hala birbirlerine bağlı oldukları için cesedine dokundum. Bildiğim kadarıyla adamın cesedi hala orada. Kimsenin gidip de aldığını görmedim." Sonra ısrarla "Çadırda ne oldu?" diye tekrar soruyor. "Sanki Zena'nın..." nasıl anlatacağını bilmiyor. "Canı sıkkın."

Kısa bir sessizlik oluyor. Bin Muhammed kafasında tüm bu olanları tartınca, Emir'le yaptıkları anlaşma ona çok daha mantıklı geliyor. Baştan beri önerdikleri fiyat çok düşüktü. Eğer Emir tutsaklarından birini kaybettiye, doğruyu söylemek gerekirse, daha fazla para umamazdı.

Bin Muhammed omuzlarını silkiyor. "Emir'in cesedi bize vereceği kesin. Ölümünden bahsetmedi. Ama artık önemli değil. Bir tanesi hayatta ve o da serbest bırakılacak dostum. Görevi tamamladık."

Wellsted ısrarla, "Eminim ki Jones için önemlidir." diyor. Bu karanlıkta bile tacirlerin yüzünün gölgelendiğini görebiliyor.

Kasım ciddiyetle, "Arkadaşının cesedini alıp, saygın bir şekilde gömülmesini istemez misin?" diye soruyor.

Wellsted'in yüzü asılıyor. "Özür dilerim. Onu kastetmedim. Tabi ki onu gömmek istiyorum. Demek istediğim size bunu söylemedi değil mi? Emir onun öldüğünü sizden sakladı? Size de bu durum kuşkulu gelmiyor mu?"

"Adam nasıl ölmüş?" diye soruyor.

"Tahminimce, açlıktan. Doktor çok zayıf, ona biraz yiyecek verdim."

“O zaman onu vahşice katletmemişler.”

“Hayır, hayır öyle olduğunu sanmıyorum. Kan olduğunu hissetmedim ve çadırdan çıktığımda üstümde kan yoktu. Zaten, eminim, böyle bir şey olsaydı doktor bana söylerdi. Zavallı adam yalnızca koşullara artık dayanamamış olmalı.”

Bin Muhammed omuzlarını silkiyor. Beyaz adamlar nasıl pazarlık yapıldığını ya da bir anlaşmanın nasıl işlediğini bir türlü anlayamıyorlar. İnsanların onur ve haysiyetlerine nasıl yaklaştığını, neyi itiraf etmenin utanç verici, neyin kolay olduğunu anlayabilecek bir kafa yapısında değiller. Emir için iki tane saygıdeğer misafire, adına yol teptikleri iki adamdan bir tanesinin öldüğünü söylemenin ne kadar riskli olduğu konusunda, Wellsted’i nasıl ikna edeceğini bilmiyor. Özellikle de, onu öldürmemiş, adam kendisi ölmüşken... Yaptıkları anlaşmanın şimdi kulağa daha mantıklı geldiğini fark ediyor, en azından Jones’un ölümü olayı aydınlatıyor. Yine de bu durumu teğmene nasıl anlatması gerektiği onun için tam bir muamma olarak kalıyor. Wellsted’in not defterine konuyla ilgili not aldığını görüyor; ona anlatsa bile gavur bunu hiçbir zaman anlamayacak.

Araya giren kısa sessizliği, uzaktaki keçilerin boyunlarında çınlayan zillerin sesi bozuyor. Wellsted kum tepciğine oturuyor. Zena’nın neden bu kadar üzgün olduğunu öğrenmek istiyor. Keşke onu buradan görebilse... “Peki fiyat olarak ne önerdiniz?” diye soruyor.

“Bin taler doları ve bir de köle.” yüz ifadesinden Kasım’ın ne kadar tatmin olduğu görülebiliyor. “Beklediğimizden de az bir miktar. Sultan bize bu fiyatın beş katı kadar teklif verebileceğimizi söyledi. Onların güvenliğini sağlamak için daha da arttırabilir, kendi cebimizden de verebilirdik. Sultan hoşnut olsun diye tabi...”

Jetonu düşüyor. Wellsted boğazına çıkan acı suyu hissederken midesi de altüst oluyor. “Köle dediğiniz, kız değil mi? Zena?”

Kasım içinde yükselen öfkeyi hissediyor. Yalnızca birkaç saat içinde hayranlık uyandırıcı bir iş başardılar. Her

şeyden önce, kimsenin öldürülmemesi bile başlı başına bir başarı. Hem, Wellsted onları ne kutladı, ne de başarıları karşısında biraz da olsa hoşnut olduğunu belirtecek bir söz söyledi... Emir onlara kızının öldüğünü söyledi. Şimdi bundan sorumlu olan adamın gitmesine izin veriyor. Hem de, beklenenden daha da düşük bir ödeme karşılığında... Bu da büyük ihtimalle ölen adam ve bu yüzden duyduğu utançtan kaynaklanıyor. Wellsted daha ne istiyor olabilir ki? Ne düşünüyor bu adam?

Kasım, "Tabi ki kız." diyor tükürürcesine. "Önerebileceğimiz tek teklifti. Bu teklif sayesinde şimdi sen ve arkadaşın özgürce Maskat'a gidip, Sultan'ın sofrasına misafir olacaksınız. Sence bin Mudar bu kızı sana başka nedenlerden ötürümü verdi?"

Wellsted'in elleri titriyor. Kısa bir titreme nöbeti olsa da etkisini tüm vücudunda hissedebiliyor. Birden çok terlediğini ve hasta olabileceğini düşünüyor. Görevinin farkında ve bu tahmin edilemeyecek kadar nefret verici. Kavurucu sıcağa, yoldaşlarının ona karşı sergiledikleri davranışlara, Vahabi saldırısına rağmen, tam olarak kolay olmasa da, şu noktaya kadar her şey onun adına rahat bir şekilde gelişti. Maceralar kaptanın masasının etrafında ya da gece geç saatte toplanıldığında anlatılan hikayelerde resmedildiği gibi değil. Korku dolu, hastalıklı ve sapkınlar. Kahramanlar da hiç şüphesiz haklı olarak utanmaları gereken birçok nedenden ötürü cesur adamlar. Kafasının bugüne kadar haritalar ve zaferlerle meşgul olduğunu fark ediyor ve yaptığı hata karşısında midesi kasılıyor.

"Onu pazarlık konusu yapmak gibi bir hakkınız yoktu. Ona iki bin dolar vermeliydiniz. Üç bin. Ya da tüm beş bin doları. Ama kızı..."

Kasım teğmenin yüzüne sertçe vuruyor. Wellsted söyleyeceği şey iyice bellesin diye parmağını adamın göğsüne bastırıyor. "Daha fazla para istemedi, kızı istedi." diyor yalnızca.

Bin Muhammed geriye, kampa doğru bakıyor. Teğmenin gözlerine bakmaya katlanamıyor. Adam aptal, kendisi

de yorgun. Onu gözlemek için bu akşam uyumayacaklar. Daha duygularını, saygı duyması ve minnettar olması gereken arkadaşlarından saklayamıyorsa kim bilir karanlığı bir örtü olarak kullanıp neler yapar... Tüm verdiği sözlere rağmen, tacir bir an teğmenin boğazını kesmeyi düşünüyor. Bu her şeyi daha da kolaylaştırır. Onun görevi zaten, tutsakları götürmek. Bu görevi başarıyla tamamladığı sürece Sultan mavi gözlü adam bir yerlerde düşüp kaldı diye onu suçlayabilir mi? Kasım ona destek çıkar, belki de bir çeşit kavgaya çıktığı hakkında bir hikaye uydurulabilir. Bunu düşünüyor.

Daha bin Muhammed bir karara varamadan, Wellsted ayağa kalkıyor. Başını kaldırıp yıldızlara bakıyor ve içindeki bağırma dürtüsüne engel olmaya çalışıyor. "Kahretsin," diyor. "Size teşekkür etmem gerekirdi, biliyorum. Özür dilirim. Kafam kızda. Kızı arzuluyor diye Emir'i nasıl suçlayabilirim?"

Bu söylediklerinin tek bir kelimesini bile içten gelerek söylemiyor ama şimdilik rol yapması şart. Zena'yı görmek umuduyla kervana doğru bir bakış atıyor. Neden konuşmadığına şüphe yok. Onu burada bırakıp Jessop'ın gemiye bindirilmesini sağlarsa sonra kesinlikle geri gelip onu bir şekilde alabileceğini düşünüyor. Ama Jessop biraz daha burada kalırsa daha fazla hayatta kalamayabilir. Zihni fikir denizinde yüzüyor ama bu olanaksız bir durum. Tek isteği, kıza sarılmak. Bir fikir üretebilmek için önünde uzun bir gece var. Her hangi bir fikir. Mickey bunun anlaşmanın bir parçası olacağını biliyor muydu? Anlaşma değiştirilebilir mi?

Adamlar huzursuzca Wellsted'in ateş etrafındaki yeri-ne doğru sessizce yürüyorlar. Zena'nın uzandığı yer boş, yanda da kenara aceleyle atılmış örtüler var. Zena'nın gece uyuyamadığı için gece kalkıp ateşi körüklediğini bildiklerinden, hep birlikte ateşe doğru bakıyorlar ama onu küllerin yanında da göremiyorlar. Kamp, tamamen sessiz. Kasım belli belirsiz bir hareketle tuvalet için kullanılan alanı gösteriyor ama bin Muhammed örtüleri kaldırıyor. Anlayan da ilk o oluyor.

“Çantası nerede?” diye soruyor tükürürcesine.

Adamlar hurçlarını ateş başında uyurken birer yastık olarak kullanıyorlar. Onunkinin görünürde olmaması, Zena’nın kaçtığıнын kanıtı. Kaçak köleler bin Muhammed’de bastırılamaz bir öfkeye neden oluyor. İtaatsizliğe tahammülü yok. Seçtiği kurbanın tutsak olması önlenemez bir durum ve buna karşı çıkıp kaçmak, doğaya karşı gelmekten başka bir şey değil. Bu kendi üzerine aldığı büyük bir hakaret. Karanlığa bakıyor.

Fark etmekten çok bir karar vermiş gibi, “Gitmiş,” diyor. “Bunu sen mi yaptın Wellsted?”

Ses tonunun insana korkutucu gelen bir yanı var. Öyle gergin görünüyor ki, her an öfke nöbetine girebilir.

“Hayır,” diyor Wellsted dürüstçe. “Bana ne olduğunu bile anlatmadı.”

Wellsted’in ses tonunda ise kızın kaçtığına sevindiğini açıkça belli eden bir yan var. Bununla uğraşacak zaman yok. Tacirlerin kızı bulması şart.

Bin Muhammed tıslıyor; “Develeri kontrol edin. Çok uzağa gitmiş olamaz.”

Öncelikle bağlı olan develerin yanına gidiyorlar. Kendi develeriyle karışmış olan Emir’e ait develerin oluşturduğu kalabalık içinde, hele ki bu karanlıkta, develerden birinin kaybolup olmadığını söylemek olanaksız. Ama erzakları kontrol etmek daha kolay. İki su matarası ve bir torba un kayıp.

“Buna nasıl cüret eder?” Bin Muhammed öfke saçıp, kin kusuyor. “Aptal, nankör...” Adam, eğlence olsun diye kaçak kölelerin başını kesmesiyle tanınıyor. Bir keresinde iki kadını boyunlarına kadar kuma gömüp yavaşça ölsünler diye onları o kavurucu sıcakta bıraktı. Bu durumda o çözümlerden hiçbirisi yardımcı olmuyor (ya da tatmin edici). Kasım daha çok, uygulama yanlısı bir adam. Ortaya dökebileceği duyguları yok, yalnızca hangi stratejiyi izlemesi gerektiğine kafa yoruyor.

“Şafağın sökmesine dört saat kaldı,” diyor. “Acaba denizden gidebilir mi?”

Teğmen omuzlarını silkiyor. Onu yakalamak istemiyor. *Akıllı kız* diye geçiriyor içinden, *akıllı kız*. Zena onu durmadan şaşırtıyor. İçinde akan umudu, hatta aşkı hissediyor. Zena'ya kaçmasını söylemezdi. Ama şimdi, kız kaçtığı için seviniyor. Ona mümkün olan her şekilde yardım etmek istiyor.

Bin Muhammed, "Seni şimdi öldürmeliyim," diyor tükürürcesine. Wellsted'in bu isyandan haberdar olduğundan emin. Adamın umurunda bile değil.

Kasım elini arkadaşının omzuna koyuyor. "Kılıcını yerinde tut arkadaşım," diye öneriyor. "Ona daha sonra ihtiyacımız olabilir."

Kasım yere bakıyor. İçinden çıkılması güç bir durumlar. Lanet kız, lanet olsun ona! Kasım işi şerefli bir şekilde halledebilmek için, ya da en azından bir çıkış yolu bulabilmek için aklını zorluyor. Hızlı bir hesap yapıyor. Eğer gece kaçarlarsa en azında Sultan'ın dileğini yerine getirebileceklerine karar veriyor. Bir an önce harekete geçmeliler.

"Arkadaşını nerede tutuyorlar?"

Wellsted çadırı işaret ediyor.

"Sence yolculuk edebilecek durumda mı? Onu yatırabilecek bir yerimiz yok, deve sürebilir mi?"

Wellsted başıyla onaylıyor. "Biraz yardımla evet," diyor.

Kasım diğerlerine kendisine doğru yaklaşsınlar diye işaret ediyor. "Bakın," diyor. "Bu karanlıkta kızı bulamayız. Onu vereceğimize söz verdiğimiz için bizi utandırdı. Sabahleyin Emir çok kızacak. Belki bize onu izlememiz ve geri getirmemiz için izin verebilir. Bunu onaylasa da kızı sağ bulabileceğimizin bir garantisi yok. Emir'in de bu sinirle ne yapacağı belli olmaz, neticede fevri kararlar almasıyla ünlü bir adam. Yine de, her halükarda, kız gittiğine ve anlaşma yattığına göre Jessop'ı öldürmek onun hakkı. Tek yapacağı bu olursa da şanslı sayılırız. Tüm grupla kaçamayız. Herkesi ayağa kaldırırız. Tüm adamlarımızı gizlice toplayıp de-veleri alıp kaçsak bile, Emir'in bizi takip etme hakkı olacak.

Onunla bir anlaşma yaptık ve sonra bu anlaşmadan caydık. Adamları bu bölgeyi çok iyi biliyor ve deveden çok atları var. Gün ışığında neredeyse hiç şansımız olmaz. Eğer kaçma şansımız olsaydı öyle yapalım derdim. Eğer kızı bulabileceğimizi bilsem, kesinlikle öyle yapardık. Ama bu planların hiçbirinin garantisi yok. O yüzden ben de size şöyle yapmayı öneriyorum.”

Bin Muhammed ve Wellsted öne eğiliyorlar.

“Yalnızca ihtiyacımız olanları almalıyız. Köleleri bırakıp hizmetlilerin altısını alalım, en iyi binicileri; İbrahim, Yusuf, Hamza ve Hasan. Belki Tarif ve Sudar’ı da. Onlardan başka almayalım. En iyiler bunlar. Sultan’ın dileği olduğu için teğmen, senin doktoru da kaçıracağız. Karşılığında ise bunların Emir’i tatmin etmesini umarak kölelerimizi, geriye kalan develerimizi, erzaklarımızı ve iki bin taleri bırakacağız, anlaştığımız bin talere ek olarak, telafi için bin taler daha. Bu, kızın edeceği değerden daha fazla. Gerçi bu onurlu bir davranış olmadığı için öfkeleneyeceği kesin, büyük ihtimalle adamlarımızı öldürecek. Ama telafi olarak iyi bir miktar bırakırsak bizi takip etmeyebilir. Aslında Jones’un öldüğünü bize söylemek için kendini düşürmek zorunda kalmayacak. Ayrıca, ona bıraktıklarımızı katletmezse hayvanlar ve kölelerle birlikte altı yüz talerlik bir değere daha sahip olacak, belki de daha fazla. Küçük bir grupla geceleri yolculuk ederek sahile varabiliriz. Her ne kadar Said bin Sultan’ın isteğini şerefimizle yerine getirmeyecek olsak da, görev ona beş bin talerden daha aza mal olacak. İsteddiği gibi, doktor da kurtarılmış olacak. Bu plan, yapabileceğimizin en iyisi.”

Bin Muhammed başıyla onaylasa da alayla, “Kızı bulursak onu öldüreceğim,” diyor.

Kasım bin Muhammed’in tehdidi konusunda bir yorum yapmıyor. Tacir, kaçak bir köleyi istediği gibi cezalandırma hakkına sahip. Onu bulduklarında kızın yaşamasının ya da ölmesinin görev açısından bir değeri olmayacağını bilse de, durumun fazladan birkaç yüz gümüşe neden olacağını düşünüyor. Tabi, bin Muhammed’in istediği gibi harcaya-

cağı yeterli parası var. Kasım kıza karşı ne sevgi besliyor ne de nefret. Tek isteği, halletmeye geldikleri işi bitirmek ve Zigua'sını takip etmek için bir kez daha özgür kalabilmek.

Wellsted karanlığa bakıyor. Zena'nın sağ salım Maskat'a varmasını diliyor. Bir devesi ve bir miktar erzakı var. Aynı zamanda, diğerlerine söylemese de, kızın yanında küçük bir kese dolusu gümüş var. Kemerine asılı kesenin gittiğini yeni fark etti, gülümsüyor. Gururla, kızın istese daha da etkileyici olamayacağını düşünüyor. Eğer onu yakalarlarsa ve bin Muhammed kızı öldürmek isterse, tek yapması gereken, bir şeyler sezdiği an tacirin boğazını kesecek. Aynı zamanda, doktoru da kurtarmaları gerek.

"Tamam," diyor. "Siz adamları uyandıracaksanız ben de doktoru alıp geleyim."

Kasım gülümsüyor. "Ben de seninle geleceğim, yardıma ihtiyacın olabilir." Wellsted'i öldürmek istemiyor ama ona artık güvenmiyor.

Bin Muhammed kampın olduğu yönü işaret ederek fısıldıyor; "Ben adamları getireceğim, beş dakika sürer." Adamlara daha önce develerdeki yükleri ve eyerleri indirmemeleri emrini verdiği için kendini sessizce kutluyor ve tedbirli davranmanın her zaman yararlı olduğunu fark ediyor. "Develerin orada buluşuruz," diye emrediyor.

Wellsted'le Kasım kampın etrafından sessizce dolaşıyorlar. Wellsted çadıra doğru yöneliyor ve bombe yapmış yumuşak kumlardan yokuş aşağı iniyorlar. Arkalarında bin Muhammed, uyuyanlar arasında bir gölge gibi dolaşarak yanlarına almaya karar verdikleri adamları uyandırıyor.

Wellsted tıslayarak, "Jessop," diyor.

Cevap geliyor; "Buradayım James."

Çadıra giriyorlar.

"Gitmemiz gerek," diye açıklıyor Wellsted. Yoldaşını göstererek "Bu Kasım," diyor.

Tacirden bir ses çıkıyor. Tam olarak homurdanma değil ama selam da değil.

“Bağlıyım,” diye açıklıyor doktor.

Kasım ipi el yordamıyla buluyor. Hançerini bularak ipi kolayca kesiyor. Jones’un kaskatı kesilmiş cesedi yana doğru devrilince bir ses duyuyorlar ama duymazlıktan geliyorlar. Ölüyle ilgilenecek zamanları yok. Kasım, ölüyü bırakarak, Emir’e, onun da anlaşılmayı bir eksiklik yüzünden bozduğunu belirtmiş olacaklarını düşünüyor. Wellsted doktora doğru eğiliyor.

“Yürüyebilir misiniz Jessop?”

Adamdan şen bir kıkırdama duyuluyor. “Bir süredir yürümedim ama denerim.” Jessop’un yere düştüğüne dair hafif bir ses duyuyorlar. Kasım öne doğru hamle yapıyor ama Wellsted gelmesine gerek olmadığını belirten bir işaret yapıp, doktorun çadırın kumlu zeminine düşmüş olan ince bedenini sarıyor. Onu taşımak için iki kişiye gerek yok.

“Bizim için pazarlık yapmaya yanaşmadı yani?”

“Uzun hikaye ihtiyar.”

Doktorun bedenine dokunup da Jessop’ın ne kadar da narinleştiğini hisseden Wellsted, bir tiksinti duyuyor. Buna ilaveten, doktordan yükselen o koku da var. Dayanmaya çalışıyor.

Doktoru kaldırırken, “Hoppala,” diyor. “Yalnızca çok sessiz olun ve yapabiliyorsanız parmaklarınızı çaprazlayın.”

Develere doğru gecenin karanlığında ilerliyorlar. Bin Muhammed çoktan kimin hangi deveyi alacağını tayin etmeye başladı. On tane saf kan deve alınacak ve gerisi kölelerle birlikte, telafi olması adına kampta bırakılacak. Bu Emir’in onları takip etmemesi için yeterli bir telafi değil; bin Muhammed adamlara, genişçe bir kutuyu göz önünde bir yere bırakmalarını emrediyor. Hizmetliler kutuyu alıp yerine koyarken, Wellsted durup soluklanıyor. Ay ışığında ilk defa olarak arkadaşını tam olarak görebiliyor. Endişesini belli etmemeye çalışıyor. Jessop tam bir iskelete dönmüş. Cüppesi yırtık pırtık bir paçavraya dönmüş ve kumaşı adamın dışkıladığı yerde derisine yapışmış. Saçları darmadağı-

nık ve düğüm içinde, bakımsız sakalı ise karmakarışık. Kemikleri neredeyse sayılabiliyor. Adam o kadar beyaz ki ay ışığında sanki ışıltılı parlıyor. Zavallı adam öyle acınacak bir durumda ki... Yoksul ya da deli bir adamı andırıyor. Yine de gözlerinin içi hala parlıyor. Wellsted, okumuş şehirli bir centilmenin, iyi beslenmediği zaman ne hale geldiğinin korkunç örneğine bakmamak için elinden geleni yapıyor.

"Yıldızlar," diyor doktor ve uzağı işaret ediyor.

Elbette çok güzeller. Her çöl gecesini süsleyen o parlak manzara. Wellsted tüm acıma duygularını bir kenara iterek görevine odaklanmaya çalışıyor.

"Ay hilal olduğu için şanslıyız. Size yiyecek bir şeyler bulacağım," diye söz veriyor.

Doktorun yüzü bir gülümsemeyle aydınlanıyor. O kadar zayıf ki, dişleri ürkütücü görünüyor- sağlam kalan tek parçası.

"Yemek konusunda dikkatli olmalıyım Wellsted. Şu anda, iyi bir yemek benim için fazla olabilir, büyük ihtimalle midem kaldırmayacak olsa da bana yemek verseydin yerdim. Kendimi durduramayabilirim."

"İyi bir yemek için Bombay'a gitmeyi bekleriz o zaman. Belki biraz deve sütü içmeyi başarabilirsiniz?"

Doktor başıyla onaylıyor. "Biraz," diye katılıyor. "Biraz kaç saatte bir, az miktarda, bir bebek gibi."

"İmkânım olduğu an çaresine bakacağım. Ve deveye sizinle bineceğim."

Wellsted adamın dayanamayacağını düşünüyor. Eğer tek başına deveye binerse, kayıp düşerek, kendini kumların üstünde bulması yüksek bir ihtimal. Bu karanlıkta onu kaybetmek çok kolay olur. Düşse, duymayabilirler bile, adamın neredeyse hiçbir ağırlığı yok. Wellsted ucu ucuna yetiştiklerini fark ediyor. Biraz daha geç kalsalar, Jessop da, Jones'la aynı kadar paylaşılabirdi. Böylesi en iyisi, Zena'nın bir süre kendi kendine tutunması gerekeceğini düşünüyor. Şimdiye kadar bu konuda ne kadar yetenekli olduğunu şaşırtıcı bir şekilde kanıtladı.

Birdenbire, bin Muhammed hepsine sessiz durmaları ve tetikte olmaları için işaret ediyor. Hepsi eğiliyorlar. Arkalarında, çadırların orada bir hareketlilik oluyor. Bir kadın, arkasından onu izleyen ve mızızlanan bir çocukla birlikte rahatlamak için çadırdan çıkmış. Adamlar nefeslerini tutuyorlar. Kadın çocuğu akrabasıymış gibi gözleyerek kampın içinde dolaşırken hiç kıpırdamadan duruyorlar. Kadın kayıp olan bedenleri fark etmedi, neden etsin ki? Yine de develer hareket ettikleri an kadının onları görmesi kaçınılmaz olacak.

O an her şey duruyor ve gece alışıldık sessizliğe bürünüyor. Kölelerden biri uykusunda hareket edip öbür yanına dönüyor. Eşek kişniyor.

Bir iki dakika sonra kadın kollarında çocukla bir ninni mırıldanarak dönüyor. Aile çadırına girip ortadan kayboluyor. Bin Muhammed herkese bir süre daha sessiz kalmaları için işaret veriyor. Zaman acı verecek kadar yavaş geçiyor. Kendi nefes alış verişlerini ve kalp atışlarını duyabiliyorlar. Sonra bin Muhammed bir orkestra şefiymiş gibi adamlara kalkmaları ve develerini karanlığa doğru yürütmeleri için emir veriyor. Uzaklaştıkları zaman ancak develere binecekler.

Wellsted gözleri hala kurtarıcısında olan doktoru sıkı sıkı tutuyor. Ondan gelen koku, dalga dalga burnuna doğru yayılırken, Wellsted yüzünü yere doğru çevirip ayaklarının altında taş var mı diye bakıyormuş gibi yapıyor. Doktor hiçbir şey söylemiyor. Kampın ötesinde deveye biniyorlar ve Wellsted doktoru oturtup eyere bağlıyor. Bu, daha eyerde oturmayı beceremeyen bir çocukla yolculuk etmeye benziyor.

Teğmen kontrol etmek için, “Rahat mısınız?” diye soruyor.

Doktor arkasına dönüyor. “Hayattayım.” diye fısıldıyor.

Wellsted onun ağladığından şüpheleniyor. Elini Jessop’ın elinin üstüne koyarak sıkıyor.

Kimse göremiyor. Araplar doktorun güvende olduğunu belirtmesini ve devesine binmesini bekliyorlar, sonra bin Muhammed gidecekleri yeri gösteriyor ve kervan doğruya doğru ilerlemeye başlıyor. Güneş doğana kadar dört saatleri var. Başlangıç için fazla bir zaman değil.

ÜÇÜNCÜ KISIM

“Hayallerinizin ve amaçlarınızın peşini bırakmayın. Bırakacak olursanız var olmaya devam edersiniz, ancak artık yaşamıyor olursunuz.”

Henry David Thoreau 1817–1862
Şair, doğabilimci, tarihçi

Otuz Sekizinci Bölüm

Kamp uzaklarda, ateşin ışığı bir iğne kadar küçülene kadar uzaklaştıktan sonra Zena dehşetle kumlara kusuyor ve düşüncelerle dolup taşan zihnini yatıştırmaya çalışıyor. Yavaşça kendine geliyor ve mantıklıca düşünmek için kendini zorluyor. Çantasından açık mavi bir kandura ve turuncu renkte bir türban çıkarıyor. Bu lekeli kıyafetleri kamptaki çadırlardan birinden çaldı. Burkasını bu erkek kıyafetleriyle değiştiriyor ve saçlarını iyice toplayarak turuncu türbanı giyiyor. Bu kıyafetlerle, uzaktan zavallı bir Bedevi gibi görünecek. Sonra erkeklerde gördüğü gibi, hançerini kayışla bağlayarak küçük para kesesini saklıyor. Bu kılıkla onu bulmaya gelen tacir grubundan kimseyi kandıramayacağını biliyor. Bu uzaklıktan bile, adamların deveyi tanıyacıklarını biliyor. Yine de karşılaşacağı diğer insanların onu rahat bırakacağını umuyor. Bir kadın olarak yolculuk etmek düşünülemez bile. Sonrasında yönünü tayin etmeye çalışıyor. Geldiği yönü ve güneşin nereden battığını bildiği için, gideceği yönü tayin etmek ona zor gelmiyor. İyice düşündükten sonra devesiyle doğuya doğru ilerlemeye başlıyor. Riyad'a dönmesi söz konusu bile değil, Emir'in kampına en yakın olan yerleşim orası. Kaçma haberi yıldırım hızında oraya ulaşacak; dedikodular kumların üzerinde çok hızlı yayılır. Batıya ve güneye doğru yüzlerce kilometre ileride, küçük ama herkese açık bir ülke var. Ama doğuda da okyanus var. Mavi Dev. Bunu sahibinin çizdiği haritada gördüğünden çok emin.

Zena denizi görecektir kadar uzun süre hayatta kalmayı beklemiyor. Ama şimdi gitmezse, kaçmak için eline daha

iyi bir şans geçmeyeceğini biliyor. Emir'in hizmetinde tutsak kalmayacak, bunda çok kararlı. Sonunda seçim yapacak kadar cesaretini toplayabildi. Aynen sahibinin söylediği gibi, eğer çölde kölelikle yüz yüze gelse o da kaçarmış. İnsanın kendisi için kaçması gerektiğini anlıyor; kimse onun için bunu yapmaz. İlk başta kampta tıklıp kalmamanın tek çaresinin, hançerle kendi boğazını kesmek olduğunu düşünmüştü. Fakat etraflıca düşündükçe, bunun aptalca ve fazlaca dramatik bir davranış olacağının farkına varmıştı. Yaşayabildiği sürece yaşamaya karar verdi. Kendini onun önünde öldürmesinin, sahibinde yaratacağı yıkımın düşüncesi bile, Zena'yı, en az ölümün kendisi kadar korkutuyor. Eyere tırmanırken kendini şaşırtıcı biçimde sakın hissediyor. Aylar önce ilk tutsak alındığı sıralarda, okyanustaki ilk gününde suya doğru koşup atlayan oğlanı düşünüyor. Kasım ve bin Muhammed'in hayatta kalma şansından alayla bahsettiklerini hatırlıyor. Elbette adamlar haklılardı ve çocuk yelkenliye bindiğinin ikinci günü öldü. Doğruyu söylemek gerekirse Zena hayatta kalma şansının o oğlandan bile az olduğunu biliyor.

Ama deneyeceğim diye düşünüyor ve işin içinde bir parça büyü sezermiş gibi dudakları ufak bir gülümsemeyle kıvrılıyor. Sonuçta her yolculukta denize koşan bir oğlan olabilir ama en sevdiği deveyi çalıp da gece vakti kaçan köle bir kız, fazla rastlanmayan bir durum. Bu olay için verebilecek örnekleri bile yok. Suratlarının alacağı ifadeyi görmeyi isterdi. O an, özgür olmak onu heyecanlandırıyor. Hatta neredeyse eğlendiriyor. Özgür, bir an için duruyor. Özgür! Evet, uzun bir zaman olmuş.

Deve kumun üstünde rahatça ilerleyip, Zena omzunun ardından karanlığa doğru bakarken, yürüyüş temposunu aynı şekilde sürdürmesine de dikkat ediyor. Bilmesi gereken her şeye dair iyi bir fikri var. Her şeyden önce, onun peşini öylece bırakmayacaklarını ve gece vakti sessizce ilerleyebilmedeki ustalıklarını biliyor. Ama ellerinden kaçan Vahha-biyi şafak sökene kadar takip edemediklerine göre, onu da

takip edemeyeceklerini düşünüyor. Karanlık soluklanmasına yardım ediyor. En azından şimdilik rahatça ilerliyor. Güneş doğmadan bayağı bir yol alabilir. Zena'nın ağzı en çok da yaşadığı bu heyecandan dolayı kurusa da su matarasına sarılmıyor. Onun yerine bir ninni mırıldanıyor. Arapça değil de kendi dilinde. İçinden yükselen melodi, onu akmakta olan bir akarsuyu dinlermişçesine rahatlatıyor. Anlayabildiği kadarıyla, şarkı devenin de hoşuna gidiyor. Zena hayvan hızlansın diye cesaret vermek adına, söylediği ninninin ritmini arttırıyor. Başta yalnızca mırıldansa da biraz sonra kendini kaplıyor ve özgürce söylüyor.

Birkaç saat sonra yorulmaya başladığında, güneş ışığı tepeciklerin arkasında ışıklı bir kutu gizliymişçesine ufukta beliriyor. Zena duruyor. Etraftaki sessizlik şaşılası, bu yalnızlığın sessizliği. Etrafına bakıyor ama hiçbir şey göremiyor. Hepsi nerede? Keşke başka bir şey dileyseymiş. Zena omuzlarını silkiyor.

"Seent" diyerek deveyi dehlüyor ama hayvan durdu; yaratık onu umursamıyor. "Seent"

Hayvan gönülsüzce yürüyerek, yavaşça güneş yönünden güneye doğru ilerlemeye başlıyor. Zena bu sapmayı fark ediyor. Bir keresinde, bir Bedevi'nin devenin çölü ondan daha iyi bildiğini ve hayvanların su bulabildiklerini söylediğini duyduğu için sesini çıkarmıyor. Güneydoğu da olur.

Kavrulmuş gibi gözükken bir vahaya geldiklerinde Zena deveden iniyor. Bitkilerin çoğu ölü olsa da dereden alabildiği kadar su almak için, mataraları develeri yıkamak adına yapılmış sığ bir çukura sokuyor. Su hafif tuzlu ve çamurla kirlenmiş olsa da büyük bir yudum alıyor ve geri kalanı da hayvana veriyor. Hayvan su içerken, Zena onu okşuyor. Devenin işi bittikten sonra Zena onun sütünü sağıp kendi midesini dolduruyor.

Deveyi sağarken, *keşke biraz kahve çalsaydım* diye düşünüyor. Yine de kahve demleyecek kadar uzun aralar veremiyi düşünmüyor. Deveye güvenmekte haklıydı. Şimdi uçsuz bucaksız bu alanda tek başına olduğunu fark ederek çölün

ne kadar da boş olduğunu düşünüyor. Kaçtığına hala inanmıyor. Deve esniyor; en az sürücüsü kadar yorgun. Yakın zamanda ikisinin de uyuması gerekecek. Ama Zena, durup da dinlenmeden önce birkaç kilometre daha yol gidebileceklerine emin.

Yorgunluktan sertleşmiş bacaklarıyla tekrar devesine bindiğinde, uzaklarda bir yerde, arkasındaki ufka doğru bir hareketlilik olduğunu seziyor. Koyu renk gözlerini kısarak elini hemen hançerine atıyor ve kaçmak için hızlıca devesine biniyor. Kişi ona yaklaştıkça anında onun bin Muhammed ya da Kasım olmadığını anlıyor. Ya da Wellsted. Kıyafetleri değişik ve devesinin bacakları çok kısa. Sonra öndeki binicinin arkasında üç kişi daha beliriyor, bu defa onların Emir'in adamları olduğunu düşünen Zena'nın midesi alt üst oluyor. Kaçmaya çalışırsa peşine düşeceklerini biliyor. Onları atlatabileceğini de pek sanmıyor, hatta bunun imkansız olduğunu biliyor. Bir anlığına tereddüt ettikten sonra, deli gibi çarpan kalbine hakim olarak aşağıya iniyor. Şimdi değilse de, ileride başına mutlaka bir şey geleceğini biliyordu ve ne olursa olsun bu durumu sükunetle karşılamak istiyor. Hayal kırıklığı içinde hançerin bıçağının sıcak olacağını düşünüyor. En azından bu kendi seçimi olacak ve sahibi onu ölüren izlemek zorunda kalmayacak.

Adamlar yaklaşıırken, Wellsted'in güçlü gövdesini, mavi gözlerini ve Londra'dan bahsedişini zihninde canlandırıyor. Dördüyle de başa çıkamaz. Ama kendini öldürmek için hepsinin devesinden inmesini bekleyecek. Söyleyeceği bir şey var. Çok saçma olduğunu bilse de, onlara hissettiklerini anlatmak istiyor. Onlara, özgürlüğünü seçerken, sadakatini sahibine değil, köle tacirleri tarafından yapmaya zorlanacağı şeye karşı bozduğunu söyleyecek. Bir duygu seli yaşayarak onunla Riyad'da yaşadığı gece için seviniyor. En azından böyle bir deneyim yaşadı. Soylu bir aileden gelip kör talihi yüzünden sanki değersiz bir malmışçasına pazarlık konusu olan bir Habeş kadını için kesinlikle tercih edilebilecek tek son, ölüm. Evet, onlara bunu söyleyecek. Yine

de öndeki binicinin kaldırdığı kum tozu, ayaklarına ulaştığında kalbi deli gibi çarpmaya başlıyor ve Bedevi devesinden iniyor. Zena derin bir nefes alıyor ve elini hançerinin kulpuna götürüyor. Tam son sözlerini söyleyecekken adam gülümsüyor ve onu arkadaşımı gibi selamlıyor. Bir erkeği selamlarmış gibi.

“Selamün aleyküm,” diyor.

Adamı tanımıyor. Bu yüzün dün akşam onu dans ederken izleyen kalabalıkta olmadığına emin. Diğer adamlar develerinden inmiyor. Zena’nın bakışları adamların yüzlerinde gidip gelirken, gözlerini hafifçe kısıyor ve hiçbirini tanımadığını fark ediyor. Adamlar ona kızmış gibi gözüküyorlar, hatta tam tersi.

“Aleyküm selam” diye cevap veriyor tereddütle.

“Ailem seni tepelerden gördü. Yalnızsın. Yardıma ihtiyacın var mı arkadaş? Seni misafir edebilir miyiz?”

Zena’nın bacakları rahatlıyor. Bu grubun Emir’in kampıyla bir alakası yok. Yalnızca bekledikleri şeyi görmüşler, açık mavi bir kandura giymiş, devesiyle yalnız yolculuk eden bir adam. Onun kim olduğunu, ne yaptığını bilmiyorlar ve Kasım ya da bin Muhammed’den, onun için pazarlık yaptıklarından haberleri yok. Bu, kumların üstünce başka yüzlerce insanla tanışmak için bir fırsat. Maskat’tan yaptıkları yolculuk sırasında Zena neredeyse her kervanda buna benzeyen yüzlere rastladı. Bu adamlar, kahve eşliğinde haberleri öğrenmeyi istiyorlar ve karşılığında kibarlık gösteriyorlar. Bu erkek kıyafetlerini almayı düşündüğü için şansına şükrediyor ve daha da erkek gibi hissetmek için duruşunu değiştiriyor, kumda daha sert ve sağlam duruyor. Göz açıp kapayıncaya kadar karar veriyor, bu tehlikeli bir durum değil. Bu adamlar Rubülhali Çölü’nde diğer Bedeviler ne yapıyorsa onu yapıyorlar. Onların yardımıyla hayatta kalma olasılığı yalnız olacağı zamana göre daha yüksek.

Gülümseyip, sesinin tonunu alçaltarak başını yavaşça eğiyor. “Sahibimi arıyorum.” diyor. “Ben onun hizmetlisiyim. Bir anlaşmazlık çıktı ve ailesini bırakıp gitti. Zavallı sahibim. Sahile tek başına gitmesine göz yumamam. İnci

bulmak için dalacağını söyledi ama onunla kim ilgilenecek? Uzun süredir yolculuk ediyorum. Denize doğru giden yönde miyim?"

Bedevilerin gözleri ışıldıyor. Hiçbir kabile üyesi böyle büyük bir aile skandalı hikayesine, yön öğrenme isteğine ya da vazifesine ve sahibine kendi hayatını hiçe sayacak kadar bağlı bir köleye karşı koyamaz.

"Evet," diyor adam. "Deniz o yönde." Zena'nın gittiği yöne doğru, elini uzakları belirtecek şekilde sallıyor. "Ama, ne olursun bizimle ye ve grubumuza katıl. Biz de senin gibi sahile doğru gidiyoruz ve grup halinde yolculuk etmek her zaman için daha iyidir. Sahibinin ismi nedir?"

Zena sanki bağlı olduğu soylu aileyi utandırmak istemiyormuşçasına tereddüt ediyor. Bedevinin sorusunu geçiştirmek için elini sallıyor. Kumlar üzerindeki her kabile onun hangi aileye ait olduğunu biliyor, inci çıkarmaya giden ergen hainin dedikodusu kuzey boyunca tüm kabileler arasında yayılmıştı.

Heyecanla konuşmaya devam ediyor. "Sahibim kum fırtınası olduğunda hayatımı kurtardı. Hayatımı ona borçluyum. Onu yüzüstü bırakamam."

"Tabi, tabi." diyor adam anlayışlı bir ses tonuyla. "Gel, aç mısın? Biraz kahve içip hurma yemek için durduk. Lütfen, çok da uzak değil."

Hızlıca devesine binerken, bir süredir katı yiyeceklerle alışmaya başladığı için, zihni onun düşüncesiyle gurulduyor. Devesini dehleyerek Bedevileri dinlenme yerlerine kadar takip ediyor. Bu başına gelebilecek en iyi durum. Adamların erzakı var ve yolu da biliyorlar. Onu takip edenlerin Bedevi grubundan bir köleyi değil, yalnız yolculuk eden birini, bir kadını arıyor olacaklarını ve ne olursa olsun onun peşini bırakmayacaklarını biliyor. Rolünü iyi oynaması gerektiğini düşünerek, zarafetini bir kenara bırakıp, bir erkek gibi sağlam durmaya çalışıyor. Tek eksiği, göğüslerini sarmamış olması. Bunu da gece adamlar uyurlarken yapacak. O zamana kadar kambur durmaya özen göstermesi şart.

Mümkün olması ne kadar imkansız gelse de şimdilik hayatta kalabileceği düşüncesi tüm benliğini kaplıyor.

Kamp görüş alanına girdiğinde gülümsüyor. Grupta yaşları farklı olan on tane adam var. Devesinden inip, hepsini selamlayarak ona sunulan kahveyi içerek, tatlı ve sulu hurmalardan yiyor. Develerini pazara doğru sürüyorlar.

“Şükran.” diye fısıldayıp kendine biçtiği rol doğrultusunda davranmaya hazırlanarak çömeliyor. “Deniz çok uzak mı?”

Bedeviler omuzlarını silkiyorlar. “Çok değil. Üç gün. İyi bir yolculuk olacak, bayağı eğleneceğiz.”

Her şey daha da iyiye gidiyor. Her ne kadar -genelde Bedevilerin olduğu gibi- tahminlerinde iyimser olsalar da, üç gün gerçek kimliğiyle ilgili haberin onlara ulaşabileceği kadar uzun bir süre değil. Neredeyse üç gün boyunca beslenecek ve en azından, onu takip etseler bile kimliğini açığa çıkarmadan önce iyice yaklaşmak zorunda kalacaklar.

İçlerinden biri, “Bize hikayeni anlat.” diyor.

Zena gözlerini ufuktan ayırıp güvende hissettiği o an, bunu kabul ediyor. “Zevkle arkadaşım.” diyor ona eşlik etmek için yanına çökerek. “Tabi ki. Size tüm hikayemi anlatacağım.”

Otuz Dokuzuncu Bölüm

Olan biteni ilk gören Tuareg köle oluyor. Köle, diğer adamlar namaz için uyanmadan on dakika önce ateş yakmak için kalkıyor. Önünde gördüğü manzara inanılması güç olduğu için kaskatı bir şekilde öylece duruyor. Etrafa bakarken, boş bakışlarının gerisinde, endişeli bir ifade de belirliyor. İçinde yükselen dehşeti hissedebiliyor, sanki kampta ölümcül bir yılan keşfedilmiş de ona bu yılanı bulup yakalama görevi verilmiş gibi. Uyuyan ziyaretçileri tekrardan sayıyor ve tacirlerin de içinde olduğu bir grup adamın, ateşin etrafında kıvrılmış olan bedenlerin arasında olmadığını fark ediyor. Bu haberi Emir'e götüren kişinin çok kötü bir şekilde dövüleceğini biliyor. Kalbi deli gibi çarparken, bu görevden sıyrılmanın bir yolunu düşünüyor. Ama diğerleri doğuya dönük bir şekilde namaz kılmadan önce ateşi yakmazsa da, her halükarda dövülecek. Felaketin büyüklüğünü anlayabilmek amacıyla, sessizce Hristiyanların tutulduğu çadıra gidip çadırın kapağını açıyor. Jones'un yerde iki büküm cesediyle karşılaşınca midesi altüst oluyor; Jones'un bir gün önce öldüğünden haberi yoktu. Ayrıca, çamur renkli saçları olan diğer gavur da kesinlikle kayıp. Köle bunun haksızlık olduğunu düşünse de ne yapması gerektiğini biliyor. Lanetler ediyor.

Dehşet içinde geriye, kampa doğru dönerken Emir'in özgür adamlarından birine rastlıyor. Adam Hristiyanlara su verip, biri ölü biri hayatta olan iki adamı tacirlere vermeden önce temizlemek için erkenden kalkmış. Adam

beyazlardan kurtulacağı, onlarla artık ilgilenmek zorunda kalmayacağı için mutlu. Tabiri caizse, aylardır ona verilen bu “tiksindirici” işten kurtulacak olmanın neşesi ve mutluluğuyla bugün son kere yapmak zorunda kalacağı görevini halletmeye gidiyor.

“Burada ne işin var?” Tuareg köleyi kulağından yakalıyor.

Kölenin ayakları yerden kesiliyor. “Ziyaretçiler gitmiş. Yani, bazıları, Hristiyanlardan biri de dahil. Hepsi gitmiş.”

Özgür adam kampa dönüyor, gözleri hala uykulu olduğu ve görevine odaklandığı için yerde uyumakta olanlara dikkat etmemiştir. Şimdiyse dikkatle bakıyor. Sonra yüksek sesle lanet okuyup Emir’in çadırına doğru koştururken, diğer adamlara silahlanmaları için bağılıyor.

Bağrıışlar üzerine, kısa bir süre içinde tüm adamlar, kılıçları kınlarından çekilmiş bir şekilde şafağın mavi gölgesinde beliriyorlar. Bin Muhammed ve Kasım’ın bıraktığı köleler de harekete geçiyorlar. İlk düşünceleri ortalıkta görünmeyen yoldaşlarının kaçırılıp katledilmiş oldukları. Kılıçlarını çekip etrafları sarılmış bir şekilde savunma düzenine geçiyorlar, etraflarında tümsek misali etten bir duvar örülüyor. Her şey hızlıca olup bitiyor. Bağrıışmalar sırasında sesler birbirine karıştığı için iki taraf da birbirini anlamıyor. Emir’in adamları bir köleyi öldürüyor ve bir an için karmaşaya çok yaklaşıyor. Ama Emir’in sesi yankılandığında adamın o doğal otoritesi karşısında herkes donup kalıyor. Çadırların kapaklarında beliren kadınlar çocuklarını kendilerine yakın tutuyorlar.

Emir manzarayı inceliyor. Neler olduğunu anlamak için alim olmaya gerek yok. Öfkeyle kükrüyor ve bin Muhammed’in bıraktığı grup üyelerini işaret ediyor.

“Onları öne çıkarın.”

Köleler toplu bir halde öne doğru sürülüyor.

Emir’in el hareketiyle tüm adamlar gönüllü olarak silahlarını bırakıyorlar. Sonuçta birer köleler, asker değil.

“Sahipleriniz nerede” diye soruyor.

Adamlar sessizce yere bakıyorlar. Emir, bir tanesine kılıcını öyle bir hızla saplıyor ki kılıcını hangi arada kınından çektiğini söyleyebilmek olanaksız. Talihsizlik sonucu Emir'e yakın duran adamın boğazından boğuk sesler yükseliyor ve kanlar içinde yere düşüyor.

Bir tanesi konuşmak için cesaretini topluyor. "Bilmiyoruz. Uyandığımızda gitmişlerdi."

Sonra dizlerinin üstüne çöküyorlar ve bir tanesi ağlamaya başlıyor. Artık Emir'in merhametine sığınmaktan başka yapabilecekleri bir şey yok. Sahipleri onları bırakıp gitmiş.

"Hıristiyanlar?" diye soruyor Emir.

Herkesi alarma geçiren adam ona haberi iletiyor.

"Ya Habeş?"

"Burada değil."

Emir "Git." diye emrediyor çene hareketiyle. "Develeri kontrol et çabuk."

Bir ya da iki dakikadan az bir süre sonra iki adam talerlerle dolu bir kutuyla çıkageliyor. Emir açık kutuyu yere atıp kenarını tekmeleyince paraların bir kısmı şıkırdayarak yere dökülüyor. Cesedi bırakmışlar. Gece geç bir saatte ölü adamı bulduklarını tahmin ediyor. Kutuda, anlaştıkları bin dolardan çok daha fazla para var. Bin Muhammed ve Kasım değişen koşullara göre anlaşılmayı da değiştirmişler. Emir önündeki kölelere bakıp değerlerini hesaplarken, kaç tane deve bırakıldığını soruyor. Her ne kadar kızı bırakmış olmalarını dilesse de yarı ölü bir Hıristiyan için tüm bu ödeme gayet iyi. Yine de, normalde olması gerektiği kadar sinirli olmadığını fark ederek şaşırıyor. Aklından, belki de çok yaşlanmış olduğu geçiyor. Belki de tüm bunların neden olduğunu anlayabiliyor. Eğer karar verirse, onları bulmak kolay olacak. Doğuya doğru gitmiş olacaklarını düşünüyor ve bir anlığına düşünüyor. Nizwa doğuda değil.

Emir her zamanki gibi, kurnaz davranarak tüm gece kafasında plan yapıp durdu. Eve gitmek istiyor. Hikayenin, ailesinin şehrinde nasıl bir etki yaratacağını düşünüyor ve onları doğru bir şekilde anlatırsa, kahraman bile ilan edi-

lebileceğine karar veriyor. Tacirler, o kadar harika insanlar olmalarına rağmen, onun gazabından korkup birer korkak gibi karanlıkta kaçıp gittiler. Ayrıca, Sultan'la yiyeceği bir akşam yemeğinde olayları kendi lehine çevirebilir, Maskat'ın gururlarının onlara verilen görevi şerefleriyle yerine getirmediklerini anlatabilir. Bu düşünce hoşuna gidiyor. Sultan yarımadanın en zengin adamlarından biri. Emir bu planı para için değil, itibarı için yapıyor. Yine de ne olduğunu bilmek istiyor.

"Kumda iz var mı diye bak." diyor en büyük oğluna.

"Baba, bırakın da onları takip edeyim." diye izin istiyor.

Bu, çocuğun uzun zamandır beklediği fırsat. Gece kaçan hırsızları bulup da intikamlarını alabilirse, adını duyurabilecek. Ama Emir ilgisiz görünüyor. Çocuğun kendi itibarını yükseltmesi adamın umurunda değil, kendisi hala hayatta.

"Dediğimi yap." diyor. "Yönlerini belirlediğimizde karar vereceğim." Emir konuşmasını bitirir bitirmez oğlu ortadan kayboluyor.

Emir derin bir nefes alıyor. Güne böyle başlamak gibi bir niyeti yoktu.

Sıralanmış kölelerden birini seçerek, "Sen" diyor haşince altına etmemiş kölelerden birine. Adam gözlerini kaldırıyor ve yüzünden ölümü beklediği anlaşılıyor. Başarabildiği kadar sakın durarak öne doğru yavaşça adım atıyor.

Emir "Kahve yap." diye emrediyor. Bu iki kelimenin tüm kampı rahatlattığı açıkça fark ediliyor. Kadınlar çadırlarına çekiliyor, erkekler silahlarını indiriyorlar.

Emir en yakın adamına, "Şerif, bunu bir say bakalım," diye buyuruyor.

Miktarını bilmese de bu kasa dolusu gümüş, böbürlenmek için yeterli bir ödeme. Emir evine, Nizwa'ya dönüşünü hayal ederek dikkatlice düşünüyor. Kimsenin, kız üzerine nasıl bir anlaşma yaptıklarını bilmesine gerek yok.

Kırkıncı Bölüm

Wellsted'in uzun süredir, doktorun sağ kalıp kalamayacağı konusunda şüpheleri var. Beş gün beş gecedir çok kısa aralar vererek yorucu bir tempoda develeri sürüyorlar. Kimse aralıksız olarak üç dört saatten fazla uyumadı. Yine de Jessop kavurucu sıcağa ve yolculuğa rağmen sütü hazmedebiliyor ve giderek güçleniyor. Ona tek sağlayabildikleri çadır, başının üzerine bağladıkları yırtık pırtık bir başörtüsü. Eyerine hasır bir halatla bağlı olarak, aralarda uyuyakalıyor. Dün, ince parmağıyla ateşi istekle işaret edip, bir önceki sefer kusmadığını belirttiği khubzdan istiyor. Ekmeği iki hurmayla birlikte yedikten sonra, herhangi bir hastalanma belirtisi göstermedi, o zamandan beri sütünün yanında ekmek de yiyor. Bugün yanaklarında hafif bir kızarıklık var. Tabi bu, kavurucu sıcağın etkisi de olabilir. Zamanın çoğunu uyuyarak geçiriyor; baygın olarak da denebilir... Wellsted bunun, doktorun iyileşme süreciyle ilgili olduğunu düşünerek kendini rahatlatmaya çalışıyor.

En sonunda tepeye ulaştıklarında, durup aşağıdaki hoş manzaraya bakıyorlar. Sahilden birkaç kilometre uzaktalar ve grup okyanusun kenarındaki taşları görebiliyor. Bin Muhammed her zamanki gibi tetikte. Yine de önlerindeki manzaraya bakarlarken, kızla ilgili herhangi bir ize rastlamıyorlar. Wellsted doktoru dürtüyor ve görüş alanlarındaki devasa okyanusu işaret ediyor. Bombay'a varmaları kesinlikle mümkün görünüyor; doktorun gözleri ışıltıyor.

"James," diye fısıldıyor. "Fırsat olursa, uygun bir şekilde yıkanıp tıraş olmak istiyorum."

Wellsted başıyla onaylıyor. Jessop'un görünüşünden rahatsız olacak kadar güçlenmesi onu sevindiriyor. Ne kadar çabalasa da, kıza neler olduğu hakkında düşünmeden edemiyor. Bin Muhammed'in öfkesine bakılacak olursa, kızın tamamen ortadan kaybolması iyi bir şey. Wellsted yalnızca, kızın doğru yöne doğru gitmiş olmasını umuyor. Bir yandan da kendi kendine Zena'nın aptal olmadığını söylüyor. Ona çizdiği haritaları gösterdiğinde kız onları okuyabilmişti.

Geceleyin, kızla arasında tuhaf bir bağ olduğunu hissediyor; sanki tek başına biraz düşünebilse, kız ona nerede olduğunu söyleyebilecekmiş gibi... Hayalleri, onu Londra'ya götürdüğüne dair çılgın planlara dönüşüyor. Tabi, Zena'yı, toplum içinde ne kölesi, ne de sevgilisi olarak tanıtmanın imkansız olduğunun da farkında... Siyah bir hizmetçi kabul edilebilir ancak Wellsted, Zena'yı onun emrinde çalışması için zorlamak istemiyor. Bundan başka oluşacak herhangi bir durumun ayıplanması, İngiltere'deki mutlu yaşantılarını cehenneme çevirebilir. Wellsted, düşüncelerinin en yasaklı kelimenin etrafında dolanmasına ve onu kurcalamasına izin veriyor; onun eşi olması. Kız onu çok derinden etkiledi. Aralarında bir türlü açıklayamadığı bir bağ var. Onu hayal kırıklığına uğrattığı düşüncesi, ona sunacağı resmi bir törenin, ona güvenlik sağlayacak bir şeyin hayalini kurmasına neden oluyor. Bu onu ateşliyor. Neredeyse hayatında ilk defa, kendi için özel bir şey istediğini fark ediyor. Ailesiyle, babasıyla, büyükbabasıyla, toplumla ya da Bombay Deniz Kuvvetleri'nin istekleriyle ilgili olmayan bir şey... Zena'nın kendisiyle evlenmesini, sadece onun olmasını istiyor.

Wellsted hiçbir beyazın bugüne kadar bir siyahla evlenmediğini, böyle bir olayın itibarını hayat boyu lekeleyeceğini de biliyor. Değil Kral Hazretleri'nin emri altında çalışan deniz subaylarından biri, bir liman işçisinin bile böyle bir şeye kalkıştığını duymadı. Gelecek vaat eden bir delikanlı için, böyle bir durum söz konusu bile olmaz. Özellikle de onun gibi, toplumda sosyal mevkiisi ya da rütbesi çok yüksek olmayan biri için... Toplumda uygun davranmak zorunda ve

açıkçası Londra'da böyle bir mücadeleye girecek kadar yürekli değil. Onunla yattığını söylemesi bile yeterince tepki alır. Ama birlikte olabilmeleri için bir yer hayal edebiliyor; Arabistan'da birliktelikleri yalnızca kabul görmekle kalmaz, aynı zamanda çok da normal olarak karşılanır. Aslında ona tuhaf gelen, ülkesinde bu toprakların, İngiltere'den daha az gelişmiş olduğuna inanmaları. Oysa burada, bir köle sahibiyle, esmer tenli bir adam beyaz bir kadınla evlenebilir ve Zena eş olabilir.

Wellsted, zihnine işlemiş olan Zena'nın simsiyah teni ve güzel vücudunu düşününce içini heyecanlı bir ürperti sarıyor. Ki, kızın kişiliği de en az güzelliği kadar etkileyici. Onu burada ya da Bombay'da bir yere yerleştirmeyi, sonra da onunla Arap kanunlarına göre evlenebilmeyi umuyor. Ama kibar çevrelerce ya da daha doğrusu, Avrupalılar arasında hiçbir zaman evli olduklarını belirtmeyecekler. Arabistan bu konuda, Wellsted'in ülkesinin en fazla olabileceğinden bile daha açık görüşlü. Ama bu artık fark etmez, tek isteği, kızı şımartabilmek. Kız sağ salim olarak gideceği yere varabilse, Wellsted bunu mümkün kılacaktır. Onu yüzüstü bıraktığı için vicdan azabı duyarak, kızın onu kabul etmesini umuyor. Yalnızca onu suiistimal etmekle kalmadı, aynı zamanda da onu kendi kendine yetmek zorunda bıraktı; ki şu ana kadar kız bunu gayet iyi başardı.

Aşağılara doğru inmeye başladıklarında belki yüzlerce defa kendi kendine söylediği gibi, *ona bir şey olursa bunu hissedirim* diyor. Tabi bu söylediğini, dayandırabileceği herhangi bir mantıksal dayanak yok ve bu bilimsellik dışı düşünce karşısında utanıyor. İnsanlar sürekli olarak kumlarda kayboluyorlar. Bedevilerden de öğrendiğine göre, genelde sağ salim olarak geri dönen olmuyor. Düşünce, kafasında yalnızca ufak bir parıltı olarak belirse de, içini büyük bir korku kaplıyor ve onu kafasından uzaklaştırmaya çalışıyor. O güçlü bir kız. Suyu, yiyeceği, iyi bir devesi ve ona bol bol yetecek kadar parası var. Nasıl yolculuk edeceğini de biliyor.

Jessop ona, "Ne düşünüyorsun?" diye takılıyor.

Doktor teğmenin kafasının başka yerlerde olduğunu ve sanki bir at arabası kiralayacakmış gibi her saat başı birkaç kere arkasını dönüp de kervanın geride bıraktığı devasa alana baktığını fark ediyor. Bunlar çok merak uyandırıcı hareketler. Köy yolunu yarıladılar ve durdular. Buna rağmen Wellsted hala arkasını kontrol etmeye devam ediyor. Teğmen Zena'dan hiç bahsetmiyor. Bu tür durumlarda, bir adamın problemi kendinden başkasını ilgilendirmez.

O da doktorla şakalaşıyor; "Görevimi düşünüyorum." Sesi ciddi.

Sonuçta sözünü tutmak onun görevi. Tüm sözlerini gönüüllüce verdi ancak şu ana kadar onları tutmakta başarısız oldu. Jessop'ı, Maskat'a yalnız gönderemez, adam hala çok zayıf. Gönderip de Zena'yı bulmak istese bile, bin Muhammed de ona eşlik etmekte ısrar edecektir. Olmaz, Jessop'ın hayatı hala diken üstünde. Şu an için bu görev, diğer görevden çok daha ağır basıyor; doktorun hayatını, ailesine karşı olan köklü sadakatini ve ülkesinin yararına olacak bu görevi bir kenara atması mümkün değil. Yine de Maskat'a dönerek bu görevi layıkıyla yerine getirdikten hemen sonra, kesinlikle çöle geri dönüp kızı bulmakta kararlı. Grup rıhtıma, Kızıldeniz kıyılarına, aşağıya doğru ilerlemeye devam ediyor. Bölge, Bahreyn Körfezi'nin üstüne kurulmuş, iyi korunmuş, elverişli bir nokta. Çamurlu akarsulardan, sınırlı görüş mesafesinden ve rüzgarla oradan oraya taşınarak tepeler oluşturmuş, değişik parlak ışıklar altındaki kumlardan oluşan manzarayla geçen onca ayın ardından, safir rengindeki okyanusu görmek hepsini şaşkına çeviriyor. Riyad'da olduğu gibi buradaki evler de açık renk balçıkla sıvanmış. Daha da ileride, kiralık ya da satılık olan her boydan çeşitli yelkenliler var.

Bir kilometreden de az bir mesafe daha gittikten sonra, Wellsted, Kasım'ın ve bin Muhammed'in fısıldayarak konuştuklarını ve yanlarındaki hizmetlilerin huzursuzca kıpırdandığını fark ediyor. Yolunda gitmeyen bir şeyler var. Kızı bulmuş olmalarından korkan teğmen, huzursuzca eye-

rinin üzerinde doğruluyor. Böyle bir durumda, ikisiyle de dövüşmek zorunda kalacak. Bunu yapmaya da hazır. Nereyi işaret ettiklerini gördüğünde, o da o yöne doğru bakıyor. Buradan köy sınırının kapatıldığı açıkça belli oluyor. Köyün dışında kurulmuş olan bir kamp var ve buradan bile ağıt yakan kadınların sesleri duyulabiliyor. Wellsted rahatlıyor. Tacirlerle yapacağı bıçak bıçağa bir kavgada kazanabileceğine güveni tam değil. Yine de, karşılaştıkları bu tehlikeye de hazırlıklı olduğu söylenemez.

“Veba,” diyor bin Muhammed. “Kapılarını kapatmışlar ve kendilerini içeri kilitlemişler. Şimdi Allah’ın kimin yaşayıp kimin öleceğine karar vermesini bekliyorlar. Bakın,” Gavurlar da anlasın diye gösterip anlatıyor; “köyün dışında, kamptakiler evlerin bacasından çıkan dumana bakıyorlar, böylece yakınlarının yaşayıp yaşamadıklarını anlıyorlar.” Küçük bir el hareketi yapıyor. “Çok insan ölecek. Sınırı geçemeyiz.”

Wellsted, “Yine de...” diye başlasa da bin Muhammed’in bakışları onun sorusunu bitirmesine engel oluyor.

Bu gece de rüzgarla ilerleyen bir geminin içinde uyuymayacaklar. Bu fazla tehlikeli, kıyı yolundan aşağıya ilerleyerek kendilerine bir geçit bulmak zorunda kalacaklar.

Kervan güneye dönüyor, anlatılamayacak şekilde bitkin hissederek kıyı şeridinden ilerleyerek bir gün bir gece daha yolculuk ediyorlar. Havayı şimdi veba mikrobu sarmış durumda. O yüzden başka bir gruba rastladıklarında durmuyorlar. Çölün gösterişli misafirperverliğinden sonra, böyle bir davranış alışılmadık olsa da, iki grup aralarındaki mesafeyi koruyarak, selamlaşıyor, yüzlerinde endişeli bir gülümsemeyle birbirlerinin yanından geçiyorlar. Artık onlara daima yakın olan dalgaların sesi gece uyumaları için adeta bir ninni görevi görüyor, yine de o kadar aydan sonra dalgaların sesi onlara o kadar ilginç geliyor ki, güzelliği karşısında uyanık kalıyorlar.

“Acaba veba mı?” diye düşünüyor doktor. “Aslında, daha çok çiçek hastalığına benziyor. İnsanlar hastalığı teşhis ederken birçok hata yapabiliyorlar. Yarımada kabarmala-

rın görüldüğü her hastalığa veba teşhisi konuyor. Burada aşılارının tam olmasını da beklemiyorum. Aşının ulaştığı en uzak nokta Türkiye. Sen aşı oldun mu ihtiyar?" diye soruyor Jessop.

Wellsted başıyla onaylıyor. Uzun yıllardır asteğmenlerin her biri çiçek hastalığı için aşı oluyordu.

"O zaman ikimiz de bağışıklıyız. Sence hastaların bazılarını inceleyebilir miyim?"

Wellsted kakhaha atıyor. "Kendinize bir bakın. Dışarıdan yirmi kilo gibi gözüküyorsunuz, deve üstüneyken birkaç dakikadan fazla uyanık kalamayıp sürekli uyuyan bir gölge gibisiniz ve mideniz çok güçsüz olduğu için et yemiyorsunuz. Vebalı bir Arap'ı incelemekten sağ çıkabileceğinizi sanmıyorum ihtiyar. En güçlüleri bile hastalığa yenik düşüyor, öyle değil mi? Ya çiçek hastalığı değilse ve siz de düşündüğünüz kadar bağışıklı değilseniz ne olacak?"

Jessop karanlıkta gülünce ürkütücü dişleri de ortaya çıkıyor. "O ahmak Emir'in esaretinden kurtulup da salgın hastalığa yakalanacağımı düşünüyorsan çok yanılıyorsun. Ben hiçbir zaman hastalığa yakalanmam. Hiç de yakalanmadım. Hatta bu, babamın tıp okumam gerektiğini düşünmesinin nedenlerinden biriydi. Ayrıca öleceksem bile, bunun nedeni olarak vebayı seçmezdim. Tüberkülozu tercih ederdim. Şu an büyük moda, ressamalar ve şairler hep tüberkülozdan ölüyorlar. Keats ve Henry Purcell'ı, John Calvin'i düşün, Tanrı aşkına, doğrudan Tanrı'ya yazılan romantik satırlar... Bugünlerde kimse vebadan ölmüyor. Gerçekten, ben hastalık kapmam, bundan eminim."

Wellsted gülüyor. Jessop'ın bu cesareti hayranlık verici, dediklerine karşı çıkamıyor. Ama doktorun kolları dal gibi ve hızlı yürüdüğü zaman bazen gözleri kararıyor.

"Sizi modaya uygun bir şekilde tutmaya çalışacağım doktor, siz merak etmeyin."

Ertesi sabah, kıyıdaki bir sonraki yerleşim yerine varıyorlar. Burada da kapılar kapanmış. Ama bu sefer, kapılarının kapanmış olmasının amacı, içeridekilerin hastalıktan

muzdarip olması değil, hastalıklı olanların içeri girmesini engellemek. Yüksek duvarların üstündeki silahlı iki muhafız onlara tehditkar bakışlarla bakıyor. Doğal olarak yüzlerini öyle bir örtmüşler ki gözleri görünmüyor.

“Gidin buradan!” diye bağıyorlar. Ziyaretçilerin gitmesi için çektikleri kılıçlarını havada sallıyorlar. “Kimse giremez.”

Kasım da onlara doğru bağıarak adlarını, Sultan için yerine getirmekte oldukları görevlerini ve vebalı şehirleri atlattıklarını söylüyor, şehirlere yarım kilometre bile yaklaşmadıklarını ekleyerek söylediklerini doğrulamaya çalışıyor. Her biri sağlıklı -bunu derken yemin ediyor- ve tek istedikleri vazifelerini gerçekleştirmek. Eğer şehir sakinlerinin imkanı varsa, birkaç tane köle almak ve bir yelkenli kiralamak. Muhafızlar bağırmayı bırakıyorlar. Birbirlerine bir şey söylüyorlar, sonra hiçbir şey söylemeden ortalıktan kayboluyorlar. Bu iyiye işaret.

Hizmetliler bitkin bir şekilde şehrin duvarlarının gölgesinden aşağı iniyorlar. Kervan hala bir cevap beklerken çok küçük bir ateşin üzerinde kahve demliyorlar. Bu tür kararlar şehrin yöneticilerinin ve danışmanlarının alabileceği tür kararlar. Ancak yirmi dakika sonra kale burcunda yaşlı bir adam beliriyor.

“Adınız?” diye bağıyor.

Bin Muhammed isimlerini söylüyor ve Sultan için yerine getirdikleri görevden bahsediyor. “Bize edebileceğiniz her yardım için size binlerce kere teşekkür edecektir. Tek istediğimiz biraz alışveriş yapmak. Paramız var.”

İmam dikkatle bakıyor: “Vebalı şehre girmediniz, öyle mi?”

“Sana yemin ederim kardeşim.” Bin Muhammed elini kalbine götürüyor. “Çölden geliyoruz.”

İmam bir anlığına düşünüyor. “Bir keresinde Sultan’la tanışmıştım,” diyor.

Bir dakika sonra işlemeli tahta kapılar açılıyor ve yalın ayak kılıç ustaları beliriyor. Arkalarında yüzleri taş kesilmiş bir grup şehir sakini ziyaretçileri görmek amacıyla evlerin-

den çıkıyorlar; bir aydır şehre giren tek ziyaretçi onlar. Muhafızlar karavanı imamın evine götürürken gergin bir hava hakim. Adam, yukarıda gördüklerinden çok daha yaşlı görünüyor ve Wellsted'in bugüne kadar gördüğü en uzun sakala sahip. Etrafı kahverengi kırıksıklarla çevrelenmiş koyu renk gözleri cilalanmış gibi parlıyor.

Düz, parlak bir kandura giymiş olan yaşlı adam, kurumuş avuç içlerini uzatarak onları karşılıyor. Grup bunu bilmiyor ama bu masum görüntü aldatıcı. İmam aslında her durumdan kendi çıkarına bir şey elde etmeye çalışan cingözün teki. Kum fırtınasından sonra ölmüş olanlara ait elli devenin ve yüzden fazla keçinin üzerine yattı. Adamları, akbabalar gibi üşüşerek fırtınadan sonra kırk kilometrelik bir alanda kalan ne varsa hepsini aldılar. Fırtınadan sağ çıkanlar yarı kör ve yarı deli gezinirken, küçük kent, yaşlı adamın rehberliğinde sessizce işe koyulup onların paralarını yürüttü. İmam vasat bir evde oturuyor ve parası olduğunu belli etmiyor. Devasa haremli olup, evlerini gereksiz şekilde süsleyen Emirleri ve Sultanları hor görüyor. Batılı kelimelerle tarif edilecek olursa, adam tehlikeli bir tür rahip, hatta bir çeşit İsa. Şimdi ziyaretçileri resmi bir şekilde karşılıyor.

"Yalnızca balığımız var," diyor alçakgönüllü bir ses tonuyla. "Ama sizi seve seve misafir ederiz."

Şehirde erzakların baya bir azaldığı izlenimini vermeye çalışıyorlar. Hayvanlar ziyaretçilerin görmemesi için güneye doğru götürülerek ayakaltından çekiliyor. Şehirli bu veba zamanında, kimse daha uzağa gidemeyeceği için, sahip olduklarını, ağlarını denize daldırarak takviye ediyorlar. İmam onlara o günün hasılatının herkes arasında paylaşıldığını ve onun dışında çok az ekmek ve süt kaldığını söylüyor. Utangaç bir hava takınarak, erzaklar azaldığı için, hamile ve emziren kadınlara, hasta çocuklara ve çok yaşlı olanlara verilmek üzere kenara biraz yumurta ayırdığını söylüyor. Bu kıtlıktan bahsettikten sonra, gruba bakarak kıyafetlerinin değerini hesaplıyormuş gibi yapıyor ve bir uz-

man gözüyle develerini inceliyor. Adam her tür yargıda tam bir uzman.

“Lütfen,” diyor, “hayvanlarınıza su verin. Allah’a şükür, en azından akarsuyumuz verimli.”

Yaşlı adam bakışlarını kuşkulu bir biçimde doktorun beyaz tenine diktikten kısa bir süre sonra, Wellsted’in de gerçekte kim olduğunu fark ediyor. Kasım’a telaşlı bir ses tonuyla soruyor. “Kardeşim, bu Hristiyanlar sizi yoldan çıkarmadı ya?”

Wellsted kendisinin ya da Jessop’ın tacirlerin üzerinde öyle bir etkisi olması düşüncesiyle gülümsüyor ve Kasım’ın neşesini saklayarak yaşlı adamla şakalaşmasını dinliyor. “Ölürüz daha iyi babacığım.”

“Gelin bana eşlik edin,” diye öneriyor imam. “Yanıma oturun.”

Eve girmeden önce Kasım, yaşlı adama iki avuç dolu su hurma ikram ediyor, ellerinde kalan tek şeyi. İçerisi çok sade ve süssüz; balçık döşemenin üzerinde birkaç tane ince keçi derisinden yapılmış minder, ondan uzakta da gevşek dokunmuş bir tane bir kilim var. Toprak kapta kahvelerini içerken salgına yakalanmış şehirlerden bahsediyorlar. Evin havasına hafifçe kızarmış balık ve nereden geldiği belli olmayan bir tütsü kokusu hakim. Başka bir taraftan da, bazı sesler geliyor, genelde, yürüyen kadın sesleri. İmanın evin üst katında yaşayan üç tane eşi var. Hepsinin ikişer burkadan ve birer sandaletten başka kıyafetleri yok.

“Hastalık Allah tarafından gönderildi,” diye başlıyor imam.

Hastalığın yolundan sapmış olanları cezalandırmak amacıyla gönderildiğine inanıyor. Belki de aynı zamanda, eşleri mücevher takan, zenginlik içinde yaşayan, evlerine mermer döşemeler yaptıran ya da kendilerine büyük ziyafetler bahşedenler için de gönderilmiş olabileceği kanısında. Gerçek şu ki, kuzeydeki şehirler, kum tepeciklerinden çıkan yolcuların ilk uğrak yeri ve denize giden yolun üzerine kurulmuşlar. O yüzden daha kalabalıklar, daha kozmopolitler

ve sahip oldukları değerli şeyleri din adamları gibi saklamak değil de göstermek isteyen satıcılarla dolup taşıyorlar. Allah'ın gazabının çok çabuk, ateş ve bilinç kaybı olarak yayıldığını söylüyor. Çoğu vakada görüldüğü üzere; ölümle sonuçlanıyor. Hastalığı atlatanların yüzünde berbat yara izleri kalıyor. Allah'ın lütfünü alıp da hastalıktan sağ kurtulan bir kadın, tüm güzelliğinin gittiğini gördüğünde kendini yüksek bir tepeden okyanusa atmış. Bu kadın güzelliğiyle ünlüymüş ve kocasının onu bir daha arzulamayacağını düşünmüş. Başka bir olayda ise, iki yeğen kuzeyde bir yerde yaşayan en sevdikleri teyzelerini aile evine götürmek için kadına eşlik edeceklermiş. Ama gitmekte geç kalmışlar ve kadının bu yüzden orada salgına yakalanıp öldüğünü duyunca ikisi de intihar etmiş.

Kasım ve bin Muhammed bu trajik hikayeleri dinlerken tüm ciddiyetlerini takınıyorlar.

"Lütfen efendim bana söyler misiniz," diyor Jessop, "Bu kabarcıklar nerede çıkıyor?"

İmam bir anlığına tereddüt ediyor, sonra alay ederce-sine tüm vücutta çıktıklarını belli edecek şekilde bir eliyle işaret ediyor. Doğrudan Hristiyan'la konuşmak istemiyor.

"Her yerde mi?"

Tekrar başıyla onaylıyor.

"Ateşlenerek mi uyanıyorlar?"

Yine onaylıyor.

Jessop sessiz kalıyor ama ilk fırsatta arkadaşına, "Çiçek hastalığı bu," diyor.

"Allah'ın emriyle burada kıtlık çekiyoruz şimdi," diye bitiriyor imam.

Tabi, bin Muhammed'i ne hastalığın getirdiği yıkım ne de hastalığın teşhisi ilgilendiriyor. Nazik formaliteler bitince iş yapmaya başlıyor. İmama ambargoyu kaldırıp, onlara Maskat'a gitmeleri için bir gemi almalarına izin vermesi karşılığında tüm develeri vermeyi öneriyor. Böylece on tane safkan deve şehri dört gün daha besleyebilir. Hatta etini de hesaba katarlarsa, gün sayısı ikiye katlanır. İmam bu kü-

Çük teklif onu cezp edebilirmiş gibi dikkatlice düşünüyor. Takındığı alçakgönüllü hava yıllardan beri onun en etkili tuzağı oldu. Aslında, kendine bile inandırdığı bu havayla, başkalarını da etkilemekte çok iyi.

“Giderken hayvanları bırakmanız büyük incelik. Tabi haklısınız, denizde yolculuk ederken yanınıza almanız size büyük zorluk yaratır. Sekiz deve ya da dokuz muydu? Çok ağırlık yapabilir.” Sayılarını bilerek daha az söylüyor. Ona güvenmelerini ve onu saf sanmalarını istiyor, dünyevi meselelerle pek de ilgilenmeyen fakir bir adam gibi...

Bin Muhammed başını eğiyor. Yaşlı adamın söylediklerine hak veriyor. Başka ne yapabilir ki? Hayvanları gemiye bindirip güneye doğru yol almanın baya zor olabileceğini tahmin ediyor. Ne tür bir gemi bulabileceklerini söylemek olanaksız.

“Tabi, ayrıca, bir de gemi kiralamak istiyoruz. Karşılığında size cömert bir ödeme yapmak bizi mutlu eder.” diye ekliyor.

İmam etrafına sanki şaşırmış gibi bakıyor. “Hiçbir adamımın güneye yolculuk etmesine izin veremem,” diyor üzgün bir edayla.

Burada vurgulamak istediği şey, yolculuğun çok tehlikeli olması. Adamların nerede hastalık kapacağını kim bilebilir ki? Böyle bir zamanda, tüm erkekler ailelerinin yanında kalmak istiyor. Bu, bin Muhammed'in hemen geri çektiği uygunsuz bir teklif olarak kalıyor.

“O zaman izin verirsen, gemiyi satın almak isteriz?”

İmam sanki bu fikri daha önce düşünememiş gibi, duruyor. Aslında şu an iskelede, kuzeyde hastalığın vurduğu yerlerden birinde aileleriyle birlikte olan adamlara ait üç tane gemi var. Adamların yaşayıp yaşamadıklarına dair hiçbir haber gelmedi. Yine de yaşlı adam, içinden hiçbirinin hayatta kalmamasını diliyor ve öyle olmasını bekliyor. Veba, yakaladığı kurbanlarının yarısından fazlasını öldürdüğü için, bu, olası bir durum. Planına ters düşse de, adamlar geri geldiğinde, onlara paralarını verebilir ya da en azından bir kısmını.

Aynı zamanda onların yokluğunda şerefli bir adam gibi, burada bıraktıkları mallarına gözü gibi bakmış gibi davranmaya devam edebilir. Maskat'tan gelen bu gözü pek adamların ne kadar isterse ödeyeceklerini biliyor. İmam onlara, tüccarlardan en genç olanına ait Hint yapımı yelkenliyi vermeyi düşünüyor. Yaşlı adam her bakımdan Arap yapımı gemileri tercih ediyor ve diğerlerinden değişik yapılı bu yelkenlinin iskelesinden gitmesine memnun olacak. Yabancı kökenli her şey tüylerinin dikelmesine neden oluyor. Yelkenli neredeyse yüzlerce ton ağırlığında ve bu adamların Umman'ın başkentine gitmek için ihtiyacı olandan bile fazla.

Yine de, tekrar konuştuğunda, yalnızca, "Herhangi bir karar verirken bu şehirde yaşayan herkesi düşünmek zorundayım kardeşlerim," diyor.

Tacirleri bekletmek için minderine yerleşiyor. Bu tür bir pazarlık biraz zaman alabilir. Hatta deneyimlerine göre, anlaşmayı ne kadar geciktirirse o kadar karlı çıkar. İmam sanki şehrin omuzlarına binen sorumluluğu çok ciddi ve sinir bozucu bir görevmiş gibi derin bir şekilde içini çekiyor.

Kapının yanındaki köleye doğru bakıp, "Nane çayı getir," diyor.

Onlara bir fiyat vermeden önce çayın demlenmesini bekleyecek. Yaşayacakları şok karşısında onları kendine getirecek bir şey iyi olur.

Kırk Birinci Bölüm

Zena gözlerini bir türlü ufuktan ayıramıyor ve ancak aralıklarla uyuyabiliyor. Sürekli olarak Emir'in atlı adamlarının ya da tacirlerin ve develerinin tanıdık yüzlerinin onu bulup kim olduğunu ortaya çıkarmasını bekliyor. Girdiği kılık işe yarıyor ama bu adamlar onu tanımıyor ve bölgede kaçak bir Habeş olduğundan haberleri yok.

Yolculuk ettiği grubun kuzenlerden oluştuğu kesin. Güneşe karşıyken adamlar birbirlerine o kadar benziyorlar ki Zena hiçbirini birbirinden ayırt edemiyor. Sürekli olarak şakalaşıyorlar ve neredeyse her şeye gülüyorlar. İlk akşam kalbi deli gibi çarpıyor ve ona eşek şakası yaptıklarında parmakları birden zayıflayıveriyor. Ama az bir süre içinde, adamların yalnızca iyi huylu olduklarını ve hiçbir kötü niyet beslemediklerini fark ediyor, en azından bu durumda. Yine de güneş battıktan sonra, bu eşek şakalarından biriyle gerçek kimliğinin açığa çıkmasından ve durumun değişmesinden korkuyor. Kadın olduğunu bilseler, bu güleç ailenin yarımada'daki diğer her aile gibi çabucak onu kaçıracağından şüphesi yok.

Birinin diğerine, "Nihayetinde bir köle." dediğini duyuyor. "Malik sahibini kaybetmiş ve tek başına yolculuk yapıyor. Kim bilir şu ana kadar nelere göğüs gerdi."

Bedeviler için bu, yolculuk eden köle çocuğun tuhaflığını açıklamaya yetiyor. Zena ise onları, tek başına seyahat etmesinin kendisiyle ilgili en tuhaf şey olduğuna inandırdığı için seviniyor.

Keşke yansımasını görebilse... Giydiği bu erkek kıyafetleriyle neye benzediğini görememek onu biraz telaşlandırıyor. İlk gece uyuyanların arasından gizlice uzaklaşıyor. Olabildiği kadar sessiz olarak, çantasına koyduğu burkasının peçesinden bir parça kopararak göğüslerine sarıyor. Kıvrak ve uzun bir vücudu var ve kıvrımları çok belli değil, o yüzden de kendini kolayca saklayabiliyor. Göğüslerini de bağladıktan sonra, ergen çağındaki bir oğlandan farkı kalmıyor. Bu tehlikeyi de atlattıktan sonra, tek yapması gereken, gerçek kimliğiyle ilgili diğer ipuçlarını ortadan kaldırmaya odaklanmak. Bir kere bile dilinin sürçmemesi ve yüz ifadelerini kontrol etmesi lazım -bu pek kolay değil çünkü yüzünün hep kapalı olmasına alışık-, Allah'a olan bağlılığını belli etmek için kuzenlerle birlikte namaz kılması gerek. Tuvaletini yaparken de dikkat etmek zorunda. Bedeviler çömelerek işiyorlar ama ihtiyaçtan, cüppenin kenarını kaldırıyorlar. Tam olarak kaldırmasalar da, Zena buna da dikkat etmek zorunda; yoksa gerçek kimliği ortaya çıkabilir.

Her dakika dikkat etmesi, her davranışını ölçüp biçmesi gerektiğini ve en küçük detayın onu ele verebileceğini biliyor. Sinirleri çok bozuk.

Altı uzun yolculuk günü süresince -Bedevilerin tahminleri her zamanki gibi iyimserdi- en son yatan ve ilk kalkan hep o oluyor. Sürekli olarak kimse tuhaf bir şey olduğunu fark etti mi diye dikkat ediyor ya da ufukta ona tanıdık gelen bir grup var mı diye bakıyor. Hafızasını, en küçük hareket, üç ay boyunca beraber seyahat ettiği kölelerin sarf ettiği her kelime için tarayarak onları her yönden taklit etmeye çalışıyor. Hatta, onlara utangaç bir edayla, sahibinin kervanından bir hizmetliye aşık olduğunu bile söylüyor. Kızın adının Jaminda olduğunu, on üç yaşında olduğunu ve onu bırakmak zorunda kaldığını anlatıyor. Bu konu hakkındaki duygularından bahsederken, yalnızca Wellsted'i düşünüyor. Sonra üzerine öyle hüzünlü bir hava çöküyor ki, bir adamın zavallı Malik'in görevini tamamlamak için gerçek aşkını bırakıp gittiğine inanmaması olanaksız.

Bedeviler sahili etkisi altına almış hastalıktan çoktandır haberdarlar. Kendileri de, arkadaşları da liman kasabalarıyla alışveriş yaptıkları için, orada olup bitenler konusunda düzenli bir şekilde haber alıyorlar. Bu yüzden hastalıktan etkilenmiş bölgelerden uzak durmak adına, normalde gittiklerinden daha da kuzeye doğru yol alıyorlar. Maskat'a varmak daha uzun sürecek olsa da, Zena'nın hastalık kapma riskini almak gibi bir düşüncesi yok. Yaptığı bu yolculuk zaten yeterince riskli.

Deniz görüldüğünde neşeyle bağırmak istiyor. "Yine buradayım." Sessizce soluyor.

Mavi Dev'i ilk gördüğü ilk günden beri çok seviyor. Tekrar karşısına çıktığında da, onu ilk gördüğü gün kadar heyecanlanıp seviniyor. Maskat'taki sahibinin odasından görünen Hürmüz Boğazı'nı düşünüyor ve buradaki denizin de, en az orası kadar güzel olduğunu fark ediyor. Ufkun açısında daha da canlı gözüken köpüklü derin mavi dalgalar, hem hipnotize edici hem de çok etkileyici. Zena, gün batımının en çok, denizde titrek bir daire oluşturan turuncu ışık olarak parladığı zaman güzel görüldüğünü düşünüyor. Kurak çölden sonra bu kadar sıvı görmek onu canlandırıyor. Ama Habeşistan'da sahilden koşup da denize atlayan çocuğu hatırlayarak, devesinden inip de dalgalara doğru koşmayıp, okyanusun onu ne kadar büyülediğini saklamaya çalışıyor.

Grup, aşağıda, kumlara doğru uzanan yamacın oradaki bir çıkıntının etrafından dolaşıyor. Biraz uzaktaki limanda etrafa dağılmış evler var. Kara yüzlü, kirli kahverengi koyunlardan oluşan bir sürü, köye giden yokuşta aceleyle sürülüyor. Sahil boyunca, inci aramak için dalanların yaşadığı birçok yerleşim yeri var. Bölge, denizcilerin ölümcül olarak tanımladığı egzotik mercan kayalıklarıyla ünlü. Bu kayalıklar, tuhaf balıkların ve mercanların arasına dalarak kişinin hayatını riske atmasına degecek olan inci hazinesinin doğal bir himayesi. Bir adamın burada doğanın sakladığı bir inci

hazinesi bulduğuna dair efsaneler dolaşüyor. Bulduğu sekiz inci de bir bebek yumruğu kadar büyük, pişmiş bir balığın eti kadar beyazmış. Büyükbabalar hikayeyi torunlarına anlatırken, anneler de hikayeyi bir gün derinlere dalabilecek kadar sağlıklı akciğerlerinin olması umuduyla bebeklerinin kulağına fısıldıyor. Yaşlı adamlar parşömene, tüm yaşamlarını parlayan mükemmel mercanı arayarak geçirdiklerini yazıyorlar ve ölüm döşeğinde bu amaçlarına hiçbir zaman ulaşamadıkları için gözleri açık gidiyorlar. İnci burada bir tutku. İnsanlar fakir olmalarına rağmen, iyi bir servetin bir dalış ötelinde olduğuna inanıyorlar. Bu bölgelerdeki mübarek adamlar insan ruhunu incinin parlaklığıyla karşılaştırıyor, kadınlar deniz kabuklarından kolye yaparlarken, bir gün asıl kolye yapmak istedikleri şeye sahip olmayı diliyor... Bu meşguliyetle ilgili olan her şey, iyi anlam ifade eden sıfatlar olarak kullanılıyor.

Kayalık yolda ilerleyen kuzenler aralarında gülüşüyorlar. Yerleşim bölgesine doğru giderken kıyı çizgisine ulaştıklarında, içlerinden en genç olan, on üç yaşlarında bir oğlan kumda zıplayıp su birikintisi sıçrattırken, diğerleri de birbirlerine benzeyen koyu renk gözleriyle etrafa bakıyorlar. Develer homurdanıyor; deniz suyunun içilmemesi gerektiğini biliyorlar ve akarsuya birkaç dakika sonra ulaşacakken, grubun neden durduğunu anlayamıyorlar. Çıkardıkları bu gürültüler kuzenlerin yalnızca gülmesine neden oluyor. Develeri sürmeye devam etseler mi yoksa aksi yöne mi gitseler diye şakalaşıyorlar. Bu şakalaşma arasında, köyden üç tane adam geliyor ve gruba tereddütle hangi yönden geldiklerini soruyorlar. Eğer geldikleri yönde salgın varsa geçişlerine izin vermeyecekler. Her şeyin güvende olduğundan emin olduklarında kuzenleri sıcak bir şekilde karşılayıp onları arkalarından koşarak takip ederek, yön gösteriyorlar. Evlerin başladığı, suyun kenarında iki balıkçı teknesinin yakaladıklarını boşalttığı yerde üç tane kısa iskele var. Rengarenk deniz yaratıkları yakalamışlar. Bölgedeki balıklar görünüş olarak çok çeşitli. Bugün yakaladıkları arasında, ufak bir köpekbalığı ve bir sepet dolusu oval ve etli pisibalığı var.

“Deve alışverişı yapmaya geldik.” diye bildiriyor Bedeviler. “Havadis de getirdik. Ama sizin yardımınıza da ihtiyacımız var. Bu siyah tenli arkadaşımız, Malik. Birkaç haftadır bu tarafa doğru yolculuk etmek için ayrılan sahibini arıyor. Ben bin Ahmed ismini hiç duydunuz mu?” Zena’nın onlara verdiği hayal ürünü sahibin adını tekrar ediyorlar.

Zena zar zor nefes alıyor. Kuzenler sahibi olduğunu söylediği kaçağı bulmayı başarırlarsa ne yapacağını bilmiyor. O burada mı? Birileri ondan haberdar olabilir mi? Sessizliğini koruyor.

Balıkçılar başlarını olumsuzca sallıyorlar. “İnci teknele-ri ve balıkçılar biraz sonra dönerler,” diyor yaşlı bir adam. “Ama bu bin Ahmed adındaki Bedevi oğlunu hiç duymadım. Yine de denizdekilerden biri onu tanıyor olabilir.”

Tepenin biraz yukarısında, düzlüğe kurulmuş pazar yerinin oradaki kayalık akarsuyu işaret ediyorlar. Adamların sorularına cevap veremeseler de, en azından develerini serinletmeleri ve kahvelerini içecekleri bir palmiye gölgesi sunabilirler.

Tepenin yukarısında Zena devesini yıkıyor ve diğerleriyle bir fincan nane çayı içiyor. “Eğer sahibim burada değilse Maskat’a gideceğim. Orada bir amcası var.” diyor sohbet arasında.

Ona buradaki hiçbir yelkenlinin Maskat’a gitmediğini söylüyorlar. Umman’ın başkenti kuş uçuşuyla bile buradan güneye doğru beş yüz kilometreden daha uzakta. Elbette yolculuk için seçilebilecek en hızlı yol deniz. Özellikle de karadan, Issız Bölge’den güneye doğru gitmekten çok daha hızlı olur. Yine de, köy, incilerin toplanması ve haftada bir kere ziyaret edilen birkaç yerel ticaret limanı, ya da en azından, veba salgını ortaya çıkmadan önce ziyaret edilen ticaret limanları dışında, başka yerlere yolculuk etmek için fazla küçük. Köylüler veba salgınının bittiği bildirilene kadar ve o ticaret limanlarına gitmek tekrar güvenli hale gelene kadar şimdilik hazinelerini istif edecekler. Kuzenler balıkçılarla

sohbet ediyor, geniş bir erzakı olan adamdan gat* yaprakları alıyor. Sonra günün geri kalanını geçirmek üzere gölgede yerlerini alıyorlar ve yaprakları çiğnemeye başlıyorlar.

Zena iskelenin ucuna kadar çıplak ayak yürüyor. Tah-taların altında balıklar dalıp çıkarken Zena dalgalı suyun ötesine bakarak suyun üzerinde oluşan gölgesinin onları heyecanlandırıldığını düşünüyor. Bir tekneyi nasıl kullanacağı konusunda hiçbir fikri yok. Buraya bağlanmış olan ufak balıkçı teknelerinde bile, karışmış, birbirine dolanmış halatların, yelken bezlerinin ve ağların oluşturduğu anlaşılmaz bir curcuna var. Uzaklarda, rüzgarla yön değiştiren bir yelkenlinin zikzak bir yol izleyerek zarifçe iskeleye yanaştığını görüyor. Güvertede halattan yapılmış gerilimölçerler var ve üç ya da dört adam beraber çalışıyorlar. Adamlar yönleri şaşmasın, gidecekleri yere rahatça gitsinler diye, kenardan sarkarak yelkenliyi dengede tutmaya çalışıyorlar.

Maskat'a deniz yoluyla gideceksem yardıma ihtiyacım olacak diye düşünüyor.

Eli Wellsted'den çaldığı para kesesine gidiyor. Kurban edilen bir keçinin testislerinden yapılmış, bir avuç dolusu taler için mükemmel bir boyut. Adamların çoğu bu keselerden taşıyor. Elbisesinin altına sakladığı keseyi hareket ettiğinde paralar ses yapmasın diye bir parça kumaşla doldurdu. Yine de, para teklif etmek tehlikeli olabilir, hiçbir kölenin kendi parası olmaz ve onlara anlattığı hikayeye göre hiçbir hazırlık yapmaksızın ve kimseden talimat almaksızın sahibini aramak için aileden ayrıldı. Nasıl olup da parası olduğu konusunda yapabileceği bir açıklama yok.

Palmiye ağaçlarının altından tepenin aşağısına kadar yayılan histerik bir kahkaha sesi duyuluyor. Gat sayesinde daha da bir neşelenmiş olan kuzenler kendilerini kontrol edemiyorlar. Zena onlara katılmak istemiyor. İskeleye oturup ayaklarını serin suya doğru sarkıtıyor ve atılabilecek

* Celastraceae familyasından Doğu Afrika'nın dönenceler arasında kalan bölgelerine özgü çiçekli bir bitki. n

en iyi adımın ne olabileceğini düşünüyor. Wellsted sürekli aklında. Kuzenlerle olan yolculuğu, sırf ilginç görünümlü beyaz tenli sahibinin ona eşlik etmemesi bakımından bile tuhaftı. Eğer Emir'in gazabından kurtulabilirse, Wellsted'in döneceği yer yine Maskat olacak. Zena onu görmek istiyor. Hatta ona tekrar dokunmak istiyor. Birine hem bedenlen hem de ruhsal olarak bağlanmış olmak onu şaşkına çeviriyor ve bu düşünce üzerine fazla kafa yormuyor. Yalnızca güneye gidebilir. Maskat onun tek seçeneği. Zena, bin Muhammed ve Kasım'ın orada evleri olduğunu biliyor. Eğer o iki adama üçüncü kere rastlarsa onların kendisini yalnızca kaçırp satmakla kalmayacağını biliyor. O artık bir kaçak ve bunun bir bedeli var; hayatı. Yine de bir şekilde Maskat'a gitmesi şart. Çünkü Wellsted'i bulması özgür kalıp affedilmesinin tek yolu. Hem de ona aşık.

Balık teknesi ona doğru gelirken, günlük hasılatı güvertenin üstünde görebiliyor. Denizciler kıkırdıyor, bir tanesi de el sallıyor. Wellsted'in ay ışığındaki gülümsemesini ve onu rahatlatmak için verdiği sözleri kafasından atmaya çalışıyormuş gibi başını sallıyor. Onun yokluğunda aynı sözleri kendine verdiğini fark ediyor; her şeyin iyi olacağına, özgürlüğünü kazanacağına ve güvenle yeni bir düzen kuracağına dair sözler. Hala çocuk sayılabilecek cılız bir oğlan, zormuş gibi görünen bir düğüm atarak teknenin ipini iskelele bağlarken Zena atlıyor ve tekneyi boşaltmalarına yardım ediyor.

"Selamün aleyküm."

"Aleyküm selam."

Erkek olmanın kolay olduğunu düşünüyor. Gittiği her yerde ona kardeşleriymiş gibi davranıyorlar. Bir gülümseme, baş eğme ve yanağa üç öpücük.

O akşam, kömürde ızgaralanmış balıkla çektikleri ziyafetten sonra ateşler söndürülürken, adamlar Zena'ya ertesi gün onlarla gelmesini teklif ediyorlar. Bazen denizdeyken sahilin aşağısından gelen gemilerle karşılaşılıyorlar.

Dişlerinin yarısı dökülmüş olan bir yaşlı, ona, “Bizimle gel ve balık tut. Suyu dalabilirmiş gibi görünüyorsun.” diyor. Gülümsediğinde, diş etlerine aralıklarla serpilmiş ve birbirinden farklı birer inciye benzeyen dişleri de ortaya çıkıyor. “Yarın çok açılmayacağız, güneye doğru gideceğiz. Avlanma alanlarında senin gittiğin yöndeki yerleşim alanlarından bazı insanlarla görüşeceğiz. Belki sahibinin nerede olduğunu biliyorlardır.”

“Yüzmeyi bilmiyorum,” diyor Zena. Asıl düşündüğü ıslanmaması gerektiği. İnce kumaşlı kandurası ıslanınca içi görülebilir. Siyah teninin ne kadarının görülebileceğinden de emin değil. Yine de bu, kara yoluyla yolculuk yapmaktan daha kolay. “Ama yardım edebilirim,” diyor. “Bunu isterim.”

Yaşlı adam başıyla onaylıyor. Tekneden tekneye geçip, kaldığı sürece çalışmak kaydıyla güneye doğru ilerleyebileceğini belirtiyor. Balıkçılar genelde fazladan bir işçi gücünü memnuniyetle karşılıyorlar. İyice güneye ilerledikten sonra da, büyük yerleşim yerlerinden birinden Maskat’a gidebilir. Umman’ın başkentlerinden olan Resü’l-Hayme ya da Şerce limanlarından, hatta Reef Adası’ndan bile düzenli zamanlarda gemiler kalkıyor. Herkesin bildiği kadarıyla bu yerlerden hiçbirine hastalık sıçramamış. Ama yine de, dalabilseydi çok daha iyi olurdu.

Zena kafasını sallıyor. “Korkuyorum,” diye itiraf ediyor ve inandırıcı bir yalan düşünüyor. “Babam boğularak öldü ve ben korkuyorum.”

Adamlar anlayışla başlarını sallıyorlar. Bunu yapmakta çok başarılı. Çölde geçirdiği aylar boyunca kölelerin nasıl davrandığını, namazda nasıl secdeye varıldığını ve nasıl yiyeceğini öğrendi. Nasıl üzgün görüneceğini de.

Kuzenler uykuya dalıyor. Ona devesiyle ilgileneceklerini söylediler. Tüm aile bir arada uyuyor. Zena güneye gittikçe, hayali sahibiyle ilgili hikayeyi anlatmaya bir son vermesi gerektiğini düşünüyor, yoksa kazara onu bulabilir. O gece balıkla sıvanmış olan bir evin duvarına dayanarak uyuyor

ve ilk defa diğerlerinden önce uyanmıyor. Balıkçılar daha güneş doğmadan erkenden ayrılmak için hazırlanıyorlar.

Onu omuzlarından sarsarak uyandırıyorlar. "Kalk, gidiyoruz."

Gözlerinden uyku aksa da karanlıkta kalkıyor. Aceleyle hoşça kal demek amacıyla devesini okşuyor. Yoldaşlarından hiçbirini uyandırmıyor. Diğerleriyle kıyı şeridine geldiğinde ayın hala dalgalı suyun üzerinden farklı boyutlarda beyaz bir ışık yansıtmakta olduğunu görüyor. "Al," dün ipi düğümleyen çocuk tekneye götürmesi için ona katlanmış bir ağ veriyor. "Bak, böyle yapacaksın." Ona ağı nasıl sereceğini ve tahta döşemeli güvertede çömelerek nasıl oturması gerektiğini gösteriyor.

Yola çıktıklarında adamlar aralarında sıcak ekmek paylaşıyorlar. Güneş bal rengi bir ışık küresi gibi doğup da köy çok uzaklarda kaldığında, Zena'nın görebildiği tek şey her yönden parlayan dalgalar oluyor. Kargo gemisinde tüm köleler yolculuk boyunca bir yere tıklılmıştı. Ama şimdi, uçsuz bucaksız sularda tek başına bırakılmış gibi hissediyor. Yüze yi parlak ama içi kapkara olan mavi uçuruma çok tehlikeli bir şekilde yakın olduğunu düşünüyor. Dün akşam ateş başında deniz yılanlarıyla ilgili çok ilginç hikayeler anlatıldı. Oğlan, Zena'nın bunu hatırladığında yüzünde oluşan ifadeye bakıp gülüyor. Sonra ikisi de, ağları sermek için yardıma çağırıyorlar. Zena balıkçıların gözlerini fazla derinlere dikmediğini ve fazla yukarı kaldırmadığını keşfedip aynı yöntemi uygulamaya başlayınca, bu uçsuz bucaksız manzara onu pek de korkutmamaya başlıyor.

"Burada tüm canlılar yüzeyde." Çocuk gülümsüyor. "Güzel balık, iyi balık." Büyük bir balık yakalayıp güverteye vuruyor. "Böyle yapmazsan ölmesi çok zaman alır," diye açıklıyor. "Şimdi sıra sende."

Zena fazla ıslanmamaya özen göstererek aynı şeyi yapıyor. Çalışıyormuş gibi hissediyor. İyi hissediyor. Balık sürüsü geçip gittiğinde yaşlı adam yön değiştiriyor.

Sahil görünmese de, "Şimdi güneye gideceğiz," diyor.

“Öbür teknelerle karşılaşacağız. Belki içlerinden biri seni alır.”

Zena halatlardan birini sararak güverteye spiral bir şekilde koyuyor. Acemi olmasına rağmen bunu iyi yaptığı için oğlan ona aferin dercesine başını sallıyor.

“Daha önce yapmadın mı?” diye soruyor.

Buralarda başka bir uğraş olmadığı için, çocuğa halatlardan, düğümlerden ve çıplak elle balık avlamaktan anlamayan insanların olması tuhaf geliyor. Ona göre, yeni yürümeye başlayan bir bebeğin bile rüzgarın yönlerini ve dümeni o rüzgara göre nasıl kırılması gerektiğini bilmesi gerekir. Çünkü kendi köyünde daha tam olarak yürüyemeyen çocuklar bile çok iyi yüzebiliyorlar.

Zena başını olumsuzca sallıyor. “Hiç. Hep iç kesimlerdedim.”

“İyi.” Sanki kız ona bir şaka yapmış gibi başını sallıyor. “İyi.”

Beraber pruvanın yanına oturup ufku seyrediyorlar. Çöldekine göre denizde yolculuk çok daha hızlı. Zena gergin parmaklarıyla kırılan dalgalara uzanıyor ve suyun geçişini hissediyor.

“Yapma.” daha yaşlıca olan adamlardan biri onu durduruyor. “Saygılı davran.” diyor yalnızca.

Zena özür diliyor. Tabi ki. Suyu böyle davranmamak gerek.

“Deniz dipsiz mi?” diye fısıldıyor çocuğa.

Çocuk kıkırdayıp başını hayır dercesine sallıyor. “Dipte kum var. Sanki aşağıda çöl varmış gibi,” diye fısıldıyor.

Zena bunu düşünmemeye karar veriyor. Gözlerini kaldırıyor ve esintiyi teninde hissediyor. Şimdi karşısına ne çıkacağını merak ediyor.

Kırk İkinci Bölüm

Sarı badanalı, konforlu odasında oturan John Murray'nin keyfi yerinde. Bugün yapacak çok şey yok. Cuma olup olmaması fark etmiyor. Çünkü aylardan kasım ve öyle bir sağanak var ki, her zamanki gibi Hyde Park'a atlı arabasıyla gidip gezmesine, hatta kulübe gitmesine olanak yok. Hava bir haftadır böyle olduğu için park bataklığa dönmüş olmalı. İki gündür, ona gönderilen bir yığını okuyup elemekle geçirmiş olsa da, masası hala el yazmalarıyla dolu. Görünüşe göre kadınların köleliğin kötülüğünü anlatan şiirler hatta daha kötülerini, romanlar yazmaları bir moda olmuş. Doğal olarak Bay Murray de, insanların köleleştirilmesine karşı ve bu özgürleştirme çabasını tüm kalbiyle destekliyor. Köleliğin kaldırılmasını savunan kadınların şiir ve roman yazmamasını da aynı oranda destekliyor. Kadın elinden çıkan el yazmalarının bu kadar ölçülü olması karşısında tüyleri diken diken oluyor. Erkek elinden çıkan el yazmasının çok daha karakteristik olduğunu düşünüyor. Tüm sabah boyunca kendini çağın ruhunu yakalamaya çalışmış iki düzine denemeyi okumaya adadıktan sonra, köleliğin yasaklanması ve iyi niyetli bayanların yazınsal hüneri üzerinde hak iddia etmesi konuları arasında zor bir seçim yapmak zorunda kalıyor.

Pencereden rüzgarın uğuldaması duyulurken, Murray yıldırım çakacağını hissediyor. Havanın gri örtüsü, şehrin üzerinde öyle alçak seyrediyor ki, Albemarle Caddesi'nde yürüyen insanlar oluşan karanlık yüzünden ellerinde birer

lamba taşımak zorunda kalıyorlar. Şömineye doğru gidiyor ve ateşe yeni odun atıp biraz karıştırıyor, böylece taze alevler canlanıyor ve kulağa hoş gelen bir çıtırdama sesi çıkıyor. Tek başına el yazması ayıklamak çok zevksiz. Fakat adam yakın zamanda gelmiş olacak.

Tam o sırada kapı heyecanlı şekilde çalınıyor ve uşak giriyor.

Sanki bir soru yöneltiyormuşçasına “Döşemeci geldi efendim,” diyor.

Genelde bu tür işlerle Bayan Murray ilgilenir. Bay Murray ev işleriyle ilgili meselelere ilgi duymaz. Hatta kendi kılık kıyafetine bile... Her ne kadar kocası onun yorucu bir kadın olduğu düşünse de Bayan Murray onun ceketlerini düzenliyor, ayakkabılarını yaptırtıyor, gerektiğinde, misafir odasındaki minderlerin kumaşlarını yeniletiyor ve zaman zaman açık arttırmadan ev için gerekli eşyaları alıyor. Çamaşırları düzenliyor, minderleri doldurtuyor ve civar caddelerdeki dükkanlardan kendi zevkine göre perdeler ısımarlıyor.

“Ah!” diyor, Murray. Sesinde açıkça memnun olduğunu gösteren bir ifade var. “Evet. Adamı içeri gönder.”

Bay Wellsted sırlıslık olmuştur bir şekilde içeriye giriyor. Sırlıslık ceketini ve şapkasını çıkarmış olsa da ayakkabılarından sular damlıyor. Kulağında hala su damlalarının sesi yankılanıyor. Burnu parlak pembe rengine dönmüş. Murray başını eğiyor ve elini uzatıyor. Adam ıslak olsa da ne fakir ne de Albemarle Caddesi’ndeki büyük bir eve çağrıldığı için gözü korkmuş görünüyor. Kullandığı bastonun sadeliğine rağmen oldukça kaliteli olduğunu fark ediyor. Murray bu buluşmayı toprağın durumunu, James Raymon Wellsted hakkında mümkün olduğunca fazla şey öğrenebilmek için ayarladı. Sonuçta, görünüşe bakılırsa, adama ulaşmak şu an için mümkün değil ve Murray bir şeyler öğrenebilir. Bunu yapmanın da hoşuna gideceğini düşünüyor. Adam büyük Wellsted’i bir bakışta ölçüp biçiyor. Adam bir utanç kaynağı değil. Aksine gelecek vaat eden bir başlangıç.

Wellsted, Murray'nin elini sıkarken "Acil bir durum mu Bay Murray?" diye soruyor.

"Ah, evet. Konu bu koltuk," Murray bahsettiği koltuğu gösteriyor. Bu yalnızca adamı oyalamak için bir bahane. "Odanın sarı rengine uyacak şekilde tekrardan kaplanması lazım."

Büyük James Wellsted koltuğa bir bakış atıyor. Bu, işini çok ciddiye alan bir adam için bile acil bir durum değil. Koltuğun kenarları yıpranmamış bile...

"Anladım," diyor. Gözleri sabit, böyle bir günde fazla para etmeyecek bir iş için çağrılmış olmaktan duyduğu rahatsızlığı belli etmiyor. "Size de uyarsa, elimde isteğiniz doğrultusunda size gönderebileceğim birkaç kumaş var, günün ilerleyen saatlerinde de adamlarım gelip koltuğunuzu alabilirler."

"Ah, evet, kumaşlar... Aslında gerek yok. Ben sizin zevkinize güveniyorum. Malvern Markisi çok iyi bir zevkiniz olduğunu söyledi efendim."

Wellsted iltifat karşısında kızarmıyor. "Tabi, ben hallederim," başını sallayıp bir anlığına duruyor ve ardından gitmeye hazırlanıyor.

Bu, Murray'nin olmasını umduğu şey değildi. Hiç bir nedene dayanmaksızın gerçekten konuşmak istediği meselelerin birden ortaya çıkıvereceğini ummuştu. Bay Wellsted çıkmadan sınırları zorluyor.

Birden, "Merak ediyorum efendim," diye giriyor araya, "çok alışılmadık bir isminiz var. Acaba bana... Neyse boş verin, ne kadar da aptalım."

Bu tüccarı çağırdığında asıl ilgilendiği kişiyle olan bağını söylememeye karar vermişti. Bunu bir oyun olarak düşünmüştü. Çünkü Murray oyunları seven bir adamdı. Ama şimdi, bunun ne kadar zor olduğunu görüyordu; adam iş yaparken hiç konuşkan değildi.

Büyük James Wellsted dönüyor. "Kentliyim efendim," diyor adamı zorlamak için. Wellsted'in her müşterisi sohbet etmek istemez ama istediklerinde onun için bir sakıncası ol-

muyor. “Kentliyim, buralarda pek sık duyulan bir isim değil. Ama birkaç yıldır ailem Londra’da yaşıyor.”

Murray’nin masasını kaplayan kağıt tomarlarına bakıyor. Çağrıldığı an yola koyulmasının nedeni, adamın adından çok, nerede oturduğunu duymasıydı. Okuma yazma bilmediği için, konuştuğu adamın ülkenin en iyi yayıncısı olduğunu bilmiyor ve adamın diğer tüm işlerinde de bu el yazmalarıyla olduğu kadar dağınık olup olmadığını merak ediyor. Bu kağıt yığımına bakılacak olursa, adam bayağı bir şeyler karalıyor olmalı.

“Ah, Kent. Ama benim demek istediğim bu değildi. Demek istediğim o ki...” Murray gülümseyip gerçeği açıklıyor ; “Acaba Teğmen Wellsted’in akrabası mısınız diye merak etmiştim. Hint Deniz Kuvvetleri Teğmeni?”

Büyük Wellsted şaşkın görünüyor. James daha küçükken evden ayrılmıştı, o günden beri de en azından aile dışında adı hiç geçmemişti.

“O benim oğlum,” diyor. “Onu tanıyor musunuz efendim ? Birkaç aydır ondan haber alamadık.”

“Tanıyorum.” Murray’nin gözleri ıslık ıslık parlıyor. “Onu tanıyorum bay Wellsted. Lütfen buyurun, benimle biraz oturmak istemez misiniz ? Üşüdünüz öyle değil mi ? Çay getirebilirim ya da sıcak brendi ? Bir bardak brendi ister misiniz Bay Wellsted ? Ya da belki viski ? Benim zayıf noktamdır. Büyükbabam İskoç. Babam da oralı olduğunu iddia ettiği yerin kilometrelerce güneyinde, bu evde doğup büyümesine rağmen, kendini İskoç olarak kabul ederdi. Belki de hurma içkisi mi isterdiniz?”

Döşemeci ağarmakta olan başıyla onaylıyor. Murray gerekli emirleri verirken o da şöminenin yanındaki koltuğa dikkatlice oturuyor. Albemarle Caddesi’nde bir evde ‘ağırlandığı’ hissine kapılıyor. Harika bir duygu.

“Olay şu ki,” diyor Murray, “Oğlunuz bana seyahatleriyle ilgili çok önemli bir yazı gönderdi. Ben de, onları yayınlamayı düşünüyorum.”

“Yayınlamayı mı?” diyor Wellsted.

“Evet,” diye devam ediyor Murray, “Harika bir yazı. Hint Okyanusu’nda küçük bir ada olan Sokotra Adası’yla ilgili.”

“Bir kitapta mı?”

Murray soruyu duymazlıktan geliyor. “Oğlunuz çok yetenekli Bay Wellsted. Bir bağınız olmasını umuyordum. Ve gördüğünüz gibi oğlunuzu bulabildiğimiz anda, bir süre için görevde olduğunu biliyorum, Coğrafya Kurumu onu istiyor. Meclisten bazı inceleme raporu talepleri gelmiş, Bakanlar da bu konuda onun yardımcı olabileceğini umuyor.”

“Meclis?” diye tekrar ediyor Wellsted.

“Evet efendim. Kralımızın Meclisi. Westminster Kraliyet Sarayı.”

Uşak elinde bir tepsiyle içeri giriyor ve önce Bay Wellsted’in sonra da Murray’nin yanına güzel kokan hurma içkisi dolu bir bardak bırakıyor. Bay Murray’nin zaman zaman ağırladığı eğlenceli ve beklenmedik misafirlere alışık ama efendisinin daha önce bir tüccar ağırladığına hiç tanık olmamıştı. Alayla, onlara haftada iki kere balık getiren Ned Spencer’a yemek servis etmesi mi gerektiğini ya da baca temizleyicisinin karısı olan Molly Rankin’e bir araba çağırması mı gerektiğini soruyor. Bu kaba davranış karşısında Bay Wellsted fazlasıyla şaşırıyor ama Murray çok eğleniyor.

“James eve mi dönüyor, tüm bunlar?”

“Umarım efendim. Çok iyi bir oğlunuz var.”

Wellsted’in elleri öyle şiddetle titriyor ki bardağını eline almak istemiyor. Yine de bir içkiye ihtiyacı olduğu kesin.

“Ben hiç...” diyor ve uzun uzun hafifçe dumanı tüten içkisine bakıyor. Derin bir nefes alıyor. “Ben hiç. Çocuk başardı ! Başardı ! Bunu yapabileceğini hiç düşünmemiştim.”

“Neyi efendim?” diye soruyor Murray.

Wellsted kendine hakim oluyor. Ne söyleyeceğini bilmiyor. James şimdi en az bir lordun kızıyla evlenebilecek kadar yeterli bir konumda. Meclise rapor sunacak ve Coğrafya Kurumu’nda konuşma yapacak bir adamın düşük seviyedeki bağlantılara ihtiyacı yok. Neredeyse istediği herkesi seçebilir.

“Görevini yerine getirdi.” Döşemeci gülümsüyor. “Çocuk görevini yerine getirdi!”

Murray devam ediyor, “Evet, orası kesin. Ama onu bulmakta güçlük çekiyorlar tabi. Sürekli görevde olan bu adamlar için bu ortak bir problem. Bombay’daki üst komutadan alınan bilgiye göre iç kesimlere gitmiş. Çöle. Sultan’dan izin almış, ilk izin alabilen adamımız o. Bu bir onur sayılır. Umarım her detayı en iyi şekilde not ediyordur. Eminim geri döndüğünde Kuvvet Komutanlığı onun rütbesini yükseltecektir. Edgware Yolu’nda evi olan üst rütbeli bir subay olduğunu hatırlıyorum. Çocuğu görmekten memnun kalacağınızı düşünüyorum.”

Wellsted başıyla onaylıyor. Molyneux Caddesi’ndeki bu ev şimdilik onun gördüğü tüm evlerden yeterince büyük. James başka yerde kalmalı ve Londra’ya döndüğünde itibarını iyice yükseltmeli. Yaşlı adam sonunda bardağı dudaklarına götürmeyi başarıyor.

“Şerefe efendim!” diyor ve kocaman bir yudum alıyor. “Bu harika bir haber. Harika.”

“Evet.” Murray ona katılıyor. “Oğlunuz hakkında daha çok şey öğrenmek istiyorum Bay Wellsted. Onun hakkında her şeyi öğrenmek istiyorum. Gördüğünüz gibi geleceği parlak bir yıldız.”

Wellsted dudaklarını şapırdatıyor. “Her zaman öyleydi. Söylemem gerekir, çocuk her zaman gelecek vaat ediyordu.”

Hayatında ilk defa tam olarak gururlu hissettiğini fark ediyor. Aldığı haber, beklentilerinin çok ötesinde. Yaşlı Thomas çocuk konusunda haklıydı. Bu çok şaşırtıcı. Wellsted gülümsemesine engel olamıyor. Hayatı boyunca bunun için çalıştı ama sonunda başardılar. Daha genç olanlar da bu başarıdan nasiplerini alacak ve basamakları ikişer ikişer çıkmaya başlayacaklar. Harika bir duygu. Oğlan başardı!

“Teşekkür ederim efendim.” diyor. “Bu güzel haber için size teşekkür ederim.”

Murray yaşlı adamın bu kadar mutlu olduğunu görünce içinde bir sıcaklığın yayılmasına engel olamıyor. “Evet,

şimdi,” diyor. “Oğlunuzu görmeyeli bayağı uzun bir süre olduğunu düşünüyorum. O yüzden, zaman zaman yazdığınızdan bahsettiğinize sevindim. Gördüğünüz gibi James’le şahsen tanışmak için can atıyorum. O zamana kadar beni bazı konularda aydınlatır mısınız?”

Bay Wellsted başıyla onaylıyor. “Ne isterseniz efendim. Ne bilmek istiyorsanız...”

Sonrasında masasına dönen Murray yer açıyor. Onun için çok hoş bir öğleden sonra oldu. Coğrafya Kurumu’na gönderilmek üzere bir tane George’a bir tane de Townsend öldüğü için Avam Kamarası’nda işleri ele almış olan Thornton Astell’e not yazıyor. Eğer büyük Bay Wellsted dikkate alınacak olursa, ailenin kimseyi utandırmayacağı belli. Hatta, adamdan baya hoşlandı. Uygun olan davranışı seçme konusunda güçlü içgüdüleri var. Denilene bakılırsa çocuk eve yazarak sorumluluk sahibi bir birey gibi davranmış. Teğmenin karakteriyle ilgili ne kör edici bir ayrıntı var ne de onunla ilgili planlarını suya düşürecek bir detay.

Murray uşağını çağırıyor ve mektupları postalanmaları için veriyor.

“Bir çocuk gönder,” diye talimat ediyor; bu havada posta servislerine güvenmiyor.

Sonra da bir tüy kalem alıp temiz bir kağıt çıkarıyor.

Bir kez daha bu mektubun elinize ulaşması ve iç kesimlere yaptığınız yolculuğun yararlı olmuş olması umuduyla yazıyorum. Durumun öyle sonuçlanması beklentisiyle ve yakın zamanda da Sokotra gezinizin yayınlanacak olmasını göz önünde bulundurarak, yakın zamanda yaptığınız yolculukla ilgili anlatacak başka hikayelerinizin de olmasını umuyorum. Özellikle de sizin gibi gözlemleyerek deneyim edinen bir subayın verebileceği detayların yer aldığı seyahatnamelere ilgi çok büyük. Bu mektup size ulaştığında zaten haberini alacağınız gibi, Avam Kamarası önünde şahitlik etmeniz için Londra’ya geri çağırılıyorsunuz. Anladığım kadarıyla da Coğrafya Kurumu’yla yapacakları bazı faaliyetlerde yer almanızla ilgili detaylar için iletişimsiniz. Eve dönüşünü-

ziin, sizi Arabistan'ın iç kesimlerine sürükleyen, yerli rehberlerle yaptığımız çöl yolculuğunu yazmanız için iyi bir fırsat olmasını umuyorum efendim. Eminim ki okuyucularımız da bu yazıları harika bulacaklardır. Dolayısıyla onlar için ne kadar çabuk bir şeyler sunabilirsiniz o kadar iyi. Başlığın Halifeler Diyarına Yolculuk olmasını düşünüyorum.

*Saygılarımla,
John Murray III*

Murray kağıdı zarfa koyuyor ve mühürlüyor. Wellsted'in, bilimsel ve coğrafi detaylar ile yerel örf ve adetlere olan ilgisini dengeleyiş tarzından çok hoşlanmıştı. Görünüşe göre oldukça açıkgoz bir adam ve yerlileri acımasızca yargılamıyor. Bu, Murray'nin diğer yazarlarla yaşadığı önemli bir sorun, onlar çoğunlukla yerlilerle ilgili sonradan asılsız çıkan bir sürü çirkin tahminde bulunuyorlar. Yine de bazen ona gönderilmiş olan yazıya güvenmekten başka bir seçeneği olmuyor. Wellsted denen delikanlınıysa çok yetenekli, Murray Sokotra gezisinin ona ilham verdiğini düşünüyor. Wellsted'in çölle ilgili bir yazı yazmasını ummaktan başka çaresi yok. Murray yarımadanın iç kesimlerinde ne yediklerini merak ediyor. Muhtemelen *keçi eti*, diye düşünüyor. Pek iştah açıcı bir düşünce olmasa da halk böyle yazılardan çok hoşlanıyor, ne kadar korkunç olursa o kadar iyi. Göz yuvarları, kızartılmış testisler...

Anladığı kadarıyla, eşi bu akşam yemek için özel bir oyun hazırlamış. Salisbury Kontu'nun malikanesinden onlara hediye olarak bir çift keklik gönderilmiş. Görünüşe göre, kont bir kitap yazmış ve onun okunup sonra da yayınlanmasını istiyor. Yine de keklik Murray'nin en sevdiği yemeklerden biri. Aşçının içgüdülerinin ona keklığı Madeira sosu ile sunması gerektiğini söylemiş olmasını umuyor. Mektup zarfının tozunu üflüyor ve zili çalıyor.

"Bu," diyor, "yarın gönderilebilir. Bombay Deniz Kuvvetleri'ne gönderilecek."

“Peki efendim.” diyor uşak. Sahibinin bu aralar tuhaf davranışlarını azaltmış olması karşısında minnettar. “Koltuğu almak için aşağıda bekleyen bir adam var. Onu yukarı göndereyim mi?”

Murray aşağı, caddeye doğru bakıyor. Kapının önüne park etmiş atlı bir yük arabası var. Işık gittikçe azalıyor ve sokak lambaları yakılmaya başlıyor.

“Koltuk mu?” diyor Murray. Aklı başka yerde. “Hayır, onu geri gönder. O bir numaraydı. Kaplanmasına falan gerek yok.”

Kırk Üçüncü Bölüm

Deniz yolculuğuna başlar başlamaz her şeyin dengesi değişiveriyor. Bin Muhammed'le Kasım çölde doğdukları için, gemilerinde çalışmak üzere bir mürettebat tuttular, suyun üzerinde nasıl yön tayin edecekleri konusunda çok az şey biliyorlar. Bin Muhammed yolculuğun çoğunda uyuyor, iskelenin birinde uyuyakalıp bir diğerine varana kadar yalnızca yemek yemek için uyanıyor. İmam satmaya yetkisi olan tek yelkenliyi de onlara çok büyük bir fiyat karşılığında sattıktan sonra, Wellsted ve hatta o zayıf haliyle Jessop her şeyle ilgileniyor. Kasım, Emir'in kampından kaçtıklarında, bin Muhammed'in şu an gemide tek sağlam kalan ve onları bir haftada Maskat'a götürecek adamı öldürmesine engel olduğu için kendini kutluyor.

Güvertede, develerinden ve paralarının çoğundan ustaca yararlanmış olan adamlar yolculuklarına akıntıyla başlıyorlar. Wellsted ve Jessop, sık kayalıklarıyla ün yapmış bölgede gergin oldukları için, yerli bir yelkenlinin normalde kıyıyı izleyerek aldığı yolun aksine denizde açılarak yıldızları izlemeye karar veriyorlar. Güneye doğru yolu izlemek yeterince kolay. Durgun bir deniz ve iyi bir rüzgarla, yolculuklarını neredeyse beş günde bile tamamlayabileceklerini düşünüyorlar.

Jessop bir gemi başı süsü gibi pruvada oturuyor ve deniz havasını içine çekiyor.

"Sana kaz ve puding teklifini hatırlatırım," diyor Wellsted'e. "Maskat'a gitmek zorundaysak bunda da ısrar ediyorum."

“Tek başıma bir kaz bitirebilirim,” diye cevap veriyor Wellsted.

İmamın bir gün ve bir gece gösterdiği misafirperverlik yalnızca ızgara balık ve yanında biraz pilavla sınırlıydı. Gemide biraz kurabiyeleri, tuzlu ringa balıkları, birkaç taze portakalları ve üç iştah kesici, ekşimiş su varilleri var. Yine de yollarında ilerliyorlar.

İlk ölen, hizmetlilerden biri olan Tarık oluyor. Yolculuklarının ikinci sabahında bacakları hareketsiz kalıyor, sanki bıçaklanmış gibi acıyla bağırıyor ve yana düşüyor. Düşerken masanın üzerindeki kahve bardağına çarpınca, sıvı kamarinın kalın tahtalarına dökülüyor. Doktor adamı incelemek için cüppesini çıkarıp da kabarcıkları ortaya çıkarınca diğerleri çığlıklar atıp Allah’tan yardım dilenmeye başlıyorlar. Panikten gözü dönen Hamza suya atlayınca diğerleri onu sudan çekmek zorunda kalıyorlar. Sırlısıklam bir şekilde korkuyla sinince Kasım ona sertçe vuruyor.

“Yüzerek geri dönemeyecek kadar uzaklaştık.” diyor öfkeyle. “Bir erkek gibi davran.”

Denizcilerin ikisi de artık kıyıya dönmenin onlar için söz konusu bile olmadığını biliyorlar. Oraya varsalar bile, gemide salgın varken kimse onları hiçbir limana kabul etmez.

“Hepimiz öleceğiz!” diye feryat ediyor Hamza.

Ve sanki kendini haklı çıkarmak istermiş gibi bir sonraki ölüm onunki ve Yusuf’un ki oluyor. Öğleden sonra ikisi de bir çılgınlık nöbetine kapılıyor ve kısa bir sürede Wellsted’in kafa yoracak kadar umursamadığı ter ve başka vücut sıvılarıyla sırlısıklam oluyorlar.

Jessop gerçekçi bir şekilde, “Ölmelerinin nedeni ateş. Vücut bu ısıya dayanamaz.” diyor. Aynı zamanda da güvertedeki kusmukların ve çişlerin temizlenmesine de yardım ediyor. “En azından çabuk olup bitecek. Tabi eğer ateş geçmezse.”

Adamları deniz suyuyla ıslattığı bezlerle temizliyor ve çılgınca bağırıp da spazm geçirdikleri ya da titremeye baş-

ladıkları zaman onları sakinleştirmeye çalışıyor. Çiçek hastalığı çok acı verici olabiliyor. Adamlar nadiren kendilerine gelseler de acıyla bağırımlarını dinlemek çok zor. Ateş içinde yanan Hamza ezbere Kuran'dan bölümler okurken, Tarık ise acı içinde bilincinin gelip gittiği sıralarda bağırarak ölmek için yalvarıyor. Gece olduğunda rahatsız edici bir şekilde uzun uzun bağırıp diğerlerinin de uyumasına engel oluyor.

Jessop, bir adam için ölmenin uzun zaman almasının ne kadar da zor olduğunu fark ettiğini görüyor. Hastalarına her zaman nazik davrandı. Tayfadan biri de olsa, kaptan da olsa herkese aynı şekilde davranmanın gelenek olduğunu biliyor. Yine de eskiden hasta olan biri ölmek için yalvardığında bunu onların karakterinde bir zayıflık olarak düşünürdü. Şimdiyse, bu durumu o da tattığı için, içinde bu konuya dair bir duygusallık gelişti, anlayışında bir değişim gerçekleşti. Vazgeçmek zayıflık değil, artık bunun herkesin başına gelebileceğinin farkında. Çünkü sürekli olarak savaşmak imkansız, en cesur adam için dahi ıstırap, acı, hastalık ve biyolojik bozunma fazlasıyla güç olabilir.

O gün ilk ölen dindar Hamza oluyor. Güneşin doğmasıyla, sağlıklı olanlar seccadelerini sererken, ceset denize atılıyor. Hala sağlıklı olan hizmetliler zorla secde ederken, Kasım doktorun yanına geliyor ve ona pruvaya doğru gitmelerini işaret ediyor. Kasım'ın uyuyor sandığı bin Muhammed gecenin yarısında hastalandı.

"Ona kahve götürdüğümde gördüm," diyor Kasım. "Bana ne yapacağımı söyle."

İyi bir incelemeden sonra, doktor bezi serin deniz suyuyla ıslatıp diğerleri gibi ona da kompres yapıyor. Jessop hasta bir adamın kanını akıtmanın doğru olacağına inanmıyor. Her zaman söylediği gibi; ona göre bunun savaşın en hararetli anında mühimmat deposundan cephane almaya gitmekten farkı yok. Devrimci görüşleri var, fakat bunlar gözlemlerine dayanıyor. Yalnızca önlem amaçlı kan akıtılabileceğine inanıyor, tedavi amaçlı değil.

“Ateşi düşürmeye çalışmaktan başka yapabileceğimiz bir şey yok,” diyor ısrarla.

Kasım’ın yüz ifadesi sertleşiyor. “Kaç adam bundan sağ çıkacak?” diye fısıldıyor.

Jessop omuzlarını silkiyor. “En az yarısı ölecektir. Denizdeyken yayıldığı için belki daha da fazlası.”

“O güçlüdür,” diyor Kasım.

Doktor elini Kasım’ın omzuna koyuyor. “Bunun yardımını olur,” diyor ve başını onaylarcasına sallıyor.

Yusuf akşam üzeri ölüyor. Son nefesini verirken, tüm hastalığı boyunca bir kez olsun bağırmamış olan adamın burnunda sızan kan, cüppesini lekeliyor. Onu da denize attıktan sonra Wellsted Arapların anlamaması için doktorla İngilizce konuşuyor.

“Hepsine bulaşacak, değil mi?”

Jessop başıyla onaylıyor. “Öyle gözüküyor. En iyi ihtimalle neredeyse hepsine diyebilirim.”

“Ya biz?”

“Bizim bağışıklığımız var. Yine de bir risk var anca tabi ki bu çok düşük.”

Bir anlık sessizlik oluyor. Wellsted bu soruyu nasıl soracağını bilmiyor ama sonunda sormak zorunda kalacak. Doktor anlıyor.

Hipokrat yeminini tekrarlayarak, “Bu adamların iyiliği için elimdeki tüm imkanları kullanmak zorundayım ihtiyar,” diyor Jessop neşeyle. “Kaçıp da bana ihtiyacı olan bu adamları öylece bırakamam.”

“Yalnızca merak ediyordum.” diyor Wellsted. “Bu kadar uzağa sizi kurtarmak için geldik ve şimdi kendinizi riske atıyorsunuz.”

“Onlardan çok daha az risk altındayım. Başka türlü olsaydı bizi zaten öldürürlerdi öyle değil mi?”

Wellsted, pruvada bin Muhammed’e doğru eğilmiş olan Kasım’a bakıyor.

“Büyük ihtimalle öyle olurdu,” diyor. “Ama hayatımı yüzlerce kere kurtardılar. Kumlar üzerinde nerede olursa

olsun hep benim safımda yer aldılar. Onlar olmasaydı çoktan ölmüştüm."

"Tabi," Jessop onu anlıyor.

Üçüncü gün hastalık daha da acımasız bir hal alıyor. Ölmemiş olan adamlar güvertede serilmiş olan seccadelerinde sürekli olarak dua edip namaz kılıyorlar. Allahu ekber. Allahu ekber. O sırada Wellsted'le Jessop, hastalara kompres yapmaya devam ederek, onları kocaman yelkenlerin gölgesine taşıyorlar. Pruvadaki Kasım ise bin Muhammed'le kendisinden başka kimsenin ilgilenmesine izin vermiyor. Hastası komada da olsa Kasım onun kulağına bir şeyler fısıldıyor. Wellsted, Kasım'ın ne dediğini duyamıyor ama akşamüstü hayatta kalan tek hasta bin Muhammed oluyor. Tarık'ın cesedi de denizin derinliklerine atılıyor. Doktor onu bir kez daha inceliyor. Kabarcıklar tüm bedenini kaplamış, ateş ve acıyla bükülen vücudu sarı çibanlarla dolu.

"Beraber büyüydük," diye fısıldıyor Kasım, Wellsted'e.

"Maskat'ta mı?"

"Evet. Deve binmeyi beraber öğrendik. Avlanmayı da. Babam öldüğünde onun babası bana babalık yaptı."

Gece yarısından uzun süre sonra Wellsted gemi direğine dayanmış bir şekilde uyanıyor. Bir an için Zena'yı düşünüp onun güvende olmasını umuyor. Belki de doğuya gitmemesi onun için en iyisi olurdu. Yanında uyumakta olan Jessop'a bakıyor. Sonra, teğmen kalkıp biraz su içmek için varile doğru gidiyor. Bir yudum alıyor, erzakın bitmemesi için dikkat ediyor, tekrardan erzak sağlamak mümkün değil. Dönünce, bin Muhammed'in üzerine eğilen Kasım'ı görüyor. Karanlık gölgede, tacirden bir hıçkırık sesi yükseliyor. Adamlar konuşuyorlar.

"Ölümün böyle olmaması gerekirdi. Bir insanın Allah'a yakarması gerekir. Biraz huzurlu olması gerekir." Kasım burnunu çekiyor.

"Olan oldu." Bin Muhammed her zamanki gibi duygu-sallığa yer vermiyor. "Allah benim için hiçbir şey yapmadı.

Hiçbir zaman. Sen benim kardeşimsin,” diyor güçlükle so-luyarak. “Her zaman benim kardeşim olarak kalacaksın.”

Kasım, bin Muhammed’in kabarcıklarla kaplanmış ya-nağını öpüyor. Wellsted geriye çekiliyor. Bu özel bir an. Bir dakika içinde, içi parçalayan bir ağlama sesi duyuluyor ve Wellsted, bin Muhammed’in öldüğünü anlıyor. Bir süre için Kasım’ın huzurla ağlamasına izin veriyor. Adam kendini to-parladığında Wellsted daha yeni uyanmış gibi yapıyor.

Cesedi kontrol etmek için eğilerek, “Çok üzgünüm,” di-yor.

Ay ışığında, bin Muhammed’in renginin şimdiden sol-duğu görülüyor. Kasım elini belindeki bıçağına götürüyor.

“Onu denize atmaya kalkarsan seni öldürürüm.” diyor.

Wellsted geriye çekiliyor. “Bu çok tehlikeli. Kuran erken gömülmeyi buyurmuyor mu?”

Kasım öfkeyle, “Maskat’ta kibleye dönük olarak gömü-lecek.” diyor.

Sabah olunca, Kasım en azından adamların cesedi deniz suyuyla temizlemelerini izin veriyor. Doktor eninde sonun-da çürüyecek olan cesedi tutmanın en iyi yolunun bu oldu-ğunu söylüyor. Kasım yüzünü görmek zorunda kalmasınlar diye, bin Muhammed’in cesedini cüppesinden yapılmış si-yah bir kefene sarıyor. Sonra en azından tahmini bir şekilde, bin Muhammed’in cesedini kibleye dönük olarak yelkenli-nin en uç köşesine koyuyor. Bir dua mırıldanarak, cesedin önünde nöbet tutmak üzere hançerini çıkarıyor.

“Onu burada tutarak hepimizi daha da büyük bir tehli-keye atıyorsun.” Doktor ona mantıklı bir şekilde açıklama-ya çalışsa da acı içindeki Kasım onu dinlemiyor.

“Onu paspal bir köle gibi denize atmanıza izin vermeye-ceğim.” diyor öfkeyle. “Uygun bir şekilde toprağa gömüle-cek. Onu buradan oynatmaya kalkarsanız sizi öldürürüm.”

Jessop dinlenmek için sanki ona kulüpte sunulmuş gibi kahvesini yudumlayıp kurabiye yiyor. Sudar’ın hafif ate-şi var ama vücudunda kabarcıklar yok. Adam yardımları reddediyor; ilgilenmeye ve üzerinde kafa yormaya başlar-

sa daha da hastalanacağını düşünüyor. Doktor dinlenmeye çalışıyor. Bir süre için hastabakıcılık yapması gerekeceği kimse olmayacak. Ama tehlike henüz geçmiş değil. Çiçek hastalığı bir hafta ya da daha fazla bir süre içinde kendini tekrar gösterebilir.

“Daha fazla ölüm istemiyoruz, benim istediğim onların iyileşmesi. Hiçbiri hastalığı atlatamazsa bu beni nasıl bir doktor yapar?” diyor.

Ama hastalığın geçmesini beklemekten başka yapacak bir şey yok. Subaylar erzakları kontrol ediyorlar. Biraz yiyecek kalmış olsa da yeterli su yok.

“Limana varmadan önce, daha fazla ölüm olmadan yedi gün boyunca karantinada kalmalıyız.” diyor Jessop.

“O zamana kadar susuzluktan ölmüş oluruz.” diyor Wellsted. “Demirlememiz şart.”

“Bir gün daha bekle,” diyor Jessop. “Bir gün daha dayanacak kadar suyumuz var. Kimse hastalanmazsa riski göze almak zorunda kalacağız.”

Kırk Dördüncü Bölüm

Ormsbi, Psyche'nin güvertesinde nöbette. Gece görevi, yalnız kalmanın tek yolu. Aynı zamanda, karanlıkla beraber etrafı daha serin bir hava sarıyor. Böyle havalarda hafif bir esinti, bir asteğmenin itibarlı büyükbabasının da diyeceği gibi, cennetten bir lütuf. Ormsbi'nin deneyimine göre, en karanlık Kasım akşamında bile Pers yelkenlisinde hava ılık olmaktan öteye gitmiyor. Fırtına çıkan gecelerde, sağanak yağışa ve rüzgarın uğultusuna rağmen hava doğası gereği yine de tropik kalıyor. Ama bu gece su, eskiden kağıttan gemisini yüzdürdüğü St James deresi kadar sakin.

Cebinden gümüş şişesini çıkarıp bir yudum alıyor. Bombay'dayken kendi erzaklarını yeniledi ve şimdi eşyalarının arasında, zulaya attığı bir de viskisi var. Asteğmen bugünlerde India Pale Ale'den* pek haz etmiyor, rom ise ona fazla tatlı geliyor. Damıtılmış olan içkiler onun damak zevkine daha uygun ve içlerinden en çok viskiyi seviyor. Yolculuğa en dayanıklı içki oymuş gibi gözüküyor. Geçen ay on dördüne girdi. Ailesinden aldığı harçlığın miktarı da yaşıyla birlikte arttı. Kutlama amacıyla küçük bir fıçı Start-hspeer viskisi aldı. Fıçıyı neredeyse şimdiden yarıladi.

Psyche'de çalışmanın Palinurus'ta çalışmaktan daha hoş olduğunu düşünüyor. Böylece, Kaptan Haines'den kurtulmuş oldu. Her gemi aynı katı rutinde işlese de, kaptanın davranışları insanın moralini de etkiliyor. Psyche çok daha

* İngilizlerin eskiden Hindistan'a gitmek üzere yaptıkları ve yola dayanıklı olması için şerbetçiotunu bol kullandıkları bira. çn

neşeli olan Üsteğmen Denton'ın komutasında. Denton küçük bir gemiyi işletse de hem daha adil hem de daha güler yüzlü. Üsteğmen artık onun eğitmeni gibi oldu. Ormsbi, üsteğmenin çok kısa bir süre içerisinde rütbe atlayacağından emin, Kaptan Denton kulağa çok hoş geliyor, bu gerçekleştiği zaman rütbeler arasında da kayma olacak. Çünkü, bir subayın rütbesi yükseldiğinde, bir ya da iki asteğmenin de rütbe olarak yükselmesi gerekiyor. Ormsbi, Haines'in emri altında bir Fransız iskunasını ele geçirdikten sonra, genç olmasına rağmen terfi etmek için iyi bir durumda olduğunu biliyor ve bu konuda çok umutlu.

Asteğmen karanlığa doğru gözlerini kısarak bakıyor. Ufukta kayan yıldıza benzer bir şey görüyor. Pirinç kaplama dürbüne uzanıyor ve göz hizasına kaldırıyor. Işık beyaz ve yelkenleri bir Avrupa gemisi olmak için fazla alçak. Ama yerel bir yelkenli olması da pek olası değil çünkü Araplar geceleri demirliyorlar. Yine de, orada bir hareketlilik olduğunu görebiliyor. Yelkenlinin küçük bir gemi olduğu kesin. Aniden ışık sönüyor. Ormsbi nefes nefese kalıyor.

Sonradan pişman olacağına, tedbirli davranmayı yeğliyor ve omuzlarını silkip dönerek, mürettebatı uyandıracak olan zili çalıyor. Asteğmenin sınırlı deneyimlerine göre, ışıklarını söndürmek onurlu bir davranış değil, hatta karşısında altta kalınamayacak türden bir davranış. Psyche'nin güvenliğini sağlamak adına geminin başından kışına kadar tüm lambalar derhal söndürülüyor.

Uykusundan kaldırılan Denton, yolda uykulu gözlerle ceketini giyerek, kaptan köşküne gidiyor. Herkesin sessiz olmasını emrediyor. Güvertedeki mürettebat da kaskatı bir şekilde, gizemli geminin neyin nesi olduğu konusunda ipucu elde etmek adına bir ses duymak için sessizce beklemeye başlıyor. Ama hiçbir ses duyulmuyor, yalnızca, yelkenli dalgaların üzerinde pozisyonunu korurken kırışlardan gelen çıtırdama sesleri.

"O yönde gördüğüne emin misin?" diye fısıldıyor Denton.

Ormsbi başıyla onaylıyor. "Evet efendim," diyor.

Sarhoş olabilir ama bilinci yerinde olduğu sürece, belli bir noktaya kadar ölçüm yapabildiğini ve bir gemiyi idare edebilmek için gerekli kolay matematiksel değerleri hiçbir araç gereç olmaksızın hesaplayabileceğini fark ediyor. Hatta birkaç bardak viski onu daha da kendine getiriyor. Doğasında olan bu zeka, onun alkolikliğini hayat boyu gizleyecek ve uyanık olduğu her saat aldığı bir yudumla birlikte gelen vurdumduymaz haliyle Hint Deniz Kuvvetleri'nin ödüllendirmeyi sevdiği cesur savaşçılardan biri olarak önemli bir itibar kazanacak. On yıldan da az bir süre sonra kaptan olacak. Denton şimdiden ona güveniyor.

"Bir filika al, yanında altı da adam olsun. Hepsini silahlandır. Ama gerekmediği sürece ateş etmeyin. Yalnızca bu kahrolası geminin neyin nesi olduğunu öğrenin. Gece için demirlemiş bir gemi olması için fazla açıkta. Araplar ticaret gemileriyle de, balıkçı tekneleriyle de böyle bir şey yapmazlar. Belki de bir Fransız keşif gemisidir. Hangi dili konuştuklarını öğrenmeye çalış. Mümkün olduğunca sessiz olun ve Tanrı aşkına dikkatli olun."

Ormsbi hiç beklemeden harekete geçiyor. Yanına almak istediği adamları çağırırken güverte boyunca ilerliyor ve filikalardan biri suya indiriliyor.

"Başınız belada olmadığı sürece kendinizi belli etmeyin. Eğer gelmemizi isterseniz de bir lamba yakın," diyor Denton. "Ateş açmamızı isterseniz iki tane yakın ve yukarı kaldırın." Sözüünü bitirdikten sonra selam veriyor ve gözcülük etmek üzere dümeninin başına gidiyor.

Ormsbi de selam verip filikaya biniyor. Bu, tam da bir asteğmenin gece yarısından sonra olmasını umduğu türde bir macera. Karanlığa doğru ilerlemek insanı çok geren bir durum olsa da, eğer bir Fransız gemisi daha yakalarsa ikinci bir ödül yolda olabilir. Adamlar kürekleri suya indiriyorlar ve ilerlemeye başlıyorlar.

Havaya da bakılacak olursa, harika bir gece, deniz çok sakin, kabarmadığı için adamlar kolayca kürek çekebiliyor-

lar. Etraf da sakin olduğu için emirler fısıldandığında dahi kolayca anlaşılabilir. Ormsbi ışığı en son gördüğü noktaya bakıyor ve gemi şeklinde bir gölge görmek için heyecanla etrafını izliyor. Gözleri yoğun sis içinden kıyı şeridini seçmeye alışık olduğu gibi, karanlıkta gemileri seçebilmeye de alışık. Tam da biraz ilerde bir şey görmeye başladığı an bir ısıklık duyuluyor. Ürkütücü bir ses ama Ormsbi duyduğu bu ses karşısında kahkaha atıyor. Biri, İngiliz kumanda düdüğünün çıkardığı sesi çıplak sesiyle taklit etmeye çalışıyor. Yüzlerce kez duyduğu basit bir uyarı düdüğü. Uzak durun ! Uzak durun ! Adamlara kürek çekmeyi bırakmalarını emrediyor. Riske girmiş oluyor ama düdüğün sesi ona cesaret veriyor. Fransızlar farklı bir çağrı yolu kullanıyorlar. Hem düdüğü iletişim aracı olarak kullanmak öyle tuhaf bir hareket ki bunu yapan bir İngiliz dışında kim olabilir ki?

“Ehoy ! Deniz Kuvvetlerinden misiniz?” diye soruyor doğrudan.

Sessizlik.

“Kral Hazretleri’nin hizmetindeki gemilerden biri misiniz?” diye tekrar soruyor.

“Ormsbi? Sen misin?” Ses birkaç yüz metre öteden geliyor.

Ses tanıdık ve otoriter, yine de asteğmen sesin kime ait olduğunu bir türlü çıkaramıyor.

“Bir düdük olmadan çalabileceğim tek ısıklık buydu. Uzak durun, bunu demek istedim. Uzak durun!”

“Kimsiniz ? Kendinizi tanıtır!” kürekler tekrardan suya çarpmaya başlıyor.

“Çok yakına gelmeyin! Durun! Tanrı aşkına! Kaç kişisiniz?”

“Altı efendim.”

“Hangi gemiye bağlısınız?”

“Psyche efendim. Üsteğmen Denton’ın emrindeyiz.”

“Psyche’ye geri dönün Ormsbi. Ve Denton’a yanımızdan geçmesini söyleyin. Karantinadayız.”

Birden Ormsbi’nin aklı başına geliyor; “Neden bayrak sallamadınız?”

Kısa süreliğine, etrafta kahkaha sesleri cınlıyor.

"Delikanlı, bu çok uzun bir hikaye. Bayrağımız yok. Yerel bir yelkenlideyiz. Ve sizin burada olduğunuzu bilemedik öyle değil mi?"

"Güverteye çıkma izni var mı?"

"Çiçek hastalığından nasibinizi almak istemiyorsanız, hayır! Psyche'de herkesin hastalığa karşı aşısı olduğundan emin olabilir misin?"

Küçük filikadaki becerikli denizciler huzursuzlukla kıpırdanınca küçük sandal suyun üzerinde sarsılıyor. Denizcilerin çok küçük şeyler konusunda bile batıl inançları var, üstelik bu oldukça büyük ve gerçek bir tehdit. Adamların en az yarısı hastalığa karşı aşı, yine de çok azı kollarına batırılan küçük bir iğnenin onları koruyabileceğine inanıyor. Güvertenin altında dolaşan, arada sırada bağışık olmasına rağmen acı çekerek ölen adamların olduğu dedikoduları adamların korkmasına yetiyor. Gemide hastalık varsa benzinle yükselen bir ateş kadar çabuk bir hızla yayılacağı kesin. Ormsbi adamlara yaşından çok daha olgun bir tavırla çok sert bir bakış atıyor. Çocukta doğuştan gelen bir otorite var ve küçük yaşta da olsa bir subaya itaatsizlik etmenin cezası çok büyük.

"Herkesin bağışıklığı olması mümkün değil efendim. Geride duracağız. Herhangi bir mesaj iletmemizi ister misiniz?"

"Sadece bizim için dua edin. Şimdiden dört yerliyi kaybettik. Bombay'a geri döndüğünüzde Wellsted ve Jessop'un hayatta olduğunu söyleyin. Güvende olduğumuzda Maskat'a gideceğiz, sağ kalanlarla."

Ormsbi duraksıyor. Kendi aralarında da kaptanın masasında da subaylar birkaç defa hiçbirini bir daha görmeyi bekleme de, Wellsted'in ve Jessop ile Jones'un kurtuluşu şerefine kadeh kaldırmıştı. Ama bu teğmenin sesi, şimdi hatırlıyor.

"Demek başardınız efendim, Başardınız Wellsted!"

Başka bir gülüşme...

"Henüz başaramadım Ormsbi. Jones da biz daha çölü

geçemedi öldü. Bunu Bombay'dekilere de söyleyebilirsin. Ama Jessop'la ikimizin bağışıklığı var o yüzden bize bir şey olacağını sanmıyorum. Hem doktor da, o kadar zor bir durumdan sonra yavaş yavaş iyileşmeye başladı. Ama bu adamları kaderlerine terk etmemiz söz konusu bile değil. Hem geminize gelirse hastalığı size bulaştırabiliriz. Güvenli olduğunu hissettiğimiz an Maskat'a gideceğiz. Buluşma için bize en yakın liman orası."

Güvertede, Wellsted karanlığın içinden Jessop'ın gözlerinin içine bakıyor ve doktor başıyla onaylıyor. Kalmaları gerektiğine beraber karar veriyorlar. Karanlıkta, yaklaşan geminin bir Fransız gemisi mi, İngiliz gemisi mi olduğundan emin değillerdi. Ama şimdi, arkadaş canlısı olduklarını bildikleri için geçiş talebini reddetmeleri, bir fırsat çıktığında ne yapıp ne yapmayacaklarıyla ilgili akademik bir çalışmadan farklı bir durum. Israr etseler Psyche tabi ki onları kabul eder ama Arapları gemiye kabul etmeyecekleri kesin. Çünkü bu çok riskli bir hareket ve adamların kralın emrindeki Deniz Kuvvetleri açısından hiçbir değerleri yok.

Wellsted, Ormsbi'nin birkaç yüz metre ötedeki filikasının kabaran denizin üzerinde sallanırken çıkardığı sesin arasında, doktorun emin olup olmadığını anlamak istiyor; "Kalmak istediğinizden emin misiniz? Eğer kabul ederseniz, bu sizin için bir çıkış yolu."

Bir duraksama oluyor, yalnızca bir anlığına. Kasım gölgelerin ardından onları izliyor. Adamların konuştuklarının tek kelimesini anlamıyor olsa da, bu gerçek doktorun kararını etkilemiyor.

"Evet, eminim," Jessop hiç tereddüt etmiyor. "Hem de çok eminim. Benim görevim kalıp bu adamlara yardım etmek."

Teğmen derin bir nefes alıp tekrardan sesini yükseltiyor. "Biz fikrimizi değiştirmeden gemine dön Ormsbi, ancak suya ihtiyacımız var, bize biraz su gönder. Erzakları yenilemek için limana giremiyoruz."

Psyche'de, Denton yollarına devam etmeleri gerektiği kararına varıyor. Doktorun ve Wellsted'in kararına güveni-

yor çünkü ikisini de çok iyi tanıyor. Bombay'a ilk olarak bir deri bir kemik, beyaz bir oğlan olarak geldiğinde, ondan dört yaş büyük olmasına rağmen asteğmenlik yıllarını Wellsted'le birlikte geçirdiler. Ayrıca doktorun Lancashire'daki ailesini de tanıyor. Hatta özellikle Jessop'ın güzel kız kardeşi Sarah'dan hoşlanıyor. Çok güzel şarkı söylüyor ve çoğu düşesi geride bırakacak bir güzelliğe ve kişiliğe sahip. Böyle bir hastalık nüksetmişken, adamları küçük bir gemide bırakmak onun için kolay bir karar değil. Denton iyi bir adam ve attığı her adımda vicdanının rahat olmasına özen gösteriyor. Ayrıca eve bir dahaki gidişinde Sarah'la yüzleşmesi gerektiğini ve kadının ürkek bir ceylan olmadığını da biliyor.

Ormsbi ve adamlarının filikasını yukarı çekerken bıyık altından "Şükürler olsun," diyor.

Ormsbi'nin uzakta, onların duyamadığı konuşmayı anlatmasıyla, üsteğmenin gözleri kocaman açılıyor. Sör Charles Malcolm'un, bu Arapları korumak için edilen Hipokrat yeminiyle ve Wellsted'in Hint Deniz Kuvvetleri'nin satın alıp ödeme yaptığı bu adamlara karşı hissettiği sadakatle bir ilgisi olmadığını biliyor. Bombay Kuvvetleri, doktorlarının ve subaylarının kendi işlerine bakmalarını tercih eder. Gönderdiği raporlarda bu konudan bahsederken oldukça dikkatli davranmak ve adamların kararının yalnızca tıbbi nedenlere dayandığını belirtmeye dikkat etmek zorunda. Yine de, ne olursa olsun bu karara saygı gösterecek.

Karanlığa doğru "Tanrı sizi korusun!" diye bağırıyor. Ardından filikaya bir şişe rom, iki su varili, gemideki bisküvilerin birazını ve ineğin tuzlu tarafından bir parça konulmasını ve olduğu yerde demirlenerek bırakılmasını emrediyor. Adamlar erzakları rahatça bulabilsinler diye de, en üste de ışığı açık bir lamba bırakılıyor. Sonra da Psyche gecenin karanlığında kayboluyor.

Su ve yiyecekler hepsine çok iyi geliyor. Jessop'ın ilgilediği tek bir hastası var. Hasan o gece bağırarak yere düştü. O zamandan beri ne yerinden oynadı, ne de bir ses çıkardı. Ama hala nefes alıyor. Bu sırada, bin Muhammed'in

hala kefene sarılı olan cesedi kokmaya başlıyor. Derisinde yayılmış olan kabarcıklar beyazladı ve kaya gibi sertler. Cesedini deniz suyuyla temizlemek için cüppesini kaldırdıklarında, adamın dudaklarının siyah bir renge büründüğünü görüyorlar.

Kasım beyaz adamlara hastalığın belirtilerini hissetmeye başladığını henüz söylemedi. Kasıklarında ve göğsünde hafif bir kaşıntı, midesinde rahatsız edici bir ağrı var. Yine de hayatta kalacağından emin. Psyche lambalarını tekrardan yakıp da kuzeye doğru yol alırken, teni soluk ve bacakları gergin. Gemi tamamen kaybolup da gidip erzakları alıp gemiye getirdiklerinde doktor, Kasım'ın dikkatini ve gözlerini belli bir noktaya odaklayamadığını fark ediyor. Allah her zaman nazik değil ama Kasım onun zeki olduğunu umuyor. Bu tür durumlar, bir insanın her şeyi sorgulamasına neden oluyor. Yelkenin kış tarafına gidip uyuyabilme umuduyla bin Muhammed'in cesedine yakın bir yere uzanıyor. Gözlerinden yaşlar süzüldüğünü fark ediyor. Gecenin karanlık olmasına ve bu sayede kimsenin bunu fark edememesine seviniyor.

Wellsted sessizce yaklaşarak ona yeni doldurulmuş su matarasını uzatıyor.

Kasım teğmenin uzattığı matarayı ona bakmadan alıyor. Beyaz adamın yanaklarının ıslak olduğunu fark etmesini istemiyor. "Şükran," diyor.

"Sen çölde ne yapılması gerektiğini biliyorsun, ben de denizde." Wellsted gülümsüyor.

Kasım suyu içiyor.

"Doktor iyi olmadığını söylüyor dostum," diyor.

Kasım içini çekiyor. "Ölmeyeceğim," diyor yalnızca. "Ölmeyeceğim." Birinin buradan sağ çıkması lazım.

"Sana elimizden gelen en iyi şekilde bakacağız."

Kasım onun gözlerine bakıyor. "Bin Muhammed ve benle ilgilen dostum," diyor. "Onun gibi ölürsem gömülmemiz lazım. Cesetlerimizi Maskat'a götür. Bana söz ver."

Wellsted onu temin ediyor; "Bana güvenebilirsin." Bu dediğinde de çok ciddi.

Güneye yolculuk etmek teğmenin içinde bazı karışık duyguların gün yüzüne çıkmasına neden oluyor. Wellsted'e, kanı kahve olarak akıyormuş, kalbi de dümbek davulu gibi atıyormuş gibi geliyor. O çorak çöl onu hayata döndürdü. Zena'nın nerede olabileceğini düşünüyor. Onun iyi olduğunu umut ediyor. Aşkın gizemlerinin yanı sıra, bu yolculuk ona sanki tuhaf bir dinlenme evresiymiş gibi geliyor. Bu koşullarda, kızın onunla yolculuk etmemiş olmasının çok daha iyi olduğunu fark ediyor. Burada hastalığa yakalanma riski çok yüksek olurdu. Ama inanıyor; kızı yine bulacak.

Kendi kendine Zena'nın bir yerlerde güvende olduğunu söylüyor.

Şafağın sökmesiyle Kasım sayıklamaya başlıyor. Jessop onu serinletmek için sürekli olarak deniz suyuyla derisine kompres yapıyor. Yavaşça güneye doğru ilerlerlerken hastalığa yakalanmamış kalan son iki Bedevi gün içinde Allah'ın emrettiğinden bile daha fazla namaz kılmaya devam ediyorlar. Seccadelerini güverteye seriyorlar ve sesleri güneşin doğuşundan batışına kadar, arka plandan gelen bir mırıldanmaya dönüşüyor. Kasım'la ilgilenen doktor onlara güverteyi yıkama görevi veriyor. Wellsted de rüzgardan en iyi şekilde yararlanmak için yelkenleri ayarlıyor.

"Yapabileceğimizi yaptık, artık elimizden bundan fazlası gelmez." Güneş batarken, Jessop ellerini deniz suyu dolu bir kapta yıkıyor. Wellsted, tuzlu eti ve yanında getirdiği son portakalı yemek üzere oturuyor.

"Şimdiye kadar hastalık kapmadıysak, bu saatten sonra da kapmayız. Hatta şanslıysak onlar da kapmaz." Jessop geriye kalan ve karanlıkta hala namaz kılan adamların olduğu yöne doğru başını sallıyor.

Bu haber özellikle iyi; eğer bu adamlar da ölürse gemiyi iki beyaz adamın idare etmesi çok zor olacak. Hizmetliler, başka zaman olsa büyük ihtimalle hor görecekları Sufiler gibi dualarını melodik bir tonla, mırıldanarak söylemeyi tercih ediyorlar. Doktor bir ağız dolusu eti çiğnerken kafasında değerlendirme yapıp tahminlerini söylüyor.

“Kasım’ın durumu bu akşam belli olur. Hiçbiri daha fazla ateşi kaldıramadı. Maskat’a ne kadar kaldığı konusunda bir fikrin var mı?”

Wellsted omuzlarını silkiyor. Bu karmaşada yün duyusunu kaybetti ama nasıl kolayca yönünü bulacağını biliyor, yalnızca kıyı şeridini takip edip güneye doğru gitse yeter. Gökyüzü çok açık ve yönlerini yıldızlardan yararlanarak tayin etmeleri kolay. Yelkenli ağırlığına göre hiç fena değil. Bir deniz subayı için bu yelkenliyi kullanmak zor bir iş değil. Ama ölümler olmasaydı çok daha hoş olurdu.

“Üç gün?” Bedeviler gibi iyimser bir tahmin yaparak, bunun yalnızca bir varsayım olduğunu belirtecek mimikler yapıyor.

“İyi bir yolculuk,” diyor Jessop, elleri kalbinde bir Bedviden beklenen bir hareketle. “Yine de hurcundan gerekli araç gereçleri çıkarsan iyi olur,” diyor. “Klasik yöntemle kontrol etmeliyiz. Haines olsa öyle yapmamızda ısrar ederdi.”

Kırk Beşinci Bölüm

Reef Adası, merkezinden suya doğru açılan ve taç yaprağını andıran topraklarından dolayı Gül Adası olarak biliniyor. Ada, Manama'nın doğusundaki anakaraya üç geçit ile bağlanıyor. Bu durum, çoğunlukla sıkıntı içerisinde olan bu bölgenin savunmasını kolaylaştırıyor. Dolayısıyla Al Khafila ailesi burayı ticari merkez ve başkent olarak tercih ediyor. Bu iyi korunmuş kale, yirmi beş senedir aileye ev sahipliği yapıyor. Ailenin, sert sınır çatışmalarının yaşandığı ve karmaşık kabilesel bağlılıkların söz konusu olduğu bu bölge üzerindeki hakimiyeti yüz yıllar daha sürecek.

Her adada olduğu gibi, burada da erkeklerin çoğunun bir teknesi var. Yılın çeşitli zamanlarında geçitlere ulaşım yolları da değişkenlik gösterebiliyor. Hele ki fırtına olduğunda ulaşım imkansız hale geliyor. Ada yapraklarının anakaraya oldukça yakın olmasına rağmen ada sakinlerinin hepsi balıkçı; neden kayıklarıyla karşıya geçerlerken balık ağlarını da kurmasınlar ki? Yılın bu zamanında fırtına yok. Denizin rüya gibi derin pastel mavisi, yerleşim yerini takip eden parlak kumların rengini almış sığ sulardan öteye yayılıyor. Palmiye ağaçlarıyla çevrelenmiş kısa, beyaz evler hafif bir eğim boyunca sıralanmış. Burası adeta bir cennete benziyor.

Ada, Zena'nın yolculuğa başladığı yerin güneyinde kalıyor ve Zena balıkçı teknelerinin birinden diğerine atlaya atlaya Maskat'a doğru zikzaklar çizerek üç haftanın ardından buraya varıyor. Bir elin nesi var, iki elin sesi var. Balıkçı-

lar, ilerledikleri yönün Zena'yı gitmek istediği yerle uyması durumunda, onu mutlulukla yanlarına alıyor, sonra da onu bir başka mürettebata aktarıyorlar. Zena, efendisinin izini süren köle bir çocuk olsaydı bu halinden memnun olurdu. Güneye yaptığı yolculuk süresince kimseden kaba bir davranış görmedi. Sadece denizde yolculuk yapıyor olmak bile onu büyütüyor. Branda bezinin rüzgardan faydalanması için uygun açıyı hesaplamak son derece keyifli. Zena'nın teknelerde geçirdiği vakit ona daha önceden alışkın olmadığı takım çalışmasını öğretiyor. Tekneyi kullanmak Zena'da uçma hissi yaratıyor. Dans edermiş gibi, benzeri olmayan bir aşk. Ancak kimliğinin açığa çıkması hala mümkün, dolayısıyla gün boyunca tetikte oluyor, geceleri de kısa aralıklarla uyuyor.

Birkaç defa yakalanmanın eşiğinden döndü. Ateşin yanında, Zena'nın balığa ilk çıkışından sonraki gece, on dört yaşlarında genç bir çocuk kollarını birden Zena'ya doluyor. Görünen o ki çocuk, kendine doğru çektiği vücudun kendi vücuduna benzemediğinin farkında değil. Zena ona şiddetle vurup, sert bir yumruk atıyor.

Şaşkın gözlerle ona bakan ve burnundan kan süzülen çocuk, "Sana zarar vermek istemedim Malik." diyor. Yarımadanın erkeklerinin dokunma duyusu çok gelişmiş, gençlerinki daha da çok. Kalbi çarpan Zena ne söyleyeceğini bilmiyor, yalnızca bir özür fısıldayıp burnunu silmesi için ona bir bez uzatıyor. Hikaye onu buraya kadar izledi. Şimdi ise sert ama çalışkan olmasıyla tanınıyor.

En büyük problemi kuru kalmak. Balıkçılar suya girip çıkıyorlar ve şakalaşmak için birbirlerine su sıçratıyorlar. Her teknede ona dalıp dalamadığını soruyorlar o da hayır diyor. Adamlardan biri ona öğretebileceğini söylüyor. Zena adama bu zahmete değmeyeceği konusunda ikna etmek için bayağı bir uğraşıyor. Eşek şakalarından uzak kalmak kolay ama ağları çekerken suyun üzerine sıçraması kaçınılmaz. Bir keresinde dengesini kaybedip teknenin ön tarafından kayıp kalçasına kadar derin suya batıyor ama halat kancası-

na tutunarak kendini kurtarıyor. Delice çırpınarak kendini yukarı çekmeye çalışıyor. İnce elbisesi sıırıslıkla oluyor ve bacakları ortaya çıkıyor. Kumaş güneşte kolayca kuruyor ama sonrasında utanç ve dehşet tüm bedenini sarıyor. Suyu tam batıp da göğüslerim ortaya çıkmış olsaydı ne yapardım, diye düşünerek içini korkuyla dolduruyor.

Daha da kötüsü, aylık kanaması olması konusunda sürekli endişeli. Bıçak sırtında tehlikeli bir denge sağlayarak şimdiye kadar sırrını saklamayı başardı. Tek bir damla bile gerçeğin ortaya çıkmasına yeter. Yaptığı küçücük bir gramer hatası onun kadın olduğunu, düşüp de sıyrılan bir başörtüsü tüm gerçeği ortaya çıkarabilir. Üzerine sıçrayan suyla yolculuğu orada sona erebilir. Köyün birinde bir yankesiciye rastlıyor. Adam çok becerikli, çoğu insan adamın usta ellerinin kıyafetlerinin içinde gezindiğini anlamazdı bile, oysa Zena sürekli tetikte. Hançerini çıkarınca adam kaçıyor.

Daha da ilerledikçe, gitmek istediği yere varacağına olan inancı da artıyor. Reef'e kadar gelebildiğine seviniyor, şansı yaver giderse Maskat'ı da görebileceğini düşünüyor.

Günün sonunda yemeğini diğer balıkçılarla birlikte aşağıda, rıhtımda yiyor. Yemek, çok küçük ya da hasarlı oldukları için satılamamış olan balıklarla hazırlanıyor. Yine de çok lezzetli ve Zena ekmeği yemeğin suyuna banıp yiyerek, dudaklarını şapırdatıyor ve yumuşak beyaz etin tadını çıkarıyor. Deve sütü ve kahveyle geçirdiği aylar hala aklında. O yüzden, okyanus kıyısında yediği her yemek ona çok lezzetli geliyor. Kumlarda yolculuk ederken, köle olduğu için, anca herkes yemeğini bitirdikten sonra yemesine izin veriliyordu. Çoğu gece yemek için sıra ona geldiğinde, kazanda bir tek yağ, kemik ve kıkırdaklar kalmış oluyordu. Burada, her alanda daha eşit davranılıyor. Balıkçılar birlikte yiyorlar ve diğerleri kadar et yeme hakkına sahipler.

Zena yanındaki adamın, levreğin yalnızca kürek kemiğini kupkuru kalana kadar emmesini seyrediyor. Çalışmaya çok erken saatte başladıkları için herkes daha güneş batmadan yorulmuş. Ağları çekmek kolay bir iş değil. Zena

bu üç-dört haftada kollarının çok güçlendiğini fark ediyor. Yelkenleri rüzgara göre ayarlarken, ağırları çekerek ve kanatlı, kılçıklı yaratıklarla dolu sepetleri taşıyarak zaman içinde kas yaptı. Bu da onun daha erkeksi görünmesini sağladı.

Diğerleri yemeklerini bitirirken, Zena iskelenin parlayan suyun enginliğinde kayboluşunu izliyor. Güneş kısa bir süre sonra batacak. Nane çayının son yudumunu da içtikten sonra yalın ayak, çakıllı yürüme yolundan geçerek ufku seyretmeye gidiyor. Kemiği kurutana kadar emmiş olan adam da onu izliyor.

“Malik, Maskat’a mı gitmek istiyorsun?” diye soruyor.

Dört gündür bu köyde kalıyor. Her fırsatta başkente gidebilecek bir yol arıyor. Zena başıyla onaylıyor. Hepsi birbirlerine ‘kardeşim’ ya da ‘dostum’ diye seslendiği için adamın adını hatırlayamıyor. Bir yerde bir iki günlüğüne kaldığında bunu sormak bile ona çok aptalca geliyor. Suda geçen bir günden sonra adlarını çoktan öğrenmemiş olmak ona çok ayıpmış gibi geliyor. Adam aralıklı dişlerini gösterecek şekilde gülümsüyor.

“Sana kuzenim yardım edebilir.” diyor. “Oraya gidiyor. İki gün içinde yola çıkacak. O zamana kadar bizimle balık tutabilirsin.”

Sahil kıyısında yaptığı yolculuğa, adını bilmediği bu tür akrabaların nazikliği de ekleniyor. Görünüşe göre de karışığında ondan istenen tek şey iş gücü, gerekli zamanlarla namaz kılması ve nane çayı demleyebilmesi olacak.

“Teşekkür ederim dostum. Kuzeninle tanışabilir miyim? Maskat’ta ne işi var?”

Adam omuzlarını bilmediğini belirtecek şekilde silkiyor. “Seni evine götürüyüm.”

Tepenin aşağısında tezgahlar ve küçük dükkanlar var. Eskiden rengarenk olup zamanla güneşten kararan, ardı ardına sıralanmış güneşliklerin olduğu yerde alışveriş yapılabilir. Ağaç altında olan tek katlı evler gölgeden nasiplerini alıyorlar. Keçiler yandaki kapılara bağlanmış. Bir deve de huysuz bir katırın yanında dalmış halde oturuyor.

Zena ve ona eşlik eden adam, alacakaranlıkta hızla ilerliyorlar. Yokuş yukarı çıktıkça binalar da büyümeye başlıyor. İlk sıralardaki evler iki katlı, ancak zirveye yakın bölgelerde avlunun etrafına kurulan dizi dizi evler göze çarpıyor.

“Kuzenim burada çalışıyor.” diyor balıkçı gururla. “Al Khali için.”

Arkalarından gelen tavukların eşliğinde kapıdan geçerek avluya giriyorlar. Sonra adam onu mutfağa giden, sonuna kadar açılmış bir arka kapıya götürüyor. İçeride bir Siddi köle, tavana doğru dumanları yayılan bir kazandaki yemeği karıştırıyor. Oda alacakaranlıktan daha karanlık ve havada baharat kokusu var.

“Kuzenim Maskat’a sahibi için gidecek,” diyor adam. “Balık tutabiliyorsun ve yelken katlayabiliyorsun. Seni yanında götüreceğine eminim.” Aşçıya doğru başını eğiyor ve ilerlemeye devam ediyor. “Gel hadi.”

Zena koridorda onu izleyerek ilerliyor ve kalın, tahta bir kapının önünde duruyorlar. Adam duruyor ve içeri girmesi söylenmeden önce kapıyı çalıyor. İçeride balıkçı kuzene hiç benzemeyen şişman bir adam oturuyor. Etrafı kapaklı toprak kavanozlarla, parşömen tomarlarıyla, tüy kalemlerle, mürekkep taşlarıyla, kıvrık pirinç kaplama süslemelerle ve bir sürü kumaşla çevrili. Odada aralıklarla yerleştirilmiş, yanan üç lamba var, içerisi bayat kahve kokuyor.

“Ah! Kuzenim,” şişman adam ondan beklenmeyecek bir çeviklikle ayağa fırlıyor ve balıkçıya yaklaşarak onu heyecanla üç kere yanaklarından öpüyor. İki adam şefkatle birbirlerinin sırtına vuruyor.

Adam, “Bu Malik!” diyor gururla. “Çalışkandır. Güneye doğru yolculuk yaparken bizim limana geldi. Birkaç gündür bizimle çalışıyor. Maskat’a gitmek istiyor.”

“Ah, iyi.” Adam tekrardan deri koltuğuna oturup Zena’yı süzüyor. Adam inanılmayacak kadar temiz. Zena uzun süredir, işleri açısından dayanıklı ama genelde dağınık olan, deniz suyunda yıkanan ve üzerlerinde hafif bir balık kokusu kalan balıkçılardan başka kimseyle karşılaşmadı.

Bu adam ise farklı bir sınıftan. Cüppesi düzenli ve temiz, tırnakları ise manikürlü. Saçları hafif dalgalı ve üzerine sinen koku, masanın üzerinden Zena'ya kadar yayılıyor.

"Yelkenli kullanmayı biliyor musun?"

"Evet, efendim. Biraz."

"Neredensin?"

"Sahibimin Maskat'ta ailesi var," diyor. "Onun evinden geliyorum."

"İyi bir Müslüman mısın peki?"

"Evet efendim."

Buraya geldiğinden beri balıkçılarla her gün namaz kıldı.

"Gayet iyi." Gülümsüyor. "İki gün sonra, şafak vakti yola çıkacağız."

Pazar günü. Zena sırtıyor.

"Maskat'ta ne işin var?"

"Sahibimi arıyorum. Çölde ayrıldık, daha doğrusu birbirimizi kaybettik."

Zena zaman içinde hikayesini değiştirdi. Güneye doğru yol alırken onunla karşılaşma ihtimali olduğundan, kaçak Bedevi sahibini aradığı hikayesine devam etmek istemedi. Şimdi anlattığı hikaye yalan değil. Onlara sahibinin Maskat'ta olduğunu ve çöllerde yollarının ayrıldığını söylüyor. Wellsted'e tekrar dokunmak, onu tekrar öpmek istiyor. O kaçak bir köle değil, tam tersine sahibine kaçan bir köle. Her gün, sessizlikle geçen bazı anlarda onu tekrardan bulmasının nasıl bir şey olacağını düşünüyor. Tacirlerin varlığına rağmen bir şekilde onun yanında kendini tekrar güvende hissedeceğini düşünüyor. Bu riski alacak. Başka gidecek bir yeri olmadığını düşünüyor. Akli artık subay arkadaşında olmayacak olan Wellsted de onu koruyacak. Bunu biliyor. Zena, Maskat'ı seviyor, şehirlilik onun doğasında var. Hem kalabalıkta saklanmanın apaçık bir yerde saklanmaktan çok daha kolay olacağını düşünüyor.

Masasının ardındaki adam bu konu hakkında hiçbir şey bilmiyor. Zena'nın ona söylediği şeye inanıyor. "Sahibe olan

bu bağıllık övgüyü hak ediyor. Pazar günü şafak sökmeden gemide ol. Kuzenim sana nerede demirlendiğini gösterir. Fazladan iş gücü bizim de işimize yarar. Hem yaşına göre de oldukça güçlü görünüyorsun.”

Zena başını eğip dizlerinin üzerine çöküyor. Adama bolca teşekkür ediyor.

Anlaşmaya varılmasıyla Zena ve balıkçı tepeden inerek rıhtıma doğru yol alıyorlar. Sahil boyunca uzanan alevler açıkça görülebiliyor. Evlerin ışıkları yanmış, tayfalardan bir iki tanesi hem toplanabilecekleri bir alan hazırlamak, hem de ısınmak amacıyla mazgalları yakmış. Okyanustan esen tatlı bir esinti var. Bölgede akşam koşuşturması başlıyor, arkadaş ve aile ziyaretleri, geç saate kadar açık kalan tezgahların bulunduğu sokaklarda itişip kakışmalar. Zena neşeyle yürüyor. Parıldayan Hürmüz Boğazı’nı, Maskat’ın devasa beyaz saraylarını çok yakında tekrar görecek. Geminin başkent kadar uzak bir yere gitmesi harika bir şans.

“Bak,” diyor adam. “Artık sorunun kalmadı ve gözlerin parlıyor. Sahibini seviyor musun?”

“Evet.” Kolunu onun omzuna attığında Zena omuzlarını silkmiyor. O çocukla olan deneyiminden sonra büyük bir tepki vermenin potansiyel bir tehlike oluşturduğunu anladı. O yüzden her şey yolundaymış gibi davranması şart. Liman şehirlerinin bazılarında, ılık bir akşamda, bu şekilde dolaşan her türden adam gördü. Kadınlar gölgelere hapsedildiği ve karşı cinsle hiçbir şekilde arkadaşlık kuramadıkları için erkekler birer ergen delikanlı gibi samimi bir havayla birbirlerine sarılıyorlar. Eve gitme zamanı geldiğinde de, sadece yalnız kaldıklarında ilgi gösterebileceği annelerine, eşlerine ve kız kardeşlerine dönüyorlar. Gerginleşiyor ama kendini kontrol ediyor.

Balıkçı otuz iki diş gülümsüyor. “İyi o zaman. Sahibin de sevinecek,” kıkırdıyor.

Çıkardığı sesin çok tuhaf olduğunu düşünen Zena adamın yüzüne bakabilmek için gözlerini ona doğru çeviriyor.

Tepenin bu kadar yukarısında yakılmış, daha doğrusu sokağı aydınlatabilen yalnızca birkaç lamba var.

“Seni özlediğine eminim. Ne kadardır ayrısınız?”

“Haftalar oldu.”

“O zaman seni özlediğine şüphe yok.”

Bu sözleri de söyledikten sonra adam elini açıkça Zena’nın elbisesinin üzerine, sonra da sırtına koyuyor. Zena’nın kalbi duruyor. Bu tür bir dokunuş, kardeşler arasında da arkadaşlar arasında da uygun kabul edilemez. Dokunuş izinsiz olduğu kadar müstehcen de. Kalbi duracak gibi oluyor ve kanının donduğunu hissediyor. Bu davranışın normal olmasının bir ihtimali olabilir mi diye aceleyle hafızasını tarıyor. Adam niyetinin ne olduğunu daha da pekiştirmek için onun kalçasını tutuyor, ince kumaşın üstünden kalçasının kıvrımını okşuyor ve hafifçe çimdikliyor.

“Hey!” Zena adamı sertçe itiyor ve aynı tempoda yürümeye devam ederek adamdan uzaklaşıyor. İçgüdüsel olarak gözlerini yerde tutuyor ama belli belirsiz olarak baktığında, adamın yüzünün hiçbir şey açığa vurmadığını görüyor. Karanlıkta en çok görebildiği şey onun dişleri, Zena’nın yanında yürümeye devam ederken açıkça sırtıtmaya devam ediyor. Sonra, sanki ona bir soru sorulmuş o da onaylıyormuş gibi başını sallıyor.

“Evet, evet.” diyor. Sesi oldukça rahat, hareketleri sakın. “Her şey yolunda Malik,” der demez kolunu gererek eliyle ona yakın olan omzunu kavırıyor ve Zena’yı evlerin olduğu sıradan uzağa yolun yukarı doğru eğim yaptığı yere, kenara doğru götürüyor. Kum sert deniz kabuklarıyla ve çakıllarla dolu. Işık kaynağı olarak yalnızca bulutlar tarafından sarılmış olan ay ışığı var.

“Sen ne yaptığını zannediyorsun?” diyor ve geriye çekiliyor. Ama adam iri ve güçlü. Zena bir anlığına tereddüt ediyor. Balıkçı sinir bozucu bir şekilde gülümsüyor. Zena bir şey kaçırıp kaçırmadığını merak ediyor.

“Evet, evet.” Adam onu kendi istediği yöne doğru çekerken rahatlatıcı ses tonunu da koruyor. “Kuzenim seni sahibine götürecekt. Evet. Götürecek.”

Evlerin görüş mesafesinden çıkmasıyla Zena'yı sertçe geniş bir kayanın üzerine yaslıyor. Zena'nın kalbi daralıyor, çok yavaş davranmış olduğunu fark ediyor. Adamın ağzından gelen balık kokusunu, tenindeki tuz kokusunu alabiliyor.

"Sana bunca iyilik yaptım," Uğursuz bir şekilde gülümüyor ve elini tekrardan Zena'nın vücudunun alt kısmına doğru götürüyor. "Fakat hiç önemli değil. Ben sana arkadaşlık ettim Malik. Şimdi bunun karşılığında senin bir şeyler yapma vaktin geldi."

Zena yutkunuyor. Hançerine uzanamıyor. Ona dayanmış olan adamın erkekliğinin kabardığını ince kandurasının ardından hissedebiliyor. İçgüdüsel olarak bağırarak istiyor ama kendine hakim oluyor. Zaten bağırsa bile yardıma adamın arkadaşları, komşuları ve ailesi gelecek. Onlara söyleyeceği herhangi bir yalana inanmaları olası; sonuçta bu siyah tenli çocuğu kaç gündür tanıyorlar ki? Adamın nasıl biri olduğunu bilseler bile, böyle bir duruma düştüğü için kim bilir ne ceza alır? Bağırırsa kendisini de onu da riske sokabilir. Bu yolla kurtulamaz. Yine de adamı kendinden uzaklaştıracak bir çözüm arıyor. Bulduğu çözümle ne adamın onurunu beş paralık etmek zorunda kalacak ne de kendininkini. Adam, kendi dudaklarıyla onunkileri ararken yüzünü çevirmeyi başarıyor.

Kekeleyerek "Allah her şeyi görür," diyor. "Allah seni yargılayacak. İzin ver Allah seni şimdi yargılasın kardeşim."

Zena gülse de, adamın rahatsız olduğunu hissedebiliyor. Balıkçı onu daha da kuvvetle sararken Zena hançerine ulaşmaya çalışıyor.

"Allahu ekber." diyor.

Başarabilse dizlerinin üstüne çökecek. Ama adam onu kayaya yapıştırmış durumda. Güçlü eliyle Zena'nın yüzünü zorla kendisine doğru çeviriyor.

"Allahu ekber." diye tekrarlıyor. "Lütfen!"

"Rahatla." Sesi aptal bir çocuğu rahatlatmaya çalışıyormuşçasına yumuşak. "Evet, evet."

Eli kızın kasıklarına uzanıyor. Bir duraksama oluyor. Aceleyle sağı solu yoklayınca istediği şeyi bulamıyor. Sonra elini Zena'nın göğsüne götürüyor. Malik'in erkek olmadığı kafasına dank edince dehşetle Zena'ya bakıp geri çekiliyor. Bir dakika boyunca kaskatı kesiliyor. Sessizce duruyorlar. Sonra adam ürkmüş bir hayvan sesi çıkarıp, arkasına dönerek rıhtıma bakıyor. Bir an için sanki diğer adamları, belki de onların ne tepki vereceğini düşünüyormuş gibi duruyor, koşmaya başlayacakmış gibi silkiniyor. Ama adam daha hareket edemeden, sırrının açığa çıkmasının onu düşürecek durumu karşısında korkmuş olan Zena onun yüzüne bir yumruk atıyor. Kor gibi parlayan gözlerle çenesinin altından sağ bir kroşe indiriyor. Karanlıkta bir darbe.

Böylece, haftalardır ağ serip çıkarmanın avantajını kullanmış oluyor ve adam taş zemine seriliyor. Zena yalnızca birkaç saniye kazandırdığını biliyor. Hızla soluyor ve bir şeyler düşünmeye çalışıyor. Bir iple beline sıkıca bağladığı kesesinin hala yerinde olup olmadığını kontrol ediyor. İyi ki daha aşağı bağlamamış. Sonra da, içinde bulunduğu durumun saçmalığına belli belirsiz bir şekilde gülüyor. Adam inleyerek dönüyor ve yavaşça kendine geliyor. Bu loş ışıkta bile, yumruk yediği yerin morarmaya başladığı belli oluyor. Zena adamın başına dikiliyor ve artık ulaşabildiği hançerini çekiyor.

Adam gözünü açtığında, "Eğer onlara söylersen," diyor tıslayarak, "onlara balıkçı Malik'i neden taciz ettiğini de söylemek zorunda kalacaksın öyle değil mi?"

Adam onun gözüne bakmıyor. Onun yerine, sabit bir şekilde kızın ayaklarına bakıyor.

"Kadınlardan hoşlanmıyor musun?" diye soruyor ona. Tükürürcesine, "Tabi ki kadınlardan hoşlanıyorum," diye cevap veriyor. "Ben oğlancı değilim. Bir karım var. Anakarada ailemle yaşıyor. Ama sen... Bu iğrenç bir şey. Bizimle namaz kaldın. Sen, sen..." Zena'nın Allah'ın başka hangi emrini ihlal ettiğini bulmaya çalışıyor ama başı çok ağrıdığı için vazgeçiyor."

“Bana bayağı bir oğlanı göründün dostum. Bu durumu öğrenirlerse seni cezalandırırlar. Sahibimi bulmalıyım,” diyor. “Bir kadın tek başına yolculuk edemez. Eğer benim sırrımı tutar da kuzeninle gitmeme izin verirsen, ben de senin sırrını saklarım ve seni şuracıkta kesmek yerine, sana beş dolar veririm.”

Küçük bir adada yaşayan bir balıkçı için bu büyük bir miktar. Ama Zena, adamın onun kimliğini açığa çıkarıp da satarak çok daha fazla para kazanabileceğini biliyor. Hem de çok para... Bu, adamın ne kadar utandığına ve yaptıklarının ortaya çıkmasından ne kadar korktuğuna bağlı.

“Unutma, bana ne yapmaya çalıştığını onlara anlatabilirim. Ne yaptığını herkes öğrenir. Herkes!”

Adam başını ellerinin arasına alıyor. Zena bu hareketle tehditlerinin yerine ulaştığını anlıyor. Böyle küçük bir köyde yaşayan bir balıkçının tüm itibarının yerle bir olması çok önemli bir mesele. Zena böyle utanç dolu bir suçlamada bulunursa atılan çamurun lekesi adamın üzerinde kalır. Adamın böyle bir davranış yüzünden taşlanabileceğini biliyor. Aşiret yasalarının hüküm sürdüğü bazı bölgelerde, bu yüzden kafaları kesilen adamlar oldu.

“Tamam.” diyerek başıyla onaylıyor. Bacakları titreye titreye ayağı kalkarken, “Ama beş dolardan fazlasını istiyorum,” diyor.

Zena rahatlıyor ve hançeri kınına geri koyuyor. “Tüm sahip olduğum o kadar,” diyor. Bu doğru değil ama beş dolar yeterli. “Parayı sana buradan ayrıldığım gün veririm.”

Zena tam konuşmasını bitirip dönüyor ki, adam bir atmaca gibi hızla hareket ederek onu bir kez daha taşla yapıştırıyor. Öncelikle kemerini belinden söküp karanlığa fırlatıyor. Zena öfkeyle alçak sesle çığlık atıyor.

“Hadi bir daha vursana,” diye mırıldanıyor. “Beş doların olduğunu söylüyorsun. Hiçbir kadının kendi parası olmamalı, güzel arkadaşım. Parayı nerede saklıyorsun?”

Adam tüm parasını alırsa Zena’nın işi biter. Öfkeyle karşı koyuyor ve adamı tekmelemeye çalışıyor. Zena’nın tek-

mesi adamın kasıklarına inmeden önce, adam onu en fazla bir iki saniyeliğine zapt edebiliyor. Adam ikiye katlanınca Zena kenara doğru atlıyor. Atladığında kesesinin adamın elinde olduğunu fark ediyor. Keseyi bırakamaz. Adamın üzerine atlıyor ve kesesini ondan çekip alıyor. Sonrasında iki kere sertçe kafasını tekmeliyor. Onunla mantıklı bir anlaşma yapmaya çalışmanın anlamı yok. Adama yumruğuyla hiç durmadan vuruyor ve bu öfke nöbeti arasında, adam yerde kıpırdamadan yatsa da, kendini durduramadığını fark ediyor. Sonunda dikkati yalnızca bıçağını geri alabilme imkanının aklına gelmesiyle dağılıyor.

Adamı yattığı yerde bırakarak karanlıkta, aceleyle hançerini arayıp buluyor ve tekrardan kemerine bağlıyor. Sonra, bir anlığına düşünüyor. Kısa bir süre için adamın öldü mü diye merak ediyor. Midesi kasılırken bunu isteyip istemediğinden emin olamıyor. Öfke hala tüm bedenini sarmış durumda ama üzerine eğildiğinde adamın hala nefes aldığını duyabiliyor. Onu dürtüyor ama adam kaskatı yatmaya devam ediyor. Belki de bu en iyisidir. Cinayet işlemesi aranmasına neden olabilir. Her şey bu zamana kadar öyle yolunda gitmişti ki...

“Hayır!” de haykırıyor. “Kahretsin!”

Başka çareler düşünüyor. Bildiği tek şey, risk almaması gerektiği ve seçeneklerinin de çok az olduğu. Maskat’a gidecek olan geminin kalkmasına daha iki gün var ve şu an buradan uzaklaşması gerek.

Adam onu takip etmesin diye, öğrendiği denizci düğümünü kullanarak adamın ellerini ve bacaklarını birlikte bağlıyor. Tepeden hızlıca, kimseye selam vermeden inerek rıhtıma doğru gidiyor. İskeleye geldiğinde, adamlardan birini kenara çekiyor. Diğerleri gibi o da bir balıkçı ve tepede bıraktığı adamın arkadaşı. Adamı doğrudan ona saldırmakla suçlayamaz. Ama ona en yakın olanların adamın tercihleri hakkında bir fikri olabilmesi mümkün. Hoş bir çocukla ateş başından kalkıp da karanlığa gitmişse onun dürüstlüğünden şüphe edebilirler.

“Arkadaşın,” diyor boğuk bir sesle, “beni kuzenine götürdü. O da beni Maskat’a götürmeyi teklif etti ama ücret çok fazlaydı.” Doğrudan adamın gözlerine bakıyor. “Onu yere serdim ve kayaların orada bıraktım. Tepede, o yönde. Bak tam orada. Üzgünüm. Şimdi gitmeliyim. O çıldırmıştı. Çok çılgınca şeyler söyledi. Ama durumu iyi. Yanında kalamazdım.”

“Ne demek istiyorsun?” Adam elini kibarca Zena’nın omzuna koyuyor ama bu olanlardan sonra Zena dayanamayıp adamın kolunu itiyor.

“Malik...” Adam konuşmaya özür dileyecemişçesine başlıyor ama Zena onu yarıda kesiyor.

“Önemli değil. Onu sen getirir misin? Durumu iyi ama beni izleyemesin diye onu bağladım. Gitmeliyim.”

Gitmek için arkasını dönünce adam ona seslenip arkasından koşuyor. “Al.” diyerek ona bir su kabı veriyor.

Biliyor olmalı, diye düşünüyor. Matarayı beline bağlayarak, adayı anakaraya bağlayan geçide doğru yürüyüp karanlıkta kayboluyor. Başka köyler ve başka gemiler de var. Kıyıyı takip ederse yakın bir zamanda yanmakta olan lamбалara rastlayabilir. Arkadaşı adamla ilgilenecek. Adamın en azından böyle bir utanç yaşadktan sonra onu izlemeye kalkmayacağını umuyor. Zaten onun hangi geçidi tercih edip hangi yöne gittiğini de bilemezler. Arabistan’da ufak şeylerin görmemezlikten gelinmesinin ya da unutulmasının herkes için daha iyi olduğunu fark ediyor. Yönünü en iyi şekilde tahmin edebilmek için gözlerini gökyüzüne dikeyyor. Yalnızca bir kere dönüp Maskat’a ilk doğrudan gidiş şansı olan adaya bakıyor.

Kendini, her şey çok daha kötü olabilirdi diye düşünerek rahatlatıyor. Birden, adamın onu tuttuğu yerlerin acıdığını hissederek kollarını ovuşturuyor. Sonra da arkasına parlak kutup yıldızını alıp da geceyi yararak güneye doğru ilerlemeye başlıyor.

Kırk Altıncı Bölüm

Bombay Deniz Kuvvetleri ve Sör Charles, Leydi Malcolm'un on sekiz ay önce köleliğin kaldırılmasına destek amacıyla düzenlediği balonun ertesi gününden beri kendini hiç böyle akşamdan kalma hissetmemişti. Bu düzenleme karşısında İngiliz camiası öyle heyecanlanmıştı ki -o zaman Bombay'da bir senedir düzenlenmiş ilk düzgün balo olacaktı- eskiden oldukça çekingen olan hanımefendiler şampanya kadehlerini 'Büyük Dava' şerefine birçok kere kaldırdılar, bir düello yaşandı ve gece sonradan evlilik yeminiyle kutlanan bir değil iki nişanla sonlandı. Ama bugün, görevlerini gerçekten zor bulanlar yalnızca subaylar ve bazı adamlar, duyurulan tek bir evlilik de olmadı. Onun yerine subay yemekhanesine ve garnizona alışılmadık bir sessizlik çöktü. Adamlar etraflarında olup bitenlere karşı ya kasten asabi davranışlar sergiliyorlar ya da tamamen kendilerini kapatmış durumdalar. Tüm bunlar, başkente dönen Nancowry'nin, Kral Hazretleri'nin gemisi Psyche aracılığıyla öğrendiğine göre Wellsted ve Jessop'ın bir Arap gemisini komuta ederken suda görüldüğü ve erzaklarının tazelenerek güvenliklerinin sağlandığı haberinin duyurulmasıyla son buluyor. Aldıkları cesur karar, İngilizlerin her şeyi yapabileceklerine dair birçok sohbetin ve kanıtın konusu oluyor, bu tamamen cesaret meselesi.

Sör Charles kibirle, masasına bırakılmış Çin çayına bakıyor. Her şeyin aynı rutinde işlediği herhangi bir iş gününde birçok zor karar alması gereken bir adam olsa da, bu sabah çayına şeker atıp atmamak bile ona alınması imkansız bir

karar gibi geliyor. Arzularını dile getirebilmek için gerekli kelimeleri arıyor.

Sonunda fincanın masasından alınmasını işaret ederek, "Alın şunu önümden," diyor aksi bir şekilde.

Etrafına aromatik bir koku yayan dem midelerini bulandırıyor. Yavaşça bir kağıt alıp önüne koyuyor ve kaleminin ucunu içinde Hint mürekkebi olan gümüş kaplama kabin içine batırıyor. *Maskat'ta Teğmen James Raymond Wellsted'e teslim edilecektir* diye başlıyor ve kendini, yazdığı iki "l" harfinin şekli karşısında büyülenmiş hissediyor.

Devam ediyor;

Efendim, Doktor Jessop'ın kurtarılmasıyla ilgili haberleri duyduğumuza çok sevindik. Size sonsuz teşekkürler ediyor, Üsteğmen Jones'un kaybı konusunda acınızı paylaşıyorum. Görev aşkıyla hareket eden subayımızı, ailesi ve arkadaşları çok özleyecektir. Doktor Jessop ilk fırsatta Bombay'a geri dönmelidir. Lütfen kendisiyle birlikte neler olduğuna dair mühürlü bir rapor gönderin. Sizden bu raporu yazarken açık sözlü olmanızı rica ediyorum. Aynı zamanda efendim, sizin de ilk gemiyle Londra'ya Amiral Rose'un kırk üç Edgware Caddesi'ndeki konağına gidip rapor vermeniz emredildi. Amiral sizi bekliyor olacak. Zaman hepimiz için hayati önem taşıdığı için altı hafta içinde orada olacağınızı umuyoruz. Vardığınızda amiral sizi bilgilendirecek. Geç kalmayın. Duyduğuma göre yakın bir zamanda yayınlanan Sokotra gezisiyle ilgili el yazmanızın ilk baskısı şimdiden tükenmiş ve daha fazlası isteniyormuş. Sizi tebrik ediyorum.

Charles Malcolm

Sonuna imzasını atıyor. Sör Charles, yazmak için harcadığı gayretin onu hasta edebileceğini düşünüyor. İyi stoklanmış içkilerini görebilecek şekilde arkasına yaslanıyor.

Onu beklemekte olan çocuğa işaret ederek "Bana brendi getir," diyor.

Çocuk hemen işe koyuluyor. İçkiyi çabucak kristal bir bardağa doldurup küçük bir gümüş tepside koyarak

Malcolm'un masasına getiriyor. Malcolm içkiyi tek seferde bitiriyor.

"Bu daha iyi oldu," diyor. Sonra, mektubu yavaşça mumla mühürleyip çocuğa uzatıyor. "Sekreterimi bul," diyor.

Whitelock bu sabah görevinin başına geçmedi. Malcolm doğru hatırlıyorsa, teğmen diğer subaylardan biriyle bahse girdi. Tabi bahsin şartlarını hatırlayacak durumda değil... Bir süre sonra Sör Charles, ateşli genç adamların bu saçmalıklarından sıkıldığını fark ediyor. Akılları fikirleri içmekte, çoğu da alkole dayanıksız. *Bu böyle olmaz* diye düşünüp, çocuk harekete geçsin diye kolundan itiyor.

"Whitelock'u bul ve mektubu doğrudan Maskat'taki temsilcimize göndermesini söyle," diyor.

Sör Charles'ın önünde dopdolu bir gün var ve daha şimdiden kendini yorgun hissediyor. Aklından genç subayların aldığı kararın ne kadar anlamsız ve bir o kadar da cesur olduğu geçiyor. Kafasında bu düşünceyle, oturduğu yerde iyice doğruluyor ve Whitelock'un görevinin başında olmasını affetmeye çalışıyor. Sonuçta, Sör Charles'ın kendisi de, kardeşi Pultney de bir zamanlar kanları kaynayan birer gençti. Başı dönmeye başlayınca, özlemle içki dolabına bakıyor ama odanın karşısına gitme gücünü kendinde bulamıyor. Zaten kısa bir süre içinde çocuklardan biri burada olur.

"Lanet olası hava," diye mırıldanarak yazı masasından başka bir kağıt alıyor. Kral hazretlerinin işi hiç bitmez. Malcolm bunu biliyor.

Kendini uyararak, "Yine de en iyisi işe koyulmak..." diyor. Kızıldeniz'in etrafından nasıl kereste temin edilebileceği ve İngiltere'nin oradaki kaynaklardan daimi yararlanması konularına eğilmeden önce bir anlığına düşünüyor. Bu konular ışığında Doğu Hindistan Şirketi'nin pazar ihtiyaçlarından nasıl kar edebileceğine de kafa yoracak. Küçük bir planlamayla bunun imkansız olmadığını düşünüyor, mesele sadece yerlilerin konuya başka yönden bakmaları.

Kırk Yedinci Bölüm

Zena topallıyor. Çöl, kıyı kesimde taşlı olduğundan ve karanlıkta önünü göremediğinden düştü. Birkaç gün geçmesine ve sarmış olmasına rağmen bileği hala iyileşmedi. Zedelenen yerde hafif bir ağrı var ve bu onu yavaşlatıyor. Bu yüzden de sonradan öğrendiği kadarıyla hevesli ve deneyimli balıkçılarla dolu bir limanı olan El Qir kentine ulaşması beklediğinden daha da uzun sürüyor, tanınmayan ve yaralı siyah bir oğlanın şansını denemesi için çok fazla tehlikeli. Ayrıca, yürüdüğü zaman yüzünü acıyla buruşturuyor ve limanda bir oğlandan beklenen görevlerin yarısını bile yerine getiremeyeceği açıkça belli oluyor.

Sonunda, kesesinde şıkırdayan paralara sahipken ve (sonunda) deniz yoluyla doğrudan yapabileceği bir haftalık bir yolculuk varken, bir mürettebata ya da başkasına alınmak için beklemesinin saçma olduğuna karar veriyor. Cesaretini topluyor ve yalnızca para teklif etmeye karar veriyor. Bu elbette tehlikeli bir adım olacak. Kimsenin ne kadar parası olduğunu ve nerede sakladığını bilmemesi gerek. Yine de başka seçeneği yok. Zena derin bir nefes alıyor ve en azından çok yaklaştığını düşünüyor.

Bir sonraki Maskat seferini hangi geminin yapacağını sorduğunda, “Bak oradaki gemi,” cevabını alıyor.

Yeterince büyük bir gemi ve kaptan para teklif eden siyah çocuğu görmeye iskeleye geliyor. Aksi bir adam. Ona şüpheyle bakıyor. İş konusundaki yaklaşımları, kahve sunup, sürekli dil döken ve müşterilerini acımasızca kazık-

layan tezgah satıcılarınınki gibi değil. Adam çok soğuk ve Zena'nın teklifini tuhaf buluyor. Buna rağmen Zena ona para teklif ediyor.

"Yaralısın," diyor adam.

Bu yaklaşımı görmezden geliyor. Sakat olabilir, bu ayaklarının üzerinde durup mücadele etmesine engel değil.

"Sahibimin işini halletmek için yolculuk etmem lazım," diyor. "Maskat'a gidebilmem için bana para verdi. Ne kadar?"

Kaptan bir anlığına teklifi değerlendiriyor. Yakınlardaki tezgahlara bakıyor ama Zena'yla göz göze gelmiyor.

"Beş dolar." diyor. "Güvertede uyuyacaksın ve kendi yiyeceğini kendin getireceksin."

Zena kimsenin ilk teklifini, özellikle de bu kadar şişirilmiş teklifini kabul edecek kadar aptal değil. Adam ona şaka yapmış gibi gülüyor. "Bu yalnızca bir dolar eder." diyor açık açık. "Beni bir keçi gibi nakledeceksiniz."

"Bir dolar mı?" diye cevap veriyor kaptan. Kıza deli muamelesi yapıp, şok olmuş taklidi yapıyor. "Bir dolar ha?"

Bir süre sonra iki dolar üzerinde karar kılıyorlar, sonra da Zena tereddütle adama eğer ona yemek ve güvertenin altında erkeklerden uzakta bir kabinde uyuyacak yer sağlarsa toplam olarak üç dolar ödemeyi teklif ediyor. Fazladan vereceği bu paranın iyi bir yatırım olduğuna inanıyor. Uyumaya ihtiyacı var ve bileğini dinlendirmek istiyor. Dinlendirmedeği sürece iyileşemeyecek.

Kaptan başını kısaca sallayarak kabul ediyor. Böyle paspal görünüşlü bir yaratığın ödeme yapabilmesi karşısında şaşıyor. Oğlanın sahibi ona bu kadar para verebildiğine göre zengin olmalı.

"Mürettebatla yiyeceksin." diyor. "Balık."

Zena da zaten bundan fazlasını beklemiyordu. Olabildiği kadar zarif bir şekilde topallayarak gemiye biniyor.

Yola çıktıklarında kaptan aynı kabalığına devam ediyor. Zena, adama ona eşlik etsin diye para ödemiyor ve bu

düşüncesini kendine saklıyor. Güvertede onu tanımak için küçük bir sohbet ediyor.

“Sahibin Maskat’ta mı?” soruyu hafif bir homurtuyla yöneltiyor.

Zena başıyla onaylıyor. “Ona haber götürüyorum.”

Kaptan ona keyifsizce bakıyor. Oğlanın söylediklerinin tek kelimesine bile inanmıyor. Ama üç dolarını aldı. Zena huzursuz hissediyor.

“Haber mi götürüyorsun? Okuyabiliyor musun?”

Bir kölenin böyle bir yolculuğa gönderilmeye değer olabilecek tek özelliğinin bu olabileceğini düşünüyor.

Zena yine başıyla onaylıyor. “O güçlü bir adam,” diyor.

Kaptan bir anlığına duruyor ve ona bir kenara gelmesini işaret ediyor. Zena gergince etrafa bakıyor. Mürettebat işleriyle meşgul. Kimse onlara bakmıyor.

“Sizinle gitmeyeceğim.” diyor.

Huzursuz bir utangaçlıkla ağırlığını diğer ayağına veriyor.

“Allah şahidim olsun seni incitmeyeceğim çocuk. Yemin ederim. Lütfen.”

Tereddüt ediyor. Ona tecavüz etmeye çalışan adamın temin edici sesinden sonra birine güvenmek için geçerli bir neden göremiyor. Kaptan bıçağını çıkarıyor ve güvertenin döşemesinin üstüne bırakıyor.

Israrla, “Bak.” diyor. “Silahsızım ve istiyorsan sen bıçağını yanında tutabilirsin, istersen elinde de tutabilirsin.”

Adamı ihtiyatla pruvaya doğru izliyor. Adamın yüzünde sinsi bir ifade var. Zena her an silahını kullanmak zorunda kalabilirmiş gibi elini hazır tutuyor. Ama kaptan, heyecanla, küçük bir bölmeden bir kutu çıkarıyor ve Zena’ya içinde dikkatle kıvrılmış bir belge gösteriyor. “Bunu okuyabilir misin?” diye soruyor.

Zena başıyla onaylıyor. “Yavaşça.” diye itiraf ediyor.

Zorlukla kelimeleri okumayı başarıyor. Geminin sahibiyle yapılmış olan bir sözleşme. Kaptan onu dinlerken

çenesini ovuşturuyor. Sözleşmede ne yazdığını bugüne kadar hep merak etmişti. Al Qir'e döndüğü zaman ilgilenmek üzere önemli gördüğü bir iki noktayı not ediyor. Zena okumayı bitirince, kaptan kıza teşekkür ediyor. *Şükran*.

Zena saygıyla başını eğiyor ve ondaki değişimi hissediyor. Artık onun neden yolculuk ettiği ve neden taler dolu küçük bir kese taşıdığı konusunda kuşkullanması için bir neden yok. *Bir insanın anlayış derecesinin değişmesi ne tuhaf* diye düşünüyor, sahtekarlığa ve gösterişe dayanan öyle çok şey var ki... Güvertede, adamların ona alışmadığı şekilde saygılı davrandığını fark ediyor. Eğer içlerinden biri bile gerçeği bilseydi yaygara kopardı.

Geceleyin, küçük kamarasının kapısını dışarıdan açılmayacak şekilde engelliyor. Bunu hallettikten sonra, sahibinin kervanından ayrıldığından ve Wellsted'in ona güven veren varlığını yanında hissetmesinden beri ilk defa en iyi uykusunu çekiyor. Onu yakın zamanda görmeyi umuyor. Bu ihtimal bile midesinde kelebeklerin uçuşmasına neden olurken yaşadığı tüm zorluklar gözüne değersiz görünüyor. Gemi güneye doğru yol alırken beyaz tenli sahibini düşünüyor ve dokunuşunun özlemini çekiyor. Aynı anda hem sahibi ona en son bir yıl önce dokunmuş gibi hem de Riyad'da, çatıda yaşadıkları gece daha dünmüş gibi geliyor. Zena içindekileri anlamlandırma çabasını bırakıp, pruvada duruyor ve bu hislerin tadını çıkarıyor. Maskat çok yakın. Wellsted çoktan oraya varmış olabilir. Tersaneye. Bekliyoordur. Teni pamuk gibi beyaz, güçlü dokunuşu bir ipek gibi narin... Yoldaşlarının da onun yanında olmamasını diliyor, bin Muhammed ve Kasım'la ilgili düşüncelerini bir kenara atıyor.

Gemide hiçbir şey yapmadan her gün ufku izleyerek yalnızca oturup beklemek çok tuhaf bir his. Onunla bir tek yemek isteyip istemediğini sormak için konuşuyorlar. Hala, Zena'nın ne tür bir görevde olduğunu merak eden kaptan, bir keresinde çantasında ne olduğunu soruyor ama Zena cevap vermiyor ve bıçağına uzanıyor. Her ihtimale karşı... Bu olaydan sonra kaptan onu tamamen tek başına bırakıyor.

Beşinci gün güverteden bağrışlar geliyor. Adamlardan biri şehrin ilk görüntüsüyle karşılaşılıyor. Kaptan gözlüklerini takıyor ve bu haberi onaylıyor, sonra da emirler yağdırmaya başlıyor. Zena parmaklarının karıncalandığını hissediyor. Küçükük birer nokta gibi parlayan göz kamaştırıcı beyaz evler belli olmaya başladığında, gözlerini manzaradan almanın imkansız olduğunu hissediyor. Bunun için o kadar uzun bir zaman bekledi ki... Bin kilometreden fazla yol gitti. Bu limana son geldiğinde içi korku ve endişe doluydu. Şimdi ise manzarayı daha iyi görebilmek için boynunu uzatırken tüm heyecanını saklamaya çalışıyor. Gemi, Zena'yla Umman'ın başkenti arasındaki son dalgayı da aşarak limana yaklaşıyor. Zena'nın gözleri sanki büyük bir susuzlukla şehrin manzarasını içiyor.

Yirmi dakika içinde nane çayı demleyen ve dilencileri kovan satıcıları görebileceği kadar yaklaşmış oluyorlar, ilk gün deponun çıtalarının arasından gördüğü aynı adamlar. Bin Muhammed'in evini seçebilmek için gözlerini kısıyor ama onu kaçırانların dönüp dönmediğini anlaması olanaksız. Parmakları bu düşünceyle titremeye başlıyor. Şimdi görebildiği kadarıyla demirleyen Avrupalı bir gemi yok. Bu sahibinin dönmediği anlamına gelmiyor. Bu kadar yol gittikten sonra heyecan içerisinde onu hemen görebilmeyi bekliyor. Sonuçta Maskat'a dönmesinin tek nedeni o.

Yavaşlayıp da halatlarını atabilecek bir yer bulduklarında Zena adamların halatları bağlamasını zar zor bekleyerek, çantasını sırtlanıyor ve anında gemiden iniyor.

Sanki arkadaş olmuşlar gibi kaptan, "Malik! Hoşçakal!" diye bağırıyor.

Ama Zena oradan çoktan uzaklaşmış oluyor. Şehirde kolayca kaybolunduğunu düşünerek rahatlıyor. Anında, etrafta başka Habeşlerin de olduğunu fark ediyor. Hatta o kadar çok var ki, buradan ayrıldığından beri ilk defa ten rengiyle insanların dikkatini çekmiyor. Bir kez daha ortama uymak harika bir şey. Bir kez daha yarımadanın kültür ve ticaret merkezinde olmak onun için tam bir mutluluk

kaynağı. Bir daha, kaptan gibi sinsi görünümlü, ona zararı dokunabilecek adamlarla konuşmak zorunda kalmak istemiyor. İlk fırsatta tekrar burkasını giymeye karar veriyor. Peçeden aldığı kumaş parçası yüzünü kapatmasına engel olmayacak. Paçavraya dönmüş kıyafetler ona fakir bir kadın görünümü verebilir ama kaçak bir köle olduğunu kimse anlayamaz. Onun en iyi seçeneği bu. Maskat iç kesimlerdeki gibi kadına susamış adamlarla dolu değil. Burka giymiş yalnız bir kadın kimsenin ilgisini çekmez. Turuncu başörtüsünü ve kirlenmiş kandurasını çıkarması onun için çok daha iyi olacak. Böylece sıradan bir kadın görünümüne kavuşabilecek. *Evet diyor. Eğer onu tacirlerin yanında görürsem yüzümü kapatırım olur biter.* Bin Muhammed ve Kasım'ın düşüncesi bile, Maskat'ı tekrar görmenin içinde yarattığı neşeye engel olamaz.

Zena neşeyle kalabalığın arasına karışıyor. Aradığı kişi James Raymond Wellsted. Limandan çıkıp da pazar yerine geldiğinde, birden, onu nasıl bulacağını tam olarak bilemediğini fark ediyor. Gerçek şu ki, şimdiye kadar bunu düşünmek hiç aklına gelmemiştir.

Kırk Sekizinci Bölüm

O güneşli aralık gününde Maskat caddelerinin görüntüsü karşısında heyecanlanan tek kadın kendisi değil. Başka bir deyişle, teğmenle ilgilenen tek kadın değil. Bugün ayın on ikisi, St. Ammonaria Günü ve Feride azizelerle çok ilgili. Mickey bin Mudar'ın eşi dindar bir kadın değil ama güzel hikayelerden hoşlanıyor. Katolik şehit Ammonaria'nın hikayesi kaderi yüzünden ölen bir değil, iki kadınla ilgili. Ayrıca St. Anthony, Ammonaria'ya olan arzusu yüzünden, içindeki şeytanla savaşıyormuş, aşık olmasa da, kesinlikle cinsel duygular beslediği kardeşinin bir arkadaşı. Feride, zamanını çoğunlukla bu hikayeleri okuyarak geçiriyor, değişen bir mevsimin ruhunu yansıtan ya da içinde mitolojik karakterleri ya da azizleri barındıran hikayeler. Feride, ailesi hiçbir zaman öyle şeylere önem vermediği için daha kendi doğum gününü bile bilmiyor. Ama çocukken azizlerin günleri kutsal sayılır, tüm şehrin yaşantısı onların etrafında kurulu olurdu. Feride, Ammoraina'nın şehit edilmesini, daha doğrusu St Anthony'nin ona olan aşkını kutlamak amacıyla burkasını giymiş, arka merdivenlerden inerek gizlice tozlu caddeye çıkmıştı. Bir kilim satıcısıyla nargile içerken Wellsted'e rastladığı o yaz gününün öğleden sonrasından beri ilk defa dışarı adımını atmıştı.

Öncelikle, pazar yerine doğru giderken yolunun üstündeki dilenciye bir hamur işi uzatıyor. Hava güzel, güneşli ama çok sıcak değil ve Feride atları gördükten sonra Mickey'nin ofisinin yanından geçmeye karar veriyor (heye-

can olsun diye). Sonra rıhtıma doğru gidecek. Güvенеbileceği birinin koruması altında evine mektup gönderme düşüncesi Feride'nin hayal gücünü uzun zamandır fazlasıyla meşgul ediyor.

Wellsted'in hayatta kaldığı haberi daha Maskat'a ulaşmadı ve Feride her ihtimali göz önünde bulunduruyor. Eğer teğmen dönmezse de böyle bir mektubu göndermek için güvенеbileceği birini bulmayı umuyor. Çok uzun zaman geçtiğini düşünürken hissettiği suçluluk duygusu içinde gittikçe yükseliyor. Dublin Caddesi'nden geçerken aceleyle onlara yazacağına ve yerleştiğinde haber vereceğine söz vermişti. Bunca yıl sonra bir mesaj göndermenin uygun olup olmadığı, Mickey'i bu eyleminden haberdar edip etmemek konusunda kararsız. Wellsted'in yakın bir zaman içinde geri dönmesine odaklanarak, seçeneklerini ve umutlarını değerlendiriyor, o geri dönerse planı üzerinde kafa yorabileceğine inanıyor. Yine de her seçeneği düşünmeye devam etmeli ve başka bir subaydan yardım isteme fikrini de yedekte tutmalı. Öğleden sonra bu ruh halindeyken şehir onu davet etti.

Fırınları geçerken havaya yayılmış olan taze ekmek kokusunu duyuyor, derin bir nefes alarak gülümsüyor. Yıllardır yemek yapması hiç gerekmedi. Ekmek yapmak hoşuna giden ev işlerinden biriydi. Hamurun kabarmasını izlemek. Beklemek. Arada çavdar unu ya da çeşitlilik olsun diye karabuğday serpmek... Bazen ise damlalarca erimiş altın rengindeki tereyağı ile yiyebileceği beyaz, yumuşak rulolar yapmak. Feride'nin özlediği bir yiyecek varsa o da lezzetli İrlanda tereyağı; köşeli şekillendirilmiş ve biraz da tuzlanmış tereyağı. Arap tereyağında keçiden yapıldığını belli eden bir tat var, o tattan kaçış yok.

Mickey'nin ofisine doğru gidip kapının karşısındaki sokakta duruyor. Kocasının sesinin aşağıdan duyulması umuyla dikkatlice dinliyor. Adamın ipek kumaş emreden ya da mevcut renkler ve süsleme çeşitleriyle ilgili şikayet eden sesini duymak devasa bir gerilim olur. Bunun ona kocasının günlük yaşantısının minicik bir anına sahipmiş gibi

hissettireceğinden emin, haremın panjurlarında küçük bir yarık. Kapının açılmasını ve Raşid'in Mickey'nin emirlerini yerine getirmek üzere yanından geçmesini diliyor ama ev çok cansız ve içinde birileri olduğuna dair tek bir işaret bile yok. Omzunu silkerek kulak kabartmayı bırakıyor. Bugün yapacak başka işleri var. Fazlaca pazar tezgahı, dilenci ve ağıl -bugün keçiler, koyunlar ve katırlar var ama güzel atlar konusunda bir kıtlık var- barındıran Muttrah'dan burkası ayak bileklerinde hışırdarak geçiyor ve sonunda limana varıyor. Bu zamana kadar kalabalık içinde bir tane bile Avrupalıya rastlamadı. İskeleye teknele genelde yelkenlilerden ve onlardan daha az sayıda olan büyük Hint ticaret gemilerinden oluşuyor. Avrupalı hiçbir şey yok. Feride iç çekiyor.

"Ee, Ammoraina, bana hiç şans getirmedin kızım," diye fısıldıyor.

Çok tuhaf, içgüdüler genelde çok kuvvetlidir ve bu içgüdüler onu dışarı çağırdığında genelde onu bekleyen bir macera olur. Ama bugün iskeleye yalnızca sevkiyat için gemiye büyük miktarda karanfil yüklenmesinden başka önemli bir olay yaşanmıyor. Çok sıkı kapatılmış olsa da karanfilin kokusu havada dalgalanıyor ve denizin kötü kokusunu örtüyor. Feride boğaza bakıp ne kadar güzel olduğunu fark edip, geri dönmeye değer bir neden olduğunu düşünüyor. Birden çok acıktığını hissediyor ve odasına konmuş sulu meyvelerden yiyip, kahve istemek için ani bir istek duyuyor.

Tepeye geri döndüğünde Feride bir konuşmanın küçük bir parçasını duyuyor ve kaskatı kesilerek neden bugün aniden şehre inme arzusuna kapıldığını anlıyor. Ses arkasından geliyor.

"Beyaz bir adam gördünüz mü? Adı Wellsted ama Türk kılığında dolaşıyor. Adının da Halil Ağa Efendi olduğunu söylüyor. Bu adam Maskat'a geldi mi? Onunla görüşecek önemli bir meselem var."

Feride yavaşça dönüyor ve iki katlı beyaz gümrük binasının gölgesine giriyor. Soruyu soran çocuğa bakıyor. Za-

vallı delikanlının üzerinde soluk bir kandura, başında kötü bağlanmış bir türban var. Daha çok genç ve teni Feride'nin bugüne kadar hiç görmediği kadar siyah. Bir omzunda keçi derisinden bir çanta, hafifçe aksak bir bacakla işlerini yarıda kesip de onu dinlemeyen denizcileri takip ediyor. Çocuğa el kol hareketi yaparak onu başlarından savmaya çalışıyorlar ama çocuk ısrar ediyor.

"Lütfen kardeş, bu adamı bulmam şart. İngiliz. İsmi daha önce duydunuz mu?"

Hintli bir denizci neredeyse çocuğa tükürüyor. Yine de diğeri, "Bin Mudar'a git. Beyaz adamlarla o ilgileniyor. O bilir."

Oğlan duraksıyor. Çok küçük bir duraksama ama Feride anlıyor. Bin Mudar'a gidememek için belli ki bir sebebi var. O ismi biliyor.

"Bin Mudar nerede?" diye soruyor. Ses tonu pek de inandırıcı değil.

Denizciler bunu fark etmişse de çaktırmıyorlar. "Tepe-nin yukarısında," diyor bir tanesi işaret ederek. "Yeşil türbanlı katibin tezgahını bul. Orada sor. Kör dilencinin olduğu sokak. Defol git şimdi." "İmşi."

Çocuk yavaşça başını eğiyor ve geriye çekiliyor. Feride birkaç santim öteden onu izliyor. İskele boyunca adamlara Wellsted'i tanıyıp tanımadıklarını soruyor ama hiçbirini bu adı bilmediğini söyleyerek onu Yunan bira yapımcısına gönderiyorlar.

"O Maskat'taki her yabancıyı tanır," diyorlar.

Feride, *herhalde doğrudur* diye düşünüyor.

Ama çocuk ona tarif edilen yöne doğru gitmiyor. Onun yerine Muttrah'a doğru ilerliyor. Feride onun üzgün ve arayışta olan gözleriyle ne yapacağına karar vermeye çalıştığını görebiliyor. Düşünürken de, aynı zamanda çantasından bir parça ekmek çıkarıp onu çiğnemeye başlıyor. Bu çocuğun Wellsted'le görüşeceği mesele ne olursa olsun ona göre yeterince ilgi çekici. Ama bu bilgiyi çocukla konuşmadan öğrenemeyeceğinin de farkında, fakat bu şehre indiğinde hiç yapmadığı bir şey.

O yalnızca bir delikanlı diye düşünse de kalbi hızla çarpıyor. Bir kadının kendini mümkün olan her şekilde göstermesinin ne kadar riskli olduğunu biliyor, ortak bir tanıdık hakkında soru sormak bir yana, yol tarifi sormak bile yeterli. Ama çocuk siyah ve görünüşe bakılırsa bir köle. Eğer konuşabileceği biri varsa o da böyle, birinin hizmetinde çalışan, otoritesini üzerinde kullanabileceği genç bir çocuk, her şeyin yolunda gideceğini düşünüyor. İstediklerini almasını sağlayacak başka bir şey yok. Feride derin bir nefes alıyor. *Hay lanet*, diyor ve yaklaşıyor.

"Afedersin, Teğmen Wellsted adında beyaz bir adam arıyorsun. Onunla ne işin var?"

Çocuk gözlerini kırpmıyor. Kirpikleri uzun ve yaptığı hareket fazlaca uzun sürüyor. Sanki soruyu ölçüp biçiyormuş gibi, bunu yapmak birkaç saniyesini alıyor. .

"O benim sahibim." diyor dikkatlice. "Ayrıldık."

Feride tereddüt ediyor. Mickey'nin söylediklerine göre Wellsted çöle siyah tenli bir köleyle girdi ama bu kadın bir köleydi. Doğru hatırlıyorsa adam köleliğe karşıydı ve o tek köleye sahip olmak istememişti.

"Sahibin seni nereden aldı?" diye soruyor.

Çocuğun suratını ani bir huzursuzluk gölgeliyor. "Maskat'ta," diyor, "burada. O yüzden döndüm, onu bulmak için."

"Yani seni yanında çöle götürdü, öyle mi?"

Başıyla onaylıyor.

"Söyle o zaman, sahibin arkadaşlarını buldu mu?"

"Yalnızca birini."

"Dönüyorlar mı?"

"Evet."

Feride gülüyor. Gerçekten adam bir harika, hatta bir kahraman. Tatminkar bir ifadeyle kınalı ellerini çırpınca dirseğine kadar süt kadar beyaz teni görünüyor, sonra kumaş tekrar yerine kayıyor.

Zena ağzı açık bir şekilde ona bakıyor. "Tenin," diyor hayretle. "Onun teni gibi. Beyaz."

Feride duruşunu dikleştiriyor ve yüzüne katı bir ifade

oturtuyor. "Bu yüzden seni kırbaçlatabilirdim." diyor tükürürcesine.

Çok güçlü görünmesi şart. Köle bir çocuğun böyle bir şey söylemesi büyük küstahlık. Erkekler kadınların ten rengi bir yana, onların herhangi bir özelliğiyle ilgili yorum yapamazlar. Eğer Mickey burada olsaydı -karısının gezilerini öğrendiğinde dehşete düşmesi dışında- çocuğun kafasını vücudundan ayırırdı. Oğlan hatasını anlıyor. Geriye çekilerek çantasını omzunun üstünde düzeltirken bir özür mırıldanıyor. Çocuk öyle savunmasız duruyor ve aslında yaptığından öyle pişman gözüküyor ki Feride ona acıyor. Amacı küstahlık yapmak değildi. Onu doğru yere doğru yönlendirmeye karar veriyor.

"Denizciler haklıydı." diyor çocuğa. "Bin Mudar'a gitmelisin. Sahibin gelene kadar seni besler ve sana kalacak yer bulur. Verdiğin haberler onu mutlu edecektir."

Delikanlı bir kere daha, sessizce başıyla onaylıyor. Ama gözleri bu fikir karşısındaki huzursuzluğunu ele veriyor. Zena kimseye güvenmemesi gerektiğini hissediyor. Kendisini Wellsted'e veren kişi zaten bin Mudar'dı. Bin Muhammed'in evinde adamlarla kahve içiyordu. Kendini riske atamaz. Feride'nin akli karışıyor. Eğer gerçekten Wellsted'i bulmak istiyorsa Mickey sığınabileceği tek insan. "Bin Mudar'a gidememen için bir neden mi var?" diye soruyor. Çocuğun cevap vermemesi çok merak uyandırıyor. Öylece kaskatı, zavallı bir şekilde duruyor. Feride çocuğun kirpiklerinden büyülenmiş gibi bir süre öylece bakıyor. Bu delikanlıda bir şeyler var.

"Sana bin Mudar'ın nerede olduğunu gösterebilirim," diyor.

Çocuk tuhaf bir şekilde dönünce Feride çantasının içinde bir şey olduğunu fark ediyor. Gözleri onu yanıltmıyorsa, bu sarılmış kumaş bir burka. Çocuğun yüzündeki narin kemik yapısına ve bileğinin zarifliğine bir kez daha dikkatli bir şekilde bakıyor. Hayvanat bahçesinde görücüye sunulmuş tuhaf ve yeni bir hayvana bakarmış gibi bakıyor. Turuncu türbanından belli olan saçlar, o zarif fizik, güçlü ama hoş.

Bir oğlanın yanında burka taşımasını gerektirecek bir neden olamaz. Feride kafasında bir saat olduğunu ve bu saatin çalışmaya başladığını hissediyor. Teğmen yanında yalnızca bir tane köle götürdü.

“Sen yoksa onun Habeşi misin?” diye soruyor yavaşça. “Sen dans etmeyi bilen kız mısın?”

Çocuk birden fırlayıp kaçacakmış gibi gözüküyor. Dudaklarından bir iç çekme sesi yükseliyor. Sonra başını sallıyor. “Gidecek hiçbir yerim yok,” nefes veriyor.

Feride ilk olarak bunun onu ilgilendirmediğini düşünüyor. Sonra Müslüman kadınların nasıl düşündüğünü hatırlıyor. O burada sinsice dolanırken tüm zamanlarını hamamda geçiren kadınları... Dünyaları kendilerini başka alanlarda geliştirebilmeleri için fazla küçüktü. O an anlıyor. Her zaman onlar gibi olmayacağını söylerdi, vicdanı sızlıyor. Şimdi bunu kanıtlamak için bir şansı olduğunu düşünüyor.

“Adın ne?” diye soruyor nazikçe.

“Zena,” diyor kız. Kadının nazik olduğunu görünce ekliyor, “Kaçağım ve beni ancak Hristiyan affedebilir. Burada olacağını düşünmüştüm.”

Kız yavaşça ağlamaya başlıyor. Şekilli bir gözyaşı yanığından akıp yere düşüyor.

Feride o an karar veriyor. Çok merak uyandırıcı. Her şeyi bilmek istiyor, kızı nasıl bırakıp gidebilir? Neden Mickey onu affetmesin?

“Şimdi,” diyor. Kız neredeyse ortada hiçbir şey yokken ağlıyor. “Bin Mudar yumuşak kalpli yaşlı bir aptaldır,” diyor. “Yirmi yıldır onunla evliyim ve çok iyi biliyorum. Benimle gelmelisin, canım. Yolculuğunu dinlemek isteyecektir. Sonra da Wellsted döndüğünde ilk bilen biz oluruz.”

Zena burnunu çekiyor. “Bin Mudar senin kocan mı?”

Feride etrafa bakıp duyan oldu mu diye kontrol ediyor. “Şş,” diyor ve başıyla onaylıyor. Hareme yeni gelen bu kızı nasıl açıklayacağını bilmiyor ama kızı eve götürmeye de kararlı. Onu rahatlatmak için kızın sırtına elini koyuyor. “Demek çöle gittin? Onlarla yolculuk edip beyaz adamları kurtardın?”

Zena başını sallıyor.

“Kaç kilometre?”

Zena omuzlarını silkiyor. “Bilmiyorum” diye itiraf ediyor. “Geri dönmek için balıkçılarla yolculuk ettim. Çok zaman aldı. Ona geri dönmek zorundaydım ve onu bulabileceğim tek yerin burası olabileceğini düşünmüştüm.”

Feride’nin gözleri ıslıl ıslıl oluyor. “Ne büyük sadakat,” duyduğu bilgiyi yavaşça sindiriyor. “Ne macera ama... Ben de bir iki hikaye dinlemekten hoşlanan bir kadımdır bunu inkar etmiyorum. Nasıl söylesem? Harem bazen çok sıkıcı olabiliyor, canım. Hem sen hala neden ağlıyorsun ki? O kadar şeye göğüs gerdikten sonra! Bir oğlan kılığında bile... Ve şimdi gölge gibi siyah teninle ve en sevdiğimiz teğmenden haberlerle geldin. Burkanı giymelisin. Gel. Seni ağırlamaktan memnuniyet duyarım. Gel.”

Feride kızı yürümesi için işaret edince Zena çok az tereddüt ediyor. Bu, planlanmış bir dolap olabilirdi ama ona hiç de öyleymiş gibi gelmiyor. Feride beyaz ayak bileğiyle ona vuruyor.

“Şimdilik benim kölemmiş gibi davranacaksın. En iyisi bu.” diyor. “Bana Feride diyebilirsin.”

“Teşekkür ederim.” diyor Zena yavaşça.

Ve iki kadın Maskat’ın kalabalık sokaklarından geçerek tepede, bin Mudar’ın evine doğru giderek gözden kayboluyorlar. Feride sonuçta Ammonaria’nın haklı olduğuna karar veriyor. Şimdi yapması gereken tek şey Mickey’ye gezilerini anlatmak zorunda kalmadan kızı anlatabilmek için bir mucize bulmak... Ama zamanı geldiğinde o köprüyü de geçeceğini biliyor.

Kırk Dokuzuncu Bölüm

Üç gün sonra, yelkenli demir atıyor, Jessop ve Wellsted, Kasım'ı arkadaşı için yapacağı son göreve uğurluyor. Kasım, onların yardım taleplerini geri çeviriyor ve katı bir şekilde veda ederek yaptıkları için teşekkür ediyor.

"Bunu kendi başıma yapmalıyım," diyor Kasım.

"Yardım edemez miyiz?"

"Gün batımından önce camiye gelin," diyor Kasım, tepyi işaret ederek. Bin Muhammed'in cenazesi üzerine daha fazla konuşmak istemiyor.

Beyaz adam, Kasım'ı kalabalığın içinde kaybolana kadar izliyor. Kasım'ın sade kıyafetini ve kararlı yürüyüşünü, onu çevreleyen, insanları birbirinden ayırt etmenin çok zor olduğu kalabalığın içinden bile seçebiliyor. Kasım'ın, bin Muhammed'in hala hayatta olan babasına üzücü haberi vermesi gerekiyor.

Muhammed bin Muhammed, oğlunun Maskat'taki evinden yıllardır ayrılmamış. Kendisi, uzun beyaz sakalı ve kara ıslıl ıslıl gözleri olan ihtiyar bir beyefendi. Bedevi, oğlunun ısrarı üzerine evini ziyaret ettiğinde aslında dört duvar arasında yaşamaktan zevk alacağını beklemiyordu. Nitekim kaldı. Ama Asaf bin Muhammed'in evi, kazandığı devasa servetten nasibini almıştı ve evde dörtten çok daha fazla duvar vardı. Bu yerleşim, bir evden çok bir köyü andırıyordu. Bu yüzden babası, oğlunun evinde kendini rahat hissettiğini fark ettiğinde çok şaşırmıştı. Evde Asaf dışında

kimse yolculuk etmese de, konutun günlük ihtiyaçları göçebe Bedevi kamplarınıninkilerden çok farklı değil. Muhammed bin Muhammed oğlunun başarılarından ötürü sevinse de, onun için endişeleniyor. Muhammed dengeli ve hırslı olmayan bir adam; arkadaşlarıyla şaş beş oynadığı ya da hamur işi yiyip kahve içerken dedikodu yapma fırsatı bulduğu günler onu memnun etmek için yeterli oluyor. Keşke Asaf da aynı şekilde memnun olabilse...

Üç yıldan daha uzun bir süre önce bacakları tutmama ya başlayan yaşlı adam odasında kalıyor ve gezgin birkaç arkadaşı ve onun bilgeliğine hayranlık duyan doktoru tarafından ziyaret ediliyor. Yaşlı adamın doğal kişiliğinden etkilenen doktor, genelde işini yapmak için kalması gereken süreden fazla kalıyor; zaman içinde çok sıkı dost oldular. Muhammed bin Muhammed'in en büyük oğlunun ona hediye olarak gönderdiği birçok güzel köle kızdan ve oğlunun eşlerinden oluşan bir grup ziyaretçisi de oluyor (Yaşlı adam artık hangilerinin gelini olduğunu seçemiyor. Daha doğrusu kadınları birbirlerinden ayıramıyor, tanıdığı tüm kadınlar uzun zaman önce öldü ve adamın görüşü gittikçe zayıflıyor). Yine de odasında tatlı tatlı dolaşan kızları -güneş ve gölgenin karışımı olan tatlı bir koku yayıyorlar- izlemekten hoşlanıyor. Ona, uzun zaman önce ölen eşlerini hatırlatıyorlar. Adam birkaç yıldır köle kızlardan başka türlü yararlanmak için heves etmedi. Kızlar yalnızca onu getirip götürüyor, taşıyor, odasına koku sıkıyorlar ve bazen müzik çalıyorlar.

Adam kutsanmış olduğunu düşünüyor. Oğlunun adını nesillerden beri süre gelen döngüyü bozmak için Asaf koydu. Kendisine de babasına ve büyükbabasına da peygamberin adı konmuştu. Çölde mutlu ve çok becerikli olmalarına rağmen Muhammed'in oğulları fakirdi. Ama yaşlı adam geleneği bozduğundan beri ailenin serveti giderek arttı. Oğulları hem iş hayatlarında hem de mücadele ettikleri alanlarda oldukça başarılılar. Kızları ise yarımadanın ileri gelen adamlarıyla evliler. Her ne kadar en yeni neslin ço-

ğuyla tanışmamış olsa da neredeyse seksen tane torunu var ve bundan çok memnun.

Muhammed bin Muhammed durumu ilk olarak duyduğu feryatlarla öğreniyor. Kulakları bugünlerde çok iyi duy-masa da avluda ve holde yankılanan çığlıkları duyabiliyor. Yavaşça oturuyor ve nane çayından bir yudum alıyor. Köle kızlar birbirleriyle bakışıyorlar ve kepenklerin arasından dışarı bakıyorlar.

“Ee?” diye soruyor bin Muhammed.

“Bilmiyorum efendim.”

Bastonunu öfkeyle değil de, söylemek istediği şeyi en nazik şekilde anlatabilmek için yavaşça vuruyor. “Birinizin gidip ne olduğunu öğrenmesi gerek,” diyor.

Kadınların aptal olmadığını, yalnızca talimat beklediklerini düşünüyor. Kızlar kendilerini hazırlarlarken odayı şifon peçelerin hışırtısı ve süslü ayak bileklerindeki zillerin sesi sarıyor. Tam da çıkacaklarken kapı sertçe çalınıyor. Bin Muhammed elini sallıyor ve kapı açılıyor.

Koridorda görülen gölgenin kim olduğu anında belli oluyor. Siyah kumaşlara sarınmış olan Kasım, yaşlı adamın gözlerine bakamıyor. Yavaşça yürürken, taciri tanımış olan herkesin anlayabileceği gibi Kasım hiç iyi görünmüyor. Çok zayıflamış ve ağır ağır yürüyor. Gözünün görülen kısmı sararmış ve yakından bakıldığında ellerinin titrediği belli oluyor. Kasım dizlerinin üstüne çöküyor.

“Muhammed bin Muhammed,” diyor düz bir sesle, “Ben...” sesi kısılıyor.

“Seni duyamıyorum,” diye bağıyor yaşlı adam. “Yakı-nıma gel Kasım. Yaklaş.”

Bastonunu yere vuruyor ve kahve istiyor.

Kasım gözlerini kaldırıyor. Dayanamıyor, gözünden bir damla yaş süzülüyor. Yaşlı adam onun acı dolu yüzüne bakıyor.

“İyi görünmüyorsun,” diyor ve yaklaşması için işaret ediyor.

Kasım ayağının üzerinde doğrulup yaklaşıyor. Kefiye-siyle çoğunu kapattığı için yüzünün sadece küçük bir bölü-

mü görünse de derinsinin açıkta kaldığı yerlerde kabarcıkların yaptığı yaralar hala iltihaplı, ağzının önüne gelen peçeyle konuşmaya çalışmaktan vazgeçiyor ve onu çıkarıyor. Bin Muhammed'de yılların getirdiği deneyim ve miyopluğun avantajı olduğundan, Kasım'ın bu halini gördüğünde yaşadığı şoku belli etmiyor. Ama iki kadın geriye çekilirken, bir tanesi de duyulacak şekilde derin bir nefes alıyor. Yara olan yerler kıpkırmızı, kan ve irinle dolu. Enfeksiyon geçmiş olsa da yaraların izi hayatı boyunca kalacak. İltihapların iyileşip derin çukurlu bu halinin geçmesi haftalar alacak.

Yaşlı adam, "Oğlum," diyor. "Gel de amcanın yanına otur. Başına neler geldiğini anlat."

Kasım söz dinler bir tavırla bin Muhammed'in yanındaki minderlerden birine oturuyor. "Oğlun benim kadar şanslı değildi," diyor üzüntüyle. "Keşke Allah beni önden gönderseydi."

Yaşlı adam Kasım'ın ne demek istediğini anladığında bastonu yere sertçe düşüyor. "Sen kimsin de Allah'ın kararını sorguluyorsun?" diye fısıldıyor. Söylediği şey doğru ama adamın ses tonu ne kadar yıkıldığını açık ediyor.

Kasım, "Uygun bir şekilde gömebilelim diye cesedini getirdim." demeyi başarıyor. "Suda yolculuk yapıyorduk, gömebilecek bir yer yoktu."

Anladığı bu durum karşısında öyle şok oluyor ki kendi kelimelerini yan yana getiremiyor, bu yüzden de peygamberden alıntı yapıyor.

"Gözler yaş akıttı, kalp yas tuttu ama biz Efendimizin gücüne gidecek hiçbir şey söylemeyeceğiz," sesi boğuklaşıyor ve yaşlı adam kollarını Kasım'a doluyor ve birlikte ağlamaya başlıyorlar. "Oğlum," diye inliyor sessizce. Bu kadar acı içindeyken bile kibar bir adam olmayı sürdürüyor. "Zavallı oğlum."

Kasım'ın içinden bir hayvan sesi yükseliyor; sanki tüm ev halkı beraber yas tutuyormuş gibi bir ses yankılanıyor, eşler, çocuklar, hizmetliler ve köleler. Haberin etrafta dolaşmaya başlamasıyla beraber kapılar çarpılıp duruyor. Avlu-

dan kriz geçiren birinin çılgınlıkları yükselirken hizmetliler diz çöküyorlar ve eşler, o zorbayı kaybetmenin kederi onları sararken, çocuklarını kendilerine doğru çekiyorlar.

Yas dalgaları her yere yayılırken, Muhammed'in özel hizmetçileri Kasım'ın koruma altında bıraktığı cesedi avludan çıkarıyor. Saygıyla cesedi yıkıyorlar. İşlerini yaparken hem ölümcül hastalığın onlara bulaşmasından, hem de iğrendiklerini belli etmekten korkuyorlar. Üzerindeki berbat koku çıksın diye cesedi mumyalıyorlar ve sahiplerini kefeneye sarıyorlar. Sonra da imam çağrılıyor. Din adamı gelene kadar en azından mefta hazırlanmış oluyor. Herkes gözyaşlarını tutmaya çalışıyor, çünkü Hazreti Peygamber öyle buyurmuştur. Kasım, bin Muhammed'in başına gelenleri detaylı bir şekilde anlatıyor. Her Müslüman baba, oğlunun son sözlerinin, kendini Allah'a adamakla ilgili olmasını umduğu için, Kasım yalan söylemek zorunda kalıyor. Çünkü bin Muhammed'in son sözleri bundan çok farklıydı. Gerçek ise yalnızca ikisinin arasında. Kasım, bin Muhammed'in ölmek üzere olan bir adamın sözlerini sarf ettiğini ve onu bırakmaması için yalvardığını söylemek yerine, Kuran'dan bir şeyler mırıldandığını söylüyor.

"İyi," diyor yaşlı adam. "Bu çok iyi."

İmam dua okurken Kasım da bu olay hakkında bir daha konuşmak zorunda kalmayacağı için seviniyor. Sözler onu boğuyor. Başkentten bir dahaki ayrılışında bir daha asla dönmeyeceğine kendi kendine yemin ediyor. İşime bakacağım, ya da ne yapmam gerekiyorsa ona. Sonra buradan ayrılacağım. Burada kalmaya değer hiçbir şey yok diyor kendi kendine. Bu şehirde değerli tek bir şey bile yok.

Bir iki saat içinde üç senedir ilk defa Muhammed bin Muhammed'in odasından çıkmasına yardım edecek. En büyük ve en sevdiği oğlunu kaybeden bir baba ne kadar rahat ettirilebilirse onu o kadar rahat ettirecek. Beraberce mezarlığa giden kısa yoldan yürüyecekler. Kasım tüm içtenliğiyle, ölmüş olmayı diliyor.

Ellinci Bölüm

Yelkenliyi demirleyip de Kasım gittiğinde, görevlerini tamamlamış olan iki beyaz adam birbirlerine bakıyorlar. İşlerini bir huzur kaplıyor. Limanda bir tane bile Avrupalı gemi yok.

Jessop somurtarak “Neredeler?” diye soruyor. “Düşüncesizler! En azından bizi karşılamak için bir tekne göndereceklerini düşünmüştüm.”

“Fark etmez. Maskat’ta bir İngiliz gemisinin demirlediği bir hafta bile geçmiyor. Önemli olan Noel için tam zamanında varmış olmamız,” diyor Wellsted. “Hatta tahminimce bir hafta daha var. Bugün on beşi sanıyorum. Mickey bizi görünce ne yapacak merak ediyorum.”

“Hadi gel onu şaşırtalım,” diyor doktor, bunun harika bir şaka olduğunu düşünüyor. “Daha çok vaktimiz var, Kasım cenazenin güneş batımından önce olacağını söyledi.”

“Tamam,” diyor Wellsted. Heyecanla pek de fazla olmayan eşyalarını toparlayıp pazar alanına gidip hamur işleri almak ve daha tepeye tırmanmadan önce kana kana kahve içmek için yola çıkıyorlar. Uzun süredir iyi pişmiş yemek yiyip sıcak içecek içmediler. Geri dönmek çok güzel. Öğlen vakti canlı olan sokaklarda gezinirlerken kendilerini ilk defa gemiden ayrılma izni verilmiş asteğmenler gibi hissediyorlar. İngiliz kıyafetlerinin ve sıcak bir yemeğin beklentisi içinde, neşeyle Mickey’nin ofisine doğru yol alıyorlar. Aynı zamanda Doktor Jessop için Bombay’a gitmek üzere limana demirleyecek bir yelkenlinin olacağını umuyor. Wellsted hala geri dönüp kızı arama niyetini açıklamadı.

Doktor gülümseyerek; "Maskat'ın üzerinde güneş hep parıldıyor," diyor.

Aslında güneşin sürekli olarak yarımadanın üzerinde ışıldaması çok da önemli değil; İngilizler oldukları her yerin havasının tadını çıkarıyorlar. Ayrıca iki gün önce denizde olduklarında çok iyi bir manevra kabiliyetine ihtiyaç duyulan küçük bir fırtına çıktığı için, şimdi bir kez daha durulmuş olan havayı ve güneşi hissetmek memnuniyet verici. Maskat'a yaklaşırken çok mücadele verdiler. Yelkenli bu tür hava koşullarına alışık değildi ve ancak tüm becerilerini kullanarak adamları iyice korkutarak hayatta kalabildiler.

Doktor o zaman bağırmıştı; "Eğer çölden, açlıktan ve vebadan kurtulmayı başarıp da denizde, yani eğitimini aldığımız tek yerde havaya yenilseydik bu, hiç beklenmedik olurdu."

Wellsted de ona katılmıştı. Hizmetlileri harekete geçirirken ve halatların sağlam ve güvenli olup olmadıklarını kontrol ederken yüzünde cesaretini ve hayranlık uyandıran kararlılığını gözler önüne seren bir ifade vardı. Hastalığını tekrar ayağa kalkabilecek kadar atlatan Kasım, deniz tutması yaşadığı kötü bir dönem geçirdi. Kenardan kusarken, vebanın onda açtığı yaraların rengi bire solmuştu. Yelkenliyi o fırtınada yalnızca dört tane sağlam adamla idare etmek kolay olmamıştı, yine de bunu başardılar. Gün ışığında gülümseyen Wellsted bu başarının onların ödülü olduğunu düşünüyor. Zena konusunda bir kelime dahi sarf etmese de onu düşünmediği bir dakika bile geçmedi. Jessop'ı güven içinde bin Mudar'ın yanına yerleştirir yerleştirmez tekrar kuzeye doğru yol alıp Habeş'ini bulana kadar geldiği yolu takip edeceğine bir şüphesi yok.

Maskat'ın o tanıdık havası çok rahatlatıcı. Ofisin kapısını sarı elbiseli aynı çocuk açıyor, aynı gül esanslı bakır su kabı sunuluyor. Bu sefer bu gelenek ona tuhaf gelmiyor. Daha önce bu gül suyu ikramı ona geri kafalılık gibi gelse de, şimdi bunun ne kadar mantıklı olduğunu fark ediyor. Ona göre Maskat artık Londra'nın fakir bir akrabası değil. Misafirperverliğine minnettar kaldığı büyük ve etkileyici

bir şehir. Belki de Pall Mall'da da gül suyu ikram edilmesi gerektiğini düşünüyor. Adamlar ellerini yıkadıktan sonra çocuk onları Mickey'nin üst kattaki ofisine götürüyor. Üst kattaki temsilci kayıp adamların gelmesi karşısında neşeli ve huzurlu.

"Beyler!" Onları karşılamak için içten bir heyecanla ayağa kalkıyor ve elini uzatıyor. "Teğmen Wellsted, hoş geldiniz! Ve siz de efendim, Doktor Jessop olmalısınız. Sizinle tanıştığımıza çok memnun oldum."

Adamın aksanını duyan Jessop kahkaha atıyor ve içtenlikle kafasını sallıyor.

"Gelişiniz için sabırsızlanıyorduk." diyor Mickey telaffuzuna dikkat ederek. Kelimeyi daha yeni, bu haftanın başlarında öğrendi.

"Beklediğimiz kadar..." Wellsted nasıl söyleyeceğini düşünüyor; "şaşkın değilsiniz. Geldiğimizden haberdar mıydınız?"

"Ah, evet. Haberler ulaştı. Tabi ki sizi bekliyorduk. Lütfen, buyurun oturun."

Kahve servis ediliyor ve subaylar Mickey'nin ısrarıyla ilk olarak maceraları hakkında bir rapor veriyorlar. Bin Muhammed'in ölümüyle ilgili olan kısımda temsilci seslice bir dua ediyor.

"Cesedi Maskat'a getirdiniz mi?"

"Evet, Kasım cesedini babasına götürecekt."

Mickey başıyla onaylıyor ve kölesini çağırıyor. "Haberleri Sultan'a ilet," diyor. "Ve camiye. Onu akşamüstüne doğru gömeceklerini düşünüyorum. Hepimiz katılmalıyız."

Wellsted'le Jessop da ona katılıyorlar. "Tabi ki," diyorlar. "Kasım güneş batmadan önce olacağını söyledi."

"Öğrenirim," diyor Mickey. "Bana bırakın."

Minderinde rahatça oturan Wellsted Mickey'e takılıyor; "Buradan ayrıldığımda geri dönmemi hiç beklemiyordunuz değil mi? Hadi, itiraf edin."

Mickey omuzlarını silkiyor. "Gerçekten de beklemiyordum," diye başlıyor. Üç gün öncesine kadar aslında Wellsted'i bir daha görmeyi beklemediğini nasıl dile getireceğini düşü-

nüyor. Haber ona Bombay'dan, yalnızca iki liman arasında demirleyen bir yelkenliden gelen posta ve haberleri takiben, Wellsted'in çoktan satmış olacağını düşündüğü incecik bir kızla ulaşmıştı. "Emir ve benzeri şeyler için haberleşiyorum ve sizin zaferiniz şuan Deniz Kuvvetleri'nde hakim olan tek konu. Tüm donanma arasında yapılan kutlama efsaneydi. Hatta devasa."

Jessop kahvesinin tazelenmesi beklentisiyle bardağını kaldırıyor.

"Sıcak bir bardak daha?" Mickey bardağı doldurması için çocuğa işaret ediyor. "Bugün ya da yarın iki geminin demirlemesini bekliyoruz ve orada daha fazla haber öğrenebilirsiniz. Evet beyler, mektuplarınızı almak ister misiniz?"

Subaylar istediklerini belirtince Mickey kalkıyor ve mektupları koyduğu pürüzlü küp şeklindeki deliklerin olduğu yere gidiyor.

"Bu," diyor, "Londra'dan, teğmen. Tam da siz gittikten sonra geldi. Yanılmıyorsam bu da Bombay'dan, Sör Charles Malcolm'un kendisinden geliyor. Ve Londra'dan başka bir tane daha, mühürü tanımıyorum. Doktor, bunlar da sizin mektuplarınız. Onlarla gelen bazı yazışmalar da burada. Sayıyorum onları gazine tutuyorlardı ve Maskat'a gediğinizi duyduklarında gönderdiler."

Kalın yaprak demeti Jessop'ın ailesinden geliyor ve o kadar çok kişisel mektup var ki garnizondaki çavuş onları dikkatlice iki kınnapla birbirlerine tutturmuş. Doktor bağları kolayca dişleriyle açıyor. Jessop aç bir kurt gibi mektuplara saldırıyor. Kız kardeşinin masasında yazıldığını bildiği açık krem rengi kağıdı kokluyor. Tüm mektupları mühürleri açmadan önce, geldikleri tarihe göre sıralıyor. O sırada Wellsted Londra'dan gelen ilk mektubu açıp, John Murray'den gelen haberi okuyunca yüzü ışıltılı parlıyor. Sonra teğmen Londra'dan, Molyneux Caddesi'nden gelen ikinci mektubu okurken Mickey onun dalgınlaştığını fark ediyor. Kısa ve öz bir şekilde babasının görevine kendisini böyle adanmış için onunla gurur duyduğunu ve onu en ya-

kın zamanda görmeyi sabırsızlıkla beklediği yazıyor. Mektubu bir kenara koyuyor. Gelen emirleri açmadan önce ise Mickey'yi yanına çağırıyor. Jessop'ın saatlerce mektuplardan başka bir şeye odaklayamayacağından emin, kendini kız kardeşinin Lancashire'daki pazar yerinde geçirdiği günle ilgili verdiği rapora, ortak arkadaşları ve tanıdıklarıyla ilgili verdiği bilgilere kaptırdığı çok açık. Yüzünde hasret dolu bir ifade var ve zaman zaman kahkahalar atıyor.

“Adam biraz ev istirahatını hak ediyor,” diyor Wellsted halletmek istediği meseleye eğilmeden önce. Eğer Zena'yı bulmak istiyorsa bin Mudar'ın yardımına ihtiyacı olacak.

“Mickey,” diyen Wellsted, yaptığı gafın farkına varıp duruyor.

“Teğmen, lütfen. Bana ne isim verdiklerini çok iyi biliyorum. Hangi lakabı kullanmak istiyorsanız kullanın. Bunu bir çeşit samimiyet olarak görüyorum.”

“Teşekkür ederim. Görevimi henüz tamamlamadım efendim. Kuzeye geri dönmeliyim. Hem şerefim hem de görevim adına geri dönmeye mecburum.”

Mickey'nin gözleri parlıyor. “Yoo, hiç de değil.”

Wellsted'in kelimeleri daha ısrarcı bir hal alıyor. “Evet, hem de en yakın zamanda. Yarın. Gidebildiğim kadar kuzeye yol alabilmek için bir gemiyle gitmeyi düşünmüştüm. En azından Bahreyn'e kadar gitmeliyim. Develer ve birkaç adam için yeterli paraya da ihtiyacım olacak. Bana yardım edebilir misiniz efendim?”

“Hayır, hayır.” Mickey açıkça sırtıtmaya devam ediyor. “Kuzeyde bir göreviniz yok. Ayrıca, size gelen emirler buna izin vermiyor.”

“Mühür kırılmadı. Bana gelen emirleri daha okumadım.” Wellsted mektubu kaldırıyor. Akli çılgınca işliyor. Mickey'nin anlamasını sağlamak zorunda. Temsilci, ona bu yolculuğu organize ederek ihtiyacı olan zamanı kazandırabilir. Ayrıca elinde neredeyse hiç taler kalmadığı için biraz sermayeye de ihtiyacı olacak.

“Eğer arzu ederseniz teğmen, size emirlerinizin ne olduğunu söyleyebilirim. Beni aşan bazı konular var. Ama bu

durumun zorluk yaratmasına hiç gerek yok. Size yardım edebilirim herhalde. Görev derken, kız kölenizden bahsediyorsunuz herhalde?"

Wellsted kalakalıyor. "Zena? Yoksa ondan haber mi var?"

Mickey acele etmiyor. Bir anlığına duruyor. "Kız burada efendim, Maskat'ta."

Wellsted şaşkınlığına hakim olsa da sevincini göstermekte o kadar başarılı olamıyor. "Burada mı?"

"Evet. Burada. Karım..." Mickey karısıyla olanları nasıl anlatacağı konusunda emin değil.

Kendisi bile olayı tam olarak kavrayamadı. Bu olaydan önce Feride'yle iletişim kurmanın en kolay şey olduğunu düşünmüştü. Sonuçta Arapçası harikaydı ama bu olayda çok geniş olan sözcük bilgisi ona yaramamıştı. Bir şekilde sahibini arayan Zena'yla karşılaştığını anlamıştı. Anlamadığı ve anlamazsa hayatının daha kolay olacağını düşündüğü kısım ise, iki kadının tam olarak nerede karşılaştığı ve Wellsted konusunun nasıl açıldığı. Eşine teğmenin hikayesini anlattığını biliyor ama yine de eşi, birkaç ay önce ona anlattığı hikayeye dürüstçe kattığı detaylardan daha fazlasını biliyordu.

"O burada?" diye tekrar ediyor teğmen.

Wellsted'in tüm bunların nasıl olduğuna ilgisiz kaldığını gören Mickey'nin omuzları düşüyor. Bir Arap, bunda bir bit yeniği olduğunu sezip ne olduğunu detaylarıyla öğrenmek isterdi. Beyaz adamın tek düşündüğü ise kızın güvende olması.

"Evet. Şu an haremimde. Dün gece eşim için dans etti. Harika bir dansçı."

Wellsted yüzünde yayılan büyük gülümsemesiyle ona katılıyor; "Evet. Bu harika." Hala inanmakta zorlandığı belli olan bir ifadeyle Sör Charles'ın emirlerinin yazdığı mektubun mührünü açarak, özensizce yazılmış mektuba göz gezdiriyor.

Detaylara hiç dikkat etmiyor ama ellerini bir şekilde kullanmak zorunda hissediyor. O burada! O burada! Bu kız

gerçekten de muhteşem. Wellsted tüm bedenini saran rahatlamayı ve heyecanı hissediyor.

“Dans etti öyle mi? Evet güzel dans ediyor. Mickey beni ona götürür müsün? Hemen şimdi gidebilir miyiz?”

“Bir dakika,” Mickey elini kaldırıyor. “Beyler, benim evimde kalmalısınız. Israr ediyorum. Artık çok ünlüsünüz. Ama öncelikle bin Muhammed’in cenazesine katılmalıyız. Sizi hazırlamamız lazım. Çok zamanımız yok. Önceliğimizin cenaze töreni olması gerektiğine siz de katılıyorsunuzdur.”

“Neye göre öncelikli?” sulanmış gözlerini mektuptan kaldırıyor Jessop.

“Yakında gideceğiz,” diyor Mickey, Wellsted’in gözlerine söz verircesine bakarken.

Tepeden yavaş yavaş inmeye zaman olmadığı için yardım çağırıyor. Raşid bir süre sonra camiden haberlerle gelecek. Bir tahtırevan getirilmesini emrediyor. Beyaz adamların gözden uzak tutulmaları gerektiği için böyle yolculuk etmenin daha uygun olduğunu düşünüyor. Cenazeler çok duygu yüklü törenler. Şimdi, Hint Deniz Kuvvetleri’nin en ünlü subaylarına ev sahipliği yapıp onları korumak istiyor. Ayrıca onları yıkayıp giydirmesi de gerekiyor, şu an adamlar birer balıkçı gibi kokuyor ve cüppeleri en iyimser ifadeyle ‘fazla mütevazî’. Hint Deniz Kuvvetleri subaylarının kendilerini tanıtmalarının imkanı yok.

“Git bak bakalım Raşid’in bu kadar oyalanmasının sebebi neymiş,” diyor oğlana öfkeyle. “Bana banyo için biraz su ve dükkandan da İngiliz kıyafetleri getir. Akşam olmak üzere ve yapacak çok iş var. Acele et, tersaneye gitmen gerek. Gemiler her an gelebilir, onların gidecekleri yönü öğrenmemiz lazım. Çabuk! Çabuk!”

Elli Birinci Bölüm

Wellsted daha önce hiç Müslüman cenazesine katılmadı. Maskat'ın tepedeki mezarlığında bölgenin tüm adamları toplanmış. Ceset, her iyi Müslüman gibi, Mekke'ye bakacak şekilde sağ tarafa çevrilmiş. Haber kentin ileri gelenleri arasında şimşek hızıyla yayıldı ve cenaze töreninde yas tutan en az yüz beyaz cüppeli adam var, belki de daha fazla. İmanın sela okuyan sesi kulaklarda yankılanıyor ve olanları duyan Sultan başsağlığı dileklerini gönderiyor. Wellsted ve Jessop'unki dışında mezarlıkta birkaç tane daha tahtirevan var.

Gölgenin altında, Wellsted törenin güzel bir sadeliği olduğunu düşünüyor. Bu kadar insan içinden çok azının bin Muhammed'i gerçekten tanıyor olabileceğini ama hepsinin yas tutarken bu şekilde bir araya gelmesinin çok hoş olduğunu düşünüyor.

Yaşlı adam durmadan; "Ondan daha iyi bir oğul isteyemezdim," diye tekrarlayıp duruyor.

Wellsted ona bakıyor. Adamın yaşlılıktan yüzü kağıt gibi buruşmuş olsa da, Wellsted onun yüzünde yılların alıp götürdüğü bir güzellik olduğunu görebiliyor. Bin Muhammed çene yapısını ve omuzlarının karakteristik genişliğini babasından almış. Ama yaşlı adamın daha şefkatli bakan gözleri var. Wellsted evladını kaybetmenin ne kadar da kötü bir şey olduğunu düşünüyor. Bin Muhammed'i hiçbir zaman aile bağlamında düşünmedi. Adam günlük hayatında insan değil de daha çok kayadan yapılmış bir heykel gibiy-

di. Yaşlanarak değil de bu şekilde ölmesi öyle şaşırtıcı ki... Asaf bin Muhammed'in hikayesi şimdiden Maskat efsanelerinden biri olmaya başladı. Bir savaşçı, Croesus'tan daha zengin ve Sultan'ın emrinde olan biri olarak öldü. Hikayede gerekli tüm sıfatlar var.

Jessop dikkatini pek vermiyor. Dışarıda olanlarla bağlantısını kesen ince tülün ardında karşı köşeye kıvrılıyor. Dikkati hala üst üste okuduğu mektuplarda ve arada sırada yazan bilgileri teğmenle paylaşıyor. Sonunda hayatını geri kazanmış gibi...

"Kuzenim bir erkek bebek doğurmuş," diye fısıldıyor. "Herkes çok mutluymuş, buna inanabiliyor musun?"

İngiltere onun için Maskat'tan daha gerçekçi bir dünya ve adam şimdiden zihninde yaşattığı yuvasına kilitlenmiş durumda. Jessop tülün ardına bir kere baktı ve tüm istediğini gördü. Wellsted adamı suçlamasa da mezarın başında toplanan adamların -çünkü hepsi erkek- arasına katılmak isterdi. Ama Mickey iki beyaz adamın gözlerden uzak kalmasıyla ilgili sıkı talimatlar verdi.

Wellsted ısrarla, "Kasım'a burada olduğumu söyleyin," diyor.

Mickey başıyla onaylıyor. Mickey, Wellsted'in dileğini yerine getirse de adamın onu dinlediğinden kuşkulu. Herkese, her şeye o kadar uzak ki, sanki uyuşturucu almış... Ruh halinin iyi olduğu zamanlarda bile topluluklardan nefret eden Kasım, şimdi olabilecek en kötü durumlardan birini yaşıyor. Olan bitenin etrafında bir fırtına bulutu gibi dolanıyor. Düşüncelere boğulmuş olan görüntüsü karşısında herkes en az ceset kadar onun için de üzülüyor.

"Hasta mıydın?" Onu hiç durmadan selamlıyorlar. "İyi-leştiğin için Allah'a şükret kardeşim."

Kasım hiçbir zaman iyileşemeyeceğini biliyor. Bin Muhammed'i gömerlerken bakmaya dayanamıyor ve adamlar birlikte dua etmeye başlıyorlar.

Herkes dağılmaya başladığında mezar kazıcılar çukuru toprakla örtüyor ve Wellsted oturduğu yerde sessizce dua ediyor. Bin Muhammed fazla acı çekmediği için seviniyor.

Sonuçta ne olursa olsun kumların üstünde ikisi de onun kardeşiymi. Uygun olduğu zamanı kollayarak başka zaman tekrar mezarlığı ziyaret etmek istiyor. Burada mezar taşına çiçek bırakmak adetten olmadığı için, anı olarak kaya ya da metalden bir şey bulup koymayı düşünüyor. Kasım onun içinde olduğu tahtirevanın öyle yakınından geçiyor ki, Wellsted istese uzanıp da adama dokunabilirdi. Suratında boş bir ifade var ve gözleri taş gibi sert. Onu tanıyan herkes başkası tarafından verilecek teselliye ihtiyacı olmayan bir adam olduğunu anlayabilir.

Bin Mudar dönüyor ve taşıyıcılar yola koyuluyorlar. Zena'yı görmek için cana atan Wellsted, midesinde kelebeklerin uçtuğunu hissediyor. Güneşin batmasıyla, tepeden yayılan ağıtların sesi arasında tahtirevandanda atlayıp koşmak için kendini tutmak zorunda kalıyor. Şuan tek umursadığı, kısa bir süre sonra Zena'yı kollarında saracak olması.

Elli İkinci Bölüm

Karanlık çöktüğünde sanki Kasım'ın içini başka bir karanlık daha sarıyor. Camide arkadaşlarıyla beraber otursa da acısıyla birlikte yapayalnız. Bu kadar çok arkadaşın oluşturduğu topluluğun onun için bir önemi yok. Yüzleri birbirinden ayırt bile edemiyor; tekrar tekrar tek düşündüğü şey bin Muhammed'in ölmeyi hak etmemiş olması. Kasım hastalıktan sağ çıkmıştı da neden bin Muhammed çıkamamıştı? Etrafında, Maskat halkının duayenleri arkadaşıyla olan anılarını paylaşıyor. Bin Muhammed, şehirden uzun süren ayrılışları nedeniyle çok tanınmıyor. En azından, 'çok iyi' bilinmiyor. Yaşlı adam köşede oturmuş, en sevdiği oğluyla ilgili, ihtiyacı olan bir arkadaşına para vermesi, önemli bir müşteriye hediye vermesi gibi anıları dinlerken Kasım ağzından çıkacak her şeyin anlamsız olduğunu, etraftakilerin gevezeliğinin de saçmalıktan ibaret olduğunu düşünüyor. Hissettiklerini anlatması olanaksız, bunun için gerekli kelimeleri bulamıyor. Ondan burada oturup tüm bunlara katılmasının beklendiğini biliyor. Yalnızca tek bir gece... Ama dakikalar şimdiden katlanılması zor bir hal alıyor ve duygular içinde öfkeyle yarıyor. Elinden geleni yaptığını bildiği için, doktoru suçlamıyor. Hele Allah'ı suçlamak gibi bir cürette hiç bulunmuyor. Çaresiz, her şeyin farklı olmuş olmasını diliyor ama bu konuda yapabileceği bir şey yok. Bu çaresizlik Kasım gibi bir adamın başına gelebilecek en kötü şey.

Kasım bunu cenazeye gelmiş başka insanlardan birinden duyuyor. Zavallı adamın amacı yalnızca zaman geç-

sin diye kulağına gelen haberlerden bahsetmek. Böyle bir tepkiyle karşılaşmayı kesinlikle beklemiyor. Kasım yasa boğulmuş durumda. Peygamber Efendi Müslümanları ölü bir arkadaşın yanında yüksek sesle hıçkırarak ağlanmaması, feryat edilmemesi ve gösterişçi hareketler yapılmaması konusunda uyarsa da, Kasım o şekilde davranmaktan kendini alamıyor. Yanında diz çökmüş olan adam sıradan biri, Kasım doğru hatırlıyorsa adam bir marangoz ve yaptığı hoş sedef çerçevelemelerle tanınıyor.

“Bin Mudar’ın evine yeni bir kadınla gittiğini duydum.” diyor sinsice. Adam yalnızca bir sohbet konusu açıp Kasım’ın dikkatini çekmek istiyor. “Süt kadar beyaz bir kadından sonra şimdi de bu. Kız Habeş. Simsiyah. Duyduğuma göre gençmiş de...” diyor duyduklarını söyleyerek. “Ve daha yeni geldiler. Kız bir dansçı, yani kölelerinden birinin adamıma söylediğine göre öyleymiş.”

Kasım bu bilgiyi duyup da sindirince kafası patlayacakmış gibi oluyor. İyice öğrenmeye çalışıyor; “Siyah bir köle mi? Genç bir Habeş? Adını biliyor musun?”

Marangoz kısaca omuzlarını silkiyor. “Kızı hareme İnci’nin gizlice soktuğu söyleniyor. Ama Aziz bana Mickey’nin onu hediye olarak aldığını söyledi. Dedikodular etrafta uçuşup duruyor, kim bilir... Ama Maskat’a iki gün önce gelmiş. Bu kadarını herkes biliyor. Bin Mudar’ın iyi bir kadın koleksiyonu var. Yardıma ihtiyacım var, Kasım. Benim haremimin de biraz canlanmaya ihtiyacı var.”

Kasım öfkenin içini yardığını hissediyor. Adamın ondan beklediği sahte hoş sözler aklından bile geçmiyor, “Tabi, iyi bir fiyat karşılığında gözlerimi açık tutarım dostum,” demesini, sırtını sıvazlamasını, onu temin etmesini... Fiziksel olarak acı çeken bir adam gibi bağıırıyor, ayağa kalkıyor ve olduğu yerde kalıyor. Tek düşünebildiği, kız Emir’in kampından kaçmamış olsa bin Muhammed’in şu an yaşıyor olacağı. Koşullar çok daha farklı olurdu. Bir şekilde vebayı atlabılmenin bir yolunu bulurlardı. Başka bir yol izleyebilir ya da önceden haber alabilirlerdi. Tüm bu ıstıraba

neden olan o kız, hiçbir şey olmamış gibi Maskat'a gelecek küstahlığı gösterip zengin adamın haremının güvenli kollarına sığınmış. Bin Mudar ona beyaz adamların baş sağlığı dileklerini iletirken bundan bahsetmedi, pislik herif. Herkes bunu biliyormuş ve kimse ona bir şey söylememiş! Wellsted ve Jessop, bin Muhammed'in ölümüne neden olan o kişiyi kaçırabildikleri için şimdi gülüyor olmalılar. Böyle utanç verici ve adaletsiz bir duruma katlanması mümkün değil.

Kasım tükürürcesine, "O kız bir kaçak!" diyor. "Onun öldürülmesini istiyorum."

Cenazede olanlar, arkasındaki marangozu ve kalabalığı umursamadan önüne çıkan herkesi iten Kasım'dan uzaklaşıyorlar. Zavallı adam Kasım'ın bu patlamasının şiddeti karşısında şaşırıp kalıyor.

Odada Kasım'ı izlerken öfkesini yatıştırmak amacıyla özürler diliyor. "Dostum, ne söyledim?" Kasım'ın omzuna dokunmak için ona doğru uzanıyor.

Köle taciri onu öyle sert bir şekilde itiyor ki adam dengesini kaybediyor ve elinde tuttuğu nane çayı dolu bardağı düşürüyor. Yere düşen çömlek kırılıyor.

"Kafasının kesilmesi lazım!" diye bağılıyor. "Bunu kendim yaparım!"

Yalnızca Muhammed bin Muhammed'in önünde başını eğmek için duruyor sonra da cenazeden ayrılarak amacını gerçekleştirmek üzere bin Mudar evine gidiyor. Hançerinin kızın kafasını kesmek için yeterince keskin olmadığını düşünüyor. Yolunun üzerinde bir yerde durup daha kullanışlı bir silah alması gerekecek.

Elli Üçüncü Bölüm

Cenazeden hemen sonra Wellsted, Ali bin Mudar'ın büyük evinin ana bekleme odasının kemerli kapısının önünde duruyor. Kadınlar çağrılmış; en azından Zena. Feride onun bunu hiçbir şekilde kaçırmayacağını ve kocasının misafirini karşılamak üzere haremden geleceğini açıkça söylemiş. Gelir gelmez Dr Jessop dinlenmek üzere odasına çekiliyor. Üç gün boyunca hiç durmadan uyuyacağına yemin ediyor. Jessop, iyi niyetliliğine ve iyi huylu karakterine rağmen, Wellsted'in neden bir kızla buluşmak için bu kadar heyecanlı olduğunu çözemiyor. Bu son birkaç haftada sohbetlerde kızıdan bir kere bile bahsetmedi. Onun tek istediği mektuplarını tekrar tekrar okuyup evden gelen haberlerin tadını çıkarmak.

Mektupları ceplerinden sarkmış olan doktor, kelimelerini büyük bir zevkle birleştirerek, "Uyuyacağım, uyuyacağım ve bir tek hamur işleri yemek için kalkacağım." diyor. "Ya da tekrar banyo yapmak için kalkarım."

"Nasıl isterseniz dostum. Ve biraz eğlence isterseniz..." Mickey'nin daha fazla şey söylemesine gerek yok. Evde doktorun zevkine göre seçebileceği bir sürü kız var.

Aziz ona odasını gösterirken. "Ah, teşekkür ederim ama daha tamamen iyileşmedim. Önce bir uyuyayım sonra iştahım açılmış mı bakarım. Bu bir doktorun önerisi." diyor alayla.

Wellsted ev sahibiyle birlikte aşağıda bekliyor. Oda çok lüks, mermer döşemelerin üstü yumuşak minderler ve karı-

şık desenlerle dokunmuş kilimlerle, havası ise aromatik bir kokuyla kaplanmış. Sıra sıra dizilmiş pirinç kaplama lambalar yakılmış ve gecenin serinliği insanı ferahlatıyor. Buna rağmen teğmen yerinde duramıyor, fazla heyecanlı. Mickey, ancak kısa bir süre önce düzgün bir şekilde giyinebilmiş olan misafirine bakarak eğleniyor. Hiçbir Arap sıradan bir kadına karşı olan duygularını bu kadar açık bir şekilde belli etmez. Delikanlı yarışmaya hazır safkan bir at gibi.

“Sizce ne yapıyorlar?” diye soruyor.

Mickey ağzına gül suyundan yapılmış bir şekerleme atıyor.

“Kadınlar,” diyor belli belirsiz. Ama gerçek şu ki, genelde kadınların çoğu, köleleri olsun, eşleri olsun sahipleri ya da kocaları çağırdığı an birbirleriyle yarışrlar. Mickey eşiyle konuşurken daha kesin bir dil kullanması gerektiğini biliyor. “Feride...” Mickey memnun. Beklemeyi seviyor. Böylece, onu gördüğünde her şey onun için daha da tatmin edici oluyor. Her şeyin bu gece nasıl bir hal alacağını görmeyi bekliyor. Feride kızın beyaz adama deli gibi aşık olduğuna yeminler ediyor. Ve Mickey şimdi teğmene baktığında, bu duyguların karşılıklı olduğunu görebiliyor.

Sahibinin birkaç metre yukarısında, üst katta Zena oda-da volta atıyor. Mickey’nin tahmini doğru; her şeyin yavaş-ça ilerlemesine Feride neden oluyor. Neredeyse giyinmiş, yakın zamanda ona yardım etmeye gelen köle kızların oluşturduğu heyecanlı kalabalıktan çıkacak.

“Otur,” diye işaret ediyor Habeş’e. “Bir tatlı ye.”

Zena bu teklifi reddediyor. “O burada,” diye ısrar ediyor.

Feride gülüyor. “Geçerken bu duvarlardan önce birini, sonra ötekini öpüyorum. Tuğlalara ve harca duyduğum aşk değil kalbimi çalan, çalan asıl duvarların ardında yaşamakta olan.” Dün öğleden sonra okudukları bir şiirden alıntı yapıyor.

Zena omuzlarını silkiyor. “Hadi,” diyor.

Zena buraya geldiğinden beri şiir okudular. Daha doğrusu kız Issız Bölge'ye yaptığı yolculukla, Emir'in kampından kaçmasıyla, sahibine karşı beslediği duygularla ilgili Feride'ye detaylı bir rapor verdikten birkaç saat sonra. İlk elden anlatılan bu maceraya ek olarak Zena okur-yazardı da. Köle kız kitaplara göz gezdirip yüksek sesle şiir okumaktan çok hoşlandı. Büyükannesinin evi ne kadar lüks olsa da buradaki kütüphane kadar büyük bir kitaplık yoktu. Feride'nin bu evde, aşk sanatlarına adanmış -resimli- bazı kitapların da olduğu dikkatle düzenlenmiş geniş ve ilginç bir kitap koleksiyonu var. Teğmeni beklerken bu üç gün içinde ilgilendiği tek şey bu kitaplar oldu.

"Ah," Zena sayfalara göz gezdirirken Feride göz kırpmıyor, "o işlemle ilgili öğrenecek her zaman daha çok şey var."

Zena şu an onun kollarında olabilmek için her şeyi yapmaya hazır.

Feride sonunda kalkıyor ve saçlarını omzunun gerisine atıyor. Hizmetçilerden biri acı verecek bir yavaşlıkla başına yeşil renkte, tülден bir başörtüsü koyarken bir diğeri kapıyı açıyor.

Zena heyecanını kontrol etmeye çalışıp koşmamak için kendini tutmak zorunda kalıyor.

İlk olarak onu merdivenlerden inerken görüyor. Bu görüşme gizli koşullarda gerçekleştiği için ikisi de bir an için tereddüt ediyor. Sonra, Zena yaklaşıncı Wellsted ona doğru uzanıyor ve kendine çekiyor. Yanından geçip minderlerin üzerinde kocasının yanında yerini alan Feride'yi fark etmiyor bile. Duygusal bir yakınlığın başkalarının içinde böyle sergileniyor olması daha önce görülmemiş bir şey olsa da Mickey ve Feride, Wellsted'le Zena sarılırlarken, gururlu birer anne-baba gibi onları izliyorlar.

Wellsted dudaklarını Zena'nın kılere götürüyor. Onu öpmeyi tuzlu su içmeye benzetiyor; susuzluğu hiçbir zaman dinmiyor. Utanan Zena onu itiyor ve gülümsüyor.

“Buraya nasıl geldin?” Gözlerini ondan alamıyor.

“Gemilerle.”

“Vebalı şehirlerden sağ çıktın?”

Başıyla onaylıyor.

“Şanslısın. Bin Muhammed o yüzden öldü.”

Zena bu haber karşısında rahatlasa da sahibinin nasıl kurtulduğunu öğrenmek istiyor. “Ya sen?” Wellsted üniformasıyla sağlıklı bir tablo çizse de Zena onun iyi olduğundan emin olmak istiyor.

“Gördüğün gibi. Bir gemi aldık. Hint yapımı bir yelkenli. Hastalık bize biraz zaman kaybettirse de kıyıdan aşağı doğru gittik. Tek başına gitmek zorunda kaldığın için çok özür dilerim.” Sesi titriyor. “Her şey çok hızlı gelişti ve sen de hiç yardım almadan harekete geçmek zorunda kaldın. Vicdan azabı çekiyorum ama doktor o kadar hastaydı ki...”

Zena onu sevgiyle hafifçe itiyor. “Buradasın,” diyor. “Ben de buradayım. Önemli olan da bu.”

Mickey servis yapılısın diye ellerini çırpıyor. Büyü bozuluyor ve sevgililer odaya dönüyorlar. Küçük kadehlerde kan kırmızısı nar suları ikram ediliyor. Dudaklar sıvının rengiyle boyanıyor.

“Bir kokteyl partisi gibi, he teğmen?”

“Hanımefendi,” saygısını sunuyor. “Size öyle minnettarım ki...”

“Senin bu tatlı kızın tam bir kuzu.” Feride onun sözünü yarıda kesiyor. Resmi konuşmalar onu boğuyor. Her şeyin daha gayri resmi bir havada olmasını tercih ediyor. İnci devam ediyor; “Şimdiden Zena’yı çok sevdiğimi söylemeliyim. Çok akıllı ve cesur bir genç kadın. Sürekli kendilerine koku sürüp duran bu kadınlara dayanamıyorum, gerçekten dayanamıyorum.”

Yanakları kızaran Wellsted, “Zena’nın ne kadar başına buyruk olduğunu anladım,” diyor. “Aslında Mickey onu bana verdiğinde ettiğim bir yemin var; çölü geçtiğimizde onu bırakacağımı söylemiştim. İlgilenmem gereken yasal bir süreç var mı?”

Mickey başını sallıyor. “Bu dürüst bir davranış ve yalnızca karar vermen yeterli,” diyor.

“O zaman seni serbest bırakıyorum,” diyor Wellsted. “Şu an seni serbest bırakıyorum.”

Feride da “O zaman buna içelim,” diye şerefe kadeh kaldırıyor.

Zena tereddütle, “Ama şimdi ne yapacağım?” diyor gergin bir şekilde. Boynundaki tüyler heyecanla diken diken oluyor. Bu baştan beri istediği şeydi ama yine de... “Özgür olayım ya da olmayayım elimde hiçbir şey yok,” diyor.

Mickey gülümsüyor. “Hayır, ben olsam öyle söylemezdim,” diyor.

Wellsted onu temin ediyor; “Merak etme Zena, her şeyin çaresine bakacağız.”

Bir açıklama, davet ya da belki bir teklif yapmak üzereyken, avludan gelen çığlık onu bölüyor. Birisi dışarıda iyiye işaret olmayan bir curcunaya neden oluyor. Dudakları kan rengindeki nar suyundan ötürü boyanmış olan Mickey dışarıya bakıyor. Hayranlık uyandırıcı bir sakinlikle hiçbir şey belli etmiyor; sanki her şey normalmiş gibi... Akşamleynin böyle bir gürültü çıkması yemek istemek ya da karısına bakmak kadar normalmiş gibi... Kapı ardına kadar açılıp da Kasım elinde işlenmiş kılıcıyla Aziz’i kolundan sürükleyerek içeri girdiğinde Mickey, önlem almak amacıyla kalkıp silahla Feride arasına giriyor. Odanın öbür ucu uzakta olsa da, kılıcını savurmak bir yana, Kasım’ın başka bir adamın eşi varken içeriye girmesi başlı başına bir hakaret.

Önündeki manzaraya bakan Kasım, yüzünü tiksintiyle buruşturuyor. En iyi zamanında bile, bu sahne onun için fazlasıyla ailevi. Bin Muhammed daha yeni toprağa verilmişken Zena’nın burada olması büyük bir haksızlık. Tam da şüphelendiği gibi... Kızın nereye kaçtığını hepsi biliyordu. Yaralanan bir hayvan gibi kükrüyor ve Aziz’i yere fırlatıyor.

“Doğruymuş o zaman! Onun hayatını istiyorum! Kızın hayatını istiyorum! O bir kaçak ve Maskat’ın kanunlarına

göre suçlu!" tehditlerle dolu olan kelimeler dilinden sessizce dökülüyor. Onlara doğru ilerliyor.

Wellsted kılıcını çıkarmıyor ama eli kınına gidiyor. "Kasım," diyor, "Zena'yı özgür bıraktım. Artık bir köle değil."

Kasım onu dinlemiyor. Onun için fark etmez. Kızın ölmesi şart. Odayı bir anda geçip hızlıca Zena'yı yakalayarak dizlerinin üzerine çökmesi için onu zorluyor ve kılıcıyla boynunu hedefliyor. Geleneğe göre kafasını vücudundan ayırmadan önce idamını bildirmesi gerekiyor. O an Zena onunla pençeleşiyor ama kurtulamıyor. Adamın omzunu vahşice ısırarak yalnızca onun daha fazla sinirlenmesine neden oluyor. Kızı iterken kılıcının keskin bıçağı kızın omzunu kesiyor. Yara açılıyor ve omzundan kan akarken cilbabının ince kumaşı lekeleniyor.

"Artık özgürüm," diyor isyanla. "Beni özgür bıraktı, hiçbir hakkın yok. Zaten hiçbir zaman hakkın yoktu. Beni kaçırdın. Hırsızdan başka bir şey değilsin!"

Kasım Zena'yı saçlarından tutup dizlerinin üstüne oturuyor. Kılıcını kaldırıp da adaleti sağlamaya hazırlanırken kızı da kıpırdamaması için tutmaya çalışıyor. "Said bin Sultan adına, başın kesilerek ölüm cezası almana karar veriyorum."

Zena tek seferde Kasım'ın kasıklarına sert bir tekme atıyor. Kılıç düşüyor ama hedeflediği yeri kaçırarak kızın köprücük kemiğinde yara açıyor. Wellsted, Kasım'ın üzerine tüm vücut ağırlığıyla atılırken Zena çılgık atıyor. Tacirle boğuşarak onu yere deviriyor ve iki adam döşemenin üstünde yuvarlanıyorlar. Cüppenin içinde hareket etmek daha kolay olduğu için Wellsted bu Avrupalı kıyafetlerin ona dezavantaj yarattığını düşünüyor. Yine de Kasım'ın dövüşme tarzını çok iyi biliyor. O an arkadaşlıkları her anlamda sona eriyor. İki adam da birbirine çok öfkeli.

"O öldü!" diye bağılıyor Kasım, "onun kız yüzünden öldüğünü anlayamıyor musun?"

Wellsted tereddüt etmiyor. Adamın çenesine bir yumruk indirip kılıcı alamasın diye uzaklaştırmaya çalışıyor.

Kasım'ı öldürmek istemiyor ama denemekten başka bir çaresi olmadığını da farkında.

"Arkadaşım," diyor, "seninle aynı safta çarpıştık. Dur artık, lütfen."

Karşılığında Kasım teğmenin karnına bir darbe indiriyor. Wellsted nefessiz kalsa da üstte kalmayı beceriyor.

"Kızı kardeşine tercih mi ederdin?" tacir şaşkınlıkla haykırıyor. "Bin Muhammed'e bağlılık yemini ettin." Sözcükler ağzından sanki zorla çıkıyor; beyaz adamın bir kadını yoldaşı için yerine getirilmesi gereken bir göreve tercih etmesi iğrenç ve kesinlikle doğaya aykırı. "Ve bu kız beş para etmez. Onu özgür bıraksan da bırakmasan da o bir kaçak. Bir fahişe. Bir Habeş."

Wellsted arkasına doğru uzanıp pantolonunun kemeğine sakladığı hançeri kınından çıkarıyor. Aylardır üzerinde taşıdığı hançeri, bu Avrupalı giysiler içinde koyabilecek başka yer bulamadığı için tam da adet olduğu şekilde taşıyor. Ama şimdi hiç beklenmedik bir anda hançeri arkadan çekebilmenin ona bir avantaj sağladığını fark ediyor. Kısa kıvrımlı bıçağı Kasım'ın boğazına dayıyor.

"O benim," diyor öfkeyle. "Ve onu öldürmene izin vermeyeceğim. O öldü artık Kasım. Gitti. Bu Zena'nın suçu değil. Hastaydı. Çok zayıftı. Kız Maskat'a kadar tek başına yolculuk yaptı ve şimdi onu öldürmeni izlemeye dayanamam."

"Zayıf," diyor Kasım boğuk bir sesle. Bin Muhammed için garip bir sözcük seçimi. Normal şartlarda akla bile gelmeyecek bir kelime. Buna dayanamıyor. Serbest kalmak için debeleniyor. "Zayıfmış!" diye tekrar ediyor öfkeyle.

Wellsted, "Hiç istemesem de seni öldürürüm," diye tehdit ediyor.

Kasım'ın gözleri parlıyor. Debelense de teğmenin onu yere yapıştırdığını fark ediyor. Öfkeyle teğmene yumruk atmaya çalışıyor. Wellsted adamın hareketini engellemek için ellerini onun boğazına koyuyor. Sonra, hançerini adama doğrultarak gerekirse onu bıçaklamak için hazırlanıyor.

Kasım boğazından yükselen hıçkırığı hissediyor. Bu şartlarda bir kavgayı kaybetmesi, korkunç bir şekilde saygınlığını da kaybetmesi demek. Şimdi, bin Muhammed onun şerefini koruyup güçlü olmasına ihtiyaç duyarken o tamamen aciz bir durumda. Köşeye sıkışmış durumda. Bu, Kasım'ın başkalarına yapmaya alışık olduğu bir şey; boyun eğdiklerinde de onları hor görüyor.

Zorla, "Muhammed" diyor teğmene karşı koymaya çalışırken. Ama avantaj teğmende.

Artık tamamen başarısız olduğunu anladığında Kasım içinde yayılan umutsuzluğu hissediyor. Ölmüş olmayı diliyor. Bu aşağılanmayla yaşamak istemiyor. Hayatının artık bir değeri yok. Bunu kendi kendine kanıtladı.

Çaresizlik içinde tenini Wellsted'in hançerine doğru iterek bıçağın kestiği yerden birkaç damla kan akıtıyor. Kendini itebildiği kadar güçlü bir şekilde itip de hançer cüppesinin kumaşını keserek içine girerken acı hissetmiyor bile. Wellsted şok içinde geri çekiliyor. Kasım yarısından kan süzülüp de başı dösemeye yığılırken lanet okuyor. Yavaş yavaş içinde yükselen acıyı hissetmeye başladığında en azından dik-kati dağılarak çaresizlik ve tüm gün göğüs germek zorunda kaldığı üzüntülerinden uzaklaşıyor.

Tatmin olmuş bir şekilde; "Şerefimle," diyor.

Zena ayağa kalkıyor ve yaralarından akan kanı durdur-maya çalışıyor. Kasım'ın başına dikiliyor. "Şerefmiş..." diyor öfkeyle. "Sen ne hakla şereften bahsediyorsun?"

Mickey kıza geri çekilmesini işaret ediyor. Adam öyle sakın ki, Wellsted kısa bir süre için bu dünyada adamı ne-yin şaşırtabileceğini merak ediyor. "Teğmen Wellsted," diyor, "bana izin verir misiniz? Aziz, doktoru ve imamı getir. Kasım'ın bu akşam için hem fiziksel hem de ruhsal olarak yardıma ihtiyacı var. Ve sen de hayatım," eşine dönüyor, "siz iki hanımefendi hareme dönseniz çok iyi olur. Zena sen de yukarı gider misin? Böylece kadınlar yaralarınca ilgilen-sinler."

Bir dakika içinde herkes Mickey'nin verdiği talimatla-rı yerine getirmeye gidiyor. Atmosfer tamamen bozuluyor.

Feride, Zena'ya odadan çıkması için yardım ediyor. Mickey, Kasım'ın yarasına bakıyor. Oradan bile, temsilci Kasım'ın tüm ana damarları, atarları ve organları iskaladığını görebiliyor. Elleri titreyen Wellsted hançerini kınına sokarken Mickey de elini Kasım'ın omzuna koyuyor. Odaya giren Jessop uykulu gözlerle etrafa bir göz atıyor ama hiçbir şey söylemiyor. Yalnızca hastayı incelemek için öne doğru geliyor.

"Beni yalnız bırakın," diye bağıyor Kasım öfkeyle. Doktorun elini itiyor. "Ben ölmeye hazırım."

"Acı ve hastalık," diye açıklıyor doktor, "bazen ateş geçiyor ama değişken davranışlar kendini göstermeye devam ediyor. Şokta. Onu tutmama yardım edin."

Mickey yardım edeceğini belirtmek için başıyla onaylıyor, Wellsted'in geride kalması en iyisi. Konuştuğunda aynı otoriter ses tonunu kullanıyor.

"Sakinleşme zamanı arkadaşım. Kimsenin bundan haberdar olmasına gerek yok... Kızın suçu yok. O sahibinden kaçmadı, bilakis ona kaçtı. Onu Emir'e teğmenin onayı olmadan verdiniz. Bin Muhammed türünün tek örneği olan bir adamdı, ama arkadaşına olan görevin hayatta kalmak. Başka şeylere yönelmelisin kardeşim. Uzun bir hayat yaşamalısın.

Wellsted tehditkar bir gölge gibi olduğu yerde dikiliyor. Kasım'ı hiçbir zaman affetmeyecek.

"Bana bir yastık ver ihtiyar," diyor Jessop.

Kenardaki masadan aldığı birkaç kumaşla yarayı kapattı ve şimdi hastasını rahat ettirmeye çalışıyor. Kasım ne yaparsa yapsın rahat olamayacak. Dünyada söylenen hiçbir sözün ona yardımı dokunamaz. Hiçbir doktor onun acısını hafifletemez. O bir çöl yarattığı, hiçbir zayıflığı affedemez.

Wellsted dönüyor. O döndüğünde Kasım bir kobra gibi kalkıyor. Daha hiçbir fark edemeden teğmenin hançerini kınından çıkarıyor. Bir anlığına hançer havada kalıyor ve Kasım'ın neye niyetlendiğini kimse anlamıyor. Wellsted bir kere daha kılıcını çekiyor ama onu kullanamadan Kasım hançeri kendine çeviriyor ve tereddüt etmeden doktorun dikkatlice kapattığı yaranın üzerinden kalbine saplıyor.

Elli Dördüncü Bölüm

Feride Zena'nın omzundaki kesiği tuzlu suyla yıkayarak mutfaktan yoğurt ve bal getirilmesini emrediyor.

"En rahatlatıcı yiyecek, sence de öyle değil mi?" diye soruyor.

Zena sessizce başıyla onaylıyor.

Feride ekliyor; "Eh, bu Arapların bazıları tımarhaneden kaçmış gibiler."

Feride uzun zaman önce Bath'de gönüllü olarak yaptığı gereksiz bir düelloda ölen arkadaşı Edward'ı düşünüyor. O an, yalnız Arap erkeklerinin değil, tüm erkeklerin ani bir öfkeyle kılıçlarına sarıldıklarını fark ediyor. Bu bilgiyi belleğine kaydediyor. Üzerine bal dökülmüş yumuşak, kremimsi yoğurt gelince eline kaşığı alıyor. Feride biriyle ilgilenmeyeli uzun süre oldu. Tabi Mickey dışında, o da sonuçta Feride'nin kocası. Wellsted'in emirlerinden ve kısa bir süreliğine de olsa Londra'ya geri dönmesi gerektiğinden haberdar olan Feride'nin, bu ilgi çekici kız için bir teklifi var. Bir kaşık yoğurt alıp Zena'nın dudaklarına götürüyor.

"Burada kalmak istersen canım, " diyor, "Seni ağırlamaktan mutluluk duyarım. Bu evde istediğin kadar kalabilirsin."

"Teşekkür ederim. Teğmen özgürlüğümü verdiğini söyleyerek neyi kast ediyor anlamıyorum." Zena burnunu çekiyor. "Bana verdiği özgürlükle yapabileceğim bir şey yok." Kasım'ın davranışları bunu açıkça gösterdi. Titriyor.

"Tamam, sus. Bunları şimdi düşünmeyelim."

Kase boşalınca Feride kızı yatırıyor. Lambalar söndürülüyor ve kız minderlerde rahat ettiriliyor. Feride dinlenmeye çekiliyor. Tüm bu olanlardan sonra çok yoruldu ve Mickey de haremi daha sonra ziyaret edecek. Feride bu gece kocasına sarılmak için can attığını fark ediyor. Teninin sıcaklığını hissetmek istiyor.

Aşağıda olanların haberi kulağına geldiğinde Feride kızı uyandırmamaya karar veriyor. Tüm bu olanlar, her açıdan tam bir kargaşa olsa da, çocuk uyuyor ve haberler onun uyanmasını bekleyebilir. Muhafız çağrıldı ve imam ölü için son duaları ediyor. Hizmetliler haberleri almak için şehrin her yanına gönderiliyor. Feride, penceresinden, küçük lambalarla sokağın aşağısında karanlıkta parıldayan hizmetlileri görebiliyor. Bir tanesi Kasım'ın evine gönderilmiş; sahibinin bile Maskat'a döndüğünden beri ziyaret etmediği eve. Diğeri ise bin Muhammed'in cenazesi için gelip bu zamana kadar kalanların da artık evlerine dağılmaya başladığı camiye gönderiliyor. Orada daha çok Sultan'ın adamlarını bilgilendirmek adına kalıyorlar. *Kasım hem beni, hem de Zena'yla kaçırdı. İkimizi de buraya getirdi, diye düşünüyor. Belki de bir süreliğine Zena'yla huzuru birbirimizde bulabiliriz...*

Bu haber Mickey'nin yatağa çok geç geleceği ve Feride'nin onunla ilgilenmek zorunda kalacağı anlamına geliyor, omuzlarını ovup, zihnini temizlemek. Bu sırada, oturup tam çatıların üstünden parıldayan alçak ve kocaman ayı seyrederken ne kadar da şanslı olduğunu düşünüyor. Zena'nın maceralarını dinlerken birazcık kıskanmış olsa da, o da bu akşam evinde dış dünyanın tehlikesini evinde yaşıyor.

"Olayın içinde olmaktan çok, olayı dinlemeyi seven bir insanım." diye mırıldanıyor kendi kendine. Aklında bu düşüncelerle gece için dinleniyor.

Elli Beşinci Bölüm

Gece yarısından sonraki saatte koridorlarda fark edilir bir huzur var. Herkes yatmış ev tamamen sessiz. Teğmen evin kaldığı kanadından başka bir bölümüne doğru koridorda yürüyor. Yürürken ayaklarının döşemede çıkardığı sesi duyabiliyor. Kumlar, gizli aşıklara daha çok müsamaha gösteriyor; etrafta görünmeden hareket etmek çok daha kolay. Kadınların kaldığı odalara doğru yaklaşırken muhafızlar dikkat kesiliyorlar.

“Bana onu getirir misiniz?”

Adam ağırlığını önce bir ayağına sonra diğer ayağına veriyor. Bu akşam evde yaşananlar ne kadar alışılmadık olursa olsun sahibinin haremine giremez, hele ki bu saatte.

“Bekleyin.” diyor ve koridorda ilerleyip gözden kayboluyor. Bir iki dakika sonra, seslenme mesafesindeki küçük odasında uyuyan, gözlerinden uyku akan bir kadınla geliyor.”

Muhafız “*el Habşi*.” diye emredince kız mahrem kapıların ardında kayboluyor. Kapı tekrar açıldığında Zena’yı karşısında buluyor. Kanlanmış cilbabını çıkarmış, beyaz kuşmaştan basit bir elbise giymiş. Ayakları çıplak.

“Selam.” diyor sessizce.

Wellsted’in rahatlatma hissi yüzüne yansıyor. “Gel,” diyor kızın elini tutarak. “Beni izle.”

Onu koridordan geçirip kendisine tahsis edilen odaya götürüyor. Odası geniş ve oturulacak bir alan oluşturulmuş. Tepe manzarasını görmek için pencereleri açmış; odasının olduğu yerden deniz manzarası görülmüyor. Ay gökyü-

zündeki yerini okyanus tarafında almış. Ama yüzünü göstermese de ağaçlara bahçelere, avlulara ışık gizemli bir ışık yayıyor.

"Konuşmamız bitmedi."

Zena kendini minderlere atıyor. Kasım'ın her an bir yerlerden çıkabileceği hissine kapılıyor ve kendini huzursuz hissediyor. "O gitti mi?" diye soruyor.

"Sana söylemediler mi? O öldü. Kendini öldürdü."

Duygusuz bakışlarla bu söylenenleri sindirmeye çalışıyor. "Beni kaçırdı," diyor, "amcamı öldürdü."

"Bunu bilmiyordum."

Başını sallıyor. "Bunu sana hiç söylemedim."

"Üzgünüm."

Zena itiraf ediyor; "Onu öldürmeyi düşündüm. Bana hançeri verdiğinde aklıma ilk gelen düşünce buydu. Bugün olanlardan sonra kendimi bir daha hiç güvende hissetmeyecektim. Öldüğüne sevindim."

"Güvende olman beni mutlu ediyor." diye cevap veriyor Wellsted. Kızın cesareti oldukça etkileyici. Her ne kadar zaman içinde bin Muhammed ve Kasım'a hayranlık duymuş olsa da yapması gerekeni yaptı.

Wellsted, Zena'nın yanına oturuyor ve elini onun yanağında ve boynunda gezdiriyor. Zena kendini rahatlamış hissediyor. Teni bir kez daha heyecanla ürperiyor ve kendini eriyormuş gibi hissediyor. Dudağını ısıyor. Parmak uçlarıyla Zena'nın omzundaki yarasına dokununca birden duruyor.

"Acıyor mu?"

Zena başıyla onaylıyor.

"Çok üzgünüm. Kasım'ın davranışları..."

"Bir tımarhane kaçkını gibiydi değil mi?" diyor Zena. "Feride böyle söylüyor."

Wellsted gülüyor. "Evet. Evet, öyle. Acıdan delirdi diye düşünüyorum. Böyle davranmaya hiç hakkı yoktu." diyor.

"Onu öldürür müydün?"

Wellsted bir an için duruyor. "Evet, seni seviyorum." diyor öylece, gözlerini kızdan ayırmıyor. "Seni kesinlikle sevi-

yorum ve sana zarar vermesine izin vermezdim, ne olursa olsun.”

Zena gülümsüyor. Ona doğru uzanıp yanağından öpüyor. Yanağını onun sakalında gezdiriyor ve derin bir nefes alıyor. Bu Avrupalı kıyafetler içinde farklı koksa da koku Zena’nın hoşuna gidiyor.

“Beni bekleyecek misin?” diye fısıldıyor.

“Ne demek istiyorsun?”

“Londra’ya çağrıldım Zena. Ama geri döneceğim. Beni bekleyecek misin? Mickey ile anlaştık, burada sana göz kulak olacak ama döndüğümde senin için başka bir yer bulabiliriz diye düşündüm. Bombay’da. Denizci subayları her zaman Bombay’a dönerler. Orayı beğeneceğine eminim. Ve sana ben göz kulak olacağım.”

Zena öne doğru eğiliyor. “Beni de yanında götürmeyecek misin? Londra’ya? Orayı görmek isterim. Avam Kamarası’nı ve Thames Nehri’ni. Ayrıca seyyar satıcıları ve panayırları da...”

Wellsted olumsuz şekilde başını sallıyor. “Hayır,” diyor şefkatle. “Olmaz. Londra’nın benim için tek anlamı ikimiz için servet kazanacağım yer olması. Gelememen için sebepler var. Ama çok uzun kalmayacağım. Sana yemin ediyorum; buraya, sana geri döneceğim. Zena beni bekleyecek misin? Beni umursuyor musun?”

Zena ona boş boş bakıyor. Duyguları bu kadar kuvvetliken başka bir seçeneği yok. “Başka hiçbir şey düşünemem ki.” diyor. “Daha önce hiç böyle hissetmedim. Hiç. Eğer Kasım sana zarar verseydi ben de onu öldürürdüm.”

Wellsted gülüyor. Bu kadın olağanüstü. Onun için hiçbir şey olanaksız değil. Bu Wellsted’in hoşuna gidiyor. Eğiliyor ve onu uzun uzun öpüyor. Tutkusu giderek artarken Zena’yı mindere yatırıyor ve elini cilbabının altında gezdiriyor. Sonra birden oturuyor. Zena kollarını ona doluyor.

“Hadi,” diyor. “Benimle gel.”

Serin koridora çıkıp merdivenlerin yerini bulup Zena’yı elinden tutarak onu yukarı götürüyor. Üst katlarda depolar

ve geniş çocuk odaları var. Bunları geçip sonunda bir üst kata çıkan diğer merdivenleri buluyor.

Israrla "Burası." diyor. Bir kez daha dışarıda, yıldızların altındalar.

Zena gülüyor, "Yine çatı!"

"Seninle çatıda olmayı Paris'in en iyi otelinin odasında olmaya tercih ederim." Zena'yı etrafında döndürüyor. "Lütfen bekleyeceğini söyle Zena."

Aklını kurcalayan hiçbir soru yok. "Evet, evet." onu şefkatle öperek söz veriyor. Feride'nin kitaplarında gördüğü bir şeyi denemeyi düşünüyor. "Ne kadar zamanımız var?"

Wellsted ufka bakıyor. "Birbirimize her şeyi anlatmak ve birbirimize doymak için yeterince zaman yok. Beni Cape Town kadar uzağa götürecek bir gemi ayarlandı. Gördüğün gibi beni geri çağırıyorlar. Güneş battıktan sonra gemi buraya vardı. Mickey yarın yola çıkacağını umuyor. Erken ayrılmam gerekecek."

"Yalnızca bir gece mi?" çok bencilce sorulan bir soru ama onunla daha fazla olmayı istemekten kendini alıkoyamıyor.

Zena'ya söz veriyor; "Ama uyumayacağız, gözümüzü bile kırpamayacağız. Ve söz veriyorum Zena, geri döneceğim. Gözünü açıp kapayınca kadar geri döneceğim."

Zena cilbabını başının üstünden çıkarıyor ve Wellsted onu karanlıkta görebilsin diye birazcık yana çekiliyor. "Maceralarını duymak istiyorum, tabii!" diyor.

Wellsted gülüyor. "Ben de güzelim." diyerek onu çatının döşemesine nazikçe yatırıyor. Kısa bir süre sonra birbirlerinden başka her şeyi unutarak ayın altında beraberce hareket ediyorlar. Yaşayacağı her hikayeyi anlatmak için yapması gereken tek şey, Wellsted'i beklemek olacak.

Elli Altıncı Bölüm

Londra'da Kraliyet Topluluğu üyelerinin eşleri, kararlaştırılan ilginç bir toplantı olduğunda normalden daha geç yemeye alışıklar. Ama Teğmen James Raymond Wellsted'in toplanmış büyük bir kalabalığın önünde konuşma yaptığı kasvetli bir şubat gününün öğleninde Kentte düzenlenecek iki tane yemekli partiden bir tanesi gece yarısına kadar başlamıyor, diğeri ise tamamen iptal ediliyor. Amiral Rose, bu ayrıcalıklı rütbesini yalnızca savaşın en sıcak olduğu zamanda gösterdiği üstün kuvvet ve azmi sayesinde almadı. Adam aynı zamanda lobi faaliyetlerinde de çok iyi. Topluluğun yeni yeni gaz lambasıyla aydınlatılmaya başlanmış olan odaları, derisi hala çölden dolayı pembe olan ciddi genç adamın söyleyeceklerini duymak için gelenlerle hınca hınç dolu. Sör Joseph Hooker, Wellsted'in maceralarını ve gide-rek yükselen kariyerini en ihtişamlı kelimelerle anlattıktan sonra, genç adamı takdim ediyor. "Arap Yarımadası'nı geçen ilk beyaz adam," diyor. "Ve bir kahraman."

Salonu dolduranlar hayal kırıklığına uğramıyor. Wellsted harika bir konuşmacı; yalnızca yarımadanın coğrafi özellikleriyle ilgili detayları ve Fransızlarla olan politik durumu anlatmakla kalmıyor, aynı zamanda kum tepelerinin kavurucu sıcaklarını, pazar alanındaki nane çayının kokusunu, veba salgını olan şehirlerin çektiklerini ve kabilelerin değişken yaşamlarını tüm canlılığıyla dinleyicilere de adeta yaşıyor. Daha genç üyelerden bir iki kişi Wellsted'in konuşmasından o kadar etkileniyorlar ki bu büyümlü yeri

görmek için Portsmouth'a gidip oradan yola çıkmayı düşünüyorlar.

"Harika bir akşamdı." Murray'le bekleyen arabaya doğru gitmek için merdivenlerden inerlerken Rose Wellsted'i kutluyor.

Delikanlı kesinlikle ondan bekleneni hakkıyla yerine getirdi. İğrenç Fransız köle tacirleri ve İngilizlerin Kızıldeniz ve Hint Okyanusu üzerinde etkinliğini arttırması gerektiğiyle ilgili konuşma sayesinde tüm topluluk aydınlandı. Wellsted gelecek hafta başbakanla görüşüp Meclis Komitesine raporunu sunacak. Biraz ilginç bir adam olsa da tamamen güvenilir olduğunu kanıtladı. Amiral Rose eve döndüğünde teğmen bahçede durup iliklerine kadar ıslanıyordu. Görünüşe bakılırsa adam yağmuru inceliyordu.

Wellsted hiçbir zaman ve hiçbir yerde evine özlem duymadı. Ama şimdi, Zena'ya susamış durumda ve bu susuzluğunu gideremeyeceğinden korkuyor. Hoş ve uygun iyi aile kızlarının ilgisine rağmen -içlerinden biri bir varis- kalbi hala alçak dolunayın altında, Riyad ya da Maskat'taki o çatıda.

Murray, Wellsted'e takılıyor; "Dün gece annelerinin size büyük bir heyecanla tanıttığı güzelliklerden hiç etkilenmemişe benziyorsunuz. Hala bir ilişkinizin olmaması beni çok şaşırtıyor! Bu yaşta olup da bekar olan bir adam!"

İngiltere'de çok az anne, kızı için daha iyi bir damat düşünebilir. Çok satanlar listesine giren ilk el yazmasından sonra Wellsted, ikinci el yazmasını da bitirdi. Murray bu el yazmasının birçok baskısının çıkacağı konusunda emin. Sokotra ile ilgili olan el yazması basıldığı hızla satılıyor.

Wellsted kafasını sallıyor. "Kadınlar," diyor çok sıkılmışçasına.

"Senin gibi tutkulu bir adam..." diye yorumluyor Amiral.

"Bir adam tutkulu olduğunda, bunu okuyucularına da yansıtabiliyor." Murray, Wellsted'e cep şişesini ikram ediyor. "Eğer harika bir okunabilirlikle yazabiliyorsa çok daha iyi. Cladriges'de mi, kulüpte mi yesek?"

Kraliyet Topluluğuyla ilgili işler muhteşemdi ancak artık saat çok geç olmaya başlıyor ve Murray yatağa aç karınla girmekten nefret ediyor.

At arabası çamurlu sokaklardan geçerken Wellsted camdan bakıyor. Serin, nemli ve gri havası olan bu yerde kendini tarif edilmez bir şekilde yalnız ve sıkıntılı hissediyor. Mayfair, Westminster ve Whitehall'da bir daha asla eskisi gibi olamayacak. Molyneux Caddesi'ni ziyaret ettiğinde her şeyin değiştiğini gördü, babası onu tanımayan yaşlı bir adam, erkek kardeşleri de birer yabancıydı.

"Çölü geçen ilk beyaz adam." Büyük Wellsted oğlunu kucakladı. "Hadi pasta yiyelim!"

James bu ziyaretin kötü değilse de tuhaf geçtiğini düşünüyor. Kimseye onun için en önemli olan şeyden bahsedemiyor. Dönmesini gerektiren nedeni...

Yine de ödüller çok tatmin edici, *The Times*, Coğrafya Kurumu'nda yaptığı konuşmayı yayınladı ve Rose ona terfi edeceğiyle ilgili bazı ipuçları verdi. Maskat'a dönmek için sabırsızlanıyor. Kaptanlık unvanı Zena'yla başlayacağı yeni bir hayatın başarısı olacak. O unvana verilen maaşlar çok daha yüksek ve kendine yeni bir ev kurabilecek.

Bu düşünceyle birlikte gözleri parlıyor. Ona asıl hayat veren, şu an ona bir dizi başarıdan ibaretmiş gibi gelen şeyler değil, Zena'ya olan aşkı. Onu görmek için sabırsızlanıyor. İran'a yapılacak bir gözlem gezisinden bahsediliyor. Zena'nın da onunla geleceğinden emin. Bu sefer karı koca olarak seyahat edebilirler. Karar verdi, evlenecekler. Araba Cladriges'de durunca Wellsted parlak kaldırıma ayak basıyor.

"Ne düşünüyorsun ihtiyar?" diye soruyor Rose.

Wellsted gülümsüyor. "Çölü ve tüm cazibesini."

"Gitmek için sabırsızlanıyorsun ha? Kahramanımız tüm o çekiciliği özlüyor sanırım," diye yorumluyor.

Murray sırtıyor. "Onu suçlamıyorum," diyor. "Kulağa harikulade geliyor." Murray'nin elbette Londra'dan ayrılmak gibi bir niyeti yok, bunun yerine başkalarının maceralarını dinlemeyi yeğliyor.

Wellsted merdivenlere yöneliyor. Basamakları hızla çıkıp fuayeye giriyor. Yüzünde kayıtsız bir ifade var. Kalbinde bir sır saklıyor. Kumlara gömdüğü bir sır. Çölün sırrı.

Son Söz

Tahtırevan içindeki kadınlar ve dışarıda talimat bekleyen taşıyıcılar, köle pazarında oyalanıyorlar. Kalabalığın ilgisi birkaç dakika önce hazırlıklarına başlanmış olan açık arttırma üzerinde. Feride'nin dikkatli bakışları hiçbir şeyi kaçırmıyor, nargile içen adamların arasından kilolu olan mezatçıya sesleniyor. Büyük zorluklara göğüs germiş olan, on üç yaşındaki köle Siddi tıknaz muhafızlardan kurtulmak istiyor ama kaba kuvvet ile zapt ediliyor. *Sanki daha büyüktüler*, diye hatırlıyor Zena. Artık korkmuyor. Zena kıyafetlerinin üzerine bir burka geçiriyor ve beraberinde getirdiği sepeti de yanına alıyor. Taşıyıcıların fark etmeyeceği bir şekilde tahtırevandan sinsice çıkıp limana doğru giden yolda gözden kayboluyor. Kapısı parmaklıkla kapalı olmasına rağmen ambar, şu an korunmasız halde. Zena kilidi kaldırıyor. İçeriye her girişinde hayrete düşüyor. Üst üste yığılmış bedenler ve onlardan yükselen o koku... Sadece birkaç dakikası var. "İşte" sepeti yere koyup üzerini açıyor. Meyvelerin kokusu havadaki pis kokuya karışıyor ve köleler meyveleri kapmak için uzanıyor. Zena geri çekiliyor ve ardındaki kapıyı açık bırakıyor. Kölelerin kaçmayacaklarını biliyor. Yine de bir tercih hakları olması güzel. Burka Zena'nın tanınmamasını sağlıyor, köşeyi döner dönmez gözden kayboluyor.

Zena ince tülün ardında belirir belirmez "Tamam mı?" diye soruyor Feride.

Zena onaylıyor. Elinden gelse kölelerin hepsini kaçırmak ya da hepsini satın alıp özgür bırakmak istiyor. Fakat

bunun bir sonu yok, böyle bir şey yapmak onu ya idama götürür ya da köle tacirlerine cesaret verir. Bu ufak insani davranış, bir kadının gösterebileceğinin en fazlası. Tersane-nin yanındaki bu yere haftada iki kere geliyorlar.

Feride kıkırdayarak, “Tekrar evde olmak gibi...” diyor. Kardeşleri, ev sahibini oyuna getirip kirayı atlatırlardı.

Zena burkasını çıkarıyor ve bacak bacak üstüne atarak arkadaşının yanına oturuyor.

“Yakında dönmüş olacak tatlım, hem de tüm o servetiyle.”

Zena öyle umut ediyor. Feride ona İngilizce öğretiyor ve o da bunu teğmene bir an önce göstermek istiyor. Onu ve diğer tüm öğrendiği şeyleri...

“Ya şimdi?” diye soruyor Feride. “Köle tüccarlarına eve dönmeden oyun oynayalım mı? En azından fiyatları yükseltip kölelerin satılmasını zorlaştırabiliriz.”

Zena bugün bunun için istekli olmadığını anlıyor. “Açık arttırmayı izlemeye kalmayalım,” diyor.

Feride omuzlarını silkiyor. Tahtirevanın kenarına çarpıyor ve yüklük dengesini kaybediyor. Taşıyıcılar hemen tahtirevanı düzeltiyor ve öğlen sıcaklığında yollarına devam ediyorlar. Feride “At pazarında duralım,” diye emir veriyor ve mindere yaslanarak seyahatinin tadını çıkarıyor.

*Onuru kırılmış bir kadın... Uzak bir diyar...
Yasak bir aşk...*

“Gizem, tarih, aşk ve maceradan hoşlanıyorsanız bu kitap tam size göre”

– Scottish Home & Country

Yoksa kaderleri kumlara mı yazılacak?

Kalbinde bir sır saklıyor. Kumlara gömdüğü bir sır.

Çölün sırrı...

Yıl 1833, İngiliz Deniz Kuvvetleri Arap Yarımadası kıyılarını keşifte. Genç ve hırslı bir asker olan Teğmen James Wellsted, Krafa hizmet ettiği günlerinin, onu ün ve zafere götürmesinde kararlıdır. Ancak iki subay arkadaşının istihbarat toplarken kaybolması tüm planlarını alt üst eder. Wellsted, çok tehlikeli bu kurtarma görevini üstlenmelidir.

Kölelik Arabistan'da hâlâ yaygındır. Köyünden koparılıp çok uzaklara götürülen Habeşli asi güzel Zena, Maskat pazarında satılığa çıkarılır. Fakat kendini teğmenin kölesi olarak bulduğunda, talihi tamamen değiştirecektir. Zena, onları nelerin beklediğini bilmeden bu tehlikeli görevde teğmene eşlik etmek zorundadır.

İkisi de bir seçim yapmak zorunda kalacak: öyle bir seçim ki, hayatlarını sonsuza kadar değiştirecek...

